Lib. Bibl. ad. 9ff. XV. 78

Lib
Capli Eccle S Marci in bucc
eum celi celoꝝ: et aque que sup ce
los sup laudent nomen dñi. Quia
ipse dixit et facta sunt ipse mandā
uit et creata sunt. Statuit ea in eter
num et in seculum seculi: preceptū
posuit et non p̄teribit. Laudate
te dñm de tra: dracones et omēs abis
si. Ignis. grando. nix. glacies. spūs
procellarū. que faciunt uerbū eius
Montes. et omnes colles: ligna fruc
tifera. et omēs cedri. Bestie et uni
uersa pecora: serpentes et uolucres
pennate. Reges terre. et omēs pplī: p̄n
cipes. et omēs iudices terre. Iuuenes
et uirgines. Senes cū iunioribus
laudent nomē dñi. qā exaltatū est
nomen eius solius. Confessio ei⁹
sup celum et tra: et exaltauit cornu

I

Liber Capti Ecclie Sti Maximi in Putzbach

Liber. Noste te
Corona Sem.
Biblia pauper
Compendium totius Biblie
Contra dantem cuidam testium
Sermo S. Augustini de Assumpcione
Sermo Sti Augustini de Assumpcione
Liber Augustini de civitate Dei

Hs. 666

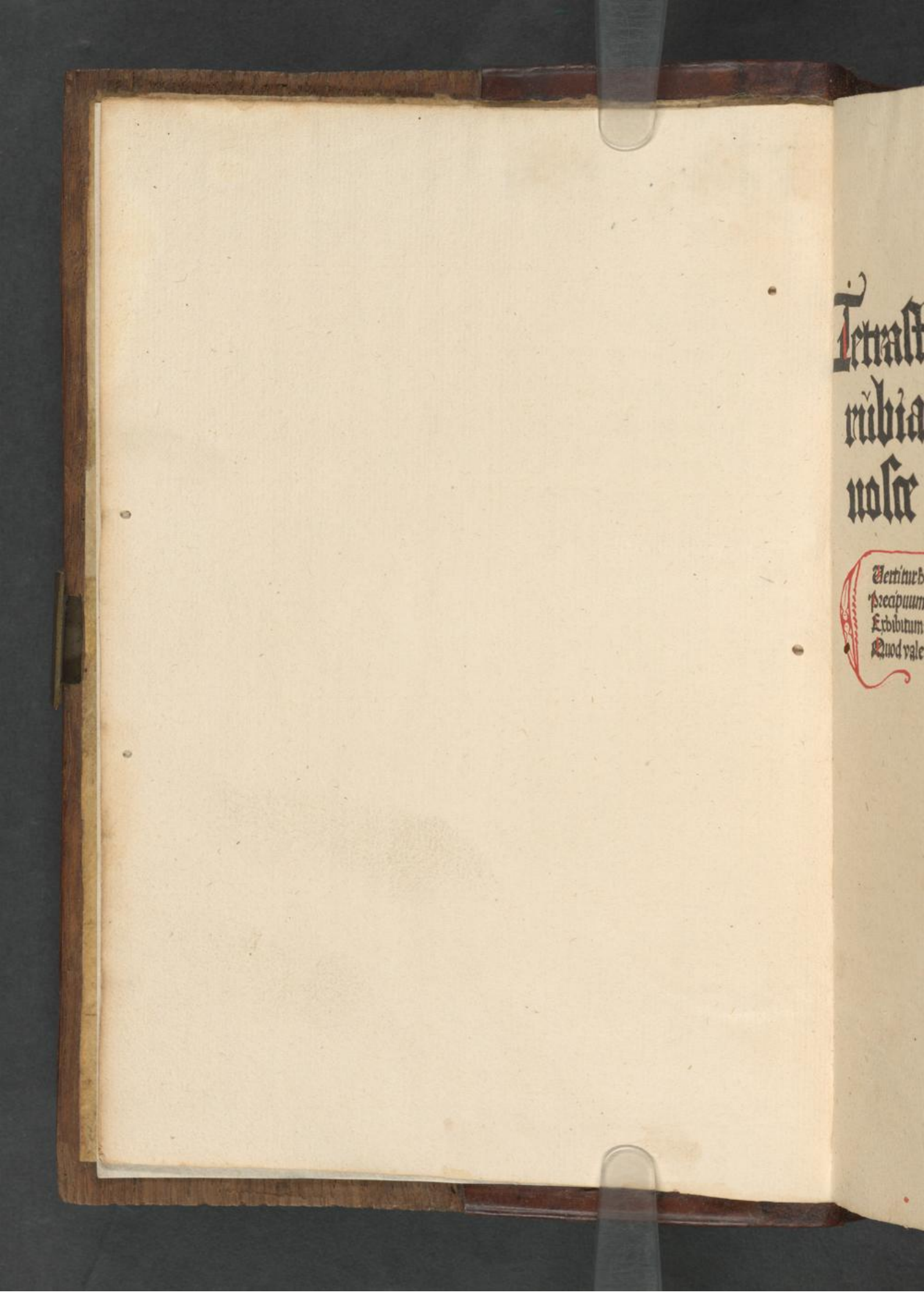

Tetrastichon iodoci gallinubiacēsis in opusculū noscete

Vertitur hoc libro sanctorum dogmate sacro
Precipuum grajis inter responsa chilonis
Exhibitum: et celo delapsum γνωθι σε αυτον
Quod valet expositum: quiuis se noscat vt ipsum.

Ego Philippus rota iuris vtriusq; doctor licz oim minimus: hoc ipsum opusculū Nosce te: instructius plegi: ac diligenti⁹ pcūctat⁹ sum. Et quoniā ipsum nō modo sancte catholiceq; ꝓpositū reperi. Verūetiaz mira vtilitate refertissumū. in huiusce rei testimoniuz me subscribere non dubitaui.

Ego Johannes gusmaci decretorum doctor archipresbiter mōtis silicis: ac plebanus sancte Marie noue de venetijs: suprascriptū opus: videlicz Nosce te: mira industria: ac oim optima vtilitate ꝓpositum vidi: z totum plegi: nihil in eo nisi quod orthodoxū sit inueniens: z cuilibz spirituali intellectui conueniens: Ideoq; i ei⁹ testimonium me propria manu subscripsi.

Nos Petrus frigeri⁹ artium z theologie doctor: archiepiscop⁹ corphiensis. Vicimus hoc opusculum intitulatum Nosce te: catholice z sancte ꝓpositū esse: quod quidē legim⁹ z vidimus

Nos Maphe⁹ girardo miseratiōe diuina Patriarcha Venetiarū: Dalmatieq; primas ex inspectione suprascriptorū dominorū qui fidem faciūt de suprascripto ope: z ex tali suasione z fide cōuicti idem testificamur esse opus orthodoxum z deuotum.

Gabriel brunus venetus ordinis minorum theologorum minimus: atq; almi venetiarum cōuentus guardian⁹ indignus religioso viro domino Johāni carthusiensis ordinis salutē in domino. Tris libros quos de sui notitia ꝓpiose edidisti presbiter benedictus germanus tuus ad me corrigēdos tuo nomine detulit. Eosq; p inquisitionis dignitate cuius vices gero omni cura: studio: ac diligentia plegi. satisfeci quidē officio: sed voluntati nequaquā. Quid enim in libris tuis corrigendum: cum omne emendatuz: fidele: atq; molestum inuenias: Si phiam a me limandā respicis: duas eius partes grāmaticā. s. z rethoricā quarū a te prima elementa (vt ita dixerim puer accepi) ꝓpolitas inueni. Si diuinam theologiam nihil aut ꝓfectis aut doctorib⁹ z ceteris sacris litteris vt mihi video: alienum scripsisti. Quare liber iste Nosce te: nihil ꝓfert quod nō sanctum: nō catholicū. nō salutiferū videat. hic deprimit vitia: virtutes sublimat. z in vtraq; vita tam actiuos q; ꝓtemplatiuos ad verā inducit gloriā. Si q; spiā hunc legerit nemini detrahet: sed potius mordentē linguam secans: iuxta tui codicis sententiā seipsum ꝓgnoscet. Vale mi p̄ z q̄q; tuis orationib⁹. mei sis memor. Venetijs kalēdis februarij Anno salutis M.cccc.lxxx.

VNiuersis ac singulis fidelib⁹ catholicis atqꝫ sancte matris eccīe doctorib⁹ magistris nec nō ⁊ cūctis cultorib⁹ sanctissime fidei christiane offero ꝓstituo atqꝫ humiliter deuoteqꝫ subiūctio opusculū. Nosce te. interpretatū ad diligēti cura examinandū ⁊ accuratissime corrigendū in quacunqꝫ ꝑte eius capitulo. paragrapho. clausula. vsqꝫ ad vnū verbū minimūqꝫ iota: cuiuscūqꝫ vel qualiscūqꝫ fuerit erroris macula sordidat⁹. Quoniaꝫ nequaq̄ꝫ ab ecclesie sacre opinione discedere cogitaui: neqꝫ puto penit⁹. Et in hui⁹ optīe mee ītētionis effectū ⁊ testimoniū hic īfra ⁊ per totum signum sanctissime crucis domini nostri iesu christi ꝑimere decreui atqꝫ studui.

Ad intentionē scriptoris intelligendam.

NE putes obsecro mi lector me ad hoc que in opusculo reperies isto dictitasse vt aliquis hinc sese excusatū discat in peccatis reddere suis: quum arguit̄ tū iuste: tūqꝫ iniuste. Cū Iohānes dicat apostolus. Et si dixerim⁹ non habere peccatum nosipsos seducim⁹: ⁊ veritas nō est in nobis. Et ideo bonarum mentiū est ibi culpā agnoscere vbi culpa non est. itaqꝫ q̄libet spiritualis aut ꝓtemplatiu⁹ maxime veniā sibi dari ab īcrepantibus humiliter magis exposcat q̄ꝫ ipsum excusatū indicare. Ꝫ ad hoc codicē hunc edidi vt charos meos in temerarijs iuditijs cautiores reddā: ne suos in prēs antiquiores: ⁊ aduersus erptos magnoscqꝫ prelatos ipie īsurgere audeāt ex diffinitiōe iudity i niqtat⁊ cū cor hominis ipscrutabile sit: sic ⁊ dei iuditia: abyssus multa. nisi forte offitio coartent̄: aut maxima vrgēte necessitate siue piculo. Tunc vero derelictis odio: ipietate: ac pscutione simul ⁊ intentione puersa: prim⁹ mānsuetis hūanissimisqꝫ monend⁹ est verb⁹: inter se ⁊ ipsum solum more euāgelico: qui si te nō audierit vnum vel duos adhibeas testes. At si ne adhuc audierit dicito ecclesie: videlicꝫ presidenti. Si deniqꝫ nullā penit⁹ emēdationē ꝓgnouēris subsecutā sit tibi tanq̄ꝫ ethnicb⁹ ⁊ publican⁹: ⁊ eius a cōsortio discedas oīno. Si vero audierit ⁊ alterū in virū ꝓmutatum videris vna quidē cum angelis dei illi⁹ ꝓgratulari de salute ⁊ īnouatione virtutū velis. inter quos mai⁹ est gaudiū de vno peccatore pniam agēte q̄ꝫ supra nonagītanouē iustos pnia nō indigētes. Sic ergo ⁊ oēs qui in delicto secuti sunt eū: emēdatione ⁊ pnia pedisequos ⁊ imitatores eius esse conentur.

Opus Nosce te interpretatum ad suos diuersis degentes religionibus dilectos filios.

Cum nihil iucundi?:nihil felicius:atq; glorioſi? esse possit: q̄z suam z ꝓximi poptare salutē:ea tñ mansuetudine et charitate quaz domin? obtulit Magdalene:chananee mulieri adultere:latroni deniq; pendēti in ligno:cui hodie mecuz eris ait in paradiso ꝓpr̄o nihil pnitiosius:nihil truculentius q̄z iudaica rabie oculta dei iuditia: pmissiones z misericordias:donorūq; z gratiarū ꝓsequi largitatē. Et q̄m nonnulli sunt ip̄robi z iexperti:qui humana prudētia ac sapīa (que apō deū stultitia ē) audent ac p̄sumunt sacrorū doctorū dictis ignoranter eorū sententias z falsas affirmare opiniones:in his que nec oculus vidit: nec auris audiuit:nec in cor hominis ascendit.neq; ipsi vnq̄z minimam diuini amoris gustarūt scātillam. Ut insuper de bonis malisue spiritibus aduersus inexpertos iuditia ꝓferre non verentur immo omni impietate seniorum deuotiones z gratias calumniantur:detrahentes verbis ac scriptis:z opere persequunt illos Ego autē ea etiā que viua voce fratribus meis qui mecuz sunt aperui vobis quos deus per diuersa sacrarum religionum tabernacula collocare dignatus est impartiri studui: ne in huiusmodi erroribꝰ precipitare videamini.sed magis in timore z tremore vestrā nitamini salutē vendicare. Si vero ꝓximi salutē optatis.orationibus: z lachrymis iquirite:nō ꝓsecutione:odio:z seueritate. Hec.n.sunt q̄ docui vos:quum me vob̄ in spūalez p̄ez ac preceptorez donare coegistis.vsq; dū pater eternus ablatos ad se suisq; in obsequijs varijs ꝓstituit,pfecturos vocare dignatus est. Tametsi nōnullos vestrū prudentia siue litterarū eruditiōe me nouerim egregie superasse:etate tñ ac laborū expientia nondū p̄cedē valuistis. Ita tamē fretus humanitate plecta quedā a me:z opere experta ꝓstitui indicare:vt cautiores in deceptionib? z in gratijs fitis:z in donis spiritualib? eruditiores effitiamini sup hoc iferi? apposito ordine. Q̄m nemiez in dilectione dei ꝓficere posse iā intelligim?:nisi qie sue statura z mētis ne dicā corpis ꝓgnouēit habitū :opusculū Nosce te iterpretatū:nō tm̄ edidi:sz diuersorū doctorūz sanctorū q; virorū tā sentētijs q̄z de X̄bo ad X̄bū ꝓpilaui:ne meis q̄s opinionib? audeat isultare. Dia tñ singulaq; hoc i opusculo tum a me ꝓscripta:tūq; aliēa oīm subītio doctorū eccīe sacre correptionib?

emendanda. Atz in huiusmodi itentionis mee ꝓfirmationē in oim pagiarū iferiori in margie vexillū sanctissime crucis ipsimē ꝓstitui Diuisiones aūt operis hui⁹ in tres disponunt libros. quoꝝz vni cuiqz varia assignant capitula. Primus ergo liber de statu tractat spiritualium animarū que mentali habitu vitā pagunt actiuā aut qui ad ꝓtemplatiuā deducunt. Secundus quidē sanctorū virorum ostendit sententias: auctoritates: ꝛ dicta. videlicz in iustificationē ꝛ renouationē eoꝝ qui speciali electione ad arcē diuinit⁹ ꝓtemplationis eligunt. Tertius denicz liber signa inditiaqz reuocationis predictarū aiaruz aperit dilucidissime. Deinde auctoritatibus. exemplis: ꝛ similitudinib⁹ errorē icrepat detrabētiū renouatiꝫ: iuxta sententias diuersoꝝ doctorum scribentiū de colluctatione sanctorum in tempore iustificationis: ꝛ de diuersitate angustiarū Angustiarū inquam ꝛ psecutionū quibus tā a deo qz a malis angelis qz ꝛ a bonis: similiter ab hominib⁹ bonis ꝛ iniquis crutiant electi. Unde Augustin⁹. Ecce baptizati sunt oēs: iustificati sunt a peccatis. restat tamen lucta cum carne: cū mundo: cuz diabolo. Qui aūt luctat aliqñ ferit: aliquando pcutit. aliquando vincit. aliquando perimit. Ideo Bernardus super cantica· Quantūlibz in hoc corpore manens ꝓfeceris: erras si vitia putas emortua ꝛ non magis suppressa: velis nolis intra fines tuos habitat iebuse⁹. subiugari potest: exterminari nō potest. Idem de tribus statibus electorū. Inuenit ꝓfecto apō deū ꝛ verecūda ꝓfessio qua se hūiliando deitiat. Et ꝓspera deuotio vbi se inouādo refitiat. Et iucunda contemplatio vbi exercēdo quiescat. Idem in sermōe. Alij vacant sancte ꝓtemplatiōi. alij dediti sunt superne administrationi· alij in amaritudine anime recolunt annos suos tanqz vulnerati dormiētes in sepulcris. Hinc ait Gregorius in dialogo. Sine laboris certamine nō est palma victorie. Idem: Nōnunqz domin⁹ eis etiā quibus magna dona tribuit parua quedam reprehensibilia reliquit: vt semper habeant contra quod bella gerant: ꝛ devictis magnis hostibus mentem non erigant: quando eos adhuc aduersarij in minimo fatigant. Juxt illud Augustini in epistola. Quem nō potest diabolus deuorare seductum ad nequitiā: phamam ipsius inquinare conatur. vt si fieri potest opprobrijs ꝛ malarum linguarū detractione defitiat: vt sic in eius fauces ruat. Si autē nec phamam innocentis maculare potuerit: hec ei persuadere molitur vt per maliuolas suspitiones deficere se iudicet: ꝛ sic ab illo iplicat⁹

absorbeatur. Multum quidem interest inter lapsum actiuorum
z contemplatiuorum Nam actiui qui spiritu z feruore minie pre
occupantur tanqz claro lumine humano pstituti ad vniuersa dei
precepta totiusqz sancte matris ecclesie leges ac mandata strictio
ris obligantur. Tolerantur autem contemplatiui qui tēpore tē
tationum diuina permissiōe tanqz a solis occecati radijs: ex spōsi
absentia reprehensibilia agere coguntur ne de nimia dei famili
aritate iactare se presumant: prout similitudine: exemplo. z auto
ritate hic prope breuiter intimabo. A similitudine. More eteni
precellentis cuiusdam magni regis aut incliti imperatoris agere
dominus solet qui filios quos delitijs educauerint a cunabulis
sumpta virili toga ad ardua strenuaqz militie exponunt: vt regni
sceptrum labore virtutum felitius gloriosiusqz discant acquirere:
ac obtinere. Si percutiuntur, increpantur: si superantur arguunt
nunqz tamen a gratia z dilectione paterna alienantur. Serui ät
dum superantur et fugiunt hostibus terga vertentes: i patibulis
et in crucem malam omnino necantur z pereunt. Ut in exemplo
Dauid z Saulis. Dauid quem in dilectum filium deus elegerat:
a quo eterni regni sceptrum Iesum filium eius possessurum susci
pere decreuerat dicens. De fructu ventris tui ponam super sedē
meam in gloriam videlicet eternaz. Impie quidē: facinorosissime:
atqz enormiter deliquit. Displicuit enim deo: sed increpauit z ar
guit eum per prophetam penitentiam ei addens: non tamē per
didit eum: quia dixerat illi. Inueni Dauid seruum meum oleo san
cto meo vnxi eum. In eternum seruabo illi misericordiam meam:
z testamentum meum fidele ipsi. Misericordiam autem meam
non dispergam ab eo: neqz nocebo in veritate mea. Saul autem
etiam a domino in regem super israhel z iudam electus fuerat: z
per prophetam Samuelem oleo inunctus peccauit: non tamen
proximi vxorem vsurpans: non ciuium suorum necem perpetrans
sed solum ori non obediendo domini in gregibus z armentis boū
ac pecudum morti z perditioni parcendo de is tamen in holocau
stum domio obtulisse dicitur: cui dominꝰ iratꝰ nec veniā quā pe
tierat reddidit in laborū suorū mercedē: nec i suū prospexerat sacri
fitium. Quā nō ex fragilitate errauerat nature: sed solo superbie
ac manie p̄sumptiōis vitio deliq̄t. iō a Samuele dictum est ex ore
dñi cū eēs puulꝰ i oculis tuis caput i tribubꝰ israhel factꝰ es vnxit
qz te dñs i regē sup israhel: z misit te dñs i viā: z ait. Vade iterfice
peccatores amalechi. ⁊c.

Quare non audisti vocem domini: sz versus ad predam es: z fecisti malū in oculis domini. Ostēdit autē Saul omnia perfecisse iuxē vocē domini preter armenta ad holocausta que non interfecerat. Increpauit Samuel Saul magis dicens. Nunquid vult dominus holocausta z victimas z nō potius vt obediatis voci domini z cetera. Saul vero porta queso ait: peccatū meum z renertē mecum vt adorem dominum. Et ait Samuel ad Saul. Nō reuertar tecum quia ꝓiecisti sermonē domini z ꝓiecit te dominꝰ ne sis rex super israbel. Et conuersus est Saul vt abiret. Veniꝫ iuxta dñi sermonem sautiatus a philisteis semetipsum miserabiliter interemit: z perijt Saul cum filijs suis: z datum est regnū Dauid qui vt supra z ipse peccauit coram domio: sed nō ad internitionē damnationis: qz non ex eleuatione superbie sed occecatione diabolice instigationis facinus pessimum fragiliter ꝓpetrauit. Unde ꝓtritione ductus veniam ꝓmeruit z impetrauit. Quom dixisset ad natan ꝓphetam qui vindictam z domini vltionez indicauerat duo hec tantūmodo verba peccaui domino. Cui quāprimū respondit z ait Natan. Dominus ꝙ transtulit peccatum tuum: non moriēs Quod enim: tam pie secum egēit dominus ex ore eius capiamꝰ: cum ait in psalmo. Venite audite z narrabo omnes q̄ timetis deum quanta fecit anime mee. Ad ipsum ore meo clamaui: z exultaui sub līgua mea. Iniq̄tatē si aspexi i corde meo. scz aduertēs dilucide truculentia facinoris: non exaudiet dominus. Propterea exaudiuit deus: z attēdit voci deprecatiōis mee scz quoniam insipienter egi: z inaduertenter: ideo Benedictus deus qui nō amouit orationem meam z misericordiam suam a me. Nempe ipossibile esse censendum est: cor semel dei dilectione repletum vacuari posse: vt mundi vanitatibus prcocupetur. Corporea tamen fragilitate non nisi domino ꝓmittente coinquinari potest electus sensibus ex amore vel timore aut ignorantia: nunquam tamen malitia seducitur. quia fortis est vt mors dilectio. vt dicitur in canticis sicut in Moise: z Aaron: Maria: Petro: Paulo: z ceteris sanctis errantibus. Nam Aaron dum in monte dilataret moram sinaij Moisis pro tabulis testamenti: terrore ductus populi vitulū conflatilem in deos illis construxit z aram. z mane surgens obtulit holocausta z ostias pacificas dicens. Hij sunt dij tui israbel qui te eduxerunt de terra egypti. Ecce quam magnum quamqz enormissimum scelus perpetrasse Aaron audistis. Uerūtamē accepta

illius excusatione quia causa timoris populi nō malitie gratia ei⁹
gusset: veniam obtinuit a domino qui stragem non minimam fieri
iussit in populo pro eodem peccato ex malitia cordis consumpto.
peccauit secundo Aaron vna cum Moise coram dño ad petram
contradictionis ex diffidentia. Increpauit eos dominus penitentiamq; adūti ens illis non tamen misericordiam abstulit: sicut ab
bis quos murmurantes contra dominum prostrauerat in deserto
Et sicut principibus populi quos contra solem iusserat esse suspē
sos: dicens Moisi in monte quom faciem domini videre postu⁹
lasset. Ego ostendam omne bonum tibi: & vocare te faciam nomē
domini coram me. Et miserebor cui voluero & clemens ero in quē
mihi placuerit. Et ita factum est nunc in ipso & Aaron fratre suo.
Sic etiam tertio in Aaron & Maria egit sorore Moisi: qui pec⁹
cantes in Moisen propter ethiopissam dominus dure increpauit eos percutiens Mariam lepra: & diebus decez extra castra
penitens expulsa remansit: neq; occidit eā sicut nolētes: Datan:
& Abiron: verbis acquiescere Moisi: sed audacter freti sunt thuribulis suis aduersus Moisen & Aaron sistere ante dominū: quos
a terra deglutiri voluit: & viuos in inferno sepiliri illico, pfundum
Hinc ergo presumendum est q; deus is qui recto sunt corde q̄z q̄z
sensuali fragilitete seducantur facili obtemperatur venia · Sicut
petro accidit in negatiōe domini & in errore baptismi · Et Paulo
ante conuersionem in persecutione ecclesie primo. secundo vero
in pontificis blaspbemia misericordiam nō solum a domino vendicarunt: imo pre ceteris electionis dignitatem obtinuerunt: dicente domino Petro. Tu es petrus & super banc petram edificabo ecclesiā meā: & porte inferi nō prevalebunt aduersus eā. De
Paulo autem segregate mihi inquit Paulum. Elegi enī eū mihi
in vas electionis: ostendam autem illi quanta eum oporteat pro
nomine meo pati. Non iude sic euēire promiserat: sed magī Longino: qui dum lancea domini aperuisset latus illico visum corporeum & anime salutem suscepit. Quid vltra loquar in confirmationem propositi nostri vt ab exemplo antiquorum vetustorumq;
patrū & sanctorū, q̄ precipue & spāli electione sunt vocati in corde
ac si sindēisi diuinit⁹ custodiunt ne peccare i dñm deū suū possint
i penā damnatiōis sz vēie. Nā hi sunt de q̄b⁹ sanct⁹ cecierat Dauid. Beat⁹ vir cui nō imputauit dñs pctm: qñ nec est i spū ei⁹ dolus
Quisquis ergo tlez tantāq; apō deū obtinuisse gratiam nouerit se

peccatum ad mortem perpetrasse minime eo cognoscat. Nō ea dem sic fecit omni nationi. Due etenim sunt reformationes in salutem: reformatio in fide: z reformatio in sensatione.

De reformatione in fide z sensatione.

Reformatio in fide ex confessione z contritione deleri sibi et remitti mortale meretur peccatum. Quod ex libera cordis anime mentisq; voluntate: auersionem a bono incōmutabili ad cōmutabile bonū eligēs: facinora operat' est. Tales enī actiui nūcupāt'. Reformatio in sensatione ex spirituali ꝓpunctione in abūdantia lachrymaruꝫ: austeritate penitentie: deuotione: z crebra confessione a cunctis erroribus abluitur z mundatur. Qui quidē huiusmodi sunt: contemplatiui appellantur. Nam hinc ad dei vsq; claram diuinitus visionem trahuntur. in optia pace: charitate z feruore. Quis ergo aduersus eos del electos calumnias inferre presumpserit. cum dominus in euangelio dicat. Quicunq; scandalizauerit vnum ex his pusillis qui in me credunt expedit ei vt suspēdatur mola asinaria in collo eius z demergatur in profunduꝫ maris. Ue mundo a scandalis. necesse est enim vt veniant scandala: sed ve homini per quem scandaluꝫ venit. Quid vltra. Nisi eritis sicut paruuli non intrabitis in regnum celorum. Vigilate ergo quia nescitis diem neq; horam charissimi.

Hinc ergo sanctissimum esse z omnino necessarium alter ad alterum deferre honorem: reuerentiam maioribus: ac senioribus dignam exhibere concludendum est. Ita dumtaxat vt nemo reformationem alterius damnare presumat: sed innouatos spiritu et virtute colere z venerari. Quoniam isti sunt qui venerunt de magna tribulatione: ac sunt illi serui superni Salomōis qui ex classe vna cū seruis regis Tyri venientes ab Ophir detulerunt aurum spiritualiū deuotionū. Pauor ꝓpunctionis: z sue abiectionis: et fragilitat' ꝯgnitionē. z simias simplicitatis: humilitatis: z obedientie. Nec ꝓpterea aiarū corporumue custodia negligēda est: ſz ꝓ viribus in oīb' meditationib' ꝓtinuis: ac lectiōib' iisistendū est z laborandū. Multo magꝫ cautiores actiuos eē oportꝫ ad eorū salut' custodiā q̄ nec dū rat' sue i equora procā daē ausi sunt. Neq; quaq; tgit' supat' vndis fluctibusq; ponti q̄ iam suā ad litt' cari nam ac portum salut' deducē valuerit norū arbitrādi sunt: nec criminandi. Et si ꝓpesst nōnūq; iacturā fecerit ꝓcellarum. Ne illis obiurgātib' Ambrosꝫ verba dicēt' ꝓueniāt. Tamdiu enim quis peccata sua que nosscere z flere debet ignorat: q̄diu curiose aliēa

ꝑsiderat. Nō si mores suos ad seipsuꝫ ꝓuersus aspitiat: nō reꝙret qō ipse spetialiter reprehēdat: sed q̄ in seipsō lugeat.

Exordiū in opusculo Nosce te.

Mea dilectissimi fratres que de manib⁹ exierūt domini fragmēta in nobis perire videant̄: colligere curem⁹ obsecro. Quoniam in nostre salutꝫ alimentū de quinq; panib⁹ ordeaceis ꝛ duob⁹ piscibus illa nouim⁹ ꝓfregisse. Quiq; etenim pāes ordeaceos ad quiq; humāi corporis sensuū spūalē eductionem tradidisse censendum putandūue est. Duo autem pisces qui altum ꝓfundumq; enatant mare: necnon ꝛ equora ponti scindunt: actiue: ꝛ cōtemplatiue vite status indicare videntur. Quāquam enim quinq; ordei panum sapōrem ad ꝙquinq; corporis sensus roborandum cupiam aperire: vobisq; offerre. non tamē in exteriori morum me grauitate extendere putaui: sed solum quo mō ab intrinsecro extrīsecoue spiritualiter agere oporteat: actiuos simul ꝛ contemplatiuos enarrandum ducere decreni. Nam extrīsecra paliata vēustate maiorē sibi min⁹ deuoti cumulare norunt honorē: q̄z boni: ꝛ magꝫ spūales. q̄ neq̄z mūdi hui⁹ vēdicaē gl̄iaz appetē visi sunt. Ꝙz dei iustitiā lōge nimis ī eorū mētꝫ: ac corpis sensib⁹ opari conati sunt. Juxꝝ Pauli ẋba ad romāos dicentꝫ. Sicē exhibuistis mēbra vr̄a seruire imunditie: ꝛ iniq̄tati ad iniq̄tatē: ita nūc exhibete mēbra vr̄a seruire iustitie in sanctificatiōe. Jō pāes ordeaceos de mānu dn̄i in satietatē mētis: ꝛ corporis fomentum viri sancti cupiunt: vt iuguz preceptorū dei: sancte matris ecclesie: sacrarūq; religionū mādatorū: legū et ordinationū suauiter leuiusqz deferre valeāt. Quāobrē ꝛ vite anstēitatē ī frēuz corpori apponē: ꝛ aīe assiduā lachrymaruz ꝓpūctionē coartare in habenaz studēt indesinenter. Hinc ergo insutū orationib⁹: vacāt meditationibus: Lectionibus: deniq; studio subincumbē minime cessant Duobus quippe e piscib⁹ amborū mētales habit⁹ seu status: actiuorū ꝛ contemplatiuorū ducentiū vitā capimus. Verūtamē vnuz ex his piscibus tanq̄z pelagi latitudie nauigantē: actiuorū vitam duxiu⁹ indicādū. Alterū vero tāq̄z prunis assatū ꝛ in mānibus dn̄i collocatū ad sui libitū ꝓfrigēdū: ꝙ ꝓtēplantiū feruētib⁹ aiabus in dilectiōe hiesu xp̄i ꝓstituim⁹. Oporte q̄dē q̄b⁹ collēta ꝓuant̄ frag mēta: tres opis hui⁹ libri erūt. Quorū p̄m⁹ mitra appellat̄ spōsalis. Alter ẋga nuptial̄. Tertiꝰ dēiq; mōile spōsarū nūcupat̄. ꝙtes ꝛ capitula āt p̄mi libri iferi⁹ disposita ꝛ ordiata sunt.

Explicit exordium.

Incipit narratio ⁊ dispositio prime partis: in opere Nosce te interpretato, in libro primo.

Nosce te appellari libellum istuz decreuimus: quoniam de cuiuscuq; mentis statu ĩdicare iuditia volum⁹ dilucidissime. Ut nemo vltra suos errores p̃sumptionis pretoria ad alios iudicandum terminos audeat. Sed quilibet in gradu suo salutẽ proprium: humiliter deuoteq; sollicitus sit custodire.

Interpretatõ prime partis in libro primo.

Nitra sponsalis hec prima pars nuncupatur: eo q; dignitatem vocationis electorum: ⁊ presertim contemplatiuorum: qui in dei sponsos diuinitus eliguntur ostendit.

Capitula autez prime partis sunt quattuor.

Capitulũ p̃mũ de q̃nq; p̃ãib⁹ ordeaceis: quid in actiuorum iditeare vitaz velint. habet enim paragraphos tres.

Capitulũ secundũ de p̃tinẽtia sensuũ. ⁊ hz paragp̃hos sex.

Capitulum tertium de interiori habitu actiuorum in similitudine piscis Et habet paragraphos sex.

Capitulũ q̃rtũ de exteriori iteriorq; x̃tutũ habitu ⁊ hz § viij

Secunda pars interpretatur iuditialis: eo q; de diuersis dei iudicijs tractat. Et habet capitula septem cum paragraphis suis.

Capitulum primum de iuditijs: a prima etate vsq; ad Datan et Abiron Et habet paragraphos septem.

Capitulum secundum de iuditijs a Dauid vsq; ad Ezechielem prophetam. Et habet paragraphos sex.

Capitulũ tertiũ ỹ iuditijs ab Ezechiele vsq; ad Achab ⁊ hz § vi.

Capitulũ quartũ de inobediẽtia Jone: ⁊ p̃sumptione. Et hz § iij.

Capitulũ quintũ de Osea ⁊ Danson. Et hz paragp̃hos quinqz.

Capitulũ sextũ de abbate Vitali. ⁊ habz paragraphos sex.

Capitulũ septimũ de p̃uersiõe Marie magdalene. ⁊ hz § vi.

Tertia pars dicta dilectiua: eo q; de autoritate ⁊ dignitate dilectionis ⁊ charitas dei narrat. Et habet capitula duodecim.

Capitulũ primũ de charitate. Et habet paragraphos quinqz

Capitulum secundum de relinquentib⁹ seculũ ⁊ habet § iij.

Capitulũ tertiũ de operibus sanctorũ diuersis. ⁊ hz § v.

Capitulũ quartũ de prophetico viro Procella. Et hz § iij.

Capitulũ quintũ de quodã nouam martire Et hz § xij.

Capitulũ sextũ q; vita sanctorum nõ sit imitanda Et hz § viij.

Capitulū septimū de mutua charitate fratrū. Hꝫ paragꝓphos xi.
Capitulū octauū q vita actiua ī plurib⁹ occupat̄. Et ꝓtemplatiua
in vnum. habet paragraphos quattuor.
Capitulum nonum de sententia domini. habet paragraphos sex.
Capitulū decimus de sapia ꝓtemplationis. habꝫ paragꝓphos xij.
Capitulū vndecimū de quattuor tpib⁹ electorū hꝫ pagꝓphos vi.
Capitulum duodecimū de ꝓgnitione volūtatꝫ dei bone. hꝫ para
gꝓphos sex. Explicit tabula primi libri.

Capitulum primum de quinq panibus

Panes vo ordeacei: q̄ q̄dā ordei naturali tēacitate nimiā
duritiā solidant̄ dum in domini manib⁹ positi sunt ex fa
cili ī fragmēta ꝙuertunt̄. Sic animi actiuorū dispositio
ad tētationibus resistendū. Et diabolicis muscipulis: laqueis. di
uersisq periculis precauendū solicita esse debet z ardua. Quomō
autē ad dei z ordinis mandata ducit̄ operandus omni facilitate:
ilaritate: z solicitudie ꝓprie volūtatis opinionē in manib⁹ prelato
rū obtulit in micas ꝓminuēdā. ☞ §. i. Numerum sane istorū q̄nq
panū ī q̄nqꝫ sensuū lasciuiam corrigendā disponim⁹ enarrare. Nā
correctio quidē oculorū per assiduam meditationem passionis xp̄i
adhibet̄. Optima auditus parat̄ castigatio nobis si diuinis attē
ti⁹ aures p̄stare cōamur offitijs: lectionib⁹ sacris: nec non deuotis
orationibus. Habenā gustui tādiu imponim⁹: dum ciborū varie
tatē: nimiāq vbertatē crebris amputam⁹ ieiunijs: z abstinentijs
ab ordine ꝓstitutis. Si olphactum cupim⁹ emūdare: florū z aro
matum vitemus curiositatem. Nunqꝫ āt tact⁹ pericula euadendi
gratiam habere poterit: qui optime non fuerit silētio: z solitudie
regulari in humilitate precinctus. ☞ § ii. Vū enī hec que dixim⁹
grauia ad exercendū vident̄: infractos adhuc panes: in sarcia siue
pera repositos: pueri esse ꝓgnoscatur: hinc labor z dolor est. Nō hꝫ
hic vñ ei liceat de statu, p̄ī temē iudicare. Si vero nouerit suū ip⁹
sius inopiam: ab hūilib⁹ nō desistat orationibus: donec dominus
de pueri saeculo eripiat panes: qui sinū illius impleat fragmēto
rum. Si etiā nō sapiūt: quia ordeacei sunt: instet precib⁹: vt bene
dicat more Chananee: dōec et sibi dicat. Vade fiat tibi sicut vis
At si exaudiri cupit: errores aliorū nō discutiat: sed suos ꝓcernens
dicat: nosce te. ☞ § iii. Quisquis antē suorū sensuū importunita
tem z molestiam: dei gratia moderare: z bonis coartare operib⁹
poterit: caueat a murmuratione fratrū: neqꝫ in se: sed in domino

glorieť: ꝑ Paulo atteſtante · Non enim qui ſeipſum cõmendat ille ꝓbatus eſt: ſed quem deus cõmendat. Ergo ne perdat quod poſſi⸗ det: inſiſtere: ⁊ ipugnare nullatenus audeat · Unde Gregoriꝰ in moralibus. Non nos ꝓſpera eleuent: non aduerſa ꝓturbent: vt q̃ in ſoliditate fidei figimur: nequaq̃ rerum mutabilitate trãſeũtiũ moueamur.

Capitulum ſecundum de ſenſibus

Audiamus num quid ſancti doctores in continentia ſen ſuum iniũxerint: aut docuerint faciendum. Et primo ab Auguſtino de contra. in refrenatione viſus ſumamꝰ ex⸗ ordiũ: dũ de ſeipſo ait. ☞ § i. Reſiſto reductionibus oculorũ me⸗ orum ne implicent̃ pedes mei quibus ingrediꝛ viam tuam deus meus: ⁊ erigo ad te inuiſibiles oculos vt tu euellas de laqueo pe⸗ des meos. ideo meditatione chriſti intuitꝰ dirigit̃ oculorũ.

☞ § ii. De auditu quid dicat Hieronimus in epiſtola attendite Semp linguã tuã de bonis loqui aſſueſce. Et auditũ tuum ad bo norum magis laudẽ q̃ ad malorũ vituperationẽ accomoda. Idez Non licꝫ tibi alteriꝰ vituperationẽ patienter audire: qꝛ nec ab alijs optas recipi tuã. Igit̃ ſi in diuinis ſummope occupatum ſeruaue ris auditum: tutus eris. ☞ § iii. De guſtu quãta ſit vis ieiunij ad guſtui frenũ imponendũ: ⁊ ad gule nimiã extinguendã auiditatẽ beatus Ambroſiꝰ indicat dicẽs. In exameron. Ieiuni boꝫ ſputuꝫ ſi ſerpens guſtauerit morieť · Vides quãta vis ieiunij: vt et ſputo ſuo homo terẽriꝰ ſerpentẽ interficit. Quãto ergo fortiꝰ rapacita tem reſecabit inordinati appetitꝰ. Et ad Bernardi ordinẽ vene⸗ rit obſeruandum. De quo dicit in epiſtola. ☞ § iiii. Obſeruãdꝰ eſt ſumendi modus: ⁊ tempꝰ: cibi quantitas: ⁊ qualitas. Fugiẽda ſuperflua: ⁊ adulterina condimẽta: obſeruandꝰ eſt modus vt non ꝓfundat: Qui cõmedit ſuper animã ſuã omne cibũ: tps obſeruet: horam: ⁊ qualitatẽ: qua vtiť ꝓmũitas fraternitatꝫ: excepta cauſa manifeſte infirmitatis. ☞ De tactu § v. Sicut. n. prædixeram q̃ ſilentiũ ⁊ regularis ſolitudo nimiũ tactui ⁊ incontinentie extin⸗ guendi prẽſtabat fauorem. qꝛ tunc nec oculus vidit: auris nõ au⸗ dit: nec etiã iniqua ad coꝛ deſcendere cogitatio valet. Si tamen oꝛationis: meditationis: ac lectionis ſtudio ſuppeditare conetur. Et ſic omnia que continentibus expediri dicitur a beato Iſidoro faciliter potẽimꝰ adiplẽ. Unde ait. Cõtinens nõ ſolũ in caſtitate dicitur: ſed in cibo: ⁊ potu: in ira q̃: ⁊ veratione mẽtis: ⁊ detrahẽ⸗ di libidine. Nam continens dicitur quod a multis abſtineat.

☞ vi. Animaduertite ꝛ videte ergo que ꝛ quanta sint fragmẽta illorum quinq; panum fratres mei: que ad sensus corporis expedit nutriendos habere actiuos. At si nõ oia habuerĩt: neq; diligenti cura seruauerint: rei sunt corpis: ꝛ anime sue in eternam damnationem. Ita vt dicat Jacobus quod maius est. Quicunq; autem totam legem seruauerit. offendat autem in vno: factus est omnium reus. ℂ Capitulum tertium de interiori habitu anime actiuorũ: in similitudiẽ pisces q̃nti in mari positi.

Pisces quippe in actiuis viuus natat intra pelagi procellas: vndasq; tentationũ: aduersantiũ periculorum multorum. Unde ℙaulus Vigilate state in fide viriliter: agite ꝛ confortamini: ꝛ omnia vna in charitate fiant. ☞ ℌ i. De vigilantia. Vigilandum est enim idest summopere precauendum ab hamo carnis concupiscentie nimie dilectionis: et inanis beniuolentie. Cauenda sunt ꝛ humani fastus retia. Fugienda est isup deceptio in nimia iustitie seueritate. At etiã in lassitudine ppꝛie. ꝛ aliorum maxime subditorum correptionis pre timore: aut aliq̃ consequenda vtilitate ꝛ fauore. De quib⁹ ait in canonica ℙetri. Vigilate quia diabolus tanq̃ leo rugiens circuit querens p deceptiones videlicz: quem deuorꝛet in perpetuã damnationem.
☞ ℌ ii. De fide. In illam prorsus fidem animum firmari oportet quam deo et sanctis eius in pfessione nostra ꝓmisimus ducere obseruandam. ℙaupertatem non solũ corporis: imo mentis aiq; Castitatem similiter habere. Sic ꝛ dei: sacre ecclesie: sanctecq; religionis obedientiam in opere seruare ꝛ voluntate. Unde pphe ta inquit. Vouete et reddite domino deo vestro. ☞ ℌ iii. Tunc viriliter agiẽ quum nec honor appetiẽ: neq; famã nimia curiositate ꝓseruãdã curaẽ: ℍec ãt actiuorũ iminuũt vires. Unde Gregor⁹ i moralib⁹. pl⁹ in hoc mõdo honor q̃s despectio occupat. ꝛ magis ꝓspẽitatis ſblimitas: q̃s necessitatis aduersitas grauat.
☞ ℌ iii. in confortatiõe. Cõfortatio bonorũ est testimoniũ ꝓscie quum mundũ se cor hãe ab oi labe pcẽti nouerit. Juxẽ beati Hieronimi sententiam dicentis in epistola. Quum vniuersos art⁹ mundaueris ab omni sorde peccati: ꝛ toto fueris sanctificato corpore tũc tibi castitatẽ ꝓfuturã: ꝛ cũ oi fiducia palmã x̃gitat̃ expecta.
☞ ℌ v. Oia in x̃a fieri ab actiuis charitate õr: dũ opa: x̃tuesq; itenores ꝛ exteriores nisi i dei ghã: ꝛ sui ꝛ ꝓximi salutẽ agẽ poptatur

More Gregorij dicētis in registro. Magistra bonorū oim charitas: nihil sapit extraneū: nihil aspernum: nihil ꝓfusum: ita exercet corda ⁊ corroborat: vt nihil graue: nihil difficile: ſꝫ fiat totū dulce quod agit. ☞ ¶ vi. De custodia anime. Tandē ois actiuus qui a diuina nō illustrat dilectiōe supra virtutē ⁊ naturā suā: nec penit⁹ in reformatione fidei ex sacra ꝓfessione operūq; suorū quantumcunq; bonorū ꝓfidat: aut presumat. Ex lōge magis in tremore: et timore puigil custos sue sit salutis. Quoniā in tēpestate ꝓcellarū marinisq; agitant vndis. A scopolis ergo: aut hamū: siue retiū seditionē cauendū ⁊ aduertendū penit⁹ est. Unde Gregori⁹ in moralibus. Semp est ad certamē aduersarij anim⁹ erigend⁹: sp cōtra occultas insidias cautela ꝓuidenda.

De exteriori: interioriq; virtutū habitu ꝓtemplatiuorū ⁊ spūaliū aiarum. De sensibus capitulū quartū.

Sunt sane panes spetialiter electorū quinq; ad eorū sensus in tpe vocationis integra soliditate in manibus dñi dei patris conditi: qui nondū fracti. neq; ꝓminuti: quia virt⁹ illoruꝫ electorū corpalis siue sensualis tanqꝫ puulus ac filius vnic⁹ ⁊ dilect⁹ in sinu patris summope ab omni piculo custodita ē ita vt tales nec timēt de vlnis exilire patris. neq; vllū piculū veream. Paulo attestāte atq; dicēte. Nō enī accepistis spiritū in timore: ſꝫ accepistis spiritū adoptionis filiorū in quo clamamus Abba pater. ipse enī spirit⁹ testimoniū reddit spiritui nr̄o q sum⁹ filij dei ⁊ heredes: coheredes autē christi. ☞ ¶ i. Verūtamen oro deacei panes sunt: q ꝓgnitio inuocationis tpe rudis ⁊ insipida est respectu illi⁹ renouate dilectionis: que duodecī sportas ipleuerat iuxta meritū martirij mentis. imo ⁊ corpis duodecī apostolorum ſm illud isidori dicentis in ety. Duo sunt martirij genera. Unum in aperta passione. alterū in occulta animi virtute. ☞ ¶ ii. Nēpe tria sunt tpa. quibus tripliciter de⁹ in electis opat: secundū btm Bernardū in sermone dicentem. Inueni enī apud dominū deū: q sic plāe: sic opus est vt Maria pie: ⁊ sublimiter sentiat de deo suo Marta miserico:diter ⁊ pie de ꝓximo. Lazar⁹ misere ⁊ humiliter de seipso. Unde Gregori⁹ in moralibus. Tres sunt modi conuersorū spiritualiū. Inchoatio: medietas: atq; pfectio. In inchoatione autē inueniunt blandimēta dulcedinis. In medio q̄ tpe certamia tēptationis. Ad extremū vero pfectionē plenitudinis. Quoniaꝫ alia sunt virtutis exordia. aliud ꝓfectus: aliud pfectio.

§ iii. Panes ergo ordeacei in manib⁹ domini tēpore vocationis integri custodiunt⁹: ⁊ imaculati ab oī crimīe ⁊ peccato. Non ea tñ ꝓgnitiōe spiritualiū rerū ⁊ expientia: qua post fractiōis ⁊ iminutionis ꝓbationē: intelligentiā donorū ⁊ gratiarū habēt diuinarū ꝑz ordinē virtutū volūtat⁹ in ꝓuersione seruāt. Vñ beat⁹ Bernardus hoc indicās ait: de li. ar. Ordiatio est omnimoda cōuersio volūtat⁹ ad deū: ⁊ ex tota volūtate deuota subiectio. Vñ Anselmus de silitudinib⁹. Volūtas bona est q̄ dei volūtati subiecta est quādo id vult qō deꝰ vult illā velle debere: ⁊ iusta siue recta dicit quādo id quod deꝰ vult illā velle debere amplectitur.

De fractiōe panis in tēpore iustificationis. § iiii. Jam enī de soliditate virtutū ⁊ gratiarū dixim⁹. Audiam⁹ breuiter fractionez vsq3 ad micas: que solēt a canib⁹ ⁊ pedib⁹ ꝓculcari. Tūc quidem arta est via que ducit ad vitā ⁊ pauci sunt qui ꝓambulāt eā. Naz nisi electꝰ spetialiter per hāc stare angustā domini portam nemo feliciter valet: vbi manꝰ valida domini fortiter assistens trahit et custodit eū. Attestāte domīo nostro hiesu xp̄o dū ait. Nemo vēit ad me nisi pater meꝰ traxerit eū ad angustias videlicz anime sustinendū: ita vt dicere ꝓpellat. Tristis est aīa mea vsq3 ad mortē nec nō ⁊ pater mi: pater mi quare me dereliquisti. Nam custodia grauitas: ⁊ honestas: mores ac virtutes sensuū meorū exteriorum simul ⁊ iteriorū tā rapide fugā eripuerūt a me. Aruit quidē virtꝰ mea tanq3 testa: ⁊ līgua mea adhesit faucib⁹ meis: ⁊ in puluerem mortis deduxisti me. Nō est sanitas in carne mea. ⁊ similia ex absentia gratie ꝓferunt⁹: q⁹ occecati sunt: nec resistēdi: aut aduertēdi a temptationib⁹ lumē remānsit eis: vt cadētes forti⁹ resurgant iuxta sniam illā. Ꝑmittit dñs deꝰ q⁹ hō cadat. vt forti⁹ resurgat De habitu mētis ⁊ aīe per similitudinē piscis assi. § v. Piscis q̄ppe ꝓtemplatiorū nō yndis: nō fluminū fontiū ue liphis detegit ꝑz assatus: ac decessus: mortuusq3 in manib⁹ domini integer ꝓseruat ab hamo: retib⁹: ⁊ procellis: tēptationū: īsidiarū: ⁊ pſecutionū oīm creaturarū: tam corporaliū q̄z spiritualiū. ita vt nec superari oīno possit: quoniā deꝰ teget eū tanq3 mortuū sensib⁹: ⁊ aīe ipotē tīs in dei dilectione assat⁹. Dore Johānis. iiii. dicent⁹. Qui manet in charitate: in deo manet: ⁊ deꝰ in eo. Ait. n. veni ignē ponere in terrā: q̄d volo nisi vt ardeat: Et hoc est tps (vt sup̄) vocatiōis. § vi. Tempore vero iustificatiōis: securis ad radicē ponit⁹ arboris salut⁹ aīe. Radices enī salutis: potentie aīe sunt: que in silitudine

piscis assati q̄ iter dei man⁹ ꝓfrigitur: ꝛ spina eius in frusta ꝓmu
ta est ꝛ caro ei⁹: Uñ absorbet memoria. intellect⁹ ifatuat: volūtas
ita ibecillis ꝛ ipotēs efficit: vt ignoret vtrū velit: aut nolit ipulsio
nib⁹ assentire: ꝛ in opibus ꝓsistē malis. Uñ intra se igemit: ꝛ ait.
Deducāt oculi mei lachrymas p die ꝛ nocte: ꝛ nō taceāt. Uñ cō
tritiōe magna ꝓtrita est ꝛgo filia ꝛ sponsa dñi mei: plaga pessima
vehemēter. Dpascat ex fragmētꝫ ei⁹ populus rudis: ꝛ isipiēs ex de
ceptiōib⁹ illi⁹ ifatuate aie: qō tādē p decessū euacuat cū fetore: vñ
pmit ꝛ affligit sup̄ modū. sicut ait Gregor⁹ in moralibus: Valde
affligit aia iustorū: qñ illi ꝑ bonos districtas snias itorq̄nt q̄ bene
viuere ignorāt: ꝛ voce sibi iustitiā vēdicāt cui mor⁹ ꝓtradicūt.
Nā in amaritudie sunt oēs aie electe: qz vel punire flēdo nō desi
nunt q̄ deliquerūt: vel graui se merore affligūt:: qz lōge hīc a facie
dñi ꝓditores, piecti: adhuc i eterne pīie gaudijs non sunt.
De inouatiōe gatiarū ꝛ donorū aie ꝛ corporis electorū i tpe mag
nificatiōis. § vii. Jubꝫ tandē dñs aplis suis omnia colligē frag
mēta: tum pāis: tum ve piscis ne pereāt. Tūc enī de gremio sinu
q̄ rudis isipientisq̄ populi saturati: de huiusmodi fractionib⁹ re
liq̄e posite sunt i duodeci sportas: vbi ꝓpertū est longe magꝫ mas
gisq̄ in q̄ntitate creuisse: ad exemplū ꝛ vtilitatē futurorum: vltra
id qō dū panes ꝛ piscis ꝓstiterāt in soliditate: anteq̄ illos cōfre
gisset dñs. Et q̄zq̄ in cibū ps illorū fragmētorum fuerit in imita
torū suorū digestiōe in feces ꝛ stercora ꝓuersa: iā tñ p mala tā exē
pla q̄ opera ꝑpetrata eb eo q̄ ꝓfractus: ac diuine gratie occecat⁹
insipienter visum est egisse ꝑ dei: ꝛ hoīm honestatē. Dore Dauli
q̄ zelo dei deū psequebat: ꝓcitans turbam i martirē dei Stepha
num. Tanta deniq̄ fragmēta bonorū operum collecta sunt i cō
uersione illius q̄ magꝫ deo ꝛ cristiāe fidei, pdesse potuit, ꝑpter ꝑse
cutionē: q̄z si nunq̄z aduersat⁹ fidei fuisset. § viii. Et ideo dictū
est diligētibus deū omnia cooperant i bonū. Is xo q̄ vocati sunt
sancti p spetialē electionē dei: sic de Dpaulo dictū est. Segregate
mihi Saulū ꝛc. Et Dpetro. Tu es Dpetrus. Darie mag. vbicunq̄
p̄dicatū fuerit hoc euangeliū. Latroni: hodie mecū eris i paradiso
At si Dathe⁹ de thelōio vocat⁹ ꝛ fct⁹ est euāgelista. Et Zacheo
salutē nec petēti dōauerit. q̄ nihil antea de dño hiesu gustauerunt
neq̄ dilexerāt eū: neq̄ illi⁹ mōitis crediderāt: in dignitatē tñ ꝛ sa
lutē: mūdos eos ꝓstituerat: q̄d mirū si electi suis: q̄bus se metpsum
donare libꝫ in spōsum dilectissimū: postq̄z plaga ꝑcusserit cecitatis

ſpōſe ſue veniā vederit: etiā aquā lachrymarū in ꝓpunctionē: cō-
tritionē: in ꝓfessiō nē: ⁊ attritionē per austere vite acerrimā peni-
tentiā. Discāt ergo nimis iusti quid sit. Misericordiā volo nō iu-
ditiū. Nunquid non iuditia dei abyssus multa.

Secunda pars primi libri de diuersis dei iudicijs.

Nulla vnq3 etas: nullū vnq3 tp̄s fuit: in quibus deus iu-
ditia bona non ostenderit: que i oculis hoim parua fo-
rte visa nō fuerit. Et multa mala pmiserit: que in conspectu
eius ingrata ⁊ odiosa sunt. Et similiter econtrario. Mala q̄ videt
hoibus: deo summopere gratissima fuisse.

Capitulum primum.

Scriptum est. n. q3 prima etate ante diluuium ꝓstrui fecit
de⁹ archam nimie magnitudinis, p restauratione hūa-
ni generis: ⁊ beluarum: atq3 ferarū. Quid nā melio⁹: q̄d
ue vtilius coram dño: qui nouerat quod actur⁹ erat: Quā q3 in cō
spectu illorū hoim ridiculū forte arbitrabat. ¶ i. Post diluuiu3
ād q̄d tuti⁹: atq3 salubri⁹ in oculis hoim apō Babel ⁊ seruos eius:
q3 turri vsq3 ad celos edificare in ꝓtectionē toti⁹ humāi generis.
Quā quidē rē despitiēs de⁹ sensus eorū alienauit a semetipsis. ⁊ i
varias abinuicē segregauit liguas. ¶ ii. Quid nā honestius q3
filiū decipientē patrē cecū. ⁊ fraudulenter vsurpare benedictionē
fraternā sentire: Sicut p Jacob patriarchā actū est. qui ex huiuso
modi causa fugiēs: dominū ascēdentē i celum vidit. a quo meruit
benedictiōis paterne grā3 obtiere sempiternā. ¶ iii. Ad q̄d tur-
pius q3 Judas filio⁹ Jacob q̄ concubuerit cum Thamar nuru sua:
quāuis iscius: verūtn ex stupro hoc: pbares ⁊ Zaram caro ꝓcessit
saluatoris. ¶ iiii. Quid seuio⁹ q3 sanctū puerū Joseph a fratrib⁹
germāisq3 in puteū deiectū: ⁊ egyptijs deniq3 venundatū audire.
Verumtn̄ eisdē fratrib⁹ quū ꝓnceps eēt egypti ait. Nolite timere
ꝓsiliū dei fuit vt venūdaret⁊ me in egyptuz. ¶ v. Nōne quod
casu Moisi acciderat iterfectiōis videlicz egyptij · turbatio fuit
⁊ terro⁹ populo ⁊ ipsi Moisi: ⁊ magnū scādalū apō pharaonez et
populū ei⁹ habitū est: Nō q̄dē tn̄ a deo ꝓmissuz iudicandū scribit
vt a supbis regalib⁹ passib⁹ ad hūilez solitudis vastitatē deducēt
cui tā q3 gregū ductori. imo ⁊ mēcenario ⁊ nō tā q3 filio pharaōis
de⁹ i rubo i spetie ignis alloq̄rē: ⁊ dñs pharaōis illū ꝓstituē posst
quāobrē iterfectio egyptij nō scādalū apō deū i damnatiōe moisi
st3 magt occasionē salut⁊ israhelitico populo ꝓstauerat ⁊ fuit utem
euadendi egiptiorum.

§ vi. Insup nonne malū magnuz arbitrati sunt seniores populi q̄ Moyses ad irā aduersus eos ꝓcitasset pharaonē: qui addēs afflictionē eos: nolēs paleas illi dari: tū quersum est illud in bonuz eis Et in Pharaonē z seruos illi⁹ interitū: donec ad ītemptionē totum egyptū deuastaret de⁹: z regē vna cum subdit⁹ in rubri maris suffocari et vndas. § vii. Quā adhuc malum: malū inquā pessimum visum est oīb⁹ his q̄ ꝑpter murmurationē z rebelliones in deū z Moisem seruū ei⁹ i deserto conuerāt: q̄ dñs duxiss populū tā maximū in vastā solitudinē: vbi chore: Dathā z Abirō cum eorū satellitib⁹: alij igne. alij serpētib⁹: alij ꝛo a terra deuorati sunt. qñ nō Moisi: fs viuētis dei opinio fuit: ex illi⁹ itineris austēritate ad ꝑmissiōis terrā deducere populum suum.

Capitulum secundum secunde partis primi libri.

Nec pretermittendū sane est adhuc diuersa z iscrutabilia iuditia dei oīpotent⁹. Audistis .n. q̄ de⁹ p Nathan prophetā Dauid sanctum increpauēit dure valde ob necem Urie. Attamē precepit illi vt filios Saulis gabaonit⁹ ad crucifigendū tradēt. Et de Bersabe in qua adulteriū ꝑpetrauēat filium Salomonē natū adamauerat de⁹: de cui⁹ ꝑgenie humanā dispositū fuit assumere carnem. § i. Quidnā dicemus q̄ dominus non ꝑmiserat regi Dauid templum dei ꝛstruē: qñ bellator⁹ virgs sanguinū fuerat. Et Samueli q̄ sacrificio ministrabat iusserit frustratim icidere Gag regē amalechitarū pīguissimū. § ii. Nōne diuina ispiratiōe duos Helias quinquagēarios oīnē igne de celo ꝓsumere fecit illico: At ꝑphās etiā manib⁹ nōne q̄dringentos iugulauit ꝑphetas Baal: quā rē regine Jesabel z cultoꝛib⁹ idoloꝛuz faciorosam arbitrati sunt ipietatē. § iii. Nouim⁹ insup iuditia sanctorū que bona visa sunt nequaqs deo placuisse. Sicut numeratio populi ex ꝓsilio Dauid z seniorus ei⁹. quod displicuit deo: in eedem pestiferam conuersum est iuditium § iiii. Sic semp sanctis viris Machabeis euenisse interitū quotīēscūqs ꝑ salute populi societatē iungebāt cū romāis. § v. Tametsi Mardoche⁹ nouisset sane a lege ꝓhibitū iudeos ꝓiugiū cū gētilib⁹ ꝓtrahē: nō destitit tñ offerre Hester eunucho ꝑ spe ꝓiūgēdi eā regi Assuero i vxorē. Quā q̄dē rē adeo ḡtaz dño fuisse apparet: q̄ illi⁹ itercessione hebreorū popul⁹: q̄ i captiuitate adēat ibidē i regno Assueri a seditiōe Aman nō solū extitit liberat⁹: fs z magnificat⁹ est i ꝓspectu regis z ꝓncipū ei⁹. § vi. De Judith. Quāto etiā honestatis et

continẽtie sanctimõniã vidualẽ Judith venustissima periculo exposuisse. Unde nunq3 ꝓfidẽ sine peccato poterat itellexim9. Uerũtamẽ a dño factũ esse ꝓgnoscit: ab interitu Holofernis ꝓncipis regis magni Nabuchodonosor: z populi sui salutem.

Capitulum tertium.

Veniam9 ad ea q̃ tũc erãt apõ dñm inditia correctionis z vltiõis: que precepisse audiuim9 sanct9 ꝓphetis suis agẽ in oculis populi hebreorũ. q̃ xo popul9 aspernabat tãq3 ludibria: ac illusoria gesta. Sic q̃ Ezechieli ꝓceperat dicens.

§.i. Fili hoĩm quodcũq3 ĩueneris ꝓmede. Comede volumen istud: z vadẽs loquere ad filios israhel: Et aperui os meu3 z cibauit me volumie illo ẽ. §.ii. Itẽ dñs. Et tu fili hois summe tibi laterem z pones eũ coram te: z describes in eo ciuitatẽ hierusalẽ: z ordiabis aduersus eã obsidionẽ: z edificabis munitiones: z ꝓportab aggerem, z dabis contra eam castra: z pões arietes i giro. Et tu sume tibi sartaginẽ ferreã: z pones eam murũ ferreum inter te z inter ciuitatẽ: z obfirmabis faciẽ tuam ad eam: z erit in obsidione: z circundabis eã. Signũ est domui israhel. §.iii. Et tu dormies sup latꝰ sinistrũ: z pones iniq̃tates domꝰ israhel sup eo numero dierũ quibꝰ dormies: ẽ. Similiter i latere ubẽ sinistro q̃escere diebꝰ trecentis nonagĩta. Ez in dextero diebus q̃dragĩta: diem p anno assumens. §.iiii. Item z tu sume tibi frumẽtũ. z ordeũ: z fabam: z lentẽ. z miliũ: z vitiã. Et mittes eã in vas vnũ: z facies tibi pães numero dierũ q̃bꝰ dormies sup latꝰ tuũ. Tercẽtis z nonagĩta diebus ꝓmedes illud. Cibus autẽ tuus quo vesceris erit in pondẽ ẽ. Et stercore quod egredieꝝ de hoie operies illud in oculis eorũ. Et dicit dñs. Sic ꝓmedẽt filij israhel panẽ suũ pollutũ ĩter gẽtes ẽ. §.v. Nũquid idẽ deꝰ z dñs nũc etiã i correctionẽ: aut vt auertaꝝ ab aliq̃ spetie mali delicti: aut sceleris turpis. Quedã dici aut operari p electos suos ꝓmittit deꝰ. Aliqñ in damnationem quum per superbiam offendit: sicut p Saulẽ operatum est. Siue ad maiorem pueniendi xtutem: quum ex fragilitate aliquid ꝓmittitur. Sicut illud Dauid peccatũ. Et hec duo peccata fuerũt i futuros reges hebreorũ exemplũ. Ut a superbia Saulis: z a presumptiõe: sic etiã a lasciuia z ciuiũ nece Dauid penitꝰ precauere deberẽt.

§.vi. Nõ q̃dẽ mirandũ est si etiã in custodiã electorũ aliqñ diuinitus diuersa agere ꝓmittanꝝ. Cũ etiã deꝰ iam Pharaoni sibi somniũ a Joseph indicare vẽtura. Et p Danielem Nabuchodonosor

explanare somniū fecerat futuroꝝ. Unde veraciter cōprobat magnā deū de dilectoꝝ suis curā gerere. Cum ꝛ isidelibus ydoloꝝq; cultoꝝ uditia vētura innotescere studuerit.

Capitulum quartum.

Iam eni stupēda valdeq; mirāda dei audiuimus uditia: sed nondū finis. Ecce mihi adhuc prophet a ille: siue de filijs pphetarū vnus mēti euēit. Qui in dieb⁹ Achab regis dom⁹ israhel: quō dimisisset Benadab regē syrie. Ait. n. vni de exercitu: pcute me: ꝛ ille q; scriebat illicitū: inoxiū pcutē noluit: cui maledicēs iquit: q; noluisti obedire xpo dñi pcutiet te leo. Et pfectim a leōe inuasus: occisus est. Alteri isup dixit: pcute me. ille xo pcussit: ꝛ icolumis domū suam reuertit. Quid ergo dicemus Nūquid vltionem de inoxio magis q3 de nocēte ei querit vlcisci Et ipse petit, pphet a pcuti: ꝛ nō peccat: ꝛ a quo vulnerat nō perit sed necat a leone qui noxiū negauerat effundere sanguinē. Cen sendū est ergo q; q̄cunq; i simplicitate coꝝ dis pmissa: aut iussa dei agit: mādata obseruat illi⁹. Qui xo p̄sumptiōe: aut superbia resistit: aut negat: vltor est grē. §. i. de iobedientia Jone. Et q3 quid de Jona dicā: q; ore dei p̄ceptū ad ciuitatē pgendi Niniue habuit: ꝛ tñ in tarsis a facie fugiebat dñi: q; nec occidit eū: sq3 magis in ventre cete tutauit illū: donec piscis i littore maris euomit eū. Quid vltra: quum tāte ipietatis ꝛ iracūdie plenus fuerit Jonas: vt expectās desolationē ciuitatis: ꝛ nō veniēs: maxima veratus est ira Et tñ ꝛsolatus est eū dñs. Putandū est q; fidutialiter: aut nimia simplicitate agebat cū dño. Ideo dictū est. Qui ābulat simpliciter: graditꝛ ꝛfidenter: Eq3 nō ita cū audacibus ꝛ p̄sumptuosis: qui igerere se audēt negotijs spūalibus: ꝛ diuinis: cū sensuales sint et vāi coꝛde. §. ii. Sicut ille q; cum sustinēdi grā manum apposuisset ad archā domini: que cadere videbat a sacerdotib⁹: dū ducēt illā domū suam Dauid: quia illicita sibi agere p̄sumpserat: iterfectus est a domino. §. iii. Ita ꝛ filijs Aarō euēit p̄sumētibus laico igne incēsum adolere domino. Unde ꝛ ipsi etiā coꝛruerunt ꝛ moꝛtui sunt. Sic faciūt q; canonicas diuinis: ac spūalib⁹ pponē studēt legibus: humilitatē ꝛ simplicitatē derelinqntes: ꝛ dura cervice i ſrarū magis q3 xtutū sciaq; sese pcigere cupiūt: vt doctioēs ꝛ prudētioꝛes p cetēis appareāt. Hi āt cū divite epulone viuētes: iā in iferno sepulti sunt Cū tāq; ceci nati de celi disputant coꝛde: quum de diuinis: spūalibusue iuditijs sermonitinare videāt.

Capitulum quintum secunde partis primi libꝛi.

Uisnam putaret q; de⁹ q̄ peccatū odit Osee prophete
q dixisset. Uade summe tibi vxorē fornicationū: z fac filios fornicatōis. Et abijt: z accepit Gomer filiā debelaim
Et ꝛcepit z peperit filiū. Et ꝛcepit adhuc: z peperit filiā: z ablactauit eā. z ꝛcepit filiū. Et dixit dñs: voca eū. Nō populꝰ meꝰ: quia vos nō populꝰ meꝰ. z ego non deꝰ vr̄ z̄. §.i. Nunq̄d Osee z Gomer peccauerunt i deū tot: totiēsq; fornicātes. Si forte dixerimꝰ q; a die illa vltra: vel. āte: neq; nūq̄z deꝰ huiuscemodi: vel sile quid iusserit: aut ispirauerit: aut pmiserit: aut sustiuit: aperiā z dicam.
§.ii. Nonne tpe iudicū z aliēigenā Samson vxorē nutu dei nouimꝰ accepisse: vt iude vindictā i philistēos exarcēdi cāz haberet: necnō vt figura essz Christi bieſu adamātis: z in sponsaz eligētis eccīaz de stirpe gētiliū: z natiōe gentium in ruinā deorū oim. §.iii. Immo q̄ mai⁹ est intrauit ad meretricē: q̄re oportuit fores ciuitatis illius sup montē deferre. Et figuratū est q; deꝰ q̄ ad gentē veneat peccatricē: suā in se assumēs carnē: tartarorū fractis veniq; foribꝰ pr̄es sanctos: patriarchas liberauit z ꝓphetas. §.iiii. Ac iterū Galidā adamauit: in cuiꝰ manibꝰ vires amisit corporis. Sic christus ex dilectiōe sceleſtissime humāe generatiōis: in ligno crucis sitiēs salutē: glorioſissimi corporis sui vires abscōdit. §.v. Demū sic Samson dicēdo: moriat aīa mea cū philistīs: īterfectꝰ est cū oibꝰ pncipibꝰ philistiorū: neq; ꝓpterea peccauit: qm̄ figurā ꝓgessit saluatoris in cruce dicētis corā pncipibꝰ: scribis: z sacerdotibꝰ ¿iudeorū: illudētibꝰ ei sic satrape philistiorū in Samson. Cōsumatū est z inclinato capite expirauit. Tūc victoriā: z strages in cultꝰ ydolorū: z synagogā iudeorū orta est in morte Ihesu cristi: z eiusdē sanguinis aſperſiōe. Ecce ergo q: quod p euāgeliū parētibꝰ ānunciauerat de Samson deꝰ pfecit. Nullū tm̄ vsq; in finē opis sui z peccatū iputans illi: qm̄ ductiōe sancti spiritus ducebat.

S Capitulum sextum de abbate Uitali.

Ic.n. īspiratiōe dei abbas Uitalis in salutē aīarū ad lupanar nocte accedēs vsq; mane cū meretricibꝰ morabat: ꝑdicādo illis d̄ regno dei. Et q̄ magꝭ ē: eis soluebat vt attētiꝰ pſtarēt audit⁹ v̄bis eiꝰ. At isup ne iani glia deciperet: sz ex hoc magꝭ cōfunderet: adiurabat eas sigillatiz nemini dicēt: q; eis p̄dicaēt. sz q; faciebat sic ceteri hoīes. videliczi loq̄ndo. z cū vna earū bonū q̄ agebat vni viro idicasz: iratꝰ ē vir dei i illā. z ecce nutu dei q̄zpmū diabolꝰ arripoit eā: z volutās huc illuc z spumās: ab oibꝰ arbitratū ē mēdose bonū d̄ abbate affata ee iccirco a diabolo

§.i. Hec autē oia patriarche Johāni anuntiata sunt: eo q̄ in maximū clericalis religiosiq̄ statꝰ dedecus ꝓuertebaſ. Ille autē quō semel huiusmodi veceptꝰ suspitiōe fuerat: noluit iterū ſeſe tali exponere periculo. §.ii. Ve igiſ vobis q̄ tam faciliter viros spirituales temere audetis damnare: z iudicare p̄sumitis. Naz sic de facili in dei vltionē incidere poteritis. §.iii. Quidam enim qui zelo videbaſ duci honestatis: alapā in faciē viri sancti imp̄imens ait. Nec erubescis senex sceleſtissime. Et ille turbato aio respondit. Ne hoc tibi in supplitiū euertaſ eternū. Ecce vnus cedet te in faciē: vnde tantam vocez emittes q̄ tota īsonuerit ciuitas alexādrinoꝝ Et abiēs domum vbi more cyrographi conscripsit. Viri alexādrini nolite ante tp̄s iudicare: z inuoluta intꝰ manus cedula ad celū versus deductas genubꝰ flexis: sp̄ī deo tradidit.
§.iiii. Tunc diabolus in similitudinē ethyopis ad eū qui sanctuz pcusserat virū accessit: z ait. Salutat te abbas Vitalis: hac q̄dem salutatione: z illico palmā fixit in faciē: z in eum satan intrauit: et possedit illum donec ad eius īridoꝝes tota ciuitas adunareť. Et sic furibundus domū accessit. Viri sancti vbi tota ciuitas: necnō sanctiſſimus patriarcha q̄ perlecta tandez ea cedula īquit. Grās ago deo. Nā si suspicatus fuiſſem hec euēisset mihi demonis i faciem palma. §.v. Cur ergo deus viro sancto talia agere et loq̄ pmiserat: ac inspirauerat: que in sui ipsiꝰ aīe periculum foze nouerat: z in dei opprobrium: z christiane in religionis vituperiū vertebaſ. Scitis quare. quia iuditia dei abyssus multa. Ne quis audeat in electis z vnitis temere iudicare. Ideo sanctꝰ Dauid ait: vt quilibz iudicare timeat in erroꝝibꝰ aliēis: neque in suis p̄sumat operibus se laudare bonis: nō saluaſ rex p multā virtutē: z gigas non saluaſ in multitudie virtutis sue: Fallax equꝰ ad salutē: in abundantia āt virtutiſ sue nō saluabiſ. Ecce oculi domini sup metuentes eū. z in eis qui sperant super mia eius. Ut eruat a morte animas eoꝝum: z alat eos in fame. Anima nostra omnium videlicz spiritualiū sustinet dominum in pmissionibus suis: qm̄ adiutoꝝ z ꝓtectoꝝ noster est. Quia post lapsum letabiſ coꝝ nostrū: z in noīe sancto eius sperabimus: z non in virtutibus nostris: §.vi. Vic beatus Onofrius in lapsu grauissimo suo sp̄auēat in dei mia: q̄ dignioꝝ ac sanctioꝝ factus est. Quis dubitat q̄ dei cecidēat ꝓ missiōe: vt fortiꝰ z būilioꝝ resurgeret: z eū interioꝝē hītare faceť solitudinē. Et vt maioꝝē ausferitaſ grāz i exēplū docēt futuroꝝū

¶ Capitulum septimum de conuersiõe Magdalene.

Quid magis stupendũ: quidue longius admirandum: q̃z de⁹ qui in lege Moisi: fornicationẽ ⁊ omnẽ carnis immunditiã in lapidũ obruitionis sniam ꝓduserat: humana assumpta carne inter quiuꝫ epulas sancto spũ: ad se Mariam traxerat magdalenã: cui forte non pmiserat: neq; illã iusserat tãꝯ sese nephãdissimis ꝓsternere reatibus: cum ab ea septem eiecisse demonia scriptum sit. Et tñ cor̃ã phariseo ⁊ astantibus dignat⁹ ẽ eã excusatã reddere ab omni labe peccaminũ. Venieq; in fide ⁊ dilectiõe sua lotã ⁊ emundatã dimisit: dicẽs. Fides tua te saluaꝫ fecit: vade in pace. Unde Gregor⁹ in homelia. §.i. Quid igitur miramur fratres Mariã venientẽ: ad dominũ suscipientẽ: suscipientẽ dicã: an attrahentẽ. Sed melius attrahentẽ: ⁊ suscipientẽ q̃ nimirũ ipse eam ꝑ miaꝫ traxit it⁹: qui ꝑ mansuetudinẽꝫ susceꝓit foris. §.ii. Quanto ergo magis: magisq; puriores: pulcheriores esq; fuũt electi a domio Ihesu cristo quos in igne iustificationis emũdatos suscepit magnificandos. Cessate cessate ergo maligni crimiatores ꝓtemplatiorũ. Cauete a iuditijs: cauete a sentẽtijs vr̃is iniquis. Dimittite sponsas sponso suo hiesu cristo corripiẽdos ⁊ castigãdos. Cognoscite statũ vr̃m miserabilẽ: atq; ꝓfectorũ vitiõi ⁊ mandatis suisq; documẽtis cũ omni humilitate paratissimi estote. Finite a ꝓsecutionib⁹ illorũ inferenduꝫ. quib⁹ Paul⁹ ait. §.iii. Non enĩ accepistis spiritum iteruꝫ in timore tempore vocationis. sed accepistis spiritũ adoptiõis filiorũ: in quo clamamus. Abba pater: Tempore autẽ significatiõis: finito tpe iustificatiõis: ipse spirit⁹ testimoniũ reddit spiritui nr̃o: q̃ sum⁹ filij dei ⁊ heredes: coheredes ãt christi. per dilectionẽ dei dicẽtis in cãtica. §.iiii: De verbis spõsi ad sponsaꝫ · Pone me vt signaculum sup cor tuũ: vt signaculũ sup brachium tuum. Quia fortis est vt mors dilectio. Dura sicut infern⁹ emulatio. Lãpades ei⁹: lampades ignis: atq; flãmarũ. Atque multe. i. peccata multa tpe iustificatiõis non potuer̃t extiguere charitatẽ dei ⁊ ꝓximi: de qua dixrat Johãnes. Qui manet in charitate in deo manet: ⁊ de⁹ in eo. Uñ seq̃t. Neq; flumia tẽptationũ obruẽt illã. Jõ de electꝫ dictũ ẽ Accixit fortitudinẽ lũbos suos a volũtaria delectatiõe carnalitatꝫ Et roborauit brachiũ suũ bone ĩtentiõis resistẽdi. Jõq; lucerna dilectiõis ⁊ charitatꝫ nõ extiguer̃ in eternũ. §. v. Itaq; nolite de spũaliũ ⁊ ꝓtẽplatiorũ casib⁹ iã canõicis: ꝓmũ: busq; ꝓdẽnare. le-

gibus:z eos ita exosos hre postqz renouati sunt in spū:vt ab eis tanqz a mortuis a corde fugiatis:psequentes eos vsqz ad sangui nem. Animaduertite z videte qd beatus dicat Gregoriꝰ non de electis:sz de cōmunibꝰ actiuorū peccatis. §.vi. Necesse sp ē vt quum peccatoēs quosqz ꝓspicimꝰ:nosmetipsos prius in illorū cala mitate defleamꝰ. Quia fortasse in similibꝰ aut lapsi sumus aut la bi possumꝰ. Si lapsi nō sumus:etsi censura magisterij debz sp vir tute discipline vitia psequi:oportet tamē vt solicite discernamus: qz districtionē debemꝰ vitijs:ꝓpassionē nature. Si.n.ferēdꝰ est pec catoꝝ nutriēdus est,primꝰ. Quum iā xo p pnīaz pcutit ipse quod fecit:iā noster proximus peccatoꝝ nō est. Quia quō dei iustitiaz in se:ꝓtra se dirigit:z hoc in se punit qd diuina iustitia reprehendit. Explicit secunda ps primi libri de actiuorū:z ꝓtēplatiuorū statu: z differentia. Incipit tertia ps primi libri de autoritate virtute:z dignitate charitatis:z dilectionis Iesu cristi:in electis spiritualibꝰ z ꝓtemplatiuis.

Tanta est.n.dilectiōis z charitatis dei:z proximi charissi mi in electis z diuinitus vocatis spetiali electiōe autori tas:virtus atz dignitas:q tantūmodo affectiōeqz desi derio pfitiēdi:satiffaciēdiqz in quo non aduertit aut ignorat oīm legū:tum diuinarū canonicarū.tumue ꝓmuniū :z ecclesiasticaruz cēsuris adimplē mādata oīa plenissime possit. Et multo magis in is que ex necessitate:simplicitate:ignorātia:aut inaduertētia ac tum esse tpe iustificatiōis:imo etiā vocatiōis: vel magnificatiōis fuerit requisitū:vsqz dum ꝓmoditas. Discretio:siue ꝓudētia: et habilitas aderit penitēdi:emendandi:z corrigendi. Bernardo de precep:z dis.atte stante atqz dicente.

Capitulum primum.

Bona est mater charitas:que siue foueat ꝓfirmos: siue exerceat prouectos:siue arguat iquietos:diuersis diuer sa exhibēs:sicut filios diligit vniuersos. Quum te arguit mitis ē quum blādit simplex est:pie solet seuire:sine dolore mulcē:patien ter nouit irasci:hūiliter indigri. Idē in apl'o. O quāta fiducia cha ritatis:alius operat nō amās:alius amans nihil operat. Ille quidē opus pdit suum. Istius vero charitas nū qz excidit. Et hoc qz mo re ꝓpauli ad romanos. §.i. Non ex operibus legis iustificat hō: sz ex fide z dilectiōe Iesu cristi. Unde ait. Credidit Abraham deo: z reputatum est illi ad iustitiā. Ei āt qui operat merces nō im

putaꝛ ſm gratiã:ſed ſm debitum. Ei vero qui non operaꝛ:credenti ãt in eũ qui iuſtificat impiũ:reputaꝛ ad iuſtitiã ei fides ei⁹: ſm ꝓpoſitũ grẽ dei. ſicut ⁊ Dauid dicit. Beatitudinẽ hoĩs cui deus accepto fert iniuſtitiã ſine operib⁹. Beati quoꝝ remiſſe ſunt iniquitates:⁊ quoꝝ tecta ſunt peccata. Beatus vir cui nõ imputabit dñs peccatũ nec eſt in ſpũ eius dolus. ⁊c̃. §.ii. Nunq̃d igiꝛ huiuſmodi in fide⁊ dilectiõis Ieſu criſti iuſtificati ſi in operib⁹ ⁊ mãdatis legũ nõ egerint:aut exceſſerint:ſiue errauerit per ignorantiã aut ꝑ ſimplicitatẽ in ſeueritate vt puta iuſtitie ꝓpter zelum honeſtatis religionis:aut in nimia rerũ ſpiritualiũ cura: ſolicitudineq̃ familiarũ rerũ:vel forte in indiſcreta ꝓximi charitate:in obſequijs exhibẽdis bona ſp intentione:⁊ optimo fine. Quia nec aliter in dilectoꝛib⁹ Chriſti eſſe ꝑt:bona que fecerit anteq̃ꝫ de eroꝛibus aduertant ꝓmiſſis:in moꝛtali dici debent opata pc̃to:iuꝛ cẽſuras ⁊ auſteritatẽ legũ. Sicut ſunt illi qui nec diligũt:nec vera citer credũt:⁊ in pc̃to moꝛtali diuerſiſq̃ reatib⁹ ſciẽter ꝑmãere minime curãt. Immo curioſitate nimiaq̃ ſenſuali auiditate honoris dignitatũ ⁊ faſtus:ſacramẽta exercere iquirũt eccleſiaſtica regimĩa:⁊ offitia. §.iii. Nũquid iã iter ſimplicitatez de qua ꝛ. Qui ãbulat in ſimplicitate. i. in dilectiõe dei ⁊ ꝓximi:gradiꝛ ꝓfideter. Et inter malitiã ſeculi dilectoꝝ:de qua Jacob⁹ ait. Qui diligit mundũ charitas dei nõ eſt in eo:multũ multũq̃ nõne itereſt. Nec mirũ quidem eſt vt cum dilectoꝛib⁹ ſuis de⁹ nõ mitius agat. Moꝛe Auguſtini in ſermõe vicẽtis Jacobi. Aliud q̃ppe volumus qz ſumus ĩ chriſto:videlicz ꝑ dilectionẽ. Aliud volumus qz ſumus adhuc in ſeculo. De mãſiõe huius ſeculi nob aliud ſurrepit. vt hoc petamus qõ nob expedire neſcimus. Ꝟz abſit vt fiat nob ſi mãemus in chriſto q̃ nõ facit qõ petimus:niſi qõ expedit nobis. manẽtes ergo in eo:dilectiõe:videlicz quũ ẋba eius in nobis mãſeꝛint:dicẽtis. Qui manet in charitate:in deo mãet:⁊ de⁹ ĩ eo. Qõcũq̃ volumus petimus:⁊ fiet nob. §.iiii. Concludamus ergo q̃ q̃cũq̃ electus ſpũalis:⁊ ꝓtẽplatiuus ꝑ dilectionẽ ĩ xp̃o manẽs deoĩb⁹ reatib⁹ ſuis ꝓmẽoratis:ſiue ꝓgnitis:vel ĩcoguitis:⁊ nõ ꝓtriꝛ ꝑ ignorantiã. Et de ꝓtritis quotiẽſcũq̃ hũiliter ⁊ deuote ĩgemuerit:doluerit:⁊ ꝓfeſſus fuerit:⁊ veniã poſtulauerit:oĩno recipiet de⁹ illã:ſicut ꝑ ſnĩaz ꝓcludiꝛ ſaluatoꝛis dicẽtis. Si mãſeritis in me ꝑ dilectionẽ:⁊ ẋba mea in vob mãſerit:q̃ ſunt. Diſcite a me q̃a mitis ſum ⁊ hũilis coꝛde. Et q̃ vult vẽire poſt me abneget ſemet:ꝑm ⁊ cet̃a.

Bequiē: quecūq; volueritis petetis: ⁊ fiet vobis. Unde Augustin⁹ in eodē. Manēdo q̄ppe in christo q̄d velle possunt nisi qō ꝓuenit christo scz mia. Quid velle possunt manēdo in saluatore nisi quod alienū nō est a salute. §.v. Dicit equidē dñs. Petite orādo ⁊ accipietis. Querite bona opādo ⁊ inuēietis. Pulsate in puia ⁊ cōpunctiōe. Et aperiet vobis cella aromatuz oīm miarum. Nonne scriptū est. Dulcis ⁊ rectus domin⁹: ꝓpter hoc dabit legē delinqntibus in via. Quā legem: nonne mie magis q̄z seueritatis: in via preserti religionis: que via pnia est. Quibus p prophetā dominus dicit: ad veniā vocās peccatores. Uēite ad me oēs q̄ ꝓcupiscitis me: ⁊ a generationib⁹ meis implemini mie: videlicz ⁊ pietatꝫ. Ex spiritus meus sup mel dulcis: ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauum.

Capitulum secundum.

Quid ergo imanius q̄z putare q intentio doctorū: siue legum opinio: seuerius agat q̄z dominus legū velit. In his tñ qui dereliquentes patrē ⁊ matrē: sorores: ⁊ frēs amicos: ⁊ notos: domos: ⁊ agros: adhuc ⁊ aiaz suā ⁊ omnibus renuntiant que possidēt. §.i. Tandē ad sacrū religiōis sinū ingrediūt ꝓ reatib⁹ penitentiā agere: ac sese in totum aio: intentiōe: ⁊ mēte: domino offerūt quasi in holocaustū ⁊ victimā serotinam: ⁊ matutinā: Si vero aliqñ tēptatiōe ducti: vel decepti agunt q̄ ignorant peccatū esse: qō si scirēt uullo pacto feciss:nt: nunquid imputanduz erit omnino illis tā q̄z si malitiose feciss:nt: Quia ignorantia non excusat peccatū: aiūt viri pestiferi. §.ii. Si quidē deum Neronis crudeliorem faciunt Qz magis putandum est q omniū sanctorū opinio sit. In his presertim qui nū q̄z scienter: aut voluntarie post ingressum religionis peccatū egerūt mortale: Si quod peccatum non esse putantes fecerint: ⁊ peccatū sit: q donec noue rint tā q̄z de oblitis remissio apō deuz facta sit. §.iii. Itaq; adeo in ꝓspectu dei peccata ignorata: ⁊ incognita pmaneant censendū est: sicut peccatum Pauli quum sanctos christiane ꝓsequeretur ecclesie p ignorantiā. ipso dicente. Remissum est peccatum meuz q̄a insipienter egi. Sicut peccatū Petri in negatione ex timore necnon in errore baptismi. Et sicut peccatū Aaron: qui fecit peccare populū in oreb. Et sicut peccatū abbatis Uitalis q̄ zelo aiarum exposuerat aiam suā in mario damnationis periculo: ⁊ in totius ciuitatis alexandrie exemplu pernitiosum valde. Uerumtñ hec omnia nutu dei facta fuerunt: sicut ⁊ Samson,

¶ Capitulum tertium.

OQuanta quantaqz a sanctis z spiritualibus viris facta acta: z operata sunt: que si laici: aut q̄ nō spetiali gratia attrahēte agere p̄esumpsissent: facinorosissima q̄dē forēt Propriū enī sancti spiritus est: vbicūqz fuerit aliquid summopere mirandū exercere: ita vt hoīm exercere videat sapiaz. Quia sapia hui⁹ mūdi stultitia est apud deū. Et quod stultitia arbitrat apud humāos: apō oipotentē sepi⁹ sapia existimat. ¶ i. Quis posset cogitare secundū carnē: z mundi hui⁹ neqtiam: q̄ vita Samsonis fuerit imago: atz figura saluatoris. q̄ nullum vnqz peccatū nouit: neqz malitie reatum patrare potuit. Nōne mirabilius est audire nunc q̄ Samson sensuum cū meretricib⁹ coiēs: innocentiā z alam ipollutā seruauerit: q̄z angelū scire nūqz peccasse: qm̄ si vellet peccare nō posset: cum i grā ꝓfirmatum fuerit nō peccādi. Et cū etiā spirit⁹ sit sine corpore ꝓgrauat⁹. Iō diuersi spiritu dei ducti diuersa diuersimode operati sunt. ¶ ii. de Saul. Libro regum primo dictū est q̄ dū Saul quereret Dauid sciēs q̄ essz i aiot i ramata cū Samuele z pphetis nudatis pphetantib⁹: misit primos: secūdos z tertios lictores: vt raperēt dauid: q̄ quomō vidissent cuneū prophetarū vaticinātiū: z Samuelē stantē sup eos: fact⁹ est etiam in illis spirit⁹ dñi: z pphetare ceperūt: donec Saul iratus veniret et ipse veniret vt raperet Dauid. Et factus est spiritus domini super eum. Et spoliauit se etiā ipse vestimentis suis: z pphetauit cū ceteris coram Samuele: z cecinit nudus tota die illa z nocte. Unde exiuit, puerbiū. Num z Saul inter prophetas. ¶ iii. Hinc percipite: percipite queso sancti spirit⁹ fratres mei incomprehensibilez attractionē mentium z animorum: ita vt z feraruz corda: z spiritus seuientium: z impiorum valeat i pphetaruz mansuetudinem commutare: adeo q̄ depositis sagittis bellicis quoqz armis: nec non regalibus indumentis tanquam pueri z infatuati: denudati corpore canere die noctuqz compellantur. Unde audientes mirati sunt dicentes. Num Saul iter prophetas. Quāto ergo magis in spiritualib⁹ viris aios: sensusqz imutat spirit⁹ contra intentum illorū: z ea i spū dei agē cogit: que apō boies sepius a Satan ppetratū arbitrat. vt ide hūiliores: cautiores: z prudētiores: in regimīe animarum suarum: z aliarum effitiant: Hiue ad multarum animarum salutem: z eruditionem: z perpetuam recuperationem prout in exemplis habetur his: hic prope conscriptis.

§ iiii. De sancto Frācisco. Fertur q nutu spiritꝰ sancti beatꝰ Frā ciscus vnī e discipulis suis iusserat nudū ad cathedralē accedere ecclesiam: ibiq verbum dei anunctiare vt discipuli sancte obe dientie agnosceret virtutē: Hic autem demisso confesti habitu sese dedit velociter ī pedes. Vidēs enī beatꝰ Franciscus discipuli obediētie celeritatē: increpauit se: z ait. Quod nunq̄ expertꝰ es fi eri iussisti: vade z tu post eū. Tunc ab hūeris euulsa quāprimū tu nica: nudꝰ pedissequusq discipuli cursu rapidissimo factꝰ ē z añq̄m puer applicuisset ad locū: in eminēti gradu beatꝰ Frācisc⁹ ascēdit z tñi de seculi nuditate: calamitate; z miseria accuratissime verba fecit: q diuio afflāte spū: multarū aiaruz salutez lucratꝰ est. Quā q̄dez rē q̄squis agere presumpsisset nisi a spū dei ductus: grauiter deliquisset. neq fructum aliquē penitus tribuisset: eo q idiscreta habet. z piculosa obediētia. Unde ad scādaluz potiꝰ pleb illa tra beret pdicatio: q̄z ad virtutū: morumq eruditiōez. § v. De btō Jacopone. Que ac quanta reprehēsibilia ludibria: z ignominiosa operata audiuimꝰ a btō Jacopone ordinis minorū: ita q dū melle puncto corpore a vertice vsq ad talos plumis cooptus auiū: nu ptias germani pfundē conatus est: dicēs. El pazo a lapazia: ebi nō e pazo pazo sia. Quis nā religiosus nō spiritualis si tale q̄d ppe traret nō grauissime errassz: z deū: z hoies penitꝰ offendisset.

C. Capitulum quartum de prophetico viro Porcellana.

In Unquid z illa pretermittā que propꝛis pspexi oculis: tūc iocosa atz stultissima reputata a deuotissimo viro. im mo quē ppbetā audeo appellare Porcellāo exercitata in silitudinē futuri euentus: cuius vitas nūc apparet dilucidissime Quotiēs eq̄dez morti periculo zelo dei ituitus suz sese exposuisse. Quō iter ad aleas ludētes ioca turbaret: subuertēs nūmos: char tasq pfringēs: qō nec illi agere ptinebat. Verumtñ qñi ductu di uino faciebat: nemo manū ī eū ausus ponere est. Et sic fructū non minimū dño vidimus vēdicasse. § i. De sancto Dominico. De sancto Dominico dictū est: idustria illustratus spū sancti q dum superare vellet aliquos hereticos: veritatē cristiāe fidei subuertē tes. Fingebat z ipse iurta illoruz simulationē nihil penitus pme dere nisi herbaruz siluestrium radices: z gelida vti aqua: q̄zq iuz regule sue morē secrete sumēt alimētuz. Et sic data fide passus est populus z ipsum audire donec erroris hereticorū agnoscerēt fal latiā. Tunc et ipse beatus dominicus rei sue prudentiā indicauit

que speciem ypocritarum tenere videbat: quod absq; peccato ab alieno viro nequaquã fieri potuisset. §ii. Quid.n. mirabilius q̃z virum sanctum confectum iam senio: diuq; arte deductorẽ solitudis videre p recuperatione salutis neptis sue. que decepta a quodã heremita in hospitijs p;o pretio se donabat. Illi deposito ac sanctitatis habitu: sericis precinctũ ꝛ exo;natũ ĩdumẽtꝫ accedere ad puellã disposuit: tanq̃z si ꝛ ipse pretio eã cuperet possidẽ. Tandẽ blãdis x̃bis ad pristinaz cellulam introduxit: ibiq; clausa quam amiserat sanctitatẽ recuperauit ꝛ salutẽ: Sic itaq; quilibz spiritualis ꝛ in diuinis expertus gratijs zelo dei. ꝓximiq; doctrina: ꝛ salute: in diuersis se licite expõere nosci casibus. quos si actiui ptractassent: grauiter vt dixim⁹ mozũ excederẽt hõestatẽ §iii. Legit in vita patrũ q; quidã vir sanctus nequiẽs cuidã discipulo rationibus satisfacere: q; ipossibile esset a corde radicitus tẽptationes diuersas euellere tpe probationis Tandẽ vt expiẽtia monitus remaneret: nudari iussit: ꝛ ait. Ecce cordis tui locum vides: trabe si iã vales ide fantasmata q̃ te pturbare dicis. Adolescẽs x̃o visa ipossibilitate a crebra cessauit lamẽtatiõe. Alio q̃dẽ pater hac in re aliter vsus est. Vade inquit in cacumine turris: et gremiũ ad me indẽ plenum deducito. Iuit .n. puer: ꝛ nõ valẽs adiplere patris mandatũ: ꝓfusus redijt dicẽs. Impossibile quidez pr̃ sancte pficere quod iussisti. Sic et impossibile esse noueris fili mi respondit illi vir dei: mentis in iunioribus vagationes refrenari.

Capitulum quintum.

DE dei suiq; sancti spiritus ispirationibus ꝛ consilijs: ĩ veteri nouoq; mirandis testamento indicare curaui. At nunc quod diebus istis apparuit stupendissimum breuiter enarrare decreui: vt discamus dei iuditia laudare: benedicere ꝛ predicare. Quia de ste;core erigit pauperẽ: vt collocet eum cuz principibus: cum principibus populi sui. Audite ergo audite fratres audite dilectissimi mei. §i. Dum esset quidam frater ordinis sancti dominici anno domini: M.cccc.lxvii. in monastẽio adeo sancti spiritus succensus feruore est: vt mori p;o Christi nomine peroptaret. Et quum huiusmodi desiderium perficere voluisset: ad prouintiam nauigare barbarum cepit. At leto pergens animo captus nutu dei ab infidelibus nautis: marinisq; latrunculis: deducitur ad regnum et ciuitatem

Tunisi: vbi ab eo dominu⁹ recessit: z feruoꝛē extixit: vt sue humane fragilitatis miseriā agnosceret: anteq̄z martirij gloriosaz acq̄teret palmā. ¶ ii. Attamen diu fame z nuditate i ꝓpedib⁹ trusus i carcerē fugitari pmisit: donec amisso spirit⁹ sancti incendio ad gelidam peruenireꝛ desperationis imbꝛē. Qua quidez nec de⁹ neq̄ sanctus in celo: z in terra fuit quem hic crudelissime nō maledicēt: atq̄ blasphemaret: z quum a cristicolis increparetnr dicebat. Desiue me: qm̄ dum amoꝛe dei moꝛi voluissem: recessit a me spiritus eius: z hic vinctus z fame perire me facit. ¶ iii. Tandē seruis regis indicauit se fidem negaturū christianam si liberum exire carcerē. z e compedibus dimisisset. Consensit rex: z circūcisus mahometis legibus se suppositit. Tunc rex famulā suā ethiopissam illi tradidit in vxoꝛē: cū qua per sex fere menses dormiuit: tanq̄z a christiano remotus omnino cultu. ¶ iiii. Primo vero die quadragesime anni illius reuersus est spiritus domini: z vrit coꝛ eius. Et sicut a principio succensus est in dei dilectione: longe maioꝛi anhelans desiderio martirium pꝛo christi nomine sustinere Quapꝛopter die: noctuq̄ cenaculo clausus: oꝛationib⁹: z discipline vindictā nequitiarū suarum in se exquirere non desinebat: z amarissimas inter suspiria lachrymas fundens: humiliter dicebat Ecce. n. domine peccatum meum contra me est. Cognoui domine q; humiliasti me: vt discam iustificationes tuas. Nam me dignū gloꝛiose martirij palmā acquirēdi putasse nō percipio sanc. Ideo bonum mihi quia humiliasti me. Parce mihi domine: quoniam cognosco peccatum meum maximum. ¶ v. In diebus vero ebdomade passionis domini accessit ethiopissa ad regem: z ait. Perfidum quem tu rex in virum mihi tradidisti: ad suā pristinaz Christi fidem reuersus est: nec mecum iam per dies quadraginta doꝛmire passus ē. Ez clausus die noctuq̄ ieiūijs: oꝛōnib⁹: z lachrymis vacās: a ꝓtinuis verberibus cessare nō videtur. Itaq̄ coꝛripe eum domine mi: ne vltra me spernat: z negligat fidem mahometi ¶ vi. Audiens equidem rex que dixerat mancipiū eius furoꝛe succensus accersiri: eum iubet: z ait. Canis fili canis cur non doꝛmis cum vxoꝛe tua: Nunquid ad vomitum reuersus es pristinum perfidoꝛum christianoꝛū: Jubeo ergo vt ab hac recedas stultitia: alioquin dꝛa moꝛte interire te faciam. Vir vero sez in dei viui charitate innouatus: p̄cinctusq̄ hiesu christi dilectione: z optia fide audacter ꝛespondit. Nunez profecto rex ab ītimis pꝛecoꝛdijs meis

nomen dulcissimum: sanctissimūq; hiesu cristi rec: ssisse scies: q3q3 desperatione duct⁹ meipsum sustinere non valens: in hūc precipi tium Mahometi lapsus sum Quod quidez a domino factū esse probabiliter agnosco: qm̄ presumptuose nimis martirij palmā cu rauerā vendicasse. Jdeo recedens a me domin⁹ me⁹ hiesus crist⁹ sinit meā dilucidissime imbecillitatez oculis cernere: ac manibus imo z toto fedato corpore ptractare. Nunc autē misertus mei re uertēs pro delictis meis: z erroribus: atq; reatibus maximis succēdit cor meū om nē leto animo passionē z mortē sustinere. Quā obrē pro christi noīe tuas pro nihilo minas. z iura duri obseruāda Ecce iam christianissimū meipsum ꝓfiteor: z Mahometi inimi cissimū ostēdo pſecutorē. §.vii. Tunc rex nimio succēsus furoꝛ aduocauit chadi legis sue: cū quo inito ꝓsilio illico lapidari prece pit. Et cum turba ciuitatis accurreret acclamātes: z ipetu nimio maximoq; furore dicebāt: Tolle: tolle canē: tolle blasphemū legis nostre: tolle derisorē mahometi: Et sic pcutiētes virū dei trahebāt per vicos. Et dum esset iuxta habitationē mercatorum genuēsiū habitum cuculā videlicz religiōis sue exuit: z illis tradidit dicens neq; in aliquo hīt⁹ sanct⁹ iste errauit: sed ego tantūmō. Jdeo nolo vt ꝓtumeliā patiar. §.viii. Tandē modicum extra portā ciuita tis flectēs genua bubulc⁹ quidā cucurrit: z sappa qua in vineā la borabat: virū sanctum per mediā ceruicē solo ictu pcussit. Et sicut aie electorum: sanctorūq; dei decorari solēt. Sic etiā viri hui⁹ aiam electā z spetiosam triumphāti martirij sui palma inter ag mina sancta spirituum beatorum rex regū domin⁹ hiesus in gre mio diuine maiestatis sue iucundissime suscepit. §.ix. At talem tantā corpori athlete sui gratiam subministrauit: q; postq; canes illi lapidibus adhuc mortuum obruissent: ita vt aceruus nō mini mus lapidum in eum fact⁹ esset. Jnde etiā extrahētes in ignē ve hemētissimum proiecerunt corpus beatissimi viri: vt ibi penitus ꝓsumerē. Sed quum per duas quippe ꝓtinuas in medio flām a rum horas perseuerasset illesum: ita vt nec toti⁹ corporis pil⁹ vn⁹ combureret omnio. nimia indignatiōe vexati quasi vrsi spumā tes rapuerunt de medio ignis corp⁹ sanctum: z totā circundātin ciuitatē funibus per pedes trahebāt: donec venicz fessi effecti: in quādam piscinā extra muros ciuitatis ,piecissent: ibicz cadauera bestiarum ,pūtiebant. Unde fetor maximus ibi aderat semper §.x. Nocte autē illa luminaria visa sunt iuxta sanctum corp⁹ a quo

tam imẽsus odor suauissimusq; exibat: vt & ipsi gentiles pre suauitate cogebãt sese ad piscinã p̃ducere: ac studiose claudi ex menta p̃mittebãt: vt diuti⁹ odoris illi⁹ fragrãtia frui valuissent. §.xi. Ex quib⁹ de hac re p̃cipes siue legis aduertissent: timẽtes subuersionem fidei sue: p̃suasos reddiderũt christianos mercatores: vt a rege p̃tio corpus illud p̃cederet eis attemptarẽt. Genuẽses vero mercatores cum de patria sua fuisset sanct⁹ vir: trecẽtorũ aureorũ mercati sunt: Ut lotũ & mundatũ aqua mundissima corp⁹ illud nullam penit⁹ in eo lesionẽ inuenerũt: nisi tm̃ in capite vulnus: & a fumo ignis aliquantulũ obũbrat⁹. Unde dicere potest anima sancti viri tãq; sponsa dei. Nigra sum p̃ lapsum: sed formosa p̃ miam. Et corpus eius affari potest. Nolite considerare q̃ fusca sim: quia decolorauit me passio & fumus ignis. Nunc porro deũ multa fertur p̃ eũ in eius corporis veneratiõe in Genuẽsi ciuitate exercere miracula. §.xii. Hec porro omnia ab is referentibus didici: qui quidem p̃pr̃ijs audisse aurib⁹. oculisq; cõspexisse ab initio vsq; ad exitũ huiusmodi passionis & martirij affirmabant.

Capitulum sextũ de ibecillitate: & statu ꝑprio: & de vita p̃fectorũ.

Multa quippe p̃memorãda duximus charitatibus vr̃is. Non tamẽ vt dei freti mĩa ingento vestro sanctorũ illorum imitatores fieri p̃sumatis. Quoniã vita sanctorũ admiranda est: & venerabiliter laudãda. non tamẽ omnium imitãda. Uerũ magis vt & cautiores effitiamini: & in euitãdis demonũ malorũq; hominũ seditionib⁹. Et vt ꝑpr̃ij stat⁹ vestri ibecillitatez lucidi⁹ agnoscere valeatis. Ut vero de casib⁹ spũaliũ patrũ: ac de ꝓtemplatiuorũ excessibus. Neq; de diuersitate gratiarũ eorũ: et in quo spiritu bona malaue agant nequaq; p̃sumere audeatis temere iudicare. Nisi quum vos aut in similibus expertissimos: non ex libris solum: sed magis in corde spetiali munere esse noueritis. Aut quum p̃ interitum finem pessimum illorum more Saulis: ꝓgnoueritis dei vltionẽ fuisse. §.i. Si vero post lapsum spũaliũ: renouationẽ gratiarũ: & virtutum in eis vberiorẽ amplioremq; videbitis: non malitie causa fuisse sciatis. Ex magis p̃missiõe dei ad illorũ & aliorũ salutẽ: & coreptionẽ. §.ii. de similitudie lapsus p̃fectorum. Sicut enĩ militũ ĩmo p̃cipũ exercituũ cicatrices vulnerũ: quanto excesserit numero: in laudẽ: atq; gloriã tanto longi⁹ habent ipsorũ: qñ in maxime arduis sese exposuisse militaribus indicãt p̃untijs. Sit tm̃ & euictis supatisq; hostibus se vna

cum exercitu in pacē conducere ad castra valuerūt. §.iii. Explanatione. Sic itaq; spirituales viri. ac sancti: ꝛ cōtemplatiui boles erunt: si post iustificationē in pace: charitate. ꝛ feruore se suosq; deduxisse inuēti fuerint. Tunc omnes lapsus eorum tam preclare in eorū veneratione habiti sunt: quanto mirabili⁹ illorū de⁹ patiētiam: ꝛ humilitatē in exemplum nostre correptiōis experiri. ac probare voluēit. §.iiii. Igit summopꝛe aduertendū est fratres mei ne de spiritualib⁹: exptis: ꝓtemplatiuisq; temere iudicem⁹ patribus. Et si tamē prelatis: presidentibus: ꝛ antiquioꝛib⁹ deuotis: et canitie: senectutisq; pfectis in gestibus nouitioꝛū: iuuenum. ꝛ iuniꝛ pertoꝛū iudicare legitime in charitate liceat: non tñ in alijs q̄cq̄d agit: vtrum a bono: aut a malo spiritu fuerit iudicandū est: in pfusione pacis: ꝛ deuotionū patrū supradictoꝛū: q: detractio pessima appellat. De qua Jacob⁹ in canonica sua inquit. Nolite detrahē alterutrū fratres mei. Qui detrabit fratri: aut qui iudicat fratrē suum: detrahit legi: ꝛ iudicat legē. §.v. Tanto eteni seuius q̄s detrahere ꝓspicit quāto bona que agunt malo fieri spū arbitrat: ab his preserti quos tū etate: tum expientia: ꝛ fama diu spūalem vitam duxisse nouerim⁹. Quid nā reprehēsibili⁹ q̄z in iuniꝛibus religiosis inexptissimis spūaliū diuinarūq; rerū incircuncisa ceruice vitā: moꝛes: ꝛ acta maioꝛū: patrumq; suoꝛum ignominiose pscrutari ꝛ in eorū facie arguere: ꝛ reprehendere: atq; corripē eos audere. Immo q̄ peius ꝛ truculenti⁹ est: non solum illis detrahē spūalib⁹ patrib⁹: verum etiā eos psequi non desistē: a quib⁹ vitam coꝛporis suscepint ꝛ aie. Iccirco beatus inquit Hieronim⁹. Nō est detrahere verū dicere: caue ne aures: aut liguā habeas pruriētes vt nec ipse alijs detrahas: aut alios audias detrahētes: Multoꝛū q̄z solatiū est bonos carpere: dum peccātiū multitudie putāt mīui peccata. §.vi. Officium enim viroꝛū bonoꝛum est p proximoꝛum reatibus: presertim pro patribus ꝛ fratribus lapsis ac peccatis diutius lugere: continuisq; deum impulsare orationibus. dōec ad vitam restaurent eternam. §.vii. Ue ve is qui detractionibus more Cham verenda patrum denudant. Uerenda inquam et que pudenda sunt: ac in vituperationem sacre religionis possint deuenire. Unde Jsidoꝛus. Non detrahes peccanti: sed condole. quod in alio detrahis in te potius pertimesce. Quādo alijs detrahit te discerne: nunquam detrahes si te bene discernes.

Uterq; simule crimẽ impendit. Et qui detrahentẽ audit ꝛ qui detrahit. §. viii. Heu heu quã longe horrẽ dum est de his sepissime a detractoribꝰ malum facilime credere. de quibꝰ nisi bona: ꝛ laudabilia audiuimus: ꝛ vidimus. Unde oblitis benefitijs vna cum detractoribꝰ ad illorũ irrisiões: ꝛ vitupatiões ora dilatant ꝛ lingue. Dicit enĩ in vita patrũ. Melius est ꝓmedere carnes ꝛ bibẽ vinũ q; ꝓmedẽ i vitupationẽ frẽ; suũ. Sicut susurrãs serpens Euaꝫ de paradiso excludit: sic qui detrabit fratri suo: non solũ suã sed etiã audientis animã perdit. Monachus biliguis ꝓturbat fratres. Et illud eccle. Uir duplex aĩo incõstãs est ĩ omnibꝰ vijs suis. Itẽ Salomon. Homo puersus suscitat lites. Et vir verbosus separat ꝓncipes. Sp'iurgia querit malꝰ: angelus ãt crudelis mittet ꝓtra eum.

Capitulum septimum de mutua charitate fratrũ.

In charitate nõ solũ lachrymabiliter dolet: ſ; moꝛi ꝓ eiꝰ salute vellet. Nã verã illum charitatem habere tenet Bernardus: qui ꝓ fratribꝰ moꝛi paratus est. §. i: Ergo ãte omnia charitatis iuriũ imitatoꝛes: sectatoꝛesq; esse toto corde curemus. Et quomodo de prelatis: senioribꝰ: aut spiritualibus: vel cuiuscũq; cõditionis: ac statꝰ malum audiuimus: nec fidez verbis tribuẽ debemus: sed detrahentibus increpãdo suũ indicare errorẽ. Si vero charitate siue consilij gratia dicit: ita vt veraciter illi credi potest ex illius vite ꝓgnitione: de quo manifestat delictũ: ꝓdolendum est summopere ꝛ nõ detrahendũ. Immo si concedit: aut adeo attractibilis sit: vt mãsueta admonitione erudiri possit: more euãgelico illi quod scimus siue audiuimus intimare tenemur. Veniq; si non audierit orationibꝰ: ꝛ lachrymis in nostro secreto cordis ꝓ illius quersitate: iure charitatis deo oĩpotẽti satisfacere accuratissime curemus: sicut ꝓ uobisipsis fieri cupimus. Et sicut dominus ihesus fecit vsq; ad mortẽ: mortẽ ãt crucis. Juxt illud Johãnis apostoli dicentis. In hoc apparebit charitas dei in nobis: qm̃ iste ꝓ nob aiam suã posuit: sic ꝛ nos debemꝰ ꝓ fribus nr̃is aiam nr̃az ponẽ. Et iõ aug. Si p hãc viã xe chariatꝫ volumꝰ currẽ. ad eternã pr̃iaz feliciter possumꝰ puẽire. §. ii. Dic. n. duo sunt vere charitatis p̃cepta: dilectio scz dei: ꝛ proximi. Sic due sunt in eccia sancta catholica. vita scz actiua: ꝛ cõtemplatiua: in quibꝰ lex vere pficit charitatis. Uita quippe actiua est: que ꝓ charitate dei in se ꝛ in proximos bona exercere opera: tum corporalia: tum: xo religiosa

atq; catholica iurta dei p̄cepta sacro sancte eccl̄e leges ꝛ mandata vniuersa tenet̄. Cuius plane due vie sunt. Actualis ꝛ mentalis: Actualis via est: que mie opera tā ¦ corporalia q̄ spiritualia docet exercēda. Mētalis est que oratiōis: lectiōis: atq; meditatiōis ad fructū ꝓfessores deducit suos. Istarū ꝓfecto duarū viarum et opera ꝛ p̄cepta ab his operari necesse est quantū liberi arbitrij sui ꝓpetant vires: ꝛ anime potētie eorū naturales valēt. Qui nondum intētione dispositā: aut opere: vel desiderio sese ad arcē quenīēdi exposuerint ꝓtēplationis. Quibus p̄ saluatorē ītimat̄: sic̄ et illi qui ei ꝓ dixerat. Domine quid faciā ꝛ vitā eternā possidebo. Et dominus respōdit. Serua mādata. Quū āt ille ab ineūte etate illa pleni⁹ ꝓfecisse retulisset: vitā videlicz actiuā. Ad altiorez putās dominus q̄ cuperet quenire: ait illi. Si vis ꝓfectus esse in vitā sczm ꝓtemplatiuam. Vade ꝛ vende omnia que possides ꝛ sequere me §. iii. Ecce ergo ex redēptoris definita sn̄ia. Quicunq; arbitrij sui viribus: ꝛ anime potentijs vti valet p̄cepta omnia: tū diuina: tū ue ꝓmunium legum seruare tenent̄ Qui autem ad ꝓfectionē peruenīēdi gratiā: aut ad ꝓtemplationis accedere curat arcē: ad duo tantum obligari ꝓgnouimus. Omnia videlicz postponere tpalia christūq; passum: ꝓtumelijs irrisum: cruci confixum: ibiq; acerrima nece defunctum sequi. At duo hec in vnū Paulum concupisse p̄cepim⁹ quū diceret. Omniū vero que retro sunt obliuiscēs: ad ea vero que priora sunt extendēs me: pſequor ad desideratū brauiū: quod est dilectio ꝛ charitas dei. ¶ De vita ꝓtemplatiua §. iiii. Est igit̄ vita ꝓtēplatiua illa que circa dei dilectionē ꝛ visionē ei⁹: necnon oīm spiritualiū rerum ꝓgnitionē versat̄: gratia spetialissima attrahēte: ac erudiēte: cui⁹ via vna est tm̄ scz Via spiritualis que gaudia indicat mundi tanq; vinū crapulantē euitare: ꝛ sancta verba ꝛ operaq; solicite exercere. Iurta pauli erudimēta: vbi ait Nolite inebriari vino: sed ipleamini spiritu sancto: loquentes ꝙ vobis metipsis ī hymnis ꝛ psalmis: ꝛ canticis spiritualibus: cantantes ꝛ psallentes in cordibus vestris domino. Ecce iā vite cōtemplatiue viam, audistis spiritualem: ꝛ ea q̄ exercēda sunt opera. Nūc autem attendāte ad que ꝛ ad quāta vir contemplatiuus obligetur p̄cepta. Unum est enim ꝛ nullum aliud quod est omnē tantūmō curam apponere ꝛ diligendū dominum Iesum cristum: vsq; duz diuina attrahente gratia ad dei visionem spiritualem: diuineq; trinitatis cognitionem latissimam ascendere mereatur.

¶ 5

§.v. Preceptum autem illud vnicum est quod in cantica sponsus christus hiesus ad sponsam rettulit dicens. Pone me vt sigculuz super cor tuum: vt signaculū super brachium. Quod est dilige dominum deum tuum ex toto corde tuo: z ex tota virtute tua. Quia fortis est vt mors dilectio: qz vincit z superat: z nunqz superatur: nec vincit. Dura sicut infernus emulatio: qz quod tenet nunqz dimittere patit. Lāpades eius scz dilectiōis dei: lāpades ignis atz flāmarum. Atque multe temptationū: psecutionū: angustiarumqz multarum: non potuernnt extīguere charitatē. Multo minusqz p obliuionē: aut ignorantiā emittunt: aut operant. Quoniā neqz flumina errorum atqz reatus occurrentia viatoribus scz vie spūalis obruent illā scz charitatez dei: vt ex eis damnent: sicut i Samson z Dauid factum est. ideo Paulus §.vi. Si enim fm carnem in actiua vita vixeritis peccantes videlicz: moriemini morte: eternali scz. Si autem spiritu facta carnis mortificaueritz: oib9 mundi gaudijs renuntiando: viuetis in eternum. Quicunqz enim spiritu dei aguntur hij filij sunt dei. Non enim accepistis spiritum in timore multorum preceptorum: iurium: legumqz diuersorum mandatorum. Sicut qui in actiuam laborantes vitam graui onerantur iugo. Quia vos accepistis spīm adoptiōis filiorū ex ardēti dilectiōe in quo clamam9 Abba pr. Ipse enī spirit9 testimoniū reddit absqz legibus z sinodocis: z absqz litterarū eruditis huius seculi: spiritui nostro: qz sumus filij dei z heredes eterne glorie: coheredes autē christi: cū quo ex vniōe dilectionis vnum erimus i fruitione superne diuinitatis. Juxta dictum eiusdem Pauli. Qui adheret deo vnus spiritus est cum illo. §.vii. Tunc enim vera ac quirit sapientia: non philosophorum: sagacissimorumqz doctorum temporalium scientiarum: sed simplitium amatorum dei renuētium astutias. z subtilitates legum attendere diuersarum. Sz solū ad inueiendū sapiaz dilectiōis dei oipotētz spūali prudētia de q̄ Galo. i. puēbijs inqt §.viii. Si enim sapientiam inueneris z inclinaueris cor tuum prudentie: dimittendo tpalia p spiritualibus z hūana p diuinis. Si quesieris eam quasi peccuniaz: z sicut thesauros effoderis illam. Tunc intelliges timorem domini non in libris: sz in tabulis cordis. Et scientiam dei Inuenies non in legum doctorum dictis: sz in intellectu tuo. Quia dominus dat sapiam aiab9 dilectorū suorū. Et ex ore eius sciaz xtutū: z honestatē morum: z honestatū custodit in rectorū amatorū suorū salutē. Et p teget gradiētes nō in sublimitate sermonū: z cauilationū adinuē

tionē:ſz ſimpliciter in dilectione dei:ſeruans ſemitā iuſtitie:z viā ſanctoꝝ cuſtodiēs. Tunc intelliges iuſtitiā legum:z iuditium dei abſq; doctrina hominum. Sic z equitatē.z omnē ſemitā bonam. §.ix. Et ideo ſi intrauerit ſapia dilectionis coꝝ tuum. Et ſcientia ſpiritualis anime tue placuerit:ꝓſilium dei cuſtodiet te:z nō aſtutia litterarum. Sed prudentia gratie ſeruabit te:vt eruaris a via mala:z ab homine qui puerſa loquit̄ ad ſimplices capiēdas laq̄s diabolicis animas ſub diuerſarū legum z preceptoꝝ aſtutijs:z ſubtilitatibus varijs. Cum ad vnum tantum p̄ceptū teneāt̄ oēs qui ad vitā trahunt̄ contemplatiuam:qō dei dilectio eſt. De quo quidem redemptor noſter dixerat Marthe. §.x. Porro vnum eſt neceſſarium ad optimā marie partē eligendū. Et hoc eſt preceptum quod Salomon in prouerbijs in cuſtodiā anime predixerat. Qui cuſtodit mandatum ſcz dilectionis dei:cuſtodit animaz ſuam. Qui negligit vias ſuas.i. virtutum z morum p obliuionem aut ignorantiam mortificabit̄. Sicut Dauid in morte pueri z perſecutione Abſalon filij ſui:ſz nō ad iteritum damnationis.
§.xi. Nempe talis tanta eſt coniūctio dei cum anima huiuſmodi electorum:vt niſi ex nature fragilitate:aut p̄miſſione diuina p obliuionē aut ignorantiā errare minime poſſint. Unde nunq̄z a dei dilectione valent ſeparari:ſz magis ad cōnubiū diuine maieſtatis omnino vēturi ſunt. Unde nunq̄z ampli⁹ a dei charitate in ſpirituales amplexus:z oſcula ac ſuauiſſimas conſolationes diſſoluentur Unde Gregorius. Charitatē recte predicator egregi⁹ vinculum perfectionis vocat:q; virtutes quidē cetere perfectionē generant:ſed tamen eas charitas ita ligat:vt ab amantis mēte diſſolui iā neq; ant. Ideo Paul⁹ ad romanos ca. viii. Diligentib⁹ deuz oīa cooperatur in bonū. Unde Auguſtin⁹. Habeas charitatem z fac quid vis. Quid ſit charitas dei idē ait. Charitas eſt virt⁹ qua videt deū: perfruiq; eo deſideram⁹. Charitas vero proximi. Si quis tantā habuerit charitatē vt pat⁹ ſit etiā p frib⁹ mori:perfecta ē in illo charitas. Ca.octauū tertie pt̄ p̄mi libri:in exēplū euāgelij declaratū p btm̄ Auguſtinū:q; vita actiua circa plura iplicari oporteat.z contemplatiue vnum ſit neceſſarium.

Ubi.n. q̄d actiua q̄due ꝓtemplatiua ſit vita itinaē ſtuduerim dilucidiſſime autoritate āt doctoris egregij aurelij Auguſtini hic prope affirmare curauim⁹. Ubi p Marie z marthe ābarū ſororū ſimilitudinē actiue vite labores:

ꝛ contemplatiue otiū distincte in homelia ascensiōis btissime virginis conatus est indicare dicēs. §.i. Videtis ergo charissimi ꝛ quantū arbitror iā intellexistis:in ꝯs duab⁹ mulierib⁹ que ambe fuerunt domino grate:ambe amabiles:ambe discipule. Videtis ergo magnū aliquid intelligitis:quicunq; intelligitis:quid audire et scire debetis:etiā qui nō intelligitis in his duab⁹ mulierib⁹ duas vitas esse figuratas.p̄sentē:videlicz actiuā laboriosaz. ꝛ quietē videlicz contēplatiuam:erumnosam:ꝛ beatā.tp̄alē ꝛ eternā. Que sunt vite:de illis vos copiosi⁹ cogitate:cogitate quid habeat hec vita:nō dico mala:nō iniqua:nō nefaria: nō luxuriosa: nō impia: sed laboriosa:erumnis plēa:rumoribus fatigata:tēptatioib⁹ solicita. Hanc ipsaz inocentē dico vitā:qualez decebat hr̄e Martaz Hāc ergo quantum potestis inspicite:ꝛ de hac vt viri copiosi⁹ q̄z loq̄mur cogitē. Vita ergo iniq̄ abēat ab illa domo:nec cū marta erat nec cū maria. Et si aliq̄ fuit dño intrāte fugit. §.ii. Remanserunt ergo in illa domo que suscepat dominuz in duab⁹ feminis due vite:ambe inocētes:ambe laudabiles. Una laboriosa:altera otiosa:nulla facinorosa:nulla desidiosa.ambe innocentes: ambe inquam laudabibiles:sed vna laboriosa altera otiosa: nulla facinorosa quam cauere debet laboriosa: Nulla desidiosa: quam cauere debet otiosa:,minime diuersarum sciētiaruz litterarūue studijs vacās. §.iii. Erant ergo in illa domo iste due vite. Et ip̄e fons vite. In marta erat imagō p̄sentiū.i.actiue. In Maria futuroꝝ.i.cōtemplatiue. Quod agebat marta ibi sum⁹ :dū actiuā gerimus vitaz. Quod agebat maria hoc speram⁹ dum oīb⁹ postposit⁹ ad ꝓtēplatiuā vitā trahimur. §.iiii. Hoc agam⁹ bñ:vt illud hēam⁹ plene: Nā quid ide hēm⁹ aut q̄ntū hēm⁹:quādiu hic sum⁹ dum vitam agimus actiuam. Quantum est quod inde habemus: Nā ꝛ modo inde aliquid agimus:remoti a negotijs:depositis familiarib⁹ curis:cōuenistis:statie:auditis :inquantū hoc agitis marie similes estis. Et facilius vos quod egit Maria:absq; videlicet nimia litterarū:legūq; diuersarū discussiōe agitis:q̄z ego qui p̄rogo curis maximis scz ꝛ plurimis sacrarū literarū subtilitatibus Unde ōr. Beata rusticitas simpler ꝛ recta ꝛ igne diuino succēsa.

Capitulum nonum de sententia domini.

Ecce iam quid inter actiuam ꝛ contemplatiuam intersit vitam:indicauit nobis egregius doctor. Audiamus insuper quid per domini sententiam idem Augustinus ostendat. Dum hec promouerit saluator Marthe

verba. §.i. Marta marta sollicita es: & turbaris erga plurima Maria autē optimā partē elegit. que nō auferet ab ea Marta marta: repetitio nois inditium est dilectionis: aut forte mouēde intētionis: vt audiret attentius bis vocata est: Marta marta audi. Tu circa multa es occupata: in obligatione videlicz mādatorum: legūcz diuersarū p:ceptorum. Unum autē est opus. i. vnuz est necessariū: quod est p:ceptū desiderandū dilectiōis Ihesu xpi dei veri & hoīs. Nō vnū opus quasi singulare opus. Sz opus est qō ad omnē spiritualū diuinorūcz affectionē gustū & suauitatē sertēdit: hoc expedit necessariū est ad dei & p:imi verā vendicaē & possidere charitatē: de qua Hieronimus ait. Qui sine charitate est: sine deo est. Nō dixerat qui sine litterarū eruditiōe & legum. §.ii. Nō est vnum hoc egerat maria. Unuz cogitate frēs mei: et videte in ipsa multitudīe spiritualiū & diuīorū affectionū. Si delectat nisi vnū, scz desiderium dilectionis & visionis domini nostri Ihesu xpi. Ecce deo p:opitio q̄z multi estis. Quis vos ferret nisi vnū saperetis: in dei & p:imi charitate. Unde in multis q̄es ista ꝓtemplatiōis: quasi dicat nec in multis p:ceptorū obligatiōibus pacifica possidet quies spiritualis. Sed in vnū dilectionis p̄cep-tum. Ideo sequit exēplū. Ba vnum & populus est. Tolle vnū & turba est. Quid est turba: nisi multitudo turbata: sz audite apostolū. §.iii. Obsecro autē vos frēs: multitudini dicebat: sz omnes vnuz facere volebat: psuadens ad contemplationis requiem. Obsecro autē vos frēs vt idipsum discatis omnes scz charitatē dei & p:imi. Et nō sunt in nobis scismata disputationū inter tpaliuz legum cautelas: & spiritualiū: atcz diuinorū mūerū affectionē. Estis aūt pfecti in eodē sensu dilectiōis dei: & in eadē scia charitatis: §.iiii. Nā q̄ simpliciter manet cū Maria in dilectiōe Ihesu xpi: & charitate eius: ī deo manet: & deus in eo: quā dominus q̄dē excusauit dilectā suā coraz legisperitis. phariseis. & epulantibus in cōuiuijs humāe sapie: de erroribus & peccatis illius iam per ignē dilectionis consumptis: & anullatis. Sed magis increpat murmurantem phariseum in persona prudentium: & sapientium sm mūdi doctrinam: qui in excessibus electorum facilime scandalizantur. non aduertens ad vim diuine dilectionis: que omnia delicta comburit. sicut succenditur in ardentissima fornace palea & stipula. §.v. Ideo dixerat dominus phariseo: signa que erant dile-

ctionis in maria peccatrice: que nō fuerāt in eo. Unde absoluit illa: z iste ex temeraria damnat murmuratione. Et quod magis ē: exemplo tunc duorū debitorum ppria sua ipsaq; būana prudētia capit: propalata ex ore suo sīa. Quod ille plus diligit cui pl⁹ dimittit. Itaq; nimio succēsa desiderio remissionis: multorū ob sarcinā reatuum: īmensoq; facinorum suorum que maria ꝓgnoscebat: maioris dilectionis signa intrinseca z extrinseca ostendit: q̄s phariseus qui forte illi⁹ erat animi; quo alter ille pharise⁹ de quo in euangelio domin⁹ ꝓmemorat vna cum publicano qui dicebat: Ago tibi gratias: ⁊c. §.vi. Sic iste nesciens ꝓprios defectus signa dilectionis in domino non ostenderat. Sed mariā murmurans ꝓdemnabat peccatricē: que mūdior erat illo. nam ex dilectione sua ab oībus suis purificata peccatis remānsit. Unde dīg fuit excusationis apud scandalizatos. Longe magis apud sorores suas Martā excusari a domino meruit: dum secus pedes domini sedens diuīa iplebat sapiētia: in qua illud vnū quod saluator nccariū fore ostēderat: tanq; infans ī gremio collocat matris. Nam dilectio Ihesu cristi z visio eius nutrit z alit a sapientia dei: nō ex scientiarū dogmatum: sed ex charitate altissimi. Quid autē sit sapia z virtutes eius: ex libro sapie hic inferius intimabo.

Capitulum decimū de sapia contemplationis que imbuit ab his qui cum maria ignara litterarū simpliciter ad pedes domini in humilitate petit: querit: z pulsat: orationibus: meditatiōibus: et austeritatibus donum dilectiōis z visiōis Ihesu cristi.

Ait enim Salomō. Oīm enim artifex docuit me sapiaz dei: videlicz que non nimio litterarū studio adipiscit: sz solum diuīa fauente gratia in electorum cordib⁹ habitare delectat. §.i. Est enim in illa spiritus intelligentie: sanctus vnicus: multiplex: subtilis: mobilis: disertus: īcoīquinat⁹: certus: suauis: amās: bonus: acutus: q̄ nihil uetat bene facere: humanus: benignus: stabilis: certus: securus: omnē habens virtutē: oīa perspitiens: z qui capit omnes spīritus intelligibiles Omnib⁹. n. mobilibus: mobilior est sapientia. Attīgit autez vbiq; propter suam munditiam. Vapor est enim virtutis dei: z emanatio quedaz est claritatis oīpotentis dei sincera: z ideo nihil inquinatū in illaz cucurrit. Cādo: ē enī lucis eterne: z speculū sine macula dei maiestatis: z imago bonitatis illi⁹. Et cū sit vna: omnia pt: z pmanens in se: oīa īnouat: z g natiões in aīas sanctas se transfert. Amicos

dei ꝛ prophetas constituit. §.ii. Neminē enī diligit deus nisi eum qui cum sapientia inhabitat. Est enim spetiosior sole: ꝛ super omnē stellarū dispositionē. luci comparata inuenit̄ prior. illi enī succedit nox. Sapiam autē nō vincit malitia. §.iii. Attingit ergo a fine vsq; ad finē fortiter: ꝛ disponit oīa suauiter: hanc amaui ꝛ exquisiui a iuuētute mea: Et quesiui sponsam meā mihi assumere: ꝛ amator factus sum forme illius. Generositatē illius glorificat: contuberniū habēs dei: ꝙ oīm dominus dilexit illā.
§.iiii. Doctrix est enim discipline dei spūalis. Electrix operū illius diuinorū spetialiter maximeq; et si diuitie appetunt̄ in vita: quid sapientia locupletius: que oīa operat̄ tā diuina q̄z humana. Si āt sensus operat̄: quis horū qui sunt magis q̄z illa est artifex: Et si iustitiā quis diligit magnas habet virtutes. §.v. Sobrietatē enim ꝛ sapientiā docet: ꝛ iustitiā: ꝛ virtutem: quibus vtilius nihil est in vita hominibus. Et similitudinem scientie humanarū rerū ꝛ litterarū quis desiderat: scit p̄terita per reuelationē. ꝛ ō futuris existimat per inspirationē diuinam. Scit versutias sermonū p lumen intelligentie spiritualis. Et solutiones: ꝛ dispositiones argumentorum: per lumen intellectus a deo supra naturā illustratum. Signa ꝛ monstra scit antequaꝫ fiant: ꝛ euentus temporū: ꝛ seculorum in apparitionibus: aut visionibus angelorum sanctorum aut ipsius Iesu christi. §.vi. Proposui ergo hanc adducere mihi ad conuiuendum: sciens quoniā ꝯmunicabit mecum de bonis spiritualibus. Et erit allocutio cogitationis ꝛ tedij mei: silentij: et solitudinis: diuini susurrij. i. mentalis dei locutio electorum cū deo ꝛ deus cum illis. Habeo ꝓpter hanc claritatem predicationū ad turbas ꝛ honores apō seniores: deuotos videlicꝫ ꝛ spirituales: atꝫ electos ꝛ sanctos viros. Iuuēis ꝛ aucuts viribꝰ ꝛ ingēio inueniar in iuditio: ꝛ in conspectu potētiū amabilis ero: ꝛ facies principum mirabant̄ me. Jacentē me sustinebunt. ꝛ loquentē me respitient: ꝛ sermotionante me plura: manum ori suo ipouent. §.vij. Propterea bēbo p hāc īmortalitatē: ꝛ memoriā eternaꝫ is qui post me venturi sunt relinquā. Disponā populos in doctrina dei in libris: ꝛ scriptis: ꝛ confessionibus. Et natiōes erunt mihi subiecte: ex deuotione ꝛ fide. Timebūt me predicāte: iuditia dei reges horrēdi. In multitudine deuotorum ꝛ spiritualium videbor bonus. Et in bello temptationum ꝛ persecutionum fortis: intrans in domum meam conscientie immaculate a consensu.

Unde conquiescā cum illa scz sapientia absq; remoꝛsu coꝛquiatiꝛ
onis reatꝰ. §.viii. Nō enī habet amaritudinē cōuersatio illiꝰ
nec tediū cōuictus illius: per donū contemplatiōis. Sed letitiam
ꝛ gaudium spirituale atq; diuinū in suauitate sensationū diuersaꝛ
rum. Hec cogitans apud me: ꝛ cōmemoꝛans in coꝛde meo qm̄ imꝛ
mortalis est in cogitatione sapientia: ꝛ in amicitia illius dilectio
bona spiritualis: ꝛ diuina: Et in operibus manuum illiꝰ honestas
sine defectiōe. Et in certamīe aduersantiū ꝛ obloquentiū loquele
illiꝰ dilectionis diuīe sapientia ꝛ preclaritas in cōmunicatiōe seꝛ
monū ipsius. Qm̄ spiritus domini repleuit oꝛbē terrarum. i. vtriꝛ
usq; hominē. Et ideo hoc quod in eo ꝓtiet oēz habet scientiā vocꝫ
in ꝓnuntiādo archana dei que non licꝫ homini loqui. §.ix. Ciꝛ
cuibam querens vt mihi illā assumerē: videlicz in sponsam. Puer
autē erā: ex simplicitate moꝛe pure colūbe: ꝛ ingenioſus ex spūali
prudentia moꝛe serpētis: Et soꝛtitꝰ suz aīaz bonā. diuina electiōe
ꝛ vocatione spetiali. Et vt essem magis bonus: veni ad corpꝰ coiꝛ
quinatū: ad iustificandū ꝛ corroboꝛandū illud: tanq̄z aurū in foꝛ
nace ꝓ diuersas ꝛ inauditas temptatiōes diaboli. vbi oēs anime
virtutes' ꝛ potētie in absentia sapie debilitantē: ꝛ mortificātē subꝛ
ter humanas vires: ita vt necesse sit deficere: ꝛ in multis repꝛehē
sibilibus contaminari. Et vt sciui quoniā aliter non possum eē cōꝛ
tinēs nisi deus det: experientia ductus: q; sic oportebat vt ꝓpriā
agnoscerē fragilitatē ꝛ miseriā. Nam ꝛ hoc ipsum 'erat sapie opꝰ
nēcariū scz scire cuiꝰ esset hoc donū q; donuz dei est nō virtꝰ hoꝛ
minum Moꝛe dicentis. Nemo castus nisi a deo. Ideirco adij doꝛ
minum ꝛ deprecatus sum illum: ꝛ dixi ex totis preꝛdijs meis:
§.x. Ex. C. ix. sapientie. Deus patrum meoꝛum ꝛ domine 'mīe qui
feciſti omnia verbo tuo. Et sapientia tua constituisti hominem vt
dominaretē creature tue: que a te facta est vt disponat oꝛbē terraꝛ
rum in 'equitate: ꝛ iustitia: ꝛ directione coꝛdis iuditiū iudicz. Da
mihi sedium tuarum assistricē sapientiā: ꝛ noli me repꝛobare a ꝑ
eris tuis. Qui non litterarum eruditione: sed spirituali doctrina
sapientissimi facti ſunt a te. Quoniam ego seruus tuus sum: ꝛ fiꝛ
lius ancille tue: homo infirmus: ꝛ exigui temporis: ꝛ minor ad in
tellectum iuditij: ꝛ legum. Et si quis erit consumatus inter filios
hominum: si defuerit ab illo sapientia tua: in nihilum 'computaꝛ
bitur: ꝛc. §.xi. Mitte illam de celis sanctis tuis: ꝛ a sede magꝛ
nitudinis tue: vt mecum sit: in bonis operibus exercendis: hūanis

diuinis:ac spiritualibus. Et mecū laboret:impatienter: ⁊ humiliter aduersa tollerando. Quoniā hec non in humanarū litterarū viribus acquirunt̄:sed solum diuina sapientia tua:p quā fac vt et sciam quid acceptū sit apud te. Am̄ multi fallunt̄ in iuditijs tuis Nam abyssus multa sunt. §.xii. Scit enim illa omnia:⁊ intelligit:⁊ deducet me in operibus meis sobrie:⁊ custodiet me i sua potentia. Ita vt absq; scientiarū:diuersarūq; legū rudimētis. erunt accepta opera mea in vinculo operata dei dilectiōis ⁊ cetera.
§.xiii. Quis enim hominū poterit scire ꝓsiliū dei:aut quis potēit cogitare quid velit deus. Cogitatiōes enim mortaliū timide:et incerte, puidentie nostre ⁊c. Sensum autē tuum quis sciet nisi tu dederis sapiam:⁊ miseris spiritum sanctū tuum de altissimis. Et sic sunt correcte semite eorū qui in terris sunt ⁊ in multis tēptationibus ⁊ angustijs in tpe iustificatiōis. Et sic que tibi placent dederunt homines electi facere in tpe magnificationis. Nam per sapiam sanati sunt q̄cunq; placuerint tibi domine a p̄ncipio:eligē vocare:iustificare:magnificare:in arcē tue cōtemplatiōis. Deniq; glorificasti eos in gloriam tuam sempiternam.
Capitulū.xi. tertie ptis libri p:imi:q; hec sapientia in electiōe: et vocatione suscipit in gaudio ⁊ virtute. Deinde, pbat quos recipit ⁊ iustificat crutiādo in tribulatione. Deniq; letificat. Ex libro ecclesiastico Capitulo.iii.

Q Vt in eam cōtemplatiuis vitaz nisi vnum necessariū sit scz amor Iesu cristi q̄ generat̄:⁊ producit̄:nutrit̄ ⁊ alit̄ solum in dei sapientia. Illam hic prope in testimonium ⁊ in propositi mei confirmationē deducere decreui. Ne q̄s putet ad arcem contemplationis pueniēdi modus sit litterarū studium aut rerum humanarū vires oportere. Cū non sit volētis neq; curētis:sed domini miserentis. domino attestante atq; dicēte. Nemo venit ad me nisi pater meus traxerit eum. ⁊ eum duxerit p viā contemplationis. §.i. De vocatione ⁊ iustificatiōe contemplatiuorum. Nūc āt quos deus p sapientiā ad pfectionē vocat q; illos corrigat ⁊ iustificat:postremo letos reddat. Ex ecclesiastico vt supra diximus libro intimat̄ vtilimū esse putaui:vbi sic habetur: Sapientia filijs suis electis videlicz ⁊ contemplatiuis:vitā inspirat dilectionis de qua saluator ipse ait. Qui credit p dilectū i me non morietur in eteruū. Sed pater meus diliget eū ⁊ ad eum veniemus:⁊ mansionē apud eū faciemus scz in hac vita p attractionē

contemplationis. In vita quidē eterna per plenā dei fruitionez ꝛ clarissimam visionez. §.ii. Et ideo hec sapientia suscipit exq̄ rentes p vocationē ꝛ dei electionē: ꝛ preibit in via iustitie ꝛ q̄ illā diligit: diligit vitā. vitaz inquā ꝓtēplatiuā. Et qui vigilauerīt ad illam ꝓplectent placōnem eius. Qui tenuerint illā per virtutem ꝓtinue oꝛationis: ꝛ deuotionū assiduitatē: vitā hereditabūt redē ptoꝛis dicentis. Ego sum via: veritas: ꝛ vita. vnde. Et quo introi bit benedicet de⁹. Qui seruiūt ei obsequētes erūt sancto filio suo Et eos qui diligūt illam diligit de⁹. qui audit illā ex oꝛe saluatoꝛis dicentis. Qui audit me non ꝓfundet: sed iudicat gentes actiue vite in spiritualib⁹ ꝛ diuinis imperitas. §.iii. Et qui intuetur illā p imitationē Hiesu xp̄i dicēt. Qui seqt me ñ ābulat ī tene bꝛis: ſz habebit lum̄ vite ℞e salut. Et ideo pmanebit confidens Si crediderit ei in remūeratione patientie hereditabit illam. Et erunt in confirmatione creature illoꝝ per exemplum humilita tis ꝛ tollerantie in aduersis: qñi in tēptatione ambulat cū eo tpe iustificatiōis. §.iiii Et in primis elegit euz ad iustificandū. Ān timoꝛē: ꝛ metū: ꝛ pbationē inducet super illum. Et crutiabit illū in tribulatione doctrine sue donec temptet illū in cogitationib⁹ eius: ꝛ credat anime illius. §.v. Tandē in tpe magnificationis firmabit illū: ꝛ iter adducet directū ad illū. Et letificabit eū ī deli tijs Et spūalib⁹. Et dēudabit dñs Hiesus absc̄sa sua mysteria: vi sionēq; diuinā illi electo suo. Et thesaurisat sup eū sciaz rerū spiri tualium: ꝛ intellectū iustitie ad obediendū gratie. Si autē oberra uerit p ignoꝛantiā: fragilitatē: vel deceptionez: sapientia ꝛ gratia dei derelinquet eum: ꝛ tradet eum in manus inimici: in coꝛrectio nem: siue purgationez: qꝛ electus non potest damnari. Sed quos diligit: corrigit ꝛ castigat. Et omnem filium quē recipit flagellat §.vi. Fili conserua tempus in virtutib⁹ ꝛ bonis operibus: ꝛ deui ta a malo. Pꝛo anima tua non ꝓfundaris dicere verū. Est enim confusio adducēs peccatū q̄ mala intentione ꝛ mala volūtate rea tus ꝓpetrant. Et est ꝓfusio adducēs gloriā ꝛ gratiā bis q̄ diuina pmissione tpe iustificationis ꝓbant in camino tēptationū: vt ide vere dei charitatis voluntatez scire consequi: ꝛ vendicare securi⁹ valeāt. Quam indicat beatus Bernardus dicens.

Capitulū duodecimū de ℞a ꝛ bona dei voluntate ad cognoscēduz p discussionē anime electoꝝ.

Quod ãt in totũ vult. Primo ꝓsiderandũ q̃d illud sit qõ sic
q velit. deinde quantũ velit: z quomodo velit: Si qõ in totũ
vult: deus est. Discutiendũ est ei quantum z quomõ velit:
z vtrũ ipse in ꝓtẽptuꝫ sui ipsius: oĩmq̃ q̃ sunt z eẽ pñt: z hoc nõ tm̃
ex iuditio rõis: sꝫ etiã ex affectu mẽtis. vt iã voluntas plusq̃ꝫ volũ
tas sit: vt amor sit: vt dilectio sit: vt sit charitas: sit vnitas spirit⁹:
Sic enim diligendus est deus. §. i. Magna enĩ voluntas ad
deũ amor est: dilectio est: adhesio est: sui coniunctio: charitas frui
tio. Unitas vero cũ deo spiritus hoĩs sursum coherẽtis ꝑfitiẽtis
in deũ volũtatis est ꝑfectio. Cum iã nõ solũmodo vult q⁹ de⁹ vult
sed sic est non tm̃ affectus: sed in affectu ꝑfectus: vt non possit vel
le nisi quod deus vult. Velle ãt qõ deus vult: hoc est iam deo simi
le esse. Nõ posse nisi qõ deus vult: hoc est iam quod de⁹ ẽ cui velle
z esse id ipsum est. §. ii. Unde bene dicit̃ qr tũc plene videbimus
eũ sicuti est: cũ similes ei erim⁹: hoc est erim⁹ qõ ille est: Quibus
enim potestas data est filios dei fieri. Data est potestas: non qui
dem vt sint deus: sed sint tamẽ quod de⁹ est. Sint sancti futuri
plene beati. Nõ est nec aliunde hic sancti: nec ibi futuri beati q̃ꝫ
ex deo: qui eorum sanctitas z beatitudo est. Et hoc est omnis ꝑfe
ctio similitudo dei. Et ideo huic ꝑfectioni nutrienda est sp̃ volun
tas: amor ꝓparandus. voluntas cohibẽda ne in aliena dissipetur
§. iii. Ecce iam a beato Bernardo dilucide intellexistis fratres q⁹
omnib⁹ qui ad contẽplatiuã trahunt̃ diuinitus vitã: voluntas bo
na: intẽtio: z finis in conseruatione dilectionis: z amoris dei re⁹
putat̃ ꝑ facto. Nunc autẽ ab eodẽ scribit̃ viris contemplatiuis
de Monte dei: ordinis carthusiensis q⁹ tenentur minime more
actiuorum ad obligationem z seruitutem legum ꝓmunium. Sed
in dilectione adherere deo iuxta mandata diuine legis: ꝓsertim
ad ꝓmum. Dilige dominum deũ tuum: ⁊c. Cum dicat apostolus
Si ducimini spiritu iam nõ estis sub lege. §. iiii. Ne ⁊bis beati
Bernardi. Nõ est vr̃m lãguere circa cõia p̃cepta: neq̃ hoc solũ at
tẽdere q̃d p̃cipiat de⁹ ꝛ: sꝫ q̃d velit: ꝓbãtes sit voluntas dei bona:
bene placẽs z ꝑfecta ad oia m̃di gaudia postponẽdũ. Et vnũ tm̃
p̃ceptũ dilectõis ibu⁹ xp̃i ãplectẽdũ. Aliorũ. n. scꝫ actiuorũ ẽ fuire
deo i cũct⁹ singul⁹q̃ mãdatis: tũ diuinis q̃ꝫ ecclĩasticis. Ur̃m ẽ ad
herẽ spũ accordis feruore: iuxta illud. Da mihi cor tuum z sufficit
Ut horum est deum credere: iuxta litteram: scire ꝑm leges: amare
z reuerti iux̃ cõia et ecclĩastica mãdata. Quib⁹ dictũ ẽ a domino

Non qui dixerit verbo tm̃ dñe domine sed qui fecerit corporalia aut spiritualia misericordie opera: intrabit regnum celorum Ifm autē est sapere diuino gustu: itelligere diuina mysteria ꝓgnoscere donorū gratiarūq; diuersitatē. Frui dei diuinitate i vnitate z trinitate perfecta. §.v. Absit tm̃ fratres a conscie vestre extimatione: a paruitate z humilitate vestra: z ab ore vestro omnis altitudo scientiarum: sublimiūq; librorum: aut subtilitatē legum canonicarum z ꝓmunium. Quia altum sapere studio naturali litterarū: mos est. Et facile se continentē in altum obstupescere: z de vita periclitari contemplatiua: z ad inferos in eternum demergi. Ait apostolus. Noli altum sapere: sed time. Non nomen aliud professioni vestre imponite. Alium titulum operi vestro iscribite. Feras vos potius indomitas z incaueatas bestias: que aliter z cōmuni hominum more domari non poterant extimate z appellate.

§.vi. Vola est igit̃ a domino cōmendata dilectio oratione z desiderio appetenda: ac solicite inquirenda: de qua beatus Augustin⁹ in sermone sic loquitur. Merito itaq; magister bonus dilectionē sic sepe commendat: tanq̃ sola precipienda sit. Sine qua non possunt possideri a contemplatiuis cetera bona. Sicuti sunt gaudiū pax: longanimitas: bonitas benignitas: fides: mansuetudo: continentia. Que non possunt haberi sine ceteris bonis: donis scz spiritus sancti: in timore dei: pietate proximi. scientia spiritualium rerum: sapientia diuinorum mysteriorum: intellectu diuine visionis fortitudine omnibus aduersis.

Explicit liber primus dictus mitralis: cum de gloria z dignitate in eo probetur virorum spiritualium. Partes enim tres habet. quarum in prima tractatur de admonitione z correctione persequentium: calumniantium: atq; temere improperantium viris expertis senioribus deuotis: z contemplatiuis. Secunda vero diuersa dei iuditia manifestat. Tertia autē ps̄ ꝓbat obligationem actiuorum ad vniuersa fidei christiane diuina ꝓmissiaq; mādata pertinere. Et q̄ ad vnū tm̃ teneantur contemplatiui scz dilectiōis mādatū: a quo pendet oīs lex z preceptū.

Incipit liber secundus dictus virga nuptialis: cū de virga angustiarū electorū in eo a diuersis sanct⁹ doctoribus descripta posita sit. Ac tres ptes habet. Quarū pma dr iustificatiua: eo q̄ de tpe iustificatiōis electorū tractet. Habetq; capitula decem z septem. Primus de verbis beati Bernardi ad carthusienses.

Secundū de verbis Ubertini de Casale. Tertiū de verbis Boneuenture:ordinis minorū. ¶ Quartū de verbis Johānis Gersonis. Quintū de eodē in libro de imitatiōe xpi Sextum de eodem libro.C.vi. ¶ Septimū de eodē libro.C.vii. Octauū de verbis sanctissimi z pitissimi viri magni Gualterij. Nonū ō eodē opere libro secūdo.C.xxij. Decimū de eodez libro z eodē capitulo. ¶ Undecimū de eodē libro in sequēti Ca. Duodecimū de eodē libro.xxviii.Capitulo. Decimūtertiū de eodē libro z eodē capitulo. ¶ Decimūquartū de eodē libro.xlii. capitulo. Decimūquintū de eodē libro z eodē capitulo. Decimūsextū ō eodē libro z eodē capitulo. Decimūseptimū de eodem libro z eodem capitulo.
Secūda pars dicit temporalis:eo q de diuersitate temporū electorum dinumerat.Et habet capitula vndecim.
Capitulū primū de initio vocationis. ¶ Capitulū secundū de similitudine vite Iesu christi:inci piens a cōceptione vsq; adresurrectionē:vsq; ad capitulū vndecimū.
Capitulū vndecimuz de deceptione spiritus sancti.
Tertia pars appellat deceptiua: eo q de deceptione electorum in ea habet.Et habet capitula.xvi.
Capitulū primum:secundū:tertiū:z quartū:de sermōe bti Bernardi de trib9 tpib9 electorū. Capitulū q̄ntū de xbis Ugōis. Capitulū sextū:septimū:octauū.nonū:de quodaz opere spirituali: edito a quodā sancto viro ordinis predicatorū ¶ Capitulū decimum de verbis Aug:Pauli:z Dauid. Capitulū vndecimum de opere predicto. ¶ Capitulū duodecimū de verbis Aug:de vita christiana. Capitulū decimūtertiū quod electus nec pt aliq̄d mala volūtate agē dū iustificat. ¶ Capitulū decimūquartū q post tps magnificatiōis succedit tps glorificatiōis in eterna gloriā Capitulū.decimūquītū z decimūsextū ō eadē materia

¶ Explicit tabula secūdi libri

Exordiū secūdi libri

Ne quis de his que nos in primo libro scripserim9 iuocatione:iustificatione:z magnificatiōe electorum fabulas voluisse figere putet. Diuersorū sanctorū:doctorūq; ecclesiasticorum sniās suscipiētes:aliq̄n de sensu ad sensum:aliq̄n de verbo ad xbū aliq̄n ca. Veniq; i oim supdictorū sanctorū autoritatib9 dicta nra curauim9 affirmare ¶ Explicit exordium.

Incipit narratio prime partis.

Numeranda sunt flagella frēs mei quib⁹ deus vexari permittit electos: a bonis ⁊ malis angelis: a bonis ⁊ malis hominib⁹. Et nōnūq̄z p se metipsum tpe iustificatiōis eoꝝ: deserēs eos vt ꝓbent tanq̄z aurū in tēptationib⁹: infirmitatib⁹: ⁊ pſecutionib⁹ multis: ꝑut a viris sanctissimis: eruditissimisq̄: q̄ i huiusmodi ꝓuitia tanq̄z lōge expti cōscribere ausi sunt: fieri valebit⁊ cētiones Ca. primū: ex capitulo duodecimo bti Bernardi ad carthugiēses

Qui enī pugnat contra ꝯcupiscētias patit̄ molestias: q⁊ vīcere adhuc non prevalet ad pfectā affectiōes. Qui vo ad libertatē iā aspirat: excutere a se non ꝑt imaginatiōes affectionum: ⁊ noxias: vel occupatorias: vel ociosas: que exinde passim oriunt̄ cogitationes. Hinc in tpe psalmodie: orationis ceteroꝝ exercitioꝝ spiritualiū in corde serui dei ⁊ nolētis: ⁊ reluctātis: imaginationes revoluunt̄: ⁊ fantasmata cogitationū versant̄: a quib⁹ velut auib⁹ īmūdis insidentib⁹: ⁊ circumuolātib⁹ sacrifitiū orōnis ac devotionis: vel orō rapit̄ de manu tenentis: vel sepe polluitur vsq̄ ad lachrymas offerētis. Fitq̄ miserabilis ⁊ misere aīe. iniqua spiritu ⁊ orōne: volūtatē cordis ⁊ ītentiōis ⁊ corporis ꝑmptū obsequiū sibi defendēte. Aliali vero ꝓbitate affectū sibi ꝓripiente ⁊ intellectū mēte sepi⁹ sine fructu remanente. Hinc infirmioribus aīs: incipientiū videlicz ⁊ in quib⁹ ꝯcupiscētie carnis ⁊ seculi nōdū mortificate sunt: passim vitia curiositatis ebuliūt. Hinc solitudis ⁊ silētij querunt̄ inordinate ⁊ ꝓpositi inimice ꝯsolatiōes ī via regia: ꝯmuniū institutionū furtiua ꝓprie volūtatis diverticula solitoꝝ fastidiū nouitatū presumptio. Que quidē erigi animi pruritū ⁊ tediū quasi ꝯfrabricādo vident̄ ad horā lenire ꝙ calefaciūt: ⁊ accedūt: ⁊ ut postmodū nequi⁹ ferueāt pruriāt effitiūt. Hinc enī fiūt cottidie noue occupationes: noue actionū ⁊ laborū adiuentiones: lectiōes diverse: nō ad edificandū aīm: sed ad fallenduz tardantis diei tediū: vt cū damnauerit solitari⁹ oīa vetera: oīa solita ⁊ defecerit noua: nō restet nisi odiū celle ⁊ fuga matura.

Capitulum secundū de trib⁹ crucibus perfectoꝝ qui trahunt̄ ad arcem ꝯtemplationis Ubertini de Casale.

Illos ipfectos incipiētes quos ꝑ pfectū gratie diuia sapientia educē intēdit ad pfectū: q̄ oīno separat a phariseoꝝ supcilio. Ꝙz in defectib⁹ sepe alioꝝ ipfectoꝝ ad sui eoꝝ hūiliationē sinit ī uolui. Cōiter tñ isti paulatī formāt̄ ⁊ dūcūt̄ ad pticipiū vtutū: q̄ in cruce pfitientiū describent̄: vt nūc vnā: nunc

alīā xtute faciat eos apprehēdere: z simpliciter in similib⁹ ruinis ariditatū defectib⁹: z alterationib⁹: nūc bonorū: nunc malorū eos exercere incipit zc. ¶ De cruce ꝓfitientiū §. i. Secunda crux est ꝓfitientium: z ꝓsistit in hoc q aliqua ꝓncipia stat⁹ ꝓfectionis p⁹ gustat: z ad istum statū qñ de⁹ ꝓuenit aiam in gustibus: tota mētis conatu anhelat. Quia vero multū a ꝓfectiōe deficit: ideo qñ diuinis priuat gustib⁹: stati de sua infirmitate desperat: nec credit cū multa formidine et obscuritate q deus eā multuz tenere diligat: nec q eā erigere velit ad vias ꝓfectiōis: multum ista vacillat iter bonū z malū: modo vitā imutat: z sibi regulas ꝓfectionis formal. Et qñ sentit modicū gustū statim se credit ascēdere sup pēnas ventoruz. Et q⁹ non est adhuc seipsa vacua: ideo multū libēter gustat deuz: vt seipsum ꝓmouentē z ꝓsolantē z dotantē xtutib⁹. Et nisi caueat sibi: sup ventū ꝓprie reputatiōis ponit z allidit valde. Verum q⁹ benedictus z pius de⁹: eā ad ꝓfectionē elegit: lumie claritatis sue illustrat: z in suuz redigēs nihilum ad horā amoris illi⁹ castigat vehementiā: z eā se metipsa crutiat: ipsaz in seipsaz reītrahē ꝓmittit. Itaq⁹ sibi misericorditer subtrahit sentimentū qō dedit: ob qō talis aia portat seipsam vt clauuz in corde zc. ¶ §. ii. Permittit ā dñs in his multas simplicitates: z crebro deceptiōes q̄s tñ z pia intentiōis radice: z sua bonitate suppportat: ad multarum expientiarū vtilitatē tribuit. Hic stat⁹ non ꝓt seipsuz ꝓfundare in cogitatiōe sue abyssalis malitie. q⁹ cecitas sua sp velamē excusationis apponit: nec ꝓt plene ferri in rectā extimationē ꝓximi: iō sepe viros ꝓfectos ꝓpter suā ierpientiā de modico defectu (q̄ forte est ꝓfectus) iudicat. q⁹ tñ ad ꝓfectuz tēdit: in tali iuditio nō durat. Hic stat⁹ cum dulcedine amico z cuz brachīs strīgit corā deo. Et licz velit ferri ꝓpter domini mandatū: ad inimicorū amorem tñ cum difficultate z cum modico sapore ꝓt ferri in eorū amorem z cetera vt inferi⁹. ¶ §. iii. Et q⁹ benedictus Hiesus: vt pia mater amorose: z vt pi⁹ medic⁹ p medicinas efficaces hūc ad ꝓfectionez intēdit adducē: ideo ipsuz crebro vt eū in ꝓpria cogitatiōe exptuz faciat tēptationib⁹ subdit spūalib⁹: z carnalib⁹: z noua vitia i suis priorib⁹ vanitatib⁹ ierpta in ipsa excitari ꝓmittit. Gustus z delectationes subtrahit: imo z lumia q̄ sibi dederat obscurat: z eū taz mēte q̄z carne sic tribulationib⁹ circūcingit: vt iste q̄si se derelictū a deo reputare habeat: vnde crebro cū multis lachrymis clamat. Quare oblit⁹ es mei: z q̄re ꝓtristat⁹ icedo dū affligit me inimicus

Ideo crebro prope desperationē eū dimittit sic: vt lamentuz Job sibi dē videat de nouo formare. Unde se damnandū timēs totaz liter sepe dicit. Pereat dies ꝛc. Sed q̄ dē ad pfectionē adducit: hic eū non dimittit: nec quasi de sua damnatiōe ppzio cuz dolore pmittit. Sed q̄ videt sibi q̄ a plāta pedis vsq; ad verticē ipse totus int̄ ꝛ extra sit dei iniuria: ideo tanto odio exardescit cōtra se: q̄ si non timeret deū offendere: seipsuz totū ꝓtereret: vt langulaz figuli ꝛc. Sequit circa finē. §. iiii. Tunc eā mortuā sub pedib̄ suis sternit. In his enī tribulationib̄ est nex̄ ꝓiūctionis istoz̄ duoz̄ statuū. Et qui i his tribulationib̄ est: se ad ostium ppinquare sciat quo in spōsi introducat cubiculum. §. v. Tertia crux ē pfectoz̄ que est ꝓmixtio doloruz ꝛ gaudioz̄: quib̄ ferunt̄: replent̄: et agitant̄ aīe pfectoz̄. Dolor est trāsformatio cordis ipsoz̄ i dolendo imensitatē iniuriarū diuīe maiestatis btē trinitatis. Et alī dolor quo ad humanā ꝓpatiēdo in xp̄o ꝛc. Gaudiū xo est fruitio: et ꝓtēplatio gaudiosa: qua spirit̄ sanct̄ in christo eos eleuat vt fruant̄ ꝛ gaudeāt de illo gaudio quo credunt ꝓtēplantur: ꝛ intelligūt illud gaudiū quo in beata trinitate pſone diuine seipsis gaudēt: ꝛ infinities ifinite fruunt̄. Secundum gaudium est in vnitate christi dei videlicz ꝛ hominis: breuiter concludendo ꝛ cetera.
Sequuntur infinite abyssales sue ppie malitie ꝛ malignitat̄ cognitiones: quas causa breuitatis omittim̄: vt citi ad correctionez ꝛ finē sue crucis ꝛ pfectionis veniamus. §. vi. Attende āt q̄ q̄ tales electi pmittuntur tēptari ppter cordis eoz̄ superbias edomandas. Qui nō solū debēt se reputare infirmos ppter porcinas tēptationes: verū superbissimos demones ppter occultas ꝛ radicatas in eis supbias ppter quas dei gratia salvo suo ordine nō potuit in eis opari puritatē: ne eis fiēt in ruinā: ex q̄ humiliatiōe in nobis effugata supbia. ꝛ amore nr̄i a q̄bus oritur omne obstaculū gratie: iā tūc expurgamur a fecib̄ ꝓcupiscētie: vt p hoc trāsportemur in statū crucis pfecte. Sic ergo videre potes q̄ lapsus electorum ex diuino munere in eis coopat̄ in bonū. Quomō vero deus electos ducat p tēptatiōes: ꝛ ppriā nihilitatē p eas ostēdat: ꝛ eos cadētes sup manū pietatis sue suscipiat: nec eos a culpa absoluēi pmittat: sed eos releuet in maiori gratia. Eleganter beat̄ Bernard̄ describit sup psalmū q̄ habitat. §. vii. Attēde āt q̄ pi bies sus parcit electi: dimittēdo eis culpā: ꝛ nō ex toto parcit: quia sp̄ius vita infligit aliquam reatus penam.

Ob quod patet q̄ nullū peccatū est impunitū in eo qui facit illud Uerū maxima charitas Iesu ipsas penas punitas preteritaꝝ culparū i electis p̄ x̄t tutē patiētie ꝓstituit i maxia lucra meritoꝝ Unde ꝛ ipsas punitiones eisdem in bonū cooperari facit. Et licet aliquas penas ab electis requirat diuina iustitia: tamen post hec penam soluens est pīssimi Iesu penitentia ꝓ nobis in sua passi one assumpta. §.viii. Attende diligenter q̄ totus conatus istiꝰ us statꝰ est mentē sub diuīa obediētia plenissime stabilire: ꝛ a seꝰ ipsa totaliter deficere: vt transire valeat in virtuosas operatiões ꝛ pfectiones similitudinis Iesu christi: ꝛ sue sanctissime matris. Unde amicos ꝛ inimicos diligit. Et peccantibus ꝛ ruētibꝰ tā q̄ꝫ mater ꝓpatit̄: ꝛ cetera. §.ix. Quid ergo dicendum de his electꝭ quoꝝ quis fuerit spetialissima gratia vsq̄ ab vtero matris sue vocatꝰ: ꝛ singularissima electione electꝰ est ad gustandū ꝛ viden dum deum in diuinitate: ꝛ christum in carne tangendū ꝛ osculan dum: vsq̄ dum diuine ac sacratissime trinitatis dilectionē maxiꝰ mā: visionemq̄ dilucidissimam habuerit spiritualē. Si per ignoꝛ rantiam zelo iustitie errauerit: si in nimia solicitudine in rebus tā spiritualibus q̄ꝫ familiaribus zelo bonoꝝ dei. ꝛ religionis in his se impedierit: que non licebāt ei. Uel in nimia se extenderit chari tatis ostensione: vt inde dilectos suos trahere valeret ad contēpla tionis arcem. cum arta sit via eius: ꝛ pauci sint qui pambulēt eam Nonne ideo facilius: vltroq̄ remittit̄ peccatum magnū huiſmoꝰ di electis ꝓpter eius dilectionem: Non sic peccatum minimū a ctiuis relaxat deus nisi ad minimū quadrātem satisfaciāt. Ita vt rationē reddē teneāt̄ vsq̄ ad oē x̄bū ociosum: dño attestante ac dicēte. De x̄bo otioso qōcūq̄ dixerīt homies rationem reddituri sunt in nouissimo die.

Capitulū tertiū Bonauētura i libello de mōte ꝓtēplatiōis. xl. ca de cogitatiōibus ꝛ tēptationibus electoꝝ que ad perfectum effectum perueniunt.

Proficit etiā ꝓtēptui hr̄e tales cogitationes: ꝛ earū īpoꝛ tunitatē irridē: ꝛ hostē q̄ eas īmittit q̄i ꝓterendo psonam vel attonitā eē faciēdo: videlicꝫ vt eā i peccati lutū p̄cipiꝰ tet. Aliq̄ñ p tales cogitatiões pñt ꝓtingē operatiões ad ex̄. Que grandia eēnt peccata: pserti si ꝓsensus affuēit. Ꝫ cū ꝓsensus maꝰ le volūtatꝭ nō est: tales opatiões non hñt plꝰ de peccato q̄ꝫ ipse coꝰ gitatiōs inuite. Nec ide oportꝫ fieri ꝓfessionē in spāli: nisi sacerdoꝰ ti in huiusmodi discreto: vel vna vice ad totū bene declarandum

ad finē: q in posterum ꝓfessor paucis verbis valeat intelligere factum. Et potest dici sic. Ego tales habui cogitatiões inuite tam fortes q talis secut⁹ est effectus. Et accidit q quanto ꝙs conabit fortius resistere: tanto citius cadit: q tunc ampli⁹ de hoc cogitat: z fortificat imaginatio: ex qua orit talis effect⁹. Diligentia fieri debeat de corrigēdo aliuz: sic q hoc discrete fiat: z q credat q ꝙ corrigit correctione bene vtat: z q in detestatione mali meli⁹ eueniat. Aliter taceri ꝑt: z malū sola displicētia reprobari. Quid cuz bis ergo ꝓtemplatiuis ꝑelectis agere tenent ꝓfessores: ꝙ ꝑ obliuionem omisit ī ꝓfessione qō nulluz fore putauerat peccatū. alioqn nullo pacto fecisset. Sic z que meritoria esse charitatis credebat quum hūiliter z deuote ꝓgnouerit culpā suam. §.i. ex vigesimo octauo capitulo tertie ꝑtis de ꝓfectu religiōis. De septē affectibus mētis: vbi habet malū z peccatū electoruz qō ꝓuertit ī bonū Quādoq bonis cooperant in bonū mala aliēa: vel etiā ꝓpria ꝙdā post ꝓuersionē vt ex eis magis humilienter: z amplius inardescāt in amorem dei: qui eos in talib⁹ vitijs tolerauit. z a talib⁹ liberauit. Et ideo Bonauentura in suo stimulo amoris ait: in nō reputādo se. §.ii. Ad hoc etiam cogitare potes q qui sunt ab istis exterioribus abstracti: z soli deo vacāt: ita feruēter mouent in ipm q ꝓpter nimiā intensionē mentis corꝑ ita afficit vt dissolui videat: z ad nimiam redigat debilitatē. Et ideo vt vires resumant nec penit⁹ defitiant. Et ne etiā sua sanctitas ab alijs aduertatur se offerāt sepius solatio ꝓximoruz: sꝑ tamen ad honorē dei omnia facientes. Et ideo stultū est fratrem suū ꝑ qualibet trufa iudicare aut imꝑfectū reputare. Multo quidē minus in viris spiritualib⁹: z exptis in via dei: z in rectoribus: z prelatis: in quib⁹ ꝓmitias spiritus inesse putandum est: sꝑ dum spiritualiter ī ceteris agāt.
§.iii. Multi sunt honestissimi exteri⁹ ꝙ parū ꝓfitiunt interi⁹. Et multi sunt dissoluti in gestibus: qui in corde sunt sanctissimi z amicissimi dei Aut q pei⁹ est: aliqui sunt odoriferi hoib⁹: z coram deo sunt fedissimi: z sue exteioris ꝯtitat ꝙ ia suā mercedē recepūt. Et aliq apparēt hoib⁹ pctores: quoruz iterior ꝓuersatio ī celis est. Nō tñ dico q̄n mlto tiēs ꝓuersatio extēioz corrūdeat itēioz. Et q hoc velle etiā ꝓtrariū discernē nō valem⁹: oēs filios dei iudicem⁹: z nō iferiores oib⁹: nisi ꝓtrariū māifeste videam⁹. scz sue male volūtat ꝙ qua damnari solēt peccatores. Nam de boīs ꝓximi: z de sue excellētia sanctitatis incerti sumus: sꝫ de multiplici nra malitia certi

sumus. §.iiii. Magna est cñ presumptio velle erga proximum z multo pei⁹ erga spirituales prelatos: z patres deuotos in eũ limi tare ifluentiã diuie bonitatis. Quia oẽs mores sui mihi nõ placẽt Et q̃d insani⁹ q̃z velle diuinã ꝓplacẽtiã: ꝑm meam ꝓplacentiã re gulare. Hoc tunc facio qñ illud quod non placet mihi suspico: nõ placere deo. Hinc multi errauerunt non aduẽtentes q iuditia dei abyssus multa.

Capitulũ quartum ex industria octaua mystice theologie solẽnissi mi doctoris sacre theologie: et in dono ꝓtemplationis probatissimi viri domini Johãnis Gersonis cancelarij Parisine ecclesie

In Nonnulli expertissimi viri passiones diuersas annumera uerunt: siue affectiones: que oriunt ab extrinsecorũ ab iectorũ imutatione: nunc ab intrinseca fantasia: vel ima ginatione: nunc autẽ a ratione negotiante: vel spiritu diuino desu per illustrante: nunc a bonis angelis: nunc a malis: aduersus quos est nobis colluctatio magꝝ q̃z aduersus carnẽ z sanguinẽ. Adeo q purissime sanctificateq aie molestissimos aliqñ stimulos blasphe miarũ sordidissimarũ spurtitiarũ pati cogant: etiam in senectute z solitudie sua quales nesciebant ipsimet dũ in mundi conuersati one ũter medias tẽptatiões carnis z ñidi adolescẽtiores ꝛsabant Sequitur in eadem industria cur deus hec permittat aut faciat. §.i. Quia deus tanq̃z obiectũ summe ꝓueniẽs presentat aie per cognitionem: subsequitur gaudium de eius presentia. Et si absit tristitia: spes: vl met⁹: oriunt. Ceterũ de nũero passionũ multi mul ta tradiderũt. Ut aristoteles i rhetoricis Verbo in tractatu de orõne. Guilhelmus parisiẽsis in suo penitẽtiali. Et alij quidã nunc plures nunc pautiores numerãt. Meminimus eas alio loco vsq vigenariũ extendisse. Ugo nouenario contẽtus est: q̃muis eas in numerabiles esse nõ ambigat. Cum dicat Ambrosius. Per tribu lationem crescit spiritus.

Capitulũ ãntũ ex libro de imitatiõe Christi z ꝓtẽptu mũdi. T. xiii.

Non Emo tã sanctus z pfectus est qui non habeat aliq̃ndo temptatiões: z plene eis carere non possumus. Sũt eniz tẽptationes boim valde vtiles: licz moleste sint z gra ues q; i is homo humiliat: purgat: z erudit. Omnes sancti p mul tas tribulationes: z tẽptationes trãsierunt: z perfecerũt. Non est aliqs ordo tam sanctus: z locus tã secretus vbi non sint tẽptati ones: vel aduersitates: vt in ecclesiastico. xxvi. Uasa figuli ꝓbat fornax: z boies iustos temptatio tribulatiõis.

Capitulū sextū. De eodē libro in antecedēti capitulo dixerat.

BOnū est q patiamur qñq; ptradictiones: z male: z īperfecte de nobis sentiat: etiā si bene agim⁹: z intendam⁹. Ista sepe iuuant ad infirmitatē: z a vana gloria nos defendūt. Tū meli⁹ est: q; iteriorē testē deū querim⁹: qñ foris vilipendimur ab hominib⁹: z non bene de nobis credit. Juxta verbū domini dicentis. Beati eritis quū maledixerint vobis hoies: z pſecuti vos fuerint: z dixerint omne malū aduersuz vos: mentientes ꝓpter me. Gaudete in illa hora z exultate ꝛc̄.

Capitulū septimum de eodem libro. C. vi.

GLoria boni hois testimoniū bone ꝓscie. Habe bonam cōscientiam: z semper habebis letitiā: bona ꝓscia valde multa ꝑt portare: z valde leta est inter aduersa. Mala ꝓscia ꝑtimida z inquieta. Suauiter requiescēs si te cor tuum non reprehenderit. Unde dictū est. Quicqd agant homines intentio iudicat omnes. Et dominus in euangelio: Beati mūdo corde quoniā ipsi deū videbūt. Et ideo Augustin⁹ de interna locutione.

Capitulum octauum

IN omnibus aduersitatibus non inueni tam efficax remedium q̄z vulnera iesu cristi. In illis dormio securus: z requiesco intrepidus. Christus mortuus est pro nobis: nil tam ad mortem nobis q; morte xp̄i nō sanet: tota spes mea est in morte domini mei. Mors eius: meritum meū: refugium meuz salus vita et resurrectio mea: meritum meum miseratio domini. Non sum meriti inops q̄zdu ille miserationū dominus non defuerit. Et si mīe domini multe multus sum ego in meritum. Quanto ille potentior ad saluandum: tanto ego securior. Peccaui peccatum grande: z multorum sum mihi cōscius delictorū: nec sic despero quoniam vbi abundauit delictum: ibi abundauit z grā.

C Capitulum nonum ex libro vt supra. C. vii.

QUi est cum iesu firmabit in eum: illum dilige z amicum tene: qui omnibus recedentibus: te non relinquet: nec patiet in fine te perire. ab omnibus oportet te aliquando separare: siue velis: siue nolis. tene te apud Iesum viuens: z moriens: z illius fidelitati te committe: qui omnibus defitientibus potest iuuare solus. Dilectus tuus talis est nature vt alienum nō velit admittere: sed solus vult cor tuum habere: z tanq; rex in trono sedere. Si scires te ab omni creatura vacuare Iesus vellet libēter tecum habitare: quoniam z ipse dixerat. Qui non relinquerit

patrem:aut matrem:aut fratres:aut sorores:adhuc & animā suam propter me:non pt meus esse discipul⁹. Iccirco electos p ecclesiasticum vocat dicens. Venite ad me omnes qui concupiscitis me & a generationib⁹ meis implemini. Spiritus enim meus sup mel dulcis:& hereditas mea sup mel & fauū:memoria mea in generatione seculorum.

Capitulum decimum ex libro de nobilitate anime magni Gualterij vitoniensis parisius in sacra pagina laureati magni sanctissimi q̄ viri:ad cuius tumbā multa fiunt miracula. C.xxxvi. primi libri De tempore iustificationis electorum.

Oportet tamen hominē sufferre primo multas temptationes & iste tēptatiōes accidūt freq̄nter q̄busdā viris & mulieribus post q̄ꝫ ꝓsolatio fuerit subtracta diuersis modis ex malitia inimici. Nam q̄n diabol⁹ ꝓcipit deuotionem multū subtractā:ita q̄ anima quasi nuda,p tpe relinquit. Tunc imittit quasdam temptatiōes luxurie:vel gule tā feruentes & ardētes:q̄ reputant se nunq̄ꝫ pri⁹ exptos tā graues toto tpe vite sue q̄n erāt maxime dediti peccatis:in tantū q̄ credūt eis īpossibile diu stare: et sufferre quin incidāt necessario in temptatiōes. Sic de discredulitate sacri altaris:de desperatione:de blasphemia dei & sanctorū de tedio vite proprie:amaritudis tristitie. Timore de seipsis in horrores & timores agitātes. Apparētes eis vel in imaginatione vel corporali effigie:vel dormiēdo:vel vigilādo: pluribusq̄ modis q̄ꝫ dicere sciā In cōclusiōe ait. Sed qui noluerit expectare paulisper:& pati penā modicā:manus dei valde prope est: & cito iuuat. Ipse secure eos custodit:& ipsi nesciūt q̄liter nec ꝓcipiūt:sic dixit Dauid prophbeta. Cum ipso sum in tribulatiōe:eripiā eū. & glorificabo eum. Ideo Augustinus.ix.iul. Quia in ista humana miseria peior hostis est cauēda superbia. Ideo nimirū si non penitus extinguit in carne sanctorū continentiū ista cōcupiscētia:vt de pugnata aduersus eam periculorū suorū animus admoueat:nec securus existat in nobis ipsis sola infirmitas causa pugnandi:& rursus infirmitas admōitio est nō superbiēdi: proinde vt virtus qua hic superbiri potest:si supbiat in infirmitate non perficit.

Capitulū vndecimū capitulo.xxj.secūdi libri de īpedimētis a spiritualib⁹ inimicis:& ab hoīb⁹ psequētib⁹:& a propria cōcupiscētia.

Iterat enim in precedenti capitulo libri huius secundi Quod q̄cūq̄ ad profectū cupiebat cōtemplatiōis pues

nire habit⁹ fo:meq̄ peregrini ad sanctā ciuitatē Hierusalē tendē tis similitudinē gestare deberet. Erit quidē hic peregrin⁹ desideriū electarū animarū cupientiū peuenire ad sanctam ciuitatem visionis ⁊ dilectionis domini nostri hiesu cristi. Via āt est patiētia vera:cū tollerātia:atq̄ fortitudie in aduersis:⁊ temptationib⁹ vēdicanda. Defectiones vie hui⁹ opera sunt agēda tam corporalia q̄z spiritualia bona:ac optima. Dietas īdicat esse habitum charitatis:⁊ humilitatis. Hec nāq̄ virtutes in huiusmodi verba valent exerceri. dicēdo. Nihil sum:nihil habeo:nihil nisi vnū concupisco. Tūc vero renuere a corde ⁊ animo in quātū potest tenet:omnia mundi gaudia:⁊ omnia vitare que secularia sunt.

Capitulum duodecimum. Tandem in capitulo prealegato. xxii in pricipio ait.

Nunc es in via ⁊ scis qualiter ire debes: caueas modo de inimicis qui soliciti sunt impedire te ⁊ cetera. Nam post multas tribulationes insurgēt tres inimici :videlicz. Carnis concupiscentia. Timor proprie imbecillitatis. Et spirit⁹ īmūdi conantes te de via patientie tuum deducere desiderium :⁊ ad cōmune mundi gaudiuz redire facere:subtilitatibus: cautelis atz decceptionib⁹ suis dicētes q̄ nō es confessus bene:vel aliquod peccatum antiquum in corde tuo est ocultatum quod non cognoscis ⁊ de quo non fuisti confessus: ⁊ ideo te oportet desiderium tuum dimittere:ac melius confiteri:noli credere huic dicto q⁊ falsum est secure confidas q̄ es in via:nec indiges maiori discussione per confessionem pro illo quod preteritum est:constanter teneas viaz tuam:solicite cogita de domino hiesu christo. Consimiliter si dicant q̄ nō es dignus habere dilectionem dei:nō credas eis. Tūc partim timore:partim minis:partim adulatione:,⁊ falsa complacentia: Deinde q̄ cades in infirmitatē:in fantasias:vel frenesim: vel in paupertatem:⁊ miseriam corporalez. Et q̄ nullus te videbit ⁊ incides in tēptationē diaboli. Et si eos non audieris.icipiēt spoliare:⁊ verberare te:⁊ facere tibi verecundiā in quātū possunt:boc est quando faciēt omnia opera tua:quantūcūq̄ bene fiant puersa ab alijs iudicare:in patrē peiorēq̄ mutari:ita q̄ ācquid facere vel les p vtilitate corporis.vel aīe p alios impedire:vel postponere sicq̄ apposito tuo frustrabēis in oīb⁹ q̄ rōnabiliter ꝓcupiscis. Et totū istud faciūt:vt p melācoliā ⁊ malā volūtatē ad irā ꝓ primos exciteris. Ex ꝓ illas molestias:⁊ alias q̄ accidē pñt accipe ītm in mēoria tua sz recordaē q̄ nihil potes nihil bēs vñ nihil ō mōdo ꝓdes

¶ Capitulū decimūtertiū de huiusmodi tribulationibus.

In sequēti capitulo continuat dicens. ¶ Postq̄z inimici tui videt q̄ nō sis tristis: nec irat⁹: incipient adulatione ꝛ ꝓplacentia opera tua bona ad mentē reuocare. Et talia impedimēta senties: vel consimilia: partim ex carne: partim ex mundo: partim ex diabolo: ꝛ plura alia q̄z non suffitio nunc enarrare. Talia enim leto patientibus aīo dicet dominus. Venite ad me omnes qui laboratis: ꝛ onerati estis: ꝛ ego refitiā vos. Iccirco⁹ Io. criso. super ¶ Matheuz. In primis grauis ꝛ insupportabilis īpetus diaboli: q̄ si quis forti animo subtinuerit eū in seculo: inuenit eū infirmiorē. Quāto. n. pl⁹ pcussus fuerit magꝭ refrigescet ꝛ deficit. ¶ Capitulum decimūquartū capitulo. xxix. secūdi libri de quattuor tpibus pfectionū vbi sic habet circa principiū de verbis ¶ Pauli. Quos deus prescisit ꝓformes fieri imagini filij sui hos vocauit: quos vocauit: hos iustificauit: et quos iustificauit hos magnificauit: ꝛ quos magnificauit: hos ꝛ glorificauit. ¶ Possunt hec verba magis spiritualiter itelligi de aiab⁹ que i sensatione reformant̄: quib⁹ de⁹ dat magnā gratie abundantiam: et multo maiorē circa eos hz solicitudinē: q; filij sui sunt spiritualiter: qui portant plenā imaginē ꝛ similitudinē filij sui Iesu cristi. In quib⁹ beatus ¶ Paulus diuidit operationē domini nostri in q̄t⁹ tuor tpa. Unū est tps vocationis anime a mundi vanitate. Et illud tps est frequenter quietū ꝛ confortatiuū: q; in principio talis homo qui ad magnā gratiā est dispositus: viuaciter ꝛ sensibiliter est inspiratus: Et frequenter sentit tantā dulcedinem in deuotione: ꝛ tot habet lachrymas in compunctiōe: q̄ apparet sibi aliq̄n q̄ quasi dimidie est in celo: sed hec suauitas postea transit ꝓ modico tpe. Et accidit secundum scz tempus iustificationis.

¶ Capitulū decimūquintum.

Quodq̄z est laborioſum: quia quando incipit potenter ꝓcedere in via iustitie: ꝛ voluntatē suam apponere ad resistēdū oīb⁹ peccatis iteri⁹: ꝛ exteri⁹. ꝛ desideriū extendere ad virtutes ꝛ amorē ihesu cristi. Tunc sentit impedimentū tā intrīsec⁹ ex duritia volūtatis sue: q̄z extrīsecus ex tēptationib⁹ inimici: q̄ frequenter multū torquet̄. Nec est mirū q; ita diu īcuruatus fui: ad falsaz mundi dilectionē. Et hoc nō videt: q̄ non ꝑt rectificari sine calefactiōe: ꝛ in partem alteram deflecti: sicut baculus curuus: et adhuc viridis nō potest rectificari nisi in igne ꝓiectus sit: et calefactus.

Ideo dom⁹ noster Iesus crist⁹ sciēs bene quid est vistorte aīe expediens: z opportunum: pmittit illā sic vexari z turbari varijs temptationibus: z bene examinari varijs tribulationib⁹ spiritua libus: quousq; tota rubigo īmunditie ab ea p ignē sit euacuata: et cōbusta. Et hoc fiet ītrīsecus p act⁹ dubitatiōes: z prolixitates: q; erit q̄i i desperatiōe quia apparebit q̄si derelicta a deo: z tota liter posita ī māib⁹ inimici: excepta modica fidutia: q̄m hz ō dei mia: z bōitate: q; hāc fidutiā occultā dñs nr Iesus xp̄s in tali aīa dimittit q̄ntūcūq; se elōgauerit ab eadē p quā aīa sp a desperati one elauat: Et a spiritualibus miserijs conseruat. Hoc etiā fit ex trinsecus: seu extra se: quia ita mortificabit: z in sensualitate pu nietur: vel p diuersas infirmitates: per sensibilē vexationē diaboli: vel per occultā potentiā dei: sicq; anima sentiendo: z ferendo cor pus miserum punietur. Nec sciet qualiter vel vbi pati non possit in corpore: nisi dom⁹ noster iesus xp̄s illā in corde conseruaret. Hec omnia autem sunt causa probationis more Johannis crisos tomi super Matheū dicēti. Qui murmurat de periculo tēpta tionis murmurat de premio probatoris. In illo enī negotio nō p̄t requies inueniri nisi precesserit labor. Quanto magis in spiritua libus reb⁹ nisi precesserit temptatio: non p̄t esse probatio.

Capitulum decimumsextum. ex capitulo quadragesimo secundo eiusdem libri secūdi. Qualiter gratia contemplationis in pfitien tibus subtrahit. Et remanet aīa ceca z nesciēs aliq̄ bonū dicēs.

OStende ergo mihi animā que p inspirationē gratie habz oculum spiritualē apertū in considerationez Iesu cristi: z que separat: z abstrahitur a dilectione mundi in tātuz q; habet puritatem: z pauptatem spiritus: spirituale internum silentiuz: z pacem in conscientia. Celsitudinez cogitationis: soli citudinē: z secretū cordis: vigilē dormitionē sponse. Et que perdi dit delectationem: dilectionem: z gaudium huius mundi. Et ra pitur ex delectatione celestis saporis: z sp sitit: veraciterq; su spirat ad beatam p̄sentiaz Iesu christi. Et secure dicere queso q; hec aīa ardet totaliter in amorez: z resplendet spirituali lumine Et digna est ad nomē sponse: z honorē similiter puenire: q; refor mata est p̄o illo tempore in sensatione virtutuz oīm predictaruz.

Capitulum decimūseptimū de subtractione gratie.

FRequenter tamē accidit q; gratia ī parte subtrahit: p̄o pter corruptionē humane fragilitatis. Et pmittit anima cadere in carnalitatē sicut prius fuit. Et tunc est anima in pena z

dolore: q3 ceca est: 7 insipida: 7 nescit aliqd bonū. Est etiā debilis: 7 ipotēs: oppressa corpore: 7 omnib9 sensib9 corporalib9. Et querit 7 desiderat faciē Iesu iterū videre: 7 nō ipsum ꝑ tinuenire. Quia scriptura sacra de deo sic dicit. Modicū q3 vultū absconderit nō est qui ꝓtemplet eam: Quādo ostēdit se non potest eū aīa nō videre. q3 lux est. Et quando abscōdit se non ꝑ eum videre: q3 ipsa anima est obscura. Occultatio sua non est nisi subtilis probatio anime. Et ostensio sua est mirabilis anime cōfortatio.

De ꝓfortatione absentie. Ca. xviii. Ca. xviiii.

In One mireris licet sensatio gratie qñq3 subtrahat a dilecti one Iesu christi: q3 sacra scriptura idē dicit de spōsa. Et quod de ipsa accidit ꝓsimiliter. Quesiui 7 non inuēi illum: vocaui 7 non respōdit mihi. Ac si diceret. Quando in fragilitatē cado tē gratia subtrahit. causus me9: causa est subtractiōis gratie dei: non fuga ipsius dei. Sed tunc sentiaꝫ penā mie mee in absentia: Et quesiui eum ꝑ subtilitatē cogitationis: vbi pri9 eū habui: 7 nō inue ni: vocaui eum ꝑ magnū cordis desideriū. 7 respōsum sensibile nō dedit mihi. Et tunc clamaui ex toto corde. Reuertere dilecte mi: 7 vt apparet non audiuit me penalis sensatio mea: 7 ūmissio carna lium delectationū: 7 timorū: 7 in hoc tpm. Et carētia fortitudinis mee spiritualiū est ꝓtinu9 clamor anime mee ad dominū Iesum xp̄m. Et tñ dominus modico tpe facit se extraneuꝫ: nec venit nec accedit: quantūcūq3 fortiter clamauero: quia satis securus de vile ctore suo est. q3 non vult ad amorem seculi totaliter reuerti: q3 non potest sapore illi9 gustare. Et ideo dñs tardat diuti9: 7 expectat.

Capitulū decimūnonū de reuersione gratie.

Tandē quum voluerit redit plen9 gratia: 7 veritate Et visi tat animā: q3 languet in desiderio ꝑ suspiria dilectiōis ad presentiā suā: 7 tāgit illā: ac vngit eā valde lēiter oleo exultatiōis Et eam ab omni pena subito facit sanam. Et tunc anima clamat ad Iesum. Oleū effusum nomen tuum 7c̄.

Explicit ps ꝑma scī libri.

Incipit ps scōa secūdi libri.

Quod āt pfectiōes electorū icipiāt a letitia: 7 gaudio spūali q pfitiāt in penis: 7 pfitiāt in gratia. 7 xtutib9: 7 donis spi ritualib9 more supi9 ꝓscripto. btūs Gregori9 sic inqt i mo ralib9. Tres sunt modi ꝙsorū Inchoatio: medietas: atq3 pfectio In ichoatiōe āt iueniunt blādimēta dulcedis. In medio q3 tpe cer tamia tēptationis. Ad extremū xo pfectionē plenitudinis. Repe

ri enim in libro summe deuotionis sancti viri Ugonis p̃mcere siue lorice: q; lorica sup nudo detulisse fert. Qualiter dñs Jesus cõuersat cum electis animab⁹ in via vite mortalis huius in decem capitula: in quibus p similitudinẽ vite & mortis: & resurrectionis domini nostri Jesu cristi. Status incipiẽtiũ: ꝓfitiẽtiũ: & pfectorũ distinguit: incipiẽs a ꝯceptione domini in vtero beatissime virgis clausi & conclusi. Et hoc in primo ascribit capitulo: ex quo summe breuitatis sbaz colligẽ decreui. vt incipiẽtiuz exordia ꝯgnoscam⁹ dilucidius: & sic ꝓsequi iã statui donec ad tps iustificatiõis illoruz & penarum pueniam⁹: vsq; ad resurrectionẽ ipsoruz. Necnõ de ꝓfitientiuz: & pfectorum initio: medio: & gloriosissimo fine eoruz silẽtio trãsire volui.

Incipit capitulum p̃mum de initio vocatiõis electoruz: de quo ꝛ p ꝓphetã de ꝑsona xp̃i: vice dei oĩpotentis.

Capitulum primum secunde ptis secundi libri

Filius meus es tu ego hodie genui te. Hac eteni p̃ma ifusiõe gr̃e talis: tãtaq; ꝯtritio peccatoris esse potuit: q; i duplum recipit gr̃az vltra q̃m sue saluti expediat. Vñ Jeremias ait. Dimissa est iniq̃tas illius: suscepit duplicia ꝓ oĩbus peccatis suis. Qua ꝓpter q̃litatibus ꝯcepti Jesu hic in sua ꝯsideratione clausus remãet: ac circundatus in vtero x̃e hũilitatis. Vñ se se incipiẽs debilẽ: & oĩno velut cecuz i spiritualibus esse ꝯgnoscit.

Capitulum secundum secunde partis secundi libri.

Capitulo secundo de tpe natiuitatis. Unde Jsaias ait.

Paruulus datus est nobis: & filiꝰ natus est nob. Hac ãt x̃a similitudie Jesu x̃pi. gratia dei a mẽtis obscuritate: & operum bonoruz debilitate ad lucem & fortitudinez electum suuz oriri facit. Uerumtñ more paruuli x̃pi nascentis: nudum vagientem: patientem: loco pecuduz: & iter bouẽ & asinuz. Et i ꝑsepe mãsuetũ iacentẽ: & collocatũ se repit. Qua ꝓpter iuxt psalmi x̃ba mẽito ait. Uermis suz & ñ hõ: opprobrium hoim: & abiectio pleb. At sicut x̃ps a Uirgie gloriosa: & a Joseph paupẽibus inuolui pãnis: sic tpe isto gloriosa trinitas: & dñs Jesus modico & paruo amoris indumẽto electoruz corda implet.

Capitulo tertio. Capitulus tertius de ꝓfectu electoruz.

Tempore q̃dẽ quo Christus ad tps ãnoruz puenerat duodecĩ: sotietatem gerebat matris: & Joseph. Et sicut ꝓficiebat x̃tute: & sapia: sic nulli dubiuz ꝓfectum in oĩbus prebẽ debebat parentibus. Sic itaq; in hoc vocationis tpe electi in dei

magna dilectiõe roborant: ita deo ꝓiungunt amore vt tã q̃z sodalis: ꝛ socius: familiariter ad inuicẽ ꝓsentiunt: tam electus in obedientia diuĩe volũtatis: q̃z ꝛ ipse deus in exaudiẽdo oĩe desideriũ cordis dilecti sui. Qua ꝓpter ad tantã gratiarũ donorũq̃ spũaliũ crismatuz puẽit sublimitatẽ: vt dicere audeat euãgelỹ: ꝛ Mathei ꝓferre ẋba. Man⁹ dñi erat mecũ ꝓfortãs me. Et illud sapie Qui creauit me req̃euit in tabernaculo meo. Nec nõ ꝛ more aplꝰ fari potest. Gratia dei sum quod sum: ꝛ gratia dei in me vacua nõ fuit. Cũ q̃cq̃d petit acci pit: ꝛ pulsanti illico tanq̃z sibi valde vnito sotio aperit̃: ꝛ ad libitum sese deus illi cõcedit: atq̃ donat: permanẽdo secũ in mẽtis eleuatiõe gustuq̃ spiritualium delitiarum. Unde secure ꝓferre valet verba Johannis: Qui me misit mecuz est: ꝛ non reliquit me solum: q: ego que placita sunt ei facio ſp.

Capitulum quartum secunde ptis secundi libri.
Capitulo quarto de tempore probationis incipientium.

Hoc quidẽ q̃rto tpe euẽtus: ꝛ occursus tribulationũ ꝛ ãgustiarũ est: quomõ dñs Jesus ꝑ tres dies: ꝛ tribus noctibus occultus in tẽplo remãsit: vsq̃ ad q̃rtũ diẽ: q̃ figuram gerit quarti ſtatus gratie: quo cãtus gaudium oẽ: oĩsq̃ letitia amittitur Ac dolorũ oĩm verba replẽt̃. Cũ pene huic addite sunt: ꝛ dei dolentes sagitte pectori imisse sunt. iuxta verba beati Job dicentis. Uerba mea dolore fuut plẽa. q: sagitte dñi in me sunt. Eo q̃ dñs vt pfectius cuz hoc dilectore suo ꝛ strictius vniri valeat: occultat se ab eo: in figura q̃ttuor dierũ: ꝛ trium noctium: q̃bus in templo remãserat a matre: ꝛ Joseph abscõsus: ꝛ occultus ꝑmittẽs euz sup̃ modum fatigari. Sic itaq̃ electos suos vexari dimittit in his septem pſecutionibus: quarũ q̃ttuor sunt corporales: ꝛ tres spũales. De corporalibus angustijs. Prima pſecutio est amissio rerũ tpalium: sicut offitiorum: dignitatũ: fame: ꝛ diuitiarum: Secunda pſecutio est mẽbrorũ ifirmatio ꝑ diuersas: variasq̃ egritudies. Tertia est mentis vagatio: ꝑturbatioq̃ in malis prorsus cogitationibus. Quarta est consolationũ spiritualium afflicta priuatio.
De spiritualibus doloribus. Primus dolor est memorie alienatõ ab oĩb⁹ pene bõis opib⁹: ꝛ in paruis. pessimisq̃ cogitatiõib⁹ sceleraq̃ horrẽdaq̃ facinora mẽte ꝑtractãdo. Secõus dolor: intellect⁹ ꝑuaricatõ ẽ: vt nõ recto iuditio: neq̃ in se: neq̃ i alijs vti valeat ſz sepe vici-

piaꝝ. Et in speculatiõe scelerum diuersarum: ꝛ spurcitiarum plurimarum inuoluiꝝ. Tertius dolor est bone voluntatis corruptio: ita vt iuitus cogaꝝ electus etiã bas solummõ poptare: ꝛ velle neqtias: q̃ mortis causa sunt: ꝛ amissiõis gratiarum. Qua de re vna cum psalmigrapho vlulare: ac dicere pt: Afflictus sum: ꝛ humiliatus sum nimis. Sic itaq; ꝛ ipse electus dolẽs ait. Humiliatus sum nimis. Rugiebam a gemitu cordis mei. Et illud Machabeorũ. Sanctificatio eius desolata est sicut solitudo: dies festi eius puersi sunt in luctum Tandẽ preseruaꝝ a desperatiõe: occulta dei ꝓuidẽtia: donec ĩmenso lumine ad dilectũ suum redeat in maiori lumine gratiarũ q̃m prius fuisset: Unde Bernardus in ꝓbatione electorũ: ꝛ de ꝓfusione puersorum ait. Sicut sanctis ꝛ electis tribulatio operaꝝ patiẽtiã: patientia ꝓbationẽ: ꝓbatio spem. spes ãt nõ ꝓfundit. Sic damnãdis ꝛ reprobis tribulatio parit econtrario pusillaminitatẽ: pusillaminitas pturbationẽ: pturbatio desperationẽ: ꝛ illa ĩterimit. Sic itaq; pfectorũ pmissiões ab impfectorum lapsu operibus his ꝓgnoscunꝝ dilucidissime. Quia electi post tenebras sperãt eis lucẽ venturam More ꝓphetico. Habitãtib⁹ in regione vmbre mortis lux orta ẽ eis. Non sic ĩpijs: non sic: sed tanq̃m puluis quẽ ꝓijcit ventus a facie terre: ideo non resurgẽt impij in iuditio: neq; peccatores in cõsilio iustorũ: Qm̃ nouit dominus viã iustorũ. Et iter ĩpiorũ p.ribit.
Sequiꝝ modo de resurrectiõe virtutũ: donorũ: ꝛ gratiarum spiritualiũ in statu ꝓfitientiũ. Capitulo quinto de quinto statu gratie.

Capitulum quintum secunde ptis libri secundi.

Quinto nãq; statu gratie ostendit se deus animabus: ꝛ corporibus dilectorũ suorũ: ita prẽsto: ꝛ obediẽs: vt quicq̃d in bonis agere operibus voluerit pficẽ valeant. Ultroq; ꝓcedit electos tanq̃m dominator sui possidere diuĩe gratie sceptrũ. Sedẽ eũ q̃m in trono suo facit: cum quo ꝛ ipse dñs in vnitate dilectiõis ꝓsedit: sic in ecclesiastico legiꝝ. Sedẽs sup tronũ illius ꝛ dominãs deus ipse creauit eã ĩ spũ sancto. De ca. sexto de sexto statu gratie

Capitulum sextum secunde ptis libri secundi.

Sexto eq̃dẽ tpe: status ꝓfitiendi fuit ĩ dño Jesu: quomõ a decimooctauo anno: vsq; ad. xxx. occultauerat sue diuinitatis sapiaꝫ: virtutẽ: atq; potentiã. Et eo tpe baptizatus est a Johãne. Ꝓpterq; solitudinẽ vt opera pnie pageret: ꝛ vt ꝓmodi⁹ diuinitatis sue summe ꝓtẽplatiõi vacare possꝫ. Sic quoq; in hoc statu electus

iã sp'rit⁹ sancti baptismate mundat⁹ opari optat pnie meritum. Quare ab hoim ꝓuersatiõe alienari q̃rit: vt diuie sancteq; trinitatis visiõe iam ꝛ gustu supno summis in delitijs abundanti⁹ frui valeat. Quã q̃dez grãz quum obtinuisse nouerit: stupore nõ minimo: nõ mirari nõ poterit. Juꝫ Jsaie vaticinium. Tunc videbis et affluES: ꝛ mirabit̃: ꝛ dilatabit̃ cor tuum. Et ideo magꝭ magisq; solitudinẽ appetit: vt ide sibi euẽiat quod de solitario ꝓnuntiat Jeremias: dum ait. Sedebit solitarius ꝛ tacebit: q: eleuabit se sup se At huiusmodi spiritu degustato: gaudiuz cordis assumit: lĩgua iubilat: corpore q̃escit. Dore psalmi. Letatum est cor meuz: ꝛ exultauit lĩgua mea: ĩsup ꝛ caro mea requiescet in spe. ¶ De ca. septimo de septio statu gratie. Capitulum septimum.

SEptimum porro tps: status gratie ꝓfitientiuz in dño Jesu pficit̃: quum diuie sapie sue opera idicabat ĩ sanãdo egros: demõiacos liberãdo: ꝛ signa magna exercẽdo. Sic itaq; electus: tunc diuĩa infusiõe gratie sup̃ humanã ꝓsideratione scias itellectuz: ꝛ sapiaz acq̃rit in ꝓgnitiõe sacraruz litteraruz: ꝛ intelligẽtia rerũ spiritualiũ ĩ gustu ꝛ maxia suauitate spirit⁹ sancti. Unde in sapia dicit̃. In medio ecclesie aperuit os eius: ꝛ ipleuit eum spiritu sapie ꝛ itellectus. Et apostolus ad Corĩtios. In oĩbus diuites facti estis in illo in omni x̃bo: ꝛ in omni scia: sicut testimonium x̃pi ꝓfirmatuz est in nobis. Tandẽ ad tm̃ electi ꝓfectuz gueniunt hoc in statu septimo: vt ꝛ miracula operari possint. Et ab oi corruptiõe oẽs sensus sentiãt alienos: ita q; non nisi ad virtutum actus morigeratosq; conuertẽ gestus pñt. Itaq; tps hoc: tps benedictum est: sicut in genesi dicit̃. Benedixit deus diei septimo: et sanctificauit illum: eo q; tps inocẽtie est. Unde Ambrosius de ofitijs fari ausus est. Beatã vitã: vitã inquaz effitiunt trãquillitas conscientie: ꝛ securitas innocentie.

Capitulum octauum de octauo statu gratie.

Capitulum octauum secunde partis secundi libri.

HOc in octauo statu: tps passiuum fuit: atq; mortale: quo x̃ps in mẽte: aĩa ꝛ corpore: angustias acerrimas: durissima q; verbẽa: ĩp: operia: necnõ dẽiq; horendã mortẽ passus est: adeo vt a glorioso corpore pretio az aĩaz suã separare voluit. Sic itaq; deus ĩ dilectis suis vt imitatores sui sint: euenire ꝓmittit. Unde post signa: opera: ꝛ x̃tutes eorum spirituales: atq; diuĩas in ara seuissime crucis tanq̃z aurum in fornace purificatos ad seipsuz ele-

ctos trahere volẽs: tuti⁹ mori desinit. Nam illos horribili spiritu aliq; obire morte ex priuatiõe ⁊ separatiõe tã aie q̃z corporis ab oi constantia ⁊ stabilitate ẋtutũ: gratiarũ: atq; diuinorũ donorũz vi⁹ sponit dñs: vt totius humãe fragilitatis calamitatẽ: miseriãq; in mẽte: in aĩa: atq; corpore summo sentiãt crutiatu: ⁊ pena horribili: ita vt tunc ois talis elect⁹ in baratrũ se deputatum inferni putet penit⁹. Iuxta qõ in parabolis dicit incliata est ad mortẽ dom⁹ ei⁹: ⁊ ad iferos semita illi⁹. Tunc q̃ppe toti⁹ humãe conditionis abiectiões exsurgũt: ⁊ oẽs habitudies peccãdi in potẽtijs aie: ⁊ in corporis sensus excitant: ⁊ preter velle in actus reprehẽsibiles: ac ifectos tam in mẽte q̃z in corpore ducit hic cultor xpi: q̃ ⁊ in se diluci dissime cognoscit abominabiles cadauerũ naturali morte defuncto rum cõditiones hre. Nã tanq̃z mortu⁹ ipotens est ad bona exercendũ opera. Corruptibilis efficit. tendẽsq; vsq; ad pulueris nihilationẽ: virtutũ: ⁊ gratiarũ. Teniq; putet: atq; fetet in suipsi⁹ cõsiderationes sceleratissimas. Unde ait Isaias. Erit p suaui odore fetor. Patit ifelix iste in se (q̃zq̃z apud deum felicissim⁹ sit) actiuas cadauerum similitudies ⁊ viuorũz passiuas mestitias: intẽsosq; dolores. Odore diuitũ: ⁊ opulentiũ: quum p mortẽ a suauitate delitiarũ se oportere separari cognoscũt: ⁊ in iferiorum baratro sepiliri cernũt dilucidissime. Sic electis suis mẽtalib⁹: corporeisq; nefandis operib⁹ mereri putat. Ut in luce habet euãgelio. Mortu⁹ est diues spiritualiũ gratiarũ: ⁊ sepult⁹ est in iferno p nimiã sueipsius abiectiõis humilitatẽ. Quapter a deo sese penit⁹ derelictũ credit hõ ille: q̃zq̃z occulto tñ modo i vlnas stricti⁹: vultiusq; ãplectat dominꝰ eũ. Nam quãto seueri⁹ agere in dilectorẽ suum videt: tanto glorioſi⁹ p abiecte illi⁹ humilitatis cognitionẽ: in dilectionẽ diuine trinitatis habet: ⁊ eleuat. Nam confusio hui⁹ electi nõ sicut ceterorũ adducit pctm. Uerũ lõge magis: magisq; gloriã vẽdicat: ⁊ honorẽ illi. Iuxta illud ecclesiastici. Est cõfusio adducẽs peccatũ: ⁊ est cõfusio adducẽs gloriã: ⁊ gratiã. Unde apostolus. Ubi autẽ abundauit peccatũ supabundauit ⁊ gratia: vt sicut regnauit peccatũ in mortẽ: ita ⁊ gratia regnet p iustitiã in vitã eternam.

De capitulo nono de nono statu gratie.

Capitulum nonum secunde partis secundi libri.

Hoc nãq; nono statu spiritualis gratie: occulte imortalitatis domini: similitudinẽ electorũ aie vna tenẽt cuz anima dñi nri Jesu xpi: q̃ a iudeis pditus iã putabat defunctus: peni⁹

tusq; extinctus. Ipsius ãt immortalis aĩa diuina roborata xpute iferi
orũ claustra frangẽs de ymbi obscuritate sanctos prẽs potẽter
liberauit: z in ameno delitiarũ paradiso feliciter collocauit. Sic
itaq; spũs predictorũ electorũ ab horribili p̃libata morte liberaẽ
ac viuificaẽ diuina xpute palmã salutis: victoriãq; suscipiens de
martirio precedẽti: vbi assumpserit potestatẽ oĩa subiugãdi q̃ illi
nocuerãt mala. Prout legiẽ in psalmo. Oĩa subiecit sub pedibus
eius. Resumẽs insup mirabiles z triũphales sensatiões. Ãt oĩa q̃i
excessiua dona: z copiosa mũera: que apponunt realẽ excellentiaz
in rõalez spiritũ suscitãt. Ãt etiã ita excellẽter illa apparẽt q̃ i eo
rum essentia tũc vnũquodq; videt glorificatũ. Qua, ppter quecq;
sensualis voluptas: z aptitudo peccãdi tã in mente q̃z in sensibus
mortificate penit9: z oĩno remanet sopite. Sic etiã ab oi obscuri
tate: virtutes oẽs in hoc sunt statu liberate: z apertũ habẽt ostiuz
ad exercendũ sese libere: z expedite in ipsorũ actib9 virtuosissimis:
itaq; a nullo ampli9 ipediri possint impedimẽto vitioso. Vnde in
Apocalipsi dictum est. Ecce dedi coraz te hostiũ apertũ: qõ nemo
pt claudere. O aĩa benedicta ab omni viculo soluta: que summaz
ac sanctã libertatẽ adepta est: que p incõsiderabilẽ cognitionez in
abyssum, pfunde humilitatis speculãdo ducit se. Et in altitudinẽ
supne icreateq; sapie sublimiter ptemplãdo eleuaẽ. Vnde fiduti
aliter verbis vti electus potest regis Dauid. Quĩ nõ derelinques
aiam meã in iferno: nec dabis sanctuz tuum videre corruptionem
Notas mihi fecisti vias vite: adiplebis me letitia cum vultu tuo:
delectatiões in dextera tua vsq; in finẽ. Et ideo Isaias ait. Non
vocaberis vltra derelicta: z terra tua nõ vocabiẽ ãpli9 desolata': sz
vocaberis volũtas mea in ea. Nempe hõ hoc i statu possessorez se
repit diuie ꝓsolatiõis: quã nũq; degustauerat. Ãt totũ suũ eẽ bũa
num i ꝓspectu dei resuscitat piucundũ. Et a nũero mortaliũ pecca
torum recedit oĩno: z in gratia firmat9 est. Itaq; nũq; amplius spi
ritualiter mori poterit: neq; huiusmodi mors dominabiẽ illi. Quo
niam more Pauli ad Romanos. Exurgens ex mortuis iam non
moriẽ: mors illi vltra non dominabiẽ. Dicente propheta. Quum
sanctificatus fuero in vobis: congregabo vos de vniuersis terris:
tribulationum: videlicet z anguitiarum. Et effundam super vos
aquam mundam: z mundabimini ab omnibus inquinamentis ve
stris. Et dabo vobis spiritum nouum z cetera.

Capitulum decimum secunde partis secundi libri.
Capitulo decimo de decimo statu gratie secundi libri.

Decimū vltimūue tps fuit beatitudis dum humanitas xpi glorificata remāserat sese miraculose suis ostendendo discipulis. Et sic in mundo stetit vsq; ad ascēsionis diē. Sic itaq; hoc tpe stat⁹ decimus gratie figurat. Qui q̄dē tante extitit dignitatis: vt q̄zq̄z mūdo conuersari videret: celestis tñ paradisi possidebat gloriā. Sic elect⁹ ifusiōe gratie: qua nulla porro creatura ipedimentū ministrare pt: nec suā auferre gloriā. At actu: habitu q; iā glorificato in via vite huius dormiēs q̄l ꝓtinue: atq; vigilans oēs sp virtutes sup humanā existimationē obtinet: diuino succēsa amore. Quare hō ille vna cū Jheremia fari ꝓpellit: atz dicē cogit. De excelso misit ignē de⁹ in ossibus meis. Adeo insup tunc virtutes fortificant q; quasi diuine vident esse in potētia: ita vt nullo actu corporeo p aliquā penā corporalez euacuari pt huiuscemodi beatitudo. Neq; actu pñt plixi⁹ debilitari. Hee septē autē virtutes principales: theologice scz et cardinales: necnon spiritus sancti munera: atq; octo beacitudinū vires ab omnipotēti deo donātur robore et firmitate fulcite in hoc statu. Quāobrē si hō iste videret tam seipsum q; filiorū suorum corpora: penis seuissimis: aut corporali relaxari morte neq; q; sensuali merore turbari possz. Qm̄ quod in alijs hoib⁹ sensualis efficeret dolor: factū est in illo diuino nutu i virtutē. adeo vt de hoc hoie dici possit quod in Johāne habetur. Ecce vere israhelita in quo dol⁹ non est: In principio nanq; huius excellētissimi status degustant omni mirabili diuiaq; dulcedie excessiui feruores: et amene lachryme: atz lāguores suauissimi: necnō iconsiderabiles raptus: inuestigabiles alterationes: secrete reuelatiōes: superne visiōes: et beatissime idicatiōes. Que q̄dem oia hec plixi⁹ in sua sunt pfectiōe ꝓsumata. Qm̄ aia fit q̄l inuariabilis i viatica sb̄ali glia. Atz ita in deo oipotēti transformat ob expientiam gratiarū supradictarum. Beatissimum inquā statuz istuz: et gloriosum: in quo hō mortalis totus efficit: adeo ꝓsecratum dicimus vt hēt i cātico. Dñs mortificat: et viuificat: deducit ad īferos: et reducit. Dñs pauperē facit: et ditat: hūiliat: et subleuat. Suscitat ō pulue egenū: et de stercore eleuat pauperem: vt sedeat cum principib⁹ et solium glorie teneat. Capitulus vndecimū. Idē vir sanct⁹ i eodē libello ca. de spirituali amore creaturaruz habentiuz ad iuicē. Circa finē pōit q̄liter spūs sanct⁹ decipit pfectos vbi ait

Quanq3 anime pfectorum virorũ erubescant inter se se et deum aliquã creaturã in amorem interpõere: aut in huiusmodi persistere cogitatione. Verũtamẽ consistit inordinate in mentalem solicitudinẽ pro negotijs necessarijs: z non necessarijs: quibus amor manifestat in opere. Deceptiones quidẽ istarum excellẽtissimarũ animarum siue creaturarum: non sunt velut cõmunium hoim periculose: neq; spiritualis mortis occasio. Sed deus hoc pmittit ad illorum humilitatẽ. z vt inde discant cauere se a similibus. Et vt eruditiores fiãt: monet: z instruit de⁹ sic mire pmittens ex reuelatione in primam: z secundam: z tertiam psonam decipi a spiritu sancto sub velamine spirit⁹ prophetie. Nõ tamẽ defectu non intelligendo in reuelationibus quod sanct⁹ spiritus intendebat intelligi posse. Multus enim interest inter deceptiones cõmuniũ personarũ: z electorum spiritualiũ. Nã cõmuniũ i deceptiõe duo mãifestant. Videlicz modicus amor deceptoris: z damnum decepti. Sed in deceptionibus sancti spirit⁹ duo oĩno contraria. Videlicet magnus amor ei⁹ qui decipit z valde fructuosa vtilitas illius qui decept⁹ remanet. Si vero deceptus a sancto spiritu tantã habet gratiã q; nisi semel sese decipi pmittat ex q̃cũ q; istarum personarum trium neque in huiusmodi deceptionibus flectere pmittat. Si vellem posse sane iuramẽto absq; peccato affirmare: q; deceptiones in prima: in secunda: z tertia psona per spiritum sanctum operate velamine suprascripto in electis filijs suis: hoc in presenti statu sunt omni excellẽti creature necessaria. Et ideo qui decept⁹ est custodiat z caueat. Et qui non est a spiritu sancto deceptus cognoscat se insuffitientẽ ad huiusmodi deceptiones. Quãobrez deceptos nequaq3 damnet: sz magis reuerenter deceptiones excuset: z deceptos summope veneret.

Explicit secunda pars secundi libri.

Incipit tertia pars tertij libri.

Iuxta enũ huiusmodi spiritus sancti deceptionũ formã in quodaz sermõe de doctrina nouitiorũ spiritualiũ: ad culmen contemplationis peruenire querentium beat⁹ Bernardus sic ait. Incipiens a consolatione eorũ qui experti sunt in principio siue vocationis. Deinde minus in sua iustificatiõe expertis: tanq3 de incipientibus z profitientibus dicit.

Capitulum primum de primo tpe vocationis

Quis enim expertus ignitos affectus: amplexus castos: san-

ctaq; colloquia mutua detergere valeat. Tunc cunctus seruilis timor: z omnis p̄meditata locutio lōge fit: put sugerit amor: sponso fat̄ sponsa. Et si qua adulterina se immiscuerint dicta: vel gesta quadam prospicua: z illuminata discretionis manu abigunt̄ a spōsa: ne tanti solatio sponsi elatione priuet̄.

¶ Capitulū secundū de secundo tpe iustificationis.

O Quotiēs que minus in amoris arte erudita est decipit̄: deprehendat̄: prosternit̄. O quotiēs euolat spōsus: atq; ab aspectibus euanescit dilecte. Repente quippe vt supra se inaniter erigit̄ anima fugit. Spiritus humilis humilē diligit. Flatam vero tāq; indignā repudiat z repellit. Hec nanq; aspernatio: z hic sponsi discessus: miro incredibiliq; modo crutiat diligentē. Prudentē tñ efficit ad discernendū spirituum discretionē. Ad hanc nempe cognitionē p assiduam oratione: p casus meroris: z p spirituale z occultum mysteriū facile pueni: Sed anteq; sapientia imbuat̄ anima prius q; dei verbo amoris vinculo p̄federet̄ sepe labit̄ errorem p veritate suscipiens.

¶ Capitulum tertium.

Plerunq; tamen p̄mittente sponso vt sibi ardenti⁹ dilectaq; copulet: aut ad altiora prouehat: aut prudentiorē effitiat Sathanas in lucis angelū transformat̄. atq; illo tam sancto ptubernio admiscet̄. Quem quum aīa adhuc celestium ignara visitationū: erroris admisit spiritum. Et veluti domino se illi substrauerit: sine mora sponsus secedit. Et illico succedunt tenebre: z quedā opaca mentis ebetudo continuo obdurescit anim⁹. Et ꝓpria p̄fusione contūdit̄: atq; ex eis que patit̄ p̄spicue itelligit spiritum quē suscepit inimicum fore. Mox lachrymarū fluunt imbres: z gemitus emittūt̄ meroris iditia: igeminant̄ p̄ces mētis: ꝓponit̄ custodia: z cordis oīmoda vigilātia de cetero statuit̄.

¶ Capitulum quartum

Qualib⁹, itaq; ꝓuocat⁹ singultib⁹: talibusq; ꝓmot⁹ spūalib⁹ studijs: aduēit sponsus: z placito se ostentat aspectu. Nam diu sibi dilectā affligi nō patit̄. In isto xo secūdo aduētu q̄s fmo q̄ facūdia: q̄due humanū igeniū capere valet: q̄nta eruberēt dilectiōis solatia: Ibi itellect⁹ excludit̄: sopit̄ cogitatio. Et sol⁹ amor testis est ⁊c.

¶ Capitulū quintū.

Hem āte dict⁹ vir sanct⁹ Ego in quodā capitulo de admonitione siue doctrina idiscreti amoris spūalis: sic substau-

tialiter ait. Arma quib⁹ secure ꝓseruaꝝ ⁊ regiꝝ amoꝛ bon⁹: sunt in trib⁹ reformatiõib⁹ aiarũ electarũ. ¶ Prima reformatio est que disponit aiaꝫ ad dei volũtatẽ exercendã. Unde opera christi ptꝛcere conaꝝ. Que q̃dẽ reformatio icipientiũ esse ꝑt. Cum dicat nõ esse sufficientẽ ad verũ amoꝛẽ regendũ. ¶ Secũda reformatio est quum aĩa vnita cũ deo remãet valde gustãs de deo: habẽsq̃ imensas spirituales delitias: Et dici pñt verba: ⁊ cogitari in huiusmodi feruoꝛe. Quãobꝛẽ ad bonũ satis sufficiẽs ẽ amoꝛẽ regendũ: Uũtarat icipientiũ passa sit ruinã in iustificationẽ. ¶ Tertia ẋo trãsformatio quãdo aĩa ꝑ vnionẽ optime reformata est in deũ: ⁊ deus similiter in ea. Sentiẽs fruẽsq̃ reb⁹ dei: que nec dici pñt: neq̃ cogitari. ¶ Moꝛe apostoli dicẽtis. Audiui archana dei que nõ licꝫ hõi loqui. De quibus puto sit connubiũ aĩe ꝑfecte cũ deo ꝓsumatum indicibiliter. Itaq̃ talis: tantaq̃ in hac aĩa gratia ifusa est: q̃ ꝑfecte regere valet dei: ⁊ proximi amoꝛẽ. Ea videlicꝫ grauitate: ⁊ sapientia: q̃bus sensus coꝛporales coꝛigunt. Et ita sopoꝛãt ex ebrietate delitiarũ spiritualium. q̃ aĩa his omnibus que in optio amore dei: ⁊ proximi cõcipit ꝑfitiet feliciter operãdo. Juxta illud ¶ Pauli ad romãos. Justificati ergo ex fide pacẽ habeam⁹ ad deum per dominum nostrũ ihesum cristum: p quẽ ⁊ accessum habem⁹ ꝑ fidẽ in gratiã istã: videlicꝫ hui⁹ reformationis in qua stamus: ⁊ gloriamur in spe glorie filiorũ dei. Non solum autem: sed ⁊ gloriamur in tribulationib⁹: sciẽtes quia tribulatio patientiã operaꝝ: patiẽtia autem probationẽ: probatio vero spem. spes autẽ non confundit: q̃ charitas dei diffusa est in coꝛdib⁹ nostris ꝑ spiritum sanctum q̃ datus est nobis

¶ Capitulũ sextũ:

EX quodã libro qui ititulaꝝ de btitudine edito a quodam sancto viro sancti ¶ dominici ordinis predicatoꝛum. Diuersis interrogationib⁹ ⁊ diffinitionib⁹ electoꝛũ: vnitoꝛũq̃: videlicꝫ vtrũ vnit⁹ possit irasci. Quid agit vnit⁹ vtruꝫ oẽs potentie aĩe vnite sp vnite remaneãt. Aut aliq̃ aliqua earũ in ꝑte tisiuntur. ⁊ his similib⁹. In hoc autẽ capitulo tertie interrogatiõis vtrũ oẽs tres potẽtie huiusmodi vnite aĩe sint sp replete d dei vnitate Et mult⁹ ẋbis sbaliter loq̃ndo i hãc ꝑficit diffinitõnẽ. Rñdit. Cũ de⁹ sit opator liber ⁊ nõ necꝫari⁹ ꝑt aliq̃rũ potẽtiarũ vnite aĩe ptẽ aut i totũ nõ n ũq̃: imo ꝑ sepe solꝫ: ⁊ suspẽdere i vno videlicꝫ actu suo: ⁊ nõ i alijs: ⁊ sic i duos ⁊ nõ in ceteros. At vt dicã: i oib⁹ dimittẽdo cadere vnitũ etiam sine damno sui; siue sine culpa coraꝫ deo.

Nam alius cadit in dubitationē sicut gloriosa virgo ⁊ mater dñi que dubitans amisisse filium: querebat eum inter cognatos ⁊ nostos dolēdo plurimū. Alius in timore: velud beatus Johānes baptista timens sese non posse in seculo custodire: vnde heremū petijt Alius sicut Petrus in opinione circūcisionis errans. Alius in cōmotione animi sicut Paulus quum blasphemasset pontificez dicens. Percutiet te paries dealbata. Alius in discessiōe. sicut Barnabas discedens ab apostolo. Quoniā nolebat secū ducere Marcum: eo q̄ dimiserat eos a Dalmatia. Alius sicut Dauid in dubitatione diuini amoris: dū diceret. Ego dixi in excessu mentis mee piect⁹ sum a facie oculorū tuorū. Nā nec doluisset nisi dilexisset.

Capitulum septimum.

Deniq̄ sequit ibi prope. Puta deum patrem pium: diligentemq̄ cōspectorem seculorum: futurarumq̄ rerum non uūq̄z trāstulare secum dilectis suis: dimittēs illos in sceno: ⁊ luto cadere: subtrahēdo actum illorū: ⁊ non maculant se. Dauid attestante: qui ait. Beatus vir cui non īputauit dominus peccatum: nec est in spiritu eius dolus. Quamobrē nonnulli electorum inueniunt facientes acta peccatorū: ⁊ nō īputant illis ad peccatum. Et hoc q̄ in eorum spiritu non est mala voluntas: nec aduertunt q̄ sit peccatum: neq̄ huiusmodi ignauie in causa sunt. Nam si aduerterent non peccarent. Errant autē p ignorantiam inuincibilem absq̄ eorum culpa. Unde dicit. Permittit deus vt homo cadat: vt fortior resurgat. Et ideo Augustinus in libro tercio ō libro arbitrio. Si tāta fallatia est vt caueri oīno non possit: si ita est nulla peccata sunt. Quis enim peccat in eo quod nullo modo caueri potest. De peccatis p ignorantiam. Et etiaz p ignorantiam facta quedam improbant: ⁊ corrigenda indicant: sicut in diuinis autoribus legimus. Ait enim apostolus. Misericordiam cōsecutus sum: q̄ ignorans feci. Ait ⁊ prophēta. Delicta iuuentutis mee: ⁊ ignorātias meas ne memineris. Sūt etiā necessitate facta improbanda. Ubi vult homo recte facere ⁊ non p̄t. Nā vnde sunt ille voces. Non enim quod volo facio bonum: sed quod nolo malū hoc ago. ⁊ illud velle adiacet mihi: perficere autē bonum non inuenio. Et illud caro concupiscit aduersus spiritum: ⁊ spiritus aduersus carnē. Hec enim inuicē aduersant vt non ea q̄ vultz faciatis

Capitulum octauum.

Quod autē hec: z his similia: que in charitate dei: z fide re formanē in sensatione non imputanē in peccatum: aut re mittuntur illico: p huiusmodi ꝑauli prefati verba cognoscuntur: dū ait. Cōmendat āt suā charitatē de⁹ in nobis. Quoniā cum adhuc peccatores essemus: Christus p nobis mortu⁹ est. multo igit̄ magis iustificati. i. in sensatione reformati: z p charitatis gratiam in eum vniti. Nunc in sanguine ipsius p continuas: deuotasq; meditationes passionis sue: salui sum⁹ nos ab ira. i. culpa: per ipsum. i. diuinā p dilectionē ipsi⁹. Unde Augustin⁹ ī libro de p̄destinatione sanctorū inquit: hac vtēs sn̄ia. Nunq; rē agere p̄t predestinat⁹: q̄ deū offendere potest. Itaq; puto ait autor iste: q⁹ Dauid in peccato suo tot⁹ a mente abstractus fuisset nec dilucide aduerteret. Cuz quāprimū ꝓphetā audisset: quasi de somno surgēs dixit culpam suam. Et Augustin⁹ in libro de vita christiana: idez de illo ait. Sed in isto viro īmoderate huius libidinis non pmānsio sed transitus fuit. Propterea ille illicit⁹ appetit⁹ ab arguēte prophet̄a hospes vocatus est. Denicq; cōcludens autor iste ait. Caue tu qui legis ne dicas. Ergo licet peccare ex necessitate: absit: quoniā esset in spiritu malitia. Et esset tibi peccatum voluntarium in maximam damnationem anime tue.

Capitulum nonum.

Unde ad. xii. capitulum idem autor in dilucidationē supdicte opinionis sue inquit: circa mediū. Quid si Dauid post peccatum ad maiorē peruenisset virtutē: Iuxta beati Gregorij sententiam. Cum sitiret: aquaz bibere negauit: que in periculo ausa fuit aiarū. sed deo effundēs libauit: Quid si dixero: Multos excōsecute illius mīe exēplo conuersos: z saluatos esse. Aut more Augustini in libro de vita christiana. Et hoc vt nemo de sua iustitia p̄sumere audeat dicendo.

Capitulum decimum.

Si quia vero peccata magnorum virorū legerint quis: tamen si eis aliquam figuram rerū futurarū animaduerte: atz indagare potuerit. Rei tamen geste proprietatez ad hunc vsum assumat. Ut si nequaquaz recte factis suis hinc iactare audeat: z pre sua iustitia non ceteros tanq; peccatores contemnat: cum videat tantorum virorum: z cauendas tempestates: z flenda naufragia. Ad hec enim etiā peccata corū hominum scripta sunt

vt apostolica illa sñia vbiq; tremenda sit quũ: ait. Qua ppter q̃ videt̃ stare videat ne cadat: Nulla enĩ pagia ferre est sanctorũ libroꝝ in qua nõ sonet: q; deus superbis resistit: bũlib⁹ ãt dat gratiã Iccirco de⁹ oẽm filiñ quẽ recipit flagellat. Qua de re Dauid non sibi: sz deo peccasse videt̃: sicut ipse attestat̃ dicẽs. Tibi soli peccaui: z malũ coꝝã te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis: z vincas cum iudicaris. Unde Paulus. Si ãt iniquitas nr̃a iustitiã dei cõmẽdat: q̃d dicemus: Nũquid iniqu⁹ est de⁹ q̃ infert irã sicut homiez dico absit.

Capitulum vndecimum.

Concludendo denicq; autor iste ait. Voluit enim deus in oĩ statu p gloria sua q; inueniant̃ lapsi quos absq; damnatione: pferti vnitos eleuat: z iustos facit. Dicẽte apostolo. Justitia ãt dei est p fidẽ Jesu xp̃i in oẽs: z sup oẽs. Videlicet vnitos z reformatos in sensatiõe: q̃ credũt in eũ: p nimiã dilectionẽ: z p expientiã suauitatũ: z reuelationũ suarũ. Nõ est enĩ distinctio ĩter reformationẽ fidei: z sensatiões. Omnes enĩ peccauerũt: z egẽt gloria dei. Justificati gratis. Sunt vniti p grãm ipsius dei cui die noctuq; assistũt p redẽptionẽ que est in christo ihesu. His videlicet q̃ in eũ p attractionem marie dilectiõis rapiunt̃: z vere charitatis. De qua ad differentiã ꝓgnoscendã cupiditatis: z male volũtat̃ z iniq̃. beat⁹ Aug. i libro tertio d̃ vita xp̃iana ita locut⁹ est.

Capitulum duodecimum.

Charitatẽ ãt voco motũ animi ad fruẽdũ deo ꝓpter ipsum: z se z ꝓximo ꝓpter deũ. Cupiditatẽ ãt motũ animi dico ad fruendũ se: z ꝓximo: z quolibet coꝝpore: nõ ꝓpter deum Quod agit charitas quo sibi ꝓsit vtilitas est. De benefitio ꝓximi Quod ãt agit ꝓximo vt ꝓsit benefitia noiant̃. Quãto enĩ magis regnũ cupiditatis destruit̃: tanto charitatis auget̃. Quasi dicat omnia z quecũq; fiunt aĩo: z intentiõe liberãdi se vel ꝓximum ab omni tẽptatione: obstiatione: odio: z periculo. vel ꝓpter iustitiam custodiendã: in dei laudẽ: z honorẽ: necnõ z ꝓximi in charitatẽ z salutẽ mendicandã. destruũt cupiditatẽ male intentiõis: z regnũ ☞e charitatis vẽdicãt. Quicq̃d ergo asperũ: q̃cq̃d obscenum facto dictuq; in sanctis scripturis legit̃: ex ꝑsona dei: vel sanctorũ eius ad cupiditatis regnũ destruendũ valet. Quod si ꝑspicue sonat nõ est ad aliud referendũ q̃z si figurate dictũ sit. Sicuti illud apostoli: q̃ ãt Jesu xp̃i sunt: carnẽ suã crucifixerũt cum vitijs z ꝓcupiscentijs. Que q̃ flagitiosa ĩperitis videnti: siue tm̃ dicta: siue etiam facta

sunt: vl' ex dei psona: vel ex hoim quorũ nob sanctitas ꝓmẽdat' tota figurata sunt'. Neqꝫ vllo mõ quisqꝫ sobri⁹ crediderit deuꝫ pedes ita vnguẽto pretioso a muliere pfusos: vt luxurioso:ũ: ꝛ nequa hoꝛminũ solẽt: quorũ talia ꝓuuia detestant'. Odoꝛ.n. bon⁹ fama bona est: quã ꝗsquis bone vite operib⁹ habuerit: dũ vestigia xp̃i sequit' quasi pedes ei⁹ pretiosissimo odoꝛe pfundit. Cũ ois xp̃i actio nr̃a est ĩstructio. Ita q̃ in alijs psonis nõ ĩ sensatiõe reformatis plerũqꝫ flagitiũ est in diuina: vel ꝓphetica psona magne cuiusdã rei signũ est. Alia quippe iu pditis moꝛib⁹: alia in Osee ꝓphete vaticinatiõnẽ ꝓiunctio meretricis. Nec si flagitiose ĩ ꝓuijs temulentoꝛum. ꝛ lasciuoꝛũ nudant' coꝛpoꝛa. Propterea in balneis nudũ esse flagitiosum est.

Capitulũ decimũ tertiũ.

Sic itaqꝫ in'vnitis: ꝛ reformatis aiab⁹ in sensatiõe cẽsendũ est: quod nequa q̃ aliquid male voluntatis operari queãt nisi spõso xp̃o domino ꝓmittẽte agere quedã sub velamine preserti iustitie: charitatis: solicitudinis: ꝛ cure humilitatis ꝛ obeo diẽtie in excedendo plus q̃ opoꝛteat. Et hoc vt ad tps duri⁹ a deo vel ab hoibus ĩcrepati: atꝫ coꝛrepti hũilioꝛes ꝛ cautioꝛes effitiant' ne ex spetiali dono mũeꝛeqꝫ ꝓtẽplatiõis: moꝛe luciferi coequari se se deo presumãt. Verũ magis ex lapsu suo sub pedib⁹ oĩm cupiãt ꝓculcari. Et ab oĩbus sperni: ac crutiari: nec vnq̃ꝫ a lachrymis se valeãt abstinere: ꝛ a gemitu oĩm peccatoꝛũ suoꝛũ. Insup ꝓmemoꝛatione sui erroꝛis, primoꝛũ delictis ꝓpatiẽdo tã q̃ꝫ sua ꝓpria lugẽ conet'. Et lapsos dulciter monere: erigere: ꝛ ꝓsolare. De his ergo optime loquit' vir sanctus magnus Walteri⁹ docto: parisin⁹ oꝛdinis beati Augustini.

Capitulum decimumquartum.

In fine. xxix. capituli secundi libꝛi de nobilitate anime vbi enarrauit effectus temporũ: videlicꝫ: vocatiõis: iustificatiõnis: magnificatiõis: ꝛ glorificatiõis. In spez summe ꝓsolatiõis illoꝛũ: videlicꝫ q̃ tpe iustificatiõis sue substiuerũt tẽptatiõnes violẽtas vsqꝫ ad peccatum. vel peccati similitudinẽ. Unde ait Veniqꝫ ãt tpibus iustificatiõis: ꝛ magnificationis succedit q̃rtũ tempus glorificationis. Et hoc est quando anima plene reformabit' in celesti bẽtitudi e. Quia aie ille que sic a peccato sunt vocate: ꝛ sic sunt iustificate: vel alio modo ꝓsimili. Sic̃ videlicꝫ dictũ est ꝓ diuersam examinationem: tam per ignem q̃ꝫ per aquam. Et posstea sunt sic magnificate: vel erunt glorificate.

Quia dominus dabit tunc eis plene quod hic cupiebant: & plꝰ q̃z nouerãt cõcupiscere: q; eleuabit eas supra omnes electas aias ad equalitatem cherubin & seraphin: eoꝝ omnes alias animas transcenderũt in cogitatione dei. & dilectione similiter in hac vita. Finito videlicet tpe iustificationis: tunc resurgunt in pacẽ mentis: i charitatẽ dei: & primi: cum cõpunctione lachrymarum. contritiõe in confessione. attritione in penitentia austeritatis. Confidentia in mia dei: cum in dilectione: visione spirituali dei. Et corporalis apparitio domini nostri Jesu xpi in largitudie munerũ spiritꝰ sancti: necnõ & oim beatitudinũ: cuz magna spiritus libertate. Unde magis gaudet in tribulatione: & psecutionibꝰ: q̃z in honoribus: et delitijs mundi huiꝰ: qm̃ tunc magis sentit suauitatẽ bonitatis dei & magis gustat. Et ideo vir sanctus sequit̃: & ait.

Capitulum decimũquintum.

Qui ergo puenire ad hanc vult magnificationẽ: non timeat iustificatiõz: q; illa est via. Dicit enĩ dominꝰ p prophetã magne consolationis verbũ cunctis talibus aiabꝰ. Nolite timere serue meus noli timere: si trãsieris p ignẽ: flãma non nocebit tibi. Ipse dabit aiam tuã ab omni carnali ĩmunditia. Et stabilez eam faciet ad recipiendũ ignẽ spiritualis dilectionis dei. Et hec oportet primo fieri: quia vt priꝰ dixi non potest in sensatione aliter aia reformari. Dicẽte propheta. In nouissimis diebus iustificatiõis: circumdet dñs cor tuum: & emũdabit te: qm̃ iniquitates nostras ipse portabit: & peccata nostra ipse tulit. Itẽ effundam sup vos quum sanctificatus fuero in vobis aquã mundã: & mũdabimini ab omnibꝰ inquinamẽtis vestris: & ab vniuersis idolis vestris: vanarũ diuersarumq; temptationũ mũdabo vos. Et dabo vobis cor carneũ. & spiritum nouum ponã in medio vestri. Et auferã cor lapideũ de carne vestra: & dabo vobis cor carneũ: & spiritum meuz ponam in medio vri. Et faciã vt in preceptis meis ambuletis: & iuditia mea custodiatis & operemini. Ergo vna cũ Paulo apostolo dicamꝰ. Scimus ãt qm̃ quecũq; lex his q̃ in lege sunt reformati loquit̃. vt omne os obscurat̃ a sua gloria. Et subditus fiat omnis mundus deo. Quoniã ex opeibus legis non iustificabit̃ omnis caro coram illo. Qui intima videt vtrũ ex amore iustitie quid agat̃: vel timore pene: quod nõ viderit boies. Et ideo scriptura dicit. Credidit Abraham deo: & reputatum est illi ad iustitiã. Et vero qui non operat̃ in lege: credẽti ãt in eũ qui iustificat impiũ: reputat̃ fides eius ad

iustitiã:sm ꝓpositum gratie dei:sicut ꝛ Dauid dicit. Beatitudinẽ hois cui deꝰ accepto fert iustitiã sine operibꝰ. Beati quoꝝ remisse sunt iniquitates:ꝛ quoꝝ tecta sunt peccata. Beatus vir cui non iputauit dñs peccatũ.

Capitulum decimũ sextũ

Oicamus igit qui sunt isti ꝛ laudabimꝰ eos. Electi sunt diu iustificati:uniti:ꝛ reformati in deũ ꝑ spiritualẽ:ꝛ singulaꝛem electionẽ gratie diuine:ita vt ꝑ dei gloria:ꝛ bonoꝛez non solum sicut Abrahã vellẽt filios suos tam carnales:ꝛ tales: q̃z spirituales imolari. Immo ꝑ eiꝰ amoꝛe seipsos milies in die vellent posse in cinerẽ:ꝛ puluerẽ cõuertere:atq; in ventũ ꝓjcere. Nec nõ ꝓ salute inimicoꝝ suoꝝ centies in die mori parati sunt. Nec miremi patres mei:qñ preueti sunt a spiritu sancto supueniẽte in illos quos obũbrauit diuina dei virtus: tali tãtaq; spũali suauitate:ꝛ gustu:tũ in dilectione:tũq; in visiõe ipsius dei ꝛ dñi nri Jhesu christi. Quod nõnũ q̃z si diuti? duraret delitiarũ illarũ feruoꝝ:uiscera eoꝝ penitꝰ erũperentꝰ:ꝛ deficerẽt. Moꝛe vt ferẽ btẽ Ursuline de Parma:ꝛ Jacopini ordinis minoꝝ. Nunq̃d tales mala vn q̃z volũtate:aut iniqua intentiõe: vel malo spũ ad peccandum contra gloriã dei deduci pñt. In tpe iustificatiõis sue:quũ eos ꝓserti ad tps pueniss magnificationis nouerimꝰ ꝑ illa saltẽ exteri oꝝ inditia que cerni pñt ꝛ videri. Quãq̃z eoꝝ intrinseca diuina gaudia:nec cernere:neq; gustare valeamꝰ: que q̃dẽ lõge lucidioꝝ sunt valde inditia veritatis. ¶ Ecce iã triũ ptiũ secũdi libri diffuse ꝛ expedite materia afflictionũ ꝛ angustiarũ electoꝝ in tpe sue iustificationis: put in pte prima de tẽpoꝛe prefate iustificationis habeẽ. Secunda de diuersitate tpm vocationis:iustificationis:et magnificationis:scriptum est. Tertia de deceptiõibꝰ a deo pmissis videẽ.

Explicit liber secundꝰ dictꝰ Xga nuptialis.

¶ Incipit tabula tertij libri.

Tres sunt enĩ libri huiꝰ:moꝛe alioꝝ. Prima dicit idicatiua:eo q̃ inditia renouatiõis electoꝝ:ꝛ ꝓtemplatiuoꝝ inoꝛtescit. Et habet capitula triginta. Secunda dicit purgatiua:eo q̃ sit de modo purgãdi aias electoꝝ ex fortitudie animi in aduersitatibus spiritualibꝰ:simul ꝛ tpalibꝰ. Et habet capitula decẽ. ¶ Tertia dicit exemplaris: eo q̃ ab exẽplo Christi nri saluatoꝛis ex verbis ꝓphetics viã electoꝝ conat temere iudicãtibꝰ indicare. Et habet capitula septẽ.

Incipit ꝓlogꝰ in opus libri tertij nuncupati Monile spõsarũ. Cum de excellentiss

marū aiarū in plēitudie gratiarū diuiarū rēouatiōe i eo ꝓtractet.

Quauimus fratres mei de his in primo libro rebus ꝓtractare: que ad eruditionē amicorū ꝓtinere videnť: ne in temeraria laberenť iuditia aduersus exptos spirituales: atq; ꝓtemplatiuos patres: tā religiosos q̄z seculares. Siue clericus: siue quidē laic⁹ fuerit. Quoniā sapia huius mundi stultitia est apud deū. Ideo omnes homies quocūq; sese statu reperierit: suā humiliter: ac deuote salutē exponāt vēdicare: dimissa ꝓmi: maiorum preferti: tum offitio: tumue etate: detractione: z murmuratione. Secundo quidē libro quid huiusmodi electis in vocatione: quid i iustificatione: quidue his magnificationis tpe eueniat: enarrāduz duximus dilucidissime. Hoc āt tertio: vltimoq; libello ordinez resurgendi ex limbo: z vmbra mortis: vbi absentia gratie spūalis obscuritate ꝓstrati iacuerāt in ceno. Diuina tñ ꝓmissione pueniēdi ad maiorē sui gratiā: atq; gloriā

Explicit exordium.

Incipit narratio prime partis.

Ne forte rudibus: z imperitis verba mea odiosa appareant

Quum tam pie: tamq; benigne eternū patrez ꝑ merita passionis sui glorioſissimi filij cum electis hře audierit reo mittendo illis omniū reatuum suorū culpā. Penā vero in pnie asteritatē: in aduersis patientiā: atq; lachrymarū ꝓtritionē ꝓpensat Si tñ causa humiliationis sacramentū vere ꝓfessionis venerenť: z querāt: dum tps: moduſq; affuēit. Sin āt: domin⁹ Jesus ꝓfessor erit eorum. Pater q̄z eternus remittit z absoluit eos. Autoritatibus quidē sacre matris ecclesie doctorū: que dixerimus ꝓbanda ducere instituimus. vt infra patet.

Capitulum primuz q̄ aduersa ꝓtritis a deo: vel ab hoie imissa ad correptionē: patienter tollerata remissionē donēt ab oi culpa: z pena eterne damnationis. Si tñ vlterius nō addit ad peccandū: iuxta beatissimi Jeronimi sniaz dicētis. Distinctiōe. xxiii. De crimine.

Quid ergo ait ꝓ dominū cogitatis: Ipse qui creauit mundū z ꝓsumationē eius faciet. Quid si vobis videť crudelis: z rigidus: z cruentus. Quod iā in diluuio genus deleuit humanū. Sup sodomā z gomorrā ignem pluit. Egyptios submersit fluctibus. Israhelitarū cadauera ꝓstrauit in heremo. Scitote iō ad presens reddidisse supplitia: ne in eternū puniret. Certe aut ꝛa sunt que ꝓphete loquunť: aut falsa. Si vera sunt: q̄d ō seueritate eius videť dicere: Ipsi dixerūt. Non iudicabit dñs bis in idipsum

in tribulatione. Sin ãt falsum est hoc quod dicit: q nõ consurget duplex tribulatio: falsa est ergo ꝛ crudelitas q̃ in lege scripta est. Nõ si verũ ẽ: ꝛ negare nõ poterũt: Dicẽte ꝓpheta q ñ iudicabit deꝰ bis in idipsum in tribulatione. Ergo q̃ puniti sunt postea inde non punient. Sin ãt postea punient: scriptura mẽtit: quod dicere nephas est. Receperunt ergo ꝛ qui in diluuio perierũt: ꝛ sodomite ꝛ egyptij: ꝛ israhelite in solitudie mala sua in vita sua. Querat ergo hic aliquis: si fidelis reprehẽsus in adulterio decollet: q̃d õ eo postea fiat. Aut enĩ punietur: ꝛ falsum est hoc qõ dicit. Nõ iudicabit bis in eternũ in tribulatiõe: aut nõ punietur: ꝛ optandũ est ad ulteris vt in presentiarũ breui ꝛ cita pena crutiatus fruſtentur. i. funientur eternos. Ad quod respõdebimꝰ deũ vt ꝛ oĩm rerum: ita supplitiorũ: ꝛ quecꝫ scire mensurã: ꝛ non punire sniam iudicis. Nec illi tali scz snia in peccatore exercẽde: debinc pene auferri potesta tem: ꝛ magnũ peccatum: magnis: diurnisꝫ lui crutiatibus. Si q̃s autẽ punitꝰ sit: vt ille in lege qui israhelite maledixerat: ꝛ qui i sab bato ligna collegerat: tales postea nõ pũiri. q̃ culpa leuis presenti supplitio ꝓpensanda sit. Quid ergo de his qui ex ignorantia errauerunt: aut simplicitate: aut obliuione: ꝛ tñ dure puniuntur.

Capitulum secundũ: q ꝑ correctionẽ: ꝛ penitentiaz deus remittit peccatorum culpas. quas ꝛ ipse sine correctione corporali ꝑ ꝓpunctionẽ cordis dimittere solet. Sicut in Petro apostolo autoritate Gregorij ꝛ Augustini. xxiii. distictione decretalium.

Sicut non est ab oratõne cessandũ ꝑ his quos corrigi volumꝰ Etiã si nullo hominum orante pro Petro dominus respexit eum: ꝛ fecit eum suuz deflere peccatum. Ita nõ est negligenda correctio: q̃zuis deus quos voluerit nõ correctos faciat eẽ correctos. Tunc ãt ex correctione ꝓficit hõ: cuz deus misereatur atcꝫ adiuuet. Qui facit quos voluerit: etiam sine correctione proficere. Quid ergo in contritis ꝛ confessis.

Capitulum tertium. ibidem de eadem materia Gregorius in dialogo. Capitulum tertium ex verbis beati Gregorij.

Optineri nequaq̃z pñt que predestinata nõ sunt. Sed ea q̃ sancti viri orãdo efficiũt: ita predestiãta sunt vt precibus obtineant. Tamẽ ipsa phẽnis regni ꝑdestinatio ita ẽ ab omnipotente deo dispositа: vt ad hoc electi ex labore proueniant quattinus postulãdo mereant accipere: qõ eis omnipotẽs deꝰ ante secula dispoſuit donare. Quid ergo in eo qui ieiunijs: abstinen

tūs:in cinē:z cilitio:die noctuq; sua deflere:z ꝓximi:z inimicoꝝ adhuc peccata nō cessat. ¶ Capitulum quartū. Ibidē Augustin⁹:q; p̄ p̄niam:z ꝓpūctionē peccata remittūt. Exēplo Nabuchodonosoꝛ:z Pharaonis. In quib⁹ penitentiū:p̄mia z veniā: z p̄seuerantiū in obstinatione ruinā apertissime ꝓbēdunt.

Nabuchodonosoꝛ p̄niaꝫ meruit fructuosam. Nōne post innumeras ipietates flagellatus pēituit:z regnū qō p̄dederat rursus accepit: Pharao ipsis est flagellis durioꝛ effectus:z perijt. Hic mihi rationē reddat:qui diuinū ꝓsiliū nimiū alte sapienti coꝛde diiudicat. Cur medicamentum vnius medici:efficit alteri ad interitū:alteri valuerit ad salutē: Nisi qꝛ christ⁹ bon⁹ odoꝛ:alijs est doloꝛ vite in vitā:alijs est moꝛtis in moꝛtē. Quantū ad naturā erāt ambo hoies. Sicut nūc iter lapsus actiuoꝝ:z lapsus ꝓtēplatiuoꝝ:z oīm electoꝝ. Ambo hoies quātū ad naturaꝫ actiu⁹ pariter ꝓtemplatiuus:siue electus. Quantū ad dignitateꝫ ambo reges. Sic quantū ad dignitatē ambo religiosi. Quātū ad causam ambo captiuū dei populū possiderāt. Sic quantuꝫ ad reatum ambo lapsi sunt. Quantū ad penā ambo flagellati: clemēter admoniti. Sic ad ip̄roperia:correctiones: z aduersa: ambo a deo castigati ꝓ delictis. Quid ergo fines eoꝝ fecit esse diuersos: nisi q; vnus eoꝝ manum dei sustinēs in recoꝛdatione ꝓp̄rie iniquitatꝭ igemuit. Alter libero ꝓtra dei misericoꝛdissimā ꝛitatē pugnauit arbitrio. Ita inter electos z nō electos. Nam electi humiliter z patiēter coꝛrectiōes:z aduersa tā ꝓ peccatis ꝓp̄ijs:qꝫ aliēis:et ꝓ amoꝛe ꝓditoꝛis tolerāt. Nō electi vero ad hoc ꝓ tūc ꝓgnoscūt: p̄serti in vltio supplitij si resistūt ip̄etuose coꝛrectionib⁹:z aduersantib⁹ studeāt ip̄ugnre iordinate. ¶ Capitulū q̄ntū de ꝓparatiōe.

Quid ergo de bis censendū q̄ quidē vltro ꝓ Christi noīe:z errooꝝ suoꝝ demeritis:coꝛrectiōes poposcūt:qꝫqꝫ resistēdi:z ip̄ugnādi facultatē haberēt. At isup calumnias:z imp̄roperia:leto iucundoq; suscipiant animo. Orantes:diuq; cū lachrymis peccata sua z p̄sequentium delicta:deumq; dep̄recātes acuratissime. Et quod magis est:vltra siue coꝛrectionis sententiaꝫ per menses multos iam sicco tantum nautarum pane:z solum alternati aqua vtētes macerauerūt i cinere:z cinere:z cilitio i terrā ꝓstrati coꝛp⁹ z carnē cottidie. Disponētes z istāter inq̄rētes durissime subijcē austēitati totā vitā suā. At ꝓpetuo silētio: z solitudie

nuata capiẽtes cellula claudi: pane solũmodo ⁊ aqua ꝓficere dies eorum. Ne forte verba que sequunt̃ beati Augustini ex preceden ti capitulo aduersari videant̃ libertati omnipotẽtie dei eterni: iuꝛ illud quod effectu operasse cernit̃. Id plane indicare disposui: qõ magis credendũ dicere voluisse putauerim.

¶ Capitulũ sextũ: in dilucidatione opinionis beati Aug. nõ presum ptione: sꝫ magis simplici ⁊ recta ꝓseruanda fide: vbi ait.

Tres itaq; obediẽtie non ideo subtraxit cuiq; qꝛ eum non predestinauit: qꝛ eum decessurũ ab ipsa obedientia esse pre sciuit. Predestinatio ꝫ dei sp in bono est: que peccatum hominis sola volũtate ꝓmissum: aut remittendum nouit: cũ laude mie: aut plectendũ cum laude iustitie. Vane credendũ est ꝙ neq; presentia dei: neq; predestinatio eius necessitatẽ inducat receden di a deo: tanq; a bono incõmutabili: vt bonũ possideat ꝓmutabile cum ingenium: ⁊ ratio: ⁊ itellect⁹: bonum discernat a malo. Qua ꝓpter nemo ꝑt se excusare cum liberum habeãt in aĩa arbitrium ꝑ voluntatẽ nũq; velle aduersionẽ a bono recedẽdi incõmutabili eligere: ⁊ desiderio saltẽ ⁊ animo: si coꝛpoꝛe non potest diuinis cu pere obedire mandatis. Optime itaq; beatus vir inquit: cum ait. Vires itaq; obediẽtie ⁊c. vsq; ibi. Predestiatio dei sp in bono est Quasi dicat illos predestinatos dicimus quoꝛum peccata: aut p miam dei remittuntur sine coꝛporali pnia: sicut in Petro: cui sola contritione suum remissum est peccatũ: qm̃ auersio non fuit i coꝛ de: sed in oꝛe ex timoꝛe coꝛporali. Aut ꝑ pniaꝫ ⁊ austeritatez coꝛre ctionis exterioꝛis ⁊ interioꝛis. Sicut in peccato Dauid. Qm̃ non ex odio dei facinus suum ꝓpetrauit. Sed sensuali delectatione ob cecatus in foueã cecidit offensionis dei: quam dilucide non aduer tit. Sic ergo intelligenda sunt verba prefati Augustini in prede stinatis. i. electis. Non ãt sicut in prescitis. Prescīti autẽ sunt qui tam coꝛde: ⁊ voluntate: ꝙ opere auertunt se a deo tanq; a bono incõmutabili ad bonũ ꝓmutabile virtute liberi arbitrij sui. Unde reꝓbi facti sunt sicut lucifer: ⁊ Judas.

Signa ãt quibus cognosci potest ꝙ deus non iputauit peccatum in iustificatione electoꝛũ suoꝛũ ad moꝛtẽ: cũ ipse ꝓmiserit ita fieri.

¶ Capitulum septimum.

Quoniã moꝛe Gregoꝛij in moꝛalibus. Si mẽtis innocentia custodit̃: ⁊ si qua foꝛis ifirma sunt qñꝫ roboꝛant̃. ¶ Ꝓi mum quidẽ signũ est quum purgat eos in anguſtijs: aut in

psecutionib⁹:aut ifirmitatib⁹. Sicut factum est in Dauid:⁊ rege Ezechia. Que humiliter ac patienter tollerant. Secundū vō signū. Dat eis de⁹ gratiā exercēdi se in operib⁹ mie tam corporalibus q̄z spiritualib⁹ in primis. Tertiū pfecto in austeritate seuerissimi fiūt. Quartū in orationib⁹:⁊ deuotionib⁹ solicitissimi Quintus solitarij sunt querētes:ac poptātes oīm hoīm creaturarumue puersationē fugere ⁊ vitare. Sextū:ppunctio lachrymarum. Septimū:fiducia ⁊ pfidētia magna in dei presidio:mia:et pietate.nihil mūdi petentes:sed magis seculi cunctā gloriā spernūt ⁊ negligūt. Octauum:sp leti sunt ⁊ psolati. Signa autē spiritualia que ab intrīseco:que ex his exteriorib⁹ sequūt sunt hec Pax mētis:quā insipientes non capiunt. Dicēte scriptura sacra. Iustorum aie in mānu dei sunt:⁊ nō tanget illos tormentū mortis. Visi sunt oculis insipiētiū mori illi ātem sunt in pace. Quia pax multa diligentib⁹ deū. Charitas dei de qua beat⁹ Augustin⁹ ait. Charitas est vt mihi videt: Recta voluntas ab omnibus terrenis: ac presentibus prorsus aduersa. Iuncta deo iseparabiliter. Et ignita igne quodam spiritus a quo est:⁊ ad quem fert incēsa. Inq̄namēti omnis extranea corrūpi nescia. Nullo vitio mutabilitas obnoxia:sup omnia que carnaliter diuisungunt. Excelsa affectionū:oīm potētissima. Diuine ⁊templatiōis auida. In omnib⁹ sp est iuicta summa actionū bonorū:salus morū:fons celestium preceptorum: mors criminū:vita virtutū:xtus pugnantium:palma victorū:sanctorū mentiū arma:causa meritorū bonorum.premiuz pfectorum Sine qua null⁹ deo placuit:cū qua nullus potuit peccare. nec poterit. Fructuosa i penitētib⁹. Victoriosa in martirib⁹. Operosa in oībus oīno fidelibus. Ex qua quicq̄d est boni operis viuet.

Capitulū octauū. Nō charitas primi est de q̄. b. Bernard⁹ ait.

Si quis tantā habuēit charitatē vt parat⁹ sit etiā p fribus mori:pfecta est in illo charitas. Hinc feruor sequit:de quo dicere itēdebat idē Bernard⁹. Qui huiusmodi gustu charitat⁊ iebriat⁹ fuēit:ad oīne op⁹ bonū ilarescit.laborat ⁊ ñ lacessit Deridet ⁊ nō aduertit. De apparitiōe dñi nr̄i Iesu xp̄i q̄bus appareat p xba ⁊gnoscit dicētis. Diligite iustitiā.i. iustificationē:q̄ iudicatis terrā in vanitatib⁹ suis. Sentite de dño in bonitate:Et i simplicitate cordis q̄rite illū. Qm̄ inuēit ab his:qui nō tentāt illum in presumptiōe ⁊ supbia:in psequēdo dilectos xp̄i:⁊ amatoes ei⁹. Et apparet eis qui fidem habent in illum. Iactantes omnem

cogitatum ⁊ omnem curam in eum.
Si autē vera diuinaq; apparitio fuerit Jesu christi hee beatitudines consequunt̄.

Capitulum nonum

Donum lachrymarū habet̄ ad cuncta peccata delēda: ⁊ sua ⁊ ꝑ quibuscūq; lugere penitentib⁹ curabit. Unde facilis ad lachrymas fit ꝑ inimicoꝝ salute obtinēda: ac ꝑ amicꝫ in passione Jesu xp̄i: ꝑ absentia spiritus domini. Et in visione illi⁹ gemitus suauissimos emittit. De quo vero luctu ꝓpunctionis beatus Bernardus ita loquit̄. O lachryma humilis tua est potētia: tuū est regnū: tuum est ip̄iū. Tu nosti viā: ⁊ semitā paradisi. Tibi celestis patrie apperiunt̄ ostia cūcta. Tu secure itras choros angeloꝝ: ⁊ archangeloꝝ. Nullum ꝓtimescis: omnes tibi exurgunt. Non cessas nec quiescis donec veneris vsq; in ꝓspectum altissimi. Et tamen non recedis donec negotiū tibi ꝓmissum ꝓficis. Uicis inuincibilē. Ligas omnipotentē. Et ipsum ligatū in medio familiarum deducis. Unde Ambrosius. Lachryme que non soluz pñt lauare nostrū delictum: sed etiā verbi celestis rigare vestigium: vt ingressus ei⁹ in nobis exuberēt. O bone lachryme in quibus non solum redēptio peccatoꝝ: sed etiā iustoꝝ refectio. Idē. Lachryme lauāt delictuz: quod ore pudor est ꝓfiteri. Et. Augustin⁹. Ubi lachryme abundāt: ibi sordide cogitationes nō aꝓpinquāt. Jterum Bernardus. Felices lachryme quas de⁹ manib⁹ suis absterget: nō solum oculis: sz quasi omnibus membris Christus fluxisse videt̄: vt totum corpus eius q̄ est ecclesia in eius coꝝporis lachrymis rigaret̄. Idē. Religiosa tristitia: aut alienū: aut ꝓpꝛium luget peccatū. Et beati quorum luctus in hac tēptatiōe versat̄.

Capitulum decimum de secunda beatitudine scz.

Desideriū iustitie: de quo dicit: Primū q̄rite regnū dei: et iustitiā ei⁹. Regnū. n. dei q̄dnā aliud est q̄z p̄cepta ei⁹ que die noctuq; idesinēter seruāda sunt: Que q̄dez nobis data sunt i obseruātiā ⁊ austēitatē sacre nr̄e religiōis: i xa solitudine ⁊ silētio. De solitudie Bern. ait in ep̄la. Cum quo de⁹ est: nū q̄z min⁹ est sol⁹ q̄z quū sol⁹ est. Tunc. n. liber fruit̄ gaudio suo: tunc ip̄e su⁹ est: ibi ad fruēdū deo in se: ⁊ se deo. Tūc in luce xitatis: ⁊ in sereno mūdi coꝝdis est. Ultro patz sibi pura ꝓscia: ⁊ liber se ifundit ō dei memoꝝia: vel illumiat̄ itellect⁹: ⁊ bono suo trahit̄ affect⁹: vel libere seipsum flectet humane fragilitatis defectus. De silentio. Quid dulci⁹: q̄d suaui⁹: q̄due vtili⁹, sanctiusq; q̄z silētiū optime custodie

Hinc quippe anima a passionibus custodit: hinc mens a cogitationibus vanis: et iniquis: Cor ab amore: timore: necnō et dolore preseruat innoxiū: nec lingua fallit: nec conscia rodit: nunq̄ scribitur: neq̄ iudicari potest in malum verbū quod ore non proferet. Si diu tacebis: nulli nocebis. Quoniam veritas odium parit.

¶ Capitulum vndecimum de desiderio iustitie.

IUstitia enim est reddere vnicuiq̄ quod suū est: iuxta sententiā saluatoris dicētis. Reddite q̄ sunt cesaris cesari: et quod dei est deo. Quasi dicat corpus corporali subiectias regularis obedientie in vilitate parcitate: et sobrietate: in moribus ac virtutibus educādis. Unde Gregorius in moralib⁹. Obedientia ñ seruili metu sz charitatiuo affectu seruāda ē: ñ timore pene: sed amore iustitie. Reddē āt deo q̄ debet ē: nihil aliud cēsendū ē q̄z creatori suo aiaz p̄stituēdā poptaē: ex ꝛe p̄templatiōis ei⁹ affectu. De q̄ q̄dē p̄templatiōe Gregoriꝰ sup Ezechielez ītquit. Contēplatiua vita est charitatē quidē dei et proximi tota mēte retinere: et ab exteriori actione quiescere. Soli desiderio p̄ditoris inherē: vt nihil iā aliud agere libeat: sed calcās curis omnib⁹ ad videndā faciē sui creatoris animus iardescat: ita vt iā nouerit carnis corruptibilis pōdus cum more portare: sed desiderās appetere imaginē iudicis. Angelorū choris ītereſſe. Admiscēi celestibus ciuibus. De eterna spe in conspectu dei: et incorruptione gaudere. Huiusmodi enim p̄templationis gradus primus est vt mens ad se colligat. Secundus: vt videat qualis est collecta. Tertius: vt superius ipsa surgat: ac se cōtemplatiōi autoris inuisibilis in tenēdo subiectiat. Sed se ad se nullo mō colligit: nisi pri⁹ didicēit terrēarū: atz celestiū fantasmata ab oculis mētis p̄pescē. Quicq̄d ō visu: quicq̄d de auditu: quicq̄d de odoratu: quicquid de tactu: et gustu corporeo cogitamus q̄cq̄d eius occurrerit respuere: atq̄ calcare. Et se talē querat intus q̄lis sine istis est. Et sic optatum p̄ficiē iustitie.

¶ Capitulū duodecimū de tertia beatitudine p̄cupiscēdi pniaz. De qua beatus Ieronimꝰ leto animo loquit dicēs.

O Penitentia rutilātior auro: splēdidior sole. Penitētia respuit auaritiā: horret luxuriā. fugit furorē: firmat amorez: odit malitiā. Unde Gregorius. O penitentia mie mater: magistra virtutū. Lapsos releuās: recreās desperatos. Jam a deo potest mereri quod petit. Et Isidorus. Abstinētia viuificat aiam: et occidit corpora a carnalibus. Jeiuniū non solum est ablutio pec-

catorum:sed exprobratio vitiorum. Non solum obtiet veniaz. sed meretur gratiaz. Nõ solum delet peccata p̃terita que ꝓmisimus: sed etiaz repellit futura que ꝓmittere poteramus.

Capitulum decimũ tertiũ de quarta beatitudine mansuetudinis. De qua ait ambrosius sub cognomine modestie.

In modestia maxime trãquilitatis animi: studiũ mãsuetudinis: moderationis gratia: honestatis cura: decoris ꝓsideratio spectat. z querit. Tanq̃z si diceret. Ille porro mãsuetus dici p̃t quem nulla animi voluptas honoris: aut cupiditaꝫ perturbat. Odium: z zelum: ac inuidie liuorẽ premit. Mãsuetudo. n. moderationis grã sensibus omnib⁹ pacẽ prestat: ita vt nec solatio querãt recreari humano: nec hominum aspectus: siue creaturarũ appetant ꝓuersationẽ sensualẽ: imo ab his fugã: separationemq̃ arripere ꝓcupiscant. zelator honestatum est z morũ veraciter mansuetus. Unde p delinquẽtibus orare: accuratissimeq̃ cum lachrymis nõ desinit deprecari. Continua deniq̃ cõsideratione spectat querit q̃ dei decorẽ: z gloriã: z mentis siue puritatẽ: necnõ z cordis patientiã: z lenitatẽ. Iuxta verborũ sniam egregij sanctiq̃ doctoris Isidoris dicẽtis. Mansuetum diligit dominus. Sicut. n. lucifer in celo: z sicut lux in paradiso: sic aia mitis: z mẽs pura. Quantum enĩ quis in lenitate: ac patientia cordis fuerit edotatus: tãto in corporis puritate profitiet.

Capitulũ decimũquartũ de q̃nta beatitudine munditie cordis.

Nempe hic munditiã cordis veraciter habet: qui pacẽ illaz mẽtis possidere nouerit: quam Augustinus de verbis dñi dilucide manifestat iquiẽs. Pax est serenitas mẽtis: tranquilitas animi: simplicitas cordis: vinculum amoris: cõsortiũ charitatis. Idẽ. Pax est placita cunctis: non querit alienum: nihil deputat suum. Nocet amare: que odio se nõ nouit. Nescit extolli: ne scit inflari. Hanc ergo qui accipit teneat. Et sic cordis munditiã optime possidebit.

Capitulũ decimũquintuz de serta beatitudine spiritus pauptatis

Et enĩ pauptas nihil aliud quidẽ nisi q̃z poptato aio hũa-
e nam: vanã: ac secularẽ corporis z aie pauptatẽ appetẽ: hũilitatẽ cum despectu inq̃rere. Patientiã in ꝓtumelijs alacriter sufferre. Cũma deniq̃ carnis maceratione castitatẽ possidere: ita vt nec mundi q̃cq̃z diligat sicut fastus honoꝛ: z põpa. Necnon fama queq̃: siue vtilitas huius mundi despitiaꝫ omnino. Tunc equidẽ

illi appropriabitur pretiosa: preclaraq; pauptas illa: de cui⁹ Bernardus pauperibus: christi cōmemorat hereditatē dicēs. O p̄clara hereditas pauperū: o beata possessio nihil habentiū. Nō solū oīm sufficientiā nobis ministras: sed ad oīm gloriā abūdas: ad oīm letitiā redundas. Idē in conclusione ait. Qui nihil mundi hz: nihil est in mundo qō ptimescat. ¶ Capitulum decimū sextū de septima btitudine orādi p inimicis: ex corde z non simulate.

PRo inimicis vero orare z dimittē tāta est apō deū gratissima virtus: vt Cesarius vir sanctus dicēdo audeat cōmēdare eandē. Qui. n. in se peccātib⁹ clemēter idulserit: nullum peccati vestigium in illi⁹ aīa remāebit. Quāto ergo lōge magis ẋtuosuz esse dicem⁹: quū die noctuq; lugere: plāgere: z lachrymari p salute inimicorū non desinit quis. Nulli q̄ppe dubiū si rubra foret illi⁹ q̄i cocinū peccata: velut nix aia eius dealbabit. Sūma etenī virtutū dicēda est dignitas: qua dei amore aduersario: ū tela imbribus extiguē lachrymarū pt. Christo dño psuadēte: atq; dicēte. Orate p inimicis vr̄is: z benefacite his q̄ vos oderunt.

Capitulum. xvii. de octaua z vltima beatitudie aduersa tolerandi.

BEatus equidē dici hō ille potest: iuxta dei sniaz: siue i tēra siue i celis: q̄ sponte: vltro: aioq; iucūdo: minas opprobria: ip̄roperia: damna: aduersaq; duxerit tolerāda. Attestante dño Jesu christo in huiusmodi verba. Beati eritis quū maledixerint vobis hoies: z exprobrauerit: z abiecerit nomē vr̄m tanq̄z malum: mētiētes ppter me. Gaudete in illa hora: z exultate: quoniā merces vestra multa est in celo. Unde Paul⁹. Per multas tribulationes: z angustias oportet nos itrare in regnū dei. in omnibus tribulationē patimur: sed nō angustiamur. Apprōpriamur: sed nō deicimur. psecutionē patimur: sed nō dereliquimur. Deūcimur sed non perim⁹. Sp mortificationē Jesu in corpore nostro circūferentes: vt ita Jesus in corpor⁹ nostris manifestet. At hec oia tanto libētius tolerant ab electis: quāto duri⁹ loquit. Augustin⁹ dū ait Qui i hoc mūdo flagellari nō merebit: in iferno torquebit. Quū enī a dño flagellamur si patiēter excipim⁹: z hūiliter grās agimus si mali fuerim⁹ peccatorū ir: dulgentiā accipiem⁹. si āt boni eternā beatitudinē conseq̄mur. Ecce iā dixim⁹ que signa: que opera: que nanq; beatitudines veram indicant apparitionem domini nostri Jesu xp̄i. Quā q̄z his etiā sequunt z munera sancti spiritus.

Capitulū. xviii. de donis spūs sancti quorū p̄mū est donū timoris

Timor q̄ est nō seruilis: neq; mercenarij: sed totꝰ simplex purus: z filialis: siue spōsalis: z fidelis est. Ille quo dilecta spōsa christi suū charissimū amatorem nequaq̄ vtilitate admittēda: vel ꝓsequēda pena timet sponsus. Immo dilectissimum z amātissimū dn̄m Jesum in timore z tremore causa dilectiōis amittende summopere veret: ne aliqua offensiōe ab ea discederet: z suum iā amorē: visionē: z ꝓsolationē auferret. Qua de re milies magis in die crutiari z mori vellet: q̄z dilectū suū vnq̄z in aliquo pētus offendere errore. Propterea veri amatores Jesu xp̄i dum hoc peregrianť seculo: timēt: affectāt dolores: sustinēt z gratulāť. Jux verba beati Augustini dicētis. Apō nos iux scripturas: sanāq; doctrinā ciues sancte ciuitatis dei i huius vite pegrinatiōe: sm deū viuētes: metuūt: cupiūtq;: dolēt: gaudētq;. Et q; rectꝰ est amor eorum: istas omnes affectiōes rectas habēt. De dono pietatis. Pietas illa vera est que proximo ꝓpatiēs: exēplo: oratiōe: z erhortatiōe: ac etiā illi si valet opere non desinit viā indicare salutis: ac vtilitatis humāe. More Gregorij dicētis. Offerre quod enī dolē excipit in alia necessitate crucē portat in mēte. Neq; enī aliter redēptoris nostri mēbra efficimur: nisi inherēdo deo: z cōpatiendo proximo. Duobꝰ enī modis crux tollit. Quomodo autē p abstinētiā affligitur corpus: aut p cōpassionē proximi affligitur animus.

Capitulum decimūnonum de dono consilij:

Consiliū quippe optimum est: quod z sibiipsi quisq; tradi-
tur: sicut z proximo in vitijs euitādis. In educādis moribus
z leto aduersa aīo tolerādo. Hoc enī ꝓsiliū dei ꝛ vaciter dici
pt: cuiꝰ meritū pmāet in seculū seculi. More dauitico. Consiliū āt
dn̄i māet in eternū. Et hoc q̄ Isidorꝰ in hec verba disponit dicēs
in summa. Nulla te securitas deceptū blādiat. Nulla te securitas
pnie i tēptatiōe suspēdat. Incessanter i corde tuo spes z fortitudo
ꝓsistat.

Capitulū vigesimū de dono scie.

Scire nanq; potes oim scientiarum erpientiā apprehēdis-
se: vendicasseq; opulēter omnē qui equanimiter: z in se ꝓ-
speris nō erigēdo: z in aduersis non deitiendo. Bonos ma
losq; vna in deuz nouerit charitate tolerare: quos siue verbo: siue
exemplo: in moribus: z disciplina voluerit edocere. Ait enī Orige
nes. Ille offert sacrifitium laudis per cuius verbum: z mores: et di-
sciplinam laudatur: z benedicitur deus.

Non tam alios docētes q̄z nos istructi ⁊ rōnabiles esse debemus. More Ambrosij dicētis. qui enī locū scie predicatiōis suscipit mala iferre nō debet: sed sustinere: vt ex ipsa amaritudie irā seuiētiuz mitiget: ⁊ peccatorum vulnera in alīs ipse afflictiōib⁹ vnlnerat⁹ sanet. Hec est vera scientia ⁊ disciplina salutis.

Capitulum vigesimūprimū de dono sapientie.

Sapiētia vera ꝓfecto dicit̄ que in diuinis et supcelestibus versatur. Ex quibus que oculus nō vidit: nec auris audiuit: nec in cor hois ascēdit: que deus preparauit diligētib⁹. se. ac spirituali eruditiōe a domino erogāt̄. Juxta Isidoris verba Omnis hō q̄ ꝑm deum sapiēs est: beatus est. Beata vita cognite diuinitatis: virtus: operis boni est. Virtus boni operis fruct⁹ etēnitatis est. Unde Cypzianus. Quomō. n. sapiēs: vel patiēs esse ꝑt: q̄ nec sapiaz: nec patientiā hz. Sapiēs ille est q̄ est patiēs ⁊ mitis.

Capitulū vigesimūsecundñ de dono intellectus.

Intellectū sic spirituali more capimus: vt illius oculis diuinitus illuminatis iuisibilia dei penetrare valeam⁹. De quo deus ꝓ os Dauid electis dicere intendebat: quādo dicebat. Jntellectum tibi dabo ad iuisibilia intuendū: sine quo nihil validum: nihil sanctū. Et instruā te in via spirituali in qua gradieris ad arcē ꝓtemplatiōis. Et firmabo stabiliēdo sup te oculos meos. i. visionē diuinitatis mee ostendā tibi.

Capitulum vigesimūtertium de septimo dono fortitudinis.

Fortitudinis donum spiritualibus a deo elargit̄ ad eorum constantiā in ꝓtēplationis labores: ⁊ āgustias sufferēdas fouendū: atq̄ fauendū ei. Unāq̄z ⁊ omnibus prestare fidelibus presidiū non desinat accumulatissime. Verūtñ sicut ꝓpinq̄oribus spiritibus cherubi: ⁊ seraphi: qui magis splendēt: ⁊ ardent i ꝓspectu dei q̄z ceteri spiritus virtus ⁊ dignitas opulētius tradita est. Sic spetialiter electis ad summe ꝓtēplatiōis arcē vberi⁹ elargitur de fortitudinis munere: ad hoc vt pondera spiritus onerosa: atq̄ supra modum grauissima facilius toleranda sint. Que sunt absentia spiritus: subtractio diuīe visiōis: gustus simul ⁊ suauitatis rerū spiritualiū amissio: Unde tali: tātaq̄ afflictione: ⁊ angustia crutiant̄ sponsi Jesu xp̄i: suiq̄ patris eterni: q̄ nisi occulta spūs sancti fortitudine ꝓsolarent̄ pre tristitia penitus deficerēt: ātē q̄z sol iustitie ī eorū ꝓoriret iterum cordibus. De qua quidē absentia Bernardus aperto ore loquit̄ dicēs. Non sine causa iuasit me lā-

guor animi: ⁊ mẽtis hebetudo: insolita quadã iertia spũs. Curre-
bam bene: sꝫ ecce offensiõis lapis in via ipegit ⁊ corrui. Superbia
inuẽta est in me: ⁊ dñs declinauit in via a seruo suo. Hinc illa steri
litas aie mee: ⁊ deuotiõis iopia quam patiorꝫ: nec pungi ad lachry
mas queo: tãta est durities cordis. Nõ sapit psalmꝰ: nõ legere libꝫ
nõ orare delectat. Meditatiões solitas nõ inuẽio: ideo ad opꝰ ma
nuũ piger: ad vigilias somnolentus: ad irã preceps: ad odiũ ptinax
Lingue ⁊ gule indulgẽtior: obtusior: qꝫ ad predicationẽ. Nã alium
quidẽ itueor singularis abstinẽtie: aliũ vero patiẽtie admirãde. ali
um ãt summe hũilitatis ⁊ mãsuetudis. Alium multe mie ⁊ pietatꝭ
Illũ in contẽplatione frequẽter excedere. Hic pulsare: ⁊ penetrãe
celos orationum instantia ⁊ cetera.

Capitulum vigesimumquincum prime partis tertij libri.

Secũda vero opportũitas fortitudis spiritualis est ob mul-
tarũ aduersitatũ: ab extrisecorũ tpalium icursiões varias:
acerbissimas: atqꝫ insupportabiles oĩno (nisi porro illis de-
ꝰ uideret ⁊ ꝓcederet) Fortitudinẽ spũs libertatis ab inimicorum
isidꝫs absorbere calumniãtes: ⁊ psequẽtes eos vsqꝫ ad mortẽ Dic
plũmis in psalmis. Flẽs luctu amarissimo sanctꝰ cecierat Dauid
dicẽs. Et ꝓmo absentia spũs. Deꝰ deꝰ meꝰ respice in me: q̃re me
dereliq̃sti. longe a salute mea verba delictorũ meorũ. Deꝰ meꝰ cla
mabo p diẽ: ⁊ nõ exaudies: ⁊ nocte: ⁊ nõ ad insipiẽtiã mihi. Tu ãt
i sancto habitas laus israhel: In te sperauerũt patres nostri ⁊ libe
rasti eos ⁊c. ¶ Capitulũ vigesimũsertũ de hũana psecutiõe
electorũ p ꝓseruatiõe ẋtutum ⁊ gratiarũ. Idẽ gemens ait.

Saluũ me fac deꝰ: qm̃ intrauerũt aque vsqꝫ ad aiaꝫ meam
Infixus sum in limo ꝓfundi: ⁊ nõ est sba. Veni in altitudie
maris: ⁊ tẽpestas demersit me. Laborabã clamãs: et rauce
facte sunt fauces mee. Defeceꝝt oculi mei dũ spero in deũ meum.
Multiplicati sunt sup capillos capitis mei: q̃ odeꝝt me grat; Cõ
fortati sunt q̃ psequũꝝ me inimici mei iiuste: q̃ nõ rapui tũc exolue-
bã. Deꝰ tu scis isipientiã meã: ⁊ delicta mea a te ñ sunt abscõdita
Nõ erubescãt ⁊c. Nõ ꝓfundãꝝ sup me q̃ q̃rũt te deꝰ israhel. Qm̃
ꝓpter te sustinui opꝓbriũ: operuit ꝓfusio faciẽ meã: Extraneꝰ fa
ctꝰ sum frib⁹ meis ⁊ pegrinus filijs matris mee. Qm̃ zelꝰ domꝰ tue
ꝓmedit me: ⁊ opꝓbria exꝓbrantiũ tibi ceciderꝝt sup me. Et opẽui
in ieiũio aiaꝫ meã: ⁊ factũ est in opꝓbriũ mihi. Et posui vestimen-
tũ meũ cilitiũ: ⁊ factꝰ sum illis in parabolã. Aduersuꝫ me loq̃bant

qui sedebāt in porta monasterij ⁊c. Ego vero oratione mea ad te dñe tps beneplaciti deus. In multitudine mie tue: exaudi me i ve ritate salutis tue. Eripe me de luto ⁊ nō infungar. libera me ab bis q̄ oderunt me ⁊ de ꝓfundis aquarum. non me demergat tēpestas aque: neq; absorbeat me, ꝓfundus: neq; vrgeat sup me putꝰ os su um. Animaduertite charissimi q; ad huiusmodi ꝓsecutiones ⁊ āgu stias corporeas: spirituales q; tum q̄dē a deo: tum a spiritibꝰ malis: tū a bonis. At etiā tā a bonis q̄z a malis hoibꝰ īmissas. More Je ronimi: ⁊ Athanasij: ⁊ aliorum sanctorum virorum i huiusmodi, pmi tijs exptissimi. Sic itaq; ⁊ vos si spetiali eritis electiōe vocati p uenire oportz oīno. Uerūtn manus dñi, pteget vos donec iustifica uerit vos. Postremo i fortitudīe summaq; ꝓstātia spirituz liberta tis ꝓcedet vob i aminiculū: suffragiumq; vrm. Itaq; ⁊ vos vna cū sanctissimo psalmogpho psalmū būc ꝓfidēter canē valebitꝫ dicēdo

Capitulum trigesimum de confidentia Dauid.

Dominus illumiatio mea: ⁊ salus mea quē timebo. Dñs, p tector vite mee a quo trepidabo. Dū appropiant sup me nocentes vt edāt carnes meas. Qui tribulant me inimici mei ipsi infirmati sunt ⁊ ceciderūt. Si ꝓsistāt aduersum me castra: nō timebit cor meum. Si exurgat aduersuz me prelium: i boc ego spēa bo. Unā petij a dño banc requirā: vt inhabitē i domo domini om nibus diebus vite mee. vt videā voluntatē domini: ⁊ visitem tem plum eius. Et reliqua vsq; in finem. Ubi sic concluditur. Expecta dominum: viriliter age: ⁊ confortetur cor tuum: ⁊ sustine dominuz Unde salomō in, pue rbijs. Habe fidutiā in domino ex toto corde ⁊ ne innitaris prudentie tue. In oībus vijs tuis cogita illum. Ipse diriget gressus tuos. Idem decimoquinto capitulo. Cor hominis disponet viam suā: sed domini est dirigere gressus suos. Idē Paulus ad Romanos capitulo quinto. Quicunq; spiritu dei aguntur hij filij dei sunt. Idem insup. Si deus ergo pro nobis: quis contra nos. Tunc igitur fidutialiter in obsequio Christi\domini nostri: ⁊ dei nostri agendum est. Dicente ꝓpheta. Qui confidit in domi no sicut mons syon non commuebitur in eternum.

Secunda pars tertij libri.

Si quis āt bis qui reformati fuerīt: ⁊ optime iustificati: vbi iam bec ⁊ maiora que dici non possunt signa: imo vt veri us loquar diuinitus euenisse viderit sanctitatis inditia Et q̄ alio spiritu q̄z dei omnipotentis bec fieri iudicabit. Et crimen

induxerit:ac suspicans de gestis tpe iustificationis occursis ipone infamiã voluerit :eo q; nõ pmissione dei credat. Verũ magis eorũ pessimis operibus pacta sint.legat:intelligat:ꝛ sileat. Hec Xpisti ꝛ Aug. verba. Capitulus pmum secunde pt; tertij libri.

Estote misericordes:sicut ꝛ pater vr̃ misericors est. Nolite iudicare:ꝛ non iudicabimini. Nolite ꝯdemnare ꝛ non condemnabimini. Dimittite: ꝛ dimittet̃ vobis. Date ꝛ dabit̃ vob. Mẽsurã bonã ꝛ pfertã: ꝛ coagitatã:ꝛ supfluentẽ dabũt i sinum vestrum. Eadem quippe mẽsura qua messi fueritis remetiet̃ vobis. Dicebat autẽ illis similitudinẽ. Nunquid potest cecus ceco ducere:nonne ambo in foueam cadunt. Nõ est discipulus sup magistrum:pfectus ãt omnis erit:si sit sicut magister eius. Quid autem vides festucam i oculo fratris tui:Trabem ãt qui in oculo tuo est non vides. Ypocrita eice primus trabẽ de oculo tuo. Tunc pspities vt eũtias festucã de oculo frĩs tui. Hinc igit̃ beatus Augustinus in homelia admonens ait:

Capitulum secundum de suspicatione.

In reprehẽdam⁹ ea que nescim⁹:quo animo fiant. Nec ꝛ ta reprehẽdam⁹ que mãifesta sunt:vt desperem⁹ sanitatem:ꝛ vitabimus iuditiuz:de quo nunc dicit̃. Nolite iudicare:ne iudicet̃ de vob. Potest ãt mouere qõ ait. In quo.n. iuditõ iudicaueritis:iudicabit̃ de vob. Et in qua mẽsura messi fueritis: in ea metiet̃ ꝛ vobis. Nunquid eni si nos in iuditio temerario iudicaueritis:temere etiã de vob de⁹ iudicabit:Aut nunqd si mẽsura iniqua messi fuerim⁹: etiã apõ deũ iniqua mẽsura est vnde vobis remetiet̃: Nam ꝛ mensure noie ipsum iuditium significatuz arbitror. Nullo modo deus vel temere iudicat.vel iniq̃ mẽsura cuiq̃m reprehẽdit. Ex hoc dictum est:qm̃ temeritas q̃ punis aliuz:eadẽ ipa te puniat necesse est. Nisi forte arbitrãdum est q; iniquitas ei noceat aliqd in quẽ ꝓcedit. Ei ãt nihil a quo ꝓcedit: imo vero sepe nihil nocet ei qui patit̃ iniuriã. Ei ãt qui facit necesse est ꝛ noceat Quod eni nocuit martiribus iniquitas psequentium: ipsis autez psecutoribus plurimũ q; ꝛ si aliqui eorum correcti sunt: eo tm̃ tpe quo psequebant̃:excecabat illos malitia illorũ. Sic ꝛ temeariũ iuditiũ plerũq; nihil nocz ei õ quo temẽ iudicat̃. Ei ãt q̃ temere iudicat ipsa temeritas nocẽ est vt noceat. Ista regula etiã illud dictuz arbitror: Omis q̃ pcusserit gladio:gladio morietur. Quã multi.n. gladio pcutiunt:nec tamen gladio moriuntur. sicut nec ipse Petrus

Dz ne istū venia peccatorū talē penā euasisse q̄s putet. Quanq̄z nihil absurdi⁹ q̄z vt maiorē putet gladij penā eē potuisse q̄ Petro nō accidit: q̄z crucis q̄ accidit. Quid ergo aliud dictū est. Omnis. n. q̄ gladio pcusserit: gladio morietur: nisi quia in ipso peccato anima morietur quodcunq; ꝑmiserit.

Confutatio temerarij iuditij in viros electos. Capitulū tertium:

Si forte quis diceret euidētia q̄dā diuinā vltionē in quodā magne sanctitat⁹ fame vira euentā apparentēq; dilucide videre videor. Eo q̄ vt a regali q̄i solio ad ꝑfunda laci ruisse ab extrīseco videat. Nōne illius viri nequitia: ⁊ scelere euēisse arbitrandū est: Sicut ⁊ Pharaoni. Sauli. necnō Jude. Et alijs q̄s plurib⁹ pessimis viris accidit: atq; nefarijs. Ad quorū quidē exemplū: ⁊ ꝓperiū ꝓpter q̄d peccata veniunt aduersa scriptum est.

Capitulum quartum.

Espōsio. duplex est enī iuditiū. Verū videlicz: ⁊ temerariū Verū autē iuditiuz nemo putet dre: nisi expt⁹ in bis q̄ supdixim⁹. Et erudit⁹ a deo: ⁊ a natura: ab opere: ⁊ officio sum mope sit. Nec min⁹ summe charitat⁹: pietat⁹: ⁊ clemētie ꝓgnoscat precictus: ⁊ ornat⁹. Tunc vero talis (vt puto) verax iudex: de quo nō viderit: nec audierit: nec ope nisi bonū ꝓsumatuz nouerit. Nullo pacto illius ruine: aut de eo maledicētib⁹ credē presumet: neq; illis aliq̄m p̄stare fidē voluerit. Quāq̄z etiā ab extrīnseco fuerit aduersatus: vel depulsus. Ꝑpreserti quum eū viderit in patiētia: ꝓfūdatia: ⁊ humilitate roboratū remāere. Sicut Job vir sanctus. Tobias ⁊ alij multi: q̄ a superbis p̄sumptuosis. ypocritis: malisq; hoibus: q̄ aliqñ odij causa: liuore: ⁊ inuidia ducti fuerāt ad temere iudicādū de eis. Judicare āt in malum tunc nō erit quū in damnationē: destructionē: ⁊ dei: ⁊ sacre fidei irrisionē q̄s fuerit: vel errore veraciter diuulgato i quo aliquē pijsse: ⁊ iordinate vitā fuisse ꝓgnoscit: si iudicat non est temerariū iuditiuz: sz ratōabile dictum. Verūtiqñ iuditia dei abyssus multa: nequaq̄z adhuc totaliter ꝓfirmandū est. Dz pie: more Aug. dicētis. Male viuere. ⁊ bñ mori pium est credere: sz nō affirmare.

Capitulū q̄ntū ō malo iuditio.

Illū vero iuditiū: ⁊ oīno temerariuz est quum q̄ nescimus nec vidim⁹ a maledicētib⁹ tā fortiter corde sigilam⁹: vt oēz charitatē: humānitatē: ⁊ pietatē: a pectore penitus expellimus ⁊ cio. Ue ve talib⁹: q̄ agunt q̄ de⁹ Magdalene: q̄ adultere: quodue latrōi: quorū ei peccata manifesta fuerāt non fecit: nec exacerbare eos voluit: sz magꝭ saluare: ⁊ ꝓsolari: illisq; succurrere

ꝓpoſuit. Nos ãt ꝓſeq̃mur: ⁊ deteſtamur. Immo qꝫ peius: peius nimis eſt. Quia nõnũ q̃ꝫ frẽs frẽꝫ: filij patres ob temeratuꝫ iudi-tium crudeliter iſecuntur. Quum tñ in ope ⁊ verbo: niſi oĩa bona optimaq; exercuiſſe nouerit. Uerũtñ tã maliuolorũꝫ detractiõib⁹ firmã ꝓrebẽt fidẽ: q non ſoluꝫ oĩm benefitiorũ ſeſe ingratiſſimos effitiũt: ſed omnẽ diſſoluunt beniuolentiã: charitatẽ dilaniant. Et ab omni ſe penit⁹ humãitate: ⁊ pietate alienãt. Ita vt more leonũ rugientiũ nõ deſinunt vbiq; in ꝓximuꝫ ⁊ benefactorẽ ſuuꝫ: ⁊ eorũ ſalutis optimuꝫ dilectorẽ: detrahendo: murmurãdoq; ſeuire. Hec ãt iuſtitie gratia agere dicunt. Quã quidẽ neq; ſciunt neq; noue-runt eã vnq̃ꝫ: q̃ iuſtitia ꝟa eſt reddere ꝓ malo bonũ: nõ ãt ꝓ bono malũ. Q̃ꝫ dicunt aduerſitas: ⁊ multorũ emulorũ detractiões indi-cãt nobis rei hui⁹ veritatẽ. Heu ceci: heu duces cecorũꝫ: ignari q̃ꝫ eſtis ſanctarũ ſcripturaruꝫ. Animaduertite miſeri: ⁊ videte q̃dnaꝫ ꝓ os ꝓphete dicat de⁹ in retributiõib⁹ chriſti ſui. ſuiq; ꝓmogeniti in multis fratrib⁹ q̃ via veſtigiuq; illi⁹ ſecuturi ſunt. In gaudium ꝑmo. In ruinã poſtmodum. Hemũ in reſurrectionẽ diuine contẽ-plationis. Ait. n. de⁹ oĩpotẽs ore dauitico: q̃ ⁊ ꝓphetauit dicens dño.

¶ Capitulum ſextum de ꝓmiſſione Chriſti ſui facta a deo ad ſanctum Dauid.

Tunc locutus es in viſiõe ſanctis tuis: ⁊ diriſti. Poſui adiu-torium in potẽte: ⁊ exaltaui electuꝫ de plebe mea. Inueni Dauid ſeruũ meũ: oleo ſancto meo vnxi eũ. Manꝰ. n. mea auxiliabit ei: ⁊ brachium meum ꝓfirmabit eũ. Nihil ꝓfitiet ini-micus in eo: ⁊ filius iniquitatis nõ apponet nocere ei. Et ꝯcidam a facie ipſius inimicos eius. ⁊ odientes eũ in fugã ꝯuertaꝫ. Et ☧itas mea: ⁊ miſericordia mea cũ ipſo: ⁊ in noĩe meo exaltabit cornu eius. Et ponam in mari manũ eius ⁊c. Magne dignitatis: honoris: ſalu-tis: ⁊ glorie. Ueraciter gratias: donaq; ꝓmittentis: diſtincte apte q̃ diuinitus erat: vſq; dũ ait. Et thron⁹ ei⁹ ſicut ſol in ꝓſpectu meo: ⁊ ſic luna ꝑfecta in eternũ: ⁊ teſtis in celo fidelis. ¶ Capitulũ ſeptimũ:

Eidem remunerationes pollicite ſunt electis omnib⁹ aĩab⁹ his maxime q̃ ſpetiali vocatiõe diuinit⁹ ad diligendũ de-um in reformationẽ ſenſationis: diuineq; contemplatiõis vocati ⁊ electi ſunt. Quib⁹ vna cũ xp̃o ſuo poſt vocatiõis ⁊ electi-onis gloriã: hec iferi⁹ enarrãda de⁹ euenire ꝓmittit: tpe iuſtificati onis: in maiorẽ q̃dez donuꝫ ⁊ gratiã ꝓſeq̃ndã. Quã q̃ꝫ hec que au-dietis ꝑfecta iã in xp̃o cõpleta ſunt: ⁊ in omnib⁹ ſanctis. Sic itaq;

ꝛ cōsumenda sunt in p̄sentibus: ꝛ futuris electis ꝛ vnitis. Deo quiꝫ ergo sanctus ꝓpheta Dauid dicens. Tu vero repulisti: ꝛ despexisti: distulisti christū tuū. Auertisti testamentum serui tui: p̄fanasti in terram sanctuariū eius. Destruxisti omnes sepes eius posuisti firmamentū formidinē. Diripuerunt eum omnes trāseūtes viā. factus est opprobriū vicinis suis. Exaltasti dexteraz deprimentiū eū letificasti oēs inimicos eius. Auertisti adiutoriū gladij eius: ꝛ non es auxiliatus ei in bello. Destruxisti eum ab emundatione: ꝛ sedē eius in terrā collisisti. Minorasti dies t̄pis ei⁹: pfudisti eum confusione. Usqꝫ quo dñe auertis in finē: exardescet sic̄ ignis ira tua ꝛc̄. Usqꝫ dum cognita huiusmodi ruine saluberrima vtilitate oīno necessaria concludens. Et deum benedixit: ꝛ postulauit Christi aduentū dicens. Benedictus dñs in eternum: fiat: fiat sczqd̄a deo decretū est: ꝛ futurū.

¶ Capitulum octauum.

Nunc vero ex verb̄ octuagesimononi psalmi sequētis: gaudiū in cōpunctione renouatiōis christocoli: electisqꝫ: ꝛ vnitis ostendit dilucidissime. Nā quasi ore: ꝛ fratrū suorū dilectoriū Dauid sanctus post ruinā cecinerat dicēs. Dñe refugium factus es nobis a generatione in generationē. Deīde ex correctione: iustificatiōe: ꝛ pietatis Jesu xp̄i expientia: ꝛ dei eterni potentiā: ꝛ humāe fragilitatis inopiā narrat. Donec salutifere resurrectionis electorum in renouatiōe spiritus sancti paracliti exultationem ꝓtulit: dicens. Repleti sumus mane misericordia tua: ꝛ exultauimus: ꝛ delectati sumus i omnibus diebus nostris. Letati sum⁹ p̄ diebus quibus nos humiliasti: ānis q̄bus vidimus mala. Orat de futuro dicens. Respice in seruos tuos: ꝛ in opera tua iaz optīe iustificata. sic etiā dirige filios eorum. i. discipulos: ꝛ deuotos eorū iustificatorum. Et sit splēdor domini dei nostri sup nos: ꝛ opa manuum nostrarū dirige in gaudiū salutē: ꝛ i p̄cept̄ ꝛ mādatis tuis.

¶ Capitulum nonum de spirituali reformatione.

Deinde in sequenti psalmo idicat signa ꝛ dona reformationis: incipiēs a cōfidētia ꝛ securitate. Quas post correptionē iustificatiōis electi suscipiūt a deo q̄ humiliauerat eos inq̄ens. Qui habitat in adiutorio altissimi: tpe magnificationis in ꝓtectione dei celi cōmorabit̄. p securitatis: ꝛ sancte spei constātiā: ꝛ fortitudinē. Uñ licz dño ex fēuoē dilectiōis. Susceptor me⁹ es tu: ob demonū isidias. ꝛ refugiū meū: ab inimicꝫ meis ināib⁹. et qm̄ de⁹ meus est fortis ꝛ potens: ꝛ mult⁹ ad ignoscendū: sperabo in eū. Qm̄ ipse liberabit me āmodo a laqo venātiū. diuersarū p̄e

teritarū temptationū demonū. Et a verbo aspero. imperatiū detrahentiūq; hoim. Nunc āt formā z ordinē dei auxilij: diuineq; protectionis sue indicat ppheta electo: z vnito: dicēs. §.i. De mō reuocationis. Scapulis suis. misericordie: z pietatis: qbus erroēs z defectus electorū suorum tolerat: z supportat. Obumbrabit tibi. Nullum tibi ad mortē iputando peccatū: imo venia: z remissione obumbrat. Quia vetus error abijt: gaudiū ideoq; exultabit cō fidētie. Eo q; sub pēnis eius sperab: in austera scz corporis pnīa: z ppunctione in dilectiōe dei: z in charitate primi. Ita vt etiā pro inimicis ipse mori pat? eris. His equidē penis xp̄m ad celos: cum electis patribus euolasse nouim?. Paulo attestāte dū ait. Sic oportuit xp̄m pati: z intrare in gloriā suā. §.ii. De xa fide: z credulitate scripturarū. Deinde scuto fidei: sine qua impossibile est placere deo. veritas eius: altissimi circūdabit te: in itelligentiā: z crudelitatē scripturarū: mādatorūq; dei: z sacratissime matris ecclesie militāt. Quāobrē ñ timeb a timore nocturno: ex obscura dubitatiōe dānationis tue: ppter absentiā solis: z lumis diuini amoris Unde a deo tuo derelictum alias penitus te putabas. Sed nūc ñ vocaberis vltra derelicta anima. E terra tua tui scz corporis sensus bonis: optimisq; penitentie: ac deuotionis operibus simul z virtutibus inhabitabunt felicit exercēdo. §.iii. De confidētia aduersus ipugnationes superborū. Tunc nēpe nec timebis a sagitta volāte in die: malignorum hoim: superborū: z ipocritarū dicentiū in aperta psecutione. Te fore omnino deceptum: q; cōplacuit dñs in te. Ideo nec etiā timebis a negotio pambulāte in tenebris Ex hostib? qui dicūt in occultis tuis peccata occultasse: quibus nec dum confessus: neq; absolut? es: vt binc summopere confundaris Tu vero qui tui cordis munditiam: z puritatem ex vera contritione et confessione (deo cooperante) noueris habere dealbatam. Nullam quippe curā facies de his qui cogitauerunt iniquitates in corde suo. Qui cogitauerunt supplantare gressus tuos: z qui absconderunt superbe laqueum tibi.

§.iiii. De securitate dei in confusione: Sed neq; timebis ab incursu subite confusionis ita vt quecunq; bona que feceris in malum ab omnibus arbitrentur: Nec propterea timeb a demōio meridiano: Imponenti tibi crimen: calumniasq; diuersas multis illuminatas euidentijs iniquitatis.

Tu autē gaudens gaudebis in dño: z exultabit aīa tua in deo tuo Quia iduit te vestimento salutis: z indumēto iustitie circundedit te. Et quasi sponsus Jesu xpi decoratū corona dilectionis: diuinq; amoris iplebit cor tuū. Et q̄i spōsaz exornabit aīam tuā monilib⁹ suis diuersarum suauitatū spiritualiū: reuelationū: diuiorūq; fusus rium. §.v. de dispersiōe detrahentiū. Quasob⁹ res cadēt a latere bonorū operū tuorus corporaliū. Mille detractores. Et a dextris optimarum vtutū potētiarus aīe tue. Cadēt decē milia: demões terētes: z surgētes tibi malum. Ad te āt nec vn⁹ eorū appropiquabit: ad nocendū tibi. Immo sicut. n. terra, pfert germē suus. Et sic ort⁹ semē suum germiat. Sic dñs de⁹ garmiabit iustitis: z laudem tuā coram vniuersis gentib⁹. Uerūtn oculis tuis, ppte humilitat tue nihilus tuum ꝓsiderab: z exaltationē tuā in gloriā dei videbis in retributionē peccatorus hoīm: peccatorumq; tuorū: q̄ iuste iniquitatē feceŕt in te. Ideo caput circuit⁹ eorū labor labiorus ipsoz opiet eos. Cadēt sup eos carbões: in ignē de⁹ deūtiet eos in miseriis non subsistēt. Quia vir liguosus nō diriget in terra. Virū iniustum mala capiēt in iteritu. Tunc itaq; dices: ꝓgnoui q: fecit dñs iuditiū iopis: z vindictā paupum. Uerūtn iusti diuq; iustificati cō fitebunt nomī tuo dñe. Et habitabunt recti cum vultu tuo.
§.vi. de spe diuina in deo ponēda in āgustijs z tribulationib⁹.
Quāobrē tu es dñe spes mea in āguitys: in infirmitatib⁹: z in pse cutionib⁹. q̄s purgatiōis grā mihi omnibusq; electis tuis euenire pmittis sum; ma tñ patiētia: z eq̄tate. Eo magis. Omñi posuisti altissimus refugium tuus: mihi in exercēdo leto aio absq; vana curiositate. Opera cuncta misericordie corporalia: simul z spiritualia pro remissione peccatorum: z gratiarum acquisitione. Ideo nō accedet ad me malum quod suspicantur inimici mei me scilicz infrenesim casurum: aut in mentis vacilatione: aut in icurabilem egrotationem. Sic nec flagellum: heresum. appropinquabit: taberna culo cordis mei: quod est camera omnipotentis regis. Camera sinquam dilectionis Jesu christi dei veri: vericq; hominis. Qui ꝓceptus de spiritu sancto: natus de virgine: mortuus z sepultus pro humani generis redemptione. resurrexit deniq; tertia die: ad celos ascendit: z venturus est iudicare viuos z mortuos. Quisquis hūc diligit: in hunc z sane credit: nequaquā in die heretica valebit nece pire. xpo attestāte. Qui credit ī me z si mortuus fuēit viuet.

Sic vives z tu ait ꝓpheta. §.vii.de angelica ꝓtectione.

Quoniã angelis suis mandauit deus eruere te de manibus calumniantiũ te: vt custodiãt te in omnibus vijs tuis. Tã in corporis austeritate: silẽtio z solitudine: q̃z in nimia lachrymarum infusione ꝓ tuis z amicorum: inimicorumq; peccatis. Necnõ cunctorũ fidelium infideliumq; cõuersione: atq; salute. Hi eteni angeli in manibus diuine gratie auxilijs suis portabunt te: ita vt nihil penitus tibi oneris esse possit. neq; graue: aut molestũ q̃cq̃z. Quoniã deus tunc locutus est in visione sanctis suis ꝛc. Ic circo. Ne forte tuum offendas pedẽ: affectionũ tuarum spiritualium. ad lapidẽ dubitationis: vel cõtradictiõis. More Moisi diffidẽtis de dei auxilio. custodiẽt te: in fiducia: z confidẽtia dei summa cum humilitate. Quia ĩueni Dauid seruũ meũ ꝛc. oleo sancto meo vnxi eum. Unde in spiritu libertatis: in cordis letitia: animi iucunditate: z consolatione mentis. Ambulabis sup aspidẽ. Confundẽs omnes obturãtes aures suas ne bona audiant de te. Qui insidiãtes tibi pedes affectuum tuorũ morsu venẽare cupiũt Uerũtamẽ manus mea auxiliabit̃ tibi: z brachiũ meum confirmabit te. Sic sup basiliscũ. Inuidorum gratiarum tuarum: q̃ torno te intuitu oculorum intuent̃ vt confundaris. Sed nihil ꝓfitiet inimicꝰ inte z filiꝰ iniquitatis non apponet nocere tibi. Ambulabis in vera pace: deuotione: z feruore: ad illorum confusionẽ. Quia concidaz a facie tua inimicos tuos: z odiẽtes te in fugã conuertã. At etiam leonem deuorantium diuini muneris largitatẽ. Et negãtes: z detrahẽtes apparitionibus diuinis xpi: sanctorum: aut angelorũ suorum. Conculcabis: lachrymis z oratiõibꝰ tuis. Qm̃ veritas mea z mia mea tecum. Et in nomine meo exaltabit̃ cornu tuũ. Nec minus conculcabis deprecationibꝰ tuis. Draconẽ: laniantiũ venenatis dentibus famã z gloriã tuam. Et ego ponã in mari famaz bonorum operũ. Et in fluminibus gloriã dextre gratiarum z ẏtutuz tuarum. Nam ipse iuocasti me pater meus es tu deus meus: z susceptor salutis mee. ¶ §.viii. de liberatione ꝓ spem. Et qm̃ i me sperabis liberabo te a ꝓsequẽtibus z calumniãtibꝰ. Et protegam aiam tuam a tẽptationibus z insidijs inimici. Quoniam cognouisti ex dilectione nomẽ meum: quod est bonitas. Et ideo ego primogenitũ ponã te xpm i omnibus electis. Et quẽlibz reformatũ in sensatione ponam primogenitũ sup omnes in fide reformatos. Christum vero excelsum pre regibus terre. Omnis ãt reformatꝰ

in sensatiõe. Clamabat ad me. In ꝓtẽplationibus suis ꝑ salute sua
z amicorũ: inimicorũ: z psequentiũ ꝓtritiõe. Exaudiã eũ. Nam cũ
ipso sum in tribulatiõe mentis z corporis. De quib⁹ eripiã eum in
hoc mundo. Ubi longitudine dierũ replebo eũ: z ostendã illi saluta
re meũ Jesum xp̃m mihi iseparabiliter vnitũ. Spandãq; illi myste
riũ incarnatiõis: necnõ i visionẽ diuinitatis mee. Aperiã ei adhuc
viuẽti in trinitate z vnitate pfecta. Deniq; in vitã eternã sup cho
ros angelorũ: spirituũq; beatorũ glorificabo eũ simul cũ vnigẽito
meo Jesu xp̃o. ¶ Capitulũ decimũ. Hic finis donorũ z gra
tiarũ est ad effectũ preuenientiũ. Quorũ quarũq; duratio in psal⁹
mo ꝓmissiõis superi⁹ allegato i hec v̈ba ꝓfirmat. Dũ ait, ppheta

In eternũ seruabo illi electo z vnito vna cũ xp̃o meo miam
meã: z testamentũ meũ donorũ: z gratiarũ supradictaruꝫ
Sancti q̃ spirit⁹ visitationũ z beatitudinũ oim: atq; v̈tu⁹
tum. Hec ãt oia dona erunt in testamentũ fidele vltimum z robo
ratũ ipsi electo: contemplatiuo: siue vnito. §.i. Hic ponit semen
xp̃i a peccatis in gratiã renouatis cũ ceteris peccatorib⁹. Quãob
rem vt supi⁹ diximus. Et ponã in seculũ seculi semẽ ei⁹. Sicut apli
euãgeliste. Uelut Petrus: Paul⁹: Mathe⁹: z Maria magdalẽa
atq; latro xp̃i cum oĩbus his: q̃ per eos diuina succẽsi remãserint: z
remanebũt dilectione. Et ponã thronũ eius catholice fidei: q̃ ab
electis: z vnitis firmat̃: atq; roborat̃. Sicut dies celi qui nunq̃ de
fitiẽt: tam etsi dies veniẽt in quibus in ignẽ purgabunt̃ tã celi q̃s
terra. Et hoc quidẽ erit in die vltima iuditij. Ubi inouabunt̃ san⁹
cti: z aĩe iustorum in camino purgent̃ instificationis. Quorũ thro
nus in eterna gloria durabit sicut dies celi. §.ii. Hic lapsus ele⁹
ctorũ vnitorũ: z contẽplatiuorũ ponunt̃ ꝫ legẽ. Si ãt filij ei⁹ xp̃i di
lectores: vniti videlicꝫ z ꝓtẽplatiui derelinquerũt legẽ meã genẽa
lem: z ꝓmunẽ mandatorũ dei: atq; positiuã sacre matris ecclesie ab
extrinseco hoie corporeis sensib⁹. Si tñ spetiale mandatũ dilectio
nis in corde seruauerit saltẽ i sinderisum. Quãq; in iuditijs meis
legũ scꝫ z statutorũ: ac ordinationũ ecclesiasticarũ: z religiosarũ ñ
ãbulauerit. Immo q̃ mai⁹ est. §.iii. Cõtra iustitias honestat̃: ꝫti
nẽtie: z fidei sacramta. Si iustitias meas ꝓphanauerit: sic Sam
son cum meretricibus alienigẽis. Petr⁹ in errore baptismi. At sic
prenoiat⁹ de ordine predicatorũ i renegãdo fidẽ xp̃i: non tñ corde.
At etiã si mãdata mea nõ custodierit. Non iurãdi in vanũ. Non

blasphemādi. Sabbata sanctificādi. Non mecādi. Mortem ꝛ rem ꝓximi: atꝫ vxorē non optandi. Sicut fecerat Dauid sanctꝰ q̄ vnitus: ꝛ ꝓ ceteris sanctis noui veteriscꝫ testamēti ꝓtemplatiuꝰ fuerat. Visitabo in virga tribulationū: ꝑsecutionum: aduersitatuꝫ ꝛ inualitudinum plurimarū iniquitates eorū supradictorū ꝓtēplatiuorū. Et peccata eorū que vt supra tēpore iustificatiōis ꝓpetrauerūt in ꝛberibus: ꝑ se: vel ꝑ alios: corporalibus disciplinis: vel spiritualibꝰ angustijs ex ꝓpunctione lachrymaruꝫ: vel ex austeritate penitētiarū multarū. Ideo sequit. Misericordiā āt meam non dispergā ab eo xp̄o meo: cum oībus filijs suis: electis: ꝛ ꝓtēplatiuis, quibꝰ neqꝫ nocebo in veritate mea: q; non peribit capillus de capite eorū. Sicut ꝓburi nō potuit capillus de capite: neqꝫ de barba pillus illius ō ordine antedicto predicatorū. §.iiii. Continuans auget renouationē: dicēs. Neqꝫ prophanabo amplius testamētuꝫ meum quod superiꝰ pollicitus sum: donorū: ꝛ gratiarū supdictarū redēptionē. Ne electi in policitatiōe hāc ambigendi occasionem haberēt ꝑ spiritum sanctū suum verba sua ꝓfirmat: dicēs. Et hec scꝫ verba que pollicendo procedunt de labijs meis non faciā irrita Āt vt certius teneaī: ꝑ iuramentum qō principi: immo ꝛ regi electorū ꝛ ꝓtemplatiuorum promiserat sancto scꝫ Dauid: confirmat eandē seruaturū deus fidem Christo suo domīo ihesu: filijs q̄ suis omnibus dicens. §.v. Semel iuraui in sancto meo scꝫ nomine: siue in xp̄o vēturo. Si dauid mentiar. i. non mentiar: q̄ semē eius scꝫ dominus Jesus christus cuꝫ electis suis in eternū in me manebit. Juxta illud. Qui manet in charitate in deo manet ꝛc̄.
§.vi. Et ideo thronus eius ꝛ electorum: contemplatiuorumq̄: sic̄ sol in dilectiōe in ꝓspectu meo: Et sicut luna perfecta in mūditia cordis in eternum manebit. Et ego ꝛ filius meus Jesus christus primogenitus in multis fratribus testis fidelis erimus in celo.
Gaudeant ergo electi: et renouati in fide etiam. Sed longe magis: magiscꝫ spetiali munere ad culmen: et vocati: et electi diuine contemplationis. Quoniam in celo deum et hominem humane fragilitatis passionibus expertum habemus in testem fidelissimū q̄ omnes filij domini nostri Jhesu christi in dono dilectionis conceptij: si derelinquerint diuina precepta: aut communes leges ꝛ positiuas tempore iustificationis. In tempore magnificationis et renouationis iugo coripientur suaui in lachrymis ꝓpunctiōis:

siue in leuissimo onere aduersantiū: vel infirmitatuz: siue austerita
tum penitentiarum. Huiusmodi enī electis thronꝰ in celo tpe glo
rificatiōis vna cum Christo paratꝰ. Sicut sol splendidissimus ra
dijs micās lucidissimis in conspectu dei: z anime eorum pfecte di
uino cādore pfuse: sicut luna pfecta in pulchritudine sua eruut.
Tertia ps de repetitiōe iuditiorū temerariorū ī exptis electꝝ spe
tialiter: z contemplatiuis. Et de cognitione verarum et falsarum
visionum spiritualium.

Nec miremī: neqꝫ temere amodo iudicare presumatis frēs
pastorū spiritualiū: z prelatoruz exptorum: z ptemplatiuo
rum vitā in malum: presertim quum virtutum in eis opa
cōcerni possint. Nā z si nonnūqꝫ cadē videantꝰ a cōspectu boīm p
infamiā: siue verum: siue mendatiū sit: chariores sunt eterno patri
ceteris actiuis.

Capitulum primum de imitatione Christi.

Omnis enī singulari vocatiōe z spetiali electiōe a spū sanc
to tractꝰ cōformis efficitur saluatori: in iproperijs: z pscu
cutionibꝰ: detractionibus: z angustijs. Et sepius ex lapsu
z defectu ipsorum ne equari sese valeāt pfectioni dñi nri Jesu xpi
dei veri: z veri boīs in quo nulla omnino: nulla q̄z penitus reatus
macula fuit: nec alicui occasionē scandalizādi dederat vnqꝫ. Non
ātꝫ sic in electis: z sanctis. Immo vt Johannes testatur sicut alias
diximus: Et si dixerimus non habere peccatum ꝛc. Ergo necesse
est vt, tum iuste: tumue minꝰ iuste omnino ea pati z sustinere adue
sa: que de eo duce z saluatore nostro, in sapientie libro per Salomo
nem fuerant prophetata.

Capitulum secundum de experimento tribulationum.

Hanc sane quicunqꝫ p ea non diligēter fuerit monitꝰ z eru
ditus ī hūilitate: z pfecta sapia: z optima emēdatiōe. Dis
deuotioris feruor: omnis siue visio: aut apparitio: gustus.
vel spiritualia sentimēta suspecta omnino sunt: Nam aut a malo
spiritu causa decipiēdi offerūtur: vt ide inaniter glorientꝰ. Et hoc
cognosci potest cum fama sine operibus abundanter acquiritꝰ. Et
maxime quando absqꝫ vlla emendatione: z vlla correctiōe ad finē
suam deduxerit vitam. Qui vero huic visio siue apparitio a deo fue
rit magis ad confusionem: z ruinam: z damnationem illius: z sim ī
lium suorum erit. Ideo de Salomone dubitatꝰ. Quia post visionē
dei: z, pmissa, p erroribus: z preuaricationibus suis: neqꝫ emenda

tionem: neq; in aduersis correctionē aliquam audiuimus. Sed pacificum regnum suscipiēs: humanā vitā etiā in pace finiuit. Non enim psalmograph⁹ sanctus Dauid sic. Sed diligēti correctione in quocunq; errore suo monitus consequebat emendatiōem. Et sic vsq; ad canos emendatus gloriā meruit: z salutē in finē. Itaq; quos p viam ꝓcedere Dauid videritis: z verba: z eorum monita reuerēter: fideliterq; suscipere. Sicut verba eiusdē sancti Dauid z Pauli apostoli qui post visionē correctionē suscepit cū optima emendatione. ¶ Capitulum tertiū de via veritatis Jesu christi. In qua pfecti ab impfectis dilucide cognoscuntur

HIt etenim domin⁹. Qui sequit̄ me nō ambulat i tenebris: sed habebit lumē vite. Tenebre equidē sunt gaudia: honores: ac mundi huiuscemodi dignitates. Lumē āt rutilans more solis celestis: aduersa: tribulationes z martiria sunt. Quāobrem Salomon in libro sapie: quibus christus radijs micatur⁹ fuisz vt in exemplū illa nobis. i. electis in lumē eterne vite daret, pphetauit: increpās ipios: ac psecutores christi: z electorū suorū. Quorum aduersariorū verba neq̄ssima hec sunt: que quottidie effectū suum exercere non desumunt in perfectos z sanctos. Sicut in tota domini nostri Jesu christi vita optime fuerat consumatum. Dicētes autores passionis tā xpi q̄z pedissequorū z imitatorū eius. Capitulum quartum ex libro sapientie Salomonis verba: z effectus impiorum. Capitulo secundo.

OPprimamus pauperē iustum. Christū scz: z electos iustificatos. Et non parcamus vidue: que animas iustorum indicat: que quasi vidue in absentia sponsi sui crutiant̄. Unde dominus dixerat. Tristis est anima mea vsq; ad mortē. Itē: pater mi: quare me dereliquisti: Nec veteranos. Antiquos spirituales: z expertos vereamur. Nec canos multi tpis: In dilectione dei p̄seuerātes honoremus. Si āt fortitudo nostra lex iniustitie: q; q̄ō infirmum est inutile apud superbos inuenitur. Sicut vita iustorū que in ip̄robis infirma apparet z inutilis: put in sequēti capitulo habet̄. Justorum anime in mānu dei sunt: z non tanget illos tormētum mortis. Visi sunt oculis insipiētium mori illi āt sunt in pace Et illud. Arbitramur q; vita eorum esset inanis: z sine honore ꝛc. ¶. i. Circūueniamus ergo iustū: siue iustificatū: quoniam inutilis ē nobis. Eo q; contrari⁹ est operibus nostris: ptinacibus: z p̄sumptuosis. Et iproperat nobis peccata legis: que vltro agim⁹: z que

in alijs iniuste arguere conamur. Et ideo diffamat in nos peccata disciplineq; nostre. Diuersarum sciarū ad dilectionē dei non ptinentiū: sed magis ad arrogantiā ⁊ inanē gloriā acquirendā. Ipse enī ꝓmittit se sciaz habere spūalē: nec nō diuinā. Et filiū dei se noīat ex contēplatiōis familiaritate. Factus est nobis in traductionem cogitationū nostrarū. que in ambitione regnāt. Hocq; in humānis opibus seculo ināiter huc illucq; dispergunt. atq; dissipant. Ideo grauis est nobis ad audiendū correctiones illi⁹. §.ii. Etiā grauis est nobis ad videndū exēplū in emendationē iustificatiōis sue: in humilitate ⁊ optima patiētia. Cui dissimilis est alijs actiuis: vita illi⁹: in austeritate: in deuotionib⁹: silētio: ⁊ solitudie. Et īmutate sunt vie eius: scz actiue vite: q; ad viā spiritualē: ⁊ diuinā supne cōtemplatiōis ꝓuersus est. Unde tanq; nugaces existimati sum⁹ ab illo ex ptinatia: ⁊ arrogātia nr̄a. Quasob; res abstinet a vijs nostris detractionū: murmurationū: ac ꝓximorū: ⁊ prelatorū ꝓsecutionū tanq; ab īmūditijs. Que nō solū īmunditie sunt: sed pnitiosa sum mopere extimant apō deū. Et ꝓfert nouissima iustorū: ꝑ exēplaz patrū ꝑ miracula sanctorū terrēs: ⁊ arguens ꝑ verba ⁊ autoritates doctorū: in parabolis: ac scripturis. multisq; modis nō definit īperitiā increpare nostrā. §.iii. Ubi ea ponunt hic mirabilia que ostendit deus dilectis suis in contēplationibus suis.

Et gloriat patrē se habere deum. Et eum in humanā ꝓpāz vidisse oculis effigiē testat: ⁊ domestice: fidutialiterq; sepissime i spiritu aliqñ loqui cū patre in diuinitate. Aliqñ cū filio in forma xp̄i: aliqñ in ītuitu sanctissime trinitatis. p. fi. ⁊. ſ. sancti. Creb;q; beatam in spūali diuisiōe x̄ginē dei spōsam: ⁊ matrem saluatoris cernit quoq; alloquit hortatur. Multotiēs vero pater i diuinitate: filius in humanitate indicibili modo vna cum glorioſissima virgine matre ad illius spiritualem visitationem visionem suam in castis offerunt osculis: ⁊ amplexibus. Multa quoq; infinite admirationis: ⁊ stuporis diuina electi ad contemplationē. Et in charitate vniti post iustificationē: gustant: sentiunt: cernunt de bonitate: et misericordia dei: quo diuino gaudio: ⁊ letitia fruunt. Quamobrē nonnunq; mirabilibus his confortati pro omnibus peccatorib⁹ mortem: et penas pati postulant in eorum salutem. Quanquem ab inexpertis: vanis: et sensualibus: aut in ridiculum: aut magis in diabolicam existimantur deceptionem omnia huiusmodi spiritua

lia:donaq̄ diuina. §.iiii.qualiter ꝓmittit deus ꝑ malos:ꝛ iniquos electorum gratias experiri:vt expientia agnoscantur dicentes. Videamus ergo si sermones illius quibus nobis ꝑdicare solebat de moribus:virtutibus:ꝛ obseruantijs multis:necnō suis cōscripserat codicibus:ac libris:si veri sunt. Temptemus que vētura sunt illi:qualiter videlicꝫ electus se habebit in ꝓsecutionibus:ꝛ in oppꝛobrijs. Sicut dixerat satan ad deū aduersum Job. Tange eum ꝛc. Et sciemus que erunt nouissima illius. Nam si vt putamꝰ confusus:consternatus:ad stridiores sese:vel ad iracundiam :odiū ꝛ vindicte liuorem impetuose conuerterit. Vore Esau cōtra Jacob fratrem suum ꝓpter ꝓmogenita eius:tunc apparebunt di lucidissime nouissima illius:ꝛ finis damnationis. Ät tunc dicemꝰ deceptum sicut Esau esse. ¶ §.v. De certitudine visionum ꝛ gratiarum spiritualium:ꝛ contemplatiuorum. Si enim verus dei filius est suscipiet illum:ꝛ liberabit eum de manu contrariorum. Duo etenim inditia sunt quibus electi a reprobis : ꝛ spirituales a superbis:ꝛ contemplatiui ab actiuis dilucide post lapsuꝫ cognoscuntur. Primum quippe electos in tempore correctionis deus suscipit statim in ꝓtectionem confidentie sue:ita vt dicāt Si exurgat aduersuꝫ me ꝓelium:in hoc ego sperabo. Deinde tantum eos in ignem dilectionis sue accendit : vt audeant deum apꝛpellare sibi in patrem in diuinitate : ꝛ eiusdem altissimi humanitatem in sponsum et amatorem eligere. Unde fidutialiter dicat omnis electus. Dominus illuminatio mea:ꝛ salꝰ mea quē timebo

¶ Paragraphus sextus de secundo inditio.

Secundum vero inditium est quum dominus liberat eos de manibus aduersarioꝝ suorum:ita vt animabus nequaquam nocere valeant.neq̄ in aliquo penitus possint contristari:sed magis in penis et tribulationibus letantur ꝛ gaudent:dicens quilibet eoꝝ Dominus regit me : et nihil mihi deerit:in loco pascue ibi me collocauit. Collocat deus animas iustificatoꝝ:ꝛ iustorum in optima pace mentis:cessantq̄ fantasmata omnium vanitatum:ita vt libero animo valeant de eo cogitare:meditari : ꝛ cum gaudio ī eū contemplari. Ät hinc spiritum libertatis acquirunt:vt nulla possit infirmitas:nulla aduersio:nullaq̄ tentatio in aliquo vexari:quoniam mundi corde a deo facti sunt. Quare dicere audēt.

Paragraphus septimus de munditia cordis ; ꝛ charitate ꝓximi.

Paratum cor meum deus:paratum cor meū:cantabo ⁊ psalmum dicā domīo. Hinc etiā charitas dei:⁊ proximi acquirīt ab eis per spiritum sanctum : qui non ptmittit tela aduersariorum ad eorum corda descendere:ne confundant. Verum magis in malignorū re/ torquentur pectoribus ad pdendū animas eorum:⁊ corpora. Sed iusti īperpetuum viuent:⁊ apud dominum est merces eorū:⁊ cogi tatio eorum apud altissimū. Unde quilibet iustificatus vna cū san cto rege iam emendato. atq; optime correctione diuina monito sancto Dauid dicit audacter. Virga tua:⁊ baculus tuus ipsa me consolata sunt. Quia parasti in conspectu meo mēsam: sc̄z charita tis aduersus eos qui tribulant me. §.viii. De tormento iustorū ⁊ contumelijs electorum in probatione eorum. Contumelijs ⁊ tor mento interrogem⁹ illū:vt sciamus reuerentia illius: ⁊ probemus patientiā eius. Tria enim sunt tela malignantiū:quibus patiētia ⁊ reuerentia sanctitatis pfectorum:⁊ contēplatiuorū experiuntur Telum lingue. Telū insidiarū. Telū deniq; offensionū. Primus quidē telum lingue in contumelijs:⁊ detractionib⁹ dissoluit i scu to fidei iustorum. Telum insidiarū in galea in penetrabili fortitu dinis:⁊ confidentiē dei veluti stipula frangitur : comminuitur q; Tertiū quidē telum offensiouum in damnum vertit:vel spiritua/ le:vel corporale hoīm bonorū:deuotorū:sanctorūq; virorū. Dam num quippe spirituale est quantū ad amissionē fame tpalis:eccle siasticorū officiorū:⁊ dignitatū. Damnum vero corporale:qō tor mentū dicit penitentiarū diuersarum damnationes sunt:⁊ sme i electis ab impijs:vel iniustis iudicibus illate. Et ideo scriptum est Contumelijs:⁊ tormento interrogem⁹ illum sc̄z electū:vnitū:⁊ cō templatiuum:vt sciam⁹ reuerentiā ei⁹. Nam summo honore:sum maq; dignitate venerādi:habendi q; sunt electi:non solū qui iu/ ste:imo ⁊ qui ppter iustitiā psecutionē patiunt. Nam p iustifica/ tionē tormentorū antedictorū:beati a domino nominant. Quan to ergo magis beatiores fuerit prefati viri: quum quod sequit pa tienter tolerant. §.ix. De morte corporali:vel libertatis. Du/ plex est enim iustificatorū mors. Mors sc̄z carceris:aut abiectissi me seruitutis:captiuitatis:siue egritudinis:qua omnium mēbro/ rum vires incurabiliter admittunt. Mors deniq; corporalis illa estque in tormentis diem claudit extremū. Sicut domin⁹ inclīa/ to in cruce capite expirauit. Itaq; martiribus suis dicit. Vos qui secuti estis me in huiusmodi genere mortis temporalis:sede bitis

super sedes iudicantes duodecī trib⁹ israhel: ꝓpter eorū patiētiā. De qua dictū ē ꝑ Salomonē: tāq3 ab ipīs ꝑsecutorib⁹ xp̄i: ⁊ electorū: martirūq3 suorū. Et vt ꝓbem⁹ patientiā eius: morte turpissima ꝯdemnem⁹ illū. Erit enim respect⁹ ei ex sermonib⁹ illi⁹. Omn̄ ꝑ verba que in tribulationib⁹: aut tormētis: ⁊ in morte ꝓferuntur cordis ⁊ aīe patiētis x̄tutes dilucide ꝯgnoscunt. Nam q̄de electꝰ est: exemplū suiq3 ducis mores seruat Jesu xp̄i in māsuetudine ꝑsecutorib⁹ orādo accuratissime. Juxta verbū domini dicētis: atq3 ꝓtomartiris sui. Pater ignosce his: q⁹ nesciūt q̄d faciūt. Et Stephan⁹. Nomine ne statuas illis hoc peccatū ⁊c̄. Qui vero de prescitis sunt in ꝓtumeliosis verbis ꝯcitatos aīos: corda q3 venēo ira cundie vulnerata patefaciūt. Cum minime occultare valeāt ab ex quod int⁹ odiū conceperāt. Nore Augustini de fide ad Petrum Obdurate viuit siue qui nō ꝙuertit̄ desperās de indulgētia peca torū suorum vt Judas: ⁊ Cain. Viue q̄ sic de mia dei desperat: vt vsq3 in finē vite presentis in suorū criminum ꝙuersitate pmāeat: sicut Pharao rex egipti. Te cuius similitudīe obdurati cordis Bernardus de ꝯsideratione ait. Quid est cor durum: ipsum est qō nec ꝓpunctione scindit̄: nec pietate mollit̄: nec mouet̄ precib⁹: minis nec cedit: flagell' durat̄. Ingratū ad bñfitia. Ad ꝓsilia infidū. Ad inditia sceuū. Inuerecundū ad turpia Impauidū ad pericula. Animaduertite charissimi: ꝓcernite obsecro quid interest iter electoruꝫ affatū ⁊ iniquorum ꝓcacitatē verborū. Quis ergo ꝑ hec haud se se noscere optime valebit inditia. Omnis quippe: nisi insanus: aut demens sit. Nam qui in pace cōseruat̄ a domino in aduersis: ⁊ in morte: ab eodē quidē sciat misericorditer gratiam illam recepisse Nec inde x̄tuti sue penitus ascribere audeat. Juxta illud Pauli Quid habes quod non recepisti. Qui vero ab iracūdie indignatione in afflictionib⁹ continere se nō posse cognouerit: deum de seueritate: aut partialitate non presumat accusare. Omn̄ malitia hoīm in se dei eterni irritat iustitiā. Unde obdurant̄ corda peccatorū. Cū Johānes crisostim⁹ in titulū posuerit cuiusdā opusculi sui. Nemo ledit̄ nisi a semetipso. Jccirco viri impī: ⁊ obcecati a malignitate hec praua ꝙuersorū inditia in ꝓfectis: spiritualib⁹: atq3 ꝓtemplatiuis viris existimant reperiri. Qua ꝓpter quasi ex illo malignorum rex Salomō superius allegata verba ꝓnuntiat: ⁊ dicit. Et vt ꝓbemus patientiam eius morte turpissima condemnemus illuꝫ. Erit enim respectus eius ex sermonibus. Sequitur.

§.x. De increpatione errorum malignantiū. Hec cogitauerūt & errauerunt. Excecauit enī illos malitia eorū. Et nescierunt sacramēta dei: que diuinū in electis: & sanctis operari solet. Nec̄ mercedem sperauerūt iustitie: quā auferre indies ab seuissimis p̄sueuit viris omnipotēs. Nec iudicauerūt honorē animarū sanctarū seruorū: imo magis filiorū domini nr̄i Jesu xp̄i. Quoniā deus creauit hominē interminabilē. Et ad imaginē similitudinis sue fecit illum. Jnuidia autē diaboli mors introiuit in orbē terrarū. Imitantē autē illum qui sunt ex p̄te illius. Viri sc̄z impij ac seui corde: q̄ non cessant detractionibus: contumelijs: plagis: atq̄ flagellis spirituales expertos: patresq̄ cōtemplatiuos p̄sequi: ac verari: verbo: scripto: & opere. Sicut iudei in domino: omni amissa pietate experientes errauerunt. Quid autem vir sensatus agere debeat in huiusmodi rei p̄uintia. Ecclesiastico volumīe lucide describitur.

Capitulum quintum de moribus prudentum: ex doctrīa sapiētis.

Fili in mansuetudine opera tua perfice. Et super omnium gloriam diligeris. Quanto maior es humilia te in omnibus: & coram deo inuenies gratiam. Quoniā magna potentia deo solius: & ab humilibus honoratur. Altiora te ne quesieris. Et fortiora te ne scrutatus fueris. Sed que p̄cepit tibi deus illa cogita semper: & in pluribus operibus eius ne fueris curiosus. Non est enim tibi necessarium ea que abscōdita sunt videre oculis tuis. Jnsuper vacuis rebus noli scrutari multipliciter. Et in pluribus operibus eius nō fueris curiosus. Plurima super sensum hominum ostensa sunt tibi. Multos enim supplantauit suspitio illorū: & in vanitate detinuit sensus illorum. Cor durum male habebit in nouissimo.

Capitulum sextum vnde p̄cedunt omnia mala mundi: & aduersitas iustorum.

Quoniā quidē omniū malorum seueritas a puersitate linguarum p̄cedere videatur in orbem. Quod tertie līgue pernitie dicat ecclesiasticus: hic inferius distincte indicare decreuimus. Ut quisquis intollerandum vitare illius iugum valuerit patienter: celorum regnum cognoscat vendicasse. Quāobrez q̄z detestandum sit aures huiusmodi velle accomodare tertie lingue: aut eam aculeatam p̄parare faucibus: p Salomonis incre

pationem hic ꝑpe noscere poterimus. Lingua tertia mulieres ir
ritas ꝛ priuauit illas de laboribus suis. Qui respicit illā nō habe
bit requiē: nec habebit amicum in quo requiescat. Flagellis plaga
liuoꝛē facit. Plaga āt līgue ꝓminuet ossa. Multi ceciderūt in oꝛe
gladij: sed nō sic quasi interierunt ꝑ lingnā suā. Beat⁹ q̄ tentus ē
a lingua nequā: ꝛ qui iracundiā illius non trāsuit. Et qui nō attra
rit iugum eius. Et in vinculis illius nō est ligatus iugum illius. Iu
gum ferreum est: ꝛ vinculum illius vinculum ereum est. Moꝛs illi
us mors nequissima: ꝛ vtilis potius iferi⁹ q̄ꝫ illa. Perseuerātia il
li⁹ nō ꝓmāebit: sꝫ obtiebit vias iustoꝛū ꝛ ī flāma nō ꝓburet iustos.

Capitulū septimū ꝛ vltimū de ꝓclusione totius operis.

Ecce iā dilectissimi mei: ecce charissimi ad illū opusculi hus
ius nostri me pueniſſe noueritis finē: quē a pꝛimoꝛdijs libꝛi
polliciti idicaturos fuim⁹. Juxta explanationē tituli vni⁹
uersi operis huiusmodi dicētis. Nosce te cū scriptū sit. Nosce te
si tu vis ꝓgnoscē deū. Nā qui sese non nouerit deū minime recog
noscet. Hic minus āt se illius seruandū monita pꝛebebit. Jgit̄ ad
uertēdi: noscēdiq̄ in quocūq̄ statu: actiue: siue cōtemplatiue vite
sit homo normā indicaturum: siue ad memoꝛiā reducturū: charis
simis meis ipsum ꝓfitui. Ne quis vltra se: ꝛ supra scientiā suā: atꝫ
gratiā aīo in prelatos expertos: spirituales patres: viroſq̄ ꝓcēpla
tuos: ꝑoꝛeꝛijs: detractionibus: necnon iniurijs multis insurgere
pꝛesumāt. Verum magis quilibꝫ suo consistēs gradu: ꝑpꝛiā humi
liter: deuoteq̄ vendicare salutē inquirat. Nequaquā āt maiorum
ac spititualiū: qui suorum facinoꝛū: inimicoꝛūue maculas accuraꝯ
tissime lugent: vitā quisquā temere iudicare audeat. Cū ꝓditoꝛis
iuditia abyssus sint multa. Ät q̄ꝛ etiā diligentib⁹ deum oīa coope
rant̄ in bonum. Jdeo cauenda solerter est omnis murmuratio om
niſq̄ detractio penitus inaudienda. Cum inde venenum: virus q̄ꝫ
aspidis insanabilis euomat̄ in pios: pacificosiue: parentes. Atq̄ ꝑ
ꝛimos. Qui quidem venerandi magis imo ꝛ colendi sunt. Quoni
am illi sunt qui de magna euaserunt tribulatione: ꝛ angustia: ꝛ in
optima mentis pace constituti: ꝛ aīo ꝑseuerant. Malignis autē
ꝛ de impijs per psalmistam dicit̄. Omnes declinauerunt simul inu
tiles facti sunt: non est qui faciat bonuꝫ: nō est vsq̄ ad vnū. Sepul
crum patēs est guttur eoꝛū: līguis dolose agebāt venenum aspidū
sub labijs eoꝛum. Quorum os maledictione: ꝛ amaritudine plenū
est: veloces pedes eoꝛum ad effundendum sanguinem. Contritio ꝛ

infelicitas in vijs eorum: z viā pacis non cognouerunt: non est ti/
mor dei ante oculos eorum. Nonne cognoscent omnes qui operā
tur iniquitatē: qui detractionibus: z persecutiōibus suis deuorāt
plebem virorū electorum: z perfectorū: sicut escam panis. Cōtra
sententiam apostoli dicentis. O altitudo diuitiarū sapientie: z sci
entie dei: quam incomprehensibilia sunt iuditia eius: z inuestiga/
biles vie eius. Quis enim cognouit sensum domini: aut quis con
siliarius eius fuit: aut quis prior dedit illi: z retribuetur ei. Quo/
niam ex ipso: z per ipsum: z in ipso sunt omnia. Ipsi honor z glo:ia
in secula seculorum. Amen.

Ne quis ab ipsa intentione qua a principio voluminis hui⁹
omnium sacrorum doctorum diligentissime correctiōi sub/
iugaui omnia: ac singula: que in hoc opusculo dictauerim:
conscripseueriue: alienasse me putet. Eandē opinionē: intentionez
firmissimum quoq; aīm colla humiliter a deuote iugo correctiōis
z emendatiōis subijcere sancte matris ecclesie: eiusq; catholicis:
ac fidelibus doctoribus affirmo: ratum insup constituo. Quā q̄dē
nil aliud penitus credere seu sentire vnquā putaui: aut decreui: q̄z
id quod gloriosa iubet fides catholica obseruari. Quum me chri
stianissimum esse profitear: meo quoq; vexillum sanctissime crucis
fronte impressum habere. Corde autem dominum Jesum christū
crucifixum sigillatum gestare fateor. Nam ipse liberauit me de
laqueo venantium et a verbo aspero: z a lingua dolosa. Quanq̄m
maximum me cognouerim peccatorem.

Liber qui intitulat̄ Corona senum:

Quum mēs hūana veluti rota velocissima que rapi/
dissimo ānis cursu voluit̄ malarū cogitationū, phi
bē vagationē nequaq̄z valeat: a bonis cogitatiōib⁹
suma cū diligētia repssa fuēit. Hanc vob idustriam
dilectissimi in xp̄o filij varias depellēdi aī pturbati/
ones (Que q̄dem mentē vestrā omnipotēti deo iam sincere dedi
catam exagitare possent) ordine quodā valde ꝓmodo: stiloq; faci
limo. Breuissime tamen omnia scribere curauimus. Sed quoniā
triplex a sacris doctoribus mund⁹ conscribit̄. Artipicus videlicz
Macrocosm⁹. Et Microcosm⁹. Ab artipico q̄ est de⁹ narratō nr̄a
sumet exordiū: z ī triplex iuditiū suū finē imponet.

De artipico:

Diuinarū humanarūq; rerum profecto dominum conditorem fuisse nouimus. Unicum in essentia. Trinū in psonis ꝑ patris. filij: z spiritus sancti. Unū principiū: cuius essentia est equalitas: z diuinctio psonarū. Immēsa infinita: incōprehēsibilis: inconscriptibilis: eterna: incōmutabilis: simplex: excellens: atq; ineffabilis. Qui deus magnus z omnipotens: in principio creauit celum: z terram. Terra autē erat inanis: z vacua. Et tenebre erāt sup faciē abyssi: z ipse spiritus domini ferebat sup aquas.

Hunc quidē omnipotens deꝰ cuncta creare disponēs: ꝑma die dixit. Fiat lux: z in ictu oculi facta est lux: que nubes lucidissima dicitur: qua mundi superiores ptes illuminant. Quā quidē lucē nōnulli dicunt angelicā fuisse naturā. De qua lucifer ceteris pulchrior creatus est. Deinde non mediocri cum ptē illorum, ꝑpter superbiā ab archāgelo Michaele in centrū terre p:oiectus. Uerūtamē alij eorū in caliginoso aere remanserunt: vbi grando: fulgura: tēpestatesq; generantur. Alij in terra sunt humanum genus tēptandi gratia. Ut sunt illi qui vnicuiq; mortalium spetialiter dati sunt ad suggerendū menti: z corꝑi diuersas tēpestates. Ceteri vero maligni spiritus cum Lucifero in infernum trusi sunt. Bonos autē z fideles spiritus: in non peccandi amplꝰ gratia confirmatos: in tres iherarchias diuisit deus. Quarū alia superior. Alia media. Alia inferior dicitur. Superior est scz Seraphin. Cherubin. z Tronos: ad tria exercēda offitia posuit. De Cherubin. Cherubin offitiū est in deo lucere: z homines ad summum bonū adducere. De seraphin. Seraphin offitiū est tam seipsos q̄z hominum corda in dei amore inflāmare. De trōis. Troni tā q̄z dei sedes offitiū habēt: de iustitia: z magnitudīe dei gloriari: ac humano generi vere subiectionis: z humilitatis modum impartiri. De iherarchia media. Jerarchia media tria tenet offitia. Dominationes. ꝑincipatus. z ꝑotestates.

De dominationibus. Dominationes spiritus sunt: qui officio suo ceteros inferiores regūt: z dirigunt in voluntate dei. Dāt q; prelatis seculi normā: z gratiā a tēptationibꝰ subditos liberādi De principatibus. ꝑincipatus offitiū est: inferioribus spiritibꝰ p:ebere virtutē ad eorum offitiū expeditionē: atq; orbis pricipatꝰ regere habet: quibus subditi ceruicē deo subiicere velint.

De potestatibus. ꝑotestates angelos in diuina potentiia robo-

rant:et demonum vires reprimunt. Alleviantq; tentationes'.
De distinctione iherarchie inferioris. Jerarchie iferiori tria
sicut superioribus insunt officia: Quibus officijs presunt. Virtu
tes angeli.z Archangeli. ¶ De virtutibus.
Virtutes mira dei ostendunt': stupendaq; miracula operantur
in mundo. Monet etiam prelatos: vt ita se in subditos gerant:
vt ipsi vna cū subditis miracula facē possint. De archāgelis.
Archāgeli angelis:z bonis hominibus archana dei nuntiātes:de
nuntiāt inferius quod a superioribus spiritibus acceperunt.
De angelis. Angelorum quidē officium est anuntiādi parua:z ad
bene beateq; viuendum homines ducere:z gubernare.
Explicit quicquid de artipico dicendū sit. Hec autē que hucusq;
dixim⁹: artipico mundo accōmodare decreuim⁹. Vt deū in sede:z
throno suo sedentē cernere valeam⁹. Qui deus singulis dieb⁹ vsq;
ad septimū diē pticulariter creādo op⁹ qō patrarat optie pfitiet.
Quiescet vero die. vii'. quē quietis diē post iuditiū esse dicamus.

¶ De Macrocosmo.

Macrocosmus mundus: dicitur vniuersa mūdi machine
corporalis: ad duplicem pertinēs naturā scz celestem: z
elemētarē. Et ōr macrocosm⁹ a macros grece qō ē ma
ior:z cosmus mund⁹. i. maior mūd⁹. De matēia celesti
Habet autez celestis materia trium principaliter celorū diuisionē
Celum empireū. Cristallinum. Et firmamentū. Celum empireuz
beatorum spirituū: ac sanctorū oīm glorioſissimum est habitaculz
Natura simplicissimum. Essentia subtilissimū. Incorruptibilitate
solidissimum. Quātitate maximum. Qualitate lucidū. Diapha
neitate pspicuū. Materia purissimum. Figura spericū. Localita
te supremū. Amplitudie creaturarū in se aliarum cōtentiuū. No
tuq; extraneū. ¶ De celo cristallino. Cristallinum celuz
multas in se Empirei qualitates tenet. Ac ipsum primum mobile
est.z velocissimū. De firmamēto. Firmamītū est secū dū mobile
ac supdictarū ꝓprietatū particeps: aquarūq; diffusiuū ōr. Hoc q̄
dem firmamētū de⁹ inter aquas z aquas die secūda creauit dicēs
Fiat firmamētū in medio aq̄rū:z diuidat aq̄s ab aquis. Jbidēq;
stellas die quarta fixas ūstituit. De stellis. Stellarū quidē
materia purissima est: figura sperica: quantitate magna: apparitī
one parua. Ipse enī stelle lucide: ac radiorū diffusiue sunt. Lumē a
sole capiūt. Singule in qualitate: differūt in quātitate: z virtute

Quarum noīa diuersa sunt: vt illa bos: cauda draconis: ⁊ sic de similib⁹. Que his iferioribꝫ diuēsaꝫ generatōis ꝟtutē accōmodāt.

De signis. Inter eas duodecim sīg insistūt: que sīg dom⁹ planetarū sunt. vt est Cācer. Leo: ⁊c.

De plānetis. Habet in se firmamentū septē speras: noibus: ⁊ natura diuersas. Et dicunt planete Quorū noīa hec sunt. Saturn⁹: Jupiter: Mars: Sol: Uen⁹: Mercuri⁹: ⁊ Luna.

De ꝓprietatibus planetarū.

De Saturno.

Saturnus spera prima est a nobis remotissima. In quolibꝫ signo mēsibus. xxx. māet. Ducētis vero ⁊. xxx. ānis suū pficit cursuꝫ. Habitaculum eius in die est Capricornus. In nocte Aquarius. Exaltatio sua in libra. Humiliatio in cācro est.

De Joue

Jupiter spera secūda est lucida: ⁊ clara: ⁊ q̄ aditar lactis candida. Qualitate tēperata in caliditate: ⁊ hūiditate: morat q̄ꝫ in quolibꝫ signo per annū. Suum enī cursum in. xii. pficit annis. In die habitaculum eius Sagittarius. In nocte Pisces. Exaltatio ei⁹ ī Cancro: humiliatio in capricorno est. Cuius est amica Luna: ⁊ Mars inimic⁹.

De Marte.

Mars spera tertia ē: calida ⁊ sicca, ꝓpterea est nociua. Proꝓrietatibus quippe suis mars boies ad bellū irritat. Igneus: ⁊ radiosus apparet. In quolibet signo. lx. diebus quiescit. Habitatio eius in die Aries: in nocte Scorpio est. Et exaltatio in Capricorno.

De Sole.

Sol spera quarta est: ⁊ dicit octies maior terra. Uerū Ptolome⁹ vult centū ⁊ sexagīta vitibus superare terrā. Calidus sentit: ⁊ luminosus videt. In quolibet signo diebus triginta: ⁊ horis. x. pmanet. Habitaculū in Leone. Exaltatio in ariete.

De Uenere

Uenus qm̄ calida ⁊ humida est Martis nequitiā tēperat. Uesp appellatur: cum sequit solem Lucifer dicitur. cum māe orit ante solem colorem fulgētem: ⁊ candentem habet electro simile. Hieb⁹ autē. ccc. xxx. sunm pficit cursum. In die Taur⁹ est eius habitatio in nocte libra. Exaltatio ei⁹ Pisces Humiliatio Uirgo. Amic⁹ ei est Jupiter: inimic⁹ Mars.

De Mercurio.

Mercuri⁹ sp cuz sole gradit: cui. xxx. sp gradib⁹ appropiquat. Colorē tenet radiantē ⁊ raro ꝓpter solis vicinitatē cernit. Eloqntiā influit: seminib⁹ ⁊ aquis dūat. Hieb⁹. xxx. suū pagit cursuꝫ. habitatio in die Gemini: ī nocte ꝟgo: natura mala. Et exaltatio ei⁹ ī ꝟgie.

De Luna

Luna vltima spera est oīm plānetarū. Nocti pest. Eclipsim patitur ⁊ efficit. Maculas hꝫ ꝓpter ei⁹ ꝓiūctionē cū iferioribꝫ. Cursuꝫq ī mse pficit. Et hꝫ habitaculū ī Cācro. Et exaltatō ei⁹ ē ī Tauro.

Hec de celesti materia dicta suffitiant. Vbi solis lune atq; stellarum ꝓprietates posite sunt: que stelle die qua in firmamento create sunt. Sol ⁊ luna vero in speris suis.

¶ Hic de elementali materia tractabit̃.

Materia quidē elementalis in quattuor diuiditur elemēta: que sunt: Ignis: Aer: Aqua: ⁊ Terra. ¶ De igne. Ignis spera elementalis est: tāq; celū sub spera lune. Nec lucet: nec ardet in spera sua: sed in aliena. Tria interstitia hꝫ Supremum quod vocat̃ igneū. Medium: ⁊ infimum quod dicitur olympiū. ¶ De aere. Aer spera subtilis est: mobilis ⁊ pspicua. Per inspitationē: ⁊ respirationē calorem tēperans. Et est locus ipressionis. Vaporem terre: ⁊ aque ad se colligit: quarū diuersitate nubes diuersi coloris in aere ipso fiunt. Vbi diu cōdense: fulgura: tempestates: tonitrua: grandinē: niuē: pruinas: ⁊ pluuias generant: Aer leuis: rarus: ⁊ illuminabilis est. Habetq; tria interstitia. Supremū quod ethereū vocatur. Mediū ⁊ infimum quod vocat̃ aereum. Habet enim in supremo ꝓpter solis vicinitatē calorez: ⁊ lucem. Similiter quoq; ifimū hꝫ ꝓpter radiorū repcussionē. Verum in medio vbi radiorū repcussio nequit attingere: frigiditas ē ⁊ obscuritas. Ibiq; demonum habitaculū: ⁊ intrusio: necnon ⁊ tēpestatum: ac tonitruum dicit̃. Grandinisq; ⁊ niuis: ⁊ similiū ibidem fit coagulatio. ¶ De aqua. Aqua sup celos ducit̃: decoratur piscibus: subdita est tempestatibus: Maria implet: fluia: fontes: riuulosq; aquarum: q̄ omnes ad loca vnde ꝓuenerunt regredi unt̃. Aqua enim diaphanū corpus habet: ⁊ ex se cristallū generat. Causat in nubibus irim: humida: ⁊ frigida deniq; existit.

¶ De terra Terra vltima est: ⁊ infima: inter omnia elemēta despectior: nigra: arrida: siccaq;: ponderosa: rotunda: omnib⁹ celis: ⁊ elementis circundata. Tenet in centro eius infernum. Frigida ē: atq; opaca. Metallorum nutrix: ⁊ genitrix est. ¶ De qua omnipotēs deus oim conditor tertia die creationis dixit. Diuidat̃ aqua a terra: ⁊ appareat arrida: ⁊ tunc terra cum montibus: speluncis: atq; cauernis facta est: ⁊ sic esse ipsius noscit̃. Iterum inquit deus. Producat terra herbam virentem facientēq; semen in genere: ⁊ lignū pomiferū facientē fructū in genere suo: ⁊ factum est ita. Vnde et esse ipsi⁹ terre. ⁊ vegetatiua vita in herbis: ⁊ arboribꝰ cernit̃.

¶ De creatione luminum die quarta.

Die quarta dominus deus fiant inquit luminaria in firmamento

celi:ꝛ ita factū est. Ut sol diei:lunaq; nocti preesset. Et stelle vt in firmamēto lucerēt:ꝛ splēdore solis diuersarū rerū generatiōes pro ducerent:vt superius suffitiēter apparet. De die q̄nta. Die vero quinta ait dominꝰ de⁹. Producāt aque reptilia.i.pisces Uolucresq; celi:ꝛ ita factū est: Unde similiter videm⁹ aues:et pi sces habere esse:ꝛ vegetatiuā:atq; sensitiuam vitam.

Hic de sexto die agitur. Nam sexto die addidit summꝰ ponti fex dicēs. Producat terra aialia in genere suo:ꝛ ita factū ē. Qua re sicut in auib⁹ celi:ꝛ piscibus aque. Ita in beluis:ꝛ feris:cetēisq; aialib⁹:ꝛ esse:ꝛ vita duplex cēnit̄:videlicz vegetatiua ꝛ sensitiua. Profecto ō hac die sexta vltimā hois creationē itelligē restat:q̄m quidē in tertio mundo ostendimus:q̄ mūdꝰ ōr Microcosmus.

Microsm⁹ sane ōr a micros grece qō ē minor:ꝛ cosmos qō ē mundus. Unde Microcosm⁹ puus mundus respectu ma crocosmi.i.maioris mūdi dicit̄. Et hic est homo: q̄ ,ppter participationē celestis:terrestrisq; materie:necnō ,ppter similitu dinē celorū:atz elementorū:quā in se hz homo increatiue:paruus mundꝰ appellatur. Qui in duas diuidit̄ creaturas scz in corpora lem:quod est humanū corpꝰ:ꝛ spiritualē:que est aia:ex quibus hō fit. Quem quidē sexto die post animaliū creationē in cāpo dama sceno deꝰ plasmauit:in terra chanaā:cui vite spiraculum insuffla uit dicens. Faciamus hominē ad imaginē:ꝛ similitudinē nostraz. Uicq; ad imaginē dei creatus est homo:vt sicut deꝰ preest āgelis ꝛ hoibus:ita hō corpore presit cunctis aiantib⁹ vniuerse terre. Ad cuius similitudinē creati sumus. Ad dei similitudinē aia nr̄a creata est:,ppter pticipationē dei. Ut est in memoria:intelle ctu:volūtate:libero arbitrio:ꝛ similibus. Reuertamur igitur ad corporis plasmationē. Unde paruus mundus appellat̄:tā ,pp ter participationē q̄z ,ppter similitudinē Macrocosmi.i.maioris mundi. Corpus hois pticipationē celestiū virtutū:ꝛ stellarū hz vt in hoc exēplo itelligere poterim⁹. Cum celo empireo de esse:ꝛ for ma:diuersis etiaz q̄litatibus pticipat hō in plasmatiōe corporis: Cum cristallino participat motu:coadunatione:ꝛ pluribus alijs qualitatibus corpus in plasmatiōe. Cum firmamēto pticipat mē broꝝ varietate. Cū stellarū varietate exercitia corporis varia re cipit hō. De pticipatiōe signoꝝ in mēbris hoim.

Signa celi ad custodiā membroꝝ corporis.xii.posita sunt.
Aries ad custodiam capitis. Gemini lacertis:ꝛ manibus

dominat. Taurus gutturi. Leo cordi z renibus. Cancer pectori: ac stomacho. virgo z libra intestinis. Scorpio genitalib⁹. Sagittarius femori. Capricornus genua conseruat. Aquarius tibias. Pisces veniq; custodiam pedum habet.

De participatione planetarum cum corpore.

Planetarū diuersas pprietates de⁹ in humāo corpore plasmando posuit: vt in hoc exēplo videri potest. Saturnus dat corpori effectū siccitatis: z frigiditatis cum nigredie. Jupiter humiditatē: z calorem cuz albedine. Mars calorē cū siccitate. Sol lumē cum calore: z humiditate. Venus fulgorē cū calore z humiditate. Mercuri⁹ in lingua pnuntiandi facundiam corpori prestat: z seminādi modum donat. Luna frigiditate: z humiditate sua prebet corpori castitatē.

Sciendū vero est q; de⁹ ex materia elemētari corp⁹ plasmauit humanū vt in hoc exemplo videri potest.

De participatione elementorū cum corpore.

Ex terra carnē: z ossa ac melancoliā. Ex aqua sanguinez: ac flegma. Ex aere agilitatē: substētationez: anhelitū: z saguineā naturā. Ex igne calorē. Vnde siccant humores corporis. Et caro: z ossa: z cetera mēbra fouēt: colerāq; pduxit. Et qm̄ de pticipatione humāi corporis cū Macrocosmo satis diximus: nunc similitudinē ei⁹ Microcosmi. i. humāi corporis: quā cū macrocosmo hz dicam⁹: que similitudo tam de celesti q̄z de elemētari materia constat.

Celestis similitudo in corpore est. Nā sicut celū empireum dei: z sanctorū angelorū: oīmq; sanctorū habitaculū ē. Ita corp⁹: aie: vtutū ac sanctarū opū habitaculū existit. Et sicē celū cristallinū splēdet: z mouet: sic caro bois z corp⁹. Vilitudo corporis cū firmamēto. Sicut i firmamēto sunt septē planete: z quattuor elemēta. Sic i capite bois sunt septē foramia: z q̄ttuor mēbra i corpore pncipalia. Sicut sol: z luna duo in celis lumiaria sunt: sic duo oculi i capite bois positi sunt. Corp⁹ equidē silitudinē elemētaris materie sic i mēbri hz: vt iferi⁹ denotat. Cor q̄i spēa ignea cūm pstāti⁹ est mēbrorū: qm̄ viuēti aie ē habitaculuz ¶dect⁹ porro bois p aere capit quo stomachi: ac vētri vapores coagulati: tussim: sungulta: z silia generant. Stomach⁹ tā q̄z mare magnū: i quo oēs egritudies q̄i fluctuātes mari tēpestates fiunt: quo hūores toti⁹ corporis tā q̄z vniuerse terre flumia: regrediūt: z ingrediunt. Pedes vo tā q̄z centrū celorū: z elementorū: corpo

ris molē sustinēt. Hec ād ad similitudinem Macrocosmi: ⁊ ad plasmationē Microcosmi dicta sufficiāt. Nunc ostēdem⁹ que ō similitudine corporis: ⁊ aie dei imagie ꝓparate dicenda sunt.

Plasmato enī corpore humāo: de⁹ spiraculū vite .i. aiaz ad ipsi⁹ imaginē in eū isufflauit. Cui aie vel eterni trinitat⁹ similitudinē tres attribuit potētias scz Memoriā ad similitudinē potētie patris. Intellectū ad similitudinē sapie filij. Uolūtatē ad similitudinē ignite sancti spirit⁹ charitat⁹. Participatio anime cum angelis. Dedit ꝙz deus huic aie cum angelis participationem: ad parua dei huic seculo annuntianda.

Participatio aie cum archāgelis. Cum archanbelis pticipationem habet anima summa dei archana reuelandi.

Participatio aie cū vtutib⁹. Cum virtutibus miracula operandi participationē hz. Participatio aie cum potestatibus Cum potestatibus demonibus imperandi pticipationē hz anima Participatio aie cum principatib⁹ Cū ꝓncipatib⁹ in celis: ⁊ in terris ꝓncipē esse. Participatio aie cum tronis. Cū tronis ipsa aia fit sedes dei. Participatio aie cū Cherubin. Cum cherubin summa dilectiōe ac ꝓtēplatione coram deo vigilat Participatio aie cum Seraphin. Cum Seraphin intēso cum feruore aia electorū ardē ꝓt. Quorū alij sunt prīarche alij ꝓphete

Participatio anime cum celo empireo.

Anima cū celo empireo pticipationē habet in pulchritudie: magnitudine: ac stabilitate. Unde immortalis habetur.

Participatio aie cū cristallio celo. Cū cristallio i claritate: velocitate: ⁊ motu. ita vt in ictu oculi adsit vbi velit.

Participatō aie cū Firmamēto Cū firmamēto igeniū maximū: ⁊ velocissimū hz aia: vbi oim rerū imagiatiōes q̄i stelle fixe sunt.

Participatio aie cū planetis: ⁊ primo cum Saturno. Cum saturno religionē ⁊ grauitatē tenet. Participatio aie cū Ioue. Cū Ioue dignitatē: pulcritudinem.

Participatio aie cū Marte. Cū Marte vim ⁊ artē nosci bel lādi. Participatio aie cū Sole. Cum Sole illustrationē ⁊ sapiaz recipit. Participatio aie cū Uenere. Cū Uenē attractionē: amorē: ⁊ dilectionē. Participatō aie cū mercurio Cū mercurio morū ḡuitatē: ⁊ facūdiā. Participatio aie cū luna Cū luna solertiā: atz solicitudinē: ⁊ ꝓtinentiā Participatio aie cū elemētis. Participatio aie cum Igne.

Cuz ignea spera iuisibilis est. Quãuis in aliẽa materia videat et sentiat. Participatio aie cum Aere. Cum aere peccata corporis p cõtritionẽ: in niuẽ remissionis aia conuertit.
Participatio aie cũ Aqua. Cũ aqua ĩtẽiores format lachrymas
Participatio aie cũ Terra. Cum terra diuersa herbarũ: aialiũ q genera gignit. Deniq ciuitates: leges: artes liberales: z mechanicas habet.

De decoratione aie.

Est insup anima hominis dotata dei similitudine: z imagĩe: quia iuisibilis: ipalpabilis: imortalis est: liberoq decorata arbitrio. Uñ vt superi⁹ diximus. Sic factus est homo in animam viuentem.

De Adam. Adam qui sapĩa: scĩa: ingenioq omnium humanarum: diuinarumq rerũ preditus fuit: a deo in paradiso delitiaruz collocat⁹ est. Ubi ex costa ipsi⁹ Adã Euã sibi similẽ formauit de⁹ eiq ĩ vxorẽ dedit: vt duo eẽnt i carne vna.

De paradiso tẽrestri

Hic paradisus delitiarum est locus in oriẽte: vbi multarum z diuersarũ virtutum fructus reperiunt. Nam aliud fructuũ genus extinguẽde sitis virtutẽ hz. Aliud saturitatez prestat. Aliud iuuentutem. Aliud ppetuã vitã. Aliud vigilantiaz Aliud deniq boni z mali sciam donat. De quo quidem fructu scz boni z mali iussit deus Ade ne ꝓmederet. Qui vxoris sue verb ad ductus (nam ei suaserat serpẽs) de arboris illius fructu accepto ꝓmedit. Ea ꝓpter summo cum rubore simul cum vxore sua de paradiso expulsus. Et in Ebron ad sue plasmationis locuz ambo delati sunt. Adam in sudore suo vesci pane cepit. Et Eua in sui dolore partus filios ꝓcreare.

Hec ad breuẽ Microcosmi creationẽ dicta sufficiãt: vt facili⁹ ad alias eius partes transire valeamus. Que sunt tria corporalia: et tria spiritualia opera.

Prima cñi opera que Microcosmus generaliter agit: tria sunt scz. Generatiuum. Artificum. Et sensuale. Op⁹ qdẽ generatiuum in sex diuidit etates. Quarũ prima ab Adã vsq Noe. Secunda a Noe vsq Abrahã. Tertia ab Abrahaz vsq ad Dauid. Quarta a Dauid vsq ad transmigrationem. Quinta a transmigratione vsq ad Christũ describit. Sexta xo ab ipso Christo vsq ad ꝓsumationem seculi dicitur.

De procreatione Cain z Abel.

Adam primus homo ex Eua vxore sua post paradisi expulsionẽ in Ebron duos filios genuit. Quorũ vnus Cain: al-

terum vo Abel nuncupauit. Cain fuit agricola: z liuore iuidie germanuz necauit: q pastor ouiū erat. Qua de re maledixit de⁹ Cain Qui pfugus p orbē et germana uxore sua genuit Enoch. a quo p genies, pcesserunt Caim: sicut fuit Jabel q pastoruz tētoria portatilia primitus iuenit: necnō aialium pecuduzq diuisiones: z separationē instituit. Jubal q qui musice artis: z organoruz: atz citharisantium iuentor fuit. Qua artē in duab⁹ pressit columnis. Quarum vna cōtra ipetum ignis. Altera ꝯ aquarum iundationē resistē poterat. Que post diluuium sola repta fuit: q altera ab aquis cōsumpta remānsit. Et Tubalcaim bellātiuz: atz fabrorum instrumēta metallaq inquirere: z fabricare docuit Noema sor ei⁹ texētiuz documenta iuenit. Adam insuper post mortem Abel genuit Seth cuius progenies vsq Enoch deuenit diuinum cultorē: deoq gratissimuz: q genuit Matusalē patrē Lamech patrē Noe. Is nāq Enoch trāslat⁹ in paradisum cū Elia ibi vsq ad tps ātichristi cohabitaē dicitur.

¶ De archa Noe.

Noe vero iussu dei archā instruxit in q a subuersione diluuij reseruat ipse cū vxore sua: z trib⁹ natis: eorūq vxorib⁹: ac cū omni mare: z femina cuiuscunq animantiū generis: tā volucrū q pecudū: nenō z quadrupedū. Noia autem filiorū Noe qui cū ipso in archa itroierunt hec sunt. Sem pmogenit⁹. Secūdo genit⁹ Cam. Tertiogenit⁹ Japhet. De Sem pmogēito Noe Sem vero aliam instaurauit: vnde hebrea: syria: grecaq dogmata pcesserunt. ¶ De Cam secundo genito Noe.

Cam affricam instaurans barbaricam: z cananeorum gentem p̄duxit. De Japhet tertiogēito Noe. Japhet Europaz paganorum: z gentilium gentem innouauit.

De progenie Abraham.

Abraham veicola de stirpe Sem astrorum ita peritissim⁹ fuit: ita fidelis: z iustus: vt audire meruerit. In semine tuo oēs benedicēt gētes. Hic hismahelē de ācilla genuit: a quo descēderūt. xii. filij quorum noia hec sunt. Nabaiot: Cedar: Abdebel: Mabsan: Masma Buma: Massa: Adad: Thema: Jabur: Naphis: Cethma.

De pgēie Jsach. Jsach q habuit Abrāhā de Sari vxore: q Jsach genuit Esau patrē Eliphar: Rauel: Jaus: Celam: z Core.

De progenie Jacob. Jsach Jacob etiā gēuit: q a deo israhel dict⁹ est. Pater. xii. patriarchaꝝ. Genus quorum quadringētis annis acola in terra egiptiorum fuit: a quibus generati sunt Moises et

Aaron. Qui Moises populū hebreū trās rubrum mare pduxit: ⁊ Num filiū Josue vltra iordanē transfretauit. Qui Moises terrā ꝓmissionis cepit: ac ei diuisit.

¶ De Dauid.

Dauid diebus Saulis iudeorū: ⁊ israhelitarū regis Goliam gigātez. ⁊ plurimos occidit philisteos. Quorū preputijs Michol Saulis filiā in vxorē obtinuit. Post mortē vero Saulis totiꝰ regni rex fuit ꝓstitutus. Hic pater Salomonis regis fuit: qui sapia: diuitijs: ⁊ potentia precelluit reges vniuerse terre.

¶ De transmigratione iudeorum.

Trāsmigratio populi iudeorum anno. xi. regni Sedechie in die. x. quīti mēsis: in anno. xix. regni Nabuchodonosor facta fuit. Deinde capta ⁊ incensa est Jerusalez: ⁊ populus ligatus: captiuusq; fuit in Babilone.

¶ De edificatione Jerusalē vsq; ad tps Ciri persarū regis. In quo. lmilia iudeorū licentiā redeundi in ierusalē habuerūt Quibus reuersis edificato: ⁊ dedicato tēplo tpe Artaxersis regis edificata est ierusalē: ⁊ oīs popul⁹ ad celebrationē sabbati iduct⁹ ē.

¶ De vita Jesu christi.

Dominus noster Jesus xp̄s filiꝰ dei: qui angelo nuntiante conceptꝰ est ī ciuitate Nazareth de spiritu sancto ⁊ Maria virgine natus in Bethlehem iude. Quē magi munera offerentes adorauerūt. Qui circūcisus post octauū diem ī egiptū peregrinatus est: post ānum septimum Galileam reuersus. Anno xii. etatis sue in tēplo disputauit. Etetiq; subditꝰ parētibus: ⁊ a Johanne. xxx. anno etatis sue baptisatus: ieiunium. xl. diebus cōsumauit. Diaboli tēptationes passus est: donec ab āgelis ei ministrarēt. Deiq; hic saluator nr̄ a mōte recedēs cū peccatoribꝰ mādūcādo multos ꝙuertit. Petrū: ⁊ Johannē: Jacobū: ⁊ Andreā: ceteros q; apostolos. Necnō. lxxii. discipulos elegit: ⁊ coram ipsis mortuos suscitauit. Miracula fecit plura. Judei āt liuore inuidie: discipulo Juda autore tenuerunt eum: quem flagellis cedentes illuserūt. ⁊ turpissimae crucis morte damnauerunt. Hic mortuꝰ: ⁊ sepultꝰ tertia die resurrexit. Post dies. xl. celos ꝙscēdit: ⁊ ad pr̄is dexterā sedēs: vēturꝰ ē iudicaē vivos ⁊ mortuos. Diximus modo genologias patrum per diuersas etates q; est corporalis creature opus principale scz Generatiuum. Nunc autē de artifico opere corporalis creature dicendum est.

Opus quidē artificū est qō solū ad corporis artes pertinet. Cuius distinctio in has septē mechanicas diuiditur artes

Videlicz. Lanificium: Armatura: Nauigatione: Agricultura: Venatione: Medicina: z Theatricam. Hinc scz a lanificio humani generis corpora tegunt. Ab armatura respublica armis ptegitur. A nauigatõe dedcũt mercatores mercimõias. Segetũ z vini opulentiã nobis agricultura ꝓfert. Venatio reptiliũ: quadrupedũ: volatiliũq; oĩm nobis predã ostendit: vt ciborum diuersitas regum appetitum allitiat. Et abstinentibus: pauperibusq; cibum ꝓgruum acquirat: vt pisces z auiculas. Ex medicina corporis acq̃rit valitudo. A theatrica ludẽdi summit exercitiuz: quo delectati homines eidem ingenia sua accomodare student.

De tertio opere creature qõ sensuale dicitur.

Tertium profecto opus Sensuale appellat: eo q sensuum inordinata affectio ad varia: z vitiosa opera trahit. Ut ẽ oculus qui plurima noxia cernere cupit. Aures iniqua audiendo oblectantur. Gustus gulosa optat z vana. Odoratus vanos inquirit odores. Tactus turpia: molliaq; palpitare Iniqui veniq; pedes sp ad malum currunt. Et quoniã caro nostra sane infirma est: z ad terre molẽ descendens: semper tpalia z vana ꝓcupiscit. Unde spiritus sp aduersus carnẽ: caro ãt aduersus spiritum nunq̃z desinunt aduersari. Hinc ꝓscientia: hinc etiam sinthetesis anime corporeis membris frenum imponere laborant.
Ad tria igit opera animalis creature transeamus. Sicut enĩ corporis vitia pcepimus: sic etiaz anime dignitates: z vitia intelligẽ valeamus. Opera cuiuscũq; aie in hoc seculo virtuosa: scientifica: aut vitiosa esse cognoscuntur.

Opus enĩ virtuosuz nihil aliud est: nisi id p instrumentũ corporis deo: z hominibus veraciter exhibere: quod a domio z a primo recipere cupim?: dum idẽ os ꝓferat quod in corde z aio versat.

De virtutibus theologicis

Virtutum alie theologice: alie cardinales sunt: Nam theologice sunt tres scz Spes: Fides: Charitas. Spes enĩ est de bono opere optimã a deo mercedẽ expectare. Quã mẽcedẽ dñs nr Jesus xps in octo beatitudies demõstrauit dicẽs. Beati paupes spiritu: qm̃ ipsorũ est regnũ celorũ. Beati mites: qm̃ ipsi possidebũt terrã. Beati q̃ lugẽt: qm̃ ipsi ꝓsolabunt. Beati qui esuriũt: z sitiũt iustitiaz: quoniã ipsi saturabunt. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiã consequent. Beati mundo corde: quoniam ipsi deum videbunt. Beati pacifici: quoniam filij dei vocabuntur.

Beati qui pſecutionē patiunt ꝓpter iuſtitiā: qm̄ ipſorum eſt regnum celorum. Beati eſtis quū maledixerīt vobis hoīes: ⁊ pſecuti vos fuerint ꝓpter me. qō generaliter dixit.

¶ De Fide.

Fides eſt veraciter credere deū eſſe ſecundū duodeciꝫ articulos fidei noſtre chriſtiane. Ac etiā fides eſt deo credē. i. ſacrarū ſcripturarū ꝓfirmare veritatē. Decēq; precepta: necnō ⁊ ſeptem eccleſie ſacramenta obſeruare. Fides veniq; eſt in deum credere. i. chriſti opera imitari: ⁊ eius humilitatē cū pauptate: patiētia: ⁊ obediētia vendicare.

De charitate.

¶ Charitas eſt deum ſup omnia ⁊ proximum tāq; ſeipſum diligere. Ab ipſa āt oriunt ſeptem munera ſpiritus ſancti ſcꝫ Timor domini. Pietas. Sciētia. Fortitudo. Conſiliū. Intellectus. ⁊ Sapia.

De charitate ꝓximi.

Charitas āt ꝓximi ſeptē ſpiritualia gignit opera ſcꝫ miſericordie. Ut eſt ſanum conſilium dare. Inſtruere inſciū. Reprehendere peccantem. Letificare meſtos. Subuenire pauperibus. Orare ꝓ ꝓ exiſtētibꝰ i tēpeſtate. Orare ꝓ omnibus mortuis. Similiter q̄ ſeptē corporalia opera miſericordie gignit charitas ꝓximi. Quorū primū eſt paſcere famelicuꝫ. Secundū prebē potū ſitiēti. Tertiū hoſpitari peregrinū. Quartum veſtire nudū. Quītū viſitare icarcerātos. Sextū viſitare īfirmos. Septimū ſepelire mortuos.

¶ De quattuor virtutibus cardinalibus.

Cardinales virtutes ſunt quattuor. Quarum diuiſiōes cā breuitaꝫ omittēdo ipſas explicabimꝰ. Prīmo enī iuſtitia eſt retribuere vnicuiq; quod ſuum eſt. Prudētia eſt preteritarum: preſentiū: ⁊ futurarū rerū acta diſcutere: aduertere: ⁊ ꝓuidere. Temperantia eſt animi motus: ⁊ mundanarū rerū appetitus extīguens modēatio. Fortitudo eſt in bonis: ⁊ aduerſis alacriter pſeuerare.

De ſecūdo ope aīe: qō ſciētificū dicit.

Opus ſecundum aīalis creature appellat ſcientificū. a quo omniū animarum humanarū: diuīarūq; notitia declarat in hoc ſeculo: in quo duplicem recipimus ſapientiam. diuinam ſcꝫ ⁊ humanam.

¶ De ſapientia diuina.

Sapientia enī diuina omnium diuinarum rerum eterna eſt cognitio. Et qua per ſpiritus paracliti grāꝫ aīa in hoc mundo portiōꝫ recipit ſuam. Huius enim ſapientie radix ſacram nobis theologiā produxit. Que diuini cultus ritum oſtendit: ⁊ gratiarum dei: atq; iuditiorum occulta q̄ꝫ dulciſſime.

De ſapientia huius mundi: hoc eſt philoſophia.

Sapia xo huius mundi: taz maioris quãqz minoris a diuina pro
cedit sapiẽtia. Iuxta illud apostoli Jacobi: Omne datũ optimum:
z omne donũ pfectum desursum est: descendens a patre luminuz.
Est quidẽ mundi sapientia omniũ creaturarũ vera cognitio: que
philosophia dicit. Quam in gretia primo philosophi epicurei: de
inde Stoici postmodum pipatetici: reperisse tradunt. Quãqz ab
Adã vsqz ad Abrahã: z pphetas prius inuenta fuisset.

De septẽ liberalibus artib⁹ que a phia pficiscunt.

AB hac enim phia septẽ descendunt artes: videlicz. Gram
matica: Dialetica. Arithmethica. Rethorica. Geometri
a. Musica: z Astronomia. De grãmatica. Grãmati
ca est scia recte loquendi: scribẽdiqz correcte. Que primum i egi
pto tpe Osiris mariti Jsidis reperta est. De dialetica.
Dialetica est acuta disputatio: verum a falso distinguens: que a
Permenide ibidem reperta est. Rethorica.
Rethorica est disciplina ad queqz idonea persuadendũ. Cuius re
pertor fuit Demostenos fabri filius. Arithmetica.
Arithmetica dicit ab ares: virtus: z thimus grece: qõ latie nũer⁹
dicit. Unde arithmetica virt⁹ numeri iterpretat. Cuius autor a
pud grecos Tamius Pithagoras. Nichomac⁹ apũd latinos fuit
Geometria. Geometria mensura terre iterpretat: que apũ
egiptum primum reperta fuit. Cuius autor apud grecos Eucli
des fuit: z Eratosthenes sagacissimus in tali arte ambitu orbis
reperit. Et est geometria disciplina mẽsurarũ in se rõnez habens.
Musica ab aqua vocabulum sumpsit: eo q nulla euphonia. i. sono
ritas sine humore fit. Et huius autorem Tubal: vt superius dixi
mus: Moises fuisse asserit. Sed greci Pithagoram. Alij Mercu
rium: qui primum tetracordum instituit. Alij Linum: alij zetũ: vel
Amphionem fuisse tradunt. Et sunt tria musicorum genera. Unũ
qõ carmia fingit. Aliud in istrumẽtis agit. Tertiũ quod istrumen
torum opus: carmenqz dijudicat. Astronomia.
Astronomia a lege astrorum nomen assumpsit. Et est astronomia
que de astrorum lege: z celi conuersione disserit. Regiones: circu
los: cursus: ortus: z siderum occasus inquirens. Cuius autorẽ aliq
Can Noe filium. Ptolomeum vero egipti regem reperatorez
fuisse tradunt.
Ab his omnibus scientijs supra enumeratis vita hominum: z be
luarum: ciuitates: regna: sceptraqz proteguntur.

¶ De tertio oprre anime vitioso.

Tertium opus anime vitiosum est. cuius partes conscribē in animo est. Triplex eni est peccatū. Originale scz Ueniale. Et mortale. ¶ De peccato originali.

Originale nāq; peccatū est quod primi parētes nostri Adā: ⁊ Eua in gustatione pomi operati sunt: nec deleri nisi per baptismum ꝑt De peccato veniali. ¶ Ueniale peccatū est quod hoīez vsq; ad reatū ꝑpetue mētis non obligat: vel grauat: sed penam meret. Et hoc facile remittit. ¶ De peccato mortali.

Mortale peccatum est quod deum: ⁊ primum offendēdi causam agit voluntariam: aut mente: aut corpore: seu mēte: ⁊ corpore sil. Que offensio dei ⁊ primi: in septē capitalia diuidit peccata. Uidelicz in Superbiā. Irā. Accidiā. Auaritiā. Gulā. Inuidiā: ⁊ Luxuriā. ¶ De Superbia regina vitiorū ¶ Superbia regina oim vitiorū est: que omnib⁹ dedignat sibi superioribus: q; illis nō eqt. Dedignat etiā paribus: q; equātur ei. Et inferioribus ne ei equet. Cuius filie sunt hec. Prima est inobediētia: q; (vt dixim⁹) supb⁹ vel vana glorios⁹ non vult inferior videri: quod fieret si essz obediens. Secūda est contentio: q; vult vincē cū clamore: ⁊ sic iustus videri. Tertia est iactātia qua qs enumerat bona sua vt laudabilis appareat. Quarta est ipocrisis: qua querit hominibus in exteriorib⁹ bonus haberi. Quinta est ptinatia que factum aut dictū suum ōfendit: ne errare videat. Sexta est discordia que ꝓtra oīe dictū assumit cōtrarium ꝓpter vanā gloriam acquirendam. Septima est nouitatum presumptio: qua quis noua dicit: vel inuēit vt laudet. ¶ De Ira Ira est subtilis animi mot⁹ quo qs aduersus aliquē mouet: cui⁹ filie sunt sex. Quarum prima est rixa Hec est audax vindicandi voluntas: ⁊ iniuria facti procedēs. Secūda est timor mentis: hec voluntas vindicandi fugiens aduersitatem ꝓpter inimicitias extiatas. Tertia est ꝓtumelia. hec est voluntas vindicans ꝓpter exprobrationē malorū. Quarta est clamor: q̄ est voluntas se vindicans in exaltādo vocē. vel est vitupiū ad aliorum aures ꝓueniēs. Quīta idignatio: q̄ est volūtas se vidicans p molestie signū exterius demonstratū. Sexta est blasphemia que est volūtas se vidicās p opprobriū deo: vel sctis illatū. ¶ De accidia Accidia est diffidētia de ꝓpr̄js viribus: ⁊ auxilio dei ardua ꝓplendi Cui⁹ filie sunt sex. Quarū prima est malitia: que est voluntas machinādi malū alicui: quum et qs iniuriat alicui tūc irascit: postea tristat. Secūda ē desperatio: q; meritorū diffidētia: mater est dif

fidētie premiorū:ex qua iterū tristitia oriē. Tertia est pusillanimitas:que ex diffidētia nascit:puenīte ex ꝓsideratiōe ꝓprie fragilitatis:aut opis arduitatis. Quarta est rācor:q̄ est iueteratū odiū. qđ generat ex vetustate ire. Quīta torpor mētis circa p̄cepta.i.qdam inpsuasibilitas:p quā nō p̄t iduci ad excusationē mādatorum dei. Sexta est vagatio mētis circa illicita. Hec āt qñq̄ ē pticularis z certā hꝫ materiā:z sic ꝓuenit oībus vitijs. Qñq̄ est genēalis: z incerta z hec ꝓp̄rie est euagatio accidie.

¶ De auaritia

Auaritia est imoderat⁹ amor bñdi:q̄. vii. filias hꝫ. ¶Prima ē obduratio cordis:z hoc fit obmittēdo. Secūda violentia:z hec fit nocēdo alicui palā pfecta malitia. Tertia iquietatio. hec est lucri appetit⁹. Quarta piuriū:qđ in ēptiōe:z vēditione sepe accidit. Quīta fallatia:que fit p verba decipiētis in occulto. Sexta fraus:hec ē deceptio perfecta:z hec fit ī pñtia illi⁹ q̄ decipit. Septima ꝓditio: hec fit in absentia decepti.

¶ De gula

Gula est imoderata cibi auiditas:z hec sex filias hꝫ. ¶Prima scurrilitas:q̄ gula mouet ad verba scurrilia. Secunda multiloquium. Tertia detractio. Quarta vitupia: z alia x̄ba iania. Quīta iepta letitia.i.lasciuia carnis:siue gestus corporis inordiat⁹. lasciuiā mētis demōstrans. Sexta imunditia:que ꝓuenire ex gula solet:vt est vomit⁹:eructationes fetide ac luxuria.

¶ De luxuria.

Luxuria est libidinose voluptat⁊ appetit⁹:cui⁹ filie sunt. viii. ¶Prima cecitas mētis: q̄ ī ope luxurie tota rō absorbet. Secūda incōsideratio mort⁊:z iferni. Tertia iconstātia ad cogitādū z desiderandū mō istud:mō illud. Quarta amor sui. Quīta p̄cipitatio q̄ qs p̄cipitatus currit ad peccādū: exponēs se piculo mortis ꝓpter luxuriaꝫ opandā. Sexta est odiū dei. Septima affect⁹ pñtis seculi scꝫ appetit⁹ bonorū:diuitiarū:z huiusmodi p que finē suū ꝓsequit luxuriosus. Octaua ōspēatio futuri seculi:q̄ ē diffidētia glie:vel venie ꝓseq̄nde:z hec est filia luxurie ꝓsumate.

¶ De inuidia.

Inuidia est odiū aliene felicitat⁊:cui⁹ filie sunt. v. videlicꝫ. Odiuꝫ .i. velle malū alicui:z nolle bonū. Secūda exultatio in aduersis ꝓximi Tertia afflictio in ꝓsper⁊. Quarta susurratio: q̄ est latēs detractio. Quinta detractio que in apto fit:z vult melior vidēi illo cui ōtrahit. Cū ātque de triplici mōdo ī summa breuitate dici potērāt stilo facillimo pstrixerim⁹. Nūc eodē mō dicendū est de triplici iuditio ordiatī vēturo ab artipico:a macrocosmo:z a microcosmo .i. iuditiū dei:celi:tēre:atꝫ hoīm. Quod iuditiū triplex appellabim⁹ videlicꝫ.

Iuditium principale: Iuditiū pticulare: Iuditium spetiale. Et pri
mum de iuditio principali dicet.

IUditiū pricipale erit initium signorū dei ſm euangelium.
Que signa deus in vltimis dieb⁹ p̄misit fieri ſcz ſig̃ erunt
in sole: et luna: z stellis: z in terris pressura gentiū pre ſſu
sione sonit⁹ maris: z fluctuū. Arescētib⁹ hoīb⁹ pre timore: z exp̄e
ctatione que supueniet vniuerso orbi. Hoc itaq; iuditiū ab aduen
tu antichristi vsq; ad. xv. signorū apparitionē erit De ātichristo
Nam in nouissimis dieb⁹ de Babilone: z de tribu Dam vēit q̄dā
hō pestifer: fidē christi subuertēs: q̄ se christū z verum messiā faci
et. Unde antichristus appellabit̄ de tribu Dan. Hic supbia luxu
ria: omniq; malitia plenus erit. Et diabolica psuasione q̄zplurios
hoies: iudeos p̄serti: ad credulitatē: z iniquā fidē allitiet. Copiosa
q; mūera offeret fidelib⁹ christi ad eos preuaricādos. Sed si ꝓsen
tire noluerit post minas diuersi cruciat⁹ penas īponet illis vsq; ad
mortē. Sibi āt credere volentibus īprimat caracterē maledictio
nis. Tunc vero Enoch z Elias īsurgentes in eū veritatē christia
ne fidei predicabunt: z fallatiā illi⁹ iniquā esse. Quāobrē is pessi
mus Antichrist⁹ illos martirio interire faciet. Mira ac stupēda
miracula ostēdet: donec in medio tēpli Salomonis tāq; de⁹ sede
bit adorād⁹: z ecce āgel⁹ dñi ibidē illū atrocissima morte iterfitiet
Sāe tc̄ iudei erorē suū; optie ꝓgnoscētes: ad ꝓritiōz nouā: z pnāz
deuēiēt. Et sic reliq̄e iudeorū salue fiēt. ¶ De iuditio pticulari.

IUditium pticulare ptim erit materie celestis ptim elemē
taris. Nam ex ipsis quidem q̄ndecim horrenda signa sunt
precessura. Prima die mare stans ī loco suo cubitis. xl. sup
oīm montium altitudinē velut murus eleuabit̄. Secunda die maē
descēdēs tm̄ deficere videbit̄ q; vix apparebit. Tertia die pisces
sup̄ mare se oñdēt: dātes mugit⁹ vsq; ad celos: quos sol⁹ de⁹ pcipi
et. Quarta die aq̄ maris: z fluiuz ꝓburet̄. Quīta die arbusta: z hē
be: cūctaq; ꝛ gulta sanguīeū emittunt rorē. Sicq; aues celi q̄libz ī
genē suo: tēroze ptērite nil pēit⁹ gustaē q̄būt. Sext die pene cūcta
ruēt edifitia: z fluīa igne ab ortu sol⁹ vsz ad occasū currēt. Septia
die lapides frāgēt̄ adīuicē quorū strepitū nisi de⁹ itelligz. Octa
ua die fiet tēremot⁹ genēalis: ita vt null⁹ hoiz siue aīaliū ī se ꝓsistē
possit: Nono die exibūt hoies ō cauēnis: z tāq; demtes z īsensati
eūtes ad iuicē loq̄ neq̄būt. Decia die oīa montana ī puluerē redi
gēt̄. Undecia die surgēt ossa mortuorū. Duodecia erit tāq; stelle
cadētes ō celo: vel hoies q̄ pri⁹ ī mdo tāq; stelle splēdebāt ī ruinā

Tertiadecima moriẽtur omnes viuentes: vt cum mortuis resurgere queant. Quartadecima ardebit celum ⁊ terra: ⁊ tm̃ ascẽdet ignis quantũ in die diluuij ascendit aqua. Quintadecima vero ⁊ vltima die fiet nouum celum: ⁊ noua terra: omnesq; mortui surgẽt imortales: ⁊ in christi etatis plenitudine scz annorum. xxxiii. Boni absq; vllo defectu nature: ⁊ grauedie. Remissisq; nature vitijs cũ omni prestantia anime. Et corporis dignitate: ac optima valitudine: leti iucundi: atq; gaudentes erunt. Mali vero icorrupti ⁊ ipsi resurgent cum omni naturali defectu, ppria egritudine: ac vitio quo mortui fuerint: molesti: afflicti: trepidi absq; vlla consolatiõe: ⁊ pace erũt: nouissimũ expectãtes iudiciũ. De iuditio spetiali.

Iuditium spetiale est iuditiũ domini nostri Jesu xpi q̃ spetialiter ad iudicandũ genus humanũ venturus est. Quod quidem iuditium in tres partes diuidimus. In prima pte de aduentu iudicis dicemus: ⁊ saluatoris Jesu christi. In secũda de damnatorũ condemnatiõe: ⁊ pena. In tertia de gloria beatorum.

De aduentu domini nostri Jesu christi.

Huent⁹ domini nostri Jesu christi expletis prodigijs superius annotatis erit in valle Josaphat: vbi ipse christus cũ omni militia celesti beatorum spirituũ: ⁊ sanctorũ omniũ in aere eleuatus: in maiestate diuina: ⁊ humana carne sedebit ad iudicandum bonos: ⁊ malos reprobos: ⁊ electos. Boni vero: ⁊ electi ad dexteram iudicis in nubibus a terra eleuati erunt. Mali ãt ⁊ reprobi ad sinistrã domini nri Jesu xpi: in terra, prostrati iacebunt De pena damnatorũ. Pena igit̃ damnatorum triplex erit scz penitentialis: sententialis: ⁊ eternalis. Penitentialis enĩ tria in se penarum genera ptinet: videlicz Sensitiuã. Visiuã. Et expectatiuam. Sensitiua pena erunt dolores mẽtorũ graues: ⁊ egritudines corporis insanabiles. Visiua pena reproborũ erit visio: ⁊ aspectus irati iudicis in eos: ⁊ angelorũ apparatus ad eos expellẽdos in inferni baratrũ necnõ ⁊ atrocitas demoniorum parata ad ipsorũ ruinã. Aderũt etiã ante ipsorũ oculos totius claustra iferni aperta inumerabilibus crutiatiabus plena. Expectatiua pẽa erit rancor: ⁊ trepidatio vehemẽtissima: in expectãdo terribilẽ sniam damnationis eterne. De pena sententiali: Sentẽtialis pena erunt horribilissima verba Jesu xpi increpantis: dicẽtisq; malis ac reprobis. Esuriui enĩ ⁊ non dedistis mihi manducare. Sitiui enĩz ⁊ non dedistis mihi bibere. Hospes erã: ⁊ nõ collegistis me. Infir-

mus erã: ⁊ in carcere: ⁊ nõ venistis ad me. Tunc respondebunt ei dicẽtes. Dñe qñ te vidim⁹ sitientẽ aut esurientẽ: aut hospitẽ: aut nudũ: aut infirmũ: aut in carcere posituz: ⁊ non ministrauim⁹ tibi: Tunc respondebit illis. Amẽ dico vobis q̃cũq; nõ fecistis vni de miorib⁹ his: nec mihi fecistis. Quãobrẽ ite maledicti in ignẽ eternum: q̃ parat⁹ est vobis: diabolo: ⁊ ãgelis ei⁹: Ad que stupẽdissima ꝓtremẽdaq; ꝟba oẽs damnati summis cũ stridoꝛib⁹: atz boꝛrẽdo vlulatu cũ imundis spiritub⁹ ruent in infernũ. ¶ De eterna pena damnatoꝛũ. Eternalis denicq; peccatorum pena erit infra scripta. Martirij diuẽsitas: ⁊ crutiatus: q̃ quidẽ in eternũ ⁊ ĩ seculũ seculi manebit. Unde oĩ spe pẽit⁹ amissa re, ꝓbi damnati: oẽsq; in inferni baratro clausi: hec tria ĩ ꝓpetuũ mala sustiebũt. Malũ scz spetiale Malũ sotiale. Malũ geneãle. De malo spetiali. Malũ spetiale est vniuscuiusq; peccatoꝛis spetialis pena aĩe: ⁊ coꝛporis: vt in hoc exẽplo. Quilibz superbus iuẽ id quod ꝑ superbiã magis: minusue peccauerit: ita diuersa: ⁊ spetialia martiria sustinebit: vtpote. Si superbe q̃s locutus fuerit: lingua eius igne ꝓburet. Si eleuata ceruice superbiã egerit: sepultũ caput in ignẽ habebit. ¶ De malo sotiali. Malum sotiale erit quedã ordinata pena: vt in hoc exẽplo. Oĩb⁹ superbis dabit ignis acerbissimus sub pedibus luciferi. Auaris lac⁹ feruẽtis liquefacti auri dabit pena. Luxuriosis picem feruentez dabit infernus. Gulosis fluuius dabit sulphure⁹ in quo submersi iacebũt. Accidiosi in frigidissimo glatiarũ lacu punient. Iracũdi in tenebris exteriorib⁹: ⁊ interioꝛib⁹ cũ draconib⁹ habitabũt: eoꝛũ mẽbra deuoꝛãtib⁹. Inuidi obscurissimis speluncis obtrusi: atz cauernis: remanebũt cũ vermib⁹: oẽs eoꝛũ sensus deuoꝛãtib⁹ ¶ De malo generali. Malũ generale sunt vniuẽse pene ꝑ q̃s geneãliter dãnatis ꝓtribute sunt oĩbus. Tũ superbis tũq; ceteris peccatoꝛib⁹ cui cũq; peccato subditis. Quarũ quidẽ penarũ alie intrisece aĩe. Alie exteri⁹ in coꝛpoꝛe sunt. Alie denicq; iteri⁹: ⁊ exteri⁹ habẽt. Pene aĩarũ interioꝛes scz. xi. sunt lachryme intẽioꝛes. Uermis ꝓscie. Timor. Pudoꝛ. Inuidia. Rancoꝛ. Ablatio toti⁹ spei. Dolor creatiõis ꝓteruа fantasia. Demens ꝓscia. Profundissima denicq; tristitia Pene coꝛporis extẽioꝛes scz sunt. viii. Caloꝛ ignis. Stridor frigoris. Tenebre. Clamoꝛ ĩ ꝓboꝛũ. Sitis acerbitas. Sulphuris fetor. Uincula. Carcer. Pene ẋo interiores: ⁊ exteriores aĩe: ⁊ corporis sunt. iiii. Aspect⁹ demonũ. Carẽtia diuĩe visiõis. Carẽtia moꝛtis. Furoꝛq; irascibilis. Ue ve ve illis q̃ ob vitioꝛũ suoꝛũ ad hec merẽt̃ supplitia deferri vbi ĩ eternũ spes euadẽdi nulla pẽit⁹ futura

¶ Nñ tūc btōrū gliam āpli⁹ ipsi etiā videbūt: ñ ad illorū suffragiū sz ad sui incēdij maiorē dolorē z afflictionē. De gloria beatorū. Gloria ꝓfecto beatorū in.v. diuidit gaudia: q̄ sunt. Gaudiū ꝓplatū. Cōfirmatū. Ordinatū. Glorificatū. z premiatū. ¶ De gaudio ꝓplato. Gaudiū ꝓplatū erūt dulcissima ẋba dñi nr̄i Jesu xp̄i i extremo examīe dicētis pblāda voce: z iucūdissimo vultu. Venite bñdicti pr̄is mei possidete regnū q̄ vobis a mūdi origīe patū est.

De gaudio ꝓfirmato. Gaudiū ꝓfirmatū erit ipsa sīnia saluatoris nr̄i ab ipso saluatore nr̄o: z ab oib⁹ sanct⁹ ꝓfirmata. videlicz q̄ oēs re,pbi iuste damnati sunt. boni āt ad gloriā electi sempiternā remaneāt. His āt exēplis q̄ scz ad beatorū salutē: z de dānatorū: re,pborūq̄ ruinā ptinēt. Celoq̄: z terra p ignē purgato: eadēq̄ tēra tāq̄z cristallū purissimū renouata: z redacta i planitiē: oēs electi i nubib⁹ eleuati cū dño nr̄o Jesu xp̄o: oiq̄ beatorū spirituū militia: sacratissimo iubilātiq̄ cū sctōruz cetu gloriā ꝓscēdet sēpiternā: i q̄ gaudiū ordinatū, pculdubio erit. ¶ De gaudio ordiato. Gaudiū ordinatū est illa summa letitia q̄m electi hēbūt in dignitate cordis z locatōis sctōrū beatorū: z āgelorū: sic̄ i subdito patebit exemplo Nā sic̄ in āgelic⁹ spiritib⁹ ordinē mirabilē admodū instituit deus. Nulli dubiū eē debz q̄n idē i sctis electisq̄ suis factur⁹ sit. Ut q̄libet i gl̄a suo gloriari possit i deo: quo frui i etēnū valeat i sublimiori pte celi ēpirei ¶ De trinitate. i. padisi glorioissima trinitas p̄r. scz z fi. z. s. s. i trono tāq̄z impiali i sede q̄escet: i die. vii. i q̄ ab oi ope suo qō patrarat cessatur⁹ eit. Ad cui⁹ dexterā dñi nr̄i Jesu xp̄i sedebit hūanitas z btā ẋgo ei⁹ ab alto latē māsura ē. Huic āt sedi, p reclīatorio erūt Seraphin. Cherubin. Dñatiōes. Principat⁹ Potestates. ac ẋtutes. Troni, p sede dei astabunt. Septē ẋo archageloru spūs corā dei maiestate assistēt. quorū tria hec habent noia Gabriel nunti⁹ dei. Raphael medicīa dei. Michael iustitia dei. Cui⁹ officiū vsq̄ ad diē iudicij mēita aiarū ē cernē. angelis p̄cipere: z archāgelis iuxt formā iā in supiori mūdo artipico ordiate cō scriptā. Nā z de sctōrū ordīe p tres gd⁹ i trono dei existentiū: vabim⁹ exēplū tale. Grad⁹ p̄mus sublimior locus i trono est: vbi ino cētes i Apocalipsi habitaē sub ara dei describūt. Cuz q̄b⁹ etiā ioseph dñi nr̄i Jesu xp̄i nutriti⁹ ponit: vt q̄ saluatoris infantiā nutriuit infantiū ꝓsortio foueat. De secundo gd̄u. In scō gd̄u q̄ttuor sedebūt euāgeliste: q̄ vitā mores: doctrinā: passionē: mortē: resurrectionē: ascēsionē. z oia q̄ ad xp̄i fidē ptinē videbāt: tā ore q̄z calamo toto p̄dicauerūt orbi. q̄m xp̄m sāguīe suo pueri nutritū testati sūt

De tertio gradu. Gradū tertiū in quo doctores habitāt q̄ tanq̄z euāgelistarū repetitores: doctrinā quā ab ipsis magno ibiberunt sudore: nobis insudando facillimā ostenderunt.

De locis sanctorum.

Primus sanctorum locus dicit in quo beatus Johānes baptista cum apostolis. Et Adā cum patriarchis in circuitu throni sedebunt ceteris altiores. vbi Maria magdalena cum Thamas. i. cum latrōe sic noiato tanq̄z misericordie pricipali ora exēpla summi ⁊ glorioſissimi dei consedere videbunt. Discipuli domi nostri Jesu christi: cum iudicibus: ⁊ populi regibus veteris testamenti scz Moise: ⁊ Dauid: in circuitu throni erūt in secundo choro gaudētes. In tertio choro martires noui: cuz vetustissimis athlete cōsortes erunt. In quarto choro pontifices romāe ecclesie: cum pontificibus antiquis legis hebreorū stabunt ad inuicem gaudentes. Erunt confessores nō pontifices cū prophetis i q̄nto choro. Virgines cum virginibus manebunt in sexto. In ſptio vidue cum viduis quiescēt. Octauus chorus habitatio erit cōtinentium cum continentibus: Beniq̄ ꝓiugati cum ꝓiugatis pristīe legis inuicē gaudebūt. De gaudio glorificato. Glorificatū gaudium est gloria que diuersas dignitates aiabus: ⁊ corporibus electorum contribuit: vt hic inferius latius continet.

De gloria paradisi.

Gloriaz paradisi esse nihil aliud scire debem⁹: nisi q̄ sit deo omnipotens: qui in trinitate viuit ⁊ regnat in secula seculorum. Cuius glorie tanta est maiestas vt oīm seruorum suorū aīe ⁊ corpora post iuditiū ieffabile letitiā ꝓsequant. Quorum dignitates tā in qualitate q̄z in quantite: ⁊ maxime: ⁊ diuerse eruut. Alie nāq̄ ꝓprie sunt anime. Alie corporis. Alie aīe ⁊ corporis. Dignitates sunt in his tribus potentijs in q̄bus ad dei imaginem creata est aīa: vltra tñ materiā creatiōis. Nam minor anima paradisi: memoria: ītellectu: ⁊ voluntate: plus a deo: ⁊ ab omnibus creaturis capit: q̄z omnes demones cum omnibus damnatis. Uñ erunt aiarū dignitates multo magis in paradiso post iuditium digniores ꝓpter corporū vnionē. Que animarū dignitates sunt sex

De dignitatibus animarum

Prima dignitas aīe est cum intellectu deū ꝓgnoscē ieffabili cognitione. Et oīm creaturarū diuinarū: humanarumq̄ rerū ꝓpetuā: ⁊ verissimā habere cognitionē. Secūda digni

tas aīe est: eternaz patris potentiā: filij sapientiā. spirit⁹ sancti charitatē xaciter sup excessuz nature itelligere pticulariter scz i bonitate: pietate: iustitia: mia: zc̄. Non tñ vno modo omnes aīe pcipiunt. Alie plus: alie minus: quelibz in gradu: z portione sua. Tertia dignitas est cū memoria reminisci cuncta dei magnalia: facta: que facit: z que factur⁹ est: ꝼm ꝓmunē: aut pticularem: in magꝫ aut minus cognitionē: tñ supra excessum nature animarū: z spirituum malignoꝝ. Ita memorie dignitas tāta erit: vt omniū hoīm: z beluarū genus in ꝓmuni: z pticulari colligat cognitione z oīm scīarū dogmata q̄z dilucidissime. Ineffabiliter postremo quecūq; gloriosa pcipiet aīa: tenebitq; i ppetuū. Quinta dignitas aīe est īmēsa cū charitate volūtatē suā i dei volūtate ita posse vniri: vt volūtas dei sit voluntas aīe: z aīe voluntas dei sit. Ultima dignitas deniq; aīe est. Charitate diuina fruendo: magis: magisq; augendo vsq; in infimum deo frui posse. Et tā in gloria angelorū: q̄z sanctorū spirituum: z oīm beatorū letari: vt z ipsi maiorē gloriā sp: z dignitatem acquirentes sint. Que quidē dignitas in xii. dotes exponitur vt infra patebit.

De dotib⁹ coꝛpoꝛū: dignitatibusq;.

Erit ātē corp⁹ humanū de natura elemētari sicut in seculo erat. Verūtñ ꝓpter glorificationē: z diuinā purificatiōez īmutabit̄ de dignitate in dignitatē. De defectu in xtutē De passione in īpassibilitatez: hoc mō. Ubi erat ꝓdensum: gracile fiet z subtilissimum: ita vt montes z parietes transire valeat: tāq; si p aerē volasset. Erat tarditate oppꝛessum: tunc oēm habebit velocitatē: ita vt i momēto oculi totū possit oꝛbē pagrare. Si nigrum fuerat: aut obscurum: adeo lucidissimū fiet: vt scpties solis superet splendorē: z ipassibile ab omni afflictione pꝛorsus remāebit alienū. Tanta insup agilitate dotatū erit: vt a cētro terre vsq; ad angelicos ordies scandere possit in momēto. Ita etiā robustuz z forte ēit: vt sol⁹ castra: ciuitates mōtesq; a radice valeat euertē. Glorificatis coꝛporib⁹: z ab oī pēit⁹ egritudine ꝑuatis: tunn mira ppetuaq; pulchritudie erūt decorata. sup oīa aromata redolebūt optīa plēitudis xpi iuuentute reforꝛmata. Hēiq; egregijs adornata sensib⁹ inisibilia cēnēt: iaudita audiēt: z q̄ nō licz boi loq̄ audacter fari poteꝛt. Odoramentoꝛū fragrantiā odoꝛabūt ineffabilem Tibū demū angelicū coꝛpoꝛa gustabūt būana: z diuio saturabūt̄ potu.

Birim⁹ aiarū z coꝛpoꝛū gloriā: dignitatemq; i spetiali Quid nūc i cōi habeāt excellētie bꝛeuiter videam⁹.

Pax erit his ꝑpetua: et ab omni perturbatione alieni penitus erūt. Nam oēs beati eternā concordiā ꝑpetuā letitiā ⁊ quietem: iucunditatē: ⁊ dei angelorumq; dilectionē nec non ⁊ beatorum ipsorum diuinā ad inuicē ꝓseruabunt amicitiam Tunc omnibus erit laus: decus: ⁊ potestas.

Quantum enim ad beatorum gloriam ꝑtinet: nos satis dixisse arbitramur. Igitur de gaudio sequamur ꝓmiato.

§ Gaudium premiatum oim sanctorum gaudium est iux̄ qlitatē bonorum operum suorum: vt hic ꝑpe manifeste appareat. Duplex est enī patrie eterne sanctorū premiū. Quantitatis in spetiali. Et dignitatis. Quantitas beatorum premij in triplicem numerum distinguit̄. In centenum sc̄z quod sanctis offertur virginibus. in sexagesimum quod viduis datur. In trigesimum quod omnibus coniugatis attribuitur. Dignitas premij duplex est sc̄z Gradualis: ⁊ Coronalis

¶ De dignitate graduali

Est dignitas gradualis de qua superius ad plenum ꝑ choros scripsimus. Nam maior dignitas est apostolorum q̄z discipulorū. Qm̄ alie in choro patriarcharū posite sunt. Alie vero apostolorum: oēs iux̄ meritum ipsarum.

De dignitate coronali.

Dignitas corōalis est aureola que tā q̄z corona ꝑ dignitate solis x̄ginibus: doctoribus: atq; martiribus attribuit̄. Ex̄ martires sūt non solum hi q̄ martirij gladiū suscipiunt. Verum ⁊ qui ꝑ deo: ꝑ fide: ꝑ religione: ⁊ ꝑ bono proximi ꝓtinuum hoc in mundo martirium sustinent tribulationū: q; ⁊ ipse laureolā habere merent̄. Ad quam quidē gloriā: dignitatē ⁊ coronā prenoiatas huius opis nr̄i lectorē ꝓuenire faciat omnipotēs deus. Ad cuius laudē: ⁊ bonorem editū est hoc opusculū. In quo a ꝓncipio creationis cunctarū rerū: vsq; ad ꝓfecti iuditij horaz oīa breuiter enarrare curauimus Itaq; filioli mei ad quorū instantiā: ac etiā vtilitatē ipsum ad scribendum ꝓtuli: si plus: minus q̄z debuerā conscripserim: corrigēda correctōi exponens: venia dignus apud vos hr̄i veli. Si āt ꝓdubile q̄d memoria: ꝓtulerī: id nō mihi: sed soli deo attribuendū iudicetis. Qui de⁹ oīpotēs oīm i se fedeliter credentiū vt fuit ꝓdictor: sic ⁊ saluator existet in fine seculi amen.

At iterum: atq; iterū hec oīa que superi⁹ dixerim: scripserimue idcenter: aut que non debueraz licueratq; protulerim: sacre pagine offero doctoribus corrigendum.

Ad fratres suos Cartusienses domus sanctorū Jeronimi ⁊ Bernardi ꝑpe Paduā de imensa charitate dei. Prefatio.

Sicut pridie de iteriori hūilitate: ⁊ patiētia locut⁹ sum vobis dilectissimi frēs: ita ⁊ nunc de summa dei charitate sermonē facere ꝓposui: vt quēadmodū iuditia dei acerrima audistis fieri in supbos ꝓ acquisitōe hūilitatis in salutē. Et iuditia in humilib⁹ ꝓ conseruatione humilitatis. Ita ꝓcipere possitis dilucide q̄ ⁊ quanta electis suis dñs suauissim⁹ largiat̄: ⁊ donet his qui tribulato corde fuer̄t. Quibus sp ꝑpe fuit: ē ⁊ erit: vsq; ad ꝯsumationē seculi. Unde ⁊ nos in ipsum sperare debemus: q; post tēptationes: tribulationes: ⁊ angustias ꝑpter eum: de gaudio ⁊ letitia sempit⁊na nobis ꝓuidere dignabit̄: dicente domino. Vos qui secuti estis me: ⁊c. Quid sit charitas dei.

Est enim charitas dei in electis in hac sc̄z mortali vita nihil aliud nisi arra diuine fruitionis: que ꝓ diuersa spiritualia media cognoscit̄. Media autem principaliora sunt q̄n q;. Gratia vocationis. videlicz Gubernationis. Correctionis. Refectionis. Et consolationis. De vocatione.

Gratia vocatōis est mediū ꝓ quod de⁹ quē diligit ad atriū sue sacre religionis trahit. Unde saluator noster ait. Nemo venit ad me nisi pater me⁹ traxerit eū. Ille equidē ducit̄ ⁊ vocat̄ a patre qui nō humana industria ductus. ⁊ sua fretus prudētia audet oia equanimiter tollerare posse: sed aut ītima cōtritione ꝓpunctus de peccatis: aut diuino vulnerat⁹ amore a corde penitus seculum cū oi gloria sua extinctum esse ꝓgnoscit. nec taz a ꝟtute sua hoc esse credit: sed a diuina oīno euenisse mia veracitē putat. Nam ꝓ seipsum non solum cogitat mundum despicē posse: sed nec ī ipso viuere scire optime noscit: dicēte dño. Omnis plātatiō quā nō plātauit pr̄ me⁹ eradicabit̄: Jō animaduertendū ē in accceptādis nouitijs an a deo vocati sint: an ab humana prudentia. Nā alij ducti sunt a natura. Quia aut Saturnus: aut Jupiter predominatus ē q̄ sacrj moribꝰ domināt̄. Alij a terrore penarū iferni trahūt̄. Quia forte ꝓpupati melācolice gradu quodā: eligūt in hoc mōdo magꝭ affligi q̄ ī tartareis deputari faucib⁹. Alij ꝟo a dño vocati: nec naturā sequūt̄ hūanā: nec tērorē verēt̄ eternū. Sz diuia tātū freti mia ī filij dei sui dñi nr̄i Jesu xp̄i honorē: ⁊ laudē: oia posse ꝟa citer credūt. Ideo non curant de dilatione probationis sue: quia iam in corde eorum approbata est voluntas sua.

Unde talib⁹ oia facilia sunt in ꝓbatione: tam in vigilijs: q̃z in ieiunijs: in silentio: z ceteris obseruãtijs. Et ideo dicit Ab operibus eoꝝ cognoscetis eos. Vos aũt dilectissimi frẽs imensas deo gratias agite: qꝝ ꝺa fuit vocatio vr̃a: sicut ego exptus sum diuersimode: multisq; modis. Unde mirabilia dei cognoui: z vidi: z ꝓserti in dilecto meo. Qui cum puerul⁹ essz: z a.d. F. inesecutus: z oĩno licentiatus pre etatis sue teneritudine: latitabat ꝓ occulta domus donec puerilis patientia senilẽ superaret austeritatẽ. Ideo optia est: z sancta ꝓsuetudo nostra per annũ in seculari habitu grãz expiri.

De directione pastoris.

Medium v:ro directionis est ꝑ qõ de⁹ dirigit aiaz dilecti sui in manu preceptoris: z rectoris: quos ipse elegerit spetialiter, ꝓ inIructione: z gubernatione electoꝝ suoꝝ. Ideo ꝓpter deum venerandi sunt: z colendi a discipulis z subditis eorũ: ne dñs irascat ꝓtra filios ingratos rectorib⁹: ac preceptoribus suis. Animaduertite ergo: z videte charissimi si mediũ dedit vobis dñs: non dico preteriti preceptoris: sz ad presens rectoris omni hũilitate prediti: z gubernatoris vobis mediũ de⁹ elargit⁹ est infinita charitate ornati. Unde in humilitate: z charitate ꝓfecta deus ipe eundẽ patrem ꝓbatissimum vos eruditos esse faciat. Itaq; capite ab exẽplo eiusdẽ patris prioris vestri: z mei: humiliãdi iugũ omni humãe creature ꝓpter deũ: sicut hic sanct⁹ pr̃ vester in me facere cernitis: in meã correctionẽ inquaz z vestrã doctrinã. Quid de ei⁹ inextimabili charitate dicã: quum ꝓ pace: z salute nr̃a: patriã: domum: z ꝓprios fratres dereliquerit: z peregre profectus sit ꝑ intẽsos calores: Hic laborib⁹ fract⁹ pre magnitudie vie: itineriscq; acẽbitate nõ fuit ꝓturbat⁹: neq; ꝓquestus: sed tanq̃z agnus mansuet⁹ ad victimã ductus onus benignissime suscepit regendi vos: z me cum tota domo vr̃a: z nr̃a simul. Quid vltra loquar: Hic est alter Moises de quo scriptum est. Mitissim⁹ erat pre ceteris hoĩbus vniuẽse terre. Beati nos si ei credim⁹ sed ve nobis: z vobis si ingrati erim⁹. qꝝ lepra Marie cadet sup nos. Diligam⁹ ergo eũ vt prẽm Veneremur vt rectorẽ aiarũ nostrarum Et ad imaginem z similitudinem dei colam⁹ eũ: qꝝ nob a deo datus est in ducem.

De correctione dei.

Medium correctiõis sunt ille tẽptationes quib⁹ domin⁹ suos recipit flagellat in salutẽ. Et humiles quos diligit: corrigit: z castigat. Unde non minus ꝑ hec aduersa imẽsa

dei charitas cognoscit in electis: q3 p cetera alia vultiora media. Nam q: pfuisset infantulo lac dulce suxisse genitricis: si correctio genitoris non coriperet adolescentiã eius: z eum in solidum panẽ nõ abluisset. Unde quãto maiora sunt vulnẽa diligẽtis: tãto sunt felitiora gaudia patiẽtis. Itaq; frẽs patienter discite iugu3 domi a iuuẽtute tolerare: si senio illud suaue z onus leue fieri poptatis: sciptura attestãte. Jugũ. n. zc̃.

De refectione dei.

Medium pfecto refectionis est vnde iustitia mie dei freno detẽta desistit a plagis: z virgã correctõis repõit: atq; ad tps abscõdit. Tunc quiescit anim⁹ a vano timore: z amoe Tunc oculi cessant ab intuitu vano. Aures obturanr̃ mũdo. Lingua veluti diu fessa a murmuratõe silet. Man⁹ illicita: z vana desinit exercere. Similiter a frequẽtia incessus pedes refrẽanr̃. Memoria obliuiscit malorũ: reminiscit q; miarũ dei: z circa licita: deuota: z sancta versat. In quibus similiter rõ: z itellect⁹: q̃ obscurabant in tenebras exteriores: vbi aderat fletus: z stridor dentium: diuio nũc lumie illustrati cernũt q̃ dei sunt. Voluntas ẽo stabilit z figit in xpo. Mens aũt q̃ captiua ducebat p foros: z plateas: p hospitia coiquinata vsq; ad choros puellarũ: z iuuenũ lasciuias: puerorũq; ludibria. Nunc tanq̃3 morbido lecto in sinu domini Jesu soporat: z dormit. Unde inouat⁹ tot⁹: z reformat⁹ in pace reficit: z aia: z corpore solidat: iuxta promissum dñi dicentis. Venite ad me oẽs q̃ laboratis: z onerati estis: z ego refitiã vos. Tũc tps ẽ oõis z deuotionis: tunc colloq̃a fugiẽda sunt: z visitatões: necnõ z recreationes sensuales. Sed magis: magisq; in solitudine: z silẽtio lectionib⁹ illis insistere: q̃bus in humilitate: z charitate reformatus ille erudiri possit: cũ meditationib⁹ contiuis Jesu xp̃i circa ei⁹ natiuitatẽ: vitã: passionẽ: mortẽ: resurrectionẽ: z ascensionẽ. Et sic pseuerãter agere donec ad vltimũ pducamur medium ꝓsolationis.

De consolatione spirituali.

Quintũ vltimũq; medium ꝓsolationis est p qõ suauis domi nus sese dilecto suo post eius reformationẽ in fide: z ĩ hũilitate ꝓfirmatõ3 ostẽdere intẽderit: iux illud pphete. Gustate: z videte quoniam suauis est dñs. Gustate iquit primo: deiñ videte ait. Ideo de gustu in sensatõe dicendũ est. Hemũ de diuina visiõe quod a deuotis audiui loquar. Gustatio in sensatione diuersa est: z varia in sensibus. Tamen sp a dño diffusa est: vnde piculosa est: z in cognitione valde difficilis: presertĩ in exptis: q: diabol⁹

conuertit se aliquando in angelū lucis: ⁊ similes degustatōes: visiones: ⁊ reuelationes dare: ⁊ ostendere p̄t: dicente apostolo. Ipse satanas transfigurat se in angelum lucis. Non desinā tñ de his varietatibus aliqua verba facere: cum remedijs in illis necessarijs et oportunis. ¶ De exēplo cuiusdā iuuēis ī diuersis sensatōib⁹ spūs

Audiui a quodam iuuene qui dū semel in ambulatorio domus sue p̄ambularet cogitās vnde hoc q̄ tot pulcherrimi ⁊ diuites iuuenes: ⁊ puelle: charos dereliquētes parētes ⁊ cognatos: necnō ⁊ seculum. Et ad sacrū gremium ꝑfugiunt religionum: vbi omnis austeritas vite residet: ⁊ seueritas morum ad vnguē obseruat̄. Et quomō tenera ifantia hec oia pati possz: ⁊ sustinere. Et ecce tunc quedam subita ⁊ repentina suauitas facta ē in pectore cogitantis ita īmēsa q̄ vix se contiere poterat a clamoribus. Sed ne a parentib⁹ audiret̄ vi manu ora clausa tenuit: donec cursu quendā secretū locum petisset. Et quā primū illuc applicuit suauitas illa penitus euanuit. Iuuēis autē stupefactus admirans mirum in modū pectora palpare cepit dicens. Quid hoc est domine: domine mi dolcissime: Nunquid hoc est vnde allitiunt̄ qui ad brauium currunt sacrarum religionum: Si ita est trahe etiam me post te in odorē vngentorum tuorum: iam capt⁹ sum: ⁊ vulnēratus: vnde nō deserā te amodo: donec īdicabis quid vis vt faciam. Hic adeo iebriatus: bacatusq̄ amore Jesu xp̄i pmānsit: vt die noctuq̄ non cessabat aliquādo corde. aliquando ore: exclamare. Uēi dñe tempta me: vre renes meos: ⁊ cor meum. Et ecce audiuit eum dominus Jesus: qui tanta suauitate: ⁊ dulcedine repleuit viscera ei⁹: vt persepe ꝓstratus volutabat̄ spumas euomendo in superiori solario: vbi secreto habitabat cubiculo: sicq̄ occurrerat illi pluribus dieb⁹ tpe orationis. Qua de re ad desiderium deductus est relinquendi seculum: eiusq̄ delitias pedib⁹ cōculcādi: dicente cū ꝓphēta. Elegi abiect⁹ esse in domo dei mei: magis q̄z habitare in tabernaculis peccatorū: ⁊c̄. Ideo ad quendam peritum sese contulit religiosum pro informatione tante rei: cui secretum suum dilucide aperuit. Ille vero vir sensatus ad experimētum gratie dure increpauit iuuenem: ⁊ minatus est eum dicens: q̄ multi talia gustarunt: ⁊ lapsi sunt in profundum inferni. Quia p̄opter suauitatez quam sentiunt deo seruiunt ⁊ non propter Jesum christum. Nam dilectores christi in passiōibus pro christo delectantur: nō ī gustu

sensationum. Unde iuuẽis ille ad lachrymas cõuersus pollicitus ẽ nunq̃z ãplius talia petẽ: ĩmo oĩ conatu similia fugere: z euitare: et ad oĩa aduersa p nomine Jesu dispõere: seq̃z preparare. Quãobrẽ p sex fere menses nec ausus fuerat ad celũ oculos eleuare pre timore: z rubore, donec in sacra constitut⁹ religione ita superatus est a suauitate et dulcedine spirituali varijs modis: certisq̃z horis q̃ negare non poterat: sed magis consentire gratie oportuit: et in dño confidere et nutui diuino assentire necesse fuit. Quia p hoc spes: fides: z charitas augebañ in eũ. Unde fortior habebañ in tẽptationib⁹: z in tribulationibus. Et in contumelijs humiliari sese magis: magisq̃z sentiebat. Eo q̃ a demõe ab hominib⁹: z ab ipso deo p septẽ fere annos grauiter fuerat psecut⁹: vt ne consolatio: z suauitas spiritualis aiam seruuli p extollentiã gratiarum deducerent in perditionẽ. Circa talia plura mihi dixit: que vera esse arbitror: z presertim q̃ dum semel cõpletoriũ pulsaret (quia sacrista erat) quidã puintialis suus tergo illi⁹ adhesit: q̃ aduertens de reuerentia patris sui: quam diu non viderat: ad pedes eius q̃z primũ se prouoluit: lãbens q̃z stiualia eius. Et continuo surgens sensit scitillas dulcedinis p totos corporis artus: quas diu non senserat. Non tñ durabãt: nec inualescebant donec stratuz intrauerit ad quiescẽdũ vbi ĩmenso videbañ obumbrari lumine adinstar solis: tali tantaq̃z dulcedinis magnitudine: vt alta exclamare voce cogereñ dicendo Quis es domine: Unde hoc mihi: quia peccator sum: nolo decipi nolo. Adiuua me domine Jesu christe: quoniaz nisi a te: talia minime habere intendo. Ti tu es domine me tibi cõmendo. Noli me confundere: heu morior: morio: nec huiusmodi dulcorẽ ferre possum pre magnitudine suauitatis illius: z sic iter hec verba defitiebat. Jterum reuertens: ad clamores conuertebañ superiores: x̃ba similia faciens: donec hora matutinalis' app: opinquaret. Timens autem ne propter se scandalum orireñ ecclesie exclamãdo aiebat. Domine si tu es qui me indignũ visitas non ptmittas offitia tua ino: dinate transire. Tunc statim sopo: atus p dimidiam fere horã remansit. Congruo q̃z tempore ictu maximo percussum est scabellum qõ stratui adherebat. Unde exꝑgefactus ꝑfat⁹ sacrista: oñia o: dinate pfecit: que matutinalia decebant offitia. Ꝑ tamẽ scintillas sentiebat donec ad stratũ reuertisset: soporandi gratia: vbi quidẽ ritu quo ante matutinas valide iam gustauerat a domino

visitabat. Sicq; vsq; ad quindeci dies pseueraueret: et vltra: Et sp tñ tempore dormitionis more supradicto: tã ante matutinum q̃z post matutinũ. Deinde quidẽ multa aduersa: et prospera occurrerunt ei. Aliquando desiderio desiderabat sentire de dño. et tñ non valebat. Aliquando se putabat abiectum: et derelictum fore. Et tẽ amenitate pfusus mori videbat pre magnitudie dulcoris. Tandẽ imutata est manus domini in eum tã valide: tãq; acerrime: vt non dei amicus amplius putaret. sed iniquitatum oim seruus: et luciferi filius fieri credebat: sicq; durauit p annos aliquos. Tandem mia motus dñs Jesus iterũ reformauit eum. Et in passione sua ita roborauit: vt meditationẽ gustaret vulnerũ suorũ: et illa lachrymabiliter fleret. Affatus est etiã q; pluries tpe nocturne dormitiõis iacẽs: aliquando vigilãs aliquando dormiẽdo eleuabat spiritꝰ eius sup celos. Nesciebat tñ vnde: aut quo modo: sz videbat sibi q; i altũ nimis duceret: vbi q̃i de celo in celũ ferebat. Qui quidẽ celi vi trei apparebant: in quibus magni solis radia intẽsa penetrabant. In subleuatione vero eius in altũ: inextimabili suauitate: et dulcedine (donec in se reuẽteret) fruebat. Nõnũq; vero (quod credidit) attestatus est polorũ armoniã pprijs auribus audisse. Quoniam oim genus musicorum ita distincte: ac diuise perceperat: q; videbatur celorum vnum plenum fuisse citharizantium in citharis suis Aliud plenũ psalterijs. Aliud cimbalis. Aliud in timpano. Aliud abũdabat choris. Aliud vero orgãis pulsabat Aliud profecto celum in tubis iubilabat ita vt quãprimum tali superatꝰ amẽitate in quieto ducebatur sopore vsq; ad congruum expergiscendi: ac surgendi tempus. ¶ Aliquando dum in oratione: aut extra esset affirmabat tali: tantoq; amẽissimo sapore: gustuq; mellifluo toto repleri corpore: a ventre vsq; ad oris palatum q; nec verbum facere: nec artus aliquis per se moueri valebat. ¶ Alia plura: ac diuersa mihi dixit: que longa essent, ad narrandum. Sed non minora fuisse approbabat que per temptationum aduersitatũ: et persecutionum afflictiones. et angustias. patiebatur: q̃z dultia illa: et amena que postea degustabat. Altiora protulit: et miranda: de quibus loqui humana vereor lingua: ne forte fabulator potius dicar summe ẋitatis ꝓnuntiator. Attamẽ vera sunt: et nõ mẽtior. Noluit deus q; non a viro mẽdaci, plata fuerunt. Nũquid ergo silebo: nequaq̃z porro imo, pseq; sermonẽ de spũali ꝓgnitõe: et visiõe: et cõiugio dei cũ aiabꝰ electorũ. deiñ apiã secretũ secretorũ amici dei.

De medio consolationum spiritualium.

Medium ãt hoc vltimum: atq; nouissimum est ꝓsolatõis. De quo ait ꝓpheta. gustate ⁊ videte ⁊c. vt supra ꝑ quod deus non in sensib⁹ corporeis: suauitate: ⁊ dulcedie sensitiua penali: aut ꝓfortatiua visitat dilectum suum. Sed spiritualitẽ in potentijs aie tanta sue potẽtie: ĩmense sapie: eterneq; charitat⁊ põit cognitionẽ: gustum: visionẽ: ⁊ intellegentiã q; supra naturã percipit: gustat: videt: atq; ĩtelligit: q̃ ocul⁹ ñ vidit: ⁊c. Virtus enĩ dei post corporeas sensationes: ⁊ angustias plurimas ita segregari solet nonnũq; quod nociuum est sens⁹: vt aia nõ in corpore esse: aut in terra videat: sed sup astra. Et aliq̃ terrã ꝓspicit: ⁊ totã mundi machinã infert celos ꝑ centro cernit q̃ ouum strutũ. Et hoc dico q: ab amico meo percepi sibi talia euenisse spatio dierũ multoruq; Quod quum aut missam celebraret aut diuinuq; psolueret offitiũ suppeditare polos: ⁊ astra: planetasq; sibi videbat. Et quũ de passione meditari voluisset inferi⁹ in centrũ nouissime spere scz lune mente conspitiebat. Uerũ enimuero qñ empireũ celũ versus ascẽdere curabat: alios trãscendere videbatur celos. Aliq̃ luminosos aliq̃ nubilosos: aliquando aereos: aliq̃ obscuros. Semp tñ ĩ desiderio videndi dominũ: non in humana effigie tanq̃ boies: sed tanq̃ deum in spiritu: q: nec seipsum cognoscebat humanũ: sed a corpore alienum aĩm nouerat ĩuisibilẽ: ac ĩmpalpabilẽ: cognitõe idicibili. Nam etsi aĩam suã videãt oculis spiritualibus: corporea tñ lingua indicare nequiuiss⁹. Sic itaq; oĩpotẽs de⁹ ꝑ potentiã ĩmensam: ⁊ ĩextimabilẽ sapiam: ineffabilemq; charitatẽ suã percipitur spiritualiter ĩmensus: sapientissimus: ⁊ optimus. Gustat ãt deus in aĩa spiritualiter ꝑ pacẽ mentis: ⁊ corporis cum abstractõe aie ab omni offitio corporeo. Unde in deo eleuat⁹ videns eũ: aut non videns: tamẽ spiritualiter gustat de deo. Sicut a secretario nostro intellexi: q; aliq̃ tanta fruebat pace in deo: q; si in se: aut extra se esset ignorabat. Uerũtñ gustare se dicebat: sed non more sensationum corporalium. Cernitur: ⁊ videtur deus non vt predixi in hũana forma: sed in spirituali aspectu alieno ab oĩ naturali cognitõe. Nisi forte quando archanum aperitur a dño mirãdum: diuine scz humãeq; vniõis dñi nr̃i Jesu xp̃i. Unde veraciter ꝓgnoscit q; dñs Jesus ipse est deus verus. De hac vero cogitatõe ab eo qui mihi alia aperuit intellexi: q; stupor ĩ enarrabilis ĩuasit eũ: quando dominum Jesum esse deum spiritualiter ꝓcepit. Affirmans: teſtificãsq;

q̄ tanta sit differentia ab hac spirituali ꝯgnitōe Jesu xp̄i: videlicꝫ q̄ sit de⁹: ad illā qua humana: deuotaq̄ plebs adorat: quāta ē inte credere: ꝛ non credere: inter certum: ꝛ incertum. Et hoc solū expti attestari possunt.

De spirituali dei visione.

Dē visione dei qualiter in spiritu videt: ille qui affirmabat eū aliqñ spiritu vidisse qualis esset explicare mihi non valuit: nec ego qualiter cernit de⁹ vobis ostēdere potero. Sz vnū illud dicā vobis qō ab eo audiui. Cum dño nō in somno: sz vigilādo locutum fuisse ita familiariter: sicut solet electꝰ filius cum pyssimo patre: ꝓsilium exposcens: petensq̄ ab eo auxiliū. Itaq̄ dicebat eum vidisse forma ūuisibili: ꝛ ineffabili: verumtamen vidisse euz affirmabat sepius.

De intelligentia dei.

Restat charissimi nunc indicare vobis qualiter deus intelligit .i. qualiter noscit voluntas eius. Intelligit euī de⁹ p correctionem p̄ inspirationē: p visionē: p reuelationē: p experientiam.

Qualiter deus p correctionē intelligit.

Intelligit deus p correctionē qñ temptatio aut tribulatio trahit peccatorē ad cognitionē ꝓprie miserie. Unde exclamādo ad celū auxiliū dei postulat. Et contritione dei ductus pniaz querit accuratissime: ac nunq̄z amplius redire ad vomitū se ꝓponit. In hoc itaq̄ ꝓgnoscit deus q̄ corrigit oēm filiū quē recipit.

Qualiter intelligit p inspirationē

Intelligit deus p inspirationē qñ hō totaliter dedit⁹ ē deo nihilq̄ penitus putat se posse: aut scire: nisi p ea que a dño in mēte: ꝛ aīoei ostendunt: optās hr̄e virū sanctum ꝛ approbatum cum quo adhibeat ꝓsilium: nihil oīno in sui honorē opādo: sz solum dei gloriā querēdo: custodiendo q̄z se iuxt paruitatē suā a malo: ac bonū sp imitādo. Tūc ois īspiratō i tali boie bona ē sp. Nā etsi etiā aliter essz: dñs in bonū ꝙuertēt ꝓpter simplicitatem viri illi⁹. Sicut de sancto Dauid legit: q̄ inspirat⁹ vt erigēt tēplū dñi: qō volūtas dei nō fuerat. Uñ p Natan ꝓphetā illi ānunciauit: vt ad hoc se nō ītromittēt: q̄ vir fuerat bellicosus.

Qualiter intelligit deus p visiones.

Intelligit etiā deus p visiones: siue apparitōes. Sicut sūt p angelum: p imaginē crucifixi: beate Marie: vel cetēorū sanctorū. Que quū bone sunt ī pricipio terrent: ꝛ ꝙturbāt ꝛ in suiipsi⁹ paruitatē ꝙuertere faciunt: summo cum timore decep tionis: ñ adhibendo subito fidē. Sicut btā virgo: que quū audisset

verba angeli turbata est sermone eius: & cogitabat qlis esset ista salutatio.

¶ De bona apparitione.

ITem illa optima apparitio est que allicit hominē ad oratiōnē vocalē: precipue sacri: diuiniq; offitij. Et ad meditationem passionis Jesu xpi cum humili imensoq; desidēio diligendi: seruiendi: colendi q; dominum in spiritu: & veritate: sanctissimeq; ptemplationis. Sed apparitio illa que orationis: & diuini officij: desideriiq; augmentū deprimit: aut obfuscat: diabolica ē & periculosa. Sicq; dicit de omnib; sensationibus quātūcūq; sint gratiose: & pfortatiue.

¶ Qualiter de; itelligit p reuelatōz.

PEr reuelationē intelligit de; qñ reuelatio mortij aut dignitatis: aut vite lōgitudis: humiliorē: deuotiorē: & prudētiorem p̄ insidias diaboli reddit: cum amplificatōe virtutū: oratiōnum: meditationū: & oīm aliorū bonorū operum: sicut fecit sanctus Cassius Narniensis vrbis episcopus.

¶ Qualiter de; itelligit p exēplū: & expientiā.

INtelligit pfecto deus p experientiam qñ p sacrarum litterarum dogmata īstruit homo. Prout p Johannem dicit. Nolite credere oi spiritui: sed probate spiritus an ex deo sint. Et apostolus. Noli altum sapere: sed time. Item non oportet plus sapere q; oporteat sapere sed sapere ad sobrietatē p expientiā sanctorum in actib; suis itelligit de;: & deceptio demōiorū sic in vita scti Martini legit. Cui dns Jesus apparuit nud; i forma pauperis ad sanctū opus mie exercendū. Deinde in nocte ostēdit se illi ad exortandū illum in operibus bonis. Sed diabol; inuidens ei in forma crucifixi demonstranit se dicens. Adora me: vt adoratus illuderet ei: atq; deciperet. Qz beatus Martin; expiētia doctus intellexit q; deus non erat: q; petiuit adorari ab eo: cū ipse Martinus die noctuq; adoraret dominum Jesum. Et etiā p placabilē apparentiā diaboli i pncipio: & p xba eius pgnouit in mente sua q; non erat xps: q; nec reuerentia: nec timor: nec humilitas ei oriebat i corde. Uerū magis in tumore iactātie aīus ei; ābelabat. Itaq; oīs sensatio: visio: apparitio: & reuelatio que mentem vltro: illicoq; extollit cū confidentia: & credulitate pprij sensus: ñ acquiescēdo psilijs seniorū: & maxime prelatis talia occultādo exptis Tunc sane cognoscit q; a malo spiritu sunt. Quia doctrina Jesu xpi nō est in similibus. Cum dicat dominus. Discite a me quia mitis sum: & humilis corde.

Nam qui se humiliat non decipiet. Sed in bonis inspirationibus in sanctis sensationib⁹: in visionibus: z apparitionibus saluberrimis: necnō in diuinis exaltabit reuelationibus. Sed qui se exaltat in similibus humiliabit ab eo qui decipit eum.

¶ Conclusio exhortatoria

Ergo cauete vobis: cauete fratres mei obsecro ab omni spirituali supbia: z deceptione. Sed magis humiliamini sub potenti manu dei: z subditi estote oi humāe creature ꝓpter deum: si summam dei charitatem cognoscere vultis in vestra vocatione: correctione: gubernatione: refectione: z consolatione: cum diuina dei intelligentia: p inspirationē: visionē z reuelationem: Per que omnia: z singula dñs Jesus xp̄s erudiat aias vr̄as: vt q̄ fugiēda sunt fugiatis: z q̄ tenēda sunt ope pfitiat⁊ per infinita secula seculorum Amen.

Date veniā obsecro si moram traxerim nimiā in responsionibus vandis. At si in scribēdo min⁹: plusue q̄z decuit dilataueri me: scitis enim qm̄ a familiaribus detrabor negotijs. Sed a charitate que omnes supat sensus allitior ad scribēdū: ea forte que nec scio nec vidi: nec gustaui. Sed vnum illud fateor q⁹ non mentior in oibus que superius locut⁹ suz. Verūtn̄ me sp humilitate qua possuz correctioni: z emendationi tam maiorum: z equalium q̄z minoruz dispono z offero. Valete in dño sp. Ex sancto andrea de littore.

Frater Johannes ad fratres suos Carthusienses Patauine cartusie habitantes: de humilitate interioris: z patientia vera.

Fratres in Christo charissimi fm deum z ordinem Sed fm intimā cordis mei charitatē suauissimi fili oli mei. Obligor equidem non parcere calamo: aut attramento: nec etiā mihi ipsi: donec vobis satiffacere inquantum valeo studeam. Presertim de spiritualibus de quibus vt curam haberetis semper cōmendaui vobis: q: temporalia ad votum veniunt quum spiritualiter viuim⁹. Habetis enim apud vos exemplar oīm virtutum: quē non solum tanq̄z patrem diligere tenemini: imo potius tanq̄z deum colere obligamini. Quoniā ad dei imaginem: z similitudinē eum recepistis: z bene merito: q: exemplum Christi vobis īdicat: z māifestat

iuxta illud. Exēplū enī dedi vobis: vt quē admodū ego feci: ꝛ vos faciatis: Quod enī dedit saluator exēplum: nisi. Discite a me: quia mitis sum: ꝛ humilis corde. In quem ergo aliquem alium boiem maiorē vidistis similitudinē: ꝛ imaginē similitudinis: māsuetudis: ꝛ humilitatis cordis q̄z in venerādo patre p̄iore vr̄o. Hoc quidez fateor q̄ō a me tale munus suscipere nō potuistis. Si vero ab alijs aliquib⁹ vidistis: aut audistis tantā talēq; benignitatē: nun q̄m tī credo maiorē p̄cipere potuistis. Exhorratio ad humilitatē. Discite itaq; humilitatē si exaltari in dño optatis: q: qui se humiliat mente: aīo: ꝛ corpore: moribusq; exaltabit in gratia spūali.

De humilitate. Quid naz sit humilitas: ego q̄ tot⁹ supb⁹ sum virtute mea manifestare nequeo. Sed quid ab exptis aliq̄ p̄cepi paulisper indicabo. Humilitas est virtus qua hō verissima cognitione sibi vilescit. Humilitas enī p̄fecta illa dicit que non in exteriori apparentia solum ostendit: sed que prostrata in abyssali stercquilino cū sancto Job: vlceribꝰ pleno patientissime iacet: putās sp ex digno merito oīa pati: ꝛ multo maiora: imo dico peiora mereri p̄opter antiquā: ꝛ p̄sentē ābitionē: necnō causa future superbie nostre. Unde veracissime cernit infinitā: ꝛ inuisibilē esse dei pietatem: que non iuxta meritū: suue demeritum iniquitatis nostre puniri nos sinit a demonibus. Et si quid tī pmittit: ad nostram desinit correctionē cuenire: vt suffitientias nostras: p̄udentiā: ꝛ sapientiam humāe carnis a nobis totaliter separe conemur. Et in suiipsius dei auxilij gremiū nosmetipsos tanq̄z ifantes modo geniti prostratos ꝓpitiam⁹. Sed q: humana virtute putamus resistere posse tēptationibus dño pmittēte in baratrū descendim⁹ inferni: vbi occurrūt nobis terribiles demonū aspectus ad terrendum: ꝛ ad destruendū presumtiones nostras: ꝛ loco bonarum cogitationū inferunt nobis cogitationes pessimas supra terminū potentie nostre tali tantoq; defectu virtutum: vt quasi insipientes: ꝛ sensuales totaliter remaneamus: ꝛ p̄sertim in tēptationibus fornicādi. Diuina tī (vt p̄dixi) pmissione ad humilitatē acquirendam.

De tēptationibus supborū ꝓfitentiū ꝓ diuinam dispensationez vt electi humiliēt. Dum ait beatus vir qui suffert tēptationem.

Hec etiā tēptationes sequunt: frequens scz ꝛ subita indigh tio ex defectu ꝓprie volūtatis: q: cuz cito quod petit: aut querit temptat⁹ non obtinet: irascit q̄z primū: litigando infra semetipsum: aliq̄ in sermonibus increpando palam maiores:

equales:miores cõtemnẽdo cetẽos:seipsum excusando. Unde in errorẽ maximũ mentis ꝓstrat:errãdo ꝑ diuersas machinas:ꝛ seditiones:vsq; in propriam mortẽ ꝑ dei honorẽ:ꝛ gloriam:ꝛ ordis honorẽ:minando maioribꝫ suis de ternitione:ꝛ occisiõe:de ifamia ꝛ de opprobrijs q̃xplurib⁹:ꝛ de alijs itentionibus pessimis. Similiter post hec ad fatuas mẽs labit̃ cogitatões verisorias:plẽasq; rl su. Deinde in planctũ ꝙuertit̃ ꝛ lachrimas:ꝓsiderãdo miseriã sui ipsius:semetipsum contemnẽdo:honorẽ ꝓprium destruẽdo:ita vt ꝓfusione opprobrij semetipsum multis modis in manib⁹ demonũ esse ꝓspities desiderat pessimo aio:affectuq; illecebri in mundum ꝓmiseri cum viris:ꝛ mulierib⁹. Et ꝙuersari aliq̃ cũ ꝓncipibus seculi.aliq̃ cũ vilissimis populis:cũ q̃b⁹ vagari sp̃inspiẽter valeat: prophetando de futuris contingẽtib⁹:murmurãdo.ꝛ detrahẽdo: ꝛ ꝺ se ꝓnosticãdo multa ipossibilia sup̃ posse suũ:ac iaudita. Hec quidẽ que dixim⁹ tẽptationes sunt supborũ ꝓfitentiũ circa aiam ipsorũ confusionẽ. In acquisitione tñ bũilitatis: vt inde presumptio vana ꝓprie reputationis oĩno extingu at̃:ꝛ irritet̃.

De corporalibus tribulationib⁹ supborum.

Alle ãt tribulatões:ꝛ angustie que supbis ꝓfitentib⁹ ĩ corpore occurrũt diuerse sunt ꝛ graues:ꝛ aliquib⁹ terribiles fiũt. Quarũ aliquas nõ nullasq; hic ifra ad doctrinã vr̃az: ꝛ correctionẽ intimabo:ãdicaboue. Que sunt hec:dolores: infirmitates incurabiles:occursus hoim impiorũ:ifamie euidentes. Incidere in manus tribulantiũ horribiliter: sicut q̃ incidunt in latrões ꝛ sicarios. Unde expoliant̃:verberant̃:aut feriunt̃ sp̃ cum terrore atq; repentio timore. Aliq̃ minas patiunt̃ demonũ. Aliq̃ incidũt in lapides:ꝛ ab eis ꝓcutiunt̃:vel a canib⁹:aut a feris mordunt̃:vel ab alto cadũt. Unde aut manuũ:aut pedũ fractionẽ recipiũt. Deniq; in egestatẽ maximã crutiabunt̃:donec diuina mia de ꝓfundo lacu miseriarũ istarum ad ꝓpriã cognitionẽ deducere dignabitur Uñ manifeste tẽ ꝓgnoscent supbi ꝓfitentes calamitates suas:et ipossibilitatẽ eorũ ad resistendũ. Sed iã q̃ milites supati:ꝛ ꝺuicti ĩoib⁹ sceleribus.ꝛ aliq̃ tã mente q̃ corpe ꝓstrati sunt sic Dauid et Magdalẽa:sicut ꝛ plimi sctorũ patrũ corporaliter ceciderũt. Et hec oĩa vt predixi ob supbiã nimiã insupportabilẽq;:ambitões occurrũt qñ ad deũ ꝙuersi:ꝛ a seculo recedendo:ad portum sacraruꝫ religionũ accedit̃. Ubi supb⁹ monach⁹ studet nõ bũilitatẽ inq̃rẽ ꝑ opprobria ꝛ correctões:sꝫ magis sapiaꝫ:ꝛ reputatoꝫ inistat iueĩre: videdo aspitiẽdoq; in oculis suis opa ẋtuosa q̃ egit:facit:vel factu

rus est. Inspitiēdo etiā alteri⁹ defectus: ⁊ peccata aliorū ꝓdemnā/do donec dom⁹ supbie sue vsq; ad celū ascēdat. Unde necesse ē vt dñs q̄ huius de stercore seculi erigit pauperē peccatorē: vt colloc; eum cum p̄ncipib⁹: cum p̄ncipib⁹ populi sui sacrarū religionū. Ut iterū p supbiā in religione nup acquisitā necesse est idē ꝑfitiēs ad euacuationē illi⁹ iterum in feces demergat̄: donec cū sctō Dauid vt sup̄ dicat. Uermis sum ⁊ non hō: opp⁹obrium hoīm: ⁊ abiectio plebis. Ergo quāto magis in religiōe supbit: tāto magis: magisq; in pessimis tēptationib⁹: imo ⁊ in scelerib⁹ eijcit̄. Iccirco vēissime inq̄t ꝑpheta. Humiliat⁹ sum ⁊ liberauit me: q⁊ humiles deus spū saluabis. Magna est igit̄ virtus humilitas.

De remedio sup⁊adictarū tēptationum.

Tribulationes: ⁊ āgustias audistis supborū ꝑfitientiū. au/dite e\nunc auxiliū: fuffragiūq; eorum. Est enī patientia mater ⁊fflictorū: quā q̄s querit: aut desiderat eā: īfallibili/ter recipiet: ⁊ o⁊tinebit illam. Nā etsi viriliter corporaliterq; possi dere non valet: tñ desiderio illā cupit vendicare: maiorē in modū eā habet q̄; si manifeste ipsam teneret. Cm̄ dicunt sacri doctoes q⁹ magis aliqñ m⁊eā: ⁊ maius meritū est velle credere quod credē non p̄t: q̄; qui faciter credit. Sic aliqñ magis mereā velle dolere de peccatis ⁊ crimiib⁹ suis: atq; excessibus: q̄; posse ad beneplaci/tum ꝓdoleri: dicente ꝑpheta. Desiderium pauperū exaudiuit dñs p⁊eparationē cordis eo⁊ū audiuit auris tua. Hoc āt dixi q⁹ si forte p diuersas demonū o⁊cupationes in mente: ⁊ corpore patientiam illā ⁊ fortitudinē in tēptationibus habere nō possum⁹: saltez habē illā in desiderio superioris rōnis oīno velim⁹. Quia deus iudicat nos: ⁊ nr̄a ꝑm arbitriū superio⁊is rōnis: ⁊ ꝑm voluntatē: ⁊ iuditiū animi nr̄i. Et non ꝑm ea que nobis īuitis: ac ꝓnitētibus po⁊tio sen sualis inferio⁊ aduehit: ⁊ ꝓducit. Qualia sunt volubilitas imagi/num: ⁊ fantasiarū: stimul⁹ carnis illecebrosus: aut vindicatiu⁹ aius ⁊ similia: vt sup̄ scripsim⁹. Ideo dico vobis q⁹ aut patiētia: aut volū tas patiēdi est illa x̄tus q̄ mitigat sniaz dei ꝓ supbos: ⁊ elatos ꝑfi tiētes: maxie religiosos. Et ita placabilē reddit manum dñi ꝑcuti/entē. Ut vnde fulgura ꝓcedebāt: ⁊ tempestates: inde pax: gaudiū ⁊ feruor ꝓueniūt. Quia patiētia est mr̄ ꝓsolatōis: ⁊ donū dei: sicut d⁊ in psalmo. Cm̄ tu es patiētia mea dñe: dñe spes mea a iuuētu/te mea. De humilitate iterū. Nouēitis isup filioli mei q⁹ si hnmiles e⁊itis: ⁊ patientes: mirabilia dei videbitis: gustabitisq;

q̄ oculus non vidit: nec auris audiuit: nec ī cor hois ascendit. Nō tamen q̄ donec vixeritis absq; tribulationib⁹: vel tēptatiōib⁹ trā sire valeatis. Sed sp sicut sancti patriarche: z ꝓphete: sicut Johānes baptista: z dominus Jesus christus in tota vita sua passus ē et pati fecit apostolos cum ceteris sanctis suis. Unde ipse ait. Qui vult venire post me abneget semetipsum: z tollat crucē suā quotidie: z sequat̄ me. Crux āt amicorum dei sunt temptationes ifra scripte ad humilitatē conseruandā: sicut fuerunt supiores tēptationes in superbis ad recuperandā humilitatem.

De temptationibus humilium.

Temptationes vero que ex spirituali virga dei fiunt ad augmentū aie humiliū: vt exciteē: ꝓbeē: z mundetur: sunt iste: Videlicz pigritia. vnde nequit tps p̄parare ad orandum legendum: meditandum: z alia virtuosa opera ad exēitādū. Deinde occurrit quedā grauitas corporis cum lassatione membrorum: ita vt quū iacet laborioſum est exurgē: si sedit surgē nequit. Itaq; cognita ꝓpria tepiditate remāet mēte cōfusus z corpe. Nolen⁹ doloribus est: q̄ nō videt obligationibus satisfacere posse: taz orōib⁹ q̄z deuotionib⁹ spiritualibus: z virtutibus corporis: z exteriorib⁹ Unde ad horā tantā in diffidentiā cadit: vt a deo derelictuz sese existimet ꝓpter obtenebrationes varias cogitationum diuersarū ex defectu humāi auxilij. Unde egestas maxima corporalis illi oriē aie cum mestitia: afflictione: z angustia infinita. Ut nec memoria reminiscī pt miserationū dei. Nec capax est ratio ad credēdū nec voluntas ad concupiscendū eternam gloriā: q̄ iā a deo segregatā se conspicit. Ex his ꝓfecto tēptationib⁹ ex quibus acquirit mōachus vite solitarie meritū in suiipsi⁹ ꝓtectionē z ad humilitatē: z cor contritū eluerandū vnde accuratissime ad creatoris sui desiderium deuenire studeat. Diuīa tñ dispensatione occulte: modoq; indicibili iuxta necessitatē: z vtilitatē aie religiosorū humilium hec ꝓueniūt: ne vltra debitū seipsum extollat: nec sapere plusquā oporte at inquirat: sed magis in timore: z tremore suā operē salutē in signum ois ꝓfectionis p auxiliū dei.

De ordine seruando contra tēptationes.

Nunc āt restat ordo obseruādus ꝑ temptatiōes tā superborū q̄z humiliū in auxilium z fauorē rerum spiritualiū. Et primo ante q̄z tēptatio occurrat parat⁹ sit sp monachus tota intētione resistendi: non propria virtute: sed diuina misericordia

auxiliante. Unde solicitus sit inquantū ꝑt: nec sibi parcat in la-
bore: in orationibus vicendo. Et ne nos ĩducas in temptationem
Quia vaciter hoc ꝛ cognosco ꝙ me metipsum tẽptationibus resi
stere non posse nisi tu deus: ꝛ tu domine Jesu tuum mihi auxilium
prestaueris. Deinde a meditationibus nō cessare: lectionē quotti-
dianā frequẽtare. Necnō in ceteris exteriorib⁹ ꝛ corporalib⁹ au
steritatib⁹: pẽitentijs: virtutibus ꝛ moribus solicite se exercẽ. Ut
qñ egestas spiritualis ꝛ incursus demonū ingruerit: ꝓpria consci-
entia de ignauia: ꝛ pigritia eū arguẽ nō possit: cū ĩ pace essꝫ añ ad-
uẽtū tẽptationū. ¶ De remedio faciẽdo ĩ ipsa tẽptatõe.

Tempore vero temptationum quando supbus et humilis
preualere se non ꝑt in mente ꝙ desiderium: aut ꝙ volunta
tem mundā ꝛ expressam ore ad minus dicat Nolo dñe: no-
lo: vide qꝛ me continere nō possum: domine miserere mei. Esto bra
chium meū: ꝛ salus in hac tribulatõe. Qui ꝑt corde: ꝛ ore oret: et
manus: ꝛ corpus inquantū valet: ꝛ ꝑt refrenet: ꝛ sustineat ĩmobilẽ
mentem eleuando in deū. Et de semetipso totaliter ꝓdolendo: in-
crepando ꝛ vituperando semetipsum oĩbus opꝓobrijs ꝛ detracti
onibus donec tẽptatio illa pessima recedat.

Quid agendum sit quū hostis est deuictus.

Si vero inimicus superatus ꝛ deuictus remanserit nō putꝫ
victor virtute sua hostem debellasse. Sed diuino auxilio
diabolum superatum fore ꝓfiteat hũiliter ac deuote. Uñ
eleuatis manibus clara voce dicendum est. Non nobis dñe: nō no
bis: sed nomini tuo da gloriā. Itaqꝫ dulcissime dñe suauissime Jesu
xp̃e ꝓfirma hoc qõ optatus es in me miserere mihi peccatori qꝛ de⁹
meus es tu ꝛ ꝓtector ac suscepto: aie mee. Uñ dicat in laudẽ dei
ꝛ dñi Jesu xp̃i tãqꝫ puer paruul⁹. Laudate pueri dñm. vsqꝫ in finẽ
ꝛ ad ordinẽ redeat deuotionū suarum.

De ordine post lapsum commissum.

Si forte (qõ absit) ꝓmittẽte dño ad eradicãdã supbiã ꝛ ꝓ-
suptõꝫ supatus remãserit. More Dauid: nõ ad desꝑatõꝫ
sed ad dei miaꝫ fugiendũ est sperãs spi dei bonitate ꝛ dñi
Jesu xp̃i clemẽtia ꝙ mortuus est ꝓ peccatoribus. Et muliẽi deꝑhẽ-
se ĩ adulterio vẽiã dedit. Magdalenã ad se traxit. Latrõi ꝑadisuꝫ
ꝓmisit. ꝛ Longio lumẽ ꝛ salutẽ ꝓcessit. Sic oib⁹ faciet peccatoꝛib⁹
q̃ ꝓtrito aĩo: ꝛ corde aut desidẽio ꝓtritõis ad deuꝫ hũiliter accedẽ
nõ erubescũt: ſꝫ magis ꝓ auxilio ꝛ suffragio ei⁹ ipm quer̃t petunt ꝛ
vocãt oꝛdie maxie ĩfrascripto.

De modo seruando quando ab inimico superamur.

Quum quis a spū blasphemie: a spū ire: aut concupiscētie: mente vel corpore supat⁹ remāserit: quāto citi⁹ pt dicat clara voce. Miserere mei de⁹. vsq; in finez genibus flexis: manibusq; ad celum iunctis. Deinde ptratus extensis brachijs in similitudinē cruc⁹: quasi corā crucifixo Jesu dicat. De pfundis vsq; in finē. Deinde surgat et si plāgere pt non cesset a lachrymis donec pcurrat ordinē totius passionis cū Pater nr̄. z Aue maria pectus pcutiendo. Deinde puertat se ad lectionem spiritualis doctrine: sicut sunt vita: z collationes patrum: aut similia: in quib⁹ lectionibus lapsus requiē inueniet: z modum reparandi: z resistendi oībus tēptationib⁹: z in sui auxiliū: z p satisfactione erroris sui disponat se tpe quo poterit septē psalmos pniales cū letanijs psoluē sp cum disciplia in memoriā passionis Jesu xpi. Deniq; currat ad sui prelatū vel custodē anime sue p confessione cū preparatōe opprobriuz sustinēdi: z correctionē recipiendi. Necnō z p pniaz totaliter satisfatiēdi: nisi forte talis fuerit cā que excessum: aut formā z modū excessus licite videret occultari: non tamen forma peccati tacēda est. Ideo beati sunt illi q̄ talem habēt rectorē animarū benignum: z mansuetū: z exptum in similibus: de quo dubitare non oporteat cor suū totaliter apire. Nam cum omnibus nisi cū exptō omnia aperire periculosum est: ne inde peccator in desperatōz incidat ppter insipientiā confessorum.

Conclusio ac breuis exhortatio ad humilitatem z charitatem.

Quos itaq; filioli mei charissimi cōamī hūilitatē inqrē. Et tu dete charitatē dei: z primi vēdicaē. Et cū orōib⁹: vuotōib⁹: cēimonijs: alijsq; psuet⁹ corpor: alib⁹: z spiritualib⁹ exercitijs vestris: in solitudine: silētio: z ieiunijs pseuerare ne diabolus supaē possit vos. Sed magis vos ipsum: auxiliāte domino: q̄ non pmittit tēptare sup id qō potestis: sed facit cū tēptatione puentum vt possitis subsistere. Cauete ergo vos ab ingratitudine: ne cum ingrato Adam de paradiso expulsi sitis. Et cū Juda in baratrū inferni deijciamini: Dominus sit sp vobiscum. Et si quid minus clare: z diffuse locutus sum: familiariter egi. Valete. Verūtñ in oībus que minus q̄z catholice: aut religiose affatū me nouerit q̄spiam doctior: atz prudentior: non illi solū: verum vniuersis xpi fidelibus cultoribusq; corrigendum: castigandūue ipsum constituo.

Libellus in preparatione infirmorum: ⁊ in dispositione moriẽtiũ qui flos vite interpretatur. ¶ Exordium.

More bonorum parentum qui tam etsi facultate tenui sint ac pauperes: filiorum tamen vnicuiq; ō io pia sua legare: ac impartiri solent. Ita ⁊ ego de pietate ingen'oli mei non defeci inquātū valui: singulis spiritualibus filijs: tum clericis: tū religiosis claustralibus: tumq; secularibus: cuiuscunq; conditionis existentib⁹ oblationissime offerre portionē ad bene beateq; viuendum opportunam. Ita dumtaxat vt hoc in seculo sicut ⁊ in religione degentib⁹ normam ritumq; seruandum conscripserim. Residuum dēiq; egestatis doctrinarum mearū in egrotantibus filijs: ⁊ de hac vita migrantibus attribuere instituī: vt leto iucundoq; lectulo consistere aīo possint: vel inde ad superos queant euolare. Verum ne q̄d īcongruum fari videar: pijssimis sacre sancteq; ecclesie doctorib⁹: oīa singulaq; correctōe dig̃ corrigēda cōstituo. Tabula Libelli hui⁹ diuisio in tres ptes disponit: vt infra patet.

¶ De prima pte.

Prima eteni ps que suffragatio appellat' infirmorū: i capitulis. xii. diuidit'. vt infra patet. Capitulū primū de exhortatione ꝓfessionis. ¶ Capitulū secundū de aspersiōe aque benedicte. Capitulū tertiū de tertio spūali remedio cōfessionis. ¶ Capitulū quartuz de q̄rto remedio oīs eliene. Capitulus q̄ntuz de deuotarū, missarū oblatōe. Capitulus. vi. de remedijs diuersarū elemosinarū. ¶ Capitulus septimū ō remedio i dispensatōe rerū externarū. Capitulū. viii. ō remedio satisfactionis. ¶ Capitulū. ix. de remedio ꝓmuniōis. Capitu. x. de remedio ꝓstituēdi se in manu dñi. ¶ Capitulū. xi. de remedio tradendi curā corpis sui pa. ⁊ me. Ca. xii. de remedio orōm siue, mētaliū: siue vocaliū corā dño ihu xpo. ¶ De secūda pte.

Secūda eq̄ dē ps: q̄ ꝓfessionalis ō: eruditio: duas hz diuisiones. Prima diuisio secunde ptis. ¶ Prima diuisio ꝓtinet capitula. xxii. videlicz. Capitulum p̄mū ō. xii articulis fidei: ⁊ de eoruz app:obatōe: ⁊ ō vitijs oppugntibus, illis Capitulū scōm de decem preceptis legis. ¶ Capitulus. iii. de ꝓsilijs domini. Capitulum quartum de. vii. muneribus spūs sancti. ¶ Capitulum quintum de septē peccatis mortalibus.

Capitulum sextum de virtutibus theologicis ¶ Capitulū septimū de virtutibus cardinalibus. Capitulū octauum de sacramētis ecclesie. ¶ Capitulum nonum de septē operib⁹ mīe corporalibus. Capitulum decimū de septē opib⁹ mīe spūalibus Capitulum vndecimum de octo beatitudinibus. ¶ Capitulum. duodecimū de quinq; sensibus corporeis. Capitulum tertiū decimū de casibus papalibus. ¶ Capitulum decimūquartuz de casibus episcopalibus. Capitulum decimūquintū de casibus ꝓcessis reuerendo dño patriarche p̄ summū pontificē i toto dñio venetiarum. ¶ Capitulum decimūsextū de casibus quos reuēdus dñs patriarcha sibi reseruat. Capitulū decimūseptimuz de casibus concedendis plebanis ꝛ prioribus. ¶ Capitulū decimumoctauū de voto vtrū egrotus ꝛc̄. Capitulum decimūnonū de absolutione generali ꝓcessa a papa psonis ordis cartusiēsis. Capitulum vigesimum de forma absolutionis q̄buscūq; psonis in articulo mortis. ¶ Capitulum vigesimūprimū de modo conseruandi animā egrotantium qui plenariam ꝛc̄. Capitulū vigesimumsecundū de approbatōe ꝓseruatōis aīe illorū ꝛc̄.

¶ Secunda diuisio secunde partis.

Secunda diuisio que dicitur de consilijs continet capitula septem. videlicz. Capitulum primum de consilio beneuiuendi. ¶ Capitulum secundum de conuersandi ꝓsilio. Capitulum tertium de consilio circa familias cū suis §. Capitulum quartum de consilio circa artifitia mercantie: ꝛc̄. cum suis paragraphis. Capitulum quintum de consilio: ꝛ modo se habendi in consilio: ꝛc̄. cum suis paragraphis. ¶ Capitulū sextum de ꝓtractionibus licitis. ꝛ illicitis cum suis paragraphis. Capitulū septimū de dieb⁹ festiuitatibus ꝛ solemnibus sanctorū

Be tertia parte.

Tertia ꝥo ps q̄ p̄parato eternalis obediētiū appellat̄ tres hz diuisiones: quarum capitula iferius annotant̄.

Capitula prime diuisionis. ¶ Capituluz primum de missa dicēda morienti. Capitulum secundū de passione xp̄i. ꝛ alijs orationibus: ꝛc̄. ¶ Capitulum tertium de aspersione aque sancte. Capitulum quartum de vnctione. Capitulum quintum de orationibus dicendis que ꝛc̄. Capitulum sextum de offitio defunctorum. Capitulū septimū de elemosinis fiendis ante exitum ꝛc̄.

Capitula secunde diuisionis sunt quattuor.
Capitulum primum de vitãda inani gloria in exequijs mortuorũ Capitulum secundum de electione tredecim pauperum in memoriã Christi ⁊ apostolorũ. ¶ Capitulum tertium de religiosis viris benefitiatis. Capitulum quartum de diuersitate religionũ: atq; missarum fratrum ⁊ orationum monialium.
Capitula tertie diuisionis tot sunt quot sunt orationes dicende in recommendatione animarum defunctorum: vt infra patet. Una quelibet oratio est vnum capitulum.

¶ Narratio prime partis libri huius.

Exhortatio confessoris in ꝑmittendo sit: siue omnino ĩ spẽ sue liberationis indicãdo habeat. Nisi forte fuerit ꝑ maiori languentis salute a domino decretum illum in sancto Abrahe sinu collocare: quod dilucidissime inferius conscriptis remedijs cognosci poterit: que sunt .Aspersio aque sancte Vera confessio. ¶ Inteꝝ satisfactio Deuota ꝓmũio. Orõ mẽtalis ꝓpria ¶ Oratio vocalis ꝓpria Oratio aliẽa Missarum deuotio ¶ Elemosinarũ mẽita Oꝛdiatio rerũ extẽnarũ ¶ Cõstitutõ salutis mẽtis ⁊ aĩe in mãu dñi Oblatio cure corporis pẽtibꝫ cognatis: ⁊ medicis. ¶ Capitulũ primũ de exhortatione confessoris: que est in his verbis videlicet.

Gaude fili: ecce dñs Jesus misit me ad te vt reddã tibi vali studinẽ aĩe: ⁊ corporis. Noli obsecro de hac corporis egritudine conturbari: aut terreri: qm̃ hec infirmitas non est ad mortẽ: sed vt discas disponere vitã aĩe: ⁊ corpoꝛ tui ĩ volũtatẽ dñi dei: q̃ aĩam tuã creauit de nihilo ad sui imaginẽ: ⁊ similitudinẽ. Et plasmauit de tẽra corpus tuũ: vitã tradẽs aĩe ĩmortalẽ: corpori ẋo tuo vitã tribuit vegetatiuã: sensitiuã: ⁊ rõalẽ. At isup liberũ donauit tibi arbitriũ optãdi: siue volẽdi salutis ꝑmiũ: vel ꝓprie damnatõis õmerita vẽdicare. Velis igit̃ toto corde: totoq; aĩo in dei tui creatoris: ⁊ saluatoris volũtate: atq; mãus piucunde te cõmittere: agat q̃cq̃d libet. Nã q̃cũq; fecẽrit ō te sũmope ꝓfectura sunt tibi. Ergo gaude: ⁊ letare in dño nr̃o Jesu xr̃o. Fili charissimi icipiam⁹ iã inditia salutis ptractare: vt inde qō de te dñs deus agere decreuerit pcipere valeam⁹ dilucidissime. Si tu tñ simplici corde credidẽis illi: cũ ⁊ ipe dicat. Qui credit ĩ me etiã si mortuꝰ fuẽrit viuet: ⁊ oĩs qui viuit ⁊ credit in me nõ morietꝝ in eternum.
¶ Capitulũ secundũ de secũdo spũali remedio. Fiat aspsio aq̃ sancte sup̃ infirmũ ⁊ lectulum eius cum his verbis.

Asperges famulum tuū dñe Jesu xpe ⁊ mundabit̄. lauabis eum: ⁊ sup niue dealbabit̄. Exurgāt de⁹: ⁊ dissipent̄ inimici eius: ⁊ fugiāt q̄ oderunt eum a facie. Non nobis domine nō nobis: sed noi tuo da gloriā. Exurge domine adiuua famulū tuum: aut famulā tuā: ⁊ libera eum ꝓpter nomē tuum. kyrieleison Christeleison. kyrieleison. Christe audi nos: Christe exaudi nos. Pater de celis deus miserere ei. ℭ Fili redēptor mūdi deus miserē ei. Spiritus sancte deus miserere ei. ℭ Sanct⁹ de⁹. Sanctus fortis. Sanctus ⁊ imortalis. Agn⁹ dei q̄ tollis peccata mundi miserere nobis: ⁊ famulo tuo languēti. ℭ Agn⁹ dei qui tollis peccata mundi miserere nobis: ⁊ famulo tuo: siue famule tue. Agnus dei q̄ tollis peccata mundi dona famulo tuo valitudinē: ⁊ salutē anime: ⁊ corporis sui. ℭ Oremus.

Visita quesumus domine aīam istam: ⁊ habitationez hanc ⁊ oēs insidias inimici ab ea lōge repellas: ⁊ angeli tui scti habitent in eis: qui famulum tuum: ⁊ nos in pace custodiāt. Et benedictio tua sit sup eū: ⁊ sup nos. Per dñm nr̄m ihm ⁊c.

Oremus.

Omnipotēs sempiterne deus salus eterna credentiū exaudi nos ꝓ infirmo famulo tuo: ꝓ quo mie tue iploram⁹ auxilium vt reddita sibi sanitate gratiarum tibi in ecclesia tua referat actiones. ℭ Oremus.

Deus in cuius nutibus vite nostre momēta decurrunt exaudi nos ꝓ famulo tuo ꝓ quo miaz tuaz egrotāte iploramus vt de cuius piculo metuim⁹: de eius salute letemur Oremus.

Deus infirmitatꝫ humāe singulare p̄sidiū: auxilij tui sup hūc infirmum oīde ☧tutē: vt ope mie tue adiutus ecclesie tue sancte incolumis representari mereat̄. Per Christū dñm nostrum. De huiusmodi enim orationibus Jacob⁹ in canonica. C. v. asserit. Multū eni valet deprecatio iusti assidua.

Capitulum tertium de tertio spirituali remedio confessionis.

Confessio mūda: ⁊ imaculata: integra: ⁊ ☧a: ⁊ genealis: summo studio: summaq̄ diligētia pscrutāda: atz iterroganda est. ordinate atz discrete: non tñ in dilatōe tpis: sed breuitē dilucide tamē. Interim ☧o ordinanda sunt disposita: ⁊ accomodata auxilia spiritualia: que sunt hic infra. Suadendū est egrotāti legandū nouo hospitali iux̄ facultatē suā: vt inde plenariā idulgentiā ꝓsequi possit. At q̄n ꝓfecerit: ⁊ absolut⁹ fuerit: instruet illuz ad

ꝑseruādū se i ea ipsa inocentia: vt habeā i fine hui⁹ libelli: dicente ℙetro scōa tertij. Vos igit̄ fratres prescientes custodite ne iſipi entium errore traducti excidatis a ꝓpria firmitate: crescite vero in gratia: ⁊ in ꝓgnitione domini nostri: ⁊ saluatoris Jesu christi.

Capitulum quartū de quarto remedio: videlicet orōnis aliene.

Mittat̄ ad diuersa obseruantiū monasteria tā religiosorum q̄z monialium vt orent ꝓ recuperatione salutis: valitudis q̄ aie: ⁊ corporis huiusmodi egroti. Vnde Jacobus. Orate pro inuicē vt saluemi ¶ Capi. v. ō deuotarū missarū oblatōe ℙe Trinitate .i. ℙe spiritu sancto .i. ¶ ℙe Cruce .i. ℙe dominica .i. ℙe angelis .i. ¶ ℙe prima dominica aduētus ꝓ patriarchis .i. ℙe dominica scōa ꝓ ꝓphet̄ .i. ℙe apostolis .i. ¶ ℙe euāgelistis .i. ℙe martirib⁹ .i ℙe confessoribus .i. ¶ ℙe virginibus .i. ¶ ℙe omnibus sanctis .i. ¶ ℙro omnibus defunctis .i. ¶ ℙro miserio⁹ ri ⁊ magis derelicto in purgatorio .i. ¶ Verūtn̄ aduertendū est ne ritus huiusmodi missarum causa superstitionis offerat̄: vn⁹ de arbitretur aliquid plus: minusue operari apud deum valeat: q̄z ipsi domino placuerit: aut iuxta quantitatē: ⁊ qualitatē deuotōis egrotantium. Hoc āt gratia pietatis: maioris q̄z deuotōis addendum est: vt in huiusmodi missis dei: ⁊ beate virginis. beatorū spirituum: oīm q̄z sanctorum sanctarumq̄ dei suffragiuz: subsidiūq̄ poscat̄: domino dicēte. Qui petit accipit: ⁊ q̄ querit inuēit: pulsanti aperietur.

Capitulū sextū de remedijs elemosinarū diuersarū.

Ad laudem domini nostri Jesu christi: ⁊ apostolorum suo⁹ qui patrē eternum pro egrotante interpellare dignet̄: vt salutem ⁊ valitudinē anime: corporisue illi donet: ipso attestante: ⁊ dicente. Melius est facere elemosinam q̄z thesauros auri reponere. Qui faciūt elemosinam: ⁊ iustitiā saturabunt̄ in vita Fiant .xiii. elemosine i panē: ⁊ vinū ⁊ vnū soliduz ꝓ quolibet pauꝑe. Que elemosine distribuant̄ in .xiii. pauperibus habitantib⁹ circa domum: vel in contrata ipsius egrotantis: vt in euangelio: Absconde elemosinā in corde pauperis: ⁊ ipsa orabit ad t̄m̄ ꝓ te ℙro satisfactione operum misericordie corporalium. Jnduere aliquem puerum mēdicum de omnibus indumētis: vt dicat domin⁹. Nudus eram: ⁊ induisti me. ¶ ℙro liberatione incarceratoruz tribuere elemosinā.

Pro subsidio infirmorū ad aliqua hospitalia. Pro infantiū: ⁊ gi-
num: viduarūq; sustētatōe. Capitulū septimū de re
medio in dispositione rerum extremarum pacta confessione.

Persuadendum est egroto cū casus sepenūero, isperate oc-
currāt diuersi valentibus: q̄nto magis languētib⁹ euenire
iopinate mortis euentus possit ⁊ accidere. Quare nec de
se: nec de rebus suis disponere valeret: Itaq; optimū sanctuz atq;
laudabile opus est in rebus externis ordinē ritumq; apponere.

Capitulum octauum de remedio satisfactionis.

Suadendum est enī egrotāti vt si facultatē satisfaciēdi ha-
bet: morā nequaquā trahat ad psoluendū. Sed quāto ma
gis valet cōfessi suā purificare: ac mūdare ꝓsciaz velit: tā de
certis q̄z de incertis. Cum nec eucharistiā licite sumere possit: nisi
cui debeat ei satisfaciat: saltē de ocultis: ⁊ illicitis. Quia nō remit
titur peccatum nisi restituatur ablatum.

Capitulum nonum de remedio communionis

Anta est quidē gloriosissimi saluatoris nostri co:po:is dig
nitas: ⁊ prestātia: vt ipsa summa veritas de eo talia i euā-
gelio fari atteslaricq; voluit dicēs. Qui māducat me viuit
ꝓpter me. Et iterū. Nisi māducaueritis carnē filij hoīs: ⁊ bibētis
eius sanguinē non habebitis vitā in vobis. At vt deuoti⁹ ꝯmuni-
cari valeat ifirm⁹ si aut autoritas: aut licētia haberi poterit ibidē
corā eo egroto celebrēt: ⁊ illic tunc reuerenter eucharistia offerat
verbis ad huiusmodi opus consuetis apud laicos.

Capitulum decimum de remedio constituendi se in manu domini

Quoniā neq; abscondere neq; euadere eterni: summiq; de⁹
manus quisquā potest. Porro necesse est in eius dispositi
one ꝓmittere vitam penitus atq; mortē nostrā humanam
cū ipse ꝟbo ꝓphetico dicat. Ego occidā: ⁊ ego viuere faciā: pcutia-
am: ⁊ sanabo: ⁊ nō est qui possit euadere manus meas.

Capitulum vndecimum de remedio tradendi curam sui corporis
parentibus: ⁊ medicis.

Nempe ad valitudis grāz cito recuperandam ꝓficit valde
nullā de se aut rerū externarū curam hr̄e ꝺz solū in pentū
atz medicorum ordinationib⁹: ⁊ p̄ceptis vigilare ac eis ꝛa
citer obedire. Uerūtñ oēz apponat diligētiā: ⁊ curā in innocentia
psuadēdi quā p plēariā recipit remissionē sepi⁹ orōz dñicā ꝓferē
do pcussionē pectoris: oculorū eleuatōz ad celū aspersionem aque
benedicte: necnon elemosinarum distributionem agere:

ꝛ operari non desinat: sic ad maioris mundationis oim delictorū puritatē mentis: ꝛ corporis spiritualiter confiteaꝫ dicendo. Cōfiteor deo: ꝛc. Et hec erunt loco pnie: de qua Johānes baptista p̄dicando aiebat. Agite pniaꝫ: apropiquat enī regnum celorū: ꝛ pphe ta. Scidite corda vr̄a: ꝛ non vestimenta vestra.

Capitulum duodecimum de vltimo deniq; ac pretiosissimo remedio orationū: siue mentaliū: siue vocaliū coꝛā dño Jesu christo.

HUmiliter deuoteq; oratione insistere: dicēdo. In manꝰ tuas domine commendo spiritum meum. Doce me facere voluntatem tuam. Et iterum suscipe me domine ſm eloquiū tuū: ꝛ viuā: ꝛ nō cōfundas me ab expectatōe mea. Orem⁹

DIrigere ꝛ sanctificare digneris domine sancte p̄ oīpotens eterne deus hodie cor: ꝛ corpus meum: sensus: actus: ꝛ sermones meos in lege tua: ꝛ in op̄ibus mādatorū tuorū: vt dicat in eternum: semper saluus: ꝛ liber esse: sanus merear. Per christum dominum nostrum.

Oremus

OOmine deus pater omnipotens qui ad principium huius diei nos peruenire fecisti: tua nos salua virtute: vt in hac die ad nullum declinem⁹ peccatū: nec vllum incurram⁹ piculū: sed sp ad tuā iustitiā faciendā oīs actio tuo moderamīe dirigaꝫ. Per Christum dn̄m nr̄m. Et qꝛ dominus in euangelio iquit. Orate ꝛ credite: ꝛ fiet vobis. C. Explicit mod⁹ visitationis p̄me ptis ifirmorū a confessoꝛib⁹ exhibendis.

Exordium: secunde partis p̄cipalis

SIcut enī non ex dogmatū diuersarū sciarū peritia soluꝫ neq; diserto sermone: aut eloquētissimorū virorū affabilitate tm̄: verboꝝ sonoritate cōficiē predicator. Uerū longe magis: magisq; dono spetiali diuino. Gratia q̄ singulari a deo infusa oīpotēti predicatio elargiē. Cū sepenūero cēnimus: ꝓspicimusue q̄plures pitissimi doctoꝛes paruꝫ: nimiūq; ad vtilitatē: ꝛ quersionē aīarū ꝓfecisse. Dicēte Jeronimo in epistola. Nec rustic⁹: ꝛ simplex frater ideo se sanctum putet si nihil nouerit. Neq; perit⁹ ꝛ eloquēs līgua eriſtimet sanctitatē. Multoq; melio e duob⁹ iperfectis rusticitatē br̄ sanctā q̄ꝫ eloquentiā peccatricē. Erat quippe sciulus quispiā qui aliquando predicatione simplici gratia tm̄ dei supabit summorū predicatoꝛū sciaꝫ: dicente Gregorio in moralib⁹. Inuanū laboꝛat lingua doctoris: nisi intus operet gratia saluatoꝛis. Sic itaq; ꝛ in confessoribus videē quampluries

min⁹ eruditi mirū i modū in vinea dñi sabaoth vtiliter elaborare
Docti q̄dē ac periti nōnūq̄z inc̄assuz nouimus laborasse. Quid iñ
loquar: nūquid i dei cultu sc̄iarū dogmata vana esse videnť: Absit
absit. Nā doctos tāq̄z stellas i celis micaturos esse ꝓgnoscim⁹. nō
omnes tñ mūdi doctiores hoc in seculo ꝓmendāť: sed quos deus
cōmendat ipso attestāte. Non enī q̄ seipsum diuersis: videlicz sc̄ia
rum eruditionib⁹ ꝓmendat: ille ꝓbat⁹ est in diuino cultu: sz quē de⁹
ꝓmendat: suam spiritualē ꝓtribuens gratiā. Qui porro huiusmodi
est: dilect⁹ dñi est. Unde Augustin⁹ in sermone ait. Utiliter ac sa⁹
lubriter admonemur vt peccata nr̄a iugiter: z hūiliter nō solū deo
sed z sanctis: z deū timentibus ꝓfiteri. Hic ergo docibilis: affabi⁹
lis: exēplaris q̄z erit. Attentionē: z beniuolentiā attrahit ab audi⁹
torib⁹ Ultro breuiter dilucide: z veraciter quicq̄d loquiť enarrat:
Recte cuncta disponens: autoritate: lege aut scripto: exēplo: ac si
multitudine ꝓptime affirmat: ꝓfutat. Necnō diuina fauēte illu⁹
stratione cūcta que a narratione repetēda sunt memoriter: ac iu⁹
cunde in ꝓclusione ꝑstringit: tā in ꝓfessionib⁹ q̄z in predicationi⁹
bus suis.

¶ Narratio.

Patis iā satis eruditissim⁹ est quem dominus docuerit. De
quo iquit ꝓpheta. Beatus vir quē erudieris domine: z de
lege tua docueris eū. Dicat q̄s. Quis est hic z laudabim⁹
eum: Dicit. Qui post aurū diuitiarū: z ꝓcupiscentiarum non abūt
nec sperauit in pecunie thesauris: honoris: humāeq̄z dignitatis se
dulus in oratione: continuus in deuotione: in lectōe assiduus: z fer⁹
uens in meditationibus: patiēs i aduersis: humilis in oīb⁹: pius:
māsuet⁹: ac clemēs cum omnibus. Benignus in sermone: in q̄uersa⁹
tione minim⁹: mente solitari⁹: animo quiet⁹: parcus sibi z seuerus:
alīs largus z locuples. audit pacifice: z respondit gratiose. Hi q̄s
talis est: verus verax̄q̄z ꝓfessor est.
In hac quidē secūda ꝑte ad bene ī egerrimeq̄z confitendū hec dili
gēter ꝑscrutāda sunt huiusmodi exordiendo verbis.

Nquer⁹ hō q: ad imaginē dei creata ē aia tua: z corp⁹ tuū ō
limo terre. Et in hunc mūdū missum vt peccatū p̄mi pen⁹
tis purges: z cetera tua ꝓmissa. Que ꝓfecto sancte ꝓfessio
nis contritione: ꝓfessiōe: z satisfactione opis potēs cūcta delere
Prima diuisio. ¶ Capitulū p̄mū de .xii. articulis fidei: z ō
eorū approbatōe. Et de vitīs oppugnātib⁹ illis: i q̄b⁹ iterrogād⁹
est ifirm⁹ si crediderit: Et si nō credit: cū approbationib⁹ est illi sa
tisfatiendum.

Quod sit vnus deꝰ creatoꝛ celi ⁊ terre. Moises genesi ꝑmo
Creauit deꝰ celum ⁊ terram. Ecclesiastes. xviii. Qui viuit
in eternū creauit omnia simul. ¶ Quod Jesus xp̄s sit fi
lius dei Ecclesiastes inquit. r. Deus solus iustificabiꝫ: ⁊ mā̄et iui
ctus rex in eternum. Dauid in psalmo. Filius meꝰ es tu: hodie ge
nui te. Quod natꝰ sit ō v̄gine. Jsaias ait. Puer natus est nobis: et
filius datꝰ ē nobis. Jdē. Ecce v̄go ꝯcipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabiꝫ
nomen eius emanuel: quod intepretaꝫ nobiscū deꝰ. Quod sit pas
sus ⁊ mortuus. Jsaias ait. Tradidit ī mortē aī am suā: ⁊ cū sceleā
tis reputatꝰ est: ⁊ ipse peccata multoꝝ tulit: ⁊ ꝓ transgressoribus
orauit. Sapientie. ii. Videamus si sermones illius veri sunt: ⁊ tēp
temus que ventura sunt illi: ⁊ sciemus que erunt nouissima illius.
Vie nim est verꝰ filiꝰ dei suscipiet illum: ⁊ liberabit illum de mani
bus ꝯrariorū. Contumelia ⁊ tormēto interrogemus eum: vt scia
mus reuerentiam eius: et ꝓbemus patientiam illius: morte tur
pissima condemnemus eum.
Nō descēderit ad īferna. Prophet a ait. Tollite portas ꝑncipes
vestras: ⁊ eleuamī porte eternales: ⁊ introibit rex glorie. Quis est
iste rex glorie: Dominus v̄tutum: ⁊ miraculorū: ipse est rex glorie.
Quod resurrexit. Jdem. Terra tremuit: ⁊ quieuit dum resurgeret
in iuditio deus. Quod ascēderit in celum. Jdē ꝓpheta ait. Ascen
dens christus in altū captiuā duxit captitatē dedit dona hoibus.
Quod venturus sit iudicare. Jdem in psalmo. lxxxv. Tunc exul
tabunt oīa ligna siluarū a facie domini quia venit: quoniam vēit:
iudicare tērā. Judicabit orbē tēre in equitate: ⁊ populos in veri
tate. ¶ Quod sit spiritus sanctus. Jdē in psalmo. Spiritꝰ dñi re
pleuit orbem terrarum: ⁊ hoc quod continet oīa scientiā hz vocis
Quod sit ꝯmunio. Sapiens enim ait. Cibauit eos ex adipe frū
mēti: ⁊ de petra melle satura uit eos. Petra āt erat xp̄s. Quod sit
remissio peccatorum. Ecclesiastes. xviii. Propter hoc patiēs ē deꝰ
in illis: ⁊ effudit sup illos misericordiam suam. Jtē. Misericordia
dei sup omnē carnē. ¶ Quod sit resurrectio mortuorū. Job ait.
Scio enī q redēptor meus vivit: ⁊ in nouissimo die de terra surre
cturus sum. Et rursus circundabor pelle mea: ⁊ in carne mea vi
debo deū salu atorē meū. Quē visurꝰ sum ego ipse ⁊ nō aliꝰ: ⁊ ocu
li mei conspecturi sunt: ⁊ nō aliꝰ. Reposita est hec spes mea ī sinu
meo. ¶ Quod sit vita eterna. Salemō in ecclesiastico. Justoꝝ
aīe ī manu dei sunt: ⁊ non tanget illos tormentum malitie.
Visi sunt oculis insipientiū mori: illi autē sunt in pace.

Item. Iusti in ꝑpetuum viuẽt: ⁊ apꝺ dominũ est merces eorũ: ⁊ cogitatio illoꝝ apud altissimum

Hec ad breuez incredulorum satisfactionem quum opus fuerit in approbatione articulorum duodecim suffitiant.

Capitulum secundũ de .x. preceptis legis in quibus iterrogãꝺ⁹ est egrotus: ⁊ exhortand⁹ vt supꝫ: qꝫ precepta sunt dei oĩpotentis ꝑ os viri dei Moisi serui sui promulgata populo israheli: que sunt hec.

Dilige deũ tuũ ex toto corde tuo: ⁊c. Non iurabis nomen dei tui inuanum. ¶ Sabbata sanctifices. Honora patrẽ tuum: ⁊ matrẽ tuã. Et maledict⁹ hõ qui maledixerit patri: aut matri. ¶ Non concupisces vxorem proximi tui. Non desiderabis rẽ ꝓximi tui. Non occides. ¶ Nõ furtũ facies. Non mechaberis. ¶ Non falsum testimõiũ facies. Quia vt ait ꝓpheta. Lex dei immaculata conuertẽs aĩas: testimoniũ fidele sapiam prestãs parvulis. i. humilib⁹ simpliciter credẽtib⁹ ⁊ obedientibus.

Ex libro sapie. xiii. in detestatione idolatrie: et heresis.

Vani ãt sunt oẽs hoĩes in quib⁹ non subest scia dei: ⁊ de his que videnꝫ bona non potuerũt intelligere eum qui est: neq; operibus attendentes agnouerunt quis esset artifex. Sed aut ignẽ: aut spiritum: aut citatum aerem: aut girũ stellarum: aut nimiã aquã: aut solẽ: ⁊ lunam rectorem orbis terrarũ putauerunt Quorum ⁊ si spetie delectati deos putauerunt: sciant quanto his dominator eorum spetiosior est. .xviii. Sapientie.

Magna sunt enim iuditia tua domine: ⁊ inenarrabilia ꝟba tua: ꝓpter hoc indisciplinate anime errauerunt. Dum enim psuasum habent iniqui posse dominari nationi sancte vinculis tenebrarum: ⁊ longe noctis cõpediti: iclusi sub tectis fugitiui ꝑpetue iacuerunt. Et dũ putant se letare in obscuris peccatis: tenebroso obliuionis velamẽto dispersi sunt pauentes horrendo cum admiratione.

Capitulum tertium de consilijs domini nostri Jesu christi vicitur per prophetam sanctum Dauid ad interrogandum.

Cogitatoines hoĩm vane sunt: consilium ãt domini mãet in eternum: ⁊ in seculum seculi. ¶ De puptate spiritus. Idem in psalmo. Dispersit dedit pauperibus: iustitia eius manet in seculum seculi. De obedientia spirituali habetur in ecclesiastico: vbi ait. Sapiens non odit mãdata ⁊ iustitias: ⁊ nõ

illidetur quasi i ꝓcella nauis hō sensatus credit legi dei: ⁊ lex illi fi delis. ¶ De castitate ꝑpetua inquit Bernardus. Quid castita⁹ te decorius: que mundū de imundo ꝓceptū semine: de hoste dome sticum: de hoīe angelicuz facit. Unde Ieronimus. In carne preter carnē viuere angelicum est: non humanum.

Capitulum quartum in app⁹obatōe donorum sancti spiritus. Et primo interrogandus est eger vtrum habuerit illa si nō obserua⁹ uerit hortandus est cū autoritatib⁹ illa toto corde exercere se di⁹ sponat:

Qui timore dei dicit in psalmo. Timētes aūt dominū nō de fitient oi bono. Itē in ecclesiastico. xxxiii. Timenti deū nō occurrēt mala: sed in tēptatōe deus illum ꝓseruabit: ⁊ libe rabit a malis. ¶ De mia: ⁊ pietate. Idē. xxxvi. Speciosa mia tpe tribulatōis: qi nubes pluuie in tpe siccitatis. Et Petr⁹ i cano nica secunda. ii. Nouit deus pios de tēptatione eripere. De consilio' parabolarū. ii. Si intrauerit sapia cor tuum: ⁊ scia anime tue placuerit: consilium custodiet te. ¶ De scientia. Sapie. xiii. Uani āt sunt oēs hoies in quibus non subest scia dei. Item para⁹ bolarum. xviii. Cor prudentis possidebit sciaz ⁊ doctrinā.

De sapientia Ecclesiastici. xxx. Sapientia oīm antiquoruz exqres sapiens ⁊ in' ꝓphetis vacabit. Item ibidē. xxxiiii. Sapientia lau⁹ dabit aiam suam. ⁊ in dño honorabit: ⁊ in medio populi sui glo⁹ia bit. Et in medio ecclesie aperiet os suum. De intellectu bono Dauid in psalmo. Intellectus bonus oīb⁹ facientibus eū: laud⁹ tio eius in seculū seculi. ¶ De fortitudine. Augustin⁹ in libro de morib⁹. Fortitudo est amor facile tollerās oia ꝓpter id qō amat. Macrobius āt dicit. Fortitudo est affectio que nullas aduersita⁹ tes: mortemqꝫ formidat. Filiab⁹ eorum: in quibus interrogandus ⁊ admonendus: ac benigne arguendus: deinde exhortand⁹ ifirmus est. Utqꝫ in posterum ad resistendum: si comes vita fuerit est sum mopere suadendum illi.

Superbia: de qua ait Gregori⁹ in moralibus. Principalia vitia de superbia virulentia radice ꝓferunt scz Jactātia Contentio. Ypocrisis. ¶ Presumptio. Obsti⁹ natio. ¶ Inobedientia. ¶ Inanis gloria. ¶ Inuidia. Ira Tristitia. Auaritia. Uentris ingluuies. ¶ Luxuria.

Auaritia de qua Augustinus in sermone. Non solum auar⁹ est qui bona aliena capit: sed ⁊ ille auar⁹ est qui cupiditate

seruat sua. ¶ Usura. ¶ Rapina. ¶ Proditio. ¶ Simõia Furtum. ¶ Periurium. Unde cambia. Termini Contractus. Falsa mercimonia. ¶ Proda impreſtito:uz. Fraudatio pecuniarũ. Nautarum ꝓmiſſiones. Omnes iſte fraudatõs ad reſtitutõz tenẽt cum oĩb⁹ alijs ſimilibus:ſicut ſunt pecunie ab offitio ſalis:z ſeptẽ ꝑ centum.

LUxuria de qua ait Jeronimus in moralibus ſup offitium. Sicut vinum z ebrietas eum qui bibit mentis ſue inopez facit:ita fornicatio ac voluptas puertit ſenſum:animumq; debilitat:z de rationali homine brutum efficit. Odium dei. Cecitas mentis. ¶ Amor ſui. Inconſtantia ¶ Precipitatio. ¶ Inconſideratio.

GUla:de qua ait Gregorius. Quanto corpus impleꝫ:tãto ꝫ anima minoraꝫ. Idem de ebrietate. Ebrietas eſt blãdus demon:dulce venenum: ſuaue peccatum quã qui hz non ſe hz.quã qui facit peccacum non facit:ſed totuz eſt peccatuz. Idem Qui ventrem z gulam refrẽat toto corpori imperat. Multiloquium. ¶ Ebrietas. ¶ Immunditia. Scurrilitas. ¶ Hebetudo. Inepta letitia.

ACcidia de qua ait Jeronim⁹ in epiſtola. Sicut dñs ñ vult mortẽ peccatoris:ſed vt reuertaꝫ z viuat:ita tepidos odit z cito ei nauſiam facit:vt ait Johãnes in apocalipſi. Utinam calidus eſſes aut frigidus. Sed quia tepidus es incipiam te euomere de ore meo. ¶ Tepeditas. ¶ Deſperatio. ¶ Pusillanimitas. Uagatio mẽtꝭ. ¶ Negligẽtia. ¶ Inepta letitia.

IRa:de qua inquit Johãnes chriſoſtom⁹ ſup Johãnẽ. Qui iraſciꝫ infunitꝫ eſt ſupplitijs dign⁹. Uolũtarie ſeipſuz i baratrũ pditõis ferens:z ante futuram gehennam hic iã vindictam ſoluens. ¶ Indignatio. ¶ Contumelia. ¶ Rixa. Clamor. ¶ Blaſphemia. ¶ Timor mortis.

INuidia:de qua Gregorius in moralib⁹ dicit. Inuidia iraz generat:q; quãto interno liuoris vulnere ſauciaꝫ:tãto etiam manſuetudo trãquilitatis amittiꝫ. Unde Johãnes criſoſtomus. Inuidie paſſio:z fornicatõe:z adulterio multũ ẽ detẽtior Idẽ. Inuidi oculꝰ liquaꝫ triſtitia:inuidꝰ cũ morte viuit ꝓtinua. Detractio. ¶ Suſurratio. ¶ Afflictio Exultatio De prauatio. ¶ Ingratitudo.

Grauitas peccatorū: ⁊ ꝓditio ꝑ hec infra scripta iterrogāda sunt.
Quis: quid: quibus auxilijs: cum quo: cur: ⁊ vbi.
Capitulum sextum de virtutibus thologicis: cū approbatõe earū: i q̄b⁹ iterogand⁹ est egrot⁹: ⁊ psuadend⁹ ad exercendū vt supra.

De fide Augustin⁹. Fides est virt⁹ qua eruditur⁊ que non vi dent. Unde dicit Damascen⁹. Fides est nõ inquisitus cõ sensus: vnde dicit. Fidelis seruus: ⁊ prudens quē cõstituit dominus super familiã suam. Et apostol⁹ ad Hebreos. Fides est substantia sperãdarū⁊ rerū⁊ argumentum non apparentium.
De spe Augustin⁹ in Enchir. Spes non est nisi rerum ad deū ptinentium: qui curam eorum q̄ spem habent gerere phibet. Unde in psalmo. Spera in domino. ⁊ fac bonitatē. De charitate. Iohannes in epistola. Deus charitas est: ⁊ qui manet in charitate in deo manet: ⁊ dñs in eo. Unde apostolus ad Tittum primo. Finis precepti charitas est: de corde bono: ⁊ ꝑscia pura: ⁊ fide non ficta.
Capitulum septimum de virtutibus cardinalibus: ad interrogandum: ⁊ exhortandum: vt supra.

De prudentia Gregorius in libro de moralibus ecclesie. Prudentia est amor eligens sagaciter ea quibus adiuuatur: ⁊c. Unde Salomon in parabolis. ii. Prudentia seruabit te vt eruaris a via mala: ⁊ ab hoie q̄ puersa loquit̄. De iustitia. Augustin⁹ in libro de moribus ecclesie. Justitia est amor tm̃ deo seruiens: ⁊ ideo bene iperans ceteris que hoi subiecta sunt. Unde in ecclesiastico. Justus vt palma florebit: ⁊ sicut cedr⁹ libani multiplicabit̄. De fortitudie. Ambrosius de offitijs. Nõ mediocr⁊ ai est fortitudo q̄ sola defendit ornamẽta xtutū oĩm: ⁊ iudicia custodit. Unde ⁊ Gregori⁹ in. vi. moralium. iustorum fortitudo carnẽ est vicere ꝓpꝛijs voluptatib⁹ ꝓrie: delectatõ⁊ pñtis vite extinguere. De tẽperantia. Augustin⁹ i libro de moribus ecclesie Munus tẽperantie est in cohercẽdis: sedãdisq̄ cupiditatib⁹ q̄b⁹ ducimur in ea que nos auertũt a lege dei. Unde Ambrosius i primo de offitijs. Ad tẽperantiã ptinet oĩs sedatio pturbationis aĩ ⁊ rerum modus. Oportet ãt modum ponere non solũ ꝓcupiscẽtijs ⁊ delectationibus: sed etiã in exterioribus actibus.
Capitulum octauum de sacramentis ecclesie ad interrogandum: ⁊ exhortandum.

De baptismate mgr̃ sniarũ li. iiii. Baptisma ꝺr tictio. i. ablutio corpis exterior fcta sub forma x̄boru⁊ ꝑscripta. Ideo Aug. Uerbo baptisma ꝓsecrat̄

Detrahe verbum: z quid est aqua: nisi aqua. Accedit verbū ad ele mentum: z fit sacramentum. ¶ De chrismate. Magister libro quarto. Virtus vero hui⁹ sacramēti est donatio spiritus sancti ad robur q̄ in baptisma dat⁹ est ad remissionē. Unde Raban⁹ a sum mo sacerdote p ipositōz manus paraclitus tradit baptizato: vt ro boret p spiritum sanctum ad predicandū alijs illud quod ipse i ba ptismuz ꝓsecut⁹ est. De communione. Magister ibidē. Per baptismū mundamur. Per eucharistiā vero in bono ꝓfirmamur. Baptismum exteri⁹ vitiorū maculas extinguit. Eucharistia spiritu aliter reficit. Unde excellenter dicit. Eucharistia. i. bona grā. De quo Ambrosius sermone xp̄i hoc ꝓficit sacramētū: q: sermo chri sti creaturā mutat. Et sic ex pane fit corpus xp̄i. Et vinū cuz aqua missum fit sanguis ꝓsecratōe x̄bi celestis. ¶ De pnīa. Magist̄ in quarto Pnīa longe positis a deo necessaria est: vt ad deum ap propinquēt Est eni vt ait Jeronimus secunda tabula post naufra gium. Quia si quis vestem inocentie in baptismo p̄ceptā peccādo corrumpit pnie remedio reparare p̄t. Unde Ambrosius: Est autē pnīa mala preterita plangere: z plangēda iterum nō ꝓmittē. De sacris ordinibus ecclesiasticis. Magister in libro. iiii. Septez sunt spiritualiū offitiorum gradus: siue ordines: sicut ex sanctoruz patrum dictis apte tradit: z capitis nr̄i scz Jesu xp̄i exēplo mōstra tur: q̄ offitiū oīm in semetipso exhibuit. De matrimonio mḡr in quarto. Factum est matrimoniū ad remediū ppter illicitū mo tum deuitandū. Primo vt natura multiplicet. Secundo vt natu ra exciperet: z vitium cohiberet. Nam z ante peccatū dixit deus Crescite z multiplicami. ¶ De absolutōe ꝓfessiōis. Dominus in euāgelio dicendo Petro: z successoribus. Tibi dabo claues regni celorū: z q̄cunq; ligaueris sup terrā erit ligatū z in celis. Et q̄cū q; solueris sup terrā solue z in celis. Unde magister in quarto de v'u clauium. Usus etiā harū clauium multiplex est. Discernere scz ligādos: vel soluēdos: ac deide ligare z soluere. Qui indignos ligat vel soluit: ppria ptāte se priuat. i. dignum priuatione se facit. De sacramto vnctōis extreme. Unde magister in quarto capitu. A quib⁹ fuit institutū hoc sacramentū. Hoc sacramentū vnctōis in firmorū ab aplis institutū legit. Ait eni Jacobus in canonica. Infirmat aliquis in nobis: inducat presbiteros ecclesie: z orēt sup eū: vngentes eum oleo in nomine domini: z alleuiabit eum dominus z si in peccatis sit dimittent ei.

Capitulum nonum de septē operibus misericordie corporalib⁹ ad interrogandum: ⁊ psuadendum.

Pascere famelicū. ℂ Dare potum sitienti. Hospitare peregrinum. ¶ Vestire nudū. Visitare incarcēatos. ℂ Visitare infirmos. Sepelire mortuos. ¶ Auferēdo victū ꝓprio Negando aquā vel vinū ꝓprio. Detrabēdo aduēis: ⁊ pegrinis. Seuiēdo i paupes debitores. ℂ Tenēdo i carcēib⁹ pauperes. ℂ Tribulando infirmos. Negādo sepulturā ꝓprio Unde ꝓpheta. Frange esuriēti panē tuū: ⁊ egēos: vagosq; induc i domū tuā. Quū videris nudum operi eū: ⁊ carnē tuā ne despexeris.

Capitulum decimum de septē operibus misericordie spiritalib⁹ ad interrogandum: ⁊ persuadendum.

Dare sanum ꝓsiliū. ℂ Instruere insciū. Reprehēdē peccāti Letificare mestos. ¶ Subuēire paupib⁹. Orare ꝓ exītib⁹ in tēpestate. ℂ Orare ꝓ oībus mortuis. Decipiēdo ꝓprimū. Negando doctrinam. Laudando vitia. ℂ Confundēdo. Fraudando bona pauperū. Optando naufragiū. ¶ Male dicendo aiab⁹ mortuorū. Unde prima secūdi ad Timotheū. Obsecro igit̄ primum oīm fieri obsecratōs: orōs: postulationes: gratiarū actiones: ꝓ oībus hoībus: ꝓ regibus: ⁊ oībus qui in sublimitate sunt: vt quietā ⁊ trāquillā vitā agamus in oī pietate ⁊ castitate. Hoc enī bonum est: ⁊ acceptum coram saluatore nr̄o deo. Et alibi idē. Argue: increpa: obsecra: i oī māsuetudie ⁊ patiētia Capitulū. xi. de octo beatitudinibus ⁊ contrarijs suis.

Paupertas spiritus. ℂ Mansuetudo. Gemit⁹ peccatorū. Munditia cordis. ¶ Mia. Pax. ℂ Pati psecutiones. Sitire iustitiā. Elatio mētis furibunditas. ¶ Delectatio i peccatis. Auiditas peccādi. ℂ Seueritas. Scandalus Inimicabilitas virtutū. ¶ Supplantatio iuris

De pauptate dñs in euāgelio. Beati pauperes spiritu qm̄ ipsorū est regnū celorū. De māsuetudie ait. Bti mites: qm̄ ipsi possi debūt terrā. ℂ De gemitu peccatorū inqt. Beati q̄ lugent: qm̄ ipsi ꝓsolabūt. De mūditia cordis. Bti mundo corde: qm̄ ipsi deū videbūt. ¶ De mia. Bti misericordes: qm̄ ipsi miaꝫ ꝓsequnt. De pace. Bti pacifici: qm̄ filij dei vocabunt. De psecutōib⁹ Bti q̄ psecutionē patiunt ꝓpter iustitiā: qm̄ ipsorū est regnū celorum. ℂ De iustitia sitienda. Beati qui esuriunt: ⁊ sitiunt iustitiā quoniam ipsi saturabunt:

Capitulū.xii.de sensib⁹ corporis interrogādo q̄lit̄ illos exercuēit

VIsus vnde dñs. Si oculꝰ tuꝰ scandalizat te erue eū ⁊c̄.

Auditus Jeronimꝰ in epla. Nō licz tibi alteriꝰ vitupatōz patiēter audire: q; ⁊c̄. Odoratꝰ. Gustus. Jerōimꝰ in epla. Modicꝰ ⁊ tēperatꝰ cibus: ⁊ carni. ⁊ aīe vtilis est. ¶ Tactꝰ Ambrosiꝰ non pt in tactu caro corrūpi: nisi mēs ante fuēit corrupta Affatus Hieronimꝰ in epistola. Sp linguaz tuā de bonis loqui assi esce ⁊c̄. ¶ Capitulū xiij de casib⁹ papalib⁹

De homicidio ¶ De veneno ¶ De baptizatis filijs ꝓprijs De his q̄ rē habuerit cū filiabꝰ ꝓfessionis: vel baptismaꝫ De his q̄ sepelierint excōmunicatū: hereticū in loco sacro vel vsurariū in ecclesia sciēter ¶ De his q̄ ipedierūt ꝓceptū vel partū mulieris ¶ De eo q̄ necauēit infantē: vel obuiauēit baptismati ¶ Qui grauiter vulnerauēit: ⁊ sāguinē fudēit presbitēi vel clerici: odio: vel mala voluntate ¶ Qui falsificauēit bullas papales ¶ Qui ꝓbusserit ecclesias malitiose ¶ Qui psecutꝰ fuerit prelatos ecclesie ¶ Simoniacꝰ. ¶ Excōmunicatꝰ a papa Qui ipedierit aliquē ō ecclesiasticꝫ ꝑ velle pontificꝫ. ¶ Qui iniecerit manū in prelatū. ¶ Qui coegerit cū violentia ꝓfessorem ad absoluendū: vel monachū: vel fratrē ad ea duxerit faciendū: vel idulgentias dandū ꝑ velle: vel posse suum: sicut sunt nuptie: vel baptismū ¶ Qui ipedierit iquisitores ꝑ hereticos: ⁊ magos. Qui ō carne vel ossibus mortuorū venefitiz fecēit: vel abusus fuerit vel detulerit de loco sacro in locū imundum. ¶ Qui coierit: ⁊ genuēit cum parentib⁹: ⁊ attinētibus. ¶ Qui fuerit cum sorore vxorꝫ sue. Qui cū duab⁹ vel plurib⁹ vxoribus: ⁊ matre. Qui duxerit: portauerit: vel miserit ferramēta: liḡ: seu victualia infidelib⁹ ¶ Qui negauerit fidē christianā. Qui fuerit publicꝰ vsurariꝰ. ¶ Qui lesērit ecclesie libertatē: Qui violauerit iterdicta a sede apostolica ipositā. Queuis offensa iobediētia: seu rebellio i romanū pontificez seu sedē apostolicā: Offensa psonalis in ep̄m: vel aliū prelatū. Jnuasiōis dep̄datōis: vel occupationis terrarū ecclesie romane mediate: vel imediate subiectarū: Jnuasionis romipetarū. ¶ Prohibitōis deuolutōis causarū ad romanā curiā. Jmpositōis nouorum onerū realiū: vel psonalium ecclesijs: ⁊ ecclesiasticis psonis. Publicani: q̄ vulgo datiarij appellant: q̄ ꝑ sanctorū patrū ⁊ generalium ꝓsiliorū statuta gabellas ponent: vel alia onēa realia: vel psonalia exigūt. Jn supdictis casibus null⁹ absoluē pt: q̄ntecūq; dignitat⁊

existat: nisi in articulo mortis ꝓstitutos. Cautione tñ ꝓius idonea accepta de parẽdo mãdatis ecclesie: Ꝫ oẽs ⁊ singulos supdictos ad romanã curiam absoluẽdos remittat ꝓdignã pniaꝫ ꝓ suis reatibus suscepturos. Et hoc ꝓhibeꝫ tam exẽptis q̃ꝫ non exẽptꝫ sub pena excõmunicatõis: ⁊ depositõis beneficij: ⁊ ordinis.

Capitulum. xiiii. de casibus episcopalibus.

Odomitis. De excõmunicatõibus ꝑlatorũ. De sodomiticis. De ꝓmiscentibus cũ attinẽtibus cũ q̃bꝫ baptizauerit: vel tenuerit in baptismate: vel habuit in ꝓfessiõe vel coinquinauerit sceleribus: vel sanguine simpliciter sacra loca ecclesias: ⁊ altaria. De bis q̃ duxerit clericos ad ordinatõꝫ ꝓ velle prelati sui. Qui ꝓcubuerit cũ iudea: vel ꝓmederit cũ ea: vel seruierit iudeis: vel cũ eis in mercimonijs: ⁊ vsuris ꝑtẽ habuerit. Qui falsaꝫ ꝓposuẽit carthã: vel scriptũ. Qui genuerit filios cũ ꝓiuge alterius. Qui fecerit sacrilegiũ: sortilegiũ: ⁊ malefitia. Qui cuꝫ ꝛgine rẽ habuẽit. Qui falsuꝫ iuramtũ fecerit: vel causaꝫ dedẽit. Qui hꝫ de male acq̃sitis. Qui audierit ꝓscius missam: vel a ꝓsbitero iterdicto: vel in altari nõ ꝑparato. Qui sacra furatꝰ fuẽit Qui cũ excõmunicato locutus fuerit: vel i ecclesiam introduxerit.

Capitulum decimumquintũ de casibus ꝓcessis. d. patriarche per summũ pontificẽ in toto dominio venetiarũ.

Absoluere mãifestos: ⁊ simulatos vsurarios: ⁊ simoniacos: ⁊ cũ eisdẽ vsurarijs ꝓponere ad eius arbitriũ. Debitores crutiate: ⁊ camere apostolice: ⁊ romãe ecclesie: q̃ntũcunq̃ incerta etiã apõ quoscũq̃. Necnõ fructus ecclesiasticorũ bñficiorũꝫ male ꝓceptos absoluere: ⁊ cũ eisdẽ ꝓponere: ⁊ quietare. Absoluere eos q̃ ꝓpter nõ solutõꝫ trigesime excõmunicatõis sñiaꝫ incurrunt ⁊ cum eisdẽ ꝓponere iuxẽ eorũ facultatẽ. Absolutio illorũ clericorum qui decimas non soluerit: iuxẽ decretũ Re. cẽ. dñi pij scõi: non solũ ab excõmunicatõe verũ etiã ab irregularitate ex eo incursis. Absolutio etiã illorũ q̃ ad terras infideliũ merces detulerit. Absolutio quorũcũq̃ religiosorũ: ⁊ aliorũ clericorum cuiuscũq̃ ꝓditõis ⁊ nominatorum non suadentiũ omnibus ⁊ precipue infirmis i ordinatione suorum testamentorum: vt de omnibus dimittant ſm iuris diuini: et canonici ꝑcepta.

Capitulum decimūsextū de casibus quos reuerendissimus domi⁹ nus patriarcha sibi reseruat.

¶ Absoluere excōmūicatos maiori excōmunicatōe: siue sit il lata a iure: siue ab hoīe. Incestuosos in primo: vel ī secūdo gradu ꝓsanguinitatis: homicidas volūtarios. Coeūtes cū monialibus: Intrātes mōasteria mōialiū mala intentōe. Deflo ratores ⁊ginū ꝑ violentiā. Coeuntes cū mulierib⁹ quas baptiza uerūt: vel quarū ꝓfessiones audierunt: vel tenuerūt ad baptismum: vel ꝓfirmatōz. Polluentes ecclesias: vel semine publice. Mus tilātes siue aliquo mēbro priuātes filiū: vel filiā voluntarie. Faci entes aliquid: aut dātes alicui ad potādū: vt generare: aut ꝓcipere non possit: ⁊ hoc ꝓpter odium: vel vt ad ipsum successio deferatur ¶ Prestantes falsum iuramentū. Habētes mala ablata īcerta vel certa: dum non extāt quibus est fatienda restitutio: ⁊ hoc a duob⁹ ducatis supra. Simoniacos ¶ Ordinatos sine licentia domini patriarche. Cōmunicationes votorū magnorum. Falsificātes instrumenta. Hereticos: vel scismaticos. ¶ Sepelientes scien⁹ ter excommunicatos in loco sacro. Usurarios publicos. Sa⁹ crilegos ⁊ eos qui eucaristia: crismate: vel alia re sacra abusi sunt.

¶ Capitulum decimumseptimum de casibus concedendis plebāis: ⁊ priorib⁹ pro absoluendo infra scriptos videlicet.

¶ Homicidas non voluntarios. Dantes alicui venenū vt moriatur. si mors aut debilitatio inde non sit secuta. Fractores votorum. ¶ Baptizantes: seu tenentes ad baptismum: vel ad confirmationem proprios filios sine necessitate. ¶ Restitutio' male ablatorum incertorum: vel certorum dum non extant quibus est fienda restitutio: a ducato infra: ita q̄ dentur pauperibus. ¶ Defloratores virginum vo⁹ luntarie. Coeuntes cum infidelibus. ¶ Mulieres concipi⁹ entes de adulterio: ⁊ viri earum credunt esse suum. Commu tationes votorum paruorum. ¶ Contrahentes nuptias infra tempus interdictum. Publice criminosos. ¶ Blasphemā tes deum: ⁊ sanctos. Violatores ecclesiarum. ¶ Commit⁹ tentes luxuriam contra naturam. Intrantes monasteria mo nialium non mala voluntate. ¶ Incestus in tertio ⁊ quarto gra⁹ du consanguinitatis ⁊ in quocunq̄ gradu affinitatis.

¶polluentes ecclesias sanguine: vel semine occulte. Cõtrahentes matrimoniũ post votũ castitatis: ita q nõ exigãt debitũ. absq licẽtia. d. patriarce. Verberãtes pr̃es: vel matrẽ. Sortilegos z herbarios. Tenẽtes pueros i lecto añ annũ. Celebrãtes nõ ieiuni. Celebrãtes in altari nõ ꝓsecrato: vel sine veste sacerdotali. Concedenda inferioribus.

Capitulum decimũoctauum de voto vtrũ egrotus vouerit: z non reddiderit iterrogãdus est.

Votum enĩ ſm mgr̃m i quarto est testificatio quedã ꝓmissionis spontanee: que deo z de his que dei sunt ꝓprie fieri debet. Sunt ãt stultorũ vota: q frãgenda sunt. Thomas insup secunda secunde qõe. lxxxviii. inq̃t. Votum ẽ ꝓmissio deo facta. Unde Augustinus in epistola. Ita etiã ꝓmissio qua deo aliq̃d vouem⁹ nõ cedet in eius vtilitatẽ q: nobis certificari non indiget sed ad vtilitatẽ nostrã inq̃tũ vouendo voluntatẽ nostrã imobiliter firmam⁹. ¶Propterea i deutro. xxiii. Quod semel egressum ẽ de labijs tuis obseruabis: z facies quod ꝓmisisti dño deo tuo: z pp̃ia voluntate: z ore locutus es. Ibidẽ. Cum votum voueris deo tuo non tardaueris reddere: q: requiret illud dominus deus tuus: et si moratus fueris reputabit̃ tibi in peccatum.

Hec sunt vota quibus nisi papa dispensare habet.

De voto intrandi religionẽ z etate ꝓgrua: z posse.
De voto facto in religione post ꝓbatõ̃ debitam.
De voto virginitatis cum etate facto: z posse.
De voto ad ecclesiam ¶petri z ¶pauli eundi visitandã.
De voto eundi ad sanctum Jacobum.
De voto eundi ad sanctum sepulchrum.

Capitulum decimũnonum de absolutione generali supra indulgẽtia plenaria a domino papa concessa p̃sonis ordis carthusiensis.

Dominus nr̃ ihs̃ christus p suã pijssimam miam: z meritũ sue dignissime passionis te absoluat. Et ego autoritate ipsius. z summi pontificis in hac pte mihi ꝓcessa z alias absoluo te autoritate z q̃nta possum a sñia: z vinculo excõmunicatõis maioris: vel maioris: quomodolibz incurristi: ꝑ qua absolui idigeas Et restituo te sacramẽt⁹ sctẽ mr̃is ecclesie. Itẽ autoritate sup̃dicta absoluo te ab oĩb⁹ peccatis tuis. de q̃bus ꝓfessus: vel libenter ꝓfiterer⁹: si eorũ memoriã hr̃es. z plenã eorũ idulgentiã: z remissionẽ tibi ꝓcedo: q̃ntũ claues sctẽ mr̃is ecclesie se extẽdũt: z gtũ fuerit in ꝓspectu diuie maiestatis. In noĩe p̃r̃is z. f. z. s. sancti.

Capitulum vigesimum de forma absolutionis quibuscūq; personis in articulo mortis.

Primo dicat infirm⁹: vel ali⁹ pro eo si nimis grauat⁹ est. Cōfiteor deo. Sacerdos postea dicat. Per aspersionē sanguis dñi nr̄i ihu xp̄i: et intercessionē bt̄e Marie: et oīm sctōrū: et sanctarū dei: misereat̄ tui oīpotēs de⁹. Postea subdit. Et ego auctoritate oīpotent⁹ dei: et beatorū apostolorū petri et Pauli: oīmq; sanctorū: sanctarūq; de. Et auctoritate summi pōtific⁹ qua fungor mihi in hoc casu spetialiter exp̄sse p̄missa: Absoluo te ab omni vinculo excōmunicatōis generaliter: vel spetialiter late: ab homine: vel a canone: et ab omni macula: seu pena irregularitatis: āter dicti: suspensionis: vel cuiuscunq; sn̄ie: q̄z scienter: vel ignoranter incurristi vsq; in hanc hor̄ā: late ab homine vel a cāone: Et restituo te vnitati fideliū: et sanct⁹ sacramentis ecclesie. In noīe. p. et f. et s. et amē Item eadem auctoritate: et eius vicarij summi pontific⁹: in hoc casu mihi spēalitē p̄missa: si ista vice morier⁹. Absoluo te ab oīb⁹ peccat⁹ tuis de quibus p̄tritus es corde: et ore p̄fessus es spetialiter: vel cōmuniter p̄ modulo tue fragilitatis: et etiā de quibus oblitus es in spetiali confiteri. Et de omnib⁹ penis tibi in purgatorio debit⁹ p̄ tuis peccatis: quantum se extēdit potestas. dauiū beatissimi Petri apostoli vicarij dei. Et restituo te illi innocentie qua eras quando baptizatus fuisti. Si vero ista vice nō morieris reseruo tibi plenariā indulgentiā p̄cessam a summo pontifice pro vltimo articulo mortis tue. in nomine patris: et filij: et spiritus sancti. amen.

Capitulum. xxi. de modo p̄seruādi aīam egrotantium qui plenariam obtiuuerunt absolutōz in ea ipsa puritate: donec vel valitudinem recipiat: vel domino suam feliciter tradiderit animam.

Quum sola dilectione: et intima charitate creator omnipotens celum: et terram: et omnia que in eis sunt ad hūani generis delectationem: et vsum creasse sane cognoscamus. Quali ergo affectione eundem plasmatorem creatorem amare tenemur censendum est: cum etiam pro nostra et humanari: crucifigiq; salute decreuerit. Necnon indies in sacro apparere altari placet. immo quod maius est omni contritione ductus: penitens: et cōfessus: cunctas offensiones: et delicta sua in absolutione sacerdotis ipsius saluatoris Christi iesu auctoritate: suaq; inextimabili misericordia anihilare omnino potest. Ut etiā in huiusmodi innocentia et puritate: p̄sertim si plenariā receperit indulgentiā conseruar

se poterit. Si tamen dilectione: z obligatione immense charitat⁹ sue motus fuerit: z nō timore penarum: aut ifernali crutiat⁹ terro re ductus ꝓscriptam inferi⁹ exercere: agereq; industriam voluerit. Quapropter ad inenarrabilem Christi ieſu mīam: clementiā: cha ritatem: omnis humani cordis affectio: animiq; dilectio: operibus ſaltē bonis: bona q̄ z volūtate allitienda a confeſſore penitus eſt. Nam quotienſcūq; anima reformata fuerit in fide p compunctio nem: in vera confeſſione: z penitentia pſoluta ex attritōe aī: dūmō rectam habeat intentionē ad bene: beateq; viuēdum: facultas ab ſoluendi: mundandiq; concedit. Huiuſmodi enim animabus bis ſpiritualibus operibus: tam a venialibus q̄z a mortalibus delict⁹: z peccatis: put i fine duxim⁹ autoritatib⁹ approbādū: dat habili tas ſeipſas abſoluēdi: ac remittēdi ſibi q̄cunq; illis peccata accide rint vt infra patet.

Capitulum vigeſimūſecundum de approbatione conſeruationis anime illorum in innocentia: qui generaliter z a culpa: z pena ve raciter ſunt abſoluti: z ab omnib⁹ errorib⁹: z peccat⁹ optie libēati.

Quia quippe ad emundationem: z conſeruationem vere penitentium exercenda ſunt: quotienſcunq; expedierit: z neceſſariuz fuerit: videlicz. Abſolutio quottidiana ve nialium ex contritioue penitentie. Et ſi oppꝛtunum fu erit (quod abſit) moduz ponimus ab omni peccato mortali quod quilibet contritus ſeipſum abſoluere poſſit. Deniq; ſibiipſi peni tentiam iniungere ſecundum conſcientiam valeat in hunc modū. Ad abſoluendum quottidiana peccata venialia ſuffitiunt. Pa ter noſter. Percuſſio pectoris. Eleuatio oculorum Ele moſinarum ſuffragia. Aſperſio aque ſancte. Eleuatio ma nuum z oculorum ad celum. Quod pater noſter ſuffitiat ī hoc intelligi poteſt: dum in eo ex doctrina domini dictum ſit p bis qui dimittunt inimicis ſuis offenſiones eorum. Dimitte nobis debi ta noſtra ſicut z nos dimittimus debitoribus noſtris. Itez in euā gelio. Dimittite: z dimittet vobis. Menſura qua alīs metiemini metietur z vobis: ait dominus. Unde magiſter in quarto de peni tentia ait: quod ſuffitiens eſt. Pater noſter. ad peccata venialia: z minuta: z quottidiana: iuxta ſententiam Auguſtini in libꝛo de pe nitentia. Quod tunſio pectoris: ait ꝓpheta. Que dicitis ī cordibus veſtris: in cubilibus veſtris compugimini.

Et iterum. Scidite corda vra: ⁊c. Nã tunsio pectoris more Gre
gorij in homelia idicat ꝓpunctõz. Quod eleuatio oculorũ va
leat indicat psalmigraphus dicẽs. Leuaui oculos meos ī mõte: vñ
veniet auxiliũ mihi. Auxiliũ meũ a dño q̃ fecit celũ ⁊ terraz. Non
det in ꝓmotõz pedẽ tuũ: neq; dormiet qui custodit te. ¶ Oꝫ ele
uatio manuum valeat habeꝝ in ecclesiastico. Consurge: ⁊ lauda in
nocte in pricipio vigiliarũ: ⁊ effunde sicut aqua cor tuum ante cõ
spectũ dei tui. Leua ad eũ manus tuas: ⁊ miseribiꝝ tui.
Quod aque sancte aspersio plurimũ valeat ex ipsi⁹ exorcismi ꝓse
cratione habeꝝ: dicendo Ubicũq; aspersa fuerit careat immundi
tia ⁊c. Item oiq; diabolice fraudis nequitia. Quod elimosi
ne suffitiant his qui in charitate existunt: indicat dñs in euãgelio
Date elemosinã: ⁊ oia erunt munda vobis. Sicut aqua extinguit
ignẽ: sic elemosina extiguit peccatũ. ¶ Quod peccatũ mortale
possit p contritõz ꝑpriã remitti: quilibet in semetipso dũtaxat in
tendat dum aderit tps: ⁊ ꝓmoditas sacramentaliter cum ꝓfessore
idoneo oĩno confiteri. Dicente ꝓpheta. Cor contritũ ⁊ humiliatũ
deus non despitiet. Unde Ezechiel ꝓpheta ait. Quum auerte
rit se impius ab ipietate sua quã operatus est: ⁊ fecerit iuditiũ: et
iustitiã: ipse aiam suam viuificabit. Considerans enim: ⁊ auertens
se ab omnibus suis iniquitatibus quas operatus est: vita viuet. ⁊
non morietur: dicit domin⁹ oipotẽs. Qm̃quidẽ in quacũq; hora
peccator ingemuerit: dimittã ei inquit ꝓpheta. Unde ⁊ Dauid
in psalmo. Confitemini domino quoniam bonus: qm̃ in seculum
mia eius. Agenda sunt igiꝝ indesinenter oia que superi⁹ dixi
mus: dum necesse fuerit: ita vt nunq̃z p horam neq; veniale: neq;
mortale in aia contriti: ⁊ absoluti valeat ꝑmanere: agendo: ⁊ opan
do in orõibus: ⁊ elemosinis: ꝑ resistendo peccatis inquantũ possi
bile est: pniam toto corde ꝑficere studeãt. ¶ Ritus quidem siue
ordo in puritate conseruandi cor: mentem: aimq; est semel: vel bis:
aut in mane: ⁊ sero humilitẽ: atq; devote flexis genibus: erectis
oculis: manibusq; ad celum extensis. Post aspersionẽ aque pr̃ nr̃.
ꝑferat. Confiteor addens: sibiipsi penitentiam iniungat: de bis
omnibus que die illa nouerit nequiter commisisse. Intentione tñ
non vltra committendi: ⁊ sacramentaliter cito confitẽdi. Quicũq;
ꝓfecto huiuscemodi pniam egerit: nullo pacto poterit ampli⁹ dã
nari: Nempe optimum: pretiosissimumq; consilium erit tã infir
mo q̃z goptime valenti. In honorem glorioissime ẏgis Marie:

eiusq; amore ac spirituali dilectione a venerabilib⁹ patrib⁹ ordis sancti dominici Rosariū summē: siue psalteriū eiusdez beatissime virginis hūiliter atz deuote sumē: z in eorū societate itroire: i qua sum⁹ Pontifex. Imperator. z reges. Prelati principes. Duces nobiles: z ignobiles vsq; ad religiosos cuiuscūq; religionis. Dispo nētes p se vel p aliū in laudē prefate glorioſissime x̄ginis. Saltem semel in ebdomada psalteriū psoluē quod est in nūero. cl. aue. m. et xv. patē nr̄. Interponendo tñ sp post vel ante. x. aue. ma. vnū pater noster. Et ex hoc prefato psalterio p summū pontificē dñm nr̄m Sixtum. iiii. ꝓcedunt quotiēscūq; q̄libet dixerit. l. aue. ma. cū pr̄ nr̄ vt supra: quinq; anni: z quinq; quadragene totiens quotiēs Unde vsq; ad integrum numerū. cl. aue. ma. habent anni. xv. quindecīq; quadragene de indulgētia. His ergo operibus: z orationib⁹ deuo tis z salutarib⁹ regnum vendicatur eternum.

Tabula secunde diuisionis de consilijs dandis penitentibus: z cō fessis: sed potius ꝙualescentibus q̄z egrotis ꝓpter tedium: tamen vtillima sunt z valde ꝓficua omnibus penitentibus.

De cōsilio beneuiuēdi in seculo sine peccato mortali. De ꝓsi lio ꝙuersandi ¶ De consilio gubernādi familiam in timore dñi De cōsilio opandi sese circa artifitia: mercātias: siue mercimonia cū bona ꝓscia. De cōsilio habēdi se in cōsilio z offitio senat⁹: z de creando magistratu recto corde. Et de differentia psonarum cum iustitia: ac de vnione ciuili.

¶ Capitulum primum de consilio bene viuendi ⁊c.

Primo z ante oia debet hō deliberare: z in mente sibi p̄po nere nunq̄z velle āpli⁹ peccare mortaliter: z hoc ꝓ oib⁹ vi ribus suis eniti debet. Deinde vnū eligere confessorē hōe⁹ stum: doctū: atz sibi gratū: nō velut boiez: sed q̄i tubā spirit⁹ sancti Quem diligat: timeat: z in reuerentia ita ipsum habeat vt nihil penit⁹ ponderosum agē velit sine oꝛoib⁹: z cōsilio ei⁹: sicut si esset spiritus sanctus in eo. Itē q̄nto crebri⁹: tanto meli⁹ confitēi stude at: ita vt iusta vulnera subsequant ꝓtinua medicamia: oꝛādo: z me ditando iuxt posse vt sp diabol⁹ i bonis opib⁹ inuēiat eū occupatuz.

¶ Capitulū secundum de consilio conseruandi.

Conuersari debet cū maioꝛibus in rubore. Ad ascultandū verba bona z opera attent⁹ sit. In loquendo parc⁹: z mode stus. Breuis in respondendo iuxt interrogata. Cū eq̄libus cum benignitate confirmando: z laudando opera z sentētias eorū

si ſm deū ſunt. Bin ät increpādo: ꝛ reprehendendo: hūiliter tñ: ac manſuete: nū q̄z preponēdo ſe ceter⁊ facto vel verbo. Cū minorib⁹ mäſuet⁹: atz human⁹ in audiēdo opionē: ꝛ petitōz eorū. Et ſit in quantū p̄t cum oībus gtioſus: honeſt⁹: ꝛ affabilis in x̄bis. modeſt⁹ manſuet⁹: ꝛ gūis in geſtib⁹. Laudabilis: mđ⁹: ꝛ ſollicit⁹: atz diligēs in oi ope ſuo. Ca .iii. ō ꝓſilio circa familias ſuas domeſticas.

PRimo ſtudeat ad pacē dom⁹. Et ſic vir diligat vxorem: vt p xp̄s eccleſiā. §.i. In educādos filios ſit domeſtic⁹ i x̄bis venuſtus in moribus: in doctria diſcipliatus §.ii. In educatione famulorū ꝛ famularū. Correctio famulorum ptinet ad domios in tremore: veſtimēto: ꝛ cibo ad ſuffitientiā nc̄itat⁊. Nō aūt cum ſumptuoſitate nimia: ꝛ abundātia ꝓpter ſupbiā: ꝛ crapulatio nē euitandā. Correctio ancillarū ptinet ad dñas: ſi ingonioſe ꝛ diſcrete ſint: cū manſueta benignitate: ꝛ ſollicitudie. Non ät ptinet correctio earū ad viros ad euitandā vxoris ſuſpitōz. §.iij. Circa victum ꝛ veſtitū hec notāda ſunt. Juxta honeſti lucri habilitatem Juxta ſtatus ſui: atz ꝓditōis ꝓdecentiā. Juxta ciuitatis: ꝛ loci laudabilē ꝓſuetudinē ꝛ mores. Capitulū .iiii. de ꝓſilio circa artifitia: mercantias ſiue mercimonia. §.i.

Nemendo: ꝛ vendēdo mercātias reales. In ꝓtractibus iuſti In pretijs honeſti. In ꝓpoſitionibus liciti. Prudentes: veraces. Inimici vſure: ꝛ cupiditatis. dicente apoſtolo. Radix oīm malorū cupiditas eſt. §.ii. de induſtria artificū. Artifices induſtrioſi debēt eſſe in eorū artifitijs. In apothecis ſuis aſſidui Ad emēdū cauti. In vendēdo iuſti. Ita vt alijs nō faciāt quod recipere ab alijs nolunt. Non diligendo auaritiā de q̄ dñs ait. Caute ab oi auaritia: qm̄ non in abundantia cuiuſquam eſt q̄ poſſidet §.iii. de genere mercimoniarū. In exercitādo ſe licite in genē mercimoniarū in quibus inſtruct⁹ eſt. honeſtatē pretijs dare p̄t. Et nō aliter niſi cum ꝓſilio inſtructorū mēcatoruz bone fame. Ita ꝛ apothecarū facere debēt. §.iiii. de inuētōe pretij. De mō inueniendi pretium debitum in rebus generaliter ap̄tiatis ab oibus. Eligat ex tribus pretijs bonorū mercatorū: q̄ ſint iuſti: bonecz fame. Hic ſunt q̄ pñt ꝓmode mercimonia vltimo ſuſtinere p̄tio. Et ſicut illi q̄ nō pñt tādiu expectare: ſz mediocriter. At ſicut illi q̄ nullo pacto pñt expectare: ꝛ ideo minori pretio vēundāt mercimonia ſua. Nō ergo pretiū debitū ex iſtis tribus ſcz a maiori incipiēdo: ꝛ a medio cri vſcz ad minorē eligat vnum ſolum pretium: qō ad nummos tē

dere oīno velit dum pōssit. Si xp̃o nō poterit ad libitū vēdat tantū modo p eodē p̃tio: nihil pēitus vlterius crescēdo. Quod quidē p̃tium non excedat p̃tium maiorū mēcatorū. §.v. de rebus sine pretio. In rebus a nemie app̃tiatis mēcator bone fame ꝛ pscie: et in mercimonijs illis optime exp̃tus possz honestū limitare p̃tiū solū ꝛ vnicum qō ad nummos hr̃e intēdat si potēit: aliter nō crescēdo ēptorē expectet cum charitate sine defectus ꝓmixtōe malarū rerum cum bonis decipiēdo: vel cum aq̄: terra: vel igne: ita vt i xpto te: ꝛ p̃tio multuz defitiat. Unum pone p̃tiū cupiēs tantūmō iuste ad nummos: si poteris tuas vendē merces. §.vi. de cābijs. Cambia dedita ꝓpter lucrū oia sunt illicita ꝛ tenēr̃ ad restitutōz. Cambia casualiter vel ꝓpter securitatē pecuniarū tantūmō nō tenenē ad restitutōz: nisi sint sicca: ꝛ fraudata: que vsuram faciunt.
§.vii. de proda ipresitorum. Proda ipresitorum sp sunt illicita ad emendū minori p̃tio: nisi sint in casu dotis. Pignora domorum: ꝛ agrorum retēto affictu sunt illicita: tā ꝓpter instrumentuz q̄z sine cum simulatōe emptōis §.viii. de fraude p̃tij. Fraudatio p̃tiorū tam nautarum q̄z alioruz operū: vel applausionē: ꝛ fictā ipromissionē tenēr̃ ad restitutōz. ¶ Capitulū. v. de ꝓsilio ꝛ modo habendi in ꝓsilio ꝛ offitio ꝛ de mgr̃ato creando ꝛ de differētia ꝑsonarum cū iustitia ꝛ de vnione ciuili.

Paragraphus primus de iudicibus.

Horum ꝛ temporum constitutionē tenendā obseruari debeat sonitus buccine: ꝛ cāpane vocantis ad consiliuz et offitia. Sicut esset tuba in vltimo iuditio viuorum: ꝛ mortuorū. In auscultādo attēti. In credendo non subiti: sed cauti sint. In examinatōe prouidi: ꝛ astuti. In sententijs ꝓsilio ꝛ iustitia modesti. In damnatōe non securi: sz tēpēati: ita vt nec absq̄ aceto oleum: nec acetū sine oleo iniustum confitiat salatitium.

Paragraphus secundus de modo habendo in consilio.

Modus in consilio: ꝛ in offitijs habendus. Diligere vnitatem cū vniuersali charitate: cum distinctione boni ꝛ mali: meriti ꝛ imeriti iuxta accepti sacramenti intentionem: ꝛ bonorum testium approbatiōz: corrigendo malos: ꝛ bonos sp adiuuando. iux̄ dicta Pauli

§.iii. De creando magistratu: siue de electione offitiorum.

Electio offitiorum cum prudentia fit. Quando in magno consilio sedens: ꝛ supradictis in aio ꝓpositis tenēdo hec tria obseruet diligentissime.

In ascultãdo attẽt⁹ sit: ita vt cui sui suffragiũ dare debeat valeat ꝓuidere. In distribuẽdo si qualitatẽ ꝑsone nouerit: iuꝛ bonã cõ-sciam contribuat fauorẽ. Si vero nõ cognouerit virũ ꝑ famã: ꝛ informatõꝫ circũstãtiũ sese regat. Si hunc prenoiatũ nobilem a nemine intelligẽ poteris: fac scꝫ q̃ in tua conscia videꝛ indicari. Itez in eligẽdo vel in ꝓpꝛia vel aliena voce ſp suffitientiorẽ eligat: magis timẽdo dñm deũ q̃ te bona ꝛ mala morte afficere ꝑt: q̃ꝫ viros mortales: qui te dño adiuuãte nihil penit⁹ tibi facere possunt.

De differẽtia ꝑsonarũ cum iustitia. §. v. Differẽtia in senatu i suffitientia hoim iuꝛ bonã conscĩam est Neminẽ insuffitientẽ: vel lasciuum adiuuare: vel ꝑ se siue ꝑ aliũ fauorẽ concedere. Eꝫ solũ vel le suffitiẽtes nobiles: ꝛ ẏtuosos: cuiuscũq̃ generis: ꝛ domus fuerit ſm etatis discretõꝫ ꝑ leges ꝛ statuta oꝛdinata iuꝛ bonam cõsciam De vnione ciuili. §. vi. Nullã penitus ꝑtẽ vel diuisionez in senatu habeas. Nam q̃ de tali re sentit: ꝛ tenet opinionẽ mortaliter peccat. Et in odio quottidiano manet nec absolui ꝑt: nec valet aliq̃ cõmunicari. Nisi forte in aliquẽ notũ partialẽ vitiũ aliquis odẽit non hoiem. Dicente btõ Augustino. Sic diligendi sunt hoies vt eorũ errozes non diligant.

¶ Capitulũ sextũ de contractionibus licitis: ꝛ illicitis. §. i.

Licita intẽtio est q̃ bonus mercatoꝛ nullo mõ intẽdit facẽ vsurarie. Unde si inaduertẽter seu ꝑ igorantiã fecerit vsurã non tenetur ad peccatũ: sꝫ ad restitutionẽ. Et similiter de simonia post verã contritõꝫ ꝛ verã satisfactiõꝫ. De intentõe illicita. §. ii. Illicita intẽtio est q̃ malus mercator cupit: ꝛ est ꝓtentus facere vsurã vt magis lucreꝛ scienter vel ignorãter: ſp ꝓmittẽdo vsurã peccat mortaliter. Et ad restitutõꝫ teneꝛ ſm conditiõez contractus: atq̃ ꝑ solutõꝫ ¶ De ꝓtractu licito. §. iii. Contract⁹ licitus est in quo qõcunq̃ penitus sicut frumentũ: vinum: pecunia aliq̃ concediꝛ ad imꝛestitũ cum lucro vltra capitale absq̃ licito labore ꝛ damno. Sicut q̃ coacte mutuat cũ damno: aut labore: et amissione tꝑis notabiliter: in tm̃ ꝑt refici. Itẽ ad tꝑs licite expectare ꝑt q̃ ꝛ vendere vltimum pretium ꝓdignum ad nũmos: tunc nihil plus addere vellet vsq̃ ad decẽ annos ꝛ vltra. Uerũtm̃ illis ꝑsonis oĩno dando que lucrari ꝛ non ꝑdere possint: ꝛ fraudari. De contractu illicito. §. iiii. Aliter ſp peccat mortaliter q̃ vendit: ꝛ teneꝛ ad restitutõꝫ. Sed simoniacus malitiosus est excõmunicatus ꝛ teneꝛ ad restituendũ ꝑmiũ: ꝛ benefitiũ q̃ habuit.

De solutõe licita. §. v. Solutio licita est que in rebus: vel pecuñs cursuis nõ angarizatis: falsis vel pretio defraudatis persoluitur. De solutõe illicita. §. vi. Illicita solutio est que in rebus que vendi nõ pñt nisi cũ interesse: z in pecuñs nimis detõsis: falsis: vel diminutis. Sicut sunt florẽi vel vngari: zc. pro venetis ducatis: vel aliter: zc. peccat q̃ hoc facit mortaliter: z tenet̃ ad restitutionem.

Capitulũ. vii. de dieb⁹ sctõrũ festiuis: atz solemnibus.

Hz sunt dies festi toti⁹ anni: q̃ celeranꝫ p ecclesiã. Et illi q̃ crucẽ hñt vigiliam obseruant. Et nota qõ quattuor tpa: z tota quadragesima debet ieiunari.

§. i. De sanctis occurrentibus in iãuario. Iãuari⁹ hz dies. xxxi.

i	Circumcisionis.
vi	Epiphauie.
x	Sancti Pauli primi heremite.
xvij	Sancti Antonij.
xxi	Sancte Agnetis virginis
xxv	Conuersio sancti Pauli.

Paragraphus. ii. de sctis vt supꝛ. Februarius habet dies. xxviij.

ij	Purificatio beate Marie virginis
iij	Sancti Blasij episcopi z martiris.
v	Sancte Agate virginis.
vi	Sancte Dorothee virginis.
xiiii	Sancti Valentini episcopi.
xxii	Cathedra sancti Petri.
xxiiii	Sancti Mathie apostoli.

Paragraphus. iii. Martius habet dies trigintaunum.

vii	Sancti Thome de aquino.
xii	Sãcti Gregorij pape.
xxi	Sancti Benedicti abbatis.
xxv	Annunctiatio beate Marie.

Paragraphus quartus Aprilis habet dies triginta.

xxiiii	Sancti Georgij martiris.
xxv	Sancti Marci euangeliste.
xxix	Sancti Petri martiris.

Paragraphus quintus. Maius habet dies trigintaunum:

i	Sanctorum Philippi z Jacobi apostolorum

iii Sancti Limientij de sancta cruce.
vi Sancti Johannis de porta latina.
ix Apparitio sancti Michaelis.
xxv Sancti Urbani pape.
Paragraphus sextus Junius habet dies triginta.
xi ✝ Sancti Barnabe.
xxiiii Natiuitas sancti Johannis baptiste.
xxix ✝ Sanctorum Petri z Pauli apostolorum.
Paragraphus septimus Julius habet dies trigintaunū
xiii Sancte Margarete virginis.
xxii Sancte Marie magdalene.
xxv ✝ Sancti Jacobi apostoli.
Paragraphus octauus Augustus habet dies trigintaunum
i Sancti Petri in vinculis
v Sancte Marie de niue.
x ✝ Sancti Laurentij.
xv ✝ Assumptio beate Marie virginis.
xxiiii ✝ Sancti Bartholomei apostoli.
xxviii Sancti Augustini episcopi.
xxix Decollatio sancti Johannis baptiste.
Paragraphus nonus September habet dies triginta.
viii Natiuitas beate Marie.
xiiii Exaltatio sancte crucis.
xxi ✝ Sancti Mathei apostoli.
xxix Sancti Michaelis.
xxx Sancti Jeronimi.
Paragraphus decimus October habet dies trigintaunum
iiii Sancti Francisci.
xviii Sancti Luce euangeliste.
xxi Sancte Ursule virginis.
xxviii Sanctorum Simonis z Jude.
Paragraphus vndecimus. Nouember habet dies triginta.
i Omnium sanctorum.
xi Sancti Martini episcopi.
xxii Sancte Cecilie virginis.
xxiii Sancti Clementis pape.
xxv Sancte katherine virginis.
xxx ✝ Sancti Andree apostoli.

iiii Sancte Barbare virginis.
vi Sancti nicolai episcopi.
vii Sancti Ambrosij episcopi.
viii Conceptio beate Marie virginis.
xiii Sancte Lucie virginis.
xxi ✝ Sancti Thome apostoli.
xxv Natiuitatis Christi.
xxvi Sancti Stephani prothomartiris.
xxvii Sancti Johannis apostoli z euangeliste.
xxviii Innocentum festiuitas.
xxix Sancti Thome martiris.
xxxi Sancti Siluestri pape.

¶ Incipit tertia ps libelli de transitu morientium.

¶ Exordium.

Cum nec minori cura agendū esse putē in dispositōe: z ordinatōe corpusculi defunctorū in dei laudē: salutē aiarum: z primorū exēplo: q3 in roboratōe aiarū defunctorū ꝑ suiip sius tm̄modo salute. ¶ Propterea que necessaria sunt: z vtilia morientib⁹: hic infra distincte apponere curauim⁹. ¶ Prima diuisio.

Animaduertendum est autem sumope ne pigritia: aut tarditate cōfessoris aie defuncti aliquod spirituale damnum euenire possit. Iccirco que infra annotata sunt cura diligētissima exerceant.

¶ Capitulum primum de missa dicenda morienti.

Si hora: tps: z autoritas fuerit corā moriente ꝑ defunctis vel ō mortuis: vel de cruce missam celebrare optimum est z saluberrimum.

¶ Capitulum secundū de passione xp̄i: z alijs oroīb⁹ in hora mortis.

Deinde ac interi passio xp̄i legēda: z recordāda illi: si valz moriēs ꝓcipē; omnino est: siue orationes que sunt in fine libri.

¶ Capitulum tertium de aspersione aque sancte.

Sepe tm̄ aqua aspergēdo sctā illū: dicēdo vt supᵖ. Aspge famulum tuum z cetera. ¶ Capitulum quartum de vnctione.

Aduigilandum insuper est ne hora transeat ad vngendum corpus oleo sancto et animam deo commendandam.

¶ Capitulum. v. de oroībus dicēdis que in vltia ꝑte sunt huiᵖ libelli

Deinde orõibus anteſcriptis a principio libelli corpus: z aiam morientis dño Jeſu xpo: ſueq; gẽitrici glioſiſſime orãdo ꝓmẽdare

¶ Capitulum ſextum de offitio defunctorum.

Similiter ꝓ defuncto mortuorũ offitio vti deuotiſſime decz iniungẽdo aſtãtibus viris: aut pſalmos: aut alias oratiões Sed mulieribus. pater noſter. aue maria. pro qualibet eaꝝ rum z hoc ſepius. Ca. vii. ō elemoſinis fiẽdis añ exitũ ifirmorũ.

Animaduertendũ: ac ſummope ſuadendũ eſt parentibus: z cognatis: vt anteq̃z de corpore aia moriẽtis exeat: ſi ꝓmoditas aderit: z facultas: ſiue ptẽ: ſiue totũ elemoſinarum q̃ fiende poſt obitũ erunt: tunc erogare oĩno velint: vt illarũ elemoſinarũ ſuffragia in deceſſu illius defuncti q̃z primũ antecedẽtia diuinã illi preſtare poſſint lucẽ. Vel ſaltẽ more antedicto illico tardãt xiii. ppe erga domũ elemoſine panis vini: nũmicꝫ cũ ceteꝝ ſupius ꝓmemoratis operibus mie corporalibus. ¶ Secũda diuiſio Hec eſt forma quedã deuotiſſima funerum exercenda ab amicis: z charis. Et a confeſſoribꝰ omnibus ifirmis ꝓmendanda his ſcz q̃ facultatẽ habent erogandi.

Capitulum primũ de vitanda inani gloria i exequijs mortuorum:

Cum enim oĩno euitanda ſit inanis gloria ab oĩbus catholicis. deicꝫ fidelibus viuẽtibus z valentibus. Multo lõgiꝰ ab egrotis: z defunctis: q̃ diuĩa ſtricti? vltione detenti ſunt fugienda: atz deteſtanda penitus eſt. Quãobrẽ inanis apparatus in funeribus remittendus: ãmo z negandus eſt. Veruntñ ad ſacro ſancte eccleſie precepta ſeruandũ capitulum ſue dioceſis. Plebanum videlicz cũ preſbiteris: ſiue cum aliquibus deuotis plebanis aut preſbiteris alijs vocari decet: qui cõpoſite: z deuote exequias perficere valeant.

¶ Capitulum ſecundum de electione tredecim pauperum.

Inſuper in memoriam: z commemorationem domini noſtri Jeſu chriſti: ſuorumq; apoſtolorum tredecim eligantur pauperes: vel ſancti Raphaelis: val ſancte Agnetis ad conſiſtendum: z ſotiandum corpus vſq; ad tumulum: in manibus deferentes accenſos cereos. Si vero huiuſmodi pauperes haberi minime poſſint: habeantur laici mendicantes. Quibus loco quo vixerit defunctus prandium preparetur vel cena vbi tumulatum fuerit cadauer: in cene domini noſtri Jeſu chriſti commemorationẽ.

¶ Capitulum tertium de religiosis viris benefitiatis.

Deinde frēs ⁊ religiosi q̄ benefitiati fuerint ad funera exequenda vocent. Qui locū cenobij p̄ueniāt vbi agēde sunt exequie: ibiq; pmanētes donec missa solemniter cantata fuerit si aderit tps: donec tumulatū ⁊ humo traditū erit ipsuz cadauer. Cū hoc q̄ō si nimia hora p̄ādij trāsierit ibidē refitiant vna cum p̄esbiteris: clericis: ⁊ paupib⁹. In pmēoratōe p̄ādij Jesu xp̄i in domo Zachei: ⁊ Marie magdalene: quibus salutē vitāq; donauit eternā de bonis ipsius defuncti. Ca.iiij.ō diuēsitate religionū: atz missarū: nō causa superstitionis: sz gratia maior⁊ deuotōis

Et ob ignorantiā egrotantiū: q̄bus legare aliquid obseruātium monasterijs debeāt: aīe eorū p̄emia amittāt eterna: nō attribuētes elemosinarū suffragia. Cui tñ placuerit decreui inferius diuersarū religionū obseruantiū virorū: sanctarūq; monialium cū cōuētib⁹ suis ordiate disponē: cū missis atz oroibus dicendis ab illis. ¶ Cenobia religiosorū virorū obseruantiū Cartusienses. Tricinarium. Misse. tres de trinitate.

¶ Ordinis sancti Benedicti

Monachi sancti Georgij .m. .i. .T. .M.v. de Cruce
Sancti Nicolai .i. .T. .M. .vij. de sancto.S.
Sancte Helene .i. .T. .M. vii. de Domina
Sancti Michaelis .i. .T. .M. ix. de Angelis.

Ordinis sancti Augustini.

Canonici reg. charitatis .i. .M. xii. Patriarcharū
Prima dominica aduentus.
Sancti Saluatoris .i. .M. xxiiii. Prophetarum.
Secunda dominica aduentus.
Sancti Spiritus .i. .T. .M. xii. Apostolorum

¶ Ordinis minorum

Sancti Francisci de vinea.
Sancti Job.

Ordinis predicatorum

Sancti Dominici conuentus .M. iiii. Euangelistarum.
Sancti Petri martiris .M. iii. Martirum
Sancti Christoferi
Sancti Raphaelis .M. iii. Martirum
Sancte Agnetis pauperes. Pater noster. ⁊ aue maria. L.
Seruorum venetiarum: ⁊ iude .T. M.iii. p omnibus sanctis

Cenobia religiosarum obseruantium monialium.

Sancte Crucis de iudea.
Sancte Clare de mur.
S. Ludouici. S. katherie.
Sancti Andree apostoli.
Sancte Annuntiate
Omnium sanctorum.
Sancti Geruuli
Sancte Justine.
Sancti Jeronimi
Corporis Christi.
Sancti Francisci stigmatum.
Sancti Laurentij.

Pro quolibz istorū cenobiorum: siue monasteriorū moniali vnum psalteriū beate virgis Marie. Hoc est centū z quinquaginta aue m. cū pater noster in fine quaruncunqz. x. aue. p qualibet moniali cuiuscunqz monasterij.

Hec āt ad honestatis: deuotionis: z salutis gratiā dei: z hominū vendicandū in agendis exequijs defunctorū indicanda sunt a ꝓfessoribꝰ his q̄ legādi facultatē hñt ad delēda peccata. Ultia diuisio tertie pt̄ de oꝛōibꝰ dicēdis i recōmēdatōe aiaruz in trāsitu defunctorū vt ifra patz Que orōs habentur pro capitulis.

Capitulum primum.

O Suauissime dñe Jesu beatorum requies: z oīm in te spēantiū iucundissima salꝰ. Qui in nocte passiōis tue ad pꝛez orasti. Pater si possibile est trāseat a me calix iste veruntā nō mea voluntas sed tua fiat. Et illa hora in tanta angustia fuisti: vt de pretioso coꝛpore tuo sanguis efflueret. Deꝛecamur te bone Jesu quatenꝰ solita pietate tua adiuues aiam huiꝰ famuli tui: vt ꝑ delictis: z offensionibꝰ que ꝓmisit terreat̄ z moueat̄ ad veram penitentiam: vt in hac extrema hora in occursu aduersarij non paueat: aut in aduentu z aspectu tui iudex tremende accusante consciа contremiscat: sed potius faciem tuam in iubilo videns delectetur. Pꝛestāte te dño ihū xp̄o: cuiꝰ passione redemptus est amen.

Capitulum secundum

O Dulcissime domine Jesu miarū pater: z totiꝰ consolatiōis deus qui i nocte tue passionis ab apostolis derelictꝰ fuisti: z inter hostes tuos solꝰ remāsisti. Supplicamꝰ tibi dñe ihū vt nunc in obitu huiꝰ serui tui aiam eiꝰ non derelinqs in māibꝰ demonum sed ad locum quietis: et tue beatissime visionis ipsam per tue mortis virtutem perducas.

Capitulum tertium.

O Sacratissime dñe Jesu saluator mūdi. Qui ob peccata nra abolenda crudeliter verberari: spinis turpiter coronari: ab emulis tuis enoꝛmit̄ eludi: z in cruce nudus vt latro affigi

Exoramus te dñe Jesu p has passiões tuas: vt aiam huius famuli tui in extremis laborantis: vera ꝓtritione in peccatorum ꝓmissorũ dolore verberes: ⁊ vero timore cozones: ⁊ in cruce tua oẽs eiꝰ mentales sensus crucifigas: q̃tenus sic totus a te spũaliter vulnẽatus: tuorũ vulnerum merito oĩm delictorum suorum veniam conseq̃ãt: ⁊ ad gaudia celestia pũere mereaṫ amẽ. ¶ Capitulũ. iiii.

O Piissime domine Jesu rex seculorũ. Qui in cruce existens p tuis crucifixozibus patrẽ rogasti dicẽs. Pater dimitte illis qz nesciũt q̃d faciũt: Deprecamur maiestatẽ tuaz dñe Jesu: vt in mente huius serui tui tue ozationis affectuz renouare digneris: quatenus oẽs eius offensas illi dimittas. Et sicut tunc tu exauditus es: sic nunc cũ patre ipsum nos ꝓ illo exorãtes exaudire digneris. Nescit enĩ quid faciat dũ ex fidei tarditate tepidus corã te existit. Exoramus te bone Jesu vt in hoc obitu suo omnia peccata illi dimittas. Et ꝓzo tue sacratissime passionis merito ad angelorum societatem eũ clemẽter ꝓducas. ¶ Capitulũ. v.

O Glorioſissime dñe Jesu dulcedo angelorũ. Qui in cruce ꝓ nobis pendẽs verã fidei lucẽ in cor latronis infudisti: vt te verũ deũ ⁊ hoiez ꝓgnoscẽt dũ clamauit. Memẽto mei dñe dũ veneris in regnũ tuũ. Maiestatẽ tuã suppliciter exoram⁹ vt in famulo tuo in extremis laborãte: venerabile fidei sacramentũ cõseruare digneris: ⁊ dignitatẽ: quaten⁹ tua sacratissima passiõe mediante sic in cor eiꝰ tuum amorẽ iprimas: vt in suo obitu tuo ardẽs amore ab imundis spiritibus liberet: ⁊ ad tuam beatam gloriam iubiloſe perducatur Amen. Capitulum sextum.

O Clementissime domine Jesu verbũ eterni pris: ac filiꝰ glorioſe virginis marie matris. Qui mũdũ visibiliter deserẽs: ⁊ materne solicitudini ꝓpatiẽs: ei pdilectũ discipulũ in filiũ adoptasti. Supplicamur hũiliter maiestati tue p merita passionis tue per prezces ⁊ merita eiusdem matris tue: ⁊ perdilecti discipuli tui quatenus digneris in animam huius serui tui spiritũ tue charitatis infundere quo tibi coheres deo pri adopteṫ in filiũ. Cõmitte queso de trono glie tue curã huius aĩe glorioſe mri tue: q̃tenus in mortis agõe aspect⁹ demonũ nõ paueat: sz in te leta mente ꝓfidens aiam eius clementer suscipias: ⁊ ad celestẽ gloriã deducente sacratissima mre tua puenire valeat Amẽ. ¶ Capitulũ septimũ

O Sacratissime dñe Jesu corõa certãtiũ. Qui i cruce ꝓ nob pendẽs docuisti nos ꝓpẽdioſe in extremis nostris ozare: duz tu nobis exemplum tribuens clamasti.

Pater in manus tuas ꝯmendo spiritum meū. Exoꝛamus maiestatem tuā: quatenus in virtute spiritus sancti eandē digneꝛ oꝛōꝫ in corde huius famuli tui īprimere: vt eā pſonet. Et in hac eius extrema hora illius sentiat effectū in tuas sacratissimas manus animam suam humiliter recommendando. Capituluꝫ octauum.

O Miſericordissime domine Jesu reparator humāi generis Qui in die passionis tue in neruorū: ꝛ ossium ꝓtractōe penam acerbissimā sensisti. Et pretiosissimū caput tuū spinarum densitate punctū fuit. Et latus tuum lancea pforatū extitit: vnde fluxit sanguis ꝛ aqua. Deprecamur maiestatē tuā: quatenus aīam huius famuli tui x̄tutū lumīoso splēdoꝛe illustres: ꝛ tribuas illi tuarū acerbitate spinarum merito de offensis ab eo tibi illatis vehemēter dolere ꝛ penā hr̄e: vt oīa eius delicta tue ꝓtio sacratissime passionis deleant ad āgelorū societatē te trahente peruenire valeat Amen ¶ Capitulum nonum.

O Gloꝛiosissime domine Jesu p agoniā ꝛ oꝛationē tuā sanctissimā qua ꝓ nobis orasti in mōte oliueti: qñ sudor tuus factus est sicut gutte sanguis decurrētes in terrā. Obsecramus te vt multitudinē sudoris tui sanguīei offerre: ꝛ ostēdē digneris deo patri oīpotēti ꝫ multitudinem oīm peccatorū huius famuli tui. Et libera eum nunc in obitu suo ab omnibus angustijs: quas ꝓ peccatis suis se meruisse cognoscit. Capituluꝫ decimum.

O Clementissime domine Jesu: q̄ ꝓ nobis in cruce mori dignatus es. Deprecamur te quatenus oēs amaritudies: ꝛ passiones tuas q̄s ꝓ nobis miseris peccatoꝛibus in cruce sustinuisti: ꝛ ꝓserti in illa hora qñ anima tua sanctissima de coꝛpore tuo sacratissimo egressa est: offerre ꝛ ostendere digneris deo patri oīpotēti ꝫ omnes penas: ꝛ passiones huius serui tui: ꝛ libera eum in hoc obitu suo ab oībus penis ꝛ passionibus quas ꝓ peccatis meruisse se timet Amen. ¶ Capitulum vndecimum.

O Miſericordissime domine Jesu: qui p os ꝓphete dixisti. In charitate perpetua dilexi te: ideo miserans tui attraxi te. Supplicamus tibi quatenus eandem charitatem que de celis ad terras te traxit ad omnium passionum tuarum tollerantiam: offerre ꝛ ostendere digneris deo patri omnipotenti contra omnes huius famuli tui passiones ꝛ penas: q̄s ꝓ peccatis suis se mēuisse arbitrat. Et aīaꝫ eius i hoc obitu suo salua. Api illi o dulcissime dñe

Aperi illi o dulcissime domine: Jesu pater misericordiarū ianuam vite ⁊ regni celorū. Et ipsam in regno tuo fac gaudere cum omnibus sanctis. amen.

Capitulum duodecimum.

O Piissime Jesu dei ⁊ hominū mediator. Qui p salute nr̄a penas nobis debitas in tuo passibili corpore sustinuisti. Et vt grauiores penarum amaritudines gustares: sponte voluisti in hora tue passionis a tua humanitate dulcedinē vnite tibi deitatis subtrahere: dum clamasti. Heloi: heloi lamazabatbani. Oramus clementiā tuā quatenꝰ suauissime domine Jesu huiꝰ serui tui animam protegendo tua suaui consolatione letifices. Nam si ipsum ipse pastor deseris. mox aduersarius tuus in ipsum irruet ⁊ occidet. Si propter demerita sua tribulari: ⁊ deseri meret: quesumus ꝙ suauissimam bonitatem tuam ne illum aduersarijs tradas diffidentie: ⁊ desperatione tenebris tribulandū: nec insensibilem ad gratiā facias. Sed p charitatis tue gratiā viuens ⁊ tue absentie amaritudinē sentiens: pia voce gemendo ad te clamet. Deus meus: deus meꝰ: vt quid dereliqsti me: Tu āt pissime pr̄ et pastor tua suaui pietate subuēi: quē pretioso sanguie tuo redemisti. Nec tua gratia viu ipsum in hoc obitu patiat̄ affligi: donec ad celestē patriā tuorum merito dolorū clementer pducas amen.

Capitulum decimumtertium.

O Suauissime domine Jesu: dei ⁊ hoim mediator. Qui int̄ cetera tormēta que in cruce christi: corporaliter sitire voluisti vehementer dum clamasti. Sitio. Deprecamur maiestatē tuā quatenus aiam serui tui illo nunc igne digneris vrere: quem in terris mittere venisti. Quo cunctis vitijs desiccatis illiꝰ aia et caro: charitatis tue igne succensa te solum sitiat: te diligat: te querat: reperiat: ⁊ fruat̄. Et ipsam ad eternā beatitudinem sanctissime passionis tue merito iubilose digneris adducē amē.

Capitulum decimumquartū

O Sacratissime domine Jesu: omne bonum ꝓsumās. Qui cū acetū gustasti dixisti. Consumatū est: ⁊ inclinato capite spiritum emisisti. Obsecramus maiestatē tuam p aia famuli tui in extremis exñtis quatenus grē tue dulcedinē: ⁊ splendidum fidei lumen infundas illi: vt extremā horā in sancte charitatis tue brachijs finire: ⁊ tibi dicere valeat. Ecce clementissime dñe Jesu nunc ad te venio tua suaui voce iube suscipi spiritum meum in etē nam claritatē amē.

Capitulum decimūquintū

O Clementissime domine Jesu: solamẽ miserorũ. Qui pecca
ta nostra in tuo corpore portasti. Vere tu es de⁹ q̃ dolores
nostros tulisti: ⁊ a ꝑpetua morte nos liberasti. Quia in sa
cratissmo corpore tuo a plãta pedis vsq; ad verticẽ nõ fuit sanitas
Et qui eras pre filijs hoim spetiosus: quasi leprosus reputat⁹ fuisti
Deprecamur suauissimã charitatez tuã: quatenus oĩa huius serui
tui peccatorũ vulnera sanes: vt oĩbus vitijs emundat⁹ ad te clemẽ
tissimum patrẽ: ⁊ dominũ spirituali solamine roborat⁹ letãter pue
nire valeat. Et qui tuo pretiosissimo sanguĩe est redemptus: ⁊ tue
passionis insignia gestat: ad gloriosissimã visionẽ tuã oĩm passio
nũ tuarũ merito ꝓcomitãtib⁹ sctis angel' deducẽ digneris Amen.

¶ Capitulum decimumsextum.

O Maria beatissima ꝓpter illius tẽroris ꝓmotõz: quo cor tu
um ꝓtremuit q̃n filium tuũ dulcissimũ dñm nostrũ Jesum
xp̃m filiũ dei viui ab impijs captũ: ligatuz: ad supplitia tra
ctũ: ⁊ ab oĩbus derelictũ esse audisti. Adiuua nunc seruũ tuũ in ex
tremis laborantẽ: quatenus de preteritis delictis veram ꝓritõz
habeat' ⁊ dolorẽ. Et illius cor illustratũ supno splẽdore sit in ferui
da penitentia: ne forte i hoc obitu suo in occursu aduersarij paueat
Aut i aduẽtu ⁊ aspectu tremẽdi iudicis accusante ꝓscia contremi
scat. Sed potius p̃cib⁹ tuis iterueniẽtibus ipsius faciẽ in iubilo vi
dens delectetur Amen.

O Virgo dulcissima dei genitrix Maria ꝓpter planct⁹ ⁊ la
chrymas quib⁹ affitiebaris q̃n filiũ tuũ dñm nr̃m Jesum
christum filiũ dei viui vidisti p̃sidi p̃tari: ab iniq̃s innoc
ens accusari: ⁊ opprobrijs affici. Impetra huic famulo tuo lachry
marũ grãz: ⁊ sacre fidei indelibile lumen: quo offensionis maculas
abluẽ valeat. Et tu mr̃ gloriosa eũ nunc adiuua: ne sathanas illu
dere possit: ac diuersis tẽptatib⁹ ꝑ libitu suo flagellare: deuictũq;
reũ statuẽ terribili iudici: sz poti⁹ seipsum in lumĩe fidei iudicet in
p̃nti ac discipljs vere pnie deuote flagellet. Amen. Ca. xviii.

O Maria suauissima dei genitrix ob crutiat⁹ ⁊ angustias q̃s
sustiuit cor tuũ q̃n filius tuus dñs noster Jesus xp̃s filius
dei viui clamẽtibus iudeis crucifige: morti adiudicatus ⁊
cruc̃ supplitio ꝓmendat⁹ est. Subueni pissima mater huic seruo
tuo in extremis laboranti. Quia corpus illi⁹ dolore infirmitatis
torquet: ⁊ aĩa hinc ꝑ demonum insidias: hinc ꝑ tẽrorẽ discrete di
scussionis angustiat. Subueni inquã suauissima domĩa: ne eterne

mortis sniam contra illum ferat: aut flāmis eternalibus tradatur ppetuo crutiādus. Uerū te p ipso intercedēte ad celestem gloriā potius puenire mereat amen.

Capitulum decimumnonum.

O Virgo clemētissima dei genitrix Maria ob illius doloris gladiuz: qui tuam felicissimā aiam ptransuit qñ cernebas filiū tuum delicatissimū dñm nrm Jesum christum: filium dei viui nudū in cruce leuatū: clauis pforatū: cruore pfusuz ac plagis z vulneribus laceratū: Adiuua nūc beatissima domina animā hui⁹ famuli tui: vt ꝓpassionis gladi⁹ eam pfodiat: diuini timoris z amoris lancea vulneret: ita vt ois peccati sanguis norius a pectore effluat: vitijsq; mundet: z diuinis virtutibus decoret: quatenus desiderio: z toto affectu terrena despitiēs ad celestia subleuet: ad quā te deducente iubilose puenire mereat Amen.

Capitulum vigesimum.

O Maria virgo sanctissima ob tormentū: z grauamē qō cor tuum sustinuit qñ filium tuum sanctissimū dñm nrm Jesum christū filiū dei viui pre dolore voce magna clamantem: te matrē dilectā Johanni ꝓmendantē: defitiente attēdebas: ita vt pre nimio doloris gladio vulnerata loq̄ nō potēas. Subueni o gloriosa domina famulo tuo huic: q; lingua eius ad te inuocādū se mouere non potest: oculis eius lumine priuant: aures eius surdescunt: z obturant: omnesq; vires: ac sensus defitiūt. O pissima mater exaudi preces nras: quas ad aures tue pietatis fundimus. Et subueni sibi in hoc obitu suo: ac suauissimo filio tuo eius spiritū ꝓmenda quaten⁹ tuo pio interuentu a terrorib⁹: z tormentis z ad desideratā celestis patrie requiem te comitante iubilose peruenire mereatur Amen.

Capitulum vigesimumprimum.

O Maria virgo castissima ob acerbi eiulat⁹ planctum quez de pfundo pectoris erumpentem abscondere nō valebas quando in amplexus filij tui ruebas. Cuius genas añ nitētes: z oratiuncula mortis palorib⁹ pfundi conspitiebas. Auxiliare suauissima mr huic seruo tuo: q̄ten⁹ in delict⁹ ꝓmissis sic doleat: vt aīa ei⁹ mellifluis osculis: z amorosis āplexib⁹ dñi nri Jesu xpi in celoz beatissimo regno digne valeat pfrui Amen.

Capitulum vigesimumsecundum

O Maria virgo gloriosissima ob singultus ꝛ suspiria: idicibi liaq; lamēta quib⁹ affitiebaꝫ cor tuum qñ cernebas filiuꝫ tuum dñm nr̄m Jesum christū filiū dei viui: aīe tue vnicuꝫ solatium sepeliri. Adiuua o sacratissima mater aīam serui tui i hac lachrimarū valle laborantē: vt quū de corpore egressa fuerit: tuis suffragantib⁹ meritis cum corusco charitatis lumīe te concomitante domino nostro Jesu xp̄o glorificāda a te presentēꝫ amen.

¶ Capitulum vigesimū tertiū.

Te summa de⁹ trinitas oīpotens eterne de⁹: qui es sp p oīa deus benedict⁹ in secula. Quem oīs spiritus laudat supliciter exoramus: quaten⁹ p meritū illius ineffabilis: ꝛ excellentissime charitatis qua dilectissim⁹ filius tuus dñs nr̄ Jesus christus hō fieri dignat⁹ est. Qua etiā p salute nostra vincula: opprobria: nuitia: flagella: alapas: coronā spineā: ac imanissimā mortem amorose passus est. Ac etiā p meritum glorioſissime: ꝛ beatissime virgis Marie: ꝛ oīm sanctorū: qui tibi ab initio mundi placuerunt. Necnō p virtutē clauiū spiritualium quas clemētissime bone Jesu ecclesie tue ministris tradidisti: vt huic famulo tuo in extremis laboranti misericorditer indulgere digneris oīa peccata sua que ab hora sacri baptismatis vsq; ad presens quo: quo mō malitia: miseria: ignorātia: ac fragilitate cōmisit. Et ipsum p sanctas indulgentias: ꝛ absolutōs ex thesaris tue imense charitatis indultas reddere digneris in illa puritate: inocentia: ac spirituali claritate: quas in baptismate donare dignat⁹ es. Dignare etiā suauissime dñe Jesu ab oī aspectu: ꝛ terrore demonū ipsum tueri. Et propter glorioſi nominis tue honorē ipsum in conspectu diuine maiestatis tue gratum reddere. Quatenus dulcissime pr̄: ac amabilissime redēptor bone Jesu merito oīm sanctorum tuorum: ꝛ preserti sacratissime passionis tue aīa eius in vlnas sctē charitatis tue clementer suscipias te phēni iubilo in celorum beatissimo regno fruiturum. Amen.

Capitulū vigesimū quartum.

Domine de⁹ oīpotens: q̄ trinus ꝛ vn⁹ es: tua eximia cōpulsi charitate: te humiliter exoram⁹ p aīa serui tui nunc in extremis laborātis: quā sacratissime dñe cōmendam⁹ pūssime oipotētie tue: vt illā ab aspectu ꝛ terrore demonum custodias: ꝛ tue aris: ne in desperatōꝫ labaꝫ: ne diffidentie tēptationib⁹ obnubileꝫ: ac preteritarū culparū recordatōe maculeꝫ. Exaudi nos domine glorioſe tuā suauissimā bonitatē interpellantes p illa.

Et exaudi per orationes ꝑpatriarcharum. ꝑper merita ꝓpheta
rum. ꝑper suffragia apostolorum. ꝑper victoriam martirum. ꝑper
fidem confessorum. ꝑper castitatē virginum. ꝑper deuotam inter
cessionem omnium qui tibi ab initio placuerunt. Suanissime dñe
ab ipsa anima expelle iactantiam: ⁊ compunctionem tribue. Su⁹
perbiam minue: ⁊ perfice humilitatem. Fletum suscita: ⁊ cor eius
mollifica. Ab omnibus insidijs inimici illam clementer libera: ⁊ in
lumine fidei conserua illam. Lumen gratie tue infunde illi: vt de
omnibus peccatis veram contritionem obtineat. Clementissime
domine omnia desideria mala tolle ab ipsa. Omnia diaboli tela
ignea extingue. Bona illi lachrymas ex tuo ardenti affectu: q̄ pec⁹
catorum suorum dissoluant vincula. Audi domine que petit: ⁊ ce⁹
leriter exaudi. Si despicis ꝓ⁹sus perit: si ꝓspicis viuit. Si iusti⁹
tiam requiris ante te mortua fetet. Si cum mīa respexeris: ipsam
peccatis fetentez de desperationis baratro suscitas. Quod in ea
odis longe fac ab ipsa: ⁊ spiritum tue spiritualis letitie illi tribue.
Bone Jesu anime eius parce malis criminibus ⁊ peccatis. Visi⁹
ta illum infirmum: egrotum cura: sana languidum. Domine Jesu
da illi cor quod timeat te: sensum qui itelligat te: ⁊ oculos spiritua⁹
les qui videāt te. Domine Jesu miserere illi: ⁊ de maiestatis tue se
de clementer respice: et anime eius tenebras tui splendoris radio
illumina. Clementissime domine Jesu a te peccatorum eius remis⁹
sionem humiliter petimus: a quo: ⁊ per quem est omnis propitia⁹
tio. Sancta et imaculata virgo Maria domini nostri Jesu christi
mater: te obnixe deprecamur: quatenus ꝓ anima huius serui tui
interuenire digneris apud illum cuius templū effici meruisti. San
cte Michael. Sancte Gabriel. Sancte Raphahel. Sācte Ange⁹
le custos eius cum omnibus choris angelorum: patriarcharuz ꝓ⁹
phetarum: apostolorum: martirum: confessorum: sacerdotum: leui⁹
tarum: heremitarum: doctoꝝ: monachorum: virginuz: omniūq;
iustorum. ꝑper eximium domini nostri Jesu christi amorē qui vos
elegit: de cuius contemplatione gaudetis: vos orare presumimus
pro huius fratris nostri anima: vt pro ipsa supplicare dignemini.
Quatenus de diaboli faucibus: ⁊ de morte perpetua liberari me
reatur. Domine Jesu perpetuam vitam ꝑm magnaz misericordiā
tuam ei largire digneris. O clementissime domine Jesu qui oīm
misereris famulum tuum a tua misericordia fieri alienum nō pa⁹
tiaris. Quatenus in passionis sacratissime tue merito ab omnib⁹

peccatis suis abluatur: ⁊ tecum eternaliter in celorum beatissimo regno glorietur Amen. Capitulum vigesimumquintus

OOmine Jesu de⁹ nr̄ in adiutoriū serui tui moriētis intēde. Dñe ad adiuuandū illi festina amē.

Capitulū.xxvi.

IEsu deus noster oculos famuli tui illumina: ne in morte obdormiat: neq; inimicus eius dicat. Preualui aduersus eum: Exaudi domine Jesu orationes nostras pro eo: illūina domine Jesu aiaz eius. Signa domine Jesu lumen vultus tui super eum. Humilem letitiam domine Jesu infunde in cor eius. Voce nostra dñe Jesu clamamus ad te pro eo. Bōe Jesu de excelso glorie tue exaudi nos pro eo orantes. Susceptor esto domine Jesu eius in obitu suo āge lorum dñe iesu letifica aiam eius.

Capitulū vigesimūseptimū.

OMaria virgo suauissima huic seruo tuo morienti miserē. Et orationem nostrā pro eo pia mater exaudi. Ad te gloriosissima virgo Maria oramus pro famulo tuo. Mater sacratissima nos orantes pro eo velociter exaudi. Respice beatissima virgo Maria in seruum tuum: ⁊ miserere illi: q⁹ gloriosa mr̄ vnicus ⁊ paupē est. In pace tua suauissima virgo Maria huius famuli tui anima dormiat: ⁊ requiescat. Auribus gloriosa virgo maria percipe verba orationis nostre p⁹o famulo tuo: ⁊ intellige clamorem cordis nostri pro eo beatissima mater

Capitulum vigesimumoctauum

IEsu domine deus noster voces orationis nostre ꝓ famulo tuo intende rex noster: bone iesu cor eius illumina. Et letetur domine iesu anima serui tui: quia sperat in te. Domine iesu sp exultet de te. Sperat bone iesu famulus tuus in te. Domine iesu saluum fac ipsum ex omnibus persequentibus eum: ⁊ libēa illum. Ut quid bone iesu recessisti longe. Domine iesu ne despicias seruum tuum in oppurtunitatibus ⁊ tribulatione. Ꝑm miaz tuā dñe iesu aiam serui tui viuifica: vt bone iesu noi tuo psallat i euuz

Capitulum vigesimumnonum

OMaria virgo pissima seruo tuo miserere: quoniaz infirm⁹ est. Animam eius suauissima mater sana: quia omnia interioza eius conturbata sunt. Animā serui tui gloriosa virgo maria de manu sathane eripe. Conuertere pia mater ⁊ saluuz fac illum. Respice suauissima virgo Maria inimicos serui tui: qm̄

multiplicati sunt. Beatissima mater adiuua illū ne pereat. In tua iustitia suauissima virgo Maria deduc famulum tuū propter inimicos eius: dirige in conspectu tuo vias eius. Anima serui tui turbata ē valde: ⁊ tu suauissima mater salua illū ne cadat a via sancta

Capitulum trigesimum.

IEsu domine deus noster ne in furore arguas seruum tuum neq; bone iesu in ira tua corripias illum. Exultet bone iesu in te salutari suo seruus tuus. Bone iesu libera eum ab interitu demonis. Saluum fac bone iesu seruum tuum: quoniam spiritus eius deficit. ⁊ veritates tue ab anima eius diminute sunt. Vide domine iesu animam serui tui in obitu laborante: ⁊ de manu peccatoris libera eam. Serua domine iesu animam serui tui: ⁊ custodi illam a generatione mala in euum.

Capitulum trigesimūprimū:

MAria virgo sacratissima adsis famulo tuo: mater beatissima adiuua illum ne pereat. Auribus percipe gloriosa virgo maria orationem nostram pro famulo tuo: ne demō gloretur de illius perditione. Refugium esto suauissima virgo maria huic pauperculo morienti: et in hac horribili tribulatione esto illi adiutrix. In lumine fidei gloriosissima virgo Maria animam serui tui letifica: vt illius mens non moueatur a timore domini. Astantibus dextere tue suauissima virgo Maria animam famuli tui custodi: ⁊ presentia tua consola illam.

Capitulum trigesimūsecundū.

IEsu domine deus noster animam famuli tui conserua: qm̄ sperat in te: illustra cor eius: vt iubiloſe ad te veniat. Exultet bone iesu cor serui tui morientis in te cantet: ⁊ psallat tibi domino deo suo in eternum. Sub vmbra alarum tuarum dñe iesu famulum tuum protege a facie impiorum qui illum affligunt. Vsq; quo auētes faciē tuā ab eo: Saluа dñe iesu ex ore leōis aiaz famuli tui: ⁊ a cornibus vnicorniū bone iesu misericorditē libēa eā

Capitulū trigesimūtertiū.

MAria virgo misericordias tuas cum famulo tuo moriente mirifica illum in te sperantem saluum fac. Aures tuas gloriosissima virgo maria ad seruum tuum inclina: ⁊ affectum cordis illius exaudi. Nam in tribulatione maxima versat̄. Respice suauissima virgo maria huius serui tui morientis angustias: et illum libera: ⁊ ad preces nostras pro illo intende.

In hac terribili animaduersione famuli tui gloriosissima virgo maria inuocamus te: quatenus suaui aspectu tuo letifices illum. Ad te suauissima xp̃o.m. aiaz serui tui trahe: ñ erubescat qñ spat i te

Capitulum tricesimumquartum.

IEsu domine deus noster anima famuli tui requiescat i te esto illi nunc refugium z liberator. Exurge bone iesu in adiutorium serui tui. Demonem preueni: z illum expelle ne animam famuli tui rapere valeat. Sit bone iesu nomen tuum dulcissimum benedictum: ex hoc nunc z vsq; in seculum. Voce nra bone iesu ad te pro seruo tuo clamamus: salua illius animam i hac hora. Saluam fac domine iesu animam famuli tui: et libera eam bone iesu quia deus suus es tu.

Capitulum trigesimumquintum

MAria virgo beatissima animam serui tui illumina: et tenebras eius mentales tua prece depelle. Ab insurgentibus in famulum tuum gloriosa virgo Maria libera eum: z a spũ iniquo protege illum. Respice in seruum tuum morientem suauissima virgo Maria: z libera eum ne pereat. Imple clemẽtissima virgo Maria preces nostras pro famulo tuo: vt sentiat quia tu es eius suauissima mater. Auxilium de celo gloriosa virgo maria mitte seruo tuo: z de excelso tuere illum.

Capitulũ trigesimũ sextũ.

IEsu domine deus noster animam serui tui saluaz fac: vt de tua presentia semper letetur. Exultet in te bone iesu seruus tuus: psallat z cantat tibi in euum. Speret in te domine iesu famulus tuus: eripe illum ne pereat. Vias tuas domine iesu seruo tuo ostende: z semitas tuas edoce illum. Fm misericordiam tuam domine iesu miserẽ seruo tuo: z propter bonitatem tuam animam illius illumina.

Capitulũ. xxxvii.

MAria virgo beatissima auxilium tuum ne elongaueris a seruo tuo: ad illius defensionem propera. A framea diaboli gloriosa virgo Maria animam famuli tui libera: z de manu illius erue ipsam. Reminiscere misericordiarum tuaruz suauissima virgo Maria: z de inferno animam serui tui libera. In veritate tua gloriosa virgo maria animam famuli tui dirige: z esto illi suauissima psolatrix. Aiaz Fui tui btissima xp̃o.m. custodi z erue illã ne in desperatõz labat.

Capitulum trigesimũoctauũ

IEsu domine deus noster humilitatem: et laborem famu

tui vide: ⁊ omnia eius delicta dimitte. Exaudi bone ihesu voces nostram: qua pro anima serui tui ad te clamamus: miserere illi ⁊ salua illam. Saluam fac animam famuli tui domine ihesu: et de celo benedic illi. Velociter bōe ihesu preces nr̄as p̄ seruo tuo exaudi quia illius spiritus deficere incipit. Sm̄ misericordiam tuam domine ihesu animam famuli tui vivifica: vt sancte fidei lumē iubiloſe custodiat. ¶ Capitulū trigesimūnonū.

MAria virgo suauissima seruo tuo quoniam tribulatur miserere: ⁊ ne aspectu demonis terreatur illum adiuua. Aia serui tui bone ihesu: ⁊ gloriosa virgo Maria iubilet in te: ⁊ delectetur in suauissimo nato tuo. Respice beatissima virgo Maria ad famulum tuum: in manibus tuis illius animam suscipe. Illustra faciem tuam gloriosa virgo Maria super seruum tuum: in tua misericordia illum saluum fac. A persequentibus animam serui tui suauissima virgo Maria eripe illum: ⁊ de manu odientium eum libera illum velociter.

Capitulum quadragesimū

IEsu domine deus noster iudica anime serui tui nocentes: expugna ocius impugnantes illam. Effunde bone ihesu fr̄a meam tuaꝫ aduersus illos qui persequuntur animā famuli tui. Dic anime eius salus tua ego sum. Salus domine ihesu esto aie serui tui: ⁊ eius protector in omni tribulatione. Vide bone ihesu afflictionē famuli tui: ne spileas: ⁊ ne discedas ab illo. Saluator aiarū bone ihesu exurge in adiutorium serui tui: ne a te aspectu demonis separetur. ¶ Capitulū quadragesimūprimū.

MAria virgo beatissima esto anime famuli tui in refugium a tribulatione que circundat illam: tua presentia letifica illam. Apprehende gloriosa virgo Maria arma ⁊ scutum: ⁊ exurge in adiutorium serui tui. Retrosum auertantur suauissima virgo Maria: ⁊ confundantur demones. Et ne animam famuli tui obnubilent: tu gloriosa virgo domina adiuua illam. Induantur gloriosa virgo Maria demones pudoē: ⁊ confusione: vt anime serui tui in nullo p̄orsus nocere valeant. Animam famuli tui clemētissima virgo Maria respice: ⁊ a deceptione aduersarij illā erue.

¶ Capitulū quadragesimūsecundū.

IEsu domine deus noster intende anime famuli tui: ⁊ libēa illam: ⁊ p̄opter terrōrem inimici tuo splendore illustra illā

Exaudi bone ieſu ſeruum tuum quoniam benigna eſt miſericordia tua. ſm meritum gratie tue libera illum. Saluuz fac bone ieſu ſeruum tuum: illius mentem tua gratia illumina. Vocez ſerui tui domine ieſu exaudi in hac hora: et ꝓpter nomen ſanctum tuum ꝓtege illum. Salus electorum bone ieſu tu es: in lumine tuo letifica animam famuli tui: vt ad te perueniat.

Capitulū quadrageſimū teritium.

Maria virgo beatiſſima famulo tuo miſerere: quoniaz vndiq; conculcatur: z demon tota die impugnans tribulat animam ſerui tui gloriosa virgo Maria de te exultare: vt delectet in ſuauiſſimo filio tuo. Redde beatiſſima virgo Maria ſpiritualem letitiam famulo tuo z per te coꝛ illius confirmetur in domino deo. Inclina gloriosa virgo maria aurem tuaz ad ſeruum tuū quoniam īops z pauper eſt. Adiutrix eſto ſuauiſſima virgo maria famulo tuo: adiuua illum ne in eternum pereat.

C Capitulū quadrageſimū quartū.

Ieſu domine deus noſter ſm miſericordiam tuā iudica ſeruum tuum: vt qui oderunt eum non ſupergaudeant illi. Exurge bone ieſu adiuua ſeruum tuum: z ꝓpter nomen tuū redime. Salutaris noſter bone ieſu ad te conuerte ſeruum tuuz: z oſtende illi glorioſam faciem tuam. Veritatem: z lucem tuā bone ieſu emitte famulo tuo: z ipſe illius animam adducant. Spirituz tuū dñe ieſu ifirmde ſeruo tuo vt viuat in eternū. Ca. xlv.

Maria virgo ſuauiſſima famulo tuo miſerē: qm̄ in te ꝓfidit aīa eius. adiuua gloriosa virgo Maria ſeruū tuuz. z ſaluus erit: meditet̄ ſp in lege domini. Reſpice beatiſſima virgo Maria in ſeruum tuum z miſerē illi. Da ſpirituale donū illi vt filius gratie ſit. In quacunq; hora gloriosa virgo Maria inuocauerim⁹ te ꝓ ſeruo tuo velociter exaudi nos orātes ꝓ illo. aurib⁹ pie pbtiſſima ꝛ̄go. m. o. ōs nr̄as ꝓ famulo tuo z intende ad deprecationem noſtram.

C Capitulū quadrageſimū ſextum.

Ieſu domine deus noſter: ſuſceptor eſto famuli tui: z libera illum ab omni malo. Exurge bone ieſu ſaluuz fac ſeruū tuū vt non timeat demones circundantes animam eius. Seruus tuus domine ieſu anguſtiatur: ſubueni illi vt tua preſentia cōſoletur. Vide domine ieſu temptationes quas famulus tu⁹ patitur: z ſuccurre illi ne pereat. Lētiat anima ſerui tui domine Ieſu auxilium gratie tue z perpetuo gaudeat in te.

Capitulum quadrageſimūſeptimū.

MAria virgo dulciſſima exultet ſeruus tuus i tua miſericor
dia quoniam tu es ſuauiſſima peccatorum reſpiratio. ani
ma ſerui tui gloriosa virgo Maria exultet in te: non deſeras neq;
deſpitias illum. Reſpice gloriosa virgo Maria afflictiones quas
patitur anima serui tui: non derelinquas illum demoni tribulāduz
In ſemitaz rectaz glorioſiſſima virgo Maria animam famuli tui
deducas: ne glorieť ſathan contra illum. ad te gloriosa virgo Ma
ria pie clamam⁹ pro anima serui tui: vt tuo benigno foueat̄ p̄ſidio

¶ Capitulū quadrageſimūoctauū.

IEſu domine deus noſter adiutor eſto famulo tuo: z lumē
ſancte fidei illi infude vt lete veniat ad te. Exurge bone ie;
ſu in adiutorium famuli tui: exurge z ne repellas illum a te. Suſci
pe domine ieſu animaz ſerui tui z viuat: z non confundas illum ab
expectatione ſua. Virtutuz amator bone ieſu couerte faciem tuaz
ad famuluz tuuz z ab omni dolore libera eum. Super ſeruuz tuuz
domine ieſu deprecabilis eſto: z ſalua illum ab omni malo.

Capitulū quadrageſimūnonū.

MAria virgo ſuauiſſima famuluz tuuz ab omnibus anguſtijs
quas patitur libera: vt iubiletur cum omnibus ſanctis ad
te. adhereat gloriosa virgo Maria aia serui tui tibi: tu ſuſcipe illā
vt ſequatur te. Recordare beatiſſima virgo Maria q; tu es aduo
cata miſeroruz miſerere aie famuli tui: ad iucunditatē celeſtē pue
nire valeat. In māib⁹ tuis gloriosa ẋgo. m. aiaz famuli tui ſuſcipe
clementer: vt exultet z letetur de tua gloria: z ſalnatione ſua. ad te
ſuauiſſima virgo Maria oramus pro anima famuli tui: vt per te
p;ſentetur glorioſiſſimo filio domino noſtro ieſu chriſto perpe;
tuo ſpiritualiter copulanda amen. ¶ Capitulū quinquageſimū.

LAudate omnes ciues celici dominum ieſum cum glorio;
ſa virgine Maria in ſpiritu iubilationis: omnis terra
cum gaudio laudet matrem cum filio: cum quibus aiam
hui⁹ famuli ſp viuat. Ne remiſcar̄ dñe delicta famuli tui: neq;
vindictam ſumas de peccatis eius bone ieſu domine deus noſter.

kyrieleiſon Chriſteleiſon kyrieleiſon.
Chriſte audi nos. ¶ Chriſte exaudi nos.
Pater de celis deus miſerere ei.
Fili redemptor mundi deus miſerere ei
Spiritus ſancte deus miſerere ei.

Sancta trinitas vnus deus miserere ei.
Sancta anima dñi nri Jesu christi miserere ei.
Sancta Maria ora prò eo.
Sancta dei genitrix or.
Sancta virgo virginum or.
Sancte Michael or.
Sancte Gabriel or.
Sãcte Raphael or.
Sancte angele custos eius or.
Oẽs scti btõrũ spirituum ordines or.
Sancte Johannes baptista or.
Oẽs sancti patriarche ꝛ prophete or.
Sancte Petre or.
Sancte Paule or.
Sancte Andrea or.
Sancte Jacobe or.
Sancte Johannes or.
Sancte Philippe or.
Sancte Bartholomee or.
Sancte Mathee or.
Sancte Thoma or.
Sance Jacobe, or.
Sancte Simon or.
Sancte Tadee or.
Sancte Mathia or.
Sancte Luca or.
Sancte Marce or.
Sancte Barnaba or.
Oẽs sancti Apostoli ꝛ Euãgeliste or.
Omnes scti discipuli ꝛ innocentes or.
Sancte Stephane or.
Sancte Clemens or.
Sancte Sixte or.
Sancte Corneli or.
Sancte Cipriane or.
Sancte Laurenti or.
Sancte Vincenti, or.
Sancte Ignati or.

Sancte Fabiane — or.
Sancte Sebastiane — or.
Sancte Mauriti cum sotijs tuis — or.
Sancte Dionisi cū sotijs tuis — or.
Omnes sancti martires — or.
Sancte Silueſter. — or.
Sancte Gregori — or.
Sancte Martine. — or.
Sancte Nicolae — or.
Sancte Ambrosi — or.
Sancte Auguſtine — or.
Sancte Jeronime. — or.
Sancte Anthoni — or.
Sancte Paule prime heremita. — or.
Sancte Benedicte — or.
Sancte Bernarde — or.
Sancte Franciſce — or.
Sancte Dominice — or.
Omnes sancti confeſſores — or.
Sancta Felicitas. — or.
Sanctu Perpetua — or.
Sancta Blandina — or.
Sancta Agnes — or.
Sancta Cecilia — or.
Sancta Apolonia — or.
Sancta katherina — or.
Sancta Maria magdalena. — oza pro eo.
Sancta Margareta — orate pro eo.
Omnes sante virgines z continentes — orate pro eo
Omnes sancti z sancte dei — parce ei domine
Propitius esto — libera eum domine.
Propitius esto: z a morte perpetua — libera eum domine
A visione diaboli — libera eum domine.
A Terrore demonū — libera eū domine
A Gelu horrido e calore nimio — libera eum domine.
Diffidentia mentis — libera euz domine
Tenebris mentalibus — libera eū domine
Loco penarū z pondere peccatorū

Ab omni malo: ꝛ auditu maledictionis eterne libera eum domie.
Per annuntiationem et natiuitatem tuam libera eum domine.
Per vincula: opprobria: ꝛ conuitia tua libera eum domine.
Per flagella: alapas: ꝛ sputa libera eum domine
Per coronā spineā: derisiones: passionē: ꝛ crucē tuaz libēa eū dñe
Per sacratissimam mortem tuam libera eum domine
Per gloriosam resurrectionem tuam libera eum domine.
Per admirabilem ascensionem tuam libera eum domine
Per gratiam sancti spiritus paracliti libera eum domie
In die iudicij libera eum domine
Per intercessionem omnium sanctorum libera eum domine.
Peccatores. te rogamus audi nos.
Ut iracundie tue flagella ab eo remoueas te rogamus audi nos.
Ut eum ab omnibus erroribus absoluas te rogamus audi nos.
Ut spiritū eius a loco horroris ꝛ tenebrarū liberes te ro. audi nos
Ut eū in nūero electorū tuorū assumas te rogamus audi nos
Ut a consortio malorū eū discerni facias te rogamus audi nos.
Ut eū in regione viuorū cū sanctis angelis collocare dignet te ro.
Ut eū premia vite eterne adipisci facias te rogamus audi nos.
Ut eū a mortifero diabolo defendē dignet te rogamus audi nos
Fili dei te rogamus audi nos.
Domine iesu christe pro nobis crucifixe te rogamus audi nos
Domine Jesu christe de aduersarijs triūphator te roga. audi nos.
Domine iesu christe aduocate noster clementissime te ro. au nos.
Agnus dei qui tollis peccate mundi parce ei domine
Agnus dei qui tollis peccata mundi miserere ei domine.
Agnus dei qui tollis peccata mundi dona ei pacem
Kyrieleison. Christeleison. kyieleison: Pater noster.
Saluum fac seruum tuum deus meus sperantem in te
Esto ei domine turris fortitudinis a facie inimici.
Nihil profitiat inimicus in eo: et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo.

Capitulum quinquagesimumprimum

Misericordiam tuam domine sancte pater omnipotens

eterne deus pietatis affectu pro alijs orare cogimur. Et qui p nos
stris peccatis supplicare nequaquaz sufficimus: tamen de tua gra
tuita pietate confisi clementiam tuam deposcimus: vt animā hu
ius famuli tui ad te reuertentez cuz pietate suscipias. Adsit ei an
gelus Michael: z per manus sanctorum angelorū inter sanctos
z electos tuos in sinu Abrahe: Isaac: z Jacob patriarcharū tuorū
eam collocare digneris. Quatenus a principibus tenebrarum: et
de locis penarum liberata: nullius ignorantie: aut proprie volunta
tis seu fragilitatis confundatur erroribus. Sed potius agnoscat
a tuis: et sancte beatitudinis requie perfruatur: atq; cum magni
iudicij aduenerit dies inter sanctos resuscitatus: gloria beatissi
me visionis perpetuo satietur.

Capitulū quinquagesimūsecundū.

Suauissime domine Jesu christe per illum ineffabilez amo
rem qui te dignissimum innocentissimum. z delicatissimuz
paterne charitatis filium pro nobis factum hominez vul
nerari ac crudeliter mori pro hominibus redimendis fecit. Indul
ge clementissime domine Jesu huic famulo tuo omne quod cogi
tatu: verbo: z facto: affectionibus: z motibus: z sensibus anime: et
corporis deliquit. Et veram omniuz peccatoruz suoruz remissiōez
sacratissime domine Jesu tribue illi spirituale lumen tue ardentis
sime charitatis: qua totius mundi culpas diluisti: ac in plenaz sup
pletionez omniuz negligentiaruz suarum merituz tue sacratissime
passionis adde. Et insuper tribue illi fructuz omniū bonorū operū
per electos tuos factorū qui tibi placuerunt.

Capitulū quinquagesimūtertiū

Gloriosissime domine Jesu in vnione feruentissimi amoris
qui te coegit incarnari: et anxio spiritu in cruce mori. Ad
medullam dulcissimi amoris tui pulsamus: vt famulo tuo
omnia peccata que omni modo cōmisit dimittas: z tue perdignis
simo passionis merito omissa suppleas: faciasq; illuz superabundā
tissimā multitudinez miserationuz tuaruz. Disponas euz placidis
simo tibi modo sibi vtilissimo: suaui patientia: vera penitentia:
plena remissione: recta fide: spe firma: ardenti charitate: z perfec
tissimo statu. Quatenus inter dulcissimū amplexū: z suauissimuz
osculū tuū. O clementissime domine Jesu eius anima letanter ex
piret ad tuam eternaz laudez: et gloriaz laudandam: cognoscendā
z fruendam Amen.

¶ Capitulū quinquagesimūquartū

SAcratissime domine ihesu christe in manus inextīguibilis misericordie tue commendamus spiritū huius famuli tui ſm amoris tui magnitudinem: quo se anima tua sanctissima in cruce glorioso patri commendauit. Suppliciter deprecantes quatenus per illam ineffabilem qua diuina paternitas in se totum traxit illam sanctissimam animam tuā: vt in ista hora famuli tui in eodem feruentissimo amore spiritus eius suscipias. Eya dulcissime domine Jesu animarum redemptor: benignissime domine per illam lachrymabilem vocem qua ſm humanitatē pro nobis moriturus: laboribus: ⁊ doloribus passionis adeo consumptus es vt te a patre derelictum ter clamares: ne longe suauissime iesu facias a famulo tuo tue miserationis auxiliū in hac hora afflictōis siue pre defectione: ⁊ ꝓsumptione spiritus te inuocare non valēte Sed triumphum sancte crucis et per virtutē salutiffere passiōis gratioſe mortis tue: cogita de: ea cogitationes pacis: ⁊ misericordie: ⁊ consolationis: ⁊ non afflictionis. Et libera eam ab omnibus angustijs: ⁊ tua solita benignitate bone Jesu et dulcissime pī eme illam a tormentis sibi deputatis: ⁊ ad eternam requiem illam perducere digneris cum voce exultationis.

¶ Capitulū quiquagesimūquintū.

OIntemerata: ⁊ in eternū benedicta virgo Maria: totius angustie ⁊ miserie adiutrix: famulo tuo succurre dulciter: ⁊ tuam gloriosam faciem ostende illi in hac vltima necessitate sua: ⁊ omnes inimicos eius in virtute suauissimi filij tui domini nostri iesu christi: ⁊ sancte crucis disperde: et a potente dracone infernali: ⁊ ab eius horribili visione: ⁊ ab omni fraude malorū spirituum defende illū: ⁊ ex oi angustia libera eū: quatenus tecū cū beatis spiritibus domino deo in celorū beatissimo regno spirituales ꝑsoluat laudes amen. ¶ Capitulū q̄nquagesimūsextum.

SAncte Michael archāgele huic aīe succurre apud altissimū iudicē. O iuictissime pugil assiste huic famulo in extremis laborāti: ⁊ eū potēter a dracōe ifernali defēde: ⁊ visione: fraudeq̄ malorū spirituū. Insup exoramꝰ te ꝑclarū: vt in hac extrema hora vite ipsiꝰ aīaꝫ eiꝰ benigne suscipias: ac suauitē i sinū tuū recipias: illāq̄ in locū refrigerij lucis ⁊ pacis ꝓducas cū dño iesu eternaliter regnaturū amen. ¶ Capitulū. lvii.

MIsericordissime domine Jesu christe fili dei viui in

in vniõe illius ꝓmẽdatõis qua tuã sctissimã aiaz in cruce moriẽs pri tuo celesti ꝓmendasti misericordissimã bonitatẽ tuã hũilitẽ ex orantes petim⁹ q̃ten⁹ p oẽz honorẽ z meritũ eiusdẽ aie tue sctissime p quã oẽs saluãt aie: z a morte ppetua liberant: aie famuli tui miserear⁊ eam misericorditẽ liberãs ab isidijs diaboli: a miseriis z penis: z illã p te sctissime passiõis meritũ z btissime.m. xgis z matr⁊ tue itẽcessionẽ ad ꝓtẽplatõz tue btissime visiõis pducẽ dignet.

Capitulum quinquagesimumoctauum.

Ommẽdam⁹ te fratẽ charissime oipotenti deo: cui⁹ creatura es: vt cũ hũanitatis debitũ morte iterueniẽte psolueris: ad creatorẽ tuum q̃ te de limo formauit reuertaris. Et de corpore egrediẽte aia tua splẽdid⁹ angelorũz chorus occurrat. ⁊ patriarcharum cune⁹: z ꝓphetarũ nũer⁹ suauissimo modulamie tibi occurrat. Iudex apostolorũ senatus tibi dand⁹ existat. Laudiz datorũ tibi martirũ exercit⁹ iubiloso ꝓcentu obuiet. Luliata rutilantiũ ꝓfessorũ turma te letanter excipiat. Iubilantiũ te virginũz chor⁹ suscipiat: z btẽ quiet⁊ in sinu patriarcharũ tibi suauis ãplex⁹ appareat: qui inter assistentes sibi iugiter te interesse faciãt. ignores oĩno qõ horret in tenebris: qõ stridet in flãmis: quod crutiat in tormẽtis. Cedat tibi teterrimus sathanas cũ satellitib⁹ suis. ĩ aduentu suo te comitantib⁹ angelis ꝓtremiscat: atz in eterne noctis chaos diffugiat. Exurgat de⁹: z discipent inimici ei⁹: z fugiãt a facie ei⁹ qui oderẽt eum. Confundant igit z erubescãt contra te legiones tartaree: z ministri sathane: iter tuũ deducẽte te angelo bono ĩpedire nõ valeant. Ab oĩ crutiatu dñs iesus xps te libet q̃ amorose ꝑ te mortu⁹ est. Dñs iesus xps dei viui fili⁹ saluator z redemptor tu⁹ intra sancta paradisi z amena loca te ꝓstituat. Et ille suauissim⁹ pastor iter oues suas te locãs agnoscat: ꝓplectat: z nutriat ille amantissim⁹ pr̃ sui sacratissimi sanguis p̃cio: ab oib⁹ peccatis q̃ ꝓmisisti malitia: miseria: fragilitate: z ignorãtia: mortalite: z venialiter te benigne absoluat: atz cũ electi⁊ suis ad dexterã suã pheni iubilo fruiturũ te ꝓstituat: q̃ten⁹ pissimũ redemptorẽ tuuz facie ad faciẽ vidẽs: z pñs sp assistẽs beat⁊ oculis gloriosa visione potiar⁊: donec glorioso corpore tuo reassumpto spũali: essentiali: z accidẽtali p̃mio cũ btissimis spiritib⁹ leter⁊ phẽni euo. ꝓficiscẽ nũc aia xp̃iana de hoc misero mundo in noie pr̃is oipotẽtis q̃ te creauit in noie dñi nr̃i iesu xp̃i q̃ ꝑ te amorose passus est. In noie spũs sancti q̃ in te gtiose fusus est. Occurrãt tibi et succurrãt scti ãgeli z ois chor⁹ angelorũ. Subueniãt tibi pr̃iarche in lumine fidei sue

Prophete in splẽdore spei sue. Apostoli in fulgore eximie charitatis. Martires in mãsuetissima patiẽtia. Confessores in hũili obedientia. Virgines in lucida mũditia. Monachi in clara hũilitate Heremite in sincera austeritate. Et omnes sancti ⁊ sancte dei in plena virtutum ꝓsumatõe. Adiuuent omnes orationes sanctorum vt in pace ⁊ luce sit locus tuus: ⁊ habitatio tua in celesti Jerusalẽ per eterna secula seculorum Amen.

Accipe nunc tandem studiosissime lector hoc maxime deuotõis vtilitatisq; opusculũ: diligenti correctõe que summope necessaria fuerat emendatũ: quo poteris vsitatissime greculorum esurientiũ allegationi satisfacere: ΓΝΩΘΙ ΣΕ ΑΥΤΟΝ quod est latine ⁊ rectissime in titulo libri nr̃i noscẽte interpretatũ. In eo enim pulcẽrimis ⁊ vtriusq; testamenti theologicis exemplis: illud ipsum grecorũ resoluit̃ ꝓuerbiũ: quod a sapiẽtissimo Chilone Lacedemõio magna autoritate dictũ: ab antiquis ꝓ oraculo habitũ: aureis lr̃is Delphis cõsecratũ: ⁊ a Junio iuuẽale e celo dicit̃ esse descensum. Fac igit̃ ꝑsuade tibi non modo vt eũ emas qõ impressori ꝓgratus est: sed ⁊ tibi velut enchiridion ⁊ quottidiana lectione frequentandum vsurpes. Optime vale Ex beidelberga sexta Julij Anno. Mcccc.lxxxix.

Biblia pauperum a domino Bonauentura edita omnibus predicatoribus perutilis.

103

Incipit preclarum opus qđ biblia pauperum appellatur editū a domino Bonauentura ordinis minorū perutile omnibus predicatoribus.

De abstinētia

Exordium manue cōcepture filiū populi liberatorez angelꝰ apparēs abstinentiam indixit. Judicꝫ. xiij.

Tenuis cibꝰ sufficiebat helye qđ petijt a vidua sareptana paululum aque ⁊ buccellaz panis. iij. Regum. xvij.

Cōmendat a dño abstinētia rechabitarū. quia noluerunt bibere vinū vtꝫ pceperat eis pater eorum. Jeremie. xxxv. c.

Proposuit daniel in corde suo ne polluerek de mēsa regꝫ. et seqk

Pueris illis dedit deus sciētiā ⁊ disciplinā. Danielis primo.

Panē ⁊ pulmentū misit dñs p Abachuc pphetā Danieli posito in lacu leonū. nō carnes ⁊ alia delicata cibaria. Danielꝫ vltio.

Cum esuiret petrus in domo simonis cecidit sup eū mentis excessus ⁊ vidit celum apertū ⁊cꝫ. Qui si satꝫ fuisset forte nō vidisset illā vtilē visionez. Actuū. x.

Uxor Jeroboā vadēs ad achas pphetā tulit. x. panes ⁊ vas mellis. nō fit ibi mentio de carnibꝰ. qz supponebat pphetā nō vesci talibꝰ cibis. iij. Regū. xiiij.

Daniel de seipo loqns ait. Posui faciē meā ad deū meū rogari ⁊ deprecari in ieiunijs ⁊ sacco ⁊ cinere ⁊ tūc pcepit spālē revelationē de incarnatione. Danielꝫ. ix.

Ad cōmendandū sobrietatez qđ est in esu piscū ⁊ in abstinentia a carnibus multū facit qꝺ dominus multiplicauit pisces nō carnes. Johānis. vi.

Ad preceptū domini cōduxerūt multitudinem copiosam piscū. Johannis vltimo.

Pisces ⁊ panes bis multiplicasse legit nūqꝫ carnes. Mat. xiiij. De quinqꝫ panibus et duobus piscibus. Mar. ix.

Multū valet abstinentia ad hꝰ vt homo possit facilius vigilare. nam post cenā increpauit dominus discipulos dicens. Non potuistis vna hora vigilare mecum. Mathei. xxvi. Mar. xiiij. Luce. xxij.

Mittens dñs discipulos ad pdicandū dixit. Luce. x. In quācūqꝫ domū intraveritis comedetis ⁊ bibetis que apud illos sūt. hoc dixit vt essent conteti cibarijs que inuenirent ⁊ non curiose quererent.

Volens Petrus rationabiliter ostendere q discipuli spiritu sancto pleni nō erāt ebrij dixit Cū sit hora diei tertia dans intelligere q ante horā tertiā incōueniens est manducare. Actuū. ij.

De accidia

Cēpe quo solēt reges ad bella procedere remansit dauid in domo sua vbi graue adulterium t turpe homicidiū hac occasione cōmisit. ij. Regū. xi.

Cū dormirent hoīes venit inimicus hō et superseminauit zizania in medio tritici. Matthei. xiij.

Tobias cū esset iunior in tribu nepthalim nihil tamē puerile gessit in opere. Thob. i.

Et idē cū postea filiuz genuisset ipm ab infantia timere deū docuit t abstinere ab oī pctō. Thob. i.

De ambitiosis

Locuta ē maria t aaron de moyse t dixerunt, nō t nobis similiter locutus est dñs. q hec ꝑba videbantur ambire ducatum ꝓpli. Numeri. xij.

Chore et cōplices sui anhelātes ad regnuz populi ceperunt ipm ꝓplm cōmendare moysen ꝙ et aaron accusare dicētes. Sufficiat nobis q multitudo oīs sctōz est et in ipis est dñs. Cur eleuamini sup ꝓplm dñi. Numeri. xvi.

Abimelech filius gedeonis callide procurauit se eligi p amicos ex pte matris sue. sz postea pessime successit vteriz. Judicū. ix.

Absalon hoīb ad iudiciū regis dauid venientib blādiēdo t detrahendo simul t ambiēdo dicebat. videntur mihi sermōes tui boni t iusti. sed nō est qui te audiat ꝺstitutus a rege. q̄s me cōstituet iudicē sup terrā sz nota quo ei postea accidit. i. Reg. xv. xvi. xvij. xviij.

Athalia mater ochozie regis iuda. vidēs mortuū eē filiū suū intantā exarsit libidinē dñandi q interfecit oīne sanctū regiū eꝛce/pto Joas q̄ fuit a sororze ochozie furtiue sublatus. iiij. Re. xi.

Ambitiosi t superbi plus affligūtur de paucis qui eos precedunt vel nō obediūt q̄z letēter de multis q̄ eos obsequūtur. vñ superb Aman q̄ erat scōs a rege t filios et diuicias mltas habebat nihil se habere putabat q̄diu mardoceum ante fores regias videbat. Hester. ij.

Adonias filius agith eleuabat dicēs. Ego regnabo. iij. Reg. i.

Nabuchodonosor rex assyrioz vocauit duces bellatorū suorū dixitq̄ cogitatōez suā esse in eo vt oēm terrā suā suo subiugaret imperio. Judith. ij.

Parabolaz ꝓposuit ioatham q oliua vitis et ficus voluerunt

sup ligna accipere principatum rampnus ꝙ o arbor modica ꝛ vilis regnum vsurpare ꝑsumpsit. Judi.ix.pōt ad ambitiosos adaptari.

Sellū filius iabes ꝓiurauit cōtra azariā regē isrl̄ dominū suū. ꝛ interfecit eū ꝛ regnauit pro co vno mense.iiij. Regū.xv.

De apparicio//

nib⁹ factis antiquis patribus.

Cum vehemens pugna esset inter thimotheū ꝛ iudā machabeuz. apparuere in celo viri ąnqz ī eqs frenis aureis decorati ducatum iudeis prestantes.et quib⁹ machabeū mediū habentes armis suis circūseptū incolumem cōseruabant.ij. Macha.x.

Cūtes ad prelīū iudei ꝓtra exercitū magnū lysie machabeo duce apparuit angelus p̄cedens in veste candida armis aureis hastam vibrans.ij. Macha.xi.

Venit dn̄s ad abimalech ꝑ somnium ꝛ ait illi.en morieris propter mlierē quā tulisti.habz enī virum. Geneſis.xx.

Quādo dauid solebat cōmittere plīū frequēter cōsulebat dn̄m quisemp ei legit rndisse.i. Regum per totum.

Helye fugienti a facie Jezabel apparuit angelus dn̄i qui ei panez ꝛ aquā dedit ꝛ postea ī sibilo aura tenui ꝛc.iij. Regū.ix.

Volēte heliodoro expoliare tēplum ꝛ depositā asportare apparuit equ⁹ terribilē habēs sessorē. ij. Machabeoz.iij.

De adulatione

Adolescens narrans mortē saulis ꝛ filiorum eius dē a dauid occisus fuit de mandato eius putabat enī se ei ꝓspera nunciare.ij. Regum.i. Duo latrones q̄ filiū Saul ꝛ ysboseth occiderūt. ꝛ caput eius dauid obtulerūt in hoc ei placere credētes aduertēt hoc displicuisse dauid q̄ eriā interfecit eos ij. Regum.iiij.

Dicebat absalon hoī habēti negociū coram rege. vident mihi sermones tui boni ꝛ iusti.sed nō est q̄ audiat cōstitut⁹ a rege.ij. Regum.xvij. Pharisei volentes xp̄m capere in sermone ceperunt ei magnas laudes dicere. magister scim⁹ ꝛc. Mathei.xxij

De affectu carnis.

Moyses distribuit.xij.boues et.vi.plaustra q̄s obtulerāt principes filioz israel sed nullū dedit filijs Gath licet eēnt ei magis ꝓpinqui. Numeri.vij.

Nō legit moyses cū morti appropinquaret noīasse aliquē de genere

suo ꝓpło vt eũ sibi ducez ꝓponerẽt. sz solũ rogasse dñm vt de duce bono ꝓpło ꝓnideret. Deutro. xxxũ. ¶ Distribuẽs Josue terrã filijs isrl'ita paruã portionẽ dedit illis de tribu sua q̃ inde specialẽ querelã fecerũt. Sed nota q̃d rñdit eis. Josue.xvij.

Audiẽs Hely mortẽ duoꝝ filiorũ suoꝝ in ꝓlio nõ ẽ visus multum curare. sed cũ nũcius ille diꝛisset archã dei captã esse cecidit de sella ꝛ mortuꝰ est. i. Reg. iiij.

Saluatoꝛ nr̃a ꝓbans rñsionez petri quã fecit de ipo cum dixit. Tu es xp̃s filius dei viui. cõsequenter adiũxit. Caro ꝛ sanguis nõ reuelauit tibi. Matthei. xvi p hoc innuens q̃ caro ꝓnauas reuelatões facere ꝺsueuit.

In matre. vij. filioꝝ occisoꝝ coram se vna die ꝓualuit timoꝛ et amoꝛ ꝺi carnali affectui. ij. Machabeoꝛum. vij.

De aspectu incauto.

Prima mulier vi
p so ligno vetiti fructu pulchꝛo tulit de illo ꝛ comedit. Ge. iij. Pulchꝛitudo visa mlieꝝ fuit occasio multoꝝ malox Gen°. vi. Uidentes filij dei fi. hoĩz q̃ eẽnt pulcre ꝛc. Uolẽs Dina videre mlieres regiõis illius visa ẽ ꝛ coꝛrupta fuit a Sichen. Gen. xxxiij. ¶ Dña cui fuiebat Joseph ocl'os iniecit in euz. Gen. xxxix. ¶ Uidit dauid de solario suo mulierẽ lauãtem se ex aduerso ꝛ tulit eã ꝛ postea viruz eius dolose occidi fecit. ij. Regũ. xi. ¶ Uidebãt duo senes Susannã ꝓtinue ingregiẽtem ꝛ ambulantẽ ꝛ exarserũt in ꝓcupiscentiã. Dan. xiij.

De acceptione munerum.

¶ Filijs Samuelis dicit. i. Regum. ij. Declinauerũt post auariciam acceperuntq̃ munera. ꝛ statĩ seq̃t̃ q̃uenerũt iudicium. Cõquerẽdo loquit dñs p' Esaiã pncipes tui infideles so. furuz. Dẽs di. mu. se. retri. Esaie. i. Abijt Jonathas ptholomaidã ꝛ dedit Alexãdro Ptholomeo regi ꝺo argẽtũ mlt̃ũ ꝛ aurũ ꝛ dona ꝛ ĩuenit grãz in ꝺspectu eoꝝũ i. Macha. x. ¶ Milites illi q̃ debuerũt custodire sepulcrũ dñi accepta a iudeis pecunia copiosa dixerunt q̃ discipuli eiꝰ furati fuerant ipm ipis doꝛmientibus Matthei vlti.

Pauꝑcule donũ vidue dno eraminuta misit in gazophilaciũ ꝑ ferꝛa dño muneribus diuitum. Luce. xxi.

De gratiaꝝ ac

one p̄o bñficijs aptis ab hoīe.

Cum liberasset ge
deon isrl̄ ab īimicis oēs
dixerūt ad eū dñare nr̄i
tu & fili⁹ tuus q̄ liberasti nos de
manu madian. Ju. viij. Quia
cine⁹ se bñ habuerat ad filios isrl̄
pepcit ei saul qñ destruxit Ama
lech. i. Re. xv. ¶ Misit dauid
nūcios ad filios iabes Galaad
q̄ sepelierāt corpa saul & filiorū
ei⁹ grās agēs. ij. Regū. ij.
Naaman syrus mūdat⁹ a lepra
ad ꝓbū Helisei obtulit ei mune
ra dicēs. obsecro vt accipias be
nedictōnē a seruo tuo. iiij. R̄. v
Seniores iudeorū dixerūt xp̄o
de centurione p̄ suo infirmo ro
gantē dignū est vt illi p̄stes. dili
gит gentē nr̄am & synagoga edi
ficauit nobis. Luce. vij. et Ma
thei. viij.

De munerum acceptione.

Joth obtulit mu
nera eglon regi moab et
postea secreto loq̄ns cū
eo percussit eum grauiter & occi
dit. Ju. iij.
Samuel q̄ p̄l'm dei. xx. annis
iudicauerat nō fuit inuentum q̄
nunq̄ munus ab aliquo acce
pisset. i. Regū. xij.
Statuerūt iudei in memoria le
ticie quā habuerat de interfecti
one Aman & eoꝝ libatōe vt pau
pib⁹ munuscla largirēt Hest. ix
Nabuchodonosor rex ōdit mu
nera danieli postq̄ ei exposuit
visionē Balthasar rex babylo
nis promiserat donaria magna
danieli. Qui respōdit. Mune
ra tua tecū sint & dona dom⁹ tue
alteri dabis. Daniel. v.
Uidens Triphon Jonathan
venisse ad eū cū exercitu multo
timēs eum eum honore suscepit
& munera ei dedit & hac occasiōe
decepit eū. naz remissis militib⁹
ipm cū paucis tenuit & occidit. i
Machab. xij.
Cū vidisset symon q̄ p̄ impositi
onē manuū ap̄lorꝝ dare⁊ ip̄us
sanctus. obtulit eis pecuniā di
cens. date et mihi hanc p̄tātem.
Actuum. viij.

De anime im
mortalitate.

Cum creperet Ja
cob' mortuū esse Joseph
descendā iuct ad filiuz
meū lugēs in infernū. Gen. xxx.
vij. credebat enī eū eē ibi fm spi
ritū. Mirantib⁹ fuis dauid q̄
ip̄e p̄ puulo mortuo nō fleret di
xit. ij. Re. xij. Ego vadā ad eum
ipse ꝓo non reuertet ad me.
Orauit helyas p̄ suscitatōe filij
hospite sue dicēs. dñe deus me⁹
reuertat q̄so aīa pueri hui⁹ in vis
cera eius. iij. Regum. xvij.

a iij

Tobias increpās p̄opinquoꝝ stulticiā dixit. filij sāctoꝝ sum⁹. ⁊ vitā illā expectam⁹ quā deus daturus ē illis qui fidē suā nū/ quā mutāt ab eo. Thob. ij.

Monēs dñs discip'los q̄s mit/ tebat ait. Mar. x. Nolite time/ re eos q̄ occidūt coꝛp⁹. aīaz aūt nō possūt occidere Ap'lus. ij. ad Coꝛ. v. Scim⁹ inq̄t q̄m si terre stris dom⁹ nr̄a dissoluat̄ q̄ edifi catōez ex deo habem⁹ domū nō manufactā. sed eternā in celis. Et Phil'. p̄mo. Desiderīū ha/ bēs dissolui. ⁊ Re. vij. Infelix ego homo ⁊c̄.

Per b̄ q̄ dr̄ Gen. xxvij. de Ha/ braam. Cōgregat⁹ ē ad p̄'m su/ um. inuit̄ q̄ in alio seculo hēret p̄'m. s. qoies q̄ bñ vixecūt sicut ⁊ ipe. Sil'r habl̄ de ysaac. Ap/ posit⁹ ē p̄'o suo. Gen. xxxv. ⁊ de Joseph. Gen. l.

Frēs Joseph volentes dicere q̄ vn⁹ fratrū suoꝝ mortu⁹ esset di/ cebant Genes. xlvij. Duodeciz fratres sum⁹ q̄ si adhuc esset ille q̄ mortuus putabat̄. Nim⁹ cū p̄re nr̄o est ali⁹ nō est fr̄s subtus De chore ⁊ p̄'icib⁹ suis dr̄ Nu meri. xvi. Descēderūt viui in in fernū opti humo ⁊ p̄ierūt de me dio ml'titudinis. p̄ h̄ ptz q̄ in in ferno viuūt p̄m aīas.

Cū suspēsus ⁊ trib⁹ lāceis cōfos sus eēt Absalon Dauid lachry/ mabiliter plāxit cū. ij. Rj. xviij. Et vt ait Aug⁹. iij. de doctrīa xp̄i ana. Nō orbatōez filij doluit sz q̄ mouerat in q̄s penas tā impie adultera ⁊ paricidalis aīa rapet nāq̄ de alio filio nō dolebat quē innocentez sciebat. Si saul cre/ didisset samuelē q̄tum ad aīam extinctū fuisse nō penituisset ip/ sum sibi suscitari. ij. Re. xxviij.

De amicitia

Prophęta Jesu dixit ad Josaphat re/ gē iuda q̄ iuerat ad p̄li um cū achab rege isr'l impio p̄bēs auxiliū ⁊ his q̄ oderūt dñm ami cicia iūgeris. idcirco ira dei mere/ baris. ij. Paral. xix.

De angelis bo nis.

Haud loth hospi tati sūt angeli ⁊ quasi pi am ei molestiā facientes eum de periculo extraxerūt. Ge/ nes. xix.

Angel⁹ dñi p̄cedebat castra ysra el q̄n recedebat p̄'s de egipto ste tit inter castra egyptioꝝ ⁊ castra israel Exo. xiiij. ⁊. xxiij.

Venit angel⁹ dñi ⁊ p̄cussit vna nocte. clxxv. milia hoim de ex/ ercitu regis assyrioꝝ. iiij. Rj. xix.

Raphael angel⁹ q̄ fuit dux tho bie ipm a deuoratōe pisc̄ cripu/ it. vxorē ei⁹ a demonio liberauit p̄ri ceco visū restituit ⁊ p̄ eū tam parētes q̄s soceri fuerūt multipli

ci ꝯsolatõe repleti. Thobie.v.ꝛ ꝑ totũ. ¶ Angel⁹ dñi descẽdit cũ azaria ꝛ socijs i fornacẽ ignis Dañ.iij. ¶ Daniel in lacu leonũ exñs dixit Dario regi. De⁹ me⁹ misit ãgelũ suũ ꝛ oclusit ora leonũ. Dañ.vi. Postmodũ angel⁹ Abachuch ꝓphetã de iudea trã stulit in caldeã vt ferret prandiũ danieli. Danieł.vltimo. Ad annũciandũ ꝯceptũ Johannis bap. apparuit angel⁹ Babrí el zacharie. Luce primo. Ad annũciãdũ ꝯceptũ saluatoris missus est idẽ angel⁹ in ciuitatẽ galilee. Luce primo.

De auctoritate scripture.

Magnã autoritatẽ tribuit dñs veteri testamẽto cũ dixit. Mathei v. Donec trãseat celũ ꝛ terra Itẽ Jo.x. nõ põt solui scꝑtura Et nõ minoris autoritatis est nouũ testamentũ de q̃ Luce.xxi. Celũ ꝛ terra transibũt ꝛc. ¶ Petrus i sua ꝑdicatione prima post missionẽ spũssctí autoritatem Joel exponens tria milia hoim conuertit ad xpm. Actuũ secundo.

De astucia malla ꝛ calliditate.

Multocies voluit Laban seducere Jacob mõ in vxore. modo in mercede. Gene⁹.xxix.et.xxx. Rachel astute delusit Labã q̃ rẽti supellectilẽ Jacob i tabnaculo rachel. Gen.xxxi. Cũ vellet Absalõ vindicare se ꝺ Amõ frẽ suo q̃ sororẽ suã oppsserat fecit grãde cõuiuiũ ꝛ iussit uit frez suũ ꝛ dũ cõmederet fecit eum occidi.ij. Regũ.xiij. Nephandã iniq̃tatẽ docuit Jonadab amõ filiũ dauid cũ docuit eũ simlare lãguorẽ ꝛ sic Thamar sororẽ Absolõis deq̃ tẽpta bat solus hre posset.ij. Re.xiij. Jezabel misera crudeli astutia vsa ẽ ad ꝺ vt vineã naboth acq̃reret viro suo.iij. Rꝛ.xxi. Duo senes ꝑsbyteri mirabili astucia vsi sũt vt hrent susãnã Dañ.xiij Seuiẽtes ob stupꝛũ sororis sue Dine filij iacob callida sua serũt Sichem ꝛ circũcidi q̃ facto irruerẽt i eos ꝛ facilr occiderũt. Gen.xxxiiij. ¶ Diu sas cogitauit astucias pharao rex egipti ad ꝺ vt filios isrł totłr extirparz Exo.i. Ad ꝺ etiã vt eos i egypto retineret ꝛ nłlatenꝰ recedere patereł. Exo.v. ¶ Gabaonite audiẽtes q̃ fecerat iosue iericoet Hay callide cogitauerũt qũo possẽt ita facere ꝙ nõ totałr delerẽt. Josue.x. Cauebãt philistijm i oĩ terra isrł ne forte hebrei gladiũ aut lanceã facerẽt.i. Re.xiij. Per magnã astuciã suã voluit Dauid celare iniq̃tatẽ suã q̃m misit ꝑ Uria vt dormiret cũ vxore sua.iij. Regum.xi.

Sedechias filiꝰ Chanaan pro/
pheta Baal fecit sibi cornua fer
rea q̄si esset nouꝰ ꝓpheta dicens
regi Achab. hec dicit dñs his vē
tilabis Syriā donec deleas eā.
tandē decepit eū ⁊ fecit eū ire ad
bellū. iij. Re. vltio. Quia sa/
than nō poterat cora dño ꝓtutē
sancti Job oīno negare voluit ī
tētōnē eiꝰ callide depuare. Job. i
Nūq̄d Job timet deū ⁊c. Nota
etiā ibi q̄o vna die totuz ei ab/
stulit. ⁊ sirt nūcios venire fecit.
vt multiplici dolore p ipatiētiā
frāgeret. ¶ Pharisei volētes
dñm capere ī sermone miserūt ad
eū discipulos suos cū herodia/
nis dicentes. mgr scimꝰ q̄z verax
es ⁊c. Matthei. xxij.

De auaricia.

Propter multam
substantiā Abraā ⁊ loth
sil̄ habitare neq̄bāt. ⁊ pasto/
res eoz litigabāt adiuicē. Ge. xiij
Nūcij Balach habebant diui/
natōis pciū in manibꝫ ⁊ iuerūt
ad balaam. ⁊ ita fuit cupiditate
corrupte. Numeri. xxij.
Pro pecunia a philisteis pmis
sa Dalila rampsonē virū suum
eis tradidit. Judi. xvi.
Nimis tenax fuit Nabal ad da
uid petentē aliq̄d dari sibi ꝓpter
q̄d fere totā substātiā suā ⁊ plo/
nā amisit ī. Regū. xxv.
Vinea Nabotb quā cōcupiuit
Achab fuit occasio q̄re duo te/
stes falsi fuerūt ꝓtra eū ꝓducti ⁊
ille iussus ē lapidari. iij. Rȝ. xxi.
Quia Giezi recepit a naamā id
q̄d Helyseus recusauerat lepra
ꝓcussus est. iiij. Regum. v.
Auaricia Ananie et Saphire
durissime fuit punita q̄z de pcio
agri vēdett ptē retinuerūt. Act. v
Cayn primꝰ legit̄ edificasse ciui
tatē ſz nō abel. Gene. iiij. q̄z san
cti nō habēt hic manentē ciuita
tē. sed fu. inq̄rūt vt testat Apl̄us
Heb. xi.
Abūdantia rerū tplaiū frequē
ter ē occasio grauiū pcrōrū sicut
patet in sodomitis pctōribꝫ Ge
nes. xviij. ⁊. xix.
Postquā creuerat ysaac ⁊ locu/
pletatꝰ fuerit pastores ⁊ vicino/
rū suoz iurgarī cepert. Ge. xxvi.
Odio auaricia plusq̄ cetera vi/
cia debēt habere iudices ⁊ plati.
Jō signāter dixit ietro ō iudici/
bꝫ. Exo. xviij. q̄ oderūt auaricia.
Cupiditas lucrādi vr fuisse pri/
cipale motiuū q̄re iudas pdidit
dñm. Matthei. xxvi. q̄d vultis
mihi dare. ⁊ ego vobis eū tradā
Cōtra illos q̄ bona tēporalia cō
gregāt ⁊ multo tpe in suis dele/
ctari putāt ꝓposuit dominꝰ simi
litudinē de diuite cuius ager vi
dens fructus attulit. Luce. xij.
Cōtra illos q̄ paupes despiciūt
et q̄ ad reuelādū idigētia primi
sui tenaces sūt ⁊ parci posuit do
minꝰ exēplū de illo diuite epulo

ne. Lu. xvi. Et nota si ita punit qui nō dedit ꝓpria quid fiet de illis qui rapiūt aliena.

De audiendo

verbū dei.

Dixit moises corā domino. ecce filij israel nō me audiūt ꝛ quō audiet pharao. Exo. v.

Eglon rex moab sedebat in estiuo senaculo. dixitq; ad eū aioth verbū dei habeo ad te qui statiz surrexit ō throno. pri⁹ ei dixerat. ei verbū secretū habeo ad te rex. ille ātē nō se mouit sz stati cū addidit verbū dei de throno surrexit q̄ reuerētiaz exhibēs verbo dei. Judi. iij. Esdras attulit librū legz ꝛ legit i eo apte a mane vsq; ad meridiem ꝛ aures omīs ꝓpli erant erecte ad librū. ꝛ paulo pō. flebat oīs ꝓplus cū audiret ꝟba legz. Nee. viij. Uerbū dñi q̄uenit ad regē niniue ꝛ surrexit de solio suo ꝛ abiecit vestimēta sua a se ꝛ indut⁹ ē sacco. Jone. iij Mariā sororꝝ marthe sedens secus pedes dñi audiebat verbuz illi⁹ Luce. x. ꝛ tādē audiuit dñm dicentem. Maria optimā partem elegit ꝛc.

Mulieri vocē extollēti ꝛ dicēti dño. beat⁹ venter q̄ te portauit. dixit dñs. q̄nimo beati q̄ audiūt ꝟbū dei ꝛc. Lu. xi. Duo discipli euntes in emaus ꝛ loq̄ntes adiuicē de bis q̄ tpe passiōis xpi accidērāt meruert bēre societatē illi⁹ de q̄ loq̄bant. Lu. xxiiij. Factū ē ꝟbū dñi ad Jeremiā. Noli subtrahere ꝟbū si forte audiat ꝛ cōuertat vnusq;sq; a via sua mala. ꝛ penitebit me mali q̄ cogito facere eis ꝓpter malicia studiorum eorū. Jere. xxvi. Dixit dñs ezechieli. vade ad domū isrl ꝛ loq̄rz ad eos ꝟba mea. ꝛ seq;t. dom⁹ isrl nolūt audire te. quia nolunt audire me. Eze. iij.

Herodes tetrarcha metuebat Johānem ꝛ custodiebat eum et audito eo multa faciebat ꝛ libēter audiebat. Mar. vi.

Infine sermōis in mōte dixit domin⁹ oīs q̄ audit ꝟba mea et facit ea assimilabit viro sapiēti qui edomū suā supā petrā. Mat. vij.

Cōuocātes. xij. apli multitudinē disciploꝝ dixerūt. nō est equum nos derelinq̄re verbū dei ꝛ ministrare mensis. Actuum. vi

Nota tñ q̄ ille mense pauperuz erāt p q̄ dat intelligi q̄ op⁹ pdi catōis ꝟbi dei ꝓfert opi miscōie corpalis.

De benignitate dei ad seruos suos.

Abraā loquēs cū dño ꝛ petēs vt pceret sodomitis mira fiducia vtebat in tñi vt etz visus fuisz horribi ꝑtun⁹. Ge. xviij. sz dñs sp ꝛ benigne rndit ꝛ q̄d petebat pcessit fugiēti iacob irā fris sui. dñs cleīz

ter a ꝑparuit. Itē redeūtē ad pa/
trē suū ab insecutōe soceri libera
uit. Beñ.xxxi.
Itē magꝝ fiducia vsus ē iacob in
oraādo deū dicēs.ñ dimittā te ni
si bñdixerꝝ mihi. Beñ.xxij. Ait
dñs ad moysen. Cernoꝝ ꝑplus
iste dure ceruicꝝ sit dimitte me vt
irascat furor meꝰ ꝯ eū. Exo.xxxij
q.d.tu me tenes ⁊ nō possū hos
pcūres ꝺterere nisi dimittas me
In abiectōe seu ꝺtēptu suoꝝ ꝺi
ipe deꝰ reputat se ꝺtēni. vt pz in
samuele.i. Rꝝ.viij. Nō abiecerī
te ꝛz me dixit dñs Samueli. Ex
ꝑcepto dñi coruí ꝺferebāt panes
Helye ⁊ carnes.iij. Rꝝ.xij.⁊
postea angelꝰ ei panē ⁊ aquam
ostendit.iij. Regū.xix.
Dñs est cū suis suis in tribula/
tione.vñ Nabuchodo. vidit cū
azaria ⁊ socijs eiꝰ sileꝛ filio hois
in fornace. Daniel.iij.
Cū daniel esset in babylone ī la
cu leonū misit ei dñs de lōginq
prādiū ꝑ abacuc ꝑphāz. dañ.iij
Machabeꝰ ⁊ q cū eo erāt pug/
nātes ꝯ timotheū habuerūt de
celo manifeste auxiliū. a ꝑparue
rūt enī viri. v.ī eqs ⁊c. ⁊ pꝰ cur/
rēs ad ꝑliū ꝯ Lisiā a ꝑparuit ꝑ/
cedēs eos eqs in veste cādida ar
mis aureis hastā vibrās.ij.ma/
chabeo.x. Mira xpi benigni
tas q circuibat sanās omnē lan/
guorē. Matthei.iij.⁊.ix.
Item q curauit tactu manus le
prosum. Matthei.viij.
Itē q ī dextro pauit turbā ⁊ cura
uit infirmos eorū. Mat.xiiij.
Itē de facili recipit qs mūdꝰ rei
cit. q oñidit in ceco nato q eiectꝰ
a sinagoga a dño ē receptꝰ Jo.ix
Itē q petrū ter negātē nō repu/
lit sꝛ benigne respexit. Lu.xxij.
Itē q thome dubitāti. sꝛ se pal/
pāti manifestē exhibuit. Jo.xx.
Itē q paulū in actu pſecutōis
ꝑstrauit excecauit vocauit ⁊ cō/
uertit Actuū.ix.
Item stephano dū lapidaret se
ostendit Actuū.ix.
Loqbat dñs ad moysē sicut loq
solet hō ad aīcū suū. Exo.xxxij.
Ꝓterea ipm ab emulꝝ ⁊ detractori
bꝰ defēdebat. Nu.xij.xiij.⁊.xvi
Obediuit dñs voci Josue dicē
tis. sol ꝯ gabaon ne moueaꝝ ⁊c
Josue.x. Gedeon bis petiuit a
dño signū ī vellere vtrū dēret ō
hostibꝰ victoriā optīere. Ju.vj.
Mirū fuisse vr̄ q deꝰ dñs nō
fuit indignatꝰ. Videbat qī dñs
timere offensā Jeremie cū vellz
ꝑlm oīno ꝑter pctā sua delere
dicebat Jere.vij.ꝑcia vos a fa
cie mea ⁊c. Tu g noli orare pro
ꝑplo hoc nec assumas ꝓ eis laudez
⁊ orationē ⁊ non obsistas mihi
quia non exaudiam te.
Exaudiuit dñs vocē Iusanet qz
ꝑ impudicos senes pſbros iniuste
fuerat ꝺdēnata ⁊ ꝑ ꝺtinētē puer
fuit iusto iudicō libata Da.xiij.
Lepso dicenti. dñe si vis po.me
m. pierñdit dñs ⁊ benigne fecit

ꝛ sequi extendens Jesus manū teti. eū di. vo. mū. Matthei. xvij

Ineffabilis dei pietas in exēplo de filio ꝓdigo vbi dicit ꝙ cuꝫ adhuc longe esset filius ꝓdigus vidit illū pater suus ꝛ miscōia motus est ꝛ accurrēs cecidit sp. cō. ei⁹ ꝛ oscu. est eum.

Jtē volebat ille dicere vt fieret sicut vn⁹ de mercēnarijs. et pater quasi interrupit verba ei⁹ et recepit eū in filiū. Luce. xv.

De benedictione hominis ad deum.

Loquēs iacob socero suo et auūculo suo Laban ait. modicū habuisti anteq̄ venirē ad te ꝛ nūc dives effectus es. benedixitq̄ tibi dominus ad introitū meum. Genes. xxx.

Benedixit domin⁹ domui Egyptij ꝓpter Joseph ꝛ mltiplicauit eā tā in edibꝫ q̄ in agris cunctā/q̄ substātiā eius. Genes. xxxix.

Habitauit archa dñi in domo Obededon tribꝫ mēsibꝫ ꝛ benedixit dñs obededon ꝛ omnē domum eius. ij. Regum. vi.

De benedictione dei.

Otenta victoria de ysara Delbora ꝛ Barach cecinerūt dicētes. q spōte obtulistis ꝺ ist' alias vras ad ꝓculū benedicite dño. Ju. v.

Post victoriā quaꝫ dedit deus dauid de Goliath philisteo dicitur Dauid fecisse psalmū Benedictus, dñs deus me⁹ qui doma. me. ad ꝓliū. i. Regū. xvij.

Completo muro ciuitat' hierl'm sub Esdra ꝛ Neemia dixerūt leuite surgite ꝛ benedicite deo nostro. Neemie. ix.

Thobias recupato visu ꝛ audītis sermonibꝫ raphaelis ꝛ aperiens os suū et benedixit deū ꝛ dixit magn⁹ es tu ꝛc. Thobie. xiij.

Ozias princeps ꝓpli israel videꝫ iudith cū capite Holofernis dixit. benedictus deus qui creauit celum et treram. Judith. xiij.

Ananias et socij idem fecerūt in fornace. Danielis. iij.

De benedictione hominis ad hominem.

Docauit iosue ru benitas ꝛ Gaaditas ꝛ dimidiā tribū manasse dixitq̄ ad eos fecistis oīa q̄ precepit Moyses vobis Et sequit Benedixitq̄ eis Josue et dimisit eos. Josue. xxij.

Nunciatū est Dauid q⁹ viri Jabes Galaad sepelissent Saul ꝛ dixit ad eos. benedicti vos a domino q⁹ fecistis mīcordiā hāc cū dño meo. ij. Regū. ij.

Cū cōplesset dauid offerēs holo

cauſta ⁊ pacifica benedixit ꝓpło in nomine domini ⁊ diuiſit vniuerſis per ſingulos tortã panis primo Paralipomenon decimo ſexto.

De blaſphemia nostra deum.

Dixit hely filijs ſuis. ſi peccauerit vir ī virũ placari pōt ei dñs ſed ſi ī dominum peccauerit quis orabit pro eo. i. Regum. ij.

Nathan multũ exaggerauit peccatum Dauid ex eo q blaſphemare fecit inimicos nomen domini. ij. Regum. xij.

Vir dei dixit ad regem iſrael. qz dixerunt Syri deus montiũ eſt dominus et non deus vallium dabo omnẽ multitudinem hãc in manu tua. iij. Regum. xx.

Filius mulieris iſraelitidis precepto domini lapidatus fuit in deſerto pro eo q nomen domini blaſphemauerat. Leuiti. xxiiij.

Dominus punit blaſphemos ⁊ peccatores etiaz in hoc mundo ſecundo Machabeorũ nono.

Nota hyſtoriam de Antiocho.

Maius malum neſciuit cogitare nequiſſima Jezabel ad cito lapidandum Naboth q̃ blaſphemia quam illi fecit imponi. ij. Regum. xxi.

Multũ diſplicuerũt deo blaſphemie q̃s dixerũt ſerui ſennacherib regis aſſyriorum. vnde percuſſit angelus domini. c. lxxxv. milia de exercitu ſuo. iiij. Regum. xix.

De bello temporali ⁊ victoria dinitus data.

Rex Arad pugnauit contra filios iſrael ⁊ duxit inde predam. Illi poſtea voto ſe deo obligantes vicerunt ⁊ vrbes hoſtium ſubuerterunt. Numeri. xxi.

Filij iſrael ex pcepto domini pugnantes contra madianitas tantam habuerunt victoriã q. xxxij milia mulierum virginum fuerunt in preda. ⁊ tamen de populo iſrael non fuerunt niſi. xij. milia pugnatorum de quibus nec vnus in plio mortuus eſt. Numeri. xxxi.

Cum pugnaret Joſue contra q̃n q̃ reges qui venerunt ad deſtruendum Gabaonitas miſit dominus ſuper illos lapides magnos de celo ⁊ mortui ſunt multo plures lapidibus grandinis q̃ quos gladio percuſſerant filij iſrael. Tunc etiam ad vocem Joſue ſtetit ſol ſpacio vnius diei. vt poſſent deleri funditus inimici. Joſue. x.

Multas gentes dimisit dñs inter filios israel vt erudiret in eis hierusalem. ⁊ omnes qui nouerant bella Chananeoꝝ vt discerent filij israel certare cū hostibꝫ ⁊ habere consuetudinem plian/di. Judicum. iij.

Suscitauit dominus israel saluatorꝫ nomine Aioth qui percussit Eglon regem Moab descenderūtq; cū eo filij israel ipso in monte gradiente qui dixit ad eos. Sequimini me tradidit enim dominus inimicos nostros in manus nostras ⁊ percusserūt de moabitis circiter. x. milia Judicū. tercio.

Dixit Delbora ad Barach. surge hec ē dies in qua tradidit dominus sysaram in manus nras perterruit dominus sysarā ⁊ omnes currus eius. Judicū. iiij.

In trecentis viris qui manu ad os pꝫcientes aquam biberant liberauit dominus Jsrael de madian ⁊ Amalech q̄ erant in multitudine tempore Gedeonis. Judi. vij.

Licet filij israel iuste mouerent contra Beniamyn ⁊ essent plures septuplū q̄ ipsi. tamen quia erant in fortitudine ⁊ numero cōfidentes bis fuerūt debellati ab eis Postes flentibus coram domino ⁊ ieiunātibus dixit eis dominus. Cras tradam eos in manus vestras. ⁊ tunc plenam victoriam habuerunt de ipsis. Judicum. xx.

Contra Amalech filios Jsrael impedire nitētem misit Moyses Josue ad pugnandum ipse vero in propria person a nō iuit sed in oratione permānsit ⁊ plus fecit orando q̄ ille feriendo manibus. Exodi. decimo septimo.

Congregati sunt filij Moab ⁊ filij Amon. vt pugnarēt contra Josaphat. at ille se totum contulit ad rogandum dominum.

Cunq; cepissent omnes cantantes laudes domini canere vertit dominus insidias aduersarioꝝ in semetipsos ⁊ mutuis vulneribus conciderunt. ij. Paralipo. vicesimo.

Videns Judas machabeus exercitum Seron magnum socijs timentibus ait. facile est concludi multos in paucoꝝ manibus. ⁊ nō est differentia in conspectu dei celi liberare in pauc̄ aut mlt̄is quia non in multitudine exercitus victoria belli. sed de celo fortitudo est. ⁊ conterritus Seron ⁊ exercitus eius. primo Machabeoꝝ. iij.

¶ De bonis latentibus inter malos.

Loth iustus habitauit in medio sodomorū. Genes. xiij.
Joseph in egypto castā t fidelē vitā duxit Genes. xxxix.
Samuel inter filios Hely sanctus t innocens fuit qui tamen pessimi erant. i. Regum. iij.
Sanctus Job gētilis fuit t de esau dicit descēdisse quē tm̄ ꝓstat fide t moribꝫ claruisse. Job. i. et p totum. Quia de seipō dicebat frater suī draconū t socius struthionū. Job. xxx.
Daniel t socij habitauerūt cum Caldeis idolatris q̄ eos ad idolatriā inducere t a cultu ꝰbi deretrahere conabantur Danielis i. t. vi. t xiij.

De castitate.

Quādiu primi parētes in paradiso fuerūt virgines extiterūt ꝛ ipsis eiectis Adam cognouit vxorem suam. Genes. iiij.
Filij Jacob tm̄ dilexerūt castitatem in sorore sua Dina q̄ Sichem qui eam voluit et patrē eius et cunctū populū ciuitatis occiderūt. Genesis. xxxiij.
¶ Nota q̄ hoc fuit ante legem scriptā sub lege nature q̄ntū ergo sub lege gre dz ꝰginitas t castitas diligi t honorari t stupꝝ puniri. cuius Joseph esset iuuenis pulcherrim⁹ t sine vxore maluit tamē in carcere poni q̄ perdere castitatē. Genesis. xxxix.
Judas qui castus non erat detestatus est fornicationez thamar Genes. xxxviij.
Ad h̄ q̄ nullus de sola castitate cōfidat facit illud qđ virginibꝫ euāgelicꝫ tot fuerūt fatue q̄r prudentes. Matthei. xxv.
Judith mortuo viro suo aliū nesciuit t cum puellis in domo clausa manebat. Judith. viij.
Quādo mlier Sunamitis hospita Helisei volebat ei loq̄ mittebat ad eam heliseus puerū suum quasi vitans colloquia mulierū. iiij. Regum. iiij.
Sara in oratōne dicebat Thobie. iij. Tu scis domine q̄ nūq̄ cōcupiui virū et mundā seruaui aīam meā ab omni cōcupiscētia

De cultu dei et oratione.

Erat peccatuz filiorum Hely grādemis quia retrahebāt homines a sacrificio dei. i. R̄. ij.
Cū Samuel offerret holocaustū dño p ppło. philistei inierūt bellū ꝓtra israel. intonuit autez dñs fragore magno super philistīm t exterruit eos t cesi sunt a filijs israel. i. Regū. vij.
Sacerdotes t ppli ciuitatis Listrie reputātes deos Paulum t Barnabam voluerūt sacrifica/

re eis q̄ illi omnino ꝓhibuerūt. Actuum. xiiij.

Edificauit Noe altare domino et tollens de cūctis pecoribꝫ et volucribꝫ mūdis obtulit holocaustū. adoratusq̄ est dominꝰ odorem suauitatis. Genes. ix.

Locutus est dominꝰ ad Jacob dicēs. Surge et ascende Bethel et habita ibi. faceq̄ altare domino qui apparuit tibi quādo fugiebas Esau fratrē tuū. Gen. xxxv

Magi intrātes domuꝫ inuenerunt puerū cū Maria matre eiꝰ et procidentes adorauerūt eū. Math. ij. Ecce mire hūilitatis deuotio. Quid ergo debent facere xp̄iani domino iam regnanti si sic fecerūt gētiles puero vagienti.

De confessione peccati.

Monebat dominꝰ Adam vt post peccatū recognosceret culpam suam. sed ille quodāmodo eam retorsit in deū et mulierē et mulier in serpentē. Genes. iij.

Dauid recognouit peccatū confessus hūiliter et audire meruit dominꝰ trāstulit pectm̄ tuū. ij. Reg. xij.

Itē reprehēsus Nathan ꝓphet a de excessu quem cōmiserat in Uriā et vxorē eius pectm̄ suū hūiliter recognouit. ij. Reg. xij.

Dixit Neemias. confiteor ꝓ peccatis filiorꝫ israel quibꝫ peccauerūt tibi. Ego et domus p̄ris mei peccauimꝰ tibi et vanitati seducti sumus. Neemie i.

Quāuis Thobias ab infantia timuerit deū et mandata eiꝰ custodierit. tamen dicebat hūiliter recognoscens nō egimus sm p̄cepta tua et nō ambulauimꝰ sinceriter corā te. Thobie. iij.

Tres socij Danielis qui ita sancte inter caldeos vixerūt ꝓ quibꝫ deus tale miraculū fecit in fornace neq̄ cōtra deuꝫ murmurabāt quasi iniuste talia paterēt sed dicebat Azarias. peccauimus iniuste egimus. Danielis. ij.

De contemplatione.

Postquam exiuit ꝓ Abraham de hur. Caldeorꝫ crebro appuit ei dominꝰ. et eum diuersis reuelationibꝫ visitauit. Gen. xij. xiij. xv. et. xvij.

Quādo Heliseus attente voluit orare ꝓ mortuo nō fecit hoc corā alijs sed clausit hostiū. iij. Regum. iiij.

Hester regina ꝓfugit ad domū paucēs p̄iculū qđ imminebat. Cū q̄ deposuisset vestes regias fletibꝫ et luctui indumēta suscepit et deꝑcabat dominū dicēs. domine mi qui rex noster es solus adiua me solitariā. Hester. xiiij.

Martha circa ministeriū solicita et turbata erat. Maria autez sedens secus pedes dn̄mi au-

dies ꝓba illi⁹. ⁊ est notandū val de q̄ tam pio et deuoto ministe rio ¶ Parthe ꝓferēt q̄es et audi entia diuini ꝓbi ¶ Marie. Lu.x. Altissima sapientia ⁊ Panli ap/ paret in eplis suis precipue. Ad Ro.i.x.et.xi.
Itē Ephes.i.⁊.iij. Itē ad Col'. i.⁊.iij.

De correctione fraterna.

Caritatiue et man suete cōpescuit Abraaz iurgiū qđ erat inter pa/ stores suos ⁊ pastores Loth ne potis sui. Geneſis.xiij.
Finees filius Eleazari ⁊ ceteri nū/ cij fratres suos qui edifecauerāt altare in scandalū filiorū isrl di/ screte arguerūt ⁊ satisfactionē li bētissime susceperūt. Josue.xxij
Abner bñ arguebat Asahel q̄ iugi arguebat eū psecutōe. sz il/ le audire ꝓtēpsit. ⁊ ꝓpter hoc oc/ cisus fuit.ij. Regū.ij.
Nota q̄ discrete arguit ¶ Nathā prophēta Dauid cum peccasset adulteriū ⁊ homicidiū cōmittē do.ij. Regū.xij.
Assumpta multitudine cōgrua qua eū illaqauit ꝓbis oris sui. Sacerdotes restiterūt Ozie re/ gi iuda volēti adolere incēsuz et dixerūt nō ē tui officij vt adole/ as incensum.ij. ¶ Paral'.xxvi.
Moyses iniuriātē Hebreū ca/ ritatiue corripuit. sz ille ꝑ malo babuit ⁊ ad iniuriosa ꝓba pru/ pit. Exo.ij. Nunqđ occidere me vis ⁊c. Uidēs Jetro ꝓlm ex/ pectātē iudicari ꝑ moysen. dixit ei. stulto labore ꝓsumeris. ⁊ no/ ta qūo tanto⁹ bō gētilis būanis monitis acqeuit. Exo.xviij.
Uolēs Abigail arguere virū su um sup duricia quā oñderat nū/ cijs. Dauid noluit ei dicere stati p⁹ prandiū. sz expectauit temp⁹ oportunū vsq; in crastinū cū vi nū prius bibitū digessisz. i. Re gum.xxv.
Irridebāt Thobiā parētes ei⁹. ⁊ ipe increpabat eos dicēs. No lite ita loqui qm̄ filij sanctoz su mus ⁊c. Thob.ij.
Daniel discrete arguit Baltha/ sar ⁊ nota q̄z sapiēter rex audiuit licet dixisset ꝓtra eū. ⁊ postea ip/ sum magnifice hōrauit. Dañ.v
Uerā ⁊ certā dedit dñs regulaz petro ꝺ correctōe fraterna. Ma thei.xviij.
Si peccauerit in te frater tu⁹ cor ripe. eū inter te et ipsuz solū ⁊c.

De compassio/ ne.

David intantum doluit de pcussione po/ puli q̄ petijt ab angelo pcuti loco illius.ij. Regū vltio
Compatiēs Dauid lassis soci/ is qui ad bellū ire non poterant cōstituit q̄ equa esset pars descē dentiuz ad bellum et remanen/

tium ꝛ sarcinas.i. Regum.xxx.
Cum Jezabel occideret prophe/
tas dñi Abdias abscondit cen/
tũ ex eis et pauit eos diebus ml'/
tis.iij. Reg.xviij.
Non solum de presentib9 malis
compatiẽdũ est proximis.sed eti
am p futuris. Unde heliseus vi
dens mala que factur9 erat Asa
el filijs isrl' cepit flere.iiij. Regũ
viij.
Cum cepissent filij de viris Ju/
da.cc.milia mulierũ et puerorũ
pepcerũt eis.ꝛ vestitos atq; re/
fectos ad propria remiserũt. ij.
Paralipo.xxviij.
Regina Hester cũ audisset cru/
delem sententiã cõtra populuz
suũ latã non aliter assumpsit ne
gociũ q̃z si fuisset vna de pl'o.
licet esset de se secura tanq̃z spõ/
sa regis dilecta. Hester.vij.
Lugebat Samuel Saul licet
malũ.i. Regũ.xv.
Nõ solũ iustis in afflictõe posi/
tis cõpatiẽdũ ẽ sz etiã peccatori/
b9 et iniustis. vt dicebat esaias
propter destructionẽ Babilonis
repleti sunt lũbi mei dolore. An
gustia possedit me sicut ãgustia
pturientis ꝛc.ysa.xxi.

De cõstantia ꝛ perseuerantia in propositis.

Non est respiciẽ
dum retro post tergum
post egressum de socie/
tate malo9 vt fecit vxor Loth.
q̃ versa est in statuam salis. Ge.
xix. Singulis diebus molesta
erat Joseph domina eius ꝛ tam̃
ille perseueranter restitit. Gene.
xxxix.
Susanna constanter restitit se/
nioribꝫ presbyteris daniel' Da/
nielis.xiij.
Nũquã vinci potuit Moyses
q̃ vel in egipto imolaturus re/
maneret. vl' paruulos aut iumẽ
ta populi dimitteret Pharaoni
Exodi.viij.ix.ꝛ.x.
Multi de Populo israel diffi/
nierunt apud se vt non mandu/
carent immũ da ꝛ elegerunt ma
gis mori q̃z cibis immũdis coin
quinari.i. Macha.i.
Cum Thobias semp ab infan
tia timuerit deum non est cõtri/
status contra deum q̃ plaga ce/
citatis euenerit ei. sed immobil'
in dei timore pmansit. Thobie.
secundo.
Dure reprehensus fuit Dauid ab
Abner ꝛ dissuasus a Saule nõ
destitit ab incepto.sz virilit pug
uit ꝛ vicit.ij. Regum.xxvi.ca.
Quãuis Neemias.in edifican/
do multa passus fuerit impedi/
mẽta.tamẽ nõ cessauit ab opere
donec murus fuit totaliter con/
summatus. Neemie.iiij.ꝛ.vi.

De consolatio/ ne.diuina

Postquam Abra
pham ad mandatū domi
ni exiuit de terra sua do
min⁹ cōsolatus est deū diuersis
apparitionib⁹ et reuelationib⁹
Gen. xij. et xv. et xvi.
Idem fecit Jacob fugienti a fa//
cie fratris sui et sup lapidem dor
mienti. Gen. xxviij.
Apparuit domin⁹ moysi exulā//
ti et oues soceri pascenti qō non
accidit ei q̄z diu nutriebat in do//
mo pharaonis. Exo. iij.
Precepit dñs vt corui portarēt
bis i die panē et carnes Helye.
iij. Regum. xvij.
Item appuit ei domin⁹ cū fuge//
ret Jezabel cuius pphetas fece//
rat occidi. iij. Regū. xix.
Cōsolatus est domin⁹ petrū in
carcere Herodis liberanst eum
Actuum. xij.
Item Paulo et Sylle eius socio
idez fecit. Actuum. xvi.
De cōsolatōnib⁹ Pauli. Actu//
um. xxij. et xxvij.
Populū israel in angustia et ti//
more existentē p exercitu Holo//
fernis dignatus est domin⁹ per
manus vnius femine mirabili//
ter consolari. Judith. xvi.

De consilijs et persuasionib⁹ malis.

Balach docuit ba
laam qūo p mlīres possz
filios israhel ad peccan
dum trahere et sic cōtra se domi
num puocare. Numeri. xxiij.
Filij Amon male suasserunt Re
gi suo vt dehonestaret nuncios
Dauid. ij. Regum. x.
Jonadab nepos dauid malum
cōsilium dedit amon vt defloza//
ret sororē suā de quo postea mul
ta mala euenerūt. ij. Regū. xiij.
Tantū suasit Menelaus An//
dromico q occidit Oniā sacer//
dotē. ij. Machabeor. iiij.
Ad malā suggestionē principū
et satrapar. Darius cōstituit de
cretū vt quicūq peteret aliquid
a quocūq deo vel homīe nisi ab
ipo rege mitteret in lacū leonum
Danielis. vi.
Malū cōsiliū dedit Eua adaz
quādo suasit ei q cōmederet de
ligno vetito. Geneſis. iij.
Stultū cōsilium dedit Job vx//
or eius. sed ille prudēs et bon⁹ nō
acquieuit. Job. ij.
Sapientes cōsiliarij. Pharao//
nis dederūt malum cōsiliuz. Ex//
odi. vij. vsq̄z xv.
Iniquū cōsiliuz dedit Herodi//
as filie sue dicens. Nihil aliud
petas nisi caput Johānis bapti
ste. Mathei. xiij. Marci. vi.

De consiliis bonis.

Cayn monitus est
c teriori voce dei accepta
iniquitate non destitit.
Geneſis. iij. hinc patet q exte//

rior exhortatio sine interiori pa/rum est efficax.
Just⁹ Loth pie admonebat so/domitas dicēs. Nolite qso fra/tres mei nolite malū hoc facere. cui illi cōtumaciter nō derūt. recede. Genes. xix. hinc patz q puer/si difficile coꝛriguntur.
Consiliū bonū dederūt seniores Roboaz filio Salomonis. ille vero in malū suū dimisso bono cōsilio iuniorū acquieuit consi/lio. iij. Regū. xij.
Cum Naaman syrus ad verbū Helysei abiret indignans serui sui suaserunt ei vt ꝓphete facile mandatū impleret quoꝛ moni/tis facile acquieuit. iiij. Regū. v.
Quādiu vixit Joiada pontifex qui bene instruebat Joas regez iuda tam diu fuit bon⁹ quo moꝛ tuo factus est Joas pessim⁹. iiij. Regum. xij. ij. Paralip. xxiiij.
Ad exhortationē neemie hi qui vsuras accipiebat a ꝓp̄o z acce/ptas reddere z vltra nō accipere consenserūt. Neemie. v.
Dixit dñs Esaie. lviij. Clama ne cesses quasi tu. ex. vo. t. z ānū cia ꝓp̄o meo sce. e. z do. ia. pctā eoꝛ. Bonū cōsiliū dedit Dani/el nabuchodo. regi Babylonis dicens. Cōsiliū m. pla. ter. pecca ta tua a lemosynis redime. Da/nielis quarto.

De dilectione dei.

Datur⁹ legez moy/si dñs dixit ei. Ego suz dominus deus tuus fa/ciēs misericordiaz i milia his qui di/ligūt me et custodiūt ꝓcepta mea Exo. xx. Cōgeu⁹ Josue z ꝓse nilis etat̄ vocauit isr̄l z monēs eos de multis dixit inter cetera h̄ tm̄ diligētissime ꝓcauete vt di ligat̄ dñz deū vr̄m. Josue. xxiij. Testat̄ dñs de illa sancta pecca trice dimissa sunt ei pctā multa. quoniā dilexit ꝛc. Luce. vij.
Muro mō diligebat xp̄m Paulus qui tā secure dicebat. Quis nos sepabit a caritate xp̄i. Ro/manoꝛ. viij. z post. Certus suz q neq; moꝛs ꝛc.
Magnū amoꝛē ad xp̄m paul⁹ habebat q̄ ei crucifixus erat. Ga/latbas. ij.
Et potest notari ō paulo q xp̄s erat ei sua sapientia. i. ad Corin. ij. Non iudicaui me aliq̄d scire inter vos. nisi Jesuz xp̄m z hūc crucifixum.
Item erat sua substantia. Phi/lippen. iij. Omia detrimentū fe/ci. z arbitroꝛ vt stercoꝛa vt chri/stum lucrifaciam.

De dilectione ꝓximi.

Tantā dilectionē erga ꝓximos sibi sub/ditos Moyses habebat

q̄ oꝛās dñm dicebat. Exo.xxxij. Aut dimitte eis hanc noxā aut dele me de libꝛo tuo.

Dilectionē ad p̄imū habuisse samaritanus ille laudat qui ap/ pꝛopꝛians semini.miscḋia mo/ tus est.et eius vulnera alliga.in fun.oleū ⁊ vinū. Luce.x.ca.

Miram dilectionē ad p̄imos habuisse mōstrat btūs Stepha nus qui p̄ se lapidantibꝫ deuo/ tius ōp̄z p̄ se oꝛasse videt. Actuū. vij.nā p̄ illis genua posuit ⁊ vo ce magna clamauit.pꝛo se vero simpliciter dixit. Domine susci/ pe spiritū meum.

Ostendit Dauid se dilīgere ini micū ī plāctu Saul.ij. Regꝫ.i. Amicū in planctu Jonathe ibi dē simplr p̄imū ī plāctu abner. iij. Regū.iij. Filiū licet malū in planctu absalon ⁊ sibi aduersa/ rium.ij. Regū.xix.

Optabat Moyses oīes ꝺ̄ po/ pulo p̄phetare licet honoꝛ eius. inde minui videretur. Numeri. xi.⁊.xiiij.

Tantā dilectionē vult ad pꝛoxi mos dñs nos habere vt dixerit petro nō esse dimittendum sep/ ties sed vsq̄ septuagies septies. Matthei.xviij.

De derisione ⁊ conuicijs.

Jri sachot et pha nuel. Gedeonem zebee ⁊ salmana p̄sequentem deriserūt. sed male inde eis accidit qꝛ du/ re eos postea tractauit. Judicū. octauo.

Quia pueri illuserūt helyseo et dixerunt ascende calue.duo vrsi lacerauerunt eos scz.xl.duos ex eis.iiij. Regū.ij.

Thobie excecato parētes et co/ gnati irridebant dicētes. vbi est spes tua.pꝛo qua elemosynas et sepulturas faciebas. Thobie.ij

Quidā iudei videntes discipu los xp̄i loquētes varijs linguis post dationē spūsscti irridebant dicentes. Quia musto pleni sūt isti. Actuum.ij.

Michol videns regem Dauid saltantē ante archam dñi despe/ xit eum.et postmodū insultan/ do et deridendo dixit ei. Quam glorioſus fuit hodie rex israel ij. Regum.vi.

Derisorie ⁊ ironice dixit impia Jezabel ad Achab.grandis au ctoꝛitatis es bene regis populus israbel.iij. Regum.xxi.

De detractoꝛi/ bus et maledicis.

Qui dubiū est qꝺ pessime cogitetis. Dixit pharao Moy. Exod.v. p̄ qꝺ patz q̄ pessimi hoīes qñq̄ viris optimis iniqua imponere ⁊ falsa cum multa audacia affir mant. Quāuis eēt malus ba/

laã tñ dixit q̄ nequaq̄ maledice ret p̄l'o cui dñs bñdixerat. Nu/meri.xxij.

Quo multi ñueniunt deteriores q̄ feruēti⁹ ⁊ libēti⁹ maledicūt et detrahūt bonis q̄ puersis.

Occasione doech ydumei referē tis sauli q̄ abimelech sacerdos cōfortauerat dauid occidit saul. lxxxv. viros portantes ephot et multos alios puulos ac mulie/res.i. Regum.xxij.

Siba seruus mifiboseth nequi ter detraxit dño suo apud dauid ⁊ fides nimis cito fuit adhibita p̄auis ei⁹ verbis.ij. Regū.xvi.

Symon de tribu beniamin ma le loq̄bat de onia p̄uisorēq̄ ci uitatis ac defensorē gētis sue ac emulatorē legis dei audebat si/diatorē regi dicere.ij. Macha/beorum.iij.

De Johāne multū ieiunante di cebant quidā iudei demoniū ha bet. De dño aūt Jesu cū qcōri/bꝰ manducante dicebāt.ecce ho mo vorax et potator vini pu.et p.amicus. Matthei.xi.

Impie detraxit Joseph pudico dña eius ad virū suū. Genesis. xxxix.

Locuta est maria ad aaron cō/tra moysen occasione assumpta sed cito secuta ē vltrix pena. Nu/meri.xij. Edificātibꝰ tēplū q̄ redierāt de babylone hostes eo/rū iniquā miserūt epl'am artax/ersi regi vt opus faceret inter/mitti. i. Esdre.iiij.

Uenies ad regem Demetriū ar chinus dixit inter cetera. Quā/diu supest iudas impossibile est pacē dari negocijs.ij. Macha/beorum.iij.

Uidentes pharisei dñm discum bere in domo Matthei dicebāt Quare cū publicanis ⁊ pcōribꝰ manducat ⁊ bibit magister ve/ster. Matthei.xi. Luce.v.

Hi'e accidit de sacheo. Lu.xix.

De duricie et obstinatione.

Cayn post increi patōez quā fecit sibi dñs peior fuit ⁊ fratricidiū p petrauit. Genesis.iiij.

Cor Pharaōis neq̄ p blāda ꝰba q̄ primo dixit Moysi.expte dñi neq̄ p dura flagella potuit emolliri. Exo.v.vi.⁊.vij.

Heli filios suos fmōibꝰ corri/puit.sz nil ei pfuit.i. Regū.iij.

Neq̄ p ꝰba ionathe.neq̄ p bñ/ficia a dauid recepta. cor saul ad diligendū ipm dauid potuit p/uocari.i. Regum.xix.

De discordia ⁊ ira.

Prima discordia p inter hoīes mouit inui/dia inter Cayn et Abel. Genesis.iiij. qm̄ opa Cain ma/ligna erant. fratris aūt iusta.

Substantia Abraham et loth erat multa. ⁊ nequib̄ habitare cōiter. vñ facta est rixa inter pastores gregū Abrahaz ⁊ Loth Genesis. xiij.

Factū est iurgiū pastoz Gerare aduersus pastores ysaac. Habebat enī ysaac possessionē ouium ⁊ armentoz ⁊ familie plurimū. Genesis. xxvi.

Oderat semp Esau Jacob p benedictiōe qua benedixit ei pater Dixitq; in corde suo. Ueniēt dies luct⁹ p̄is mei ⁊ interficiā Jacob filiū meū. Genesis. xxvij.

Multociēs iurgati sūt filij israhel ꝓtra moysen in deserto. p̄ro p defectu pot⁹. Exo. xv. deinde p defectu cibi. Exo. xvi. Post ea habito vno cibo desiderabāt alium. Extediati enī comedere manna petierunt carnes. Numeri. xi.

Occiso philisteo a Dauid irat⁹ est Saul cōtra Dauid eo q̄ cōmuniter laudabatur. nec rectis oculis erga Dauid aspiciebat Saul ab illa die et deinceps. i. Regum. xviij.

Nec aliquis ex tunc potuit mollire cor Saul quin persequeretur eum.

Contra legem dei delinquentes.

Hesitnatem ad a/ quas cōtradictōis moysi. dominus dure puniuit. Numeri. xx. cuz tamen vsq; tūc tam sancte ac fideliter gessisset. tā-q̄ ad deū q̄ quo ad populum.

De exhortatione bona.

Adutilitatez populi ⁊ alienationē moysi. bñ consuluit ei Jetro. vt cōstitueret minores iudices ī populo. Exo. xviij.

Exhortatōe bona auertit abigail Dauid a ꝓposito fundēdi sanguinem. i. Regum. xxv.

Efficaciter persuasit Mardocheus Hester vt etiā cuz p̄iculo suo ingrederet ad regē. p̄curatura p salute gēt⁹ sue Hester. iij. c.

Judas machabeus pugnatur⁹ exhortabatur ⁊ aīabat ꝓl'm suum ⁊ aīmabat sermonib⁹ bonis i. 2 Machab. iij. ⁊ ij. Mach. xv. vbi dicitur q̄ singulos armauit non clipei et haste munitione. sz sermonibus optimis ⁊ exhortationibus.

De exhortatione illoruz septem fratrum in sartagine positorum et de exhortationibus mirabilibus matris. secundo Machabeorum. vij.

Princeps synagoge qui erat antiochie dixit Paulo et Barnabe. viri fratres si quis est sermo exhortationis in vobis. Dicite. Surgens autem Paulus. Et

manu silentium indicens.&c.
Actuum.xiij.

De electionib

Consilio Jethro sacerdotis madiã. moy. vsus est humiliter. elegit iudices seu plates timentes deũ in quib erat virtas & q oderant auariciã. Exo.xviij.

Moyses auertens se iuxta voluntatẽ domĩ moriturũ. deuote orauit dominũ dicens. prouideat spirituũ oĩs carnis. hoĩem q sit sup mlutitu dinẽ hanc &c. Ordinauit aũt dominꝰ q Josue filius Num esset successor eius et dux populi loco ipius. Numeri xxvij.

Uidentes filij israel q Gedeon pro eis strenue pugnaret. dixerunt omnes ad eum. dominare nostri &c. Judi. viij.

Erat vir de Beniamin nomine Cis. & ei filius vocabulo Saul electus & bonus. & non erat vir de filijs israhel melior illo. hunc reuelauit dominus elegendũ fore & iungendũ in regem sup populũ israel. i. Regũ.ix.

Appropinquans morti Dauid dixit maioribꝰ de israel de filijs meis elegit dominus Salomonẽ. vt sedeat in trono regni Dauid super israel. i. Paralipome. xxix.

De eruditione

libroꝝ

Negligentiaz filiorum arguebat Jacob q alimẽta vẽderent in egipto. Genes.xlij.

Increpebat Joseph sua somnia recitantẽ. & ne fres moti inuidia odio eũ haberẽt. Ge.xxxvij.

Heli sacerdos male corrigebat filios suos. i. Regũ.ij. Ideo tã ipe q illi a domĩo sunt puniti. i. Regum.iij.

Precepit dñs per moysen. vt filij israel docerẽt filios suos ea q ipi viderãt. Deutro.iij.

Appropinquans Dauid monti instruxit Salomonẽ filium suum qui debebat regnare post eũ i. Paralipo.xxvij.

Thobias senior instruxit filiuz suũ timere deum. & abstinere ab omni peccato. Thobie.i.

Idem fecerunt parentes Sare. quando nupsit. Thobie.x.

Adonias filius agith male fuit a dauid patre suo correctus. & idcirco in superbiã elatus regnare voluit.ij. Regũ.i. sed tandez a fratre suo regnante occisus fuit

Contumax filius & pterus & parentuz imperũ obedire contemnens ꝑcipitur a moy. ppopulus lapidari. Leuiti.xxiiij.

De fide que de deo est habenda.

Apparuit dñs Abrahe in conuallem mãbre sedenti in ostio tab-

naculi sui in ipo feruore dei Totum expone de viro cõtemplatõ Gene⁹.xxviij.
Jacus est Esau vir gnarus venandi.z homo agricula. Jacob aũt vir simplex habitabat in tabernaculis. Gene.xv.ca.
Moyses pascebat oues soceri sui cũq; minasset gregẽ ad interiora deserti venit ad montez dei oreb.apparuit ei domin⁹ in flamma ignis ꝛc. Exo.iij.
Samuel dormiebat in templo dñi z vocauit domin⁹ samuelez ꝛc.i. Regũ.iij.

Descendit dñs super mõtem synai.vocauit Moysẽ in cacumine eius Ibi reuelauit deus precepta.iudicia.ceremonias que populus docere debebat. Exo.xix.
Dixit angelus ad danielẽ.miro feruore orantẽ. Egressus sum vt docerẽ te.z intelligeres.quia vir desideriorum es. Daniel.ix. Martha circa ministeriũ solicita turbata erat. Maria aũt secus pedes dñi au.ver.illi⁹ Et ẽ notabile valde.q; tã pio z deuoto ministerio Marthe. preferk qui es et audiẽtia verbi dei. Luce.x.
Usq; ad aquas cõtradictionis fideliter credidit Moy.cunctis verbis domini.sed ibi aliquali/ter hesitauit. Numeri.xx.
Dixit Joseph rex Juda.exercituí suo ad pugnam congregato. Credite in domino deo nostro z securi eritis. Credite prophetis ei⁹.z cũcta euenient pspa.ij. Para.xx. ¶ Dixit Eleazar⁹ his q vole bãt morte euadere simlãdo seõ carnibꝰ sacrificij comedisse. sed in pñti tempe a suplicij sholum eripiar.manũ omnipotẽtis.neq; viuus neq; defunct⁹ effugiaz ij.Machabeoꝝ.vi.
Ex abundãtia magne fidei.pcedebãt verba illoꝝ septem fratrũ et matris ipoꝝ.ij.Macha.vij.
Mira fides in illis tribꝰ magis fuisse probak.qui in Bethleem ab oriẽte venerũt et inuenerunt puerum cum paupcula matre ipsum hũliter adorauerũt et misticas ei munerũ species obtulerũt Mathei.ij.
Magnũ argumentũ est q; multum valeat cuilibet fides ppria. si tantuz valuit paralitico fides aliena. Matthei.ix. Luce.v.
Mulier fluxũ sanguinis patiẽs dicebat intra se. Si tetigero vestimẽtum ei⁹ sal.ero. Et sequit.cõfidefi.filia tua te sal.fecit. Matthei.ix.
Nõ fecit dñs virtutes multas i patria sua propter incredulitatẽ illorũ. Mathei.xiij.
Qñ petr⁹ ambulãs sup aq̃s cepit mergi.arguit eũ dñs de defectu fidei dicẽs. Modice fidei q re dubitasti. Matthei.xiiij.
Commẽdak a dño mulier Chananea cui dixit. O mulier.magna ẽ fides tua.fiat tibi sicut vis Matthei.xv.

Magne fidei verbum fuit q̄ respondit Petrus domino interroganti quem dicerent homīes eum. Tu es inquit xp̄us filius dei viui Matthei.xvi.

De fidelitate

hominū seruanda.

Ioseph erga dominum suum fideliter se habuit.quia vxorez eius tangere noluit.Gen.xxxix.c.

Raab meretrix fideliter egit cū explozatoribꝰ quos miserat Iosue.Iosue.ij.

Et ipe Iosue egit postea fideliter cum eadem.Iosue.vi.

Noluit Dauid percutere Saul licet malū ꝛ psequētem.tamē si voluisset bis eum occidere potuisset.i.Regū.xxiiij.

Cum fugeret Dauid a facie Absalon.dixit ille Ethai.viuit dominus.q̄ enī quocūq̄ loco fueris.dñe mi rex siue in morte siue in vita.ibi erit seruꝰ tuꝰ.ij.Rg.xv

Noluerūt viri Dauid q̄ ipe exiret cum eis ad prelīū dicentes. Tu vnus pro.x.m.cōputaris.i quo apparuit q̄ fideliter diligebant eum.ij.Regū.xviij.

Item iurauerunt dicentes. Jaz non egredieris nobiscum ad bellum ne extinguas lucernam isrl'. ij.Regū.xxi.c.

Magnū fidelitatis signuz fuit licz indiscrete egerit armiger saulis quando videns dominū suum esse mortuuz noluit vltra viuere.Sed irruit super gladium suū ꝛ mortuus est Quid ḡ debemus facere pro domino nostro Jesu xp̄o crucifixo.i.Re.xxxi.c.

Urias etheus noluit esse in delicijs cū dñis Joab dominus suꝰ laborauit in exercitu.ij.Rg.xi.c

Instāte captione ciuitatis Rabbath quā obsederat diu Joab. misit Joab ad Dauid vt veniret ꝛ illā caperet.vt nō sibi honor victorie ascriberet.ij.Rg.xij.ca.

Onias summus pontifex ꝛ alij sacerdotes laborauerūt fideliter viduarum ac pupillorum deposita custodire.ij.Machabeorū iij.

Commendat Christus fidelitatem seruorum suorum qui multiplicauerunt talenta sibi tradita.Matthei.xxv.ꝛ.Luce.xix.

De fortitudine

ad faciendum malum.

Multis magnisq̄ periculis ꝛ laboribꝰ saul se exposuit ad persequendum Dauid ꝛ nunquā potuit obtinere.i. Regum.xviij ꝛ deinceps.

Terras multas perambulauit Holofernes ꝛ deuastauit vt eas posset imperij sui dominio subiugare. Sed tandē vna mulier

decapitauit eum. Et anteq̃ ꝓpo
situm complesset Judith. quasi
per totum.
Antiochus Epiphanes multos
sustinuit labo[illegible]s vt cultum dei
destrueretur in iudea. et tandem
depauperatus ꝛ cõfusus in alie/
na terra defũct⁹ ẽ morte misera/
bili. i. Macha. ix. cap.

De fortitudine et strennuitate.

Armati descẽde:
runt filij israel de terra egi
pti. Exo. xiij. ca. Secu/
rũ ꝛ audacẽ facit hoiem puritas
conscientie. inde est q̃ Jacob ti/
mens cũ iurgio dixit ad Laban
quã ob culpã meam et peccatuz
meum sic exarsisti post me. Be/
nes. xxxix. cap.
Caleph ꝛ Josue viriliter confor
tauerũt populũ dicẽtes. Eam⁹
et possideamus terrã q̃m poteri
m⁹ optinere eã. Numeri. xiij.
Ne timeatis populũ terre. quia
tanq̃ panis sic possum⁹ eum de
uorare. Numeri. xiiij. c.
Phinees cũ. xij. milib⁹ pugna/
toz debellauit madianitas. q̃rũ
ꝑter viros ꝛ mulieres qui occisi
sunt. xxxij. milia virgines in pre
da. aĩaliuz vero maxĩa multitu
do. nec aliquis de filijs isrl̃ moz
tuus est Numeri. xxxi
Moyses dixit ad Josue q̃ debe
bat ei succedere. Cõfortare ꝛ esto
robustus. Tu enim introduces
ꝑp̃l̃m istũ. Deutro. xxxi.
Dixit Caleph ad Josue. lxxxv.
annoz sum hodie sic valens vt
valebã eo tẽpe quo ad explorã/
dũ missus sum. illius in me tem
poris fortitudo ꝑseuerat. Josue
xiiij. Ex ꝑcepto dñi dixit exerci/
tui Gedeon. Qui formidolosus
ꝛ timid⁹ est reuertat. Jud. vij.
Dauid cuz vno milite venit ad
castra Saul. ꝛ intrauit tentoriũ
eius et tulit hastam et ciphũ ei⁹
i. Regum. xxvi.
Pueri. xij. ex ꝑte ysboseth. ꝛ xij.
ex ꝑte dauid apꝑhenso vnusq̃s/
q̃ capite cõparis sui defixit gla/
diũ in latus cõtrarij. ꝛ ceciderũt
simul. ij. Regum. ij. ca.
Filij transmigrationis edificaue
rũt muruz iu circuitu hierl̃m. et
vna manu faciebant op⁹ altera
tenebant gladiũ. Neemie. iij.
Eleazarus dixit roztoribꝫ suis.
Adolescentibꝫ exemplũ fortere
linquã. ꝛ prompto aĩmo ac forti
ter pro grauissimis ac sanctissi/
mis legibus honesta morte per
fungar. ij. Macha. vi.

De gula ꝛ ebri etate.

Primũ hominis
ꝑ peccatuz fuit vicio gule
cõpletum. Bene. iij.
Noe bibens vinũ inebriat⁹ est.

Genesis. ix.
Loth inebriatus incestum cū filiabꝫ cōmisit. Genesis. xix.
Esau pro lentis edulio vendidit primogenita sua. Gene. xxv
Sedit ꝑplus manducare ⁊ bibere. et surrexerūt ludere. Exo. xxxij
Quicūqꝫ fecerat votū in lege et se volebat dño consecrare a vino et omī qđ inebriare potest abstinere debebat. Numeri. vi.
Epulantibꝫ philisteis domꝰ cecidit sup eos. Judi. xvi.
Amon filius Dauid in conuiuio absolon temulentus occisus fuit. ij. Regum. xiij.
Videns Kambri hela dñm suū temulētū occidit eū. iij. Re. xvi
Egressus est Aman a conuiuio let. sed crastino fuit tristis ⁊ cōfusus ⁊ enim. x. filiꝫs suis patibulo crucis affixus est. Hester. vij.
Nouerat Job sepe multa in conuiuio cōmitti peccata. Et idcirco postq̄ epulati sunt filij eiꝰ cōsurgēs diluculo offerebat holocausta ꝑ singulos Job.
In epulis sunt homines audaciores ⁊ loquaciores. Judi. ix.
In trecentis viris ꝑ aquā ambulauerāt ⁊ moderate biberant liberauit dominus israhel de manu madian. Judi. vij.
De potu. i. Hesdre. iij.

De gratijs agē dis pro beneficijs.

Recepit dominus vt post transitū iordanis miraculosū ponerētur. xij. lapides duri in monumētū ꝑpetuum. Josue. iiij.
Post victoriā de sisara habitā Barach ⁊ delbora dño cecinerūt. Judi. quinto.
Audiens Dauid reuelationem quā fecerat dñs Natan prophete de regni sui duratione gratias egit deo valde humiliter ⁊ deuote. ij. Regū. vij.
Quādo volebat dñs iesus aliquod grande opus facere fregnter legit in celū suspexisse ⁊ gras egisse. vt patz in panū multiplicatione. Mathei. xiiij. Jo. vi.
Itē in lazari resuscitatione. Johannis. xi. ca.
Pharao re egipti multum fuit gratus Joseph ꝑ expositōe somnij. ⁊ eū manifice sublimauit. Genesis. xli.
Raguel sacerdos madian gratꝰ fuit ꝑ eo q̄ Moy. filias eiꝰ defenderat. ⁊ gregē ad aquādū iuerat. Uñ fecit eū vocari vt cōmederz et dedit ei filiā suā vxorē. Exo. ij
Propter amorem Jonathe filij Saul inq̄siuit dauid si erat aliquis superstes de genere eiꝰ. ⁊ constituit Mifoboseth filiū Jonathe cōuiuā mense sue. ij. Re. ix. c
Hester regina nō fuit ingrata nutritori suo mardocheo. Hester. iij. ⁊ v. ¶ Quāuis filij israhel

c

in prelijs vbi vincebant fortiter dimicarent. tamē dicebat dñs p eutere enim eos vt laus deo attri bueret. Judō. xx.

De honore parentum.

Sem et Japheth benedictionē patris meruerūt. q2 patri nudato obsequiū pbuerunt Cham vero in filio suo maledictus fuit. q2 pris nuditatē derisit. Gene. ix.

Licet Esau esset malꝰ homo et reprobatus a deo. t odio habe/ret fratrē suū Jacob t nolebat tñ occidere ipm viuente patre suo ysaac. Unde dicebat venient dies luctus patris mei. ꝛc. Gen. xxvij in hoc deferēs patri. et timens offensam eius.

Precepat dominus per Moy/sen Deutro. xxi.

Si homo genuerit filiū pcu macē t pteruū ꝛc. Lapidibꝫ obruat eū oīs populꝰ ciuitatis.

Redidit dñs malum qđ fecerat Abimelech ptra patrē suū interficiēdo. lxx. fratres suos. Judō. ix

Quia Jonathas gustauit mo/dicū mellis cōtra pceptū patris sui morti est adiudicatus a pre. sed tamē a populo est liberatus. i. Regum. xiiij.

Absolon patrē suū dauid de re/gno expellere laborauit. sed pessi me ei successit. ij. Regū. xv. vsq; ad. xvij. iclusiue. Duo filij Be nacherib occiderūt eum. sed tam neuter eorum regnauit post eum. iiij. Regum. xix.

Thobias senior instruens filiū in hora mortis sue. dixit hono/rē habebis matri tue. Thobie. quarto.

De puero iesu dicit q; erat subdit illis. s. Marie et Joseph Lu. ij. Jtē in cruce pendēs matrē suā dilecto filio cōmendauit. Jo. xix in quo apparet q̄ntē solicitudinē gerebat de ipa qui in tali articu lo existēs de ea taliter cogitabat.

Magne reputatōis erat apud antiquos benedictio patris. vt patet in Jacob et Esau. qui am bo ipam tam solicite quierunt Geneſis. xxvij.

Non audierūt filij Heli patrē suū ipos corrigentē. i. Re. i. ideo diuinā vltionem experti sunt. i. Regum. quarto.

Dauid a facie Saul fugiens t in magna necessitate existēs ha/buit curā parentū suoꝝ t recō/mēdauit eos diligenter apud re gem Moab. i. Regum. xxij.

Uenienti Bersabee matri Sa lomonis. assurrexit rex. adorauit eā et eam et positus est tronus ma tris regis. ꝛc. ij. Regum. ij.

De homicidio

Homicidiū acha

Im cōmissum deus grauiter puniuit. ⁊ tū nondum erat aliqua lege erat aliqua lege scripta phibitū. Gene. iiij.

Tantus est horror effundendi sanguinē q licet Dauid alias esset optimus. tamē noluit dominº q edificaret ei templum eo q fecisset humanū sanguinez fūdiū. Reguꝫ. vij.

Homicida debet reputarí quasi occísus. Unde dixit Rebecca Gene. xxvij.

Cur vtroqꝫ orbabor filio vna die quia si Esau occidissz Jacob vtrūqꝫ se pdidisse filium reputabat Abimelech filius Jerobo am occidit. lxx. fratres suos. vt solº posset regnare Jud. ix. Sed ipe modicuz dominatus est vel fuit et multa sustinuit mala et male finiuit.

De hospitalitate.

Homo hospitalarius erat sanctº Job qui dicebat. foris nō remansit peregrinus. ostiū meum viatorí patuit. Job. xxxi.

Oñ misit saluator discipulos ad pdicādū in ipis seipm asserit recipí ⁊ audíri. Mathei. x.

Qui recipit vos me recipit. Lu. x

Qui vos audit me audit. ⁊ qui vos spernit me spernit. Et replo duoꝫ discipuloꝫ q in specie peregrini dominū cognouerūt ⁊ ad manendū secū rogauerunt. et in hoc apparet q non solū peregrini vocandi sunt ad hospicīū sm beatū Gregoriū sed etiam cōpellendi. Luce. xxiiij.

Apostoli hospitabanť vt plurimū in domibꝫ artificuz ⁊ hoīm mediocriū. Unde legitur de petro. Actū. x.

Hic hospitabaťapud Symonem quēdam corziariū cuius domus est iuxta mare.

Item de Paulo Actuū. xviij. c.

Manebat apud aquilam ⁊ priscillam qui erat eiusdem artis et operabatur.

Obnixe et instanter deprecataē Lydia purpuraria Paulū ⁊ socios suos vt maneret apud eam in domo sua. Actuū. xvi.

Et coegit nos vt dicitur ibi.

Inter cetera ad que beatus paulus inducit Hebreos specialiter est hospitalitas. Hebreorum decimotercio

Hospitalitatem nolite obliuiscí Per hanc enim placuerunt quídam angelis pro hospicio receptis. vt habetur de Abraham. Geneſis. xviij. et de Loth. Geneſis. decimonono.

De humilitate

Quinquies excu
sauit se moy. antecz vel
ter recipere ducatū ꝓpli
quē dñs imponebat ei nec acce
uit donec intellexit dominū ira
tum. Exo. iij. et iiij.

Uiri ephraim iurgātes fortiter
et tumide ꝯ Gedeonē. sedati fue
rūt p eius humilē et mansuetam
repōsionem. Judi. viij.

Cum diceret dñs Jeremiā esse ꝓ
phetā ipe se humiliter excusans
ait. Ecce nescio loqui. Jere. i.

Saluator noster publicari sua
miracula ꝓhibebat vt doceret
fugere iactantiā. et vanitatis vi
tiū et daret vere humilitatis ex
emplū. Ita patz in leproso mun
dato. Mathei. viij. Item in du
obꝫ cecis illumiatis ab eo. mat. ix
Item in muto et surdo sanato.
Luce. xi

Item de sua transfiguratione di
xit. Nemini. dixeritis visionez
ꝛc. Mathei. xvij.

Multū humiliauit se Jacob co
ram esau. et sic ꝓpescuit uram ei⁹
Gene. xxxiij.

Quāuis moy. ita familiariter lo
qretur dño. tñ ipe Moyses. vti
le cōsiliū pagani homis non de
spexit. sed ei acquieuit humiliter
Exo. xviij.

Dauid licz ꝙ Samuelē esset vn
ctus in regez. tamē de mandato
pris portabat victualia fratrib⁹
suis quib⁹ fuerat ꝑelectus. i. Re
gum. xvi.

Achab sceleratissimus rex israel
audiens penā sibi iuste ꝓ crimi
nib⁹ infligendaz hūiliatus coram
dño et ꝓpter hoc dns illā penā ali
qliter minorauit. iij. Reg. xxi.

Semeias ꝓpheta dixit ad robo
am et ad ꝓcipes ei⁹. hec dicit do
min⁹ Uos reliquistis me et ego
relinquā vos Qui ꝓsternati di
xerūt Justus est dñs. Cumqz vi
disset dñs ꝙ hūiliati fuissent. fa
ctus est sermo dñi ad Semeiaz
dicēs. qz hūiliati sunt nō disper
dā eos. ij. Paralipo. xij.

Beata virgo Maria ab ange
lo tam venerabiliter salutata. et
mater altissima appellata nō su
perbiuit inde. nec se vocauit ma
trem dei vel dñam. sed ancillaz
Luce. primo.

Precipua hūilitatis exempla ac
cipere possum⁹ et debem⁹ in sal
uatore nostro dño iehsu xpo cir
ca eius cōuersationē in terris. no
tanduz ꝙ ipe in patria despecta
cōcipi voluit s. in galilea de quo
Johannis. vij.

Scrutamini et videte qz ꝓpheta
a galilea nō surgit. Unde ad mi
rādo dixit Nathanael annaza
reth potest aliquid boni esse.
Johannis. i.

Item de matre hūili natus que
dixit Respexit domin⁹ humili
tatē ancille sue. Luce. i.

In ciuitate pua et loco hūili na
tus. Luce. ij. Reclinauit eum
in ꝓsepio ꝛc.

Item humiles discipulos elegit Mathei.iiij. Luce.v. Et cū eis humiliter cōuersatus. eos precipue de humilitate docens. Mathei.xi. Discite a me. quia mitis sum et humilis corde. Unde et filium hois sepius se dicebat q̄ filiū dei. licet vtrūq; esset ver.

Interesse voluit pauperib nuptijs vbi vinum deficit. Jo.ij.

Non aūt interfuisset splendidis et diuitib nuptijs in quibus frequenter enormes excessus fiunt.

Cū cognouisset q̄ venturi erant vt facerent eū regem fugit in mōtem. Jo.vi.

Tributū quasi fuus et alienus exoluit. Mathei.xvij.

Non habebat vnde caput reclinaret. Luce.ix.

Circumiens ciuitates et castella ibat pedes. ita q̄ q̄nq; fatigatus in itinere sedens sup fontē a muliere samaritana bibere postulabat. Jo.iiij.

Transiturus ex hoc mundo ad patrem relinquere voluit specialē humilitatis exemplum cū pedes discipulor lauit. et linteo quo erat p̄. extersit. Jo.xiij. precipue in passione humiliauit se nimis. Post miraculum de claudo sanato perpetratū humiliter locutus est petrus. nō ascribens factum sibi sed diuine virtuti. et inuocationi nois xp̄i. Actz.iij.

De iactantia

Samson manib⁹ inermis leonē lacerauit nec tamen tantam p̄ohibitatem pentibus suis indicare voluit. Jud.xiij.

Aman inuitatus ad conuiuiuz Hester vocauit amicos et vxorem suam. et exposuit illis magnitudinē diuitiarū suarum et filioz. et quō apud reginaz solus cum rege p̄ādere debebat. Hester.v.

Sed nota q̄ suspensus fuit in crastino in eadē trabe quā parari fecerat hūili mardocheo. Hester.vij.

Holofernes dixit ad achioz. Cū percusserimus oēs q̄si hoīes vnū tūc et ipe cū illis assyrioz gladio pibis. Judith.vi.

Audiuit Heron q̄ congregauit Judas ecclesiā fidelū et ait. Faciā mihi nomen et debellabo iudam. Sed cito ecōtrario fuit debellatus. i. Macha.iij.

Nichanor pugnaturus ꝓtra iudā vocauit negociatores ꝓmittens daturū se p vno talento.x. mācipia iudeoz. i. Macha.vij

Petrus valde audacter dixit domino. Et si oēs scandalizati fuerint in te sed non ego. sed postea longe aliter dixit. Math.xxvi. Mar.xiiij. Luce.xxij. Jo.xix.

Qui iactant se et dilatant maxie se mentiunt diabolum imitantur qui dixit cum ostendisset domino omnia regna mūdi mihi

tradita sunt. ꝛ cui volo do illa. Luce. iiij.

De ingratitudine.

Ore ioseph qui ꝓpter prudentiam suam ꝛ cautelā ꝓseruauit egyptios a peste famis. qui tamcito tradiderūt obliuioni oꝓmentes filios ioseph ꝛ cognationez suā. ꝛ puulos occidentes ꝛ quid eis accidit ꝓpter ingratitudinez suam. Genesis. xli.

Prepositus pincernarum succedentibus ꝓsperis oblitus est ioseph interꝓretis sui. Genesis. xl

Utiliter ꝛ fideliter fuiuit iacob auūculo suo Laban. ꝛ ille multotiens voluit eū decipere. Genesis. xxxi.

Uidens populus q̄ moram faceret moy. descendēdi de monte dixit ad aaron. Fac nobis deos ꝛc. Exodi. xxxij. ꝛ xxxiij.

Saluauit dauid habitātes ceyle. ꝛ tamen voluerūt tradere eū in manu saulis ipm ꝓsequendo i. Regū. xxiij.

Tradiderunt filij Amon ꝓ beneficio ꝛ honoze ꝓtumeliā quādo vituperauerūt nūcios dauid quos miserat ad consolandum regem eoꝝ super patris interitu. ij. Regū. i. ꝛ. iiij.

Postq̄ Dauid reuocauit Absolon filiū suū ꝛ pepercit sup homicidio q̄ fecerat in frēm suum surrexit ipse absolon in patrē suum. ij. Regū. xv. vsq; ad. xviij.

De decem leꝓrosis a xpo mūdatis. vnus tm̄ regressus est ꝛ magnificans deū ꝛ gras agēs. Luc. xvij. Angelus dñi imꝓpauit filijs isrl beneficia a deo collata. ꝛ quomō illi abeuntes ruperant fedus ꝛ trāsgressi sunt di mandata. Judi. ij.

Multa beneficia recepit saul a Dauid. ꝛ tamen ad occidendum eum viribus quibus poterat laborabat. i. Regū. xvij. ꝛ postea per totum.

Nō fuit Dauid bñ memoz amicicie quā contraxerat cum Jonatha. quia nimis cito filiū exbere dauit. i. Regū. xvi. Cōquerēdo dicit dñs ꝓpło iudeoꝝ. Esa. i. Filios enutriui ꝛ exaltaui. ipi autē spze. me. ꝛ quincit eos esse bestijs minus gratos subdēs. Cognouit bos possessoꝛē suū. ꝛ asinus p̄. dñi sui. isrl aūt me nō cognouit. Ingrati fuerūt Paulo dñi puelle Phitonisse. a q̄ Paulus spūs eiecit. Magis eni doluerunt de questu amisso q̄ de demone expulso. Actꝝ. xvi.

De inuidia.

Inuidia motus chayn frem suū occidit q̄n vidit eꝰ munera accepta deo ꝛ nō sua. Gen. iiij.

Rachel sterilis sororī sue facū/ de inuidit. Ben. xxx.
Cum duo viri prophetarent in castris Josue quasi inuidens dixit. Domine mi moy. phibe eos At ille. qd inquit emularis pro me. Nūeri. xi.
Percusso Philisteo cantabant mulieres. Saul percussit mille ꝛc. Quare iratus ē saul nimis ꝛ displicuit ei sermo ille. i. Regū. xviij.
Videns Achitophel ꝙ nō fuerat factū ſm̄ consiliū suū. sed ſm̄ consiliū Chusi abiens in domū suā suspēdio interijt. ij. Rg. xvij.
Frater filij prodigi audiēs festū qō faciebat pr̄ adolescētiori filio indignatus est. Luce. xv.
De ysaac legit benedixit illi deꝰ ꝛ locupletatus est hō ꝛc. Obꝺ inuidētes ei palestini ꝛc. Genesis. xxvi. ꝓ quod patet ꝙ ꝓsperitas boīs causet inuidiā.
Fratres Joseph inuidebant ei. Gene. xxxvij. Et nota ꝙ q̄tuz facinus ex inuidia pruperūt.
Maria ꝛ aaron locuti sunt contra Moy. dicentes. Num ꝓ solu Moi. locutus est dñs. Nūeri. xij. Ex quo apparet ꝙ inuidus nō parcet beneficis nec ꝓpinquis Moi. cui frater eoꝝ erat.
Daniel supabat oēs principes ꝛ satrapas Unde oēs principes ꝛ satrape querebant causam cōtra danielē. Danielis. vi.
Alchimus videns charitatem Jude ꝛ Nichanoris adinuicez venit ad demetriū ꝛ dicebat Nichanorē rebus alienis assentire qz regni insidiatorē sibi destinasset. ij. Machabeoꝝ. xiij.
Ad tam ūmane scelus principes sacerdotū ex inuidia pruperūt qō legit Mathei. xvij.
Sciebat Pilatus ꝙ ꝓ inuidiā tradidissent eū sūmi sacerdotes dei filiū Jesum christū.

De impatien/ tia ꝛ murmure.

Prima murmuratio filiorū israel in deserto fuit pro defectu potus. Exodi. xv. Deinde pro cibo. eiusdem. xvi. Sed de durissima seruitute quā passi fuerant nō recordabant. sed recordabantur carniū ꝛ peponū.
Moram faciente Moi. in mōte populus congregatus adnersus Aaron dixit. Fac nobis deos qui predicant nos. Exodi. xxxij.
Videns Achitophel ꝙ non fuisset factuz iuxta consilium suū ira impatiens fuit ꝙ recessit ab Absolon. ꝛ abijt in domū suam ꝛ suspendio interijt. ij. Regum. xvij.
Cum Tobias dixisset de edo

quem audierat balantem. Uidete ne furtiuus sit. statim vxor ei⁹ impatienter tulit. Tobie.ij.
Pro eo q̄ Mardocheus noluit adorare Aman. ille ita fuit impatiens q̄ missus est p̄curare ei⁹ mortē t oīm iudeor. Hester.iij
Idem fecit Nabucho. contra socios Danielis. quia noluerunt adorare statuam auream. Danielis.iij.

De inimicitia t odio.

Videntes fratres v Joseph q̄ a patre cunc. fi plus amaretur. oð. e. nec po. ei quic̄ pa. loqui. Genesis.xxxvij.
Uidens Saul q̄ p̄l'us alte de dauid sentiebat. t q̄ in oīb⁹ p̄udenter t strennue se habebat. factus est inimicus eis cunctis diebus.i. Regū.xviij.
Postq̄ Amon filius dauid oppressérat Thamar sororē Absalon. exosam eā habuit odio magno nimis.ij. Regū.xiij.
Tres aduersarios suscitauit dominus salomoni post peccatum scz Adadydumeū zaram filium Heliada. t Jeroboam seruum suū.iij. Regum.xi.
Delyā p̄pheram p̄secuta est impia Jezabel vxor Achab p̄ter p̄phetas Baal q̄s ille fecerat occidi.ij. Regum.xviij.t.xix.
Dixit Achab ad Josaphat regē Juda remansit de p̄phetis domini Micheas filius Jeuula. sed ego odi eum. quia non p̄pheratmihi bonū sed malu m.iij. Regum.xxij.
Herodes t Pylatus in passione dñi facti sunt amici q̄ fuerant inimici. Luce.xxiij.

De ira t furore dei.

Quia ducatus populi Moy. recipere domino iubēti multocies recusauit. iratus est dominus in Moy. Exodi.iiij.
Flagrauit p̄l's desiderio carniū sedens t flens. Nūeri.xi. Et sequit. iratus ē furore dñs valde.
De ieiunio x̄pi. q̄ ieiunauit etiā xl. noctib⁹. Math.iiij. Luc.iiij
De sacerdotib⁹ i daniele vbi dr q̄ deo bel parabāt. Dañ.xiiij.c.
Fornicatus est p̄l'us cū filiabus moab. Et sequit. iratus dñs dixit ad Moy. Tolle cūctos principes p̄l'i t suspende eos. Nūeri.xxv.
Cauete dixit moy. ne fortereci piat cor vrm. t fuiatis dīs alienis t adoretis eos. t iratus dñs claudat celum. Deutro.xi.c.
Iratus est dñs ptra Oziā. co q̄ tetigit archā t p̄cussit eū t mortuus est ibi corā dño.ij. Regum vi.ca.t.i. Paral'.xxij.ca.
Josaphat rex iuda ⁊ist: fuit iudices t p̄cepit eis dicēs. sic agetis

in timore dei. Ostendite fratri/
bꝰ vestris vt non peccent in deū
ne veniat ira domini super vos
ꝙ. Paralipo. xix.
Ezechias rex Juda nō iuxta be/
neficia que receperat a domino
retribuit. quia eleuatū est cor eiꝰ
contra deū ꝛ contra iudaz ac hie
rusalē. factā ē ira dñi. ꝙ. Pa. xxxij
Comederūt ꝛ saturati sunt ꝛ im
pinguati. ꝛ abundauerunt deli/
cijs in bonitate tua magna. puo
cauerūt autem te ad iracundiā.
Neemie. ix.
Omnia fiant scōm legē dei ne
forte exurgat ira in regno regis ꝛ
filioꝝ eius. ita p̄cepit Artaxer/
ses rex gentilis. ꝙ. Esdre. viij. c°
quid ergo debent facere xp̄iani.

De ira homis per zelum.

Cuertens Joh
cuz appropinquaret ad
castra vidit vitulum et
choros. iratusq; valde. p̄iecit de
manu sua tabulas. ꝛ fregit ad ra
dicē montis. Exo. xxxij.
Videns moy. rebellionē chorꝛ
complicū suoꝝ iratus valde ait
ad dominū. Ne respicias sacra/
ficia eoꝝ. Numeri. xvi.
Moy. p̄cepit filijs isrl vt nullꝰ
relinqueret de māna vsq; mane
Qui ñ audierūt eū. sed dimise/
runt vsq; mane. ꝛ scaturire ce/
pit vermibus. et conputruit. et
iratꝰ est moyses ꝛ eos. Nu. xvi
Heliseus iratus fuit contra Joh/
as regez isrl. eo ꝙ non p̄cussit
terram sagita quinquies aut se/
pties vt totā destruxisset syriam
iiij. Regū. xiij.

De ira homis per viciū.

Videns saul con
mendari Dauid post
victoriā iratus est. ꝛ dis/
plicuit in oculis eius ꝓmo. ꝛc. i°
Regū. xviij.
Post salubre ꝛ facile cōcilium
Helisei iratus est Naaman. et
recedens dicebat. putabā ꝙ egre
dere ad me ꝛ inuocaret nomen
dei sui ꝛc. iiij. Regū. v.
Sacerdotes arguebant Oziaz
regem iuda volentem adolere in
censuz. Iratusq; Ozias ꝛ tenēs
turibulū minabat illis ꝛc. ij. Pa
ralipo. xxvi.
Cū audisset Sanabalach. ꝙ edi
ficaret murus hierusalem iratus
est valde ꝛ motus nimis subsa/
nauit iudeos. Neemie. iiij.
Cū dixisset achion. magna ē po/
tentia dei isrl. irati sunt magi/
stratus Holofernis. ꝛ cogitabāt
interficere eum Judith. v.
Cum audisset Naaman et expe
rimento probasset ꝙ Mardo/
cheus nō sibi flecteret genua nec
se adorare. et iratus est valde.

Hester.iiij.
Nabuchodonosor rex caldeor ira magna ꝓcepit vt perient omnes sapientes babilonis ꝓ eo qꝫ somniū suū ei nō poterant indicare Danielis.ij.
Arguit dominus Jonam quia irascebat super edera. Jone.iiij.

De iudicys

hominum rectis aut prauis.

Causam quam nescit iudex debet diligenter inuestigare Job.xxix

Unde deus quē latere nihil potest dr descendisse vt videret ciuitatez quā edificabant filij. Adā Geneſis.xi.et.xviij.dr. descendam et videbo vtrum cla.opere comple.
In iuste precipit iudas nurū suam comburi. Geneſis.xxxviij.
De.xij.bobꝫ et vi.plaustrꝫ nullū dedit moy.filijs Gad licet esset sibi propinquiores. Sed totum dedit alijs leuitis qꝫ amplꝰ indigebāt.qꝫ grauiora portabant. Numeri.vij.
Salomon recte iudicauit de duab mulieribꝫ q̄rꝫ q̄libet dicebat pueruꝫ suū esse.iij. Regum.iij.
Cōstituit Josaphat rex iuda prīcipes terre ꝓcipiens eis et dicens Uidete qđ faciatis.nō enī hoīs exercetis iudiciū sꝫ dei. Et qđcū qꝫ iudicaueritis in vos redundabit. Sit timor dñi vobiscum &c ij. Paralipo.xx.
Ad suggestionē Aman.rex Assuerus dixit de populo.age qđ placet tibi. Hester.iij.
Minora per minores iudicent maiora per maiores debēt diffiniri.iuxta illud qđ ꝓsuluit Jetro.Moy.in deꝫto. Exo.xviij.
De iudicibꝫ isrl dicebat ysaias. Principes.t.in fi.socij furū.omnes diligunt munera retri.ꝑpīm nō iudicant &c.ysa.i.
Qr Jete.a dño missꝰ ꝑphetabat hierm esse capiēdā a caldeis dixerunt principes populi sedechie. Rogamꝰ vt occidat hō hic. Qui rndit. Ecce ipe in manibꝫ vestris est Nec enī fas est vobis qcqꝫ negare. Jeremie.xxxviij.
Quāyis Darius rex psarū innocētē sciret Danielē.tñ ad instantiā satrapaꝝ fecit eū in lacuꝫ leonum mitti. Dañ.vi.cap.
Simile accidit. Danielis.xiij.
Conquesti sunt iudei corā Antiocho rege ō iniqua morte Onie et contristatus est antiochus.licet alꝫ esset malꝰ.et Antronicū purpura exutū in eodē loco inq ipm Oniā occiderat. iussit vita priuari.ij. Mahab.iiij. Ad petitionē vnīꝰ saltatricis fecit Herodes tetracha Jo.bap. decollari cū tamē sciret cum perfectū virum et sanctum. Marci. sexto. capitulo. Cum Paulus eiecisꝫ demoniū a puella. Phitonissa.

accusatus fuit a dñis eius quib⁹ illa questū diuinando prestabat Magistrat⁹ aūt statim fecerūt Paulū et Sillam virgis cedi. et in cacerem mitti. Actuū .xvi.

De iusticia ęq tate.

Abraam volēs se parari a Loth nepote suo dedit ei optionez vt eligeret partem quaz vellet. Benesis .xiij.ca.

Dic habes exēplū vt in petitōi⁹ quib⁹ maior diuidat ꝛ mīor eligat Rex Adonibezech ꝓprehensus a filijs israel. dixit .lxx. reges amputatis manuū ac pedū summitatib⁹ collegerūt sub mensa mea cib⁹ oz reliquias. Sicut feci ita redidit mihi dñs. Jud .i.

Cōstituit dauid vt equa ps esset descendētis ad prelīū ꝛ manentis ad sarcinas. i. Regum. xxx.

Thobias audiens Edū bellantē dixit Videte ne furtiu⁹ sit. sed reddite eū dñis suis. quia nō licz nobis edere de furto aut aliquid cōtingere. Thobie .ij.ca

Impius Jason qui insepultus abiecerat multos. ipe illamentatus ꝛ insepultus abiciť. neqz paternā. neqz pegrinā habuit sepulturam .ij. Macha .v. cap.

Aachioz dixit Holoferni q̄ inqri faceret vtrū ꝓpl's iudeoz ꝑ naret legē dei sui an nō. q̄ si nō ser/uaret posset eos sibi redigere in seruitutē. Judith .vi.ca.

Adducto Agagrege Amalech coraz Samuele. ait ei Samuel Sicut fecit absqz liberis gladi⁹ t. sic absqz liberis erit inter mulieres mater tua. i. Reg. xv.

De iudicys tem merarijs

Saul qui male iudicauit de sacerdote qui recepat Dauid ī domo sua Nota hist oriā. i. Reg. xxij.

De lacrimis. siue fletu.

Julatu magno fleuit Esau vt benedictionē patris haberet. Gene. xxvij. Omnis multitudo videns occubuisse Aaron fleuit sup eū. xxx. dieb⁹. Numeri. xx.c. Filij isrl mortuum moysen fleuerunt. xxx. dieb⁹. Deutro. xxxiij. Noluit Dauid flere pro puero mortuo et tamen fleuerat pro infirmo .ij. Regum. xij.

Quāuis Absolon se exhibuerit pessimū ꝓtra patrē tū fleuit eum dauid miserabiliť mortuū .ij. Regū. xviij Quādo reedificabať tēplū ab his qui redierāt de Babilone nō poterat quisqz intellige re clamorē letantium. et vocem fletus populi. ꝓximo. Esdre .iij.

Cuz recessisset a parentibz Thobias iunioz cepit flere mater eiꝰ ꝛ dicere. Heu me fili mi. vt quid te misimꝰ pegrinari lumẽ oculorum nostroz. Tho.x.cap.

Stetit Judith ante lectũ Holofernis.orans cũ lachrimis.vt deus id quod cogitauerat pficere dignareur Judith.xiij.

Cum audisset Mardocheꝰ inimquam sentẽtiã ꝓtra iudeos prolatã scidit vestimẽta sua.ꝛ indutus est sacco spergens cinerẽ capiti.ꝛ cũ eiulatu clamãs.aĩmi sui amaritudinẽ oñdebat. Hester.iiij.

Postqz Aman vidit Mardocheũ honoratũ magnifice festinauit ire in domũ suã lugẽs.et apto capite. Hester.vi.ca.

Be liberalitate

misericordia ꝛ benignitate.

Filij israel mente prompti ssima atqz deuota obtulerũt ad faciendũz opus tabernaculi.ꝛ quicqd ad cultum dei ꝛ vestes necessarium erat. Exo.xxv.ꝛ sequẽti. cap dicit Artifices cõpulsi venire dixerunt Moysi. populus offert plusqz necessariũ est Rex Cirus protulit vasa aurea que tulerat Nabuchodonosoz ꝛ remisit ea ĩ hierm. Fuerunt aũt vasa aurea et argẽtea quinqz milia quadringinta.i. Estre.i.cap.

Thobias omnẽ substantiã quã habebat ꝛ habere poterat.cũ captiui fratribus qui erant de genere suo imptiri studebat.esurientes alebat.nudos etiã vestiebat Thobie.i.

Zacheus distribuẽdo ꝛ restituẽdo largus fuit. vñ dixit dño. Ecce dimidio bo.m.do p.ꝛ si q. de fra.r.q. Lu.xix.

Joseph cognominatus Barsabas cum haberet agrum vendidit.et po.precium ad pe. apostuloz. Actuum.quarto.

Contra legem

dei delinquentes.

Helisitẽ ad aquas contradictõnis Moysen dominus dure puniuit. Numeri.xx.

Cum tamen vsqz tunc tam sancte ac fideliter se gessisset tam ad deum qz ad populum.

Be luxuria ꝛ continentia.

Peccatum carnis precipua videt fuisse causa quare deꝰ diluuio deleuit mundũ. Bene.vi.

Dis q̃ pecaro corrupat viã suã Luxuriosi qũqz detestant luxuriã in alijs. vt patet de Juda q̃ dixit de Thamar.pducite eam

vt comburat. Genesis. xxxviij. Detestabilem luxuriam commisit Absolon cum concubinis patris sui. ij. Regum. xvi.

¶ Nota que et quãta mala euenerunt pro ardenti amore Sichẽ qui violenter oppressit Dynam filiam Lie. Gene. xxxiij.

Occasione vxoris leuite a viris Belial in Gabaa Beniamin. occisa sũt plusq̃ xviij. milia hominũ. Jud. xix. c. et. xx. cap.

Dixit angelus Thobie iuniori in eos qui ita suscipiunt coniugiũ vt deum a se et sua mente excludant et sui libidini ita vacãt. vt equus et mulus habet porestatẽ ꝺmoniũ. Quid ergo de fornicatoribus et adulteris qui nil aliud intendũt nisi fedam suam explere libidinem. Tho. vi.

Inter illos qui vocati fuerũt ad magnã cenam nec iuerunt. ille q̃ vxorem duxit non petijt se excusatũ haberi per quod patere potest q̃ longe sunt a cena dei luxuriosi homines et immundi Si ducere vxorem ita hominem implicat et inuoluit q̃ quasi nil aliud cogitare sinit. Luce. xiiij.

De maledictione hominis ad hominem

Jrupta ciuitate Jericho ita precatus est Josue dicens. Maledictus vir coram domino qui suscitauerit et edificauerit Jericho. Josue vi.

Heliseus maledixit pueris illudentibꝫ ei et dicentibus ei Ascende calue. Et lacerati sunt pueri. xlij. a duobus vrsis. iij. Re. ij.

Siccimire inter epulas et poculla maledicebãt Abimalech. Judicum. ix.

De magnanimitate et cõfidentia.

Confidenter licz reuerenter arguit Nathan ꝓpheta Dauid pro adulterio et homicidio ab eo cõmissa. ij. Regũ xij.

Dixit Helias ad Achab. Non ego turbaui isrl. sed tu et domus patris tui ꝺ derelinq̃stis mãdata ꝺñi. iij. Regũ. xviij.

Achab rex isrl. dixit Helie prophete Nũ inuenisti me inimicũ tibi. Qui dixit. Inueni eo q̃ venũdatꝰ es vt faceres malũ coram ꝺño. tertio Regum. xxi. cap.

Cum esset Jonathas in pũlio cõtra alienigenas reliquerũt eum sui omnes exceptis duobꝫ. Sed videntes q̃ fugerãt q̃ rex suus fortiter pugnaret. reuersi sunt et ceciderũt de alienigenis tria milia virorꝫ. ij. Machabeorꝫ. x. c.

Mayses stetit coram Pharaone multotiens et arguebat eũ ꝺfidẽter. Exo. v. et in pluribꝫ aliis capl̃s

Eliazar filius Saura cucurrit au

dacter ad elephantem vbi credebat esse regē. ⁊ suppositus se ei. et occidit eum. i. Bacha. vi.

De matrimōio

Quodvxor debeat q esse viro suo socia ⁊ equatis quo ad multa. nō domina vel ancilla. patet p hoc q Euam formauit de costa Ade dominus. nō de capite vel de pede. Gene. ij. ca.

Ante diluuiū solus lamech duas habuit vxores. vt legit. Gene. quarto ca.

In archa noe tot viros quot mulieres iussit dñs reseruari. vt sez esset vnica vnici. Gene. vij. cap.

Egiptij tempe Moy. plus videbātur abhominari adulteriuz q̄z homicidiū vnde timebat abraham ne eū occiderent ⁊ postmodum Saray vxorē suam Pharaoni offerrent quasi nollet eam cognoscere quādiu virū haberet et crederet maritū habere. Gen. xij. Dixit Helcana ad Annan Nūquid nō ego melior tuz tibi q̄z. x. filij. i. Reg. i.

Fecit Joram rex Juda malū coram domio ⁊ ambulauit in vijs Achab. ⁊ subdit causa huius vxor erat filia Achab. iiij. Re. viij

Dixit angelus Thobie Accipies vxorē cū timore dei ⁊ amore filiorum. Thobie. vi

Parētes Sare, moverunt eam honorare socerum. Thobie. x.

Mulieres translate de terra iuda in egiptū que sacrificabāt regine celi ⁊ excusabāt se p viros suos qui sic̄ faciebāt. Jere. xij.

Pro seruanda fide matrimonij susanna exposuit se morti ⁊ infamie nisi ei p Danielē iust⁹ dñs succurrisset. Danielis. xiij. cap.

De mendatio.

Primū mendaciū p fuit a serpente, platū quādo dixi Eue Nequaq̄z moriemini. ⁊c. Gene. iij.

Fornicatores etiā mendaciū dicere dedignant vt iudas qui dixit mendacij nos redarguere non potest. Gene. xxxviij.

Nunq̄z mendaciū licet dicere sz veritatem. licet et expedit quandoq̄z tacere. sicut fecit Samuel dicens. i. Regum. xv. Ad īmolandū dño veni. Cum ad aliud principaliter venisset ⁊ nihil / oīnus hoc facere proponebat.

Dixit Saul iuraſſe aduersuus se seruos eo q̄ nō capiebāt. David Et dixit david insidiari sibi cuz ipe et potius vere insidiaret David. i. Regū. xxij.

Occiso vnico filio david fama puenit ad eū dicens. p cussit Absolon oēs filios regis. ij. Reguz xiij. Sic faciunt hoīes sepe mētiendo rumores. q̄z dicūt pl⁹q̄z sit

Duo falsi testes, pducti ꝓra na

both fuerũt causa lapidationis eius. iij. Reg. xxi.

Spũs mẽdax in ore malox pro pheta decepit achab. vt iret ad pugnãdũ et ibidem pcussus fuit ad mortem. iij. Regum. xxij.

Pessimũ mendaciũ adinuenit Aman vt posset cõfundi Mardocheus. q eũ adorare nolebat. Hester. iij. Cũ obsideret antiochꝰ eupater ciuitatẽ hierlm. nec posset capere. misit ad eos q erant intus pacẽ facere et ceperũt illam et iurauit illis rex et pncipes. Et rapit iuramentuz citꝰ. et mãdauit destrui murꝝ ꝛc. ij. Mach. v

Sedẽs et flens dixit pl'us i deserto. Numeri. xi.

Recordamur piscẽ qs gratis ꝛc. tñ nimis care emebant que in egypto edebant. Per hoc que dixit Judith. holoferni. decepit eũ licz excusaret p intentionẽ quã habuit Judith. iiij. et xi. et xij.

Mentiti sunt ora dñm iudei pcipue scribe et pharisei q ex inuidia dicebant eũ peccatorẽ mendacẽ. vocatorem phibentẽ tributa dari cesari. Gentis subuersorẽ et turbaꝝ seductorẽ. demoniacũ blaspheminũ vid p totũ euã.

De misericordia

dia et liberalitate.

Pium et misericordem se fuisse ad pauperes ondit btus Job tricesimo nono. dicens Cor vidue cõsolatus sum pater erã pauperuz. quia ab infãtia creuit mecũ miseratõ Ualde liberalis et misericors fuit dñs latroni pendẽti et petenti. Dñe memẽto mei dũ ve. in re. t. Et dixit ei dñs. Amen dico tibi hodie mecũ eris in paradiso. Luce. xxij.

Magna dei liberalitas apparz in similitudine de seruo nequaz cui dixit dñs Omne debitũ dimisi tibi qm rogasti me. Mathei xviij.

De nobilitate.

et inconstantia.

Rdies Moyses de terra madian in egyptum narrauit omnia verba dñi pro quibꝰ miserat eũ Et qui et credidit pl'us audierunt qz q visitasset dñs filios israel et proni adorauerũt. Exodi. iiij.

Postea vero cum essent afflicti ab exactoribꝰ pharaõis dixerũt Moysi et aaron. Uiderat dominꝰ et iudicet. quoniã fetere fecistis odorem nostrũ coraz pharaone et seruis eius et prebuistis ei gladiũ vt occideret nos Exo. v.

Cum post multas egipti plagas ditati et armati egrederent filij israel de egipto domino precedente. et viã eius p ignẽ et nubem oñdẽte. viderũt egyptios venientes

post se ꝛ timuerũt valde. ꝛ dixe/runt ad Moy. Forsitan nõ erãt sepulchra in egipto. ideo tulisti nos vt morꝛemur in solitudine. deinde confortati sunt per moy. cuꝫ dñs mare rubꝛum diuisisset ꝛ popul⁹ sicco pede trãsisset. submersus est ibi exercitus pharaonis ꝛ timuit popul⁹ dñm. ꝛ credideruñ dño ꝛ Moysi seruo eꝰ Exodi. xiiij.

Cum liberasset isrl Gedeon de manu Madian. ꝛoccidisset Zebee ꝛ Salma dixerunt oñs viri israel ad eũ. Dñare nostri tu ꝛ filij tui. Jpo autẽ mortuo cũ haberet. lxx. filios nullũ de ipis accipere curauerũt Judi. viij.

Samuel prophetа liberauit populũ israel de manu Philistim ꝛ recupauit vrbes quas illiabstulerũt israel. Posteo congregati sunt ꝛ petierunt sibi regem constituti ꝺtra volũtatẽ samuelis. i. Regum. viij.

Ante ąnq̃ dies pasce dominuꝫ Jesuꝫ veniẽtẽ in hierm. recepit popul⁹ cum magno tripudio et bonoꝛe. ꝛ per ebdomodam omnis populus erat suspensus ad verba eius. ꝛ mane veniebat ad eum in templo audire eum. Feria scꝺa ꝛ sexta in die parasceue clamauerũt omnes. Crucifige eum. Luce. xxiij. Johan. xix.

De miraculis

diuina potentia factis.

Multa miracula fecit dñs p Moy. quando voluit filios israel educere ꝺ egipto ꝛ ꝺ manu pharaonis. Exodi. vij. viij. ꝛ. x.

Grande miraculũ fuit ꝙ nunq̃ defuit colũna ignis per noctem nec columna nubis per diem. coram populo eunte per desertum de egipto ad terraꝫ ꝓmissionis. Exodi. xiij.

Jtẽ ꝙ deo faciẽte mare rubꝛum tanꝛ sierũt sicco pede. Egyptijs fluctibꝫ inuoluꝫtis. Exodi. xiij.

Jtẽ ꝙ populo murmurãti dominꝰ misit cõturnices. ꝛ postea pluit eis manna. Exodi. xvi.

Jtẽ dedit eis aquã in abũdãtia de petra ad bibẽdũ. Exo. xvij. ꝛ Numeri. xx. ca. Vnde haberi potest ꝙ miracula nõ sunt semper diuine reuelationis signa.

Jtẽ ꝙ pcussi filij israel a serpentibꝫ ignitis. ꝛaspiciẽtes serpentẽ eneũ curabãꝝ. Numeri. xxi.

Item ꝙ adduxit fileos israel per desertũ. xl. annis ꝛ non sunt attrita vestimẽta eoꝝ. neq̃ calciamẽta eorũ vestitate cõsumpta Deutro. xxix.

Jtẽ ꝙ ingressi fluuiuꝫ iordonis steterũt aque ad instar mõtium ꝛ alie inferiores ī mare mortuũ descenderunt. Josue. iij. Item ꝙ post septem circuitus filiorum. israbel. Muri Jericho ceciꝺe/

runt. Josue. vi.
Jonathas ⁊ armiger ei⁹ p̄cusse/runt tot de philisteis q̄ factū ē miraculū et ꝯturbata sūt ꝯcastra i. Regū. xiiij. Dauid iuuenis ⁊ iexp⁹ ⁊ iermis p̄ualuit adūs⁹ philisteū armatū. fortē ⁊ exp⁹tū. primo Regū. xvij.
Helyas legit fecisse miraculū i petendo fieri siccitatem ita q̄ nō pluit sup terrā annos. iij. et mē/ses. vi. vt habet. iij. Regū. xvij. c. Luce. iiij. c. ⁊ Jacobi. v.
Itē Helyas suscitauit filiū mu/lieris. matrisfamil. iij. Reg. xvij
Itē duos quinq̄genarios ad p̄/ces eius ignis descēdens de celo cōsumpsit. iiij. Regū. i.
Helyas legit fecisse miraculum aquas Jordanis diuidens. iiij. Regū. ij.
Item Heliseus fecit miraculuz mulieri vidue debitis obligate oleū augmentando. iij. R̄. iij. ⁊ Luce. iiij.
Item mulierē filiū habere fecit. ⁊ demū eum mortuū suscitauit iij. Regum. iiij.
Itē posita farina in olla p̄ius a mara olera dulcorauit. iij. Re/gum. iij. ca.
Itē panes filiꝰ p̄pheta⁹ multi/plicauit. iij. Regum. iij.
Itē fecit sup aquas natare ferrū iij. Regū. vi.
Itē cadauer mortui hois tāgēs ipsius ossa defuncti resurgere fe cit. iij. Regū. xiij. Itē exercitum regis syrie cecitate percussit. iij. Regū. vi.
Ad petitionē Ezechie sol retro cessit. xl. lineis. iij. Regū. xx.
Uenies Balaam ad maledicē/dum p̄phō dei. redargut⁹ fuit ab asina cui sedebat. Numeri. xxij.
Cū saluator mūdi pēderet p̄ sa/lute nr̄a in cruce a sexta hora di/ei vsq; ad horā nonā tenebre fa cte sūt sup vniuersaz terrā luna existente. xv. ⁊ in p̄te celi oppositā soli. ita q̄ sol p ipam lunā na turaliter nullaten⁹ poterat ecli/psari. ⁊ velū templi scissuz est. et mo. aperta sunt. ⁊ terra mota. ⁊ pe. scis. sūt. ⁊ mlta corpa sctōz q̄ dor. surrexerūt. Mathei. xxvij.

De morte xp̄i in figura.

Mortuo sūmo sa/cerdote pfugi redibant. fm legē Moy. Nume. xxv. c. ita factū est nobis p̄ mor tem filij dei. Ro. v. Cuz inimici essemus recōciliati sumus deo p̄ mortē filij eius.

De morte ige nerali.

Si patres ātiqui timebāt mortē. vt Eze/chias esa. xxxviij. ⁊ moi ses Deutro. iij. ⁊ longā vitā op tabāt nō erat mirū. Nā ipsi non

poterant adhuc in celū ascende/re. nec diuina pfrui visione. do/nec saluator venit qui aperuit/ia nuam paradisi.

Etiā mali optāt bene mori. Numeri. xxiij. dicitur de Balaaz q̄ dicebat. Moriat aīa mea mor/te iustorum.

Per mortē crucis quā saluator voluit sustinere. ostendit mani/feste q̄ nō solū mors nō debeat timeri. sed etiā qōcūq; gen⁹ mor tis ab hoīe iusto p diuina/obedi entia ⁊ iusticia pmpte debeat su stineri. Thobie. iij. p. q. xlvi. ar. iij. in corpe. q. rōne prima.

Non timebat Paul⁹ mortē qui dicebat/non solū alligari/sz etiā mori irrecusabiliter parat⁹ sum propter nomē domini nostri Je su xp̄i. Actuū. xxi.

Idē si nocui iudeis aut dignuz morte aliq̄d feci nō recuso mo/ri. Actuū. xxv.

De morte iusto rum.

Voluit flere Da uid p filio innocēte mor/tuo qui fleuerat pro infir mo. sed multū fleuit pro parici/da suspenso. ij. Regū. xviij.

Uidens Judas machabe⁹ mul titudinē hostiū ⁊ paucitatē suo/rum. ait. Si a propinquit tem/pus nr̄m moriamur in veritate xp̄ter frēs nr̄os. i. Macha. ix. c.

De morte ma/lorum.

Postquā Alexan der rex decidit in lectum dicit q̄ cognouit q̄ mo reret q̄si ante memoriaz mortis non haberet seu noticiam. pri/mi Macha. i. c.

Homo ille diues cui⁹ ager vbe res fructus attulit cuz cogitaret destruere horrea sua ⁊ facere ma iora. et plus credebat habere de vita. ait illi dñs. Stulte hac no cte aīam tuā re. q̄s. Luce. xij. De diuite epulone. xvi.

Herodes sedēs pro tribunali et vestitus veste regali/cōcionaba tur ad populū ⁊c̄. mortu⁹ ē tur/piter. Actuū. xij.

Accusatores Danielis iubente Dario rege. missi sūt in lacū leo. ⁊ a leōib⁹ deuorati. Daniel. vi.

Multas terras cepit ⁊ destruxit Holofernes. tandē dormiēs inebriatus. p manū mulieris de capitatus est. Judith. xiij.

Uulnerat⁹ Achab in bello mor tu⁹ ē vespe. ⁊ linxerūt canes san/guinē ei⁹ in eodē loco in quo lin xerāt sanguinē Naboth. iij. Re gū vltio. c. qui dissimulāte ipso Achab. cum emēdare deberet ⁊ posset. fuit lapidat⁹. iij. R̄. xxi.

Libidinez dominādi Absalon multū afflixit patrē suū Dauid sed añq̄ assecut⁹ fuisset ꝓpositū

suspensus fuit inter celū ⁊ terrā. ū. Regū. xvii.

De diuersis cō

ditionib⁹ mulierū. De mulierū curiositate ⁊ virorum.

EGressa est Dina filia Lye vt videret mulieres regiōis illi⁹ ⁊ seqꝫ q⁹ visa rapta ⁊ oppressa fuit. Genesis. xxxiiii.

Herodes tetrarcha viso Jesu gauisus est⁹ valde nō causa pietatis sz curiositatꝫ. qz sperabit aliquod signū fieri ab ipso. ⁊ pter hoc visio illa dñi nihil ei profuit sed magis obfuit. Luce. xxiii.

Curiositatē discipulo⁹ scire volentiū tps scōi aduent⁹ cōpescuit dns dicēs. Nō est vrm no. tē. vel momenta ꝛc. Actuū. i.

De mulier fallacis

Domina Joseph ostendit apud virū suū neqter accusauit. vt seipsam mendaciter excusaret. ⁊ decipiēs virū suū ō ipo Joseph, se impiissime vindicauit. Genes. xxxix.

Mulieres moabit de filios isrl deceperūt. ⁊ tra qs balaam arioluss cū oib⁹ magicis artib⁹ suis. nihil poterat opari. Nūeri. xxv.

Uxor samsonis fudens apd eū lachrymas dicebat. odisti me. id circo problema nō vis exponere mihi. cui postea in damnū ppri⁹ um reuelauit. Jud. xiiii.

Nota etiā ō Dalila. Jud. xvi

Mulier, visa satis a lōge dauid animū satꝫ mutauit. i. Regꝫ. xxvi

Quid ergo qñ de ppinquo eiloquit. videt ⁊ audit.

Fefellit Holofernē Judith a facie cuius terra tremere videbat. Judith. x. Quāuis illa bona intentiōe fecerit. s. p liberatiōe ppli

Nota de Herodiade Mar. vi. c.

De mulier audacia.

INterrogata Sara an vellet ire cuz seruo Abrahe. respōdit. vadā nō dixit volo ire si placet vobis vel huiusmodi. Gen. xviii.

Dina cupiens videre mulieres regionis illius. visa a quodā viro nomie Sichen. ⁊ pressa abeo. Quid ergo ō illis que volūt videre viros ⁊ videri ab eis Si male frequenter accidit eis nō ē mirū. Genes. xxxiiii.

Herodias insidiabatur Johā. bap. ⁊ tāto odio persequebatur q⁹ magis eligit filiā petere caput Johan. bap. cꝫ dimidiā partem regni Herodis. Mar. vi. c.

De mulierum

fide.

Undi creatorem

& corpor resurrectionem optime confitebat illa mlier mirabilis mater q̄ septez filios vna die torqueri vidit. et ipsos ad moriendū p dei legib fortiter animauit. ij. Machab. vij.

Nec lōga expectatiōe. nec dura mīsione destitit clamare ad dñz mulier chananea. idcirco tādē audiuit. Mlier magna ē fides tua fiat tibi sicut petisti. Mat. xv.

De mulier fortitudine.

Cum audisset abigail virū suū Nabal dure respondisse nūcijs dauid. festinauit & tulit diuīsa enenia. & dauid iratū placauit. i. Regum. xxv. c.

Mira strēnuitas fuit in Judith qui tm̄ factū fuit ausa cogitare ō Holofernis occisiōe in propio papilione. Judith. vij.

Hester regina exposuit se periculo moriendi p liberatiōe ppli sui qm̄ nō vocata ad regē ire psumpsit. Hester. v.

Supra modū mater mirabilis fuit vt imediate dictū est que pereuntes septem filios sub vnius diei tempore conspiciens. forti animo ferebat. & femineē cogitationi virilem animuz inferebat ij. Machab. vij.

De mulierū ornatu.

Thamar nurus iude filij Jacob volens socerum allicere vt ex illo conciper deposītis vestib vidualis ornauit se & assumpsit meretrum. Genes. xxxviij. c.

Audito aduentu Jesu qui occiderat regem israel. Jezabel depinxit oculos suos stibio & ornauit caput suū. ij. Regum. ix.

Testat Judith q̄ ornamenta q̄ assumpsit deceperunt Holofernem. Judith. xvi. Induit se vestimento leticie. vnxit faciē suaz vnguēto. colligauit cincinos suos vitta ad decipiendū illū. Legitur de Hester q̄ quando debebat ad regem intrare non quesiuit muliebrem cultum. sicut faciebant alie mulieres. Hester. ij.

Non sine causa mouetur sapiēs qui ait Eccl. ix. Aūte faciē tuaz a mliere cōpta. mlier cōpta & ornata magis incitat ad peccatū.

De mulier pietate.

Puncti euntes ad Dauid abscōditi fuerūt in puteo & saluati p mulierē que posuit velamen super os pueri. & illos qui querebant illusit. ij. Regum. xvij.

Compatiens Hester ppl'o mor ti adiudicato.magno se exposu/ it periculo. et apud Assueruz re gem iudeoz liberationē et sub/ limationē optinuit. Hester. vij. Pietas beate virginis multuz apparet in hoc q ad paupes nu/ ptias ire voluit.et deficiente vi/ no non inquisitio ab aliquo sed spōte propria verecūdoz pētuz aduocata dixit filio suo vinum non habēt. Jo.ij. Per hoc etiaz poterit cogitari largitas eius ma gna.q cum a magis aurum.thy et mirrā. que obtulerūt recepis set paulo p in purificatōe sua ñ potuit habere agnum quē offer ret.Et supponēdū est q illa ma goz munera pauplbz erogassz Math.ij.Lu.ij. Pretulit dñs duo era minuta paupercule vi/ due que misit in gazofilatiū in muneribz debitū qz.s.illa de eo qō erat sibi necessariuz dedit.qz plus ponderat dñs mētis pieta/ tē q muneris quātitatē.
Luce.xxi

De mulieruz sapientia.

Eboza vroz lapi doch iudicabat populū que docuit Barach filium Abinoe quid facturus esset vt populū dei de manu Sisare liberaret. Judith.iiij.
Sapiēs mulier Techuides in/ duxit dauid ad hoc vt filiū exu lere reuocaret.ij. Regū.xiiij.
Obsidente Dauid ciuitatē abe le mulier sapiēs taliter locuta est ei et populo ciuitatis q ille cum totius patrie vbertatem ab obsi dione.ij. Rege.xx.
Tam tacēdo q loquēdo. pater beatā virginē fuisse prudētē mi rabiliter tacendo quidā. qz pau ca verba dixisse inuenit loquen do cū angelo discrete.qz grendo z discreti acquiescēdo. Luce.i. Quomō fiet istud. Item Ecce ange.domini. Item cuz sancta Elizabeth ipam salutando Et nota.q post multas laudes qs Elizabeth illi dixit nihil ei dire cte respōdit. Sed ad laudandū dominū se cōuertit dicēs.Ma/ gnificat ꝛc. Luce.primo

De mulierum stultiloquio.

Hela legit primū locuta fuisse cū serpente q cū deo in oratōe. vel cū viro suo ad aliquā eruditōnē capienda. Genesis.iij.
Uxor Amon audiens grimoni as qs vir faciebat de Mardo: cheo.rñdit. Jube pari excelsam trabē vt appēdat.i ea Hester.v.
Sara filia Raguelis increpan te ancilla suā iuste.illa impatiēs iniurio se rñdit Amplius ex te ñ videamus fili. aut filiam super

tertam. Thobie. iij. cap
Cum dixisset Thobias de deo.
Videre ne furtiuus sit ꝛc. anna
uox sua dixit manifeste vana fa
cta est spes tua. Thobie. ij.

De nequitia ty
rannorum.

Varias adinuenit
malicias Pharao. vt
posset extinguere. vel ad
numerū puum reducere filios is
rael Exo. i. In principio ei eos
duris lapidibꝫ ꝓcepit affligi de
inde masculos occidi. postea mā
dauit eos in flumē ꝓici ꝛ femi
nas reseruari.
Manasses rex iuda sanguinez
innoxiuz effudit ꝛ impleuit hie
rusalē cruore innocētiū. iiij. Re
gum. xx. cap.
Rex Antiochꝰ menelaū homi
nē sacrilegū de multis sceleribꝫ
accusatum absoluit. et accusato
res eiꝰ morte damnauit. ij. Ma
chabeoꝝ. iiij.
Herodes videns ꝙ illu. esset a
mag. iratus est valde ꝛ misit oc
cidi. omnes pueros qui erant in
ber. ꝛ in omnibꝫ fi. eiꝰ. Math. ij

De reuerentia
templo exhibenda.

Non licebat nisi
n paucis intrare taberna
culum. vt apparet. Nu
meri. quarto.
Diligētior fuit Salomō in edi
ficatione tēpli dei q̄z in edificatō
ne domꝰ ꝓprie. Nā domum dei
cōpleuit septem annis. domum
vero suam. xiij. annis. ij. Reg.
iiij. ꝛ. ij. Paral. vij. cap.
Reuersi ō captiuitate babiloni
ca iudei. primo ceperunt edifica
re tēplū q̄z muros ciuitatis hie
rusalē. licet vicinos haberēt ini
micos de quibꝫ die noctuq̄ ti
mebāt. i. Estre. iij.
Rex demetriꝰ statuit vt quicū
q̄ fugerit in templū qđ est in hie
rosolimis ꝛ in omnibꝫ finibꝫ eiꝰ
obnoxij. regi in omī negocio di
mittūtur. ij. Macha. x.
Euntibꝫ iudeis ad bellum ꝺtra
Nichanoꝛis exercitū erat ꝓ vxo
ribus et filijs minor solicitudo
Maximꝰ vero et primus erat ꝓ
sanctitate templi. ij. Macha. xv
Quāuis iudei graui odio ꝓsequ
rentur paulū tñ in templo nolue
rūt eum occidere. sed extra trahē
tes eum. Actuū. xxij. cap.
Optenta victoria de inimicis q̄
ꝺtraminauerūt templū.. dixit iu
da ꝛ fratres eius. anteq̄z de do
mibꝫ ꝓprijs aliquā facerēt menti
onē. ecce conterriti sunt inimici
nri. ascendamꝰ nunc mūdare sa
cra et renouare. i. Macha. iij.

De recta intē
tione habenda in ope.

Qmmēdauit do
min, multū bonā volūt

tatē Dauid quā habuit de edificatione templi. licz noluerit ꝙ tē plū edificaret ab eo. ij. Reg. vij
Misit Dauid pro Uria qui erat in exercitu. nō vt ille quiesceret. sed vt ipe peccatū qđ cū vxore eius cōmiserat facilius occultaret. ij. Regum. xi.
Dnauit se Judith curiose. sed omnis illa ꝓsitio nō ex libidine sed ex virtute pcedebat. scz ad liberandū populū dei de manu pessimi inimici Judith. xij.
Signanter dedit dns finē vl'intentionē quā quisq; debet habere. bona faciendo. vel mala patiendo. Math. v. Quicūq; potū dederit. r. c. ꝛc. Itē Mathei. xix. Omnis q̄ reliquerit domū ꝛc ꝓpter nomen meum.

De obedientia.

Antes filij israel ad bellū ꝓtra mādatuz Moy. mlti victi fuerūt a paucis. qñ vero ex obedientia pugnauerūt pauci vicerūt multas. Numeri. xxxi.
Saul q̄ pepcit Agag. regi Amalech et gregibꝫ ouium. r ceteris rebꝫ pciosissimis reprobat⁹ fuit. Uñ tūc dixit ei samuel Melior est obedictia q̄z victime. i. Reg. xiij.
Dauid licz essz ꝙ samuelē vnct⁹ in regē. tñ obediebat patri mittenti eū vt portaret victualia fratribꝫ bꝫ qbꝫ fuerat pelect⁹. i. Re. xvij
Obedictia cōmendat interdum etiā in bis q̄ videnť sine ratione mādati. Uñ ille qui voluit pcutere quēdā de filijs ꝓphetarū percussus est a leone. iij. Reg. xx.
Quicquid pcipiebat Mardochē⁹ obseruabat regina Hester. et ita oīa faciebat vt solita erat. eo tēpe quo paruulaz nutriebat. Hester. ij.
Jonas insipienter fugiebat seruire dño pcipienti vt iret ad pdicanduz inimicis sed fugiendo peruenit quo dns miserat Jone. i. r ij. r. iij. Descendit puer Jesus cū Maria r Joseph in Hierusalē et erat sub illis. Luce. ij.
Malis etiam plat⁹ pcepit dns obediēduz esse. Mat. xxiij. Super cathedrā m. oīa ergo quecūq; dixerunt vobis ꝓuate r facite Principes sacerdotum cōminati sunt petro r Johāni ne vltra loquerent de nomine Jesu. qui respōderūt eis Si iustū est vos potius audire q̄z deum. iudicate Non enī possumus que vidimꝰ et audiuimꝰ nō loqui. Act. iiij. Et cū arguerētur amplius a prīcipibꝫ sacerdotū apostoli q; nō ꝓuauerunt eoz mādatuz. rñderūt petr⁹ r apli. Obedire oportet magis deo q̄z hominibus. Actuum. v.
Hoiem volēs deꝰ sub obedictia viuere r ī statu īnocētie statī vt

condit⁹ est ip̄m preceptis astrin
it dñe.ij. Et eū contra obedien
tiam venientem seuere puniuit.
Genesis.iij.
Preceptū de circūcisione quā
uis esset graue ⁊ insolitum non
distulit Abraham implere vsq;
in crastinū. Genesis.xvij.
Item preceptū de imolatione fi
lij voluit implere sine mora. Be
ne.xxij. Abraham de nocte con
surgens strauit asinū suū. ℞ Et
nota q̄ mirabil fuit illa obedi
tia Thobias iunio⁹ auditis ex
hortatōibus patris respōdit dix
it Omnia quecūq; mihi dixeris
faciam pater. Thobie.v.
Cōmendatur a dño Rachabite
qui noluerūt vinum bibere pro
eo q̄ p̄ceperat eis pater eorū di
cens Non bibetis vinum vsq;
in sempiternū ⁊ domos nō edifi
cabit⁊ ⁊c. Jere.xxxv Et nota dif
ficultatē in illa obedientia. Mat
hatias dixit nuncio regis Anti
ochi. Et si omnes obediunt regi
Antiocho. ego et filij mei et fra
tres mei obediem⁹ legi patrum
nostrorū.i. Macha.ij.
Saluator noster legis dñs legi
voluit obedire. in circūcisione. i
oblatione facta in templo. Lu.
ij. et in esu agni pacalis. Mat.
viceſimo sexto. capitulo.

De oppressione

bonorū per malos

Quaim nequam et
crudelis inuid⁹ p̄ualuit aduersus
Abel iustū. et occidit eū
Gene.iiij. Sodomite animam
Loth iusti multipliciter afflixe
rūt. Ge.xix. Saul diu p̄secutus
est dauid qui tamē ei fideliter et
vtiliter seruiebat.i. Reg.xvij.
Aman superbus crudelis impi⁹
ita potens fuit q̄ p nihilo habu
it p̄curare necē iudeorū. sed diui
na prouidentia eius conatibus obui
auit. Hester.iij. et.vij.
Nabuchodonosor p̄cepit holo
ferni, vt omnes iudeos terre ex
terminaret vt ipse solus deus di
ceret. et p̄ter hoc mīra regna de
struxit. et populus dei vui nuper
redierat de captiuitate babilonis
afflixit. Judith.ij. et deinceps
Johānē baptistā totius exem
plar sanctitatis ad petitionē vni
us meretricis Herodes adulter
vilissimus decollauit. Mathe.
xiiij. et Marci.vi. cap.
Postq̄ intellexit Pharao q̄ fi
lij israil voluerūt seruire et sacrifi
care dño duri⁹ afflixit eos Exo.v

Qd deus plus

respicit ad operantē quā ad op⁹

Quaim obtulit dō
fructibus terre dño mune
ra Abel q̄q̄ de gregibus
suis. Et sequit. Respexit domi
n⁹ ad Abel. Genesis.iiij.
Promisso Abrahe filio de sa

ra.risit Araam. Gen.xvij.
Risus etiã Rare fuit a dño rep hẽsus ꝛ nõ ris⁹ abrahe Ge.xvij.
Cũ facerẽt mirabilia quedaz co/ rã pharaone moy. ꝛ Aron. legit ꝙ fecerẽt sil'r malefici egiptiozum Exodi.vij.
Eleuãtes oculos bethsamite vi derũt archã dñi. ꝛ gauisi sunt. et obtulerũt dño holocaustũ Quã uis aũt bonũ opus facere videre tur pcussiit eos dñs grauí plaga eo ꝙ viderunt archam quam vi dere nõ debebant. i. Regũ. vi.
Saul quãdo fuit inter prophe/ tas expoliauit se ꝛ prophetare ce pit. ꝛ parũ ei profuit. i. Reg. xix.
Oza extendit manũ ꝛ tenuit ar/ cham ne caderet de plaustro qui statim pcussus a domino mor/ tuus est. ij. Regũ. vi.
Pretulit dominus oblationem vidue que posuit duo era minu ta in gazophilatio muneribꝫ de bita. Luce.xxi.
Herodes cupiebat videre Jesũ et eo viso gauisus ẽ valde. Sed nullũ fructum est inde consecut⁹ quia curiositat ꝛ vanitatis cau/ sa faciebat. nonpietatis vel cari/ tatis. Luce.xxiij.ca.
Licet offerre incensum sit bonũ opus non tamen competit bo/ mini cuilibet. Unde Ozias rex iuda percussus est lepra a domi/ no eo ꝙ ipe noluit incensum su/ per altare thimiamatis adolere ij. Paralipome.xxvi.

De operatione bona.

Posuit dominus phoiem in paradiso volu ptatis vt oparetur et cu. illum. Gen.ij.
In sudore vult.t. ve.pa.t. ꝛ seqꝫ Emisit dñs euz de paradiso vo lup. vt oparetur terra de qua as/ sumptus est. Gen.iij. Et sic no/ ta ꝙ deus hominẽ voluit opera ri. ꝛ in statu innocẽtie ꝛ post pec tatum.
Tempoze quo solent reges ad bella pzo Dauid in domo sua oc cioſus remãsit. ꝛ adulteriũ cum homicida cõmisit. ij. R. xi.
Laudabilia opera patrum a fi/ lijs imitanda esse. domin⁹ osten dit dicens. Si filij Abrahe e.o ba.fa. Jo.viij.ca.

De oratione

Orauit multoci ens Moy. dominũ vt amoueret plagas ab egipto ꝛ exaudiebatur. licet illi mali essent. Exo.viij.ix.x.xi.
In bello quod habuerunt filij israel contra Amalech plus fe/ cit Moy. orando q̃z Josue pu/ gnando. Exo.xvij.
Post adorationem vituli videbatur dominus populum velle delere. Sed Moy. per oratõis

instantiã obtinuit ei veniã. Exodi. xxxij. Et nota ꝺ ipsi⁹ modo oꝛãꝺi. Aut inquit ꝺimitte illis. hãc noxam. aut ꝺeleme ꝺe libꝛo tuo Curata ẽ a lepꝛa maꝛia ꝓpter oꝛationem moysi. Numeri. xij. Petijt ꝓplus carnes in ꝺeserto. et ꝺñs iratus cõcessit eis. ꝑ qꝺ liquet ꝙ nõ semꝑ exauꝺitio oꝛatõnis est signũ ꝺiuine ꝺilectionis Numeri. xi.

Afflictus popul⁹ ab ignitis serpentiby per oꝛationẽ moysi liberatus est. Numeri. xxi.

Non placuit ꝺño ꝙ filij isrl̃ petuerũt sup se regẽ. et tamẽ ꝺixit samueli. audi voces eoꝝ. i. Re. viij. Jeiunauim⁹ et oꝛauim⁹ ꝺominũ pro recto itinere et securo. et venit nob ꝓspere. i. Esdre. viij Nichanoꝛ et qui cũ eo erãt cũ tubis et cãticis admonebant. Juꝺas vero et ꝙ cũ eo erãt inuocato ꝺño ꝑ oꝛatõnes. egressi sunt. manu quiꝺẽ pugnãtes. sꝫ coꝛꝺiby ꝺñm oꝛãtes. ꝛ prostrauerunt nũ minus. xxxv. milia ꝺei pñtia magnifice ꝺelectati. ij. Mach. xv. Oꝛatio mentalis clamat in aures ꝺñi sicut a ꝓparet. Exodi. xiiij. quãꝺo ꝺixit Moyses. ꝺñs nil loquẽti. quiꝺ clamas aꝺ me. Dixit samuel aꝺ pl̃m. Absit a me hoc peccatuꝫ vt cessem oꝛare ꝑ vobis primo Regum. xij.

Cõuertit Ezechias faciẽ suã aꝺ parietẽ vt attentius oꝛare posset et oꝛauit ꝺñm ꝺicens. Obsecro ꝺñe ꝛc. fluit ita ꝙꝫ Ezechias fletu magno ꝛc. iij. Regũ. xx. cap. Miro moꝺo fuit ꝺeuota humilis. ꝛeffice oꝛatio manasse regis iuꝺa. sicut pater intuenti in fine ij. paralipo. xxxiij. ca

Patet ꝙ omni tempeet in oilo/co licet oꝛare Neemias ꝺuꝫ ꝺaret regi bibere oꝛauit ꝺeũ celi etiam cum ꝺebuit aꝺ interꝛogata rñꝺere Neemie primo.

Thobias auꝺitis ꝺuris sermonibꝫ vxoris cepit oꝛare cum lachrimis. Thobie. iij.

Sara filia Raguel audita ab ãcilla grauí ꝛtumelia. ꝓrexit in supius cubiculũ ꝺom⁹ sue et triby ꝺieby in oꝛatiõe pstitẽs cũ lachrimis ꝺepcabat ꝺeũ vt ab illo ĩperio liberaret eã Tho. iij.

Uiꝺẽs Susanna omne sibi humanũ ꝺeesse auxilium. recurrit aꝺ oꝛationis suffragiũ. et oꝛatio sua fuit exauꝺita: Ꝺanielis. xiij.

Dimissa turba Ascendit ꝺominus in mõtẽ solus oꝛare. Math. xiiij: in quo ꝺocemur ꝙ ꝺuꝫ oꝛare volumus turbam ꝺebem⁹ fugere ne turbemur.

Aꝺ humiliter oꝛanꝺũ ꝛ iactantiã fugiendũ inꝺucit ꝺñs exemplum ꝺe superbo pharisẽo et humili publicano. Luce. xviij.

Aꝺeo grande et arꝺuũ opus est oꝛare ꝙ ipe Paulus apostulus aꝺ illuꝺ agẽꝺũ ydonee ꝺicebat se sufficientez nõ esse. Ro. viij. Quiꝺ oꝛemus sicut oꝑtet nesci

mus. ꝓpter qꝺ ipse oratões alio/
rum frequẽter ꝛ instanter postu/
labat. i. ad Thessal. v. Fratres.
orate p nobis Petebat aũt pau
lꝰ oratiões p malis ammouẽdis
ꝛ p bonis obtinẽdis. De primo
Roma. xv. Obsecro vos fratres
vt adiuuetis me in orationibus
ad deuz vt liberer ab infidelib
Quantũ ad scꝺm scz ad bona q̃
obtinere p aliorũ oratiões opta/
bat. dicit ad Coll. iiij. Orates p
nobis vt deus apiat nobis ostiũ
sermonis ad loquẽdum mysteri
um christi.

De patientia et

mansuetudine inaduersis.

Ioseph facinus
quod cõmiserũt in euz
fratres sui patiẽter tulit
Genesis. xl. xv. et clemẽter indul
sit. Genesis. xlv. capitulo
Cito orauit Moyses p maria q̃
tam iniqua contra eũ locuta fue/
rat. ꝛ per orationẽ eius sanata.
Numeri. xij.
Noluit sustinere saul q occide/
rentur viri qui detraxerũt ei. pri
mo Regum. x. ca.
Dixerũt seniores dãtes consiliũ
Roboã. Si placueris. pꝛo hu/
ic ꝛ leueris eos verbis clemẽti/
bus. seruient tibi omni tempe. ij.
Paralipo. x.
Homies qui venerũt ad capiẽ/
dum Heliseũ nõ pmisit ipe ali/
q̃d mali habere. Sed pcepit eis
mẽsam a ꝓponi. ꝛ refectos abire
permisit. iiij. Regum. vi.
Thobias de excecatõne. Tho/
ij. Job ꝺ filioꝝ morte bonoꝝ p
ditõe ꝛ corpoꝝ afflictiõe. Job. i
ꝛ. ij. ca.
Et socij danielꝭ de fornacis ẽmis
sione. Dañ. iij. ca. mirã patiẽtiã
oñderũt. Jtẽ illi. vij. frẽs cũ ma/
tre sua alacriter horrẽda tormen
ta passi. sunt. ij. Machab. vij. c
Cedendũ est furori q̃q̃z exẽplo
dñi qui nõ vt timidꝰ. sed vt pui/
dꝰ horã passionis. ꝓpetẽtẽ expe/
ctãs rabiẽ iudeoꝝ plries declina
uit. Lu. iiij. Jo. viij. ꝛ. x. ca. Ab/
scõdit se iesus. dicitur ibi
Filij effraim surgẽtes fortiter cõ
tra Gedeonẽ. sedati fuerũt p eiꝰ
mansuetã rñsionem. Judi. viij.
Potuit dauid plries sed noluit
saul occidere. ipm actualr perse/
quẽtem. i. Reg. xxiiij. ca. q̃ ab/
scidit oram clamidis eius.
Plagis cũ plimereꝭ Eleazar. di/
xit domie tu scis cũ a morte pos
sem liberari. diros corpis susti/
neo dolores scꝺm animã veroꝓ
pter timorẽ tuũ libenter hoc pa/
tior. ij. Mach. vi. c. Cũ interro/
gasset petrus dñm quoties pec.
i me frater meꝰ. ꝛ di. ei. vsq̃z sep.
Audiuit nõ vsq̃ sep. tm̃. sz vsq̃z
septu. septies. Macha. xviij.

De pace et con.

Alia aniālia fecit deus in p̄ncipio dupli cia masculū ⁊ fe. hoiem aūt fecit solū vnū. Beñ. i. ⁊ ex illo sunt omnes ⁊ singuli, p̄creati. vt vnitatē pacis ⁊ cōcordie commendaretur in hoīe. Credenduz est interdum furori malorū. sicut fecit Jacob recedens a fratre suo Esau. donec req̄escceret furor ei⁹ Beñ. xxvij.

Cū esset Dauid sanctus ⁊ bon⁹ voluit tamē dñs vt edificaret ei templū. i. Paral. xxij. c. sed fili⁹ eius pacific⁹ isto fuit p̄uilegio honorat⁹. iij. Regū. v.

Boni hoīes habent pacē ad inuicem. sed mali pugnāt p̄tra bonos ⁊ p̄tra alios Ūñ inter Roboam ⁊ Jeroboam fuit bellū cū ctis diebz. iij. Regū. xiij.

Causa pacis que fuit tpe Omie summi sacerdotis. pulchre describitur. i. Macha. xij. c. videlicet idoneitas p̄lati p̄udentis ⁊ pij. ⁊ ponitas subditorū.

Tantā pacē ⁊ p̄cordiā erga xp̄i mos vult nos habere vt dixerit petro peccāti fratri nō esse remittendū septies tm̄. sed vsq̄ sep. septies. Mathei. xviij.

Pacē annūciauerūt angule i nati. dñi. Luce. ij. c.

Jtē ipe dñs discipl'os īter se pacē habere p̄cepit. Mathe. ix.

Jtē pacē iussit discipulos nūciare, Luce. xiij.

Jtem pacē eis relīq̄t. Jo. xiiij.

Jtē post resurrectionē eis pacem obtulit. Luce. xxiiij. Jo. xx. c.

Quātū sit pacis bonū ꝓpēdi p̄t p discretū estimatorē rerū beatū paulū q̄ illud tā solicite in oīb⁹ epl'is suis illis q̄b⁹ scribebat op̄ tabat. excepta illa ad hebre. in q̄ nec nomē suū ex certa causa. nec aliquā salutationē p̄mittit. Nota tm̄ q̄ dicturus pax vobis p̄ponit gratiā dicens. Gratia vobis ⁊ pax ꝑ q̄ō manifeste datur intelligi q̄ sine gratia dei pax vera nūq̄ haberi potest. ysa. xlviij. c. nō est pax impijs dicit dñs.

De paupertate

Moyses pascebat oues Jethro socer sui sacerdotis madian p̄o pterquod apparet q̄ p̄prias nō hēbat q̄ alienas pascebat. Exodi. iij.

Penuriam magnā hēbat Helyas q̄n petiuit a vidua sareptana vt daret ei paululū aque ⁊ buccellā panis. iij. Regū. xvij.

De plebe pauperū qui nihil plenū hēbat dimisit Nabuzardā i terra iuda. Pauperib⁹ ḡ pepcit. Diuites ⁊ potentes occidit ⁊ captiuos in babyloniam duxit. Jere. xxxix.

Exemplū de pauptate amanda habemus a xp̄o q̄ de paupe mre nasci voluit. ⁊ paupe viro nutri

ri. Recenter fuit genitus pānis inuolutus. ⁊ in duro p̄sepio reclinatus. ⁊ post in purificatione ꝑginis glorioſe. oblationē pauperū obtulerūt. Ipſe circuiens p̄ ciuitates ⁊ caſtella nō habebat vbi caput reclinaret. Luce.ij. et Mathei.ij.

In ſermone dñi in mōte primo ponit cōmendatio paupertatis Math.v. ⁊ Luce.vi. Mirā p̄ mittit dñs remunerationē ꝓpter nomen ſuū omnia relinquētibꝫ Mathei.xix. Marci.xi.

Cōmendat paup̄ Lazarus. Luce.xvi.

Ad illā magnā cenā dñi fuerūt vocati paupes ⁊ debiles. imo q̄dam ō vīs ⁊ ſepibꝫ legunt illuc adducti ⁊ cōpulſi. Lu.xiiij.

Diſcipuli xp̄i p̄ro maiori ꝑte de ſtatu paupt̄atis fuerūt aſſumpti Mathei.iiij.

Jacobꝫ ⁊ Johannes reficiebant rhetia ſua. Et Lu.v. Lauabāt rhetia ſua.

Inter cetera xp̄i miracula vnuꝫ ponit q̄ paupes euāgelizabant Mathei.xj. eo q̄ ante aduentū dñi ita fieri ſolebat.

De peccato in

generali ⁊ diuerſis que ex pecca to conſequunt.

Demones ponūt in vinculis peccatorem ſic fuit in vinculis Joachim rex iuda q̄ cū peccaſſet coram dño aſcendit Nabuchodonoſor rex chaldeoꝝ. ⁊ vinctū duxit in babylonē. ij. Paral. vltio.

Nota hiſtoriam.

Q̄ō peccatū cauſet in hoīe erubeſcentiā patz ꝑ hō q̄ hō in ſtatu innocētie erat nudus ⁊ nō erubeſcebat. poſt peccatū ꝓ̄o ſtatim ſibi cooꝑim̄tū fecerūt. Beñ. ij. ⁊ iij.

Peccatū infatuat peccatorē. vñ adam poſt pctm̄ credebat ſe abſcondere a facie dñi. Beñ. iij.

Jtez peccatū faci hoīem timidū Unde dixit adā poſt peccatū cōmiſſum timui. eo q̄ nudus eſſez ⁊ abſcondi me. Beñ. iij.

Etiā pena tp̄ali punit dñs q̄ñq̄ peccatū. vt p̄z in filīs iſrl multoties. Jtē Jo.v. Jā amplius nope. ne de. aliquid tibi ꝓtingat.

Tanta eſt grauitas pcti. q̄ō ꝺr Hiere.xxi. nō poterat dñs vltra portare ꝓpter maliciam ſtudiorū vrorū. Enormitas ſceleꝝ clamat ꝑ vindicta ad dñm. Be. iij

Uox ſan. frīs t. Abel clamat ⁊c. Beñ. xix. Clamor ſodomoꝝ ⁊c. Etiam pctm̄ punit dñs tp̄alr vt p̄z iadā ⁊ eua. Beñ. ⁊ i chaym Beñ. iij. ⁊ in ſodomiſ. Be. xix. Pharao ꝓpter peccatū recognoſcebat ſe a dño flagellari dicens Exo. x. Peccaui in dñm ⁊ ī vos Salomonē ſapientē peccatū infatuauit. iij. Regū. xi.

De peruerſita

re quorundam.

Prima mulier ordinē nature querit. qñ de fructu vetito viro dedit. Genesis. iij.

Filij israel in deserto penuriā patientes dicebant se in egypto super ollas carniū sedisse. sed non faciebant mentionē de ḡuissima seruitute. Exodi. xvi.

Narrantibꝫ exploratoribꝫ ꝺdiciões terre ꝓmissionis. voluit ꝑpulus ꝺtra volūtatē dñi in egyptū redire. ⁊ nequaq̄ vltra ꝓcedere. Cito vero voluit post contra voluntatē dñi nimiū festinare. Numeri. xiiij.

Absalon filius Dauid ꝓp̄m cōtra patrē malicioſe cōmouit ad cōcubinas ipsius. videntibꝫ cūctis intrauit. ipm patrē suū vita ⁊ regno ꝓuare voluit. ij. Rg. xvi

Dicebat ꝓp̄s in deserto. Recordamur piſciū q̄s comedebamus in egypto gratis. Numeri. xi.

Cū tm tunc fuitute grauissima ꝑ merent. ⁊ illi in deserto pane angelorū. i cibo sapidissimo. sine labore sibi dato celicus alebant.

Noluit balaam maledicere populo quē credebat benedictū a dño. Sꝫ sunt multi q̄ plura mala dicunt de bonis q̄ de malis. Nūeri. xxij. Et mirū fuit q̄ noluit eis maledicere. sꝫ dedit ꝓsiliū. Unde a mulieribꝫ fuerūt seducti. Nūeri. xxiiij.

Quia solus Mardocheus non adorabat Aman superbū. ipse Aman ꝓcurabat apud assuerū oēs iudeos interfici. Hester. i.

De prelatis ⁊ principibus bonis.

Onus prelatus

Moyses multoties intrauit ad Pharaonē ꝓ ecclesia ꝓp̄li vt eū liberaret ab egyptiaca seruitute. Exodi. vi. vij. viij. ix. x. x. Recessurus moyses a ꝓp̄lo ⁊ iturus ad montē bonos vicarios dereliquit scꝫ Aaron ⁊ Hur. Exodi. xxiiij.

Uidens dauid angelū ꝑcutientem ꝓp̄m obtulit se ꝓ eo dicens. Uertat obsecro manus tua contra me ⁊c. ij. Regum. xxiij.

Urgente Jere. ꝓpheta ꝓp̄m pro q̄ sacrificabat dijs alienis. resp̄derunt. Ex eo tempore quo cessauimus sacrificare regine celi. ⁊ libare ei libamina. indigemus omnibꝫ ⁊ gladio ⁊ fame consumimur. Jeremie. xliij.

Orante esdra ⁊ flente ꝓpter trās gressionem populi. collectus est ad eum cetus magnus virorꝫ ac mulierū. ⁊ fleuit ꝓp̄s cū eo multo fletu ad exemplū illius. secundi Esdre. x.

Signū est q̄ deus diligit quando dat bonū ꝓlatū. Unde dixit regina Saba Salomoni. quia deus diligit ist̄. Ideo posuit te

regem sup eū. vt facias iudiciū atq; iusticiā. ij. Paral. ix.
Bonus plat⁹ debet esse quasi pater pplī cōmissi. Nam de Eleachim quem substituit dñs loco Sobne. dicit Esa. xxij. Est quasi pater habitantib⁹ hierlm. Restitit Ouias Heliodoro volenti expoliare rēplū. r depositā vi/duarum ac pupillo⁹ auferre. ij. Macha. iij.
Saluator noster dñs iesus xp̄s vbi se bonū pastorē dicit statim causam subiunxit dicens. Jo. x. Bonus pastor ani. su. dat p o. suis. Et post pauca. Nam meā po. p oui. meis. in quo dat intel/ligere q̄d exigat ab h̄ q̄ aliq̄s bonus pastor vocari mereat.
Cū saluator post resurrectiōem voluit gentem ecclesie petro cō/mittere. primo. pbauit eū dicens Jo. xxi. Symon iohā. dilig. me plus his. Et nota q̄ examinauit eū de dilectione nō de cognitione. de practica nō de theorica. de facto nō de iure.
Item nota q̄ ter dixit ei. pasce. nō tonde. vel occide. Bonus eī plat⁹ cōmissus sibi gregē dz pascere verbo r exēplo. r tpali sub/sidio. Quā viriliter paulus restitit pseudo ꝓphetis. r ap̄lis r iudeis patet Actuū. xiij.
Bonus plat⁹ debz ꝺtumaces de pplo r pestilentes excipere. sicut fecit moy. de choze. r his qui adheserūt ei. Nūeri. xvi.
Tu inquit r omnis cōgregatio testate seoz sus. deinde dixit alīs Recedite a tabernacul' impioz Paulus autem de illo qui tenebat nouercam suā ait. i. ad Chorint. v. Ego iudicaui tradere huiusmodi sathane in interitum carnis.
Jtē ad eum ptiner supbos r tumidos refrenare r hūiliare. Qō volens facere moy. increpando. dicebat. Numeri. xvi. quare nō audistis vocem domini rc̄. In hac autē arte Paulus erat valde peritus. Unde. i. ad Corint. iiij. Tanq̄ nō venturus sim ad vos sic inflati sunt. quidā veniā autem cito r non cognoscam nō sermonē eoz qui inflati sunt sed virtutē. i. ad Timothe. vi.
Diuitib⁹ huius seculi p̄cipe.
Item debet delinquētes r transgressores punire. sicut fecit moy. qñ pplus vitulum conflatū adorauit. Exodi. xxxij.
Postremo dz p vnūsis orare. sicut faciebat moy. Exo. xxxiij. dī moy. orabat dñm. Et samuel i. Reg. xij. Absit a me h̄ pctm̄ vt cessem orare p vobis. h̄ aūt paulus diligentissime obseruabat. Ro. i. Sine intermissione memoriā vri faciā semp in oratiōnib⁹ meis. Idē. i. ad Tessal. i. c. r. ij. ad Tessal. i. Oramus sp̄ p vob⁹ vt deus dignet vos vocare.

De prelatis malis r principibus.

Irit moy. ad Aaron. Exod. xxxij. c. quid tibi fecit ꝓp'l's hic. vt induceres sup eū peccatū maximū quasi multū peccaret ꝑlatus in subditos. qñ eoꝝ praue volūtati acquiesceret.

Male corripuit Heli filios suos quod multū dño displicuit. i. Regū. ij. Et tamē corripuit eos verbo sed lente. Quid ergo de illis qui malis fauent. velq dant eis occasionē peccandi.

Irē ꝓpter peccatū qđ cōmisit dauid in numeratione populi mortui sunt ex ꝓp'lo. lxx. milia virorū ij. Regū. xxiiij. c.

Quia Roboam nimis populū grauare voluit magnā ptem eiꝰ amisit. iij. Regū. xij.

Malis ꝑlatis dñs p Ezechielē cominat dicens. Ue pastoribus isrl'q pascebant semetipos. Nōne greges pascunt a pastoribus Ezechielis. xxxiij. Postea stati describit actus malorū pastorū. Lac inqt comedebatis. t lanis operiebamī. t qđ crassum erat occidebatis t qđ infirmū fuit non cōsolidastis. t egrotū nō sanastis qđ fractū erat nō alligastis. t qđ abiectū nō reduxistis. t qđ perierat nō q̄siuistis. sed cū austeritate ꝛ̄perabatis eis. Ezech. xxxiij. Proprietates malorū prelatorū tangit dñs. Mathei. xxiij.

Sciebat Py. q ꝓpter inuidiam tra. eū. i. xp̄m. t sciebat eū innocentē. tamen ꝓpter fauorē ꝓp'li et timorē cesaris tradidit illum voluntati eoꝝ. Matthei. xxvij. t Joh. xix.

De preceptis

dei t obseruatione ipsoꝝ.

Precepit dñs vt filij isrl' ponerent vittas iacinctinas per angl'os paliaꝝ q ꝯtinuā haberent mēoriā celestiū mādatoꝝ Nūeri. xv

Melius iudicauit susāna inci. in ma. hoīm q̄ꝫ perderet legē dei exponēs periculo vitam t famā Danielis. xiij.

De p̄dicatione

Irit domin⁹ esa. Clama. ne ces. q̄si. t. ex vo. t. t anū. ꝓp'o. m. scelera eoꝝ. et domui Jacob peccata eoꝝ. Esa. lviij.

Bonū cōsiliū dedit Nabucho. regi babylonis daniel dicēs. Cōsiliū. m. placeat. t. peccata. t. ele. redime. Daniel. iiij.

De penitentia.

Tamdiu mansit Maria extra castra nō processerūt filij isrl' per desertū. Numeri. xij. q nō ēbonū ire p desertū huius vite sine amaritudine pnīe. Audiēs ꝓp'l's

filioꝝ ysrael q̄ dñs esset irat⁹ ꝓpter murmurationē eoꝝ. luxit nimis ⁊ mane voluerūt plus facere eq̄ dñs p̄cipet eis. Numeri. xiiij

Ad vocē angeli imꝓperantis ꝑ'o peccatoꝝ ibūficia dei. eleuauerūt omnes vocē suam ⁊ fleuerunt. Jud. ij.

Dixerūt filij ysrael dño. Peccauimus. tu redde nobis id q̄ placet. ⁊ oīa idola ꝑiecerūt. ⁊ sequiti

Qui doluit sup miserijs eorum Jud. x.

2Manasses rex iuda vinctus cathenis ⁊ in babylonē ductꝰ egit penitentiā valde coꝝā dño. ⁊ reduxit eū dñs inbierlim in regnū suū. ij. Paral. xxxiij.

Quāuis Job esset vir simplex ⁊ rectus ti. deū. ⁊ re. a malo. tñ. dicebat. Age penitētiā ifauilla ⁊ cinere. Job. xlij.

Instante captiuitate hierlim dicebat ysa: Uocauit vos dñs ī die illa ad fletū ⁊ plāctū. ⁊ ad caluitiū ⁊ cingulū sacci ⁊c. ysa. xxij.

Al ꝓpinquāti exercitu tymothei. Judas machabeus ⁊ qui cū illo erant deꝓrecabant dñm caput terra aspgētes. lūbosq̄ cilicijs p̄cincti. ad altaris crepidinem ꝓuoluti vt sibi esset ꝓpitius ⁊ inimicis eoꝝ inimicus. ij. Machab. x. c.

Johannes bapti. in vtero sanctificatus a sanctis parētibꝰ educatꝰ fugit ī deꝝtū ⁊ ibi tam austerā vitā duxit q̄ dicebat neq̄ mādu cās neq̄ bibēs. Mat. iij. vbi dicit Ber. planc nec vestiens. q̄ pili camelorꝝ nō sunt vestis humana nec comedens. q̄ locuste non sunt cibꝰ humanus

Quā libenter recipiebat dominus peccatores ad penitentiam ex his a ꝓparet q̄ p̄dicationē suam a penitentia legīt incepisse. Mathei. iij.

Itē hoc ip̄m opa demonstrant. exempluz de Magd. Luce. vij. c. de matheo ap'o. Mathei. ix. c. de Zacheo. Luce. xix. c. de Petro ap'o. Luce. xxiij. c.

Itē p sili'tudines quas ponebat de oue que perit in deserto Mathei. xij. ⁊ Luce. xv. de dragma quā mulier ꝑdidit. Luc. xv. de filio ꝑdigo quē putabat p̄ mortuū. ⁊ postea suscitatū. Lu. xv.

De proditione

Joy filius Da

Quid vocauit soꝝorē suaz Thamar quasi de manu illius cibum sumere deberet ⁊ postea oppressit eā. ij. Re. xij.

Uocauit Absolon fratrē suum Amon ad conuiuium ⁊ occidit eum ibi. ij. Regū. xiij.

Cuz salutaret Joab Amasan. q̄ si obsecrati vellet ꝓcussit eū. in testina ei⁹ effudit. ij. Regū. xx.

Cambri dux medie ptis cōtum occidit belz dñm suum. ⁊ regna-

uit post eū septem diebus tm̄. iij Regū. xvi. videsq; q obsessus esset succēdit se t palatiū in quo erat. iij. Regum. xvi.

Helū filiū Jabes ꝓiurauit contra zachariā dñm suū t regē isrl' t occidit eum et regnauit p vno mense tantum. iiij. Regum. xv.

Quidā inimici Neemie voluerunt fedus cū eo maliciose pcutere. t cogitabant facere ei malū t dederūt ei pciū vt eum ducerēt in principiuz. Neemie. vi. Duo ianitores Assueri q in primo palatij limine residebāt voluerunt in regem iusurgere t occidere eū Hester. ij

Antiochus rex misit principem tributoz in ciuitate Juda t venit in hierm. et locutus est cū eis qui erāt int. ꝫba pacifica in dolo et crediderunt ei. et irruit repētem ciuitatem et pcussit eam plaga. i. Machab. i.

De puidentia

dei t occultis iudicijs eius.

Sciebat dominus hoiem peccatoz. t tm̄ ipsum peccabilez fecit cum impeccabilem facere potuisset. Sciebat enim ex tuz bonū occasione illi⁹ peccati elici debuisset. Gene. i. de execratione homis Uñ fratres Joseph crediderunt ipm extinguere inde prouidēte t disponēte deo ipm sup seipsos exaltauerūt. Gene. xxxvij. et xli. Laban mercedē Jacob frequēter mutauit vt ei lucrū subtraheret. qui tamē de facultatiby eius diuina volūtate ditatus est. Genesis. xxx.

Mirante Joseph. et tamē ignorante Jacob in bñdictionē filioꝝ eius sup Effraim posuit manum dexteram. et sup manassen manū sinistrā. Genesis. xlviij. Permittit dominus reprobos indurari. et electos affligi. vt aliqua miracula opetur. et inde amplī⁹ cognoscat et laudet. Exo. ix Idcirco posui te vt ostendā in te fortitudinē meā. et narret nomē meum in omni terra.

Totiēs promisit dñs terrā illaz filijs israhel lacte t melle manantez et tantū duo de illis. s. caleph et Josue. ad illā peruenerūt. Reliqui vero nō peruenerūt. sed puuli eoz tantum. Numeri. xiiij.

Moy. qui ꝑ m peccātē totiēs reconciliauit deo semel peccauit ad aquas ꝓtradictionis. t nō obtinuit p seipo. vt intraret terraz promissionis. Numeri. xx.

Samson āgelo nūciāte ꝓcep⁹ de sterili mre. postea fuit pluries p mulierē decep⁹. et ad vltimū ruina dom⁹ oppressus. Jud. xvi

Saule nō erat melioz in populo quādo a dño fuit signāter electus. et tm̄ postea cito peccauit et a deo fuit reiectus. i. Reguz. xv.

Occidit leo viruz dei qui p̄dixit

Roboaz destructionē altaris et de carnib⁹ ipsi⁹ mortui nō con medit.iij. Reguz.xiij.

Thobias post tā pie misericor/ die opa excecat⁹ est.cui⁹ causam nō intelligentes amici ei⁹ scāda lizati insultabāt ei. Tho.ij.ca.

Diuina iustitia punit interduz malos boīes p peiores sicut isrl' z iuda p Nabucho.z chaldeos ysa.x. Ue Assur ⁊ga furoz mei et bacl'us ipe ē ⁊c. Quidā scriba se obtulit ad seqndū dñm et nō fuit admissus.aliuz xp̄s inuita/ uit ad seqndū se q̄ non videbat volūtari⁹. Uñ dixit dño. dimit te me sepelire p̄rem meū. Lu.ix z Marci.xiij. Antecꝫ educeret dñs filios isrl' de egipto multo tpe affligi eos et flagellari pmi/ sit Exodi.i.ij.et.v.

Nocipo q̄ filij israel ꝓpter pec/ cata sua in deserto māserūt.xl. annis.amplius magnificat⁹ est deus qui eos taz diu pauit.z eo rū vestimenta acōsuptione cōser uauit.ac tandem eos in terram promissionis mirabiliter intro duxit. Josue.ij.

Dauid erat minim⁹ inter frēs z quasi nullius repzessionis inter eos Uñ quādo fuerūt filij ysaij vocati.iste neglect⁹ et ꝓtempt⁹ fuit.tamen domin⁹ per illum to tum pl'm gubernauit.et totam illi⁹ progeniē sublimauit.i. Re gum.xvi et deinceps.

Mirabile videt q̄ pro adul/ rio et homicidio dauid.vn⁹ tan tū paruul⁹ mortu⁹ est.ij. Regū xij.pro murmuratione vero po puli.lxx.milia hoīm corruerūt ij. Regū.xxiiij.

Moritur⁹ Dauid ordīatōnez fecit satis mirabilē Sed q̄ scri: ptura it⁹ mēdat eū su ꝓponēdū est.licet occulta.nō tamē iniusta ratōe ita factū fuisse.iij. Reg.ij

Precepto dñi.per Ezechiam.p phetam p̄fectus fuit Jeroboam sup.x.trib⁹.q̄ tm̄ populū ad ido latriā malicioſi induxit.iij. Re gum.xi.

Manasses rex hierusalē terribi lia facinora perpetrauit.postea cathenis vinctus et in babilonē duct⁹.penitentiaz agens orauit deum.et exauditus est.ij. Para lipo.xxxiij.

Satis mirabile potuit reputari quare tot regna permisit de⁹ ab Holoferne pessimo homīe sub iugari. Judith.ij.et.iij.

Tempore Antiochi epi̅phani qui hierusalem destruxit et tem plū profanauit. multos iudeos torsit crudeliter et occidit. pote rat videri multis q̄ cōfusio ma gna erat.et deordinatio in regīe vniuersi. verūtamen ex illis ma lis elicuit deus malorum puniti onem quorūdam vero correcti onem. Multorum etiam tunc interfectorū ⁊rutes z merita fue rūt tūc mlt'pl'r augmētata.i. ma cha.vi. Obsecro āt eos q̄ bñ ⁊c.

Sciebat dominus Pharaonem non obediturum mandatis suis. ⁊ tamen per Moy. ipm faciebat requiri. Exodi. v. ⁊ vi.

De prosperitate mundana

Habundantia rerū tpalium sepe fit multorū occasio peccatoꝝ. sicut in illa regione que irrigabat sicut paradisus domini. in qua habitabant sodomite pessimi. Geneſis. xiij.

Gedeon cum paruus homo esset. ⁊ in aera frumentum excuteret bonus fuit. ⁊ eum angel⁹ domini visitauit. post obtentā vero victoriaꝫ male se habuit. Judicum. viij.

Saul anteq̄ rex esset bonus fuit. ⁊ postq̄ regni gubernacula suscepit in tumuit. ⁊ mandatum domini pteriuit. i. Rꝛ. xv.

Post multas victorias de inimici obtentas. remanēs Dauid quietus in hierusalē cōmisit adulteriū. ⁊ exinde secutū est homicidiū. ij. Regū. xi.

Non erat argentū alicuius pretij in diebus salomonis. que tanta erat in hierusalē argenti abundantia q̄nta ⁊ lapidum. iij. Regum. x.

Sed nota q̄ mirabile ⁊ terribile fuit. plus ei nocuit rerū copia. q̄ pfueri tanta sapīa. iij. R. xi.

Mundana ꝓsperitas multiplicat carnales amicos ⁊ cōgregat. quos aduersitas sepe fugat. Un Thobia a cecitate sanato ⁊ dirato. venerunt consobrini eius ad eum congaudentes ⁊ congratulantes ei. Thobie. ij. quod non legūtur fecisse quando pr⁹ erat cecus ⁊ vxor eius ibat ad restrinum opus. Thobie. ij.

Idem quasi de Job. quia q̄diu durauit plaga dñi sup Job. licz venerit ad eum aliqui amici. fuerunt tamen ei ꝓsolatores onerosi. nec leguntur ei aliquid dedisse. Postq̄ autē liberatus est ⁊ dñs multiplicauit eius bona. venerūt fratres sui. ⁊ cuncti qui nouerant eū ⁊ consolati sunt eū ⁊ dederunt ei vnusquisq̄ ouem vnam. ⁊ in aurem vnam aureā. Job. xlij.

Adolescens qui quesiuit a x̄po. quō possit hr̄e vitā eternā. multas hēbat possessiones. ⁊ idcirco abīt tristis. quando deus dedit consiliū ꝓfectōis. Mathei. xix.

Ad contemnendū temporaliaꝫ abundantiā facit exemplū diuitis epulonis. Luce. xvi. ca.

De prudentia ⁊ discretione.

Finees ⁊ alij nuncij ad filios Ruben missi. discrete locuti fuerunt

et illi eos verbis prudentissime placauerunt. Exodi. xxij.
Dicentibꝫ quibusdã de Saule Num saluare nos poterit iste. ⁊ despicientibꝫ eũ. ille dissimulabat se audire. i. Regũ. x.
Abigayl prudenter placauit danid iratũ ꝓtra Nabal virũ suũ. i. Regũ. xxv.
Sapiens mulier de abela fecit recedere Joab ab obsidiõe ciuitatis. ij. Regũ. xx.
Magne sapientie verbũ. ⁊ merito approbatũ fuit illud qđ dixit zorobabel. fortiores mulieres super oĩa vincit veritas. ij. Esdre. iiij. c.
Thobias credens se cito morituꝝ dedit filio suo magne prudentie documenta Et inter alia dixit Consiliuꝫ semp a sapiente perquire. Tob. iiij.
Discrete diuisit Abraam filiꝭ suis dũ viueret portiões ne post mortẽ suã ad inuicem concertarent. Gen. xxv.
Antecꝫ moy. inuaderet terrã. p missionis misit exploratores vt ꝓsiderarẽt eiꝰ ꝓditões. Numeri. xiij.
Magne prudẽtie fuit Dauid tẽptãs si cũ armiu saulis incedere posset. i. Regũ. xvij.
Dauid corã Achis simulabat. se fatuũ. ⁊ q̃si furentẽ vt possꝫ fugere ab eo. i. Regũ. xxi.
Prudẽti cautela vsꝰ ẽ Joab vt p mulierẽ sapiẽtẽ tecbuitẽ faceret Absolonẽ reuocari. ij. Reg. xiiij.
Studiose egit Hieu ꝑphtas Baal honorare se fingens. ⁊ postea illos occidit. ⁊ altare Baal destruxit. iiij. Regũ. x. c.
Ezechias intelligens regẽ Assyriorꝫ ꝓtra hierim aduenturũ obturauit capita fontiũ extra vrbẽ rapauit muros ciuitatis bellatores suos optimis sermõibꝫ ꝓfortauit. ⁊ postea ad deprecandum deũ se ꝓuertit. ij. Paral. xxxij.

De pusillanimitate.

Qdentes filij ysrael egiptios pꝰ se timuerunt vade sed vidissent tot mirabilia facta pro eis potestate diuina. Exodi. xiiij.
Cũ Gedeon haberet in exercitu suo. ⁊ septẽ milia hoĩm clamantiũ dixit. Si qs formidolosus ẽ ⁊ timidus reuertat. ⁊ reuersi sũt de pꝰlo viginti duo milia. Judith. vij. Saul ⁊ oẽs israhelite audientes ꝑmonẽ Goliath philistei singulare certamen petentis stupuerũt nimis. i. Regũ. xvij.
Cũ audisset exercitus. Assyriorꝫ Holofernem esse decollatuꝫ fugit mens et consilium ab eis. et solo timore et metu aggitati. fuge presidium sumpserunt. Judith. xv. c.
Prophete domini. Jeremiaeꝫ parte domini prophetante hie

f

rusalē capiēdā esse. dixerūt prīn cipes ꝑsī sedechie. Rogamus vt occidat hic. Qui tanꝫ pauī/ dus ꝛ miser mīdit eis. Ecce ipse in manib vr̄is est. necꝫ enī fas ē vobis quicꝫ regē negare. Jere/ mie. xxxviij. ca.

De q̄ete ꝛ mentis illustratione.

Dixit ionathas ar migero suo nō est difficile dño saluare in multis vel in paucis. i. Regum. xiiij. Magne fidei verbū dixit. Asa. ij. Paral. xiiij. Domine non est apud te distantia vtrū in paucis auxilieris an in pluribus. Uidens Neemias tot immine re pícula ꝛ labores. edificantib dixit Deus noster pugnabit pro nobis ꝛ nos ipsi faciam⁹ opus. Neemie. iiij. Maxime fidei verbum fuit qđ dixerunt socij danielis regi Na bucho. Deus noster quē colim⁹ pōt nos eripere ḋ camīo ignis et de manu tua liberare. Dañ. iij. Dixit iudas. Machab. socijs ti/ mētib. Facile est ꝺcludi multos in manus paucoꝝ. ꝛ nō est diffe rentia in ꝺspectu dei liberare aut in multis. aut in paucis. q̄ non in multitudine exercitus victo/ ria belli. sed de celo fortitudo est .i. Machabeorum. iij.

De sabbati ob seruatione.

Obseruatio sabba ti originez traxit ex eo q̄ dicit Genesis. ij. Benedixit deus diei septimo. et sanctificauit illū quia in ipo requieuit ab omni opera suo. Sexta die filij israel in deserto colligebāt manna in dupla quātitate vt die sabbati vacarent ab omni opere. Exodi. xvi. Preceptū de sabbati obseruatōne in lege frequēter repetit. vt hō illud diligēter obseruet. ꝛ vt ve/ ram requiez adipisci laboret. vt patz. Exo. xx. c. Exo. xxxi. c. Le. xix. ca. Leuiti. xxiij. cap. Leuiti. xxvi. c. Deu. v. ca. Neemie. ix. c. Esai. lvi. c. Jere. xvij. ca. ꝛ ꝑ oēs ꝓphetas Homo deprehensus col ligere ligna die sabbati. fuit pce/ pto domini lapidatus a populo Numeri. xv.

Uidens Jere. homies torcula/ ria. calcantes ꝛ onera portantes ꝛ emētes venalia in sabbatis ob iurgauit eos tanꝫ diem sabba/ ti ꝓphanantes. Neemie. xiij. Judas machabeus et socij eius pugnantes cōtra Nichanorē et exercitum suum interfecerunt ve re nouem milia hominum. Ce/ teros autem fugere cōpulerunt. Sed non perseuerauerunt inse/ quentes. eo q̄ erat ante sabbatū

ſ. Machabeoꝝ. vij. c.
Die ſabbathi offerebantur duo agni. Dieby vero aliꝭ tm̃ vnus niſi in ſolennitatibus ⁊ kalendis. ad deſignandum q̃ in feſtꝭ abundantius deum laudare debemus. Numeri. xxviij.
Mulieres ſancte que parauerunt aromata ad vnguendū corpus dominicum. ita diſtricte ſeruabant ſabbatuz. vt tali die noluerunt tam ſanctum opus facere Luce. xxiij.

De diuerſis ſtrage hominum.

De ſexcentis trib⁹ milibus. quingentis q̃nquaginta hominum bellatoꝝ a. xx. annis ⁊ ſupra. qui numerati ſunt. Numeri primo capitulo. Nullus intrauit terram promiſſionis. exceptis Caleph ⁊ Joſue. Sed omnes interierunt varijs calamitatibus in deſerto. Numeri. i.
Occaſione vxoris leuite fuerunt occiſa. lxv. milia hominum bellatoꝝ preter mulieres ⁊ paruulos qui omnes in tribu Beniamin perierūt. Jud. xx.
In diebus Hely quando fuit capta arcba teſtamenti domini. ceciderunt de Iſrael triginta milia hominum pugnatoꝝ. i. Regum. iiij.
Occaſione ſuperbi ⁊ crudelis Aman. qui propter ſolum Mardocheum voluit cunctos iugulate iudeos. occiderunt iudei in regno Aſſueri. lxxv. milia hominum quos ſuos reputabant inimicos. Heſter. ix.
Tanta fuit cedes hominum in Hieruſalem. quando Antiochus cepit eam q̃ in triduo fuerunt. lxxx. milia hominum interfecti. xl. milia victi. non minus autem venundati. ij. Machabeoꝝ. v.
Aduerſus Galatas in Babilonia ſeptem milia hominum tantum preualuerunt in. C. lxxx. milia hominum propter auxilium de celo illis datum. ſecūdo Machabeoꝝ. octauo. Uide ſecūdo Machabeoꝝ duodecimo cap.
Maximam cedem fecerunt filij iſrael de Madianitis precepto Moy. q̃ per predam quam rapuerunt poteſt deprehendi. quia xxij. milia virginum ſunt inuenta. omnes autem mulieres corrupte. ⁊ maſculi fuerunt iugulati. Numeri. xxxi.
Miſit Jonathas demetrio apud Antiochiam tria milia virorum in auxilium contra illos de ciuitate qui volebant demetriuz occidere Et occiſa ſunt in die vna de Antiochenis. C. milia hominum. primo Machabeoꝝ. xi. ca vide. ij. Machabeorum. x. ca.

Ab octauo capl'o secūdi. Ma/cha. legunt multe victorie qs habuit iudas mach. in quib⁹ fue/runt occisi de inimicis. cc. xxxvi. milia hominum.

De seueritate

dei ⁊ contra delinquentes.

Olia popul⁹ amelech voluit impedire fi//lios israhel eūtes in ter//ram pmissiōis. dixit dñs ad moysen. Delebo memoriaz amelech de sub celo. Exo. xvij.

Propter vitulum quē adorauit pl'us cecidērūt vna die. xxiij. milia hominum. Exo. xxxij.

Percussit dñs Mariam lepra. qz locuta est cōtra moy. Nu. xij.

De sexcentis. M. virorū q nūe/rati sunt nullus intrauit terrā p//missionis ꝓpter eoz pctā. preter Caleph ⁊ Josue. Numeri. xiiij.

Sic enim minatus est eis dñs. Misit dñs serpētes ignitos in pl'm. quia teduerat eos itineris ⁊ laboris ⁊ dixerunt. Cur eduxi//stis nos ⁊c. Numeri. xxi.

Heli filios peccantes corripuit sed lente ꝓpter qō ipse ineis pu//nitus fuit. i. Re. iij. ⁊ iiij. Quid ergo de illis qui filios nō corripiunt sed ad malū incitant verbis et exemplis.

Ozias rex iuda cepit thuribulū ⁊ more sacerdotū voluit adolere in cenīz. statumq; ozta est lepra in fronte eius. ij. Paral. xxvi.

Quia ezechias ostendit thesau//ros suos regi babylonis a misit eos Cū. cū illi de terra lōginqua venisset. iiij. Regum. xx.

Dauid pl'm fecit numerari ⁊ in de elatus est. quare. lxx. milia ho minū mortui sunt. ij. Re. xxiiij.

De spe ⁊ longa

animitate.

Ultis ānis expe/ctauit Abraha anteq; ha/beret de Sara. qz iā cen//tenarius erat quādo natus est ei ysaac. Geneſis. xxi.

Item a pmissione p̄ facta abrae vsq; ad ingressū semis sui in ter//ram pmissionis. fluxerunt anni pl'es q̄ quadringēti. xl. Geneſis xv. c. ⁊ Actuum. vij.

Afflictus corpe filijs orbat⁹ de//risus ab amicis ⁊ rebꝰ oīb⁹ spoli atus. dicebat sctōs Job. Etiā si occiderit me in ipo sperabo. Job xiij. Permisit dñs filios israel ī egypto flagellari longo tpe ⁊ af fligi. ⁊ postea p desertū tempta//ri. xl. ānis añq; venirēt ad terrā pīb⁹ ꝓmissā. Nūe. xiiij. c. Deu tero. xix. c. psal. xciij. Amos. ij. c. Cū esset Susāna duoz pb⁹oz iniquo ꝺdemnata testimōio. ꝺz tamē de ea q̄ erat coz eius fiduci am habens in dño. Dañ. xiij.

Unus illoz̄ septez fratrū postu latus a tyrāno. līguā cito ꝓtulit

⁊ manus continuo extendit ⁊ cū fiducia ait. E celo i[n]a possideo. sed propter dei leges ipa despicō qm̄ ab ipso me ea recepturū spero. ij. Macha. vij.

Monet ap'lus timothe. vt precipeat diuitib9 non sublime sapere. neq; sperare in incerto diuitiarum. sed in deo viuo. i. ad Thimoth. vi.

De sepulturis.

Oluit Jacob sepeliri cū malis hominibus in egypto. sed adiurauit Joseph vt eum mortuum ad patruz suorum sepulchra differret. Gen. xlix.

Hoc ipz repetijt post benedictionem filiorum instante. s. morte sua. q; Joseph sollicite impleuit Gen. xlix.

Exiēs Moy. de egipto tulit ossa Joseph secum. Exodi. xiij.

De spiritib9 malis

Spiritus dei malus exagitabat Saul. i. s. Regum. xvi.

Demoniū occidit septem viros Sare filie Raguelis. ꝫ fuit electū p boni angeli Raphaelis aduentū. Thobie. viij

Laudes demoniū licz veras dominus recusabat. Mar. i. c. ⁊ dicebat. obmutesce ⁊c. Sic'r legit Luce. iiij. increpās no sinebat ea loqui ⁊c

Paruā ptātē spūs malign9 hre ꝺstat. q; nō potuerūt intrare portos. nisi prius a xpo optēta licencia. Mathei. viij. ⁊ Luce. viij

Spūs mali dicūtur esse ꝺi. quia sunt in ptāte dei. ⁊ p deū tm̄ pnt q̄cquid possunt. vt patz Job. i. c.

De scriptura sancta

Saluator noster tēptat9 a diabulo p scripturā rm̄dit. ⁊ ipm tēptatorē triplici auctoritate ꝺfudit. Mathei. iiij. Luce. iiij. ⁊ Mar. i. ca.

Itē p scripturā defendit discipulos suos ꝺ phariseos. Mat. xij.

Nō legistis q̄d fecerit dauit qñ esurijt. q̄ historiā hēt. i. Rg. xxi. c

Principes sacerdotū ⁊ iuste arguentes dm̄m. ipos dns mlrocies p scripturas cōuicit. Mat. ix. ⁊. x.

De societate bonorum.

Considerandum valde est q; si iueti fuissent. x. viri iusti in quācz ciuitatib9. propter illos pepcisset dns vniuersis. Gen. xviij.

Bñdixit dns domui egiptij propter Joseph. ⁊ mlriplicauit. Genesis. xxxix.

Homines deū metuentes vole/
bat secū habere thobiā in conui/
uio. Thobie. ij.
Dicebat Sara vxor Thobie in
nouis nuptijs cū ludentib⁹ miscui
me. neq; cū his q̄ in lenitate am/
bulant. me p̄bui. Thobie. iij.
Audito crudeli mādato regis q̄
debebāt interfici cūcti sapientes
babylōis. Daniel iuit ad socios
suos vt quererent simul a domi
no misericordiā. & reuelata ē no/
cte visio Danieli. Uñ occasiōe
Danielis serui dei pepcit rex magi
& sapientib⁹ babylonis. Danielis. ij.

De societate ema
lor vitanda

SAlubriter exiuit
Abraam de calda vbi
erant hoīes corrupti ido
latria. Uñ postmodū hocip̄m p
bñficio dñs ei cō memorat dicēs
Ego dñs qui eduxi te de bur cal
deor. Beñ. xi. c.
Quādiu fuit Abraam cū puer
hoīb⁹ in bur caldeor nō legit ei
dñs apparuisse licet bon⁹ fuisse
credat. iz postq̄ ide exiuerat ml/
tocies fuit diuinis apparitōnib⁹
visitat⁹. Beñ. xij. & x. & ix. xxv.
Jugiēte iacob malū frēm suū do
min⁹ mltipliciter p̄fortauit. Be
nes. xxxij. Noluit iacob ambula
re cū malo fratre. licz placasiz eū
mūeribꝫ. & ille satiz instaret. & sig
na dilectōis oñderet. Beñ. xxxij
Amicicia quā habuit Amon fi
lius Dauit cū Jonadob. dedit
ei viā ad hoc q̄ Thamar sororē
suā oppримeret. ij. Regū. xiij.
Rex iuda fere fuit occisus vadēs
cū Achab ad p̄liū. ij. Regū. xxij.
Et rep̄hēsus fuit p̄ pphetaz dñi.
dicētē impio p̄bes auxiliū. & his
q̄ oderunt dñm amicicia iūgeris
Et idcirco irā dñi merebaris &c
ij. Paral. xix.
Quādiu Judas machabe⁹ cōfi
dēs de diuino auxilio gessit bel
la pro pplo suo bñ succesit ei Cū
vo p̄stituit amicicia cū gētib⁹ ro
manis. licet tūc potentissim⁹ eēt
vict⁹ statim fuit. & in bello cecid/
it. i. Machabeo. ix.
Plures mali iterdū in vnā ma
lā societatē p̄ducūt. vt bonis in
ferāt nocumentū Ita cōcordaue
rūt Balach & balaam. ad male
dicendū filijs israel. Nūeri. xxij.

De suspicione
& falsa crudelitate.

HElchana videns
Annam lab ia mouere &
nullū verbū extra profer
re. estimauit eam esse temulentā
.i. Regum. i. Postq̄ rex Assue
rus turbatus fuit contra Amā.
& ille iacebat sup lectū. Hester
ad rogandū eum pro anima sua
impoluit ei rex q̄ ipo p̄sente vo/
lebat eā oppримere. Hester. vij

Videntes discipuli dominū super mare ambulantez putauerūt eum fantasma esse. ⁊ pre timore clamauerunt. Mathei. xiiij. ca. Mar. iiij

Ut viderunt barbari viperam pendentem in manu pauli dicebant ad inuicē Utiqz homicida est homo iste. ⁊ estimabant eum in timore conuertendū. ⁊ subito casurū ⁊ mori. Actuū vltimo. c.

De superbia.

Quonia eleuatum fuit cor Nabuchodonosor regis babylonis. ⁊ spiritus illius confirmatus ad superbiam depositus est de solio suo. ⁊ gloria eius ablata est. Dañ. v. Balthaser filius Nabuchodonosor aduersus dñatorē celi eleuatus est. ⁊ ideo interfectus est. Dañ. v

Nichanor veniēs ad pugnādū contra iudā ⁊ socios eius ita credebat est securus de victoria q vēdidit iudeos añqz in cāpo videreteos. ij. Machab. viij

Nichanor iudeis dicētibus .ē deus potēs in celo qui iussit agi septimū diem. ego inquit potens sum sup terram qui impero summi arma ⁊ negocia regis implere. ⁊ post cito fuit victus a iuda. ij. Machabeor. xv.

Nabuchodonosor supbe iurauit q defenderēt se ab illis q ei imperio subiugari nolebāt quasi i iuria passus ab eis. Judith. i.

Eua propter appetitū excellencie cum audisset a serpente. eritis sicut dij. de ligno vetito comedit Genesis. iij.

Libido dominandi quam habuit Jeroboam timens ne populus reuerteretur ad domū dauid fecit eum excogitare vitulos aureos quos fecit a populo honorari Et maluit eos recedere a do vero qz a domino suo. iij. Regum. xij.

Superba nimis verba misit rex Assyriorum ad Ezechiam quā do dixit. Neqz deus neqz homo posset eum liberare de manu sua iij. Regū. xix.

Aman superbus volebat coram se genu flecti Ex nota q illa superbia in illo toro mala causauit vt iratus ⁊ indignatus existeret ⁊ omnia que habeat quasi nihilum reputabat. Hester. iij. ⁊. v.

De temptacioē

Petiuit Sathan a domino vt Job tangeretur in rebus ⁊ liberis ⁊ persona in quo possunt notari. calliditas ⁊ malignitas ⁊ infirmitas inimici. Job. i. ⁊. ij.

Spūs mēdax freqnter in tēptatōe mentit. Un dixit Eue. Neq qz moriemini. Gen. iij

Temptacio domini nos instruit ad vincendū omnegenus tēptatões .fuit enī tēptatus de tribꝰ ad que possunt reduci oīs tem ptatões .Et nota q̄ nō p̄ potencīā. sed p̄ scripturā tēptatorē vi/ cit. Math.iiij.ꝛ Luce.iiij.

Qđ deus inter dum temptat homines.

Temptauit deus Abraam.ꝛ dixit adeum Tolle filiū tuū ꝛc̄. Be/ nesis.xxij.

Post q̄ Thobias fuerat excecatus. Thobie.ij.dr̄.ibi. Hāc aūt temptacionē ī dīs p̄misit euenire vt posterꝭ daretur exemplū paciencie.

Propter grauissimas passiões quas passus fuerat sanctus Job dicebat de seipō probauit me q̄ aurū quod per ignē transit. Job xxiij

qđ homo non debet tēptare deum

Sciebat dauid se esse vnctū in regē. ꝛ q̄ deberet regnare. post Saulem Juxta illud qđ p̄miserat sibi Samuel non tñ cōmittebat se discrimini. sed faciebat ad sui custodiā quod debebat. i. Regꝭ xxij. ꝛ deinceps.

De re quā Paulus potuit p̄ humanā industriaꝫ facere nolebat miracula expectare. Uñ apđ damasc cū insidiarentur ei iudei fecit se per murū in sporta dimitti Actuū .ix.

Jtē cū astrictū locis vellet tribunus eū facere torqueri .dixit se eē ciuem romanū .Actuū .xxij.

Rursus dixit se esse phariseū vt poneret dissessionē inter iudeos Actuū .xxiij.c.

Jtem cum haberet iniquū iudicē cesarem appellauit. Actuū. xxv.

Ozias statuit cū p̄plo vt transactis q̄nq̄ diebꝰ nisi veniret auxilium traderet se Holoferni Dixit autē Judith p̄sbyteris ciuitatis. Et q̄ estis vos qui temptatis dñm. Nō ē iste sermo q̄ misericordiā p̄uocꝫ ꝛc. Judith. xiij

De tribulacionibus ꝛ earum vtilitatibus

Paulus creuit Joseph in exilio pauperꝭ sue q̄ creuisset inter fratres suos in die natiuitatis sue. Genes .xli.

Filij israel creuerūt ex oppressionibus pharaonis .Exo.i.

Torotpe principatus Josue quādo filij isrl̄ grauissima p̄lia habuerūt .nō legim⁹ a dño recessisse. sz cito postq̄ in abūdancia ꝛ q̄ie/

te fuerunt. Jud. primo.
Fratres Joseph locuti sunt ad invicem. merito hec patimur. quia pec. in fratrem nostrū ⁊c. Et id circo venit super nos tribulacio. Gen. xlij.
Voluit dominus vt viri iuda affligerēt a rege egipti. vt scirēt distāciā ſuitutz dñe ⁊ ſuitutz regz terrem. ij. Para. xxij
Sanctificatus in vtero ⁊ spiritu prophetie plenus dicebat de se q erat vir rixe ⁊ discordie in vniuersa terra. ⁊ q omnes male dicebant ei. Jere. xx. c. Pro veritate nota quā pl'o predicabat quandoqz percussus. Jere. xxij
Pluries icarcerat⁹ Jere. xxxvij ⁊ tandem ab ipo pl'o occisus et lapidatus
Exul ezechiel in caldea i medio captiu oz vidit mirabiles dei visiões. Unde apparet q in tribulacionib frequenter deus hoiez consolat. Ezechie. i. ⁊ deinceps
Unde apparet deum esse cuz bonis in tribulacione. per illos tres socios cum quibus vidit quartum sil'em filio dei. Dañ. iij
Antiochus cum esset sanus fuit crudelis homicida ⁊ superbus. Postea pcussus a domino grauissima ⁊ insanabili plaga prepositum. ⁊ verba mutauit. secundo 2Machabeoz. ix.

¶De timore dei.

Vt inter peccatores pessimos bonus fuit. ⁊ inde egiens cum filiab suis i mōte peccauit. Ge. xix
Non debet homo ꝓfidere in pbitate parentū Abraam enī plures habuit malos filios. vnū bonuz. Gen. xvi. c. ⁊ ad Saliaras iij. c. Samuel habuit duos malos. i. Regū. viij. David eciam multos malus. ij. Regū. xiij. ca. Salomon vnū malū ⁊ stultuz iij. Regū. xij. c. ⁊ de multis alijs habentur exempla.
Post trāsitū maris rubri ⁊ submersionē exercitus Pharaonis dicitur. Exodi. xiiij.
Timuit populus dominū ⁊ crediderunt dño ⁊ moysi seruo eius
Homines quos misit rex babylonis ad habitandū samariā nō timebāt dñm. ⁊ imisit in eos dominus leones qui interficiebant eos. iiij. xvij.
Thobias inimioz ⁊ amici sui cuz timore domini conuiuiū nupciarum exercebant. Thobie. ix
Defectus timoris dei est causa peccati. Ideo dixit Abraam ad Abimelech. Cogitaui mecū dicens. forsitan non est timor dei in loco isto. ⁊ interficient me ⁊c. Gen. xx. ¶ Cū plagis primeretur Eliazarus ait. dñe tu scis q cum a morte possem liberari duros corpis sustineo dolores. sm aiam ꝓpter timorē tuū liben-

ter hoc patior.ij.Macha.vi.
Si timēdus est alicꝫ dñs.quia multa bona donare pōt timen/dus multo magis est deꝰ q̄ suma bona pōt donare.Thob.iij.
Noli timere fili ꝛc̄.Multa bona habebimus si timuerimꝰ dominū.Itē q̄ pōt mala inferre Et ꝑter hꝫ Math.x.Timete eū q̄ pōt aiaz ꝛ corpꝰ mittre ī gehēnā.

Be timore quo mali timent bonos

Videns Saul qđ dñs eēt cū Dauit cepit eū timere.i.Regū.xviij
Herodes metuebat Johannem sciens eū virū iustū.ꝛ custodiebat eum.Mar.vi.
Egiptij ꝓsequntes filios isral qui ibāt ꝑ mediū maris dixerūt.fugiamus isrl'em Dñs pugnat ꝓ eis.Exo.xiiij.
Audierunt adūersarij q̄ patus esset Jonathas cū suis in bello.timueruut et formidauerunt in cordi suo.i.Machabeoꝝ.xiij

Qđ veritas odium parit.

Iratus est Saul ꝓtra Jonathā filiū suū excusantē dauit innocētem.ꝛ qui nullū malū moliebat ꝓtra Saul.i.Regū.xx.
Balach ret moab mlt̄ū dolebat qñ Balaā bonā dicebat de filijs isrl' licet essent vera.Et ꝓpterea ipm nō honorauit decreuerā inquit honorare te.Numeri.xxiiij
Joathā filius Gedeonis fugit a facie Abimelech cū dixisset ꝯbū de eo.ꝛ de his q̄ male eum elegerant.Jud.ix.
Achas oderat Micheam pro/phetā.q̄ dicebat ei veritatez.iij Regū.xxij.Odi eū qui nō pro/phetat bonū.sed malū.
Johannes increpabat herodem dicens .nō licet tibi habere vxo/rem fratris tui.Et ipe fecit eū poni in carcere.et posta decollari Mathei.xiiij.ꝛ Mar.vi.
Ad imperiū regis Joas lapidatus zacharias filius a Joiade.q̄ regē ꝛ principes arguebat ꝑ eo/q̄ dñm dereliquissent.ij.Paralipo.xxvi.

q̄ sancti viri ꝑ mittūt aliqua licet nō bona ꝓpter maiꝰ malū vitandū.

Moyses permisit dari libellū repudij odiosis vxoribꝫ iudeorū q̄ timebat in eis vxoricidiū.Deut.xxiiij.ꝛ Mathei.xix.c.
Helyseus ꝓmisit q̄ filij ꝓphetarū quererēt heliā ne forte spiritꝰ dñi ꝓiecisset eū cū tm̄ sciret q̄ illi laborarēt inuanū.iij.Regū.ij.

Be beata virgine figuratiue.

Beata virgo libera

Beata virgo liberauit nos de prāte dyaboli Et ħ figuratū fuit ī duobus libris veteris testamēti in illis duabꝰ dñabus Hester ⁊ Judith. Dic qūo vna liberauit Bethuliā. alia ꝑplm iudeoꝝ.

Be voto.

Et Arab pugna:

Et Arab pugnauit ꝯra israel ⁊ victor extitit tulitq; ex eo ꝑdaz. Ar. isrl voto se obligauit dño. ⁊ post ea vicit eū. Numeri. xxi.

Orauit Anna dñm flens largiter ⁊ votū vouit dicēs. Dñe deꝰ exer. si dederis an. t. sexū virilem dabo eū dño ⁊c. i. Regū. i.

Viri q̄ erāt in naui vbi fuit Jonas timuerunt timore magno ⁊ imolauerūt hostias dño. ⁊ vouerunt vota. Jone. i.

Crudele votū ⁊ impiū fecerūt illi iudei q̄ dixerūt principi sacerdotū deuocīōe deuouimꝰ nil gustantes donec occidamꝰ paulaz. Actuum. xxiij.

Pugnaturus Jepthe cōtra filios Amon. votū vouit Dño dicens. Si tradideris filios Amō in manus meas ⁊c Jud. xi.

Heliodorꝰ volēs erariū spoliare ⁊ depositā de templo auferre. fuit virtute diuīa grauiter flagellatus. deīde sanatꝰ ꝑ oratiōez onie Hostia deo oblata ⁊ votis. magnis ꝑmissis repedauit ad regez. ij. Macha iij.

Postq̄z ꝑcussus fuit a deo antiochus grauissima et in sanabili plaga pollicitꝰ est iudeis. ⁊ templo hierosolimorū. mirabilia se facturū. ij. Machab. ix.

Be virga.

Apphendit moy.

Apphendit moyses caudā q̄ ipsa est in colubrū Rursū apphendit serpētem ꝑ caudā. ⁊ versus est in virgam. Exo. viij ca. Hoc exponet btūs Ambrosius sup Beati immacu. de descensu xpi. in tumulum. ⁊ de eius resurrectione.

Contra voluptatem.

Filij Hely ꝓpter voluptatē mortui sūt tēporaliter et spiritualiter. vt apparet. qz mortui sunt mala morte. nota hystoriā. i. Regū. ij

Be ydolatria.

Videns populus.

Videns populus q̄ morā faceret moyses. descendēdi de mōte. cōgregatꝰ adūsꝰ aarō dixit. fac nob deos q̄ nos p̄cedāt. Exo. xxxij

Fornicatus est populus filioz cū filiabꝰ moab. que vocauerūt

eos ad sacrificia sua. Et illi cõmederũt ꝛ adorauerũt deos eoꝝ Numeri.xxv.

Cũ iam esset senex Salomon deprauatũ est cor eius p mulieres. ita vt sequerẽt deos alienos. nec erat pfectũ cor eius ꝛc.iij. Re.xi

Nõ suffecit Achab regi israel vt ambularet in pcis Roboã. sed insup seruit Baal ꝛ adorauit eũ iij. Regum.xvi.

Manasses rex Juda adorauit omnẽ maliciã celi. ꝛ coluit ꝛ erexit aras baal .iiij. Regũ xxi.

Mortuo Josue filio Num filij israhel fecerũt maluz in cõspectu dñi. ꝛ seruierũt baaliz ꝛ astaroth ꝛ dimiserũt dñm deũ patꝝ suoꝝ Judi.ij.ca.

Fornicat⁹ est ois pl's in ephoth qõ fecerat Gedeõ. ꝛ oĩi domni sue m ruinã. Judi.viij.

De ypocrisi ꝛ simulacione.

Cor ieroboam mutato habitu venit ad ahiam prophetam. Cui ille. Quare aliã teeẽ sil'as .iij. Regũ xiiij Byesi fam'lus helisei sil'auit dñm suũ indigere duplici veste. p duobus adolescentib⁹ ex filijs pphetaꝝ. iij. Regum. v.

Cũ veniss̃et appolonius hier'm missus ab antiocho pacez simulans ꝗeuit vsq; ad diem sabbati ꝛ tũc feriatis iudeis p̃cepit suis arma capere ꝛ oĩs qui ad spectaculuz venerant trucidauit. scdo. Machabeoꝝ. v.

Elimã magnũ Paulus de ypocrisi notauit ꝛ fallitate dicens O plene oĩi dolo. ꝛ omni fallacia. fili diaboli. inimice oĩis iusticie. nõ desinis vias dñi rectas peruertere. Actuũ. xiij

Amon filius Dauit simulauit languorẽ vt posset decipe Thamar quaz libidinose amabat. ij. Regum. xiij. ca.

Quãuis diuĩa sapiencia generaliter impiz detestet. Prouerb. viij. tamẽ spẽaliter ypocritis comminatur multociẽs in euãgelio. Ue vobis pharisei et ypocrite. Mathei. xxiij.

Bezelobonocõtra peccatores.

Seuiebant filij ia cob obstupzũ Dine sororis sue p siche no p̃resse. Geneſis. xxxiij.

Multũ placuit deo zel⁹. Finees filius eleazari qñ pfodit virũ cũ muliere madianite. licet eẽnt magni ꝛ nobiles Numeri. xxv.

Congregati sunt filij isr'l. ꝗsi vir vnus ad vindicandã gue scelus qõ fecerãt viri de Gabaa beniamin p vxore leuite. Judi. xx.

Deprehensus ẽ achab eo q̃ benadab regẽ syrie. virũ morte dignũ indiscrete misit abire. iij Re. xx.

Uidens Neemias viros ducē/
tes vxores alienigenas obiurga
uit eos ⁊ maledixit. ⁊ verberauit
eos. ⁊ decalcauit. Neemie. xiij.
Surrexit Mathathias et dixit.
Ue mihi vt quid natus sum vide
re afflictionē ꝑpli mei ⁊c. Et sec̄
tur. de zelo eius feruentissimo et
mirabili ꝓbitate. qñ crucidauit
hominē super aram idolis īmo/
lantē. i. Mach. ij.

De zelo indis/
creto.

Abisay filius Sar
uie voluit amputare ca/
put Semey maledicen/
tis Dauit ꝓsecutionē Absolon
patienti. sed non permisit dauit
ad aliquid mali in ferretur illū. ij
Regū. xvi.
Filij prophetaꝝ coegerūt Heli/
seum vt mitteret ad querendum
dominū suū Helyā. ne forte spi/
ritus domini proiecisset eum in
vnum montium aut vallium. iij.
Regū. ij.
Multū zelabant pharisei ꝓ ob
seruacione sabbati quando vi/
debāt dominū in firmos illa die
curantē. Mathei. xij. c. Mar. ij
iij. vi. c. Luc. iiij. vi. xiij. ⁊ xiiij. c.
Jo. vij. ⁊ ix. c.
Scribe ⁊ pharisei amplius zela
bant ꝓ traditōibꝫ suis q̄ diui
nis mādatis. Mat. xv Mar. vij
Item plus ꝓ auro templi q̄ ꝑ
ipō templo ⁊ ꝓ dono altaris.
q̄ ꝓ ipō altari. Mathei. xxiij

finis.

¶ Expliciunt exempla sacre scri
pture ordinata fm alphabetum
vt possint que sunt necessaria in
materys sermonū ⁊ predicatio/
nū facilius a p̄dicatoribꝫ inueniri.

¶ Incipiunt capitula.

De abstinentia folio. i.
Di accidia fo. eodem
De ambitiosis. fo. eodem
De apparitionibus facti antiqs
patribus folio. ij.
De adulatione. fo. eodē
De affectu carnali. fo. eodē
De aspectu incauto. fo. eo.
De acceptione munerꝫ. fo. eo.
De actione gratiarū ꝓ benefi/
cijs acceptis ab hoīe fo. iij.
De anime inmortalitate fo. eo.
De amicicia fo. eodem
De angelis bonis fo. eodem
De auctoritate sacre scripture.
folio iiij.
De astucia mala ⁊ callidirate. fo
lio eodem
De auaricia fo. eodem
De audiēdo verbū dei fo. v.
De benignitate dei ad seruos
suos fo. eodem
De bñdictōe hoīs ad deū fo. vi
De bñdictione dei fo. eodē
De benedictione hominis ad
hominem fo. eodm
De blasphemia ꝫ deū fo. eodē
De bello tpali ⁊ victoria diuini
tus data. fo. eodem

De bõis latẽtibꝫ iter malos. vij.
De castitate fo.eodem
De cultu dei ꝛ oratõe. fo.eo
De ꝯfessiõe peccati. fo.viij.
De cõtẽplatõe. fo.eodem
De ꝯstãtia ꝛ pseuerãtia ī ꝓpositꝫ
De correctõe fraterna fo.viij.
De cõpassiõe, fo.eodem
De ꝯsolatiõe diuina fo.ix.
De ꝯsilijs ꝛ psuasiõibꝫ malꝝ. eo.
De ꝯsilijs bonis. fo.eodem
De dilectiõe dei fo.x.
De dilectiõe ꝓximi. fo.eo
De derisiõe ꝛ ꝯuicijs fo.eodẽ
De detractoribꝫ ꝛ maledictꝫ. eo.
De duricia ꝛ obstinatiõe fo.xi.
De discordia ꝛ ira fo.eo.
Cõtra legẽ dei delinqntes eo.
De exhortatõe bona fo.eo
De electiõibꝫ fo.xij.
De eruditõe liberoꝝ fo.e.
De fide q̃ de deo ẽ hñda fo.e.
De fidelitate homi ꝓuãda xiij
De fortitudie adfaciẽdũ malũ.e
De fortitudie ꝛ strẽnuitate. e.
De gula ꝛ ebetate. fo.eodez
De gtijs agẽdis ꝓ bñficijs xiiij
De honore parentũ fo.eoꝺ
De homicidio fo.xv.
De hospitalitate fo.eodem
De humilitate fo.eo.
De iactantia. fo.xvi.
De ingratitudine. fo.eodez
De inuidia. fo.eo.
De impacietia ꝛ murmure xvij.
De inimicitia ꝛ odio fo.eo.
De ira ꝛ furore fo.eodem
De ieiunio xpi fo.eo.
De ira hoīs ꝓ zelũ fo.xviij.
De ira goīs ꝓ vicijs fo.eodem
De iudicijs hoīm recte ꝗ ꝑ pus.e.
De iustitia ꝛ eqtate fo.xix.
De iudicijs temerarijs fo.eo.
De lachrimis siue flectu. eo
De liberalitate. miscꝺia. ꝛ beni/
gnitate fo.eodẽ
De luxuria ꝛ incõtinẽtia eo.
Cõtra legẽ dei delinqntes eo.
De maledictõne hominis ad
homines fo.xx
De magnimitate ꝛ ꝯfidẽtia.eo.
De matrimonio. fo.eodem
De mendatio fo.eode n
De mia ꝛ liberalitate fo.xxi
De mobilitate ꝛ in cõstãtia e.
De miracul' dina potẽtia factꝫ e.
De morte xpi in figura. fo.xxij
De morte in generali fo.eo
De morte iustoꝝ fo.eodem
De morte maloꝝ fo.eodem
De mliez ꝛ viroꝝ curiosita. xxiij
De mulieꝝ fallacijs. folio.eo
De mulieꝝ audacia. fo.eo.
De mulierũ fide fo.eodem
De mulieꝝ fortitudine fo.eo.
De mulierũ ornatu fo.eodem
De mulierum pietate. fo.eoꝺ
De mulierũ sapientia. xxiiij.
De mulierũ stultiloquio. eo.
De neqcia tyrannoꝝ eodem
De reuerẽtia tẽplo exhibẽda.eo.
De recta itẽtõe hñda ī ope. eo
De obediẽtia. folio.xxv.
De oppssiõe bonoꝝ ꝑ malos.e.
Nõ deus respicit plus ad operã
tem q̃ ad opus. folio.eo.

Fo. XXXIX

De operatione bona. fo.xxvi.
De oratione fo.eodem
De patientia ⁊ mansuetudine in aduersis fo.xxvij.
De pace ⁊ ꝯcordia fo.eo.
De pauptate fo.eodem
De peccato in generali et diuersq̃ que ex pctō ꝓsequũt. xxviij.
De puersitate quorũdã fo.eo.
De plat̃ ⁊ pncipibꝫ bõis. eodē
De plat̃ ⁊ pncipibꝫ malꝝ. xxix.
De p̃ceptis dei et obſuatiõe ipſorum fo.eodem
De predicatione. fo.eodē
De penitentia. fo.eodem
De proditione folio.xxx.
De prouidentia dei et occultis iudicijs eius fo.eodem
De pſpitate mũdana fo.xxxi.
De prudentia ⁊ discretõe eodē
De pusillanimitate. fo.xxxij.
De q̃ete ⁊ mẽti alluſtratiõe. eo.
De ſabbati obſuatiõe eodē
De ſtragebom̃ diũſa fo.xxxiij
De ſeueritate ðí ꝯ delinq̃ntes.e.
De ſpẽ ⁊ lõganimitate. fo.eo.
De ſepulturis. fo.xxxiiij.
De ſpiritibꝫ malis. fo.eodē
De ſcriptura ſancta. fo.eo.
De ſocietate bonorꝫ. fo.eo.
De ſocietate malorꝫ vitãda e.
De ſuſpitõe ⁊ falſa crudelitate.e
De ſuperbia. fo.xxxv
De temptatõe fo.eodem
Qð deꝰ iterdũ tẽptat hoĩes .eo.
Qð hõ nõ dz tẽptare deũ .eo.
De tribulatõibꝫ ⁊ earꝫ vtilitatibus. folio eodem
De timore dei fo.xxxvi.
De timore quo mali timent bonos. fo.eodem
Qð veritas odiũ parit fo.e.
Qð ſancti viri ꝓmittunt aliqua licet non bona ꝓpter maius malũ vitandũ fo.eodm
De btã ỽgine in figura fo.eo.
De voto xxxvij. De ỽga fo.e.
Cõtra voluptatem. eode.
De ydolatria. foli.eodem
De ypocriſi ⁊ ſimulatõe. eo.
De zelo bõa cõtra pctõres.fo.eo
De zelo indiſcreto fo.xxxviij

Explicit opus preclarum domini Bonauenture. biblia pauperum nuncupatum. Anno domini. M.cccc.xc.

vel quot libri

Lōtendū totꝰ bibliē sc̄i de q⁹ mīquꝰ ℔ agi² libꝰ quot q⁹ qu ℔ liber
ītinet capla

Ad euidenciā aut p̄mi libelli rōndū ē q̄ omes
libri septue dñice qui q̄tuō nj biblia sue mis
xxxvi dr̄i hz agnubūt alū mīent² et admē²
tn qui adoctꝰ et ī publicꝰ correctꝰ vdeb⁹ mſ sc̄ꝝ mod
et nūm ordīe².

Genesis

℔ liber geneſ miquꝰ agi² de mūdi et oīm ēatiū
exordio · de diluuio et archa noe · de cōfusione līgaꝝ · de
dote ꝑpli dei · et de descēsu eiꝺem ꝑpli ī egiptū · et ℔
capla ·l·

Exodus

℔ ī ē libꝰ exodi miquꝰ agi² de dēe plagis pharaonis · de
exitu et libōe ꝑpli ei⁹ ab egiptiacā ſnitute · et de
dei p̄cepto a ſnditijs et mſcuatōe ꝑpli · de archa · tabnaculo
et altari ac vestib⁹ eoꝝ · et ℔ capla ·xl·

Leuiticꝰ

℔ ī ē libꝰ leuitici miquꝰ agit⁹ de ſacrificijs et hostijs offendie ·
de ōdine et vestib⁹ aaron · de oīe et mſteriis leuitꝝ · et ℔
capla xxx

Numꝰ

℔ liber ñoꝝ miquꝰ agi² de mīa ēbm et ꝑpli ei⁹ · de
ydolatria balaam · et de mansionib⁹ filioꝝ ī ydumea · et ℔ capla
xxxvi

Deuteronꝰ

℔ liber deuteronomij mi ꝑ ꝯplicā² ei⁹ q̄ tenēdū² ī iiij⁹or
p̄cedēb⁹ libꝝ · et ℔ capla xxxiiij

Iosue

℔ liber ihesu miquꝰ agi² de introitu iordanis · de sub =
uersione regnoꝝ hostiliū · de mirabilitate ꝑpli dei mīa ꝙ =
missa · et ℔ capla xxiiij

Iudicū

℔ liber iudicū miquꝰ agi² de p̄ncipib⁹ et iudicib⁹ · de
lac defensione ꝑpli ei⁹ · et deuiantes habit⁹ cū hostib⁹ ·
et ℔ capla xxi

Ruth

℔ liber ruth ī q⁹ agi² de matrimonio q̄tracto me
boor et ruth exq̄ib⁹ descēdit · et ℔ capla iiij⁹ aqm tn

ponit libz ruth ī libro mdicū qplegendi

Regū — Nong ē liber regū in quo agī de regibz ppli inda et ppli
ist. de gsternacōe tēpli. et de plijs qmissis cū phylistheis
et dos ī nūmis. in quib⁹ hezechiz plia q̄ cet⁹ designā.
et dūi liber ē gnūs in quat⁹ libros
p⁹ habet xxxi capla
2⁹ habet xxiiij capla
3⁹ habet xxij capla
4⁹ habet xxv capla Aliqui tm ponūt p⁹m et 2m cēv⁹m
esse et 3ⁿ et 4ⁿ aliū cē esse.

Paralipo⁹ — Idcirco hūc ē paleponenon in quo agī de hijs que
et cronicon — tacta sūt in quat⁹ libris regū. et supplemētū multaz
tocꝫ dūe hyste — hystoriaz pterm̄issaz. et explicatiū ī mūabilis quēs.
rie et dūi liber ē in duos hūs. p⁹ hz capla xxxvi
2⁹ halz capla xxxvi.

Esdre p⁹ — Undecim ē liber esdre ī quo explend⁹ neemias in
applēdit — quo agī de rēstauracōe tēpli. de ⁊ virtu filioz ist in
neemiaz — pmiaz. de gsternacōe murorz ciui. et de mūdacōe. et
de septuagīa scdotu leuitaz et gsecutaz ppli ist. et dūi
iste liber in duos. quoz p⁹ hz capla xiij neemias
Esdre 2⁹ hz capla xviij. 2⁹ liber esdre hz capla ix

Thobie — Duodecim ē lib⁹ thobie in quo agī de ptate exhibcōe
et virtute multa. de mstcōe raphaelis. de mstcōe
angelica. et de honestate mrīo. et hz capla xiiij.

Judith — Decimustertius ē lib⁹ judith in quo agī de obsidiōe ciuitatis
et ppli ist. et de honestate et gbitate judith. de
mstcōe alterius. et libcōe ppli ist. et hz. c. xv.

Hester — Decimusquartus ē liber hester in quo agī de gintio vigis

assueri • et de rendch^te anay • et cq misserie gnerati
& prudentia et hmoteri hesser • et de exaltacoe ma-
doch,ei • et lubdacoe ppli isti • et hz capta xvi

Decimaquinta ℣ liber Job in quo agi^t de prata^a et · Job ·
pserie et disputacoe qs habuit cu amic^s • de gnde^a
dna et corpm ihesu • et hz capta xlij

Decimasexta ℣ liber psalmoz dauid in · psalmoz dd ·
q^s agi^t de cuinis xp^i • de xpi hna^te • passoe • ihesu •
et aductu ad iudiciu • de pnoz penis • de bnficijs di •
et de laudibz eq • et qtinet ps · cl ·

Decimasepta ℣ liber pbrioz salomois in quo agi^t de · pbrioz ·
inserioe • et disciplia incipiet timoe dei • de corre
ctoz • et informacoe iuuenu • et hz capta xxxi

Decimaoctaua ℣ lib cti^cos in quo agi^t de mudi vanit^te · Ecclesiastes ·
et de viciosa qceptu • de pfectu ambulatiu in via dei •
et hz capta xij

Decimanona ℣ liber cantici canticoz • in quo agi^t de · Cantica ·
ui mstr ecclie • de qplacoe aie ad ihm • de gmoe x
e et ecclie • et hz viij capta

Vicesima ℣ liber sapie in quo agi^t de ihemie pla- · Sapiencie ·
toz • et qsternoe iustie • de ydromoz qceptu • de
aductu at passioe xpi • q^s e vera sapia • et hz e xviij

Vicesimaprima ℣ liber eccl^ci in quo agi^t de obedie · Ecclesiastici ·
subditoz • de ornatoe bonoz moz • de nobilit^te
sapie • et laude sanctoz patrum • et hz e. xli.

Vicesimasecunda ℣ liber ysaie in quo agi^t de ihemie · Ysaie ·
iudicij • de aductu xpi in carne • et eq passioe • de
vocacoe gentiu • et de ihemie iude et ihemie isti • et
hz capta · xlvi · lxvi ·

Jeremie ¶ Nacsim terrimo e liber Jeremie cui sna lamentacõe in q⁹ agit² de visionib⁹ Jeremie. de judeor⁹ captiuit⁹ de ruĩ passõe. et de planctu et lamentacõe ciuit⁹ ruinand sterlin. et hz capla. lij. ¶ et lamenta⁹ hz. v capla

Lec lamentacões

Baruth ¶ Nacsim quarti⁹ e liber baruth in quo agit² de libris q legit baruth captiuis in babilonia de confessõe peccat⁹. de predicõe et ruĩna ipi⁹ ciuit. et de cor⁹ q futura erant tpib⁹ ultimis. et hz capla. vi. et ibi⁹ libr⁹ dqm apphendit cui libro Jeremie

Ezechiel ¶ Nacsim quintu⁹ e liber ezechiel in q⁹ agit² de visionib⁹ eo. et scelerib⁹ indeor⁹. s. cor⁹ q ruina sterlin. et causa reparõe. et hz capla. xl.

Danihel ¶ Nacsim sextu⁹ e liber Danihel in quo agit² de mutac⁹ monarchiis. de mutacõib⁹ tpm. de pace ac ciuitate dei nr xpi. et de hystoria sisanne. bel. et draconis. ¶ et hz capla xiiij

xii ppte dzee ¶ Nacsim septim⁹ e liber xij pphar. Quor⁹ prim⁹ e Ozeas qui loqui² de vidolatria ipi⁹ israel significat p mulierem meretricem. i. gentilem vocem. Ozee. de mundacõe et dilectõe p cor⁹. et de admonicõe ut filij israel ad dominũ viuan². et habet capla xiiij

Joel ¶ Jo. e Joel qui loqui² de q[uadam] siccitate et fame indeor⁹ p ermã locustã et rubigine. de [illegible] ppe sti. de mundacõe ad primat. et de indicio futuro. et habet capla. iii.

Amos ¶ Jo. e amos. qui loqui² de scelerib⁹ indeor⁹ et gentiu⁹. de ma dei. de vindicta sup eos venturã. monuit ad penitẽciã et predixit ipsis finale. et hz capla. ix.

Abdias ¶ Quin⁹ e abdias qui loqui² de comminacõe et destructõe

eadem sñ cfau et hꝫ vnū capitū.

¶ Quintꝫ ꝛ Jonas qm loqr̄ de naufragijs suo ꝑ passiõ Jonas
xpi ꝓfigurans • mūdū ad pnāz vocat sub nōie
minue • salutē gentiū ꝓfigurat • et hꝫ. c. iiij.

¶ Sextꝫ ꝛ michęas • qm loqr̄ de nascōe samarie et Michęas
de captiuitē et interitu ꝑdigni ipsi • de pseudo
ꝓphetis • et magistratibꝫ ac malicia eorūdem • et hꝫ
capla vij

¶ Septimꝫ ꝛ naum qm loqr̄ de ruina dei et vindicta Naum
gñis nimineꝫ • q ad pdicatiõē Jonę pnāz egerat d̄c
ptis • et pęa fuerat ptis manibꝫ mvoluta • et
hꝫ capla. iij.

¶ Octauꝫ ꝛ habacuc q̄ loqr̄ de disputatiõe q̄ ferit Habacuc
cū deo cū mūdo istoī mysta exaltan̄ et ꝓsperā
tiqm • et de passiõe x̄ ꝓphetizat • et hꝫ capla. iiij.

¶ Nonꝫ ꝛ sophonias • qm loqr̄ de indicio dei qđ Sophonias
ꝑcas ventilo • de salute ꝓpli ipsi et restauratõe
ierlm • et hꝫ c. iij.

¶ Decimꝫ ꝛ aggeus • qm lo ꝛ de rsurrõe et edificõe ꝓpli Aggeus
indeꝫ • de ędificatõe templi • de vnoī ꝛ cunctarū • et
de aduentu xpi • et hꝫ capla ij

¶ Undecimꝫ ꝛ zacharias qm libatõe indeꝫ • et vindicta Zacharias
q̄ inimicus eoꝝ • et de hmōi aduentu x̄ • et passiõe
eiusdem • et hꝫ capla xiiij

¶ Duodecimꝫ ꝛ malachias q̄ lo ꝛ de abiectõe ꝓpli indeꝫ • Malachias
et sacerdoī sui • et de gentiū vocõe • et hꝫ. c. iiij.

¶ Decimꝫ octauꝫ ꝛ liber machabeoꝝ • q̄ agit ꝛ de plis Machabeo
mḡ hebreoꝝ et gręcis ꝓfectꝫ • de machabeoꝝ nobi ꝛ
lib victoriis et triumphis • et de indictis festis scpt

firatz ⁊ machabeorz et gsumaia matris eoz ac ꝯtubꝫ
tormentis q̄ sub ipꝺo antiocho sut̄ #messi. Dnus aut
dict⁹ liber in duos libros aquoz pmꝰ habet capla xvi.

Nova lex

Liber bibie noue legis

Quatuor euāg̃te legem nouā et euāgīū ꝛ descripse
tractatores de ipō dīnitate. hūane passiōe. rsurrōe
ascēsione. aduētu adiudiciū. de ipō gestōe. miraculis. et
doctrina. Iste matheus in hoc signaculo. qz ad hūanam
ēpm pdr̄ incepit. Marcus in leone. qz pulch⁹ egressū
de ēsmo ad xpm. Lucas in vitulo legnt̄ de xpi sacdocio et
immolatōe. Iohes in aquila. dīnitatis sacramenta descripsit

matheus — Incipit ꝓlogꝰ in lib⁹ scī euāgelii matthei. et hꝫ c. xxviii
marcus — Incipit ꝓlogꝰ in lib⁹ euāgelii marci. et hꝫ c. xvi
Lucas — Incipit ꝓlogꝰ in lib⁹ euāgelii luce. et hꝫ c. xxiiii
Iohes — Incipit ꝓlogꝰ in lib⁹ euāgelii Iohis. et hꝫ c. xxi.

Incipit ꝓlogꝰ in lib⁹ epistolaꝝ pauli. in quibꝰ consimile ⁊
epistolis canonicis tēdit ꝑ fidē et exemplar xpi.

Epīste pauli ad rōnos xm — salutem. doctrina euāgelii. et sunt epīste pauli nūo xiiii
Prima ꝑ ordinē sicut ad romanos. in q̄ docuit eos de errore
gentilitatis. et demonijs legis. ad uerā fidē et catholicā
Ad thymoth pma — uitā. et hꝫ c. xvi. Ad thimotheū scḃt epīlas
duas. in quarū pma ipos seductos a falsis apīlis ꝑ applicā
eloquēcia et obstinatā legis ducit ad ueā fidē. et
Ad thymoth 2a — catholicā sanctā. et hꝫ c. xvi. In 2a epīla ipos ad
pristinā grām et mēm emendatos gratulat. et laudat. et hꝫ
Ad gallatas — c. xiiii. Galatas scḃt ad galat. in q̄ ipos ꝑ
dnōs a falsis applicē ne legē et circūcisionē fmare duōt

ad ñrã cathoꝝ fidem et hꝫ c. vi. ¶ Quinta scribit ad Ephesios Ad Ephesios
ad ephesios qm ab apło ibo ñre tate acepto pstitit
in fide unde pos gmedat et laudat et hꝫ c vi
¶ Sexta scribit ad philippenses qm situ ibo ned acepto Ad philippenses
pstiterut in fide nos flos aplos reperut unde pos
gmedat et laudat et hꝫ c iiij ¶ Septima scribit Ad colossenses
ad colossenses qm a fris aplis erat puenti unde hos
confirmat et hortat ad fidei caritate et hꝫ c. iiij.
¶ Ad tessalonicenses scribit eplas duas in quaꝝ prima Ad tessalonicenses
pos collaudat qui ibo ned acepto cu pscutoꝝ prima
patient a cinibꝫ suis ita pstiterut in fide nos falsos
aplos reperut nec coꝝ doctrinã et hꝫ c xv ¶ In 2a Ad tessalonicenses
instruit eosdꝫ pos tribꝫ nouissis de aduentu et pscau 2a
ac fallacijs antixpi et de xpiana directione et ruina
et hꝫ c. iij. ¶ Ad thymotheum scribit duas eplas. Ad thymotheum
¶ In quaꝝ prima instruit xpm de ordinãdis epis atq; prima
diaconis et oib ecclie disciplina et hꝫ c. vi.
¶ In 2a hortat nos ad coronã martiꝝ et informat de Ad thymotheum
oib istis cathoꝝ ned et quid t nouissis tribꝫ sit 2a
faciendo ac de xpiana agone pcipue et hꝫ c iiij ¶ Duo- Ad titum
decima eplam scribit ad titum in qua xpm amonet de
institutione pbꝝ de spuali gnatione et hereticis euitandis
et hꝫ c. iij. ¶ Tertiadecima scribit ad philomenem in Ad philomenem
q̃ situ cu gmedat de fide et caritate in deo et rogat
ut mancipat onesimo fugo suo et xpm suscipiat
dulciter et benigne et hꝫ vnã c. ¶ Quartadecimã Ad hebreos
eplam scribit ad hebreos in q̃ defectu et ruinam legis
mosaice et pfectiõ euãt legis ostendit et q̃ xps

sit verꝰ deus et hō. ac dei et hoīm mediatꝛ. et hȝ c xiij

Acte aplōꝝ Tractꝰ istoꝝ qrtꝰ ℣ liber actuū aplōꝝ in quo luce ℣ expo
nit actū assūpto missioꝛ visibile ꝙmꝰ ste ordiē. et
actꝰ aplōꝝ ..... et principe pauli gesta et mſiam
nationē ꝙ. et hȝ c. xx.

Epīe canonice Tractꝰ istoꝝ quintꝰ ℣ liber canonicꝰ epīaꝝ q̄ sūt ⁊ō
Cay ca Jacobi septē ℣ In quaꝝ pma Jacobꝰ tēptatoꝛ et afflictos
ad patiēcīā ututē hortaī. humane uite fragilē tem
dē scīb. pcipuꝫ lignē ac fidei ueritatē. et hȝ c. v.

Cay ca petri pma ℣ Petꝰ scīb epīas duas ℣ In quaꝝ pma gratiaꝝ agit
deo qui mactatiō ꝙ passiōꝫ et sāgnīs filij sui gen
hūanū salnāt. ad xpm mitatoꝫ hortaī. mortē et uitā
ad hūdem mſiarnat. mdnit et admonet mſidas
dyabōli pcūdas. et hȝ c. v. ℣ In 2a docet de mſcio
et pfectē ututū. de ueritate apl̄ice. de fals ꝓphis
et pcūdis cuitatibꝫ. et hȝ c iij ℣ Ate Johēs scīb
Cay ca Johīs pma epīas tres ℣ In quaꝝ pma testificaī de uita ineffa
bili. de uno ūtre eq
pōtissimā. dūm ūtm xpm de aduocatu nrm. assu
mat. ad dei et pximi caritatē mdnat. et hȝ c. v.

Cay ca Johīs 2a ℣ In 2a gratulat matrē et filiū ac ad caritatē hortaī.
et monet ut hereticos et seductoꝛes deuitet. et hȝ
Cay ca Johīs 3a c vnd ℣ In tria gaudet ambulare in ueritate gratulat. et de
caritate ꝙ certabat in pegrinos et scōs. et hȝ c. vnd.

Cay ca Jude Septiꝫ epīaꝝ scīb Judas. In qua omnes de salute ꝓpa
monet. loquī de altercatōe michahel cū sathana. de
testaī hereticos. et impios ētmā. errores. et etnas
penas criminaī eoꝝ. et hȝ c iij

Apocalipsis Tractꝰ septiꝫ ℣ liber apocalipsis ℣ In quo agit de tribula
cōibꝫ ꝙ angelū factū Johēm. et principe de tribula

comby q̄s celia ⁊ passa mj tpe p̄mitiuus ● et pati⁹ ⁊
p̄mi ● et passiua sit in fine ſeculi tpe antixpi ● et de
p̄mijs q̄ susceptiua ⁊ mj uita ꝯ ● et lxx c xxij

2c ⁊ finis decollatus .

Registru epl̃arū et euāg̃l̃orū p circulū āni p̄ de tpe tū
ī missionibꝫ

Dnica pma adūctꝫ dñi ℣ Epla ad ro. xiij. f. Fratres qr ihc fi
indumīu dñi nr i x ℣ Euā m̄ ag̃t xxi. a. dū appropiassēt ihs
fi ej net ī nocte dñi. ag̃r xi. a. lu xix. c.

Dnica 2a ℣ Epla ad ro. xv. b. Quecūq scripta sūt. fi. ꝓpter ℣
Euāg̃ luc xxi. c. Erūt sig̃ ī sole et. fi. ūba mea non trā
būt. ag̃r xxiiij. f. ag̃r xiij.

Dnica tria ℣ Epla ī cor. iiij. a. Sic nos existimet ihc fi. Xte
uncūq; adeo ℣ Euāg̃ ag̃t xi. a. Cū audissēt pōtes. fi. uā trad an luc
xij. d.

Feria qrta ad̃ ysa. ij. a. Exit ī nouissīo fi ī luc dñs dī mō ℣
Epla ysa. vij. Locuta ē dns ad achaz. fi. deus bo m̄ ℣ Euāg̃ luc i.
missus ē angl̃s. fi. ꝑ m̄ ūbū tuū.

Feria sexta ℣ Epla ysa xl. a. Ego dic ē uīs. fi. cinctoꝝ renū ej ℣
Euāg̃ luc. p ē. Exurgēs maria. fi. salutāt me.

Sabbto ad̃ ī ysa. xix. f. In die illa. dicet uīs. fi. dns dēs ui ℣ ad
ij. ysa xxxv. a. Letabit̄ deserta. fi. adipē ag̃ni. dns aut ℣ ad iij
ysa xl. c. Ecce dns dēs fort̄ in. fi. uos ī cos dns
dēs m ℣ ad̃ ysa xlv. a. Expd me cyrū. fi. cām eos ℣ ad̃ Samet ingr
angl̃s dñi ascendit. fi. ī fornace dñi ℣ Epla 2a ad thessa. ij. a.
Rogamꝰ uos fr̄es. fi. ad uētū sūi ℣ Euāg̃ luc iij. a. Erāt
quīdā. fi. salutāt deī.

Dnica qrta ℣ Epl̃ ad phil. iiij. b. Gaudete ī dño. fi. ī xpo ihu dn.
Euāg̃ Io. j. c. Ait̄ne iudei. fi. ad baptizāt.

In vigl̃a natal dñi. ysa xlix lxij. a. Ecce ag̃t seruꝰ meus. fi. ꝓplacuit
dño mite ℣ Epl̃ ad ro. i. a. Paulꝰ apl̃us ihu x̄ fi. ihu dño nro.
Euāg̃ ag̃t. j. d. In ppō erat uerbū. fi. a patre coet.

In nocte sc̄a ad̃ ī matut̄ ysa ix. ꝑmo tpe ℣ ij ysa xl. Cōsō
lamini ℣ iij ysa. lij. Ecce surget ℣ In ꝓma missa ad̃ ysa. ix. a.
Populꝰ gradiēs. fi. ingēs m̄ sempiternū ℣ Epl̃ ad thitū ij. c. Appa
ruit gra. fi. ī xpo ihu d. n. Euāg̃ luc. iij. a. Exiit edictū
fi. bone voluntat.

In 2ª missa ℣ ps. Lxi. a. ℣ps nr̄e dñe. fi. ℣ dñe dē mr̄s ℣ ept ad tim. ij. ℣ apparuit benignitas. fi. ℣ne i xp̄o ℣ ew̄m luc. ij. b. p̄fatide loquebat. fi. dñe ℣ ad d̄s.

In tcia missa. ps. Lij. c. ℣ ps luc stiet grm̄ saluta dei. n. ℣ ept ad hebr. i. a. altiplicata. fi. ds̄ fact ℣ ew̄m Jo. j. a. In pn̄o dat fi. greg et vdlc.

℣ dñica mr̄s octaj ℣ ept ad gall. iiij. a. ℣ natu tpe hec p̄nulg. fi. hec p. deu ℣ ew̄m luc. ij. f. Erat. Joseph et mr̄ ihu. fi. admir in illo.

al ad gall iiij f. p̄q q̄ venit fides. fi. ps ad ps̄ p̄finitu tpq apre

In ānūciōe dñi ℣ ept ad tim. ij. c. ℣ apparuit be mgtas. fi. x ihu. d. n. ℣ ew̄m luc. ij. d. Postq̄ q̄sinati. fi. mr̄ed q̄ q̄d².

al ad hr̄s iij. Bnq̄ qm̄ q̄ndq̄ fi ihu x̄ d. n.

In vigª epl̄ne ℣ ept ad titū. iij. ℣ apparuit benignitas. ℣ ew̄m ast ij. defuncto hr̄de. fi. nazā. vōb².

In die epl̄ne ℣ ad j. ^sanctes venite^ ad matut. ps q. lv. ℣ l. ij. ℣ surge illumad. r. ij. Cunctis gaudēs ℣ ept ps le. a. surge illumad. fi. dño amīabiles ℣ ew̄m ast. ij. a. ℣n natj oēs. fi. r. dignēj fuad.

℣ dñica infr̄ octaj ℣ ept ad he. xij. a. Ihesu⁹ uos p̄ncip̄j. fi. vnūq̄sq̄ sūg i x̄o. ℣ ew̄m luc. ij. f. ℣b fm̄ oēs ihus. fi. dēdit hr̄es.

In octāa epl̄ne ℣ ept ps xxv. a. ℣ne dej mē. fi. vmbraculu ab estu. ℣ ew̄m ast. ij. f. Erat ihs a gal. fi. m̄ gdalene.

℣ dñica p̄ma p̄ octās epl̄ne ℣ ept ro. xij. c. Fr̄es dōnāc. fi. dispensatōes ℣ ew̄m Jo. ij. a. Imperie fce sūt. fi. displ̄ēs ag.

℣ dñica 2ª ℣ ept ro. xij. f. Nolite ee prudētes. fi. r. bonū malū ℣ ew̄m ast. viij. a. Cū. . dispēdisset. fi. r. a. ihs ast. ij. f. luc. v. c.

℣ dñica iijª ℣ ept ro. xiij. c. Verū q̄dū delicat. fi. ee dilect. ℣ ew̄m ast. viij. c. In illo tēpe ihs ℣ naīm. laz. fi. obedīre ei ast. iiij. a. luc. viij. b.

Dnica qrta // Epl. ad phi. iiij. b. Gaudete i dno si iterū dico vob. // Ewa
Io. j. e. Ait illis ihc si no. lupi rapaces
Dnica qrta // Epl. ad colocenses iij. c. Induite vos sic. si. i. corditer
ut ait re tūdes ilgus. vtens dos // Ewa m̄ ... matth xiij. c. Exite 2 videte filie sion regem salomonem
fiong mendose. vob m̄. si. i. sponsi mei. ait. iiij. a. luc. viij. b.

Dnica i. lxx // Epl. j. ad ephes. ix. f. Nemo enim vnq carnem suā odio habuit // Ewa m̄ ait xx. a. Sile 2 videte filie sion regem salomonem
Dnica lx // Epl. ij. ephes. xi. d. Libenter sustinetis. si. cum sitis // Ewa m̄
luc. viij. a. Cū turba plurima. si. i. parata veni. ait. iiij. a
Dnica i. l // Epla. j. cor. xiij. a. Si linguis. si. 2 caritatem // Ewa m̄
luc. xviij. f. Assumpsit ihc. si. laudes dos. ait. xx. ait. x. f.
Feria iiij in capite ie // Epla. Jonel j. c. Tandiu. si. i. [iij] quamdiu sponsus
// Ewa m̄ ait. vj. b. Cū iciunatis fiet cor tuū. ait xi. d.
Feria v // Epl ysa xxxviij a. Egrotauit ezechias si. grecia. ait dns
// Ewa m̄ ait viij. b. Cū introisset ihc capharnaū. si. i. ad hō. luc viij d
Feria vj // Epl ysa lviij. a. Clama ne cesses si. sing dog tng
// Ewa m̄ ait. v. f. Audistis qr dem 2 antiq. si. dilect. // lemth xix c
exodi. xxiij. luc. vj. a. // Do. xij.
Sabbo // Epla ysa lviij. d. Si abstuleris si. loquū 2 // Ewa m̄ ait vi
Cū sero esset si. sabbū erebat. ait. xviij. c. Io. vj. c. luc. ix. c.
Dnica inuocauit // Epl ij cor vj. a. Hortam vos. si. ocia pas-
sidebat // Ewa m̄ ait iiij. a. Sancti 2 ihc. si. mirabilis ei. ait. j. b.
luc. iiij. a. Deus. viij. b.
Feria 2a // Epl ezech. xxxiiij. c. Dic ego ipe vero si. mste. dr.
dns opt // Ewa m̄ ait. xxv. c. Cū venit filius hois. si. i. vita eterna.
Feria 3a // Epla ysa. lv. c. Quedite dnm si. mst. d. dr dns // Ewa m̄
ait xxi. b. Cū introisset ihc si. de regno dei. ait. xi. c. luc. xix. f.
Jonj. c. // ysa. lvi. a. // Deus. vi. a.

Feria iiij Rad cecidi xxviij f dixt dns ad moysen a fiebe fi xl^ta nar = tibq Epl iij Reg xix a venit lydias fi dei cecidi Ew^m ag^t vij c accesserunt ad ihm fi mrd Lu xi d ag^r viij c ag^t xvj a fne ij a

Feria v Epl ezech xviij a fm^s e fms dns fi monet^r gt dns Ew^m so viij c dicebat ihs ad eos fi no cdudstnd so viij c ij pc v

Feria vj Epl ezech xviij b Ana q pcauit fi no moie^s gt dns Ew^m so v a et due dies festi fi ei sand

Sabbto Rad j dcor xxvi fi respicite de sanctua fi sicut locuts e Rad ij dcor xl c Bn custodietis fi istum e vob d d v Rad iiij^a ij machab i a dns fecerat sacdotes fi ei tpe malo d d v Rad iiij ecc^a xxxvj a sere mei dne fi mdbilia tua do^e dogm Rad os dauid iij dnfis dns fi ispnace dicebs Epl i ad tessalon v c Regnu fi xpi fne^s Ew^m ag^t xvij a assumpsit ihs pe = tru et jacob fi ag^r ix a luc xi d

Dnica vdmisce^s Epl j ad tessa iiij a Regnu vas fi stephi i epa ihu dn Ew^m ag^t xv d egressus ihs secessit fi ei illa hd ag^r vi a lu vi d viij c

Feria 2a Epl dauid vi d dne dex mea q odire fi vdte e nd^t sup cau^m et sup iustis t do^e d m Ew^m so viij c ego vado fi quia fames ps facis ff

Feria 3a Epl iij Reg xviij b fm^s e fms dns fi mamlyclé Ew^m ag^t xviij a sup cathedra fi hm hat cralkab ag^r xiij lue xv f

Feria qrta Epl Paser xiij c dne dex tue fi cane no te Ew^m ag^t xx c ascedes ihs ierusl fi ei mihi ag^r x c luc xij fi

Feria quinta Sept Semic. xviij. b. q[uo] dicebat ihs fi. suus. st. dns
Ew[m] luc. xvj. c. ho quida dat duces. fi. simonem cnam.

Feria sexta Sept gen. xxxvij. a. dix[t] Joseph fratres sui. rediit ad patrem suu
Ew[m] ag[t]. xvi. f. ho quida erat pr[ed]s familias platee ui. fi. enim
habebant. ag[t]. xij. a. luc. xx. b.

Sabbo Sept gen. xxvij. a. dix[t] rebecca fi. benedicto tua Ew[m] luc
xv. c. ho quida habit duos fi. fi. et mictg. 2.

Dnica octi Sept ephes. v. a. estate ymitatores fi. et uestate
Ew[m] luc. xi. c. erat ihs ei[ciens] demonio fi. mutus et cu
illud. ag[t]. xi. c. ag[r]. i. f.

Feria 2a Sept. iij. Requ. v. a. Naaman precepit militie fi
tui dns dcipsi Ew[m] luc. iiij. c. Mundata audiuit fi. dz[t] illat
ag[t]. xiij. f. ag[r]. vij. a. Jo. vj. c.

Feria 3a Sept. iij. Req. iiij. a. ihsu ter quatd fi. de rhamo Ew[m]
Respices ag[t]. xviij. Requalibg fi. spes. luc. xvij. a. Jo. v. d.

Feria iiija Sept exodi. xxc. Honora patrem fi. nois mei Ew[m]
ag[t]. xv. a. Accesserunt ad ihm fi. cananea ihs. ag[r]. vij. b.

Feria quinta Sept Sce. vij. d. verbu qd sum d ad Jdeas fi. spetiu
dt do o Ew[m] luc. iiij. f. Emeges ihs fi. de sinagog galile
ag[t]. viij. a. ag[r]. i. f.

Feria vja Sept mu. xx. a. Convenerunt filij fi. sacrificati 2 tres
Ew[m] Jo. iij. a. Veit ihs tum de sama. fi. salnator mudi.

Sabbo Sept Jamet xiij. Erat vir habi. fi. nomen illa die
Ew[m] Jo. viij. a. Proxt ihs matrem fi. mali pcae

Dnica let[ar] ℣ept ad gall iij · c · ℟ep[m] ℣ qm / fi nes lib[er]ab[it]
℣ ℣m Jo vi a Abijt ihc trans mar fi[de] ℣ mundo · ad[t] viij ·
ad[r] vi · c · luc xx · b ·

ffria 2a ℣ept iij · ℟eg iij · Venerunt duc mitre fi[ue] judicium ·
℣ ℣m Jo iij · d[e]ſpe dat pascha fiat ih[er]l in hoc · ad[t] xxvi · b ·
ad[r] xi · b · luc xxv ·

ffria 3a ℣ept exod xxxij · b · Locuta ℣ d[omi]n[u]s ad moy[se]n ·
℣ ℣m Jo viij · b · Jam die festo fi[n]e credidit ih[es]u ·

ffria iij[ta] ℣ act ezech xxxvi · c · Sanctificabi[tur] no[m]en meu[m] fi[er]i
vob[is] in deu[m] ℣ept ps i · c · Lauabo me[us] fi[e]t bo[n]a [con]tradicc[i]o ·
℣ ℣m Jo xi · b · Videns ihc vidit fletu[m] adorat[e] eu ·

ffria v[ta] ℣ept iij · ℟eg iij c · Ite inte[r] samar[ia]m fi[e]t[ur] ei[us] et galyla ·
℣ ℣m luc vij · b · Ihc ait ite ostendite fi[e]t[ur] visita[t] plebe[m] sua[m] ·

ffria vj[ta] ℣ept
iij · ℟eg xvij · c · Egrotat filius mat[er]is fi[e] de t[er]ra sua ·
℣ ℣m Jo xi · a · Erat q[uo]d[a]m lazarus lazarus fi[e]t[ur] mortuus eu ·

Sabbo ℣ept ps xlix · c · ℟ep[e] dilecto quasi fi[e]t[ur] blasphemiam tui ·
℣ ℣m Jo viij · b · Ego sm me mundi fi[e]t[ur] od eis ·

Dnica in passione dm ℣ept hebr ix · c · Ihc assistens pontifex
fi[e]t[ur] hebdomade ℣ eu ihc ℣ ℣m Jo viij · fi[e]t[ur] q[uo]d aliq[ui] arguet
fi[e]t[ur] me de peccato ·

ffria 2a ℣ept Jone iij · d · ffer ℣ vij dm fi[e]t[ur] suo do de me ·
℣ ℣m Jo vij · c · Ministri principes fi[e]t[ur] credidit in eu ·

feria 5ª Epla Jamet ante f. Dnī egrat sue babilonij fi de laris leō
Dñica ij. a. ambulabat ihs fi xpi merce indaxt.

feria iiij Epl leuit vir locuta ē dns admyssen fil egrā mas-
Dñica. jo. x. facta sue enacnia fiet ego ī pce. -cusco-

feria vta Epl Jamet. ve. d. Jnt daniel dicēs obsce fi qnibg
suis qnbg fiet nox do. de n Dñica luc. vij. c. Rogabat
dnm ihm quda phariseus fi vade ī pce ag. xxvij. a. ag. xviij.
Jo. xij. d.

feria vj Epl de xvij al dñe dcm ē de dēq̄ fi eos dñe dcm nō
galatas ho qm qfidit fi adhuc ōpinat.
Dñica jo. xi. collegerūt pōtifices fi ad dñm suos.

Sabbo Epl de xviij. f. dixerūt impij fi dñe dcm Dñica
jo. xviij a. Nubilenas octus fi ego ī xpo.

Dñica ij palmis Epl. philip. iij. a. Jor scimus ī vob fi
dcm prius Passio ag. xxvj. a. Quis qz pj rōnem fi-m
exhibeb ihū Dñica ag. xxij. dm ag̃mq̄ hs fi ns dm.

feria 2ª Epl. ysa. l. d. dixt ysa. dns dcs aperuit fi. dno dō suo
Dñica jo. xij. a. dm sex dies fi ab eis. luc. x. f.

feria iij de xi d. dne demansti nō fi. ē iudam cū mea Passio
ag. xviij. a. erat pascha fi hostiā mōnumēti.

feria iiij Hec dr ysa. l. c. dixit filijs suis fidns dcm de Epla
ysa. liij. a. dne quis ēdt auditui nro fi. nō sedet dt dns.
Passio luc. xxij. ag̃mq̄ dies fi. pōtq̄ finet Pregos ysrēl
iudic corā. luc. x. c. ag. xviij. ad luc. xx. ag. ix. et

feria vta Epl. 1. cor. xi. d. ego enī dō vob. fi. nūdo dāpnatur
Dñica jo. xiij. a. ante diē festū pasche. fiet vos scitis. Non
ē sing a dō suo ag. xx. f. luc. xxij. c.

In paschane
Magna sive festa. Lect. j. exod. xij. a. In tribulacione sua si. holocaustu
Lect. occidi. xij. a. Xpc dns ad mortē rpi vincit. et si. ndst tribulacionē.
Passio. s. Io. xviij. a. egressꝰ e. ihs si. ct posuerūt illum.

Lect.
Vigia. paschę. ps. j. In pncio. Cauit. si. qd patrauerūt. Lect. exod.
xiiij. ps. j. et vigia. matutina. si. due erue. Lect. ysa. iiija.
Apprehendent. vij. mulieres si. ct applicia. Lect. ysa. liiij. si. ly
e. ipsarum finem si. in lymbo ad q̄ misit illos dns. s. Io. o. Lect. ysa.
Lauamini. iij. unda. usq. Epl. ad colocen. iij. c. Ibi. q̄ memoriale
tuo. vsq. si. et gla. Ew̄m. a. s. Io. xxviij. a. Iesus aut. pabit si.
cut. pdixi. vob.

In die paschę. Epl. j. ad cor. v. c. Expurgate. vetꝰ fermentū
si. et veritatis. Ew̄m. a. s. Io. xvi. a. Maria magdalena si. sicut
dixit. vob.

Feria. 2ª. Epl. act. x. d. Visus petro. i. medio si. credulitate. i. cu.
Ew̄m. luc. xxiiij. b. Ihs. ex. discip. si. i. fractione panis. a. s. ult. c.

Feria. iij. Epla. act. xiij. c. Ibi. rogo. paulꝰ si. inspiritus. ihs.
Ew̄m. luc. xxiiij. d. stetit. ihs. i. medio si. i. omes. gentes.

Feria. iiij. Epl. act. iij. c. Ipciens. petrꝰ. ad. sim. si. predivera.
Ew̄m. Ioh. xxi. a. Manifestat. se. ultra. ihs. ad. mare. tyle. si. sue.
Expersa. a. mortuis.

Feria. v. Epl. act. viij. d. Angelꝰ dni. locutꝰ. e. si. vade. ad. austrū.
Ew̄m. s. Io. xx. b. Maria stabat. si. et. ly. dixit. mihi.

Feria. vj. Epla. j. pe. iij. d. Xpus. sel. q. pro. nris. si. e. i. decto. dei.
Ew̄m. a. s. xxviij. Vnus. de. discip. si. usq. ad. gsna. m. scdo.

Sabbo. Epl. j. pet. j. f. Desponsabo. eos. si. vinea. q. descripsi.
Ew̄m. s. Io. xx. a. Una. sabbati. si. a. mortuis. resurrexit.

In octa pasche epla j. Jo. v. Dñe qd natu fr testiꝝ dei ℣ Ew̃m
Jo. xx. c. Dñs ds sc̃s dic fr vita hcatis.

Dñica p̃a p octaꝫ pasche epl j. pe. ij. f. xp̃us passꝰ fr ad exv.
℣ Ew̃m Jo x. b. Ego sũ pastor bonꝰ fr̃m pastor.

Dñica 2a epl j. pe. iij. d. plsce vob tcp fr xp̃i ihc dolores.
℣ Ew̃m Jo. xvi. modicũ et jã no fr tollet a vob.

Dñica iij epl Jacob j. d. Sc dabit optiꝫ fr dias vestras.
℣ Ew̃m Jo. xvi a. Vado ad eũ qm fr admirabꝫ vob.

Dñica iiij epl Ja. j. f. Estote factores fr ab hꝰ solo ℣ Ew̃m
Jo. xvi. f. Amen amen dico vob si qd pe ptrem in nõ meũ dabit vob.
fr ados cristꝰ.

Sexta 2a rogatiõ epla Ja. v. f. Confitemini alt̃utr pctꝰ fr pauꝰ.
℣ Ew̃m Luc. xi. a. Dñs vem hz ad vos fr pcter qꝫ se habet vij a
ut inimicus vim fr plẽm̃ xp̃o.
fr in vigia ascensiois dñi epl exple iiij b. ut ter̃ redeũdo fr pcr
erat ℣ Ew̃m Jo. xvii a. Clarifica filiũ tuũ fr vade ad eos.

In die ascensiõ epl actꝝ j. a pr̃m quidẽ sermoẽ fr feci de tot
℣ Ew̃m Luc. xxiv. Et introducẽs xi fr sedet ad dexterã.

Dñica infra octaꝫ ascensiõ epl j. pe. iij. c. Estote prudentes
fr domũ meam ihm xp̃m ℣ Ew̃m Jo. xv. j. Cũ venerit paracl
fr ego dixi vob.

In vigia pentecostes Ad̃ p̃a gen. xvij. Ecce dns abrahã fr
et locutꝰ est ei. Ad̃ 2a deut. xxxi. f. Scripsit moyses fr
explevit. Ad̃ iij ysa iij. a Ppter sion non tacebo fr et a pmuia.
Ad̃ iiij baruth iij b. Audi isrl mãda vite fr et epl
actꝝ xix. a. Factꝫ est dũ apollo fr in corintho dei ℣ Ew̃m Jo. xiiij. c.
Si diligitis me fr me vtm.

Sclarea et tlamꝰ
Epla tach. xij. f. Assumẽs sup dorsũ fr vncus grecꝰ ℣ Ew̃m
Jo. xix. c. Erat autẽ in loco fr qui crucifixꝰ est.

In die pentecostes epl̄ act̄ ij. a. Sūd applebāt dicēs sanctā dei
Ew̄m Jo. xiiij. f. Si quis diligit me sermonē meū seruabit
mundi ℟. xiij. f. xvi. c.

Feria 2a epl̄ act x f. Aperiens pro certo sum quia nō est deus
ihs xp̄s Ew̄m Jo. iij. c. Sic deus dilexit mundū ut filiū
sūm fact̄.

Feria iij epl̄ act. viij. c. Sūd audisset apl̄s q̄ samaria
ewa Jo. x. Amen amē dico vob̄ q̄ habūdantius
Feria iiij ℟ Ad sapiendū. Diligite iustitiā q̄ iudicatis epl̄ act
j. c. Petrus autē ad xp̄m sanandū Ew̄m Jo. vi. c.
Nemo potest venire ad me
Feria v epl̄ act viij b. Philippus descendit ciuitatē
Ew̄m Luc ix a. Conuocatis ihs xii simulq̄ dedit
Feria vi epl̄ act ij. c. Vim patitur regnū celorū Ew̄m Luc
xv. d. Et erat 2 v̄ dicēs samaritana
Sabbato xp̄i tpm ℟ Ad iehc. ij. g. Effuda de spū sancto
℟ ij. Levit xxiij b. Locutus dñs ad moysen
℟ iij Deut xxvi a. Dixit dñs audiuit
℟ iiij Levit xxvi. b. Dixit dñs ad moysen
meis sanctificatū
℟ v Daniel. iij. c. Angelus dñi
Feria ij epl̄ act xiij. f. Cōuenit vniuersa
Ew̄m Luc iiij g. Egressus ihs
de synagoga
synagogā galilee
ut ij corr xiij gaude pfm est
Feria iij epl̄ ℣. xi. Altēdo dilexi
Ew̄m Joh. iiij a. Erat ho

In die corpis xpi epla j. cor. xi. c. Ego em accepi / si. cet dñs ℣ Ew̄m Jo. vi. Caro mea si. vinit mcfind

Dñica pa pq dñs tem epla j. Jo. iiii. c. Deꝰ caritas ℣ si. et si. cs si. ℣ Ew̄m luc. xvi. c. Homo quidā dat dnos si. si. nocerit cdr.

Dñica 2a epla j. Pet. iij. b. Carissimi obsecro tanq̄ si. ℣ Ew̄m luc. xviij d Jo quidā fec. cenā si. gregē. cenā med. ag. xxij. a. ysa. xxv. b.

Dñica iij epla j. Pe. v. b. Humiliamini sub potenti manu dei si. tpe ℣ Ew̄m luc. xv. a. Erat appropinquans si. pnas agentes ag. xviij. b.

Dñica iiij epla Jo. viij. d. Iesus dixit si. non si. ℣ Ew̄m luc. vi. c. Estote misericordes si. de cetero si. tui. ag. viij ag. iij d

luc. vi. in medio

Dñica v epla j. Pe. iij. c. Omnes unanimes si. in oratione ℣ Ew̄m luc. v. a. Cū turbe urgerent si. secus stabat ad. ag. iij. f. ag. j. c

Dñica sexta epla Jo. vj. a. Omne qd baptizatū si. vincet mundū et hec v̄ victoria que vincit mundū fides n̄ra ℣ Ew̄m ag. v. c. Nisi quibus datum est intelligere misteria si. mundi dicit.

Dñica vij epla Jo. v. f. Hanc) dico si. una cum ℣ Ew̄m matre vij. a. Cū turba multa si. et dimisit eos. ag. xv f

Dñica viij epla Jo. viij. b. Dilectissimi si. filii dei si. ℣ Ew̄m ag. vij. d. Detexerunt aspidē si. ydolum cdr. luc. vi

Dñica ix epla j. cor. x. b. Scio fratres quoniam si. patres nr̄i si. ℣ Ew̄m luc. xvi a Ho quidā dat quiescat vellicet si. tabernacla. ag. vi

Dominica v Epl. p. cor. xij. a Quis ex vob arguet me
Ew. luc. xv. s. Si dicam veritatem non vultis credere mihi
dominum. ag. xxi a. xxi a. hec vi b.

Dominica vi Epl. j. cor. xv. g. Notum vob facio si vanum
sitis Ew. luc. xviij. b. Dixit ihs ad quosdam qui confidebant in
se et xviij. b.

Dominica xij Epl. ij. cor. xij. b. Sufficit tibi gracia mea nam
Ew. ag. viij f. Dixerunt ihs de finibus terre magnalia

Dominica xiij. Epl. galat. iij. d. Abraam duo filios habuit de
ancilla Ew. luc. x. d. Intrauit ihs in quoddam castellum et
xiij c. Cum ihs esset a.

Dominica xiiij Epl. galat. v. d. Spiritu ambulate et desideria
carnis Ew. luc. xvii c. Dixit ihs ad illum mulierem fides
tua te saluum fecit. Lecta xiiij a.

Dominica xv Epl. galat. v f. Unusquisque vinum meum dominicum
fidei Ew. ag. vi. c. Cum ergo peruenissent ad dominum
ad hec vobis. luc. xij c.

Dominica xvi Epl. ephe. iij c. Obsecro vos ego vinctus
Ew. luc. vij. Erat ihs docens in quadam ciuitate.

Dominica xvij Epl. ephe. iiij a. Obsecro vos ego vinctus omnibus vobis
Ew. luc. xiij. a. Dum iret ihs in hierusalem

Feria quarta iiij. temporum Ego dominus noluit deus ut
quis de duobus iiij. pereat Epl. Nemo militans viij. c. Et quicumque
fortitudo vestra
Ew. ag. x. c. Videns vero magister
ieiunio. ag. xiiij. c. luc. v. c.

Feria vi Epla. ozee. Hec dicit dominus deus Israel ambulabit
Ew. luc. viij. Rogabat ihs quod fariseus

Sabbo iiij^{or} tpm Laus p^a lenit xxiij d lorum 2 dns ad mayser dicēs fi satabia vna Laus ij lenit xxiij f dimtodecio de mgis fi egipti Laus iij^a michee vlt c dne de mi paste fi tuis Laus iiij^a zach viij d Item 2 vnj siaut cogitauit fi pace diligite Laus v^a danet iij a lxgis dm fi formace dicēs Epl hebr ix a tabnaclm fi dep de inueta Ew^m luc xviij b Irudet fili fi fiebat ab eo exodi xx c

Dnica xviij Epl j cor. j. a trans ago fi uigi x Ew^m ad xxiij fi phaisei audiebēs fi introgad ad^r xij c luc xx deut iij b

Dnica decimona Epl eplē iiij f penouam fi pacientib Ew^m ad^t ve a Ascēdēs ihs i naiclm fi hodie ad^r ij et luc v

Dnica xx Epi eplē v c Iudete quo caute ambulet fi i timore dei Ew^m ad^t xxij a Tale 2 dignū fi pauca mihi dedi luc xiiij ad^r xij

Dnica xxi Epl eplē vi r Confortamini i dno fi vnj dei Ew^m Io iiij f Amen amen dico vob fi dimg ad tē

Dnica xxij Epl phili j. a Confidimg i dno fi forti instic Ew^m ad^t xviij c Tale 2 dignū celoz hoc q vo. pa. ra. fi decedit ihs vnis

Dnica xxiij Epl phili iij f Imitatores mei estote fi et lib^o vite fratres simul fili mei Ew^m ad. xxij. Audiētes phaisei fi dictq sue dei dns ad^r xij c luc xx d

Dnica xxiiij Epl colos. j. b Do ecclie fi cū gaudio i xp^o i. d. n Ew^m ad^t ix f Loquēte ihu ad turbas dixit pdicte fi ad^r v r luc xiiij f

i vnusa tra ad

Dnica xxv Epl hebr xxiij b Fratres dico ve. fiat dns sna Ew^m Io vj d Cū sublenasset fi ad mdd ad^t xxiiij r ad^r vj c luc xv b

In dedicacõe ecclie Sept apud xvi. Dubi cum de scis fi. facõ dia
Edwardi luc. xxv. Expressa ihs xpm / frqd perdeur.

In dedicõe altaris Septa ysa xviij In 1a die defunc. mung
fi. sit. dr do o Edwi agt xxviij. De uob scbis phais et pha-
fi. et 1a no omitt.

de Sancto

Regula cpla et euā scd̄m p̄cepta dñi de scis

Andree

In vigia andree cpla cor̄ 2ª xlviij. Andreas dñs fi comune scōr̄.
℟ Joh i. Erat ihs fi sup. filius yone

In die sci andree cpla ut dñe de exalt cor̄ iij
Corde tenz ad ipsa q̄ fi ecia cant
℟ ag̃t iij Ambulas ihs mxe fi scrum suū ce

Barbare

Barbara cpla sapie viij. Capita vnc̄t malig̃ fi discipule dei
℟ ag̃. xxv. Exite 2 videte filias sion x videbit fi die nras hodie

Nycolai

Nycolai cpla cor̄ xlviij Exalt dñs q̄fessor scs fi bndā laudē
℟ luce xij Dixit mihi vel p̄mitte fi filiq yone vocat

Concepcois

Concepcois marie cpla p̄dicauij. Dns possedit me fi salute a dño
℟ ag̃. i. Ihesu gnacois ihu x̄e fi cui vocat xps

Lucie

Lucie virg cpla ij cor̄ x. Qui gstat x dño fi exhylid expo
℟ ag̃. xiij. Exite 2 videte filias thesalo fi nona et octaua

Thome

Thome apli cpla ad cphs ij Jam n estis fi ciues scōr̄ ℟
Joh. xx. Thomas vnus de xij fi dr didymus

Ethelpham

Ethelpham q̄thomino cpla actē vj. Ethelpham aut plena gr̄a
fi ordinauerūt ℟ ag̃. xxiij. Ecce ego mitto ad vos fi nr̄ dns

Joh̄is euāg̃te

Johes euāg cpla cor̄. xv. Qui timet deū fi hec dicit ihs
℟ Joh. xxi. Dixit ihs petro fi tu sequ me ag̃

Innocentiū

Innocentiū cpla apoc. xiiij. Vidi sup montē fi thronū dei
℟ matth ij Angelus dñi fi xp̄o nō sunt

Thome can

Thome cathuarensis cpla cor̄. xiiij. Beatus vir fi cū dns de nie
℟ Joh. xij. Nisi granū frum. fi pdm mors q̄ nycol 2o

Silueſtri ppe | Epla cor̄ | ... ſacdos magni fi ſnam | Silueſtri
Ew̄ ā | xxv. Homo quidā pat̄ fi gandiū | ...

Conuersio pauli | Epla actē ix. Saulꝰ adhuc ſpīrās fi | ... | Cōuſio pau
Ew̄ ā | xix. Iuxt̄ ſymon petrꝰ ad ilym ſictna poſſidēt.

Purificac̄ marie | Epla malach iij. Ecce mitto fi | ... | purific̄
Ew̄ luc ij. Postq̄ impleti ſūt | ...

Cathedra pet̄ | Epla j. pet. j. petrꝰ apl̄s fi | ... | Cathed̄ pe
Ew̄ ā | xvi. Tu es xp̄s | ...

Matthie apl̄i | Epla actū i. Surgēs petrꝰ fi | ... | Mathie
Ew̄ ā | xi. Confitebꝫ | ...

Gregorij ppe | Epla sapie vij. Optaui et datꝰ | ... | Gregorij
Ew̄ ā | xxiij. Ingrediēte xp̄o | ...

Benedicti abbat̄ | Epla cor̄ xiv. Dilectꝰ deo | ... | Benedicti
Ew̄ luc xi. Nemo accēdēs | ...

Annūciac̄ marie | Epla ysa xi. Egrediēt̄ | ... | Annūciac̄
Ew̄ luc j. Missꝰ est | ...

Georgij mr̄is | Epla cor̄ vi. Beatꝰ vir | ...
Ew̄ ā | xvi. Si quis | ...

Marci euāg | Epla cor̄ xv. Qui timet | ... | Marci
Ew̄ Joh xv. Ego sū vitis | ...

Philippi et Jacobi | Epla Sapie v. Stabūt | ... | philippi et Jacobi
Ew̄ Joh xiiij. Non turbet̄ | ...

Inuenco ſc̃ cruc̃ | Epla gall. v. Cōfido de uob fr̃es ego mudo
Ew̃m Joh. iij. Bar ihs explicuſſ mchos no[s] / fi. vitd dnd.

Joh ap̃s portã lat | Johis ap̃s ptam latinis | Epla act̃. xv. Cui trimet dnd fi. hēditabl[t] i[m].
Ew̃m Joh. xxi. dix[t] ihus pet̃o fi. tpſtio[m] eg.

Barnabe | Barnabe apli | Epla ut sup̃ thome
Ew̃m Joh. xv. Hec ꝛ p̃cp̃ meū fi. dedi uob.

Vita et mor | Vita et ſcdm | Epla ut mſ[a] i gd
Ew̃m

Vig[a] Jo. bap̃ | In vig[a] Johis bap̃ | Epla Jer̃. j. ſm̃ | Vbid dns fi. edifices et plantes.
Ew̃m luc. i. ſm̃ | Inditq hebdas fi. plebi ꝓfetis

In die Jo | In die | Epla ysa. xlix. a. | Audite dns de ut̃re insule fi. qm dixit.
Ew̃m luc. j. c. | Elizabeth impletus fi. dep̃o plen fuit

Joh et paul | Johis et pauli | Epla hij ſtit vt nūc sup̃ i gd
Ew̃m luc. vij. a. | Attendite a fermento fi. angli dei | dñi. x. fi. ag[e]. iiij.

In vig[a] pe et paul | In vig[a] pet et pauli | Epla actor iij. a | Petr et Johes fi. ingredit illi
Ew̃m Joh. xxi. c. | Dix[t] ihs Simon pet̃o fi. claſſicatis est dns

In die pe et paul. | In die | Epla actor xij. a. | Ag̃ste hebdes rex fi. plebi indign
Ew̃m | ag̃. xvj. | Dixit ihs ꝛ ptes fi. ſolutus et mict

Cōmemoꝛa ſc̃i | Cōmemoꝛa ſc̃i pauli | Epla galath. j. d. | Notū fac̃o fi. nos nichil
Ew̃m ut i ꝓximo eg

Visitacio | In visitacōe bēe ihū | Epla can[te] ij. Ecce i[ste] ut fi. deforis
maie ihū | Ew̃m luc. j. d. | Exurgēs mria fi. similes

Septe fratr / Epla pd ult. b. dñi ihesu forte fr. portis appa ei / Ew'm ayt. xij. g. loquente ihu ad turbas fr. soror et mr ei ayt. iij. g = septe fratr

Luc. viij. c

ayargarete / Epla et ew'm ut i die sce luce ẽ / ayargarete

In diuisione aplor / Epla xp̃i. xij. corde erant ad fidelia ei. / Ew'm ayt. xv. Cunctis i mundo fr. diuisio aplor

ayaie magdalene / Epla cum ayt. iij. a. In lectulo meo q̃siui fr. / Ew'm luc vij. f. Rogabat ihm q̃dm fr. dulcet mltm. ay ayaie magd

Jacobi apli / Epla ad ephs ij. ff. Gaij nr cstis fr. ppn sco. / Ew'm ayt. xx. Accessit ad ihm mr filior. zebedei Jacobi apli

Anne mrtis / Epla gnd ayt ultr. dñi hesu forte fr. opa ei / Ew'm ayt. j. Lib' ygnationis fr. qm dr xps. Anne mrtis maie

Ad vincla pet / Epla et ew'm ut ẽ i natali ei / vincla pet

Inuctio stephani / Epla et ew'm ut ẽ i natali ei / Inuctio stephani

In vigia laurencij / Epla car. li. Confitebor dño fr. aia mea dñm. / Ew'm ayt. xvi. Si quis vult fr. i discipl. meus. In vigia laurencij

In die / Epla ij. cor. ix. c. Cum præsentiat fr. mihi ic / Ew'm Joh. xij. c. Nisi granum frumenti fr. ppe mag. i terr. In die laurencij

In vigia assumpcois / Epla car. xxiiij b. Ministrio et cum se fidelio meo / Ew'm luc. xij. d. loquente ihu ad turbas fr. custodite. In vigia assumpcois

In die / Epla car. xxiiij. In oculis ipsoz q̃sui fr. sinaum. adore / Ew'm luc. x. g. Intrauit ihus i quoddam cast. fr. In die

Bartholomei / Epla c ... fr. Bartholomi

Ew'm s. luc. xxij. Pacta erant

Augustini

Augustini affis / Epla cū xliij · Exte sāc · magr · fi · sanat ·
Ew̄m luc · xij · cōbuit lilu vrd fi · ventig ē ag̃t · xviij ·

Decollac s̄ ioh

Decollacō s̄ci ioh / Epla sapīe x · memoria instr̄ lau · fi · effulsit
Ew̄m ag̃t · vj · ag̃sit hēdes fi · d · i · manuuto ·

i · Epla dei ·

Natiuitas s̄ maie

Natiuitas ste maie / Epla cū · xviij · Ego q̄ uite / pdx̄t · viij
Ew̄m ag̃t · j · a · labor · gdos fi · d · vocat x̄ ·

Aug̃ possēt me fi · salvados

In exaltacōe ste crucis

In exaltacōe ste crucis / Epla ph̄ilēn · ij · Hoc sentite i · vob
Ew̄m ioh̄is · vij · d · Ego si exaltatus fi · al̄s · trax̄t ad me ois ·

In virg̃a matth

In virg̃a a patrē apld / Epla cū · xviij · Ptus vir · & si cū duob̄ dor
Ew̄m luc · v · c · Vidit ihūs publicā fi · p̄ceds ad pmā · ag̃t · x
ag̃t · ij

In die

In die / Epla epl̄e iij · b · Imonuit vos fi · plem̄ne est ·
Ew̄m ag̃t · ix · b · Vidit ihūs homēs fi · p̄ceds ad pmā ·

Maurici

Mauricij et socioz / Epla apoc · Vidi dñm vq desemodū fi · ab oclis
Ew̄m ag̃t · v · d · Vides ihūs tm̄lus ascēdit i · nube
cepisa ē · t · c ·

cū exp

Archangelis

Archangelis / Epla apoc · j · a · sig̃ficauit fi · i · sag̃ne suo
hr̄ sc̄ōz ē · plm̄ magr̄ fi · qm̄ habitatis apoc · xij ·
Ew̄m ag̃t · xviij · Ascendit ad ihm fi · d · ē · i · celis ·

Gulli

Gulli affis / Epla cū · xviij · Ingrabo ortū fi · amor · q̄ vnor
Ew̄m luc · xi · Homo ascēdit fi · illūmab̄t te ·

Luce

Luce euāg / Epla cū · xv · a · Ostēm tibi dñe fi · fi · hēbitab̄t i · me
Ew̄m luc · x · a · designauit fi · mercede sua ag̃t · x · b · ag̃t · xj · b ·

Vndecim milia virg̃m

Vndecim milia virg̃m / Epla sā · x · Vidit dns mercede fi · lauda ·
Ew̄m ag̃t · xxv · Stile ē · dñs · ce · x · virg̃ fi · die nat̄s hoz · Lucet pud

In vigª symonis et iude Epla sapie iij. Insert ante ī mand dei sud fi. et impetrau Ew̄m ps. xv. Ego sid uias uda fiet fiet usq.

In vigª Symon et Jude

In die Epla. To. viij. d. Bening qm dilige dñm fm̄q ī xp̄o ihū dñm nr̄m Ew̄m ps. xv. a. Hec medo nob si habuerim nec gratis

In vigª omn sanct Epla apost. v. Exte ergo pfectes fi. sancta sicut Ew̄m luc. vi. Beati estis cū homes fi. mlti et cet.

In vigª omn sanct

In die Epla apost. vij a. Exte ergo ihc pfectes unde augtin fi. sanctus dñs Ew̄m ps. v. d. Dirige ihū tm̄ba fi. tuā ī spectu tuo et cet.

In die

In die dedic Epla apost xiiij dubiis vade de celo fi. aqua cū illoz sonū illos Ew̄m ps. vi c. Ome qd dat nob pat fi. ī nomine ihu.

Leonardi cfs Epla dilecti dei ps Ew̄m exte nos diligam ea ille ī qb

Leonardi

dñs artem epd Epla. ext. xlv. Exte sapdos magnq q̄ ī vita sua fi. ī adore suam ps Ew̄m luc xij Nolite timē pusillus xpe fi. et cor vrm det.

apartem epi

Vincencij Epla ad hebr xiij Sacrime uarijs et pegrinis figuris dei. Ew̄m ps xxv. Ista quida pegrine ppsi fi. ī gaudiū dñi tui.

Vincencij

Elizabeth Epla qui ps. nitro. Mulierem fortē ps Ew̄m ps xiiij Exte

Elyzabeth

Cecilie Epla. Do de nub oral ps Exte Ew̄m Exte ī dñi ce x dñi ut ī qb

Cecilie

Clemēte ihc Epla plantab sicut mea dilexit et desi. fi. sui ī lib vite Ew̄m ps xiij. Sedete vigilate et orate fi. dico vigilate

Clemēte

Katherine Epla sapie viij Sapia vinct ps Ew̄m ps xxv. Exte ī dñi sute ī dñi ce x dñi ut ī qb

Katherine

Regist de gd ffest et ssms de aplis

Epla epli j Vnderij dny et pr dny nr ih si sup halendar nob
Epla oct xliiij Vnderis dny ste capt si corona gle
Epla sapie v Stabue insta i magn ssta si sore oft
Epla epli ij Sam ms est hasphes si i spu sco
Epla Ro viij Gaiu qm dilige deu si q 2 i x 1v d. mo
de aplis Epla cat xviij Vtus vir q i sapia mo si ei dns dey nr
Epla oct xxxi Vtus vir q mucty 2 sp marta si oct sancy
Epla qndo iij Vtus ho q nuc sapnty si vore gressus
Epla sapie iij Justoy aie i manu dei sut si dns deps ipe
Epla Ro x Corde crede ad justi si ebr vita eay
Epla Ezech j Filii ds vlty iiij or aalud si fulgur cornscty

Jo.xv.a Ego sm vitis vca et pr si et fict nob
Jo.xv.b Ego sm vitis et vos palmites si vem mplet
ayt.x.ayste ihu xij dysci bus si gratis date
Jo.xv. Hec mdo nob si halmerd me gratis
Ewy Jo xv Hoc 2 pcpm mdo si meo dat nob
de aplis Luce xxij ffia 2 gletes si turby rsit
ayt xi f Tus ihc dixt effitor si ong medo leue
Luce x Designauit dns et alios si mittit sua
ayt x ffacilq 2 caueto si vitd ethia
ayt x Ecce ego mitto vos si lyc saluy dt
ayt xi Circuibat ihus ciu tes si et ocy infirmi
Jo.xviij Qm ih modicu mod si qm mist me pr
ayt xix dixt symon petrs ad ihm si possidebit

Sapie v· a· Stabunt inimici ⁊ magn̄ gsta⁹ si sors ⁊ c̄t
Apor vij Vir⁹ vng de semoibꝫ dn̄e nr̄i si ab actib⁹ c̄t
Sapie x· rōch dat mercede labor⁹ si dne dē mr̄i
Ecc̄i ij· a gelnctes dnm si mitor⁹ ē dns dat mr̄i
Pma cor̄ iiij· spectaculū fr̄i si ⁊ xp⁹ ihs dns mr̄s
Ppōdt xv· a· Lugna sapiēcie or si dilig⁹ a dno
Sapie v· Justi aut ꝑpetuo vi· si dcdn c̄t do dcm̄
Ecc̄i ij· d· q̄m timet dnm si mspector⁹ ig
Pma pcp ⁊ Vndat dat et pr dm si dm mr̄i ⁊ x̄
Epīle de mr̄ibꝫ Sapie iij· Justor⁹ aie ⁊ manū si et dignab⁹ dat c̄t
Hebᵉ xiij· Sodalitas vanꝫ si hostiꝫ q̄mdᵈ dat
Hebᵉ x· f· Memēdrauīt ꝑsbr⁹ dicēs si exside vinit
Hebᵉ xi· Sancti ꝑfide opati si in xp⁹ ⁊ dns mr̄s
Ecc̄i xliiij· b· hij sut vt mic si ex c̄t stat
Orda tessalonicēs ⁊ Gras agē dat si ēdi do ⁊ x̄
Ecc̄i vltī Sapia omn̄ atq̄t si dilig⁹ a dno
Hebᵉ x· Memorauīt spūs si mstr⁹ mag exside vinit
Ppōdt x· Expota⁹ inst⁹ si ex altabi⁹ trinitas

Ayᵗ v· videns ihs turbas si ascēdit ⁊ sed
Ayᵗ x· Cū ꝑsperit vos ⁊ ci· si q̄m in vr̄t est
Luc vi· c· descēdēs ihs de mōte si mans ⁊ clo
Ayᵗ x· b· Ecce ego mitto vos sic⁹ oues si hᵒ salug dit
Ayᵗ xiij· a· Ad eglem dē⁹ ihs de templo si hᵒ salug dit
Luc xxi· Ad audiēdū plūa si a⁹ vias
Ayᵗ xxiij· Sedēte ꝑ ihs sup⁹ mōte si hᵒ salug dit
Euaⁿ de mr̄ibꝫ Luc xij· a· Attendite a fermēto ꝑ phar̄ si cōtēd a gel dei
Ayᵗ x· ff· Loquēte ihs ad turbas si sedēt et mr̄ mea ⁊
Ayᵗ x· e· Nichil opt⁹ q̄d nr̄s dūc⁹ si q̄d ⁊ inuēt ꝑ
Luc xxi· Exeūte hᵒ ⁊ cōtra vos si a⁹ vias
Luc x· Qui vos aud⁹ me audit si septa sut r̄ct

Cuiꝰ Luc xi g. Ve vob qm edificatis mo. si ut accipiant ew
agt ix dat sputū ad ihm quida plus si quilz datū ē
agt x Nolite arbitrari si pdct mercedem sūā

Sapie x Justū deduxit dns si eūd dns deꝫ
Eccl xxxi a Beatus vir qm inuentꝰ si in aurꝫ ſcissꝫ
Hebr xiij doctrine varijs si quibꝫ deꝫ
Sapie iiij Justꝰ si morte p̄occupatꝰ si in refrigio illius
j Thimoth vj Nemo mortalium deū si omnibꝫ intellectū
ij Cor i a Benedictꝰ deꝫ et pr̄ dñi si i xp̄o ihu do. n
Thimoth ij ageret ostio ihm xp̄m resurr. si p̄scribꝫ pacē
Eccl xxxix Justꝰ cor suū tradꝰ si i gratiꝫ
p̄uerb iij Beatus vir q̄ inuenit sapiam si et mulcet rōe q̄e
Eccl xiij Beatus vir q̄ i sapia morabit si in dño deꝫ nr̄o
Eccl xlv Dilectꝰ deo et hominibꝫ si vite et dieꝝ
Eccl xxxix a Sapiam omnium antiquorꝫ si i oratꝰ tribulat
ysa xliij Creauit te Jacob et formauit si ego sū et do. eius
Hebr xi f. Remunerauit p̄stres duces q̄ tp̄e ille vir q̄ natꝰ ē sibi mact
Jacobi i Beatus vir qui sustinet temptatꝰ si coronabit i x.i.d.
ij Thimoth. iiij Testificor coram deo si adiuuetur ei
p̄uerb viij. b. accipite disciplinā meā si aurꝫ explorat
Malachie iij Quis p̄ q̄ nos si ostendat ē
Ephes i. Benedictꝰ deꝫ et pr̄ do si sanctificat̄ ut sit
Eccl xlix memoria iusti si cū fulget in templo dei
Eccl xxviij Frigalis orationi meā si et amor exterior

agt xvi Si quis vult venire pōst me si i regnū suū
agt x. d. Nolite arbitrari ip̄ venerā si pdct mercedē suā
Luc xviij Si quis nō odit me si magis ē diligit
agt x. d. Qui amat patrem aut matrē si pdct mercedē suā
agt x. Conturbata turba ihm si sim eo angelis suis
Matth xij Nisi granum frumenti si qm i terrā ē
Luc. ix. Si quis vult pōst me ue. abnegēt se. et tol ē crucē si sequat deū

Epte de vna mrē

Eua de vna mrē

Ecce xliiij Ecce sacdos magnus q̄ in d. s. pla. si t̄ odeū sua
Ecce xlv Ecce sacdos magnus q̄ t̄ vita s. sufful. do. si t̄ odeū s.
Sapie viij Optam et datq̄ mihi sēm si mihi aliscomb
Epla de ffest Hebr viij splices sed sue sacdos si ond in ihū xp̄
Hebr v. a Oīs pontifex ex hoīb si ordne melchisedech
Ecce xlvij Habit hūg ffestiq̄ sto si bndcōis benedic
Ecce xlv Dilecti deo et hoīb si vite et disti ne
Eccli ex ore altissi sapiaz dns adimplevit ex ore ei⁹ iustis cor s. ex
ore ei⁹ testificare et ei⁹ doctrine vasit is de via mire

Act xxiiij Vigilate ex nestris si ffirmet ecce
Act xxv Homo quida pdix ex si t̄ gradu dns tui
Luc xix Homo quida nobil abijt si et hijs dicit
Luc xij Sint lumbi vre precinct si filij hoīs venit
Euā de ffest Act xvij Mnete vigilate et orate si dns vigilate
Act v. vos estis sal tre si q̄ ne ij ecce
Luc xi Nemo accēdit lucrna si illumīabit te
Luc xij Nolite timere pusillus grex si et cor vestr edit
Act xix Ecce nos relinquim oīa si et tm possidebit
Io. Cum vos audit me audit xp̄s si sēpta sunt i act

Ecce xliiij Sapia laudabit aiam suam si honore et gre
Sapie viij Sapia vincit malicia si et docile omnia
Ecce ult Confitebor tibi dne tre et cel si te do in n.
Epla de dnicis 1 Cor. vij De dnicis pcipi non hoc si et spūs xp̄i i d. n.
ij cor. x Cum gratia t̄ do gloria si dolybet x⁹
Ecce ult agnicte sorte si opa eius

Euā de dnicis Act xxv Exite d̄ hierusalē ecce et nunc si dne magis hodie
Act xiii Exite d̄ hierusalē ecce et ipsi non abstin. si nona et vete.

dnico die — de sca trinitate dnico dicebq ut supra

de angel. feria 2a — Apoc i Significat dcq q oq fili si sapuc suo
Euang Jo. v. a assedit dcq recumbentiq si detrimenta mfinite

de sapia fe 3a — Sapie dixit salomon dcq pcm si et filiq auxilie tue
ast xl Respiracs ihus m discipl 2o gfitebor si suauis e

de sco spu fe 4ta — j corp xij Vnicuiq vcm si singlis grat ut
Joh xiiij Si diligitis me si mdata mea

de gaudio fe 5ta — j corp xiij ffrcs radius pcedo si radius mihi accidit
Joh xvij ffilioh adhuc modicu vos si nr dr ei simon/ cardie

de sca trie fe 6ta — plalupcm ij Xpus sui 2 spus si 2 dei pcm
ast xx assedens ihq recumbentiq si ps dne dsmurget
Joh iij Amen amen assedit m odio si si habeat vita eterna

sabbo de dna mea p trinitate am — epla fortitudo et decor si et vestimta eius xxxi
abimus et dni scta si defecit mea cord xxiiij
Euang lue xi Extollens q mier si et respondens ds
Joh xix Stabat mr dcm ihu mr oj si discipl suu

de dna n. ad actus — ysa vij Locutus d dns ad achaz si et eligd hoiem
lue i assumpsit 2 si spm vim tua

de dna pgnatie — Gall iiij Quato tpe si hres x dcd
Erat pr et mr ihu si cognitacd

d dna tpe paschale — cord xxiiij abimus et dni scta si defecit mea
Joh xix Stabat mr cruci si discipl suu

cp pcm — epla 1de xiiij Orat pdas ad do si tu si ne dcti nos do de mo
Euang ast xl Valete fide dci si dimittat nob pcta vra

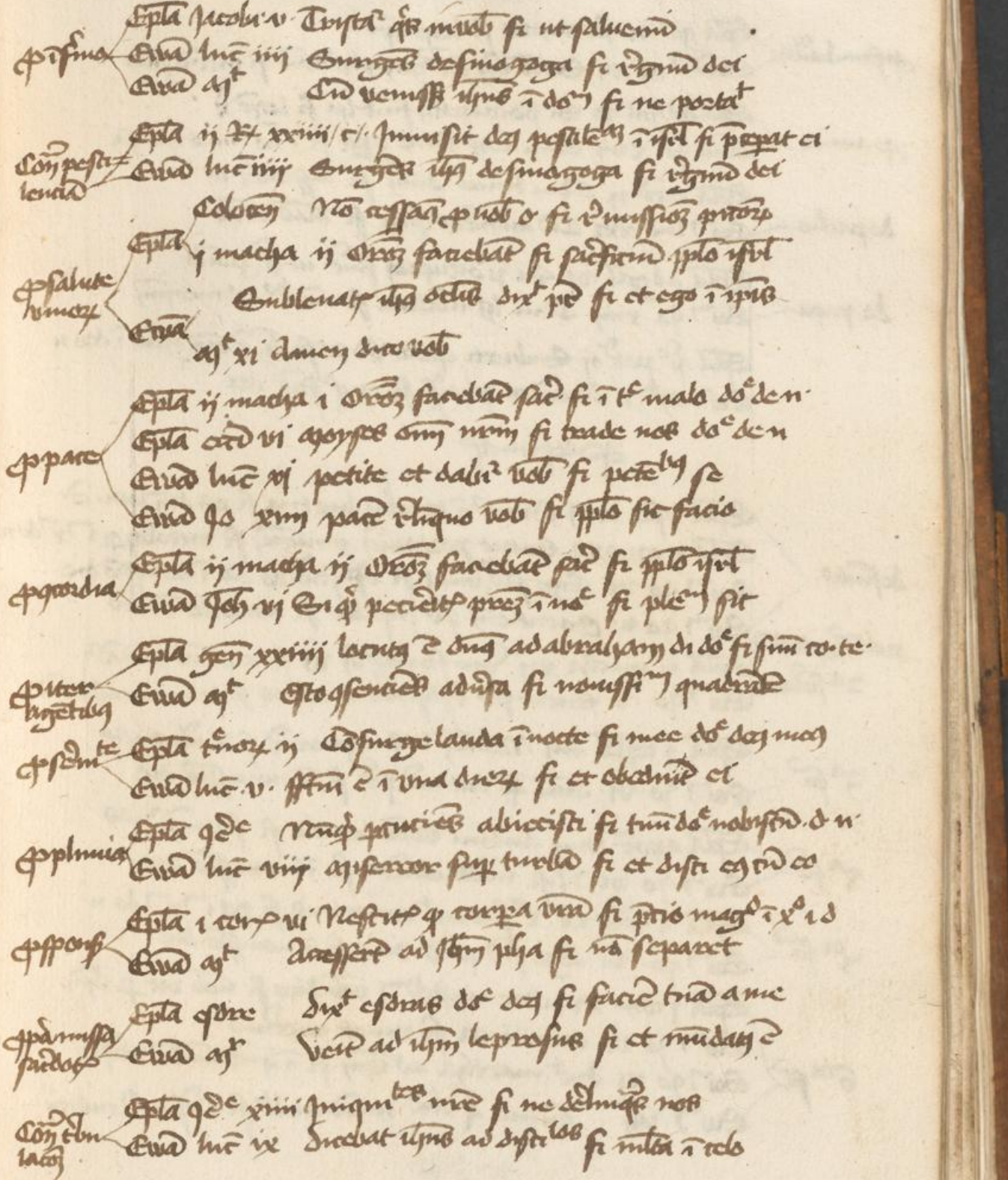

160

de familiaribus — Epla gal vi portuarij fi lege xpi
Ewardus agt xij Sacer ille cor graecophilarum fi victrix fuit

de amicis — Epla ad gal vi Qui portuarij fuit hs fi legis x̄i
Ewd̄ Jo. xiiij Qm cor tuū epa fi t̄ nr̄os mcos hoc fa

de patribus — Epla cad ij Qui timet dnm fi mpcatis ih
Ew̄ luc xxi Cid audietis plia fi mab⁹ tuas

de papa — Epla ad gal vj Qui portuarij fuit ut ꝑ/ qdam/
Ew̄ Jo xiiij Qm hec mandata fi mad⁹ cū meipm

Epla p̄e pet ij Subiecti estote oī x̄o fi h̄ 2 cm grad t̄ deo n
Ew̄ agt x. Abeuntes pharis. fi et q̄ fuit dei

de defunctis

de defunctis — Epla ysa lviij Orret² t̄ tenebre lux tua fi os dm loqū. 2.
Epla 1 cor xv Sicut portauim⁹ ymagine fi victores ꝑ t̄ x̄i do n
Ew̄ Jo. vi. Ego sū pa⁹ vitę fi ē pristitalo eū t̄ nouissimo die
Ew̄ Jo v. Sicut enī pr̄ suscitat fi a mortuis t̄ vitā

pro duobus defunctis — 2a feria — Epla ij macha xij Vir fortissimi vē fi a gratis salutā
Ew̄ Jo. v. Sicut pr̄ suscitat mortuos fi de morte ad vitā

3a fe — Epla 1 tessal iiij Nolumus vos ignorare fi t̄ ūbus nr̄is
Ew̄ Jo. vi. Omne qd dat mi pr̄ fi t̄ nouissimo die

4a fe — Epla aqvt xmy audiui vocē de celo fi scripti⁹ ꝺ⁹
Ew̄ Jo xi Nisi madncauit fi t̄ nouissimo die

5ta fe — Epla 1 cor xv Xr̄s surrexit a mortuis fi ꝑ t̄ x̄i do n.
Ew̄ Jo. vi Ego sū panis vitę fi t̄ nouissimo die

6ta fe — Epla 1 cor xv Ecce mysterium vob dico fi nobis vic ꝑ ihm
Ew̄ Jo vi carnes mea fi vinet mecum
Ew̄ Jo xi dixit martha ad ihm fi t̄ hinc mihi vestr
Ew̄ Jsch Anima q̄ vbi meū audit fi t̄ nouissimo iudicij

Intercitq ꝑ eccliā am̄ de hac et desti
dnica i aduentq
Adte leuauī aiaʒ meā ꝑs xxiiij

De sco andrea
Venite ꝓgmē fiaʒ vos pscor. ihu. agt iiij

dnica ij aduentq
Pplus syon ecce dns veniet ad sal. gen. ysa xxx

De s. nycolao
Statuit oīpotēs vestra. pa. et pud. sce. il. ut sit ib sce. dus i ct
ofed xlv

dnica iij
Gaudete in dno ssp ite. de. gau. phil iiij

De cpo ꝑd vgis ihesu
Gaudeamꝰ oēs in dno philipen iiij°

dnica iiij
Ageridto vred dns i templa. ppha t. ꝑs. c. v.

Thome apto
Aginchi aut mīs honorate sūt am̄ t deꝰ ꝑs cxxxviij

In vgia natuitate xpi
Hodie scietꝰ qꝝ veniet do. et sal. vob et ma. vi. gtiaʒ ag Exodi xvi

In die natuitatis xpi
Honorabilis dies nob et fi. d. e n ag i. sup hn ysa ix

De sco stephano ꝓtho.
Stephs plenus gra. et agnd. me los stephs aut tus ct
pa. i mlta fiebaʒ ꝑs c xviij

Sabbo apli et euāl
In omnem ter̄ exiuit sonus eor̄ et in fines orbis ter̄ verba eor̄ ps. xiij

De quocūq; tpe
Exod misericordiam dei et lac. ppe. laud. ps. viij

Dnica infra octauā nat̄ dñi
Tulit medium silē. te. o. et nox in s. t. me. i. ya resp Egypte xviij

In octauis dñi
Vultum tuum deprecabunt omnes divites plc. ps. xliij

In epiphā dñi
Ecce advenit dominator dñs et regnum in manu ei⁹ resp ysa iij et danie vij

Dnica infra epiphā dñi
In excelso throno vidi sedere virum qui adoratur multitudo angelor psallentes et v̄r Ecce ego in pace non ē mea ysa. vj.

Dnica p̄ octauas epiphie
Omnes de saba adorent te dñe ps. lxxi.

In purificac̄ sc̄i pauli
Postquam surrexit et ecce stella quam viderant magi in oriente antecedebat eos celebrā qnd⁹ ij ad thymo. ij

Dnica ij p̄ octauas epiphie
Adorate deum omnes angeli ej ps xcvi Cepit tractare quid interrogatio legis. i: ait cum introduxerit primogenitū in orbem dicit et adorent eum omnes angeli ej

In purificacõe mar̃
Suscepimꝰ deꝰ miã t in medio templi t. ps xlviij

Dñica in lxx̃
Circudederũt me gemitꝰ mortis ps xvij

Dñica in lẽ
Exurge quare obdormis dñe ps xliij

Dñica iij. l.
Esto mihi in deũ protectorẽ ps xxx pte et lxx

In cathedra petri
Statuit ei dñs testam̃ pacis ecclie xliiij°

In die agathe apli
Michi aũt nimis honorati sũt amici t deꝰ ps cxxxviij

In capite ieiunij scõrũ iij cineres
aspersuros tuos dñe et nil odisti eorũ asperge me
psalmis ho. gpr pe. et prens ut qr et tu ob dñs deꝰ mꝰ
Capite xl

ffeia v.
Cũ clamarẽ ad dñm. quam vs. m. ps lxiij

ffeia vi
Audiuit dñs et misertꝰ est mei ps xxix

Sabbo

Esto mihi ī deū refugiū ꝑs ꝙ dixit

Dnica iij. xl.ma

Iudica me ⁊ discerne causam meā de gente ꝑs xcv

fferia ij

Quam dilecta tabernacula tua ī ma. do. s. i. o. n. ad. d. d. n do. mi. mud ꝑs cxxxiij

fferia iij

Domine refugium factus es nobis a gn. et q gc ꝑs lxxxix

fferia iiij mys tpm

Emitte lucem tuam ꝑs xxxiij // Sancti tui mysteria quesumus domine purificata obtenta diu tardata ⁊ tepefacta ꝑpetue dispositionis dilatata recense

fferia v.

Confessio et pulchritudo ī cōspectu ei ꝑs. xcv.

fferia vj

De necessitatibus meis educ me ꝑs xxxiij

Sabbo iiij or tpm

Intret oratio mea ī cōspectu t. do. ꝑs lxxxviij

Dnica ij Jn xl.ma

Exurgat deus et dissipentur inimici t. do. et fuge t q a. fe. sine me vmq do. no. ī i v ꝑs xxxiij

fferia ij
Iudica me do[mi]ne et in[n]ocentiam meam p[sa]l[mu]s xxv.

fferia iij
Dilexi d[omi]ne decorem domus tue p[sa]l[mu]s xxvj

fferia iiij
Ne discrimines me cum impiis deus meus p[sa]l[mu]s xxxvij

fferia v.
Deus misereatur nostri et benedicat p[sa]l[mu]s lxvij

fferia vj
Ego aut[em] ad te clamaui d[omi]ne mane oratio mea p[sa]l[mu]s xvij

Sabbo
Exaudi deus iustitiam meam intende deprecationi meae. ps. do.
fi. sa. prec. par. p[sa]l[mu]s xviij

dnica iij in quadragesima
Oculi mei ad d[omi]n[u]m q. ip[s]e e. de la. pe. me p[sa]l[mu]s xxiiij

fferia ij
In deo laudabo verbum p[sa]l[mu]s lv.

fferia iij
Ego clamaui quoniam exaudisti me deus p[sa]l[mu]s xvij

fferia iiij
Ego autem ad te d[omi]ne. ffe. et exul. et leta. in ma t. p[sa]l[mu]s xxx[ma]

feria v

Sulg ppa ego sū dr dns // Intrauit ie sacie hg qudre et dnice pegrinatoīs detrīenone septy 2 sīnt exodi xxiiij ad vij et ezech xxxvij

feria vi

ffac metiū dne sīgēm mīsoīe ut vi q o m · ps lxxxv

Sabbo

Verba mea auribg pce · d in · cla · m · ps v ·

dnica iiij ī xl

Letad ierusalē et con · sa · o · q · di · e · gau · r · le · qui ī tem · fu · ut apul · 2 sa · ab ub · con · e · ysa ult et ptrīm tholmie xiiij

ffeia ij

Deg ī noīe t psalmi m · fac 2 ī id · t in · me ps liij /

ffeia iij

Exaudi deg oīoz m · 2 ne de · dep · m ps liiij

ffeia iiij

Dn sīficauit sindo ī vo · con · vos · d v · tempe ezech xxxvij

ffeia v

Lete2 cor qrentiū dnm que · do · et con · ps cxiiij

ffeia vj

ag ueritat cordis mei ī ffred t ffr ps xviij

Sabbo

Sūdes ueīte ad aquas ysa · lv ·

In annunc^{o} ihū glose
Dorate teh desup et mulier plnat instid a. t. et g. s. ypā xlv.

dnica i passione
Judica me deꝰ et d. t. m. pē xlij

ffeia ij
Ayscend mihi doc qui qtul. m. ho pē lv.

feia iij
Expecta dnm viriter age. pē xxvj

feia iiij
Ibidem mecū de getibꝰ miserere pē xvij

feia v.
Quid q fecisti nob doc i ve. indi. se. damet iij/

feia vj
Ayscend mihi doc qui tribular pē xxx

Sabbo
Judica me deꝰ pē xlij

dnica i palmis
Domine ne longe f. a. t. a. m. pē xxi

feia ij
Judica doc nocentes me pē xxxiiij

ffeia iij
Nos aut gloriari oport i c. d. n. i. c. Galath vltio

feia iiij
In nomine dni oe genuflectat ex. tero et ipse philip. ij.

In cena dñi
Nota aue gtam ꝙ galat⁹ vltus

In die pasche
Transfer ealiā hmc aue aparet xiiij

Sabbo sto pasche
Golg me mortuos liber pſ lxxxvij

ff ptp hyemat

In die ascensionis
Ascensionem et adhuc tecum sm alla pſ cxxxviij et
aperē xvij qm ad alla

ffesta ij pasche
Quomodo mt vos dng ī ter f. l. et mel et ut lex dñi
ff sct ī de ter quodr xij

ffesta iij
Aqua sapie salutar⁹ potauit eos // cord xv.

ffesta iiij
Vente benedicte pa. m. p. dñi. q. v. p. ē ab o. mdi

ffesta. v.
Vidiem manū t. d. l. p. q. s. a. o. m. et l. ipsum
-f. discretas / sapie x.

ffesta vj
Edmt eos dng ipse et ūmi. e. o. m. pſ lxxvij /

Sabbo in albis

Exurge dns ppter. s. ī qr. et c. s. ī le. pſ c iiij

dnica in alb

Quasi mod geniti ī sanctis. xra. s. do. lac. con. j pe ij

dnica j pq octab paſche

Aspra dns plē ē tra. ver. d. re. fir. sint pſ xxxij

dnica ij

Jubilate deo oīs tra pſ lxv.

de sto gregorio mre

Protexisti me dcs a turba malignantiū pſ xl lxiij

dnica iij

Cantate dno cātico nouo pſ xcvij

philippi et jacobi et walpurgis

Exclamauerunt ad te dne ī tpe afflictionis s. e. t. d. c qr. e. Neemie ix

dnica rogationū

Voce jocunditat annunciate et audiat ypa. xlviij

in ascensione dni

Viri galilei quid admiramini a. ī ce. Act. i.

dnica j ascensionis

Exaudi dc vocē meā qua cla. a. t. pſ xxvj

in die sto pentecostes

Spūs dni replevit orbē tre. Sapie. j.

// festa ij pentecostes

Libauit eos ex adipe frumenti pſ lxxx°.

feria iij penth
Accepite spiritum sanctum qui vide q. d. a. q. v. a. c. r. v. p̄ḡpe v.

feria iiij
Deus cui egredientes cetera p. t. de sa. c. hūtad ꝯ all p̄s lxvij

dnica fin̄t
Vindicta fue sci sanguis q̄ atq; inda v. cū. c. q. f. n. mi. s. p̄a p̄s hȳ mutauit q̄ cete q̄ hedre sabellij et arrij l2a ꝯ thabie xij

Corpis xp̄i
Ciuauit eos qui adipe frumenti p̄s lxxx.

dnica p̄a q̄ris pēnitentiaꝝ
Dne ne tra misericordia ꝑcemur p̄s xij

dnica ij
Sancti q̄ dne gloriatur mecū et c. m. ꝯ la. p̄s xvij

dnica iij
Respice et misere mei dne p̄s xxiiij

Philip⁹ kapt⁹
Deuertere matre nre vo. m. do. no. m. ypa. xlix

dnica iiij
Domine ne in furore tuo arguas me p̄s xxxvj

petri et pauli apl̄oꝝ
Nunc scio vere q. misit do. a. s. et e. m. de ma. he. et de o. q. ple. ind' actū xij

dnica v.
Exaudi do. vo. m. q̄ cla. adte p̄s xxvj

Visitacō marie
Gaudeamus omes ī dno q̄ festū celebrāt sub die festo phylip iij Gaudete ī dno ff //

dnica vj

Domus fortitudo plebis sue ꝑ xxvij

dnica vij

Omnes gentes plaudite ma· in· d· i vo· exul· ꝑ xlvj

dnica viij

Suscepim deꝰ miaꝝ t· i me· tem· t ꝑ xlvij

ad magdalene

Gaudeaꝝ omes in dno dieꝝ festū sanctū quōdie pcepluē xv·

dnica ix

Exte deꝰ adiuuat me ꝑ liij

dcsto jacobo maiꝛ

eripe me inimicis ꝭa· f a xp ꝑ cxxxviij

dnica x

Ad clamaui ad dominū cū· m· ꝑ liiij

dnica xi

Deus in lā sto tuo· de· q ꝭa· fa· ma· i dō ꝙd da· n· et
fac· ple· f· ꝑ lxvij

dnica xij

Deus iudicium meū mitte· do· a· ad· m· fes· ꝑ lxix

dcsto laurencij

Confessio et pulchritudo i cōspectu eius ꝑ lxxv·

dnica xiij

Respice me et miserere mei t ꝑ lxxiij

In assumpc ihu xpi glose

Gaudeaꝝ omes in domino

Dnica xiiij

Protector nr aspice deus et respice i faciē xpi tui qz me·
d i· v· i· a· t· s· milia ps lxxxiij

De sco bartholomeo

Michi aute ps cxxxviij

Dnica xv·

Inclina dne aurē tuā ad me ps lxxxv·

De decollacione Johis bapte

In virtute tua letabitur iustus ps xx

Dnica xvi

Miserere m dne ps ·lxxxv·

In nativitate marie

Gaudeamus omnes in dno

Dnica xvij

Iustus es dne et rectum iudiciū tuū ps cxviij

Mathei aplo

Michi autē nimis ps ut s

Dnica xviij

Da pacē dne sustinentibus te eccl xxxvi

Michaelis archangeli

Benedicite dnm omēs angeli eius po· v· q fa· ver· e ps cij

Dnica xix

Salus ppli ego sū dt dns· quadi xx Jeremie vij

Symonis et Jude aplor

Michi aute nimis ps ut s

Dnica xx

Omnia q fecisti nob dne i vero iu· fecisti daniel iij·

In festo dnī stor
Timete dnm oēs sci et nūs ps xxxiij

In quadragesimade sūdūm aliā
Exquie ecclīa do. c. do. z luxe ℔. lu. e. ysa. lviij

dnica xxi
In vcluđe tna do. vnigā sūt porta hestre xiij

ad primi epd
Statuit ei do. tes pa cad xlv.

dnica xxij
In ipsos oliuandi do. do. ds sus. ps xij

de sta elizabeth
Laudate oēs m dnm dnō

dnica xxiij et ultra
Dicit dns ego cogito cogitacōes pacis et nō afflictōis
Jdmic xxix

de sta kathyema
Laudate omēs dnm dnō

In dedicatōe ecclie
Terribilis z locus iste q dom dei z et porta ce. et
vocabit dei Deus xxviij

Matheus

Incipiunt concordantie euangeliarum

	Matheus	Marcus	Lucas	Johannes
¶ De libro generationis ihu x secundum carnem	1		3	In die mutatis dn
De xx generationibus ab Abraham usq; ad xm	1			
¶ De conceptione ihu x saluatoris mi	1		1	¶ In vigi nti xp
De natiuitate dni mi ihu x	1		2	
¶ De magis ad dominum uenientib; cum muneribus	2			¶ In epyphia
¶ De fuga dni mi in egyptum	2			¶ In die innocentum
De nece puerorum ab herode interfectorum	2			
¶ De reditu dnm de egypto	2			¶ In vigi epyphe
De uitu et amictu Johannis bapte	3	1		
De baptismo Johannis precursoris dni	3	1	3	1
De confessione Johannis se no esse xm	3	1	3	1
De ihu baptizato a Johanne	3	1	3	
De spu sancto et voce patris	3	1	3	
¶ De ieunio ihu et temptacone	4	1	4	¶ Dnica pa xle me
¶ De vocacione petri et Andree Jacobi et Johis	4	1		¶ In die Andree
De aperta predicacone dnm	4	1	4	
De sermone dni in monte	4			¶ Co sno dni mmo
De octo beatitudinib;	4		6	mapiu nqumto et usq; ad 8m ca
Dp discipli dicuntur sal terre	4			
Dp discipli dicuntur lux mundi	4			
Dp xp ve legem no solue sd adimple	4			
¶ Dp omnino non sit iuraendum	4			¶ Dnica sexta poste p
De oculo eruendo et manu abscidenda	5	9		
Dp uxore no sit dimittenda in ppter forn caz	5	10		
Dp omo no sit iurandum	5			
De inimicis diligendis corde ore et ope	5		6	
De elemosina qualr sit facienda	6			
De oracione qualr sit facienda	6			
De dominica oracone s. pr nr	6		11	
¶ De ieunio qlr sit faciend	6			¶ Feria x mapiue ieunij
De thesaurizacione in celo	6			
Dp lucerna corporis est oculus	6		11	

De homine edificante domū supra petra
De homine edificante dom̄ sup arenam

vñch

	Mathei	Marci	Lucas	Johannes
¶ Dñs nemo duob; dñis pt̄ seruire	6		6	¶ dñ xv̄ p̄ penth
Dñs pro indumento abo; & potu no debe; sll-ee	6		12	
Dñs omino non sit iudicandum	7		6	
De festuca & trabe	7		6	
Dñs sanctum non dz dari canibus	7			
Dñs sit petendum querend; & pulsand;	7		11	
De porta lata & porta angusta	7			
¶ Dñs sit cauendum a falsis ꝓphetis	7			¶ dñ 8 p̄ pen
¶ De leproso mundato. Filio centurionis	8	1	4	¶ dñ 3 p̄ epi phan
De seruo centurionis curato	8		7	
De socru petri curata	8	1	2	
De variis languoribus a dño curatis	8	1	2	
¶ Dñs ihc exiratus imperauit mari	8	2	8	¶ dñ 2 p̄ epyphie
De duob; obsessis curatis	8	4	8	
Dñs demones misit ihc in porcos	8	4	8	
¶ De paralitico curato demisso p tectu	9	2	4	¶ dñ xvj p̄ penth
¶ De cōmunio leui vocato ihc ad conuiuiū	9	2	4	
Quare discipuli eius non ieiunabant	9	2	4	
¶ De filia archisynagogi in domo resuscitata	9	4	8	¶ dñ xpom
De mulier curata a sanguine fluxu	9	4	8	p̄ pent
De duob; ceis curatis	9			
De demoniaco muto curato	9		11	
Dñs apli ihc missi cum potate curandi	10	6	9	
De xij nominib; apl̄or	10	3	6	
Dñs discipli mittuntur sicut oues inter lu	10		10	
Dñs fugiend; sit de vna ciuitate in alia	10			
¶ De quod Johannis fuit ad xm̄ p̄ discipulos	11		7	¶ dñ 3 in aduentu
De de-ciuitatum	11		10	
¶ De confessione dñi ad patrem	11		10	¶ dñ 4 epyph
De filio dñi habit; in grauioꝛ conflictione	12		6	
De homine curato tacte manu arida	12		6	
De demoniaco ceco & muto curato	12		11	

in die mathei apli

	Matheus	Marcus	Lucas	Johannes	
℞ Iudei dix[erunt] · x[ristu]m in beelze eicere demo[nia]	12	3	11		
℞ blasphē in spm s[anctu]m nūqua remittitur	12	3	12		
¶ De phiseis sig[nu]m petentib[us] a dño	12	8	11		¶ fia ē p[ost] 7mo.
De matre fratrib[us] z sororib[us] dñi	12	3	8		
De q[uo]d. pabol · ad turbas in mar[i]	13				
De parabola ser[min]is cuius ꝑ pars fructu fecit	13	4	8		
℞ dominus expo dicta · pabola ser[min]is	13	4	8		
De parabola zizaniorum facta ad turbas	13				
De parabola grani sinapis ad turbas	13	4	13		
De parabola fermenti sim ad turbas	13		13		
De trib[us] parabol · ad dicta[s] los in domo	13				
¶ Parabola de thesauro abscon[dito] dato	13				¶ Ruere de vltimo
Parabola hominis negot[iatoris] · quer[entis] · bo[nas] · mar[garitas]	13				
Parabola sagene misse in mari	13				
℞ iudei mirabantur in doctrina ihu	13	6			
Item q[uo]d scandalizabantur in eo	13	6			
℞ ꝓpheta non ē acceptus in patria sua	13	6	4	4	
¶ De mar[ti]rizatione Johannis baptiste	14	6	3		¶ in decollatione Jo ba
De decollatione Johannis baptiste	14	6	9		
De quinq[ue] panibus z duob[us] pisc[ibus]	14	6	9	6	
¶ De ambulatione dñi supra mare	14	6		6	¶ in cena apl[oru]m pet
℞ petrus ambulauit supra mare	14				
¶ De murmuratione phariseorum ꝯ dñm	14	7			¶ fia ē post 4cm
℞ cibus non coinquinat hominem	14	7			
¶ De muliere chananea cum filia	14	7			¶ dō · ꝛ · in gl̄.
De septem panibus z paucis piscic[ulis]	14	8			
℞ sic cauendum a fermento phariseo[rum]	16	8			
¶ De confessione petri qua fē ꝑ ꝑ z ꝓ oib[us]	16	8	9		¶ in die petri Apli
¶ ℞ dum debemus sequi cum mea cruce	16	8	9		¶ Ruere de i° mēe
℞ homo dz hic curam sui ipius	16	8	9		
¶ De transfiguratione dñi · sed in monte	17	9	9		¶ Ruere sab° p[ost] 9m
De demoniaco curato	17	9	9		

	matheus	marcus	lucas	johannes
Quare dista[le] non potu[i] demo[ni] curare	17	9		
De tributo dato muento in ore pisc[is]	17			
℣ [20] Pp discipli quesierunt quis eorum ee[t] maior d regn[o] ce	18	9	9	℣ gre d[e] michael
Pp x[rist]us suscipimus in suis parvulis	18	9	9	
Pp scandalizantes parvulos maledicentur	18	9	11	
De parabola ouis	18			
℣ De fr[e] corrigendo	18			℣ gre fia[t] post oct[a]
De dimittendo septuagies septies	18			
℣ De verbe qui possint vox ad servos suos	18			℣ gre d[o] p[er]
De parvulis quib[us] dominus manus imposuit	19	10	13	p[o] penth
Ad intrandum regnu[m] ce pt[us] obstina[to] preterp	19	10	13	
De stipe perfectionis	19	10	13	
Pp diffi[cile] e intrare divitem regn[u]m celorp	19	10	13	
℣ Pp relinquentes omnia iudicabitis	19	10	13	℣ gre omeo paul[i]
℣ gre i d[o] hpo ℣ De denario diurno	20			
℣ Pp dominus predix[it] passionem [16] [11] ℣ venem suam discip[u]lis	20	10	9	℣ gre fia[t]
De petitione filiorum zebedei	20	10		post tert[ia]
De io[hannes] indigne de duob[us] fratrib[us]	20	10		
De duob[us] ceis ierichotinis curatis	20	10	13	
℣ Ist d p[ri]a d[o] adue[nit] ℣ De sessione dni super asellu	21	11	19	12 ℣ gre d[e]
℣ Ree fia[t] 3 p[ri]mo ℣ De secunda electione ementium [et] vendentiu[m] de templo	21	11	19	palma
Pp dominus pernotabat in bethania	21	11		
De maledictione ficus	21	11		
De quod baptisma Johannis	21	11	20	
De fi[lio] qui se negat[ur] ire mihi [et] postea iu[i]t	21			
℣ De cultoribus vinee sanguinarijs	21	12	20	℣ gre fia[t]
De lapide angulari	21	12	20	p[o] terce
℣ Pp rex fe[cit] nupcias filio suo	22			℣ d[o] p[o] p[en]
De non habentib[us] vestem nupc[ialem]	22			penth
℣ De herodianis [et] quid de tributo	22	12	20	℣ d[o] p[er]
De bij coicus omnis mulieris	22	12	20	p[o] pen[th]
℣ De man[da]to primo [et]	22	12		℣ d[o] p[er]
De quid [et] cuius filius ee[t] [pp]t[us]	22	12	20	penth

	matheo	marcus	lucas	Johannes	
¶ De cathedra scribarum z phariseorum	23	12	20		¶ feria 3 post resurr
De multiplici ve scribarum z phariseorum	23		11		
¶ De Abel z zacharia fi. barachie	23		11		¶ in die scī stephi pr
De commacon euersionis templi	23		13		
℣ dominus predixit discipulis consummationis seculi	23	13	21		
De signis aduentus domini z consummacon seculi	23	13	21		
De propria signa euersionis z aduentus sui	23				
De aduentu antexpi z signis eius	23	13	21		
De varia tabulacon antexpi	23	13	21		
De obscuracione solis z lune z casura stellarum	23	13	21		
De aduentu filij hominis	23	13	21		
℣ solus pr non diem iudicij	23			11	
De uno assumpto z altero relicto	23	13			¶ ree de confessorib
¶ De uirginibus parabilibus	24				¶ ree de virginib
¶ De decem virginibus	24			19	¶ ree de confessorib
¶ De commendacione talentorum	24				¶ ree scī xp̄i pr̄sbr
¶ De aduentu filij hominis cū maiestate	24				
℣ omnes homines comprehendentur in die iudicij	24				
De ventilacione aree	24				
De dei operib misericordie	24				
De sancta pro bonis s. venite benedicti	24				
De sancta contra malos s. ite maledicti	24				
¶ De passione domini	26	14	22	18	¶ ree in die pas
De conspiracon principū z seniorū ppli	26				
De muliere cum unguento pretioso	26	14	1	12	
De indignacione discipulorū contra mulierem	26	14		12	
℣ iudas promisit tradere dm p xpō argen	26	14	22		
De passione dni pilato z pilato	26	14	22		
℣ dominus predixit discipulis traditore suum	26	14	22	13	
De cena domini	26	14	22	13	
De institucione sacri corporis z sanguinis dni	26	14	22		
℣ unus predixit discipulis suum corp	26	14		16	

	mathe	marc	luae	johannes
℔ dominus ꝙdam petro negatum suam	26	14	22	13
De tercia oratione domini ubi orauit gethsem	26	14		
℔ Judas dominum tradidit	26	14	22	
℔ Judei dominum ceperunt	26	14	22	18
De amputatione auriculę	26		22	
De xij. legionibus angelorum	26			
De fuga discipulorum	26	14		
De blasphemia nimotte suo exhibita	26	14	22	
De tercia negatione petri	26	14	22	18
℔ Ihc ligatus mane ducitur ad pylatu	27	14	23	18
℔ Judas cito cupidus huic confess.	27			
De suspendio Jude	27			
℔ Ars figuli emit ꝙ xpc argenteis	27			
℔ ꝓphecia Jheremie impletur de ꝯo argen	27			
℔ Ihc innumeris accusatur coram pylato	27	14		
℔ Ihc non credit ad predicas accusationes	27	14		
℔ uxor pylati misit ad ipm	27			
℔ pylatus lauit manus coram ꝓplo	27			
℔ Judei clamabant sanguis eius sr nos	27			
℔ barra dimittitur Ihc crucifix	27	14	23	
De flagellacione domini	27	14		19
De coronacion dni	27	14		19
De veste coccinea ꝛ arundine	27	14		19
De illusione domini	27	14		19
℔ conspuebant in eu	27	14		
℔ Ihc in suis vestimentis duct ad crucifigend	27	14		

	matheus	marcus	lucas	johannes
De Symon portabat crucem ihu	ıl	ıı	ıı	
De ihc ducitur ad caluarie locu	ıl	ıı		ıı
De ihu vinum datur mixtu felle	ıl			
De cum gustasset nolut bibere	ıl	ıı		
De diuisione vestimentorum ihu	ıl	ıı	ıı	ıı
De titulo ihu scripto sup crucem	ıl	ıı	ıı	ıı
De duos latrones cum xpo crucifixerunt	ıl	ıı	ıı	ıı
De blasphē p̄. exhibita marcu	ıl	ıı	ıı	
De latrones sibi ipm blasphemabat	ıl	ıı		
De tenebre facte sūt. a 6. hō usq ad nōm	ıl	ıı	ıı	
De 7°. verbo p̄. marcu. s. heli heli. lama	ıl	ıı		
De quidam putabant ipm heliam vocare	ıl	ıı		
De ihu aceto datur ad bibendum	ıl	ıı		ıı
De expiratione dnīm post gustatu acet̄	ıl	ıı	ıı	ıı
De velum templi scissum est	ıl	ıı	ıı	
De terra tremuit	ıl			
De petre scisse sunt	ıl			
De monumenta aperta sunt	ıl			
De mortui resurrexerunt	ıl			
De prophecia centurion. s. vere filius dei	ıl	ıı	ıı	
De mulierib; exūtib; circa mortem dñi	ıl	ıı	ıı	
De Joseph petente corpus ihu	ıl	ıı	ıı	ıı
De sepultura dnīm in monumento novo	ıl	ıı	ıı	ıı
De lapis ponitur ad ostiu monumenti	ıl	ıı		
De mulierib; exūtib; circa sepulturā dñi	ıl	ıı		
De custodib; sepulchri	ıl			

	Matheus	Marcus	Lucas	Johannes
℣ De aduentu duarum mulierum ad sepulchr̃	28			
℣ Angelus locutus est mulieribꝫ	28			
℣ Dominus apparuit duabꝫ mulieribꝫ	28			
De mendacio custodum	28			
℣ Dominus apparuit xj discip̃l in galilea	28			

℣ Explicium euangelia matthei.

Incipiunt euangelia marci

	Marcus	Matheus	Lucas	Johannes
De baptismo Johannis bapte	1	3	3	1
De uestitu et habitu Johannis baptiste	1	3		
De confessione Johannis se non esse xpm	1	3	3	1
De ihu baptizato a Johanne	1	3	3	
De spu sancto et uoce patris	1	3	3	
De ieiunio ihu et temptacione	1	4	4	
De uocatione petri et andree ia. et johis	1	4		
De apta predicatione dominj	1	4	4	
De demoniaco curato in synagoga	1		4	
De socru petr̃ curata	1	8	4	
De uarijs languoribꝫ a dño curat̃	1	8	4	
De leproso mundato	1	8	4	
De paralitico curato dimisso peccatu	2	9	4	
De comitio leui uoto de thelonio	2	9	4	
Quare discip̃li dñi non ieiunabant	2	9	4	
De uoce sabbi in synagoga confricacio	2	12	6	
De homine curato habente manu aridam	3	12	6	
De xij nominib̃ Apl̃oꝝ	3	10	6	

Marcus Matheus Lucas Johan

De Judei dixerunt xp̃m in beezel eicere demõ — 3 12 11
De blaphema in spm s. nũq̃ remittitur — 3 12 12
De mre fratrib; z sororib; domini — 3 12 8
De parabola seis cuius q̃ pars fructu fecit — 4 12 8
De dominus exposuit hanc pabola seis — 4 12 8
De lucerna ponenda sit sup candela — 4 4 8
De nl. sit opt. qđ no reueletur — 4 8
De eadem mensura q̃ msi fueris reme. no. — 4 6
De parabola grani sinapis ad turbas — 4 13 13
De Jhc excitatus imperauit mari — 4 8 8
De demoniaco curato — 5 8 8
De demones missi sunt in porcos — 5 8 8
De filia archisinagogi in domo resuscitata — 5 9 8
De muliere curata patiente fluxũ sanguis — 5 9 8
De judei increbuntur in doctrina Jhu — 6 13 4
Item qđ scandalizabantur in eo — 6 13
De prophetа non ẽ acceptus in pria sua — 6 13 4 4
De Xpli sti missi cum pcate curandi — 6 10 9
De interfectio Johannis bapte — 6 14 3
De decollatio Johannis bapte — 6 14 9
De v. panib; z duob; pisab; — 6 14 9 6
De ambulatione dni sup mare — 6 14 6 Babbeo an Jhu
De murmuratio phariseoz; q̃ dm — 7 14
De cibus non coinquinat hoiem — 7 14
De muliere chanañe cu filia — 7 14
De surdo z muto curato — 7 14 Jo. xõ. post pen

	Marcus	Mathei	Lucas	Johannes
¶ De .vij. panibus . ꝛ pauo pistrinulis	8	14		
De phariseis sup̃ penetrab a dño	8	16		
℔ sic cauendum a fermento phariseoꝝ	8	16		
De quodam ceco curato	8			
De cofe petra q̃ fc̃o p se ꝛ pro oib;	8	16	9	
℔ dominum debemus sequi ad mra crucc	8	16	9	
℔ homo dz hre animam sui ꝛpus	8	16	9	
De transfiguracione dñi in monte	9	17	9	
De demoniaco surdo ꝛ muto curato	9	17	9	
Quare discipli non potuerunt demoniacu curare	9	17		
℔ discipl· disputabant quis eẽt maior	9	18	9	
℔ q̃m suscipimus in nr̃m parvulis	9	18	9	
℔ cicientes demonia in nore ꝙ no sc̃t phi dr.	9		9	
℔ dantes aquam in nore ꝙ no perdat mercedem	9			
℔ scandalizantes parvulos maledictũ	9	18	17	
De manu ꝛ pede ꝛ oculo abscidendis	9	18		
℔ uxor non sit dimittenda · n̄ ꝑ ·for· cam	10	19		
De parvulis quib; dominus manꝰ imposuit	10	19	18	
Ad mitrand recip̃ce pt obstuã peperoꝝ	10	19	18	
De stipne perfectionis	10	19	18	
℔ ·Diffi le ẽ mitrare diuitem recip̃ce	10	19	18	
℔ relinquentes omnia possidebit bi etc.	10	19	18	
℔ dominus predixit passionẽ ꝛ rc̃c s. dis·	10	20	9	
De peticione filioꝝ zebedei	10	20		
De io ducis de duob; ceb;	10	20		
De ceco iericho curato	10	20	18	

	Marcus	Matthæus	Lucas	Johan
De sessione dñi sup asellum	11	21	19	12
De dñs pnoctabat in bethania	11	21		
De maledictione ficus	11	21		
De secunda ejectione ementium & vendentium de templo	11	21	19	
De quoc baptisma johannis	11	21	20	
De auctorib⁹ comee sacrnarijs	12	21	20	
De lapide angulari	12	21	20	
De herodianis & qoc de tributo	12	22	20	
De dñi · viris comis mulieras	12	22	20	
De mand⁹ primo legis	12	22		
De quoc unus filius est xpo	12	22	20	
De cathedra scribarum & phariseor	12	23	20	
De duob⁹ minutis vidue	12		21	
De dominus predix disc⁹ consumac⁹ scli	13	24	21	
De signo aduentus dñi & consumacois scli	13	24	21	
De aduentu ante & sequab⁹ eius	13	24	21	
De varia tribu⁹ de antepi	13	24	21	
De obscuracois sol & lune & casu stel	13	24	21	
De aduentu filij hois	13	24	21	
De solus pr nouit diem Judicij	13	24		
De vigilia ianitoris	13	24		
De passione dñi	14	26	22	18
De sacerdotes & scribe querebat dñm occidere	14	26	22	
De muliere cum unguento precios	14	26	7	12
De indig⁹ de discip⁹ erga mulierē	14	26		12
De trecentum denarior⁹ denarios	14			12

	Marcus	Mathaeus	Lucas	Johannes
Dñs Judas promisit trade dñm	xiv	26	22	
De paschā dominī ꝑparato ꝛ pacto	xiv	26	22	
Dñs dñs predixit discīl. traditorem suū	xiv	26	22	13
De cena dominī	xiv	26	22	13
De institutione sacri corporis ꝛ sanguinis dñi	xiv	26	22	
Dñs dominus predixit discīl. fugā eor̄	xiv	26		16
De presumptione petri circa dominum	xiv	26	22	
Dñs dominus predixit petro negaōm suā	xiv	26	22	
De trina oratōne dominī in villa gethsē	xiv	26		
Dñs Judas dominum tradidit	xiv	26	22	
Dñs Judei dominum ceperunt	xiv	26	22	18
De amputatione auriculē	xiv	26	22	
De fuga discipulorum	xiv	26		
De fuga adolescentis cum sindone	xiv			
De blasphēmīs monte dño exhibita	xiv	26	22	
Primū gallus bis cantauit. ꝑ q̄ dñs negauit	xiv			
De trina negatōne petri	xiv	26	22	18
Dñs ihc vinctus mane duc̄ ad ꝑsidē	xv	27	23	18
Dñs ihc innumeris accusatur coram ꝑsidē	xv	27	23	
Dñs ihc non rndit ad accusationes ꝑdcās	xv	27		
Barrab di. ꝛ ihc crucifigit	xv	27	23	
De flagellatōne dñi	xv	27		19
De coronatione dñi	xv	27		19
De veste purpurea ꝛ arundine	xv	27		19
De illusione dñi	xv	27		19
Dñs conspuebant meum	xv	27		

Marcus

Marcus Matheus Lucas Johannes

De ihc in suis vestimentis ducitur ad crucif — m 21
De symon portabat crucem ihu — m 21 23
De symon fuerat pr alex & rufi — m
De ihc ducitur ad locum caluarie — m 21 19
De ihu mirratum vinum datur — m
De cum gustasset nolunt bibere — m 21
De crucifixione ihu — m 23
De diuisione vestimentorum ihu — m 21 23 19
De titulo ihu scripto sr crucem — m 21 23 19
De ii latrones cum xo crucifixerunt — m 21 23 19
De ppheia impletur - s. ad miqus repu est — m
De blasphemia xo exhibita marce — m 21 23
De latrones silr ipm blasphemabat — m 21
De tenebre facte sunt a. 6. hō. usqz ad 9 — m 21 23
De 9o verbo xo marce s. heli heli lama — m 21
De quidam putabant ipm heliam vocare — m 21
De ihu acetum datur ad bibend — m 21 19
De expiratione dnim post gustatu acet — m 21 23 19
De velum templi scissum est — m 21 23
De terra tremuit — m 21 23
De petre scisse sunt — m 21 23
De monimenta aperta sūt — m 21 23
De mortui resurrexerunt — m 21 23
De ppheia centurionis - s. vere filius dei — m 21 23
De mulierib existentib circa monte dm — m 21 23
De Joseph petente corpus ihu — m 21 23 19

Marcus Mathei Luce Johan

De depositione dñi de cruce ——— xv
De sepultura dñi in monumento nouo ——— xv xvi xxiii xix
Qd lapis ponitur ad ostium monumenti ——— xv xvi
¶ De mulieribz existentibz circa sepulturam dñi ——— xv xvi
De aduentu trium mulierum ad sepulchr ——— xvi
Qd angelus locutus e tribz mulieribz ——— xvi
Qd ihs primo apparuit marie magdalene ——— xvi
Qd ihs apparuit ijbz eutibz in villa ——— xvi xxi
¶ Qd ihs apparuit xj discipulis recubz ——— xvi
De ascensione dñi ——— xvi xxi

Explicunt euangelia Marci

Incipiunt euangelia Luce

Luce Matheus Marcus Johan

¶ De annunciatione Johannis precursoris dñi ——— i
Qd diuum e siceram non bibet ——— i
Qd precedet xm in spu e vi helie ——— i
Qd annunciatus e p angelu gabriele ——— i
Qd zacharias mutus factus est ——— i
De conceptione Johannis precursoris dñi ——— i
¶ Qd gabriel a deo missus mittitur ad virgi de ——— i
De salutacon angelica ——— i
De annunciacione saluatoris ——— i i
¶ De concepcione saluatoris ——— i
Qd ihs maria elyzabeth visitauit ——— i

Lucas

	Lucas	Mathei	Marcus	Johannes
De sanctificatione Johannis in utero	1			
Rp elyzab: buditq; hec virgini	1			
De cantico marie · s. magnificat.	1			
q De natiuitate Johannis precursoris dni				de nat^te Jo bap^te
De impositione nominis & circumcisione	1			
De zpharia zacharie · s. budes &c	1			
q De descriptione orbis	2			In nat^te dni.
De natiuitate dni	2	1		
Rp saluator pastoribus annunciatur	2			
De cantico angelorum · s. gliã in excelsis	2			
q Rp pastores presepium & visitant ·	2			In natale dni.
De circumcisione dni & vocatione eius	2			In circumcisione dni
De purificatione bte marie	2			In purific^one m^e.
De oblatione ihu coram patre	2			
De cantico symeonis · s. nunc dimittis	2			
q De manifestatione pastorum & magorum ihu	2			Dñica p^a. post nat^te
Rp ihs puerus est in templo & crescebat	2			
De ysaia precursore alias marie	2			
De anna vidua ysaiam de puero	2			
q Rp parentes pueri amiserunt	2			Dñica p^a. p^s epyph
Rp inuenerunt eum post triduum sedentem in templo	2			
Rp ihs proficiebat sapientia etate &	2			
q De diuisione regni Judee Rp in 4^or. partes	3			Sab^o. ad nat^te dñi
De diuisione pontificatus in duas partes	3			
Rp ihs de[illegible] vox clamantis in deserto	3	3	1	1
De baptismo Jo · bap^te	3	3	1	1

	Luce	Marcus	Matheus	Johannes
De mlt⁹ interrogantib⁹ Johanne q̄ ayse sit eus	3			
De ofoe. Johannis se nō ee xp̄us.	3	3	1	1
De incarceratione Johannis bap^te	3	12	6	
P̄ Xp̄o xxx^o anno baptizatur a Johe	3	3	1	
De sp̄u sancto i voce patris	3	3	1	
De libro generacionis ihu x̄ p̄^m carnem	3	1		
De ieiunio ihu i tentatore	4	4	1	
De apta predicacione ihu	4	4	1	
P̄ Xp̄o lect^o in nazareth in libro ysaie	4			
P̄ Iudei mirabantur in doctrina ihu	4	13	6	
P̄ propheta non e acceptus in patria sua	4	13	6	4
De viduia helie i naaman sirō leprosō	4			fuga de
P̄ Iudej voluerunt dm̄ de monte precipi^re	4			
P̄ Xp̄o per medium eorum ibat	4			
De demoniaco curato in synagoga	4		1	
De socru symonis curata	4	8	1	Da per
De variis languoribus a dno curatis	4	8	1	
P̄ Xp̄o. innumera turbas docebat	4			do- per
P̄ eo precepto ihu discⁱ mlt pisc. cepe^runt	4			
P̄ Discⁱ relicto⁹ omnib⁹ do^no secuti sūt	4			
De leproso mundato	5	8	1	
De paralitico curato dimisso p tectū	5	9	2	
De comuno leui voco de theolonio	5	9	2	
Quare discⁱ dni no ieiunabat	5	9	2	
De filoe sibi mīno⁹ cofricande	6	12	2	
De hore curato hute manū arridam	6	12	3	

Lucas

	Lucas	Matheus	Marcus	Johannes
℟ Dns p̄rocrabat in orc̄ in monte	ℊ			
℟ Dns · elegit p̄ri · qd dic̄t quos ap · no ·	ℊ			
De p̄ri · nōiabus aplor̄	ℊ	10	3	
¶ De · my. or̄ beatitudnib	ℊ	4		In diē omn scor
De quadrup. ve · q̄ my. or̄ bōnes	ℊ			
De inimicis diligend · cord · orc̄ opc̄	ℊ	4		
¶ a que nos volumus debē proximis face	ℊ	1		
℟ mutuum est dand · z nichil inde sperand.	ℊ			
℟ Dns jubet nos ee misericordes	ℊ			Dō z p̄ pench
℟ omnino non sit judicandum	ℊ	1		
℟ eaben mensura qua mensi fuerim · remē no ·	ℊ		2	
De festuca z trabe	ℊ	1		
De arbore bō z mala	ℊ	1		
¶ Non omne qui d. mihi dne dne · intrab in regn̄ cē	ℊ	1		
℟ verba dō sc̄i audienda z fac̄a	ℊ	1		
De sexto centurion curato	1	8		
¶ De filio vidue in porta resuscitato	1			Dō xp̄i p̄ pench
De qoc Johannis · sc̄a ad xm̄ p discip̄los s.	1	11		
℟ Johannes de plusq̄ ppha	1	11		
℟ inter natos mulierum non surrexit maior Jo ·	1	11		
℟ minus in regno ce · ma · de Jo bap̄ta	1	11		
℟ phisei dicebant Jo hec demoñ	1	11		
℟ dicebant ad dō. Ecce vorax z potator vin	1	11		
sc̄i ad dō publicanorum expectatorū amicus	1	11		
¶ ℟ Dns · amy quodam phisco · s. Symoe lepsō	1	26	12	In die mortis ei⁹
℟ in magd be · cū venis · ad dō phisei discubuit	1	26	12	

Lucas

	Lucas	Matheus	Marcus	Johes
¶ De parabola seris · cuius ℞ pars fruatu sc̃e	8	13	℞	
Dñs exposuit discip. parabolam seris	8	13	℞	
Lucerna ponenda sit sc̃e candelab.	8	4	℞	
nichil sit operctum q̃ no reueletur	8	10	℞	
De mre · frab · ℟ sororib dñi	8	12	3	
Dñs Ihc̃ increpatus imperauit mari	8	8	℞	
De demoniaco curato	8	8	4	
Demones missi sunt in porcos	8	8	4	
De filia archisinagogi in domo resuscitata	8	9	4	
De muliere curata patiente sanguis fluxũ	8	9	4	
Dñs Aplos · sc̃os misit cum pcepto curandi	9	10	6	
De decollacõe Johannis bapte	9	14	6	
De quinq; panibus ℟ ij. pisab	9	14	6	6
De ore pisc̃is q̃ fert. p se ℟ p ois	9	17	8	
Dñs predixit passionẽ ℟ cõe suã discip.	9	17	8	
Dñs dix. seq̃ me tollat crucẽ	9	16	8	
Dñs homo dz hre curam sui ipius	9	16	8	
De transfiguracõe dñi sc̃a in monte	9	17	9	
De demoniaco a discip. curato	9	17	9	
Dñs discip. cogitabant quis eor. esset maior	9	18	9	
Dñs puerũ suscipiens in sinu parulus	9	18	9	
Dñs eiciens demonia in nõe · ihu sc̃i phi dixit	9		9	
Dñs samaritanã denegat hospiciũ Ihu	9			
De tab, ornis q̃ soluerunt seq̃ dñm	9			
Dñs volpes foueas hnt ℟	9			
Dñs nemo mittens manũ in aratrũ aptũ ℟ retro dei	9			

	Lucas	matheus	marcus	Johan.
Dñs hosanna · filio · dñi · mittunt · sicut agni inter lupos	10	10		
De ve ciuit. inquib. fca. sit. sigma	10	11		
Qui vidit. los. audt. nil. spnt. qm. audt. nil. spnt.	10			
Dñs filio · dñi · dnt gaude. qz. nomia. corp. scripta. sit. vel	10			
De confessione. ꝙ. ad patrem	10	11		
Dñs · oclis. sit. bt. qui. vident. q. ap̃ly. vide.	10			Do. qm. post. pet
Dñs. sic. fiat. ut. vita. eterna. possid.	10			
De homine. in. latrones. incidente. femineo. ve	10			
De. ij. bꝰ. socrib. · s. a. magdal. & aquetha	10			In assumpcoem. a.
De. dominica. oratione. · s. pr. nr.	11	6		
Dñs. sit. querend. petend. & pls. and.	11	7		In letania. minor
De. demoniaco. muto. curato.	11	12		12 ce in do. Dñs
Dñs. Judei. dixerunt. xm. in. beelze. eiic. demo.	11	12	3	
Cum. fortis. ar. cust. atri. s. in. pa. s. omia. pos.	11	12		
De. in. mundo. spu. querens. requiem. in. loc. d. aqs.	11			
De. muliere. vocem. extollente. de. turba	11			
De. phisei. sim. ad. dnm. petentib.	11	12		
De. Jona. & salomone	11	12		
Dñs. lucerna. corpis. e. oclꝰ	11	6		
Dñs. do. & quod. phisꝰ. abluit.	11			
De. multa. ve. scribarum. & phiseoꝝ	11	23		
De. Abel. & zacharia. fi. barachie	11	23		
Dñs. solus. deus. timendus. sit. qui. pt. a. aiaz. pde. die	12			
Dñs. blasphe. in. spm. scm. nulꝰ. veniam.	12	12	3	
De. rite. ampliante. horrea. sua	12			
Dñs. ꝙ. indumento. cibo. potu. no. de. sol. ce	12	6		

	lucas	matheus	marcus	johan
℞ pusillus grege se no ds time	12			
℞ lu dñi pred. & luc ar in ma tere	12			
de seruo sciens voluntatem dñi & no faciens	12			
℞ xp non veni pacem mittere sz separem	12	10		
℞ debemus consentientes ee aduersario meo dū	12			
De galileis quos pylatus occidit	13			
℞ si non habuerimus ome panz as fil pbimo	13			
de fulnea in fenestra & muliere miliare	13			
de parabola grani sinapis	13	13	8	
de pabola fermenti	13	13		
de coartare euersion ybrm	13	13		
¶ de ydropico curato & ephor ee ad hmoi	14			
℞ dns iubet mittari pauperes & debiles	14			
¶ de quodam homine qui fc cenam magnam	14			
de inuitatis venire nolentib	14			
℞ dñs missit mittari ad cenam pauperes & debiles	14			
de edificatore turri & rege ituro in bellū	14			
¶ de pabola ome	14	18		
de pabola thesauri	14			
¶ de filio pdigo	14			
¶ de dilico iniquitatis q dñs laudat	16			
℞ nemo duob dñis pt seruire	16	6		
¶ de lazaro & diuite sepulto in inferno	16			
℞ scandalizantes paruulos maledr	17	18	9	
℞ septies in die debet dimitti qui fr peccet	17			
℞ nos dñs iudicare suos inutiles	17			

	Lucas	Matheus	Marcus	Johan
¶ De .x. viros leprosos mundatis	17			
¶ Dies aduentus dñi erit sic in diebus Noe & loth	17			
De uno assumpto & altero relicto	17	24		
De semp sine orandum & no deficiendo	18			
De iudice deum no timente & homi no uerecundo	18			
¶ De phisseo humili & publicano superbo	18			
De paruulis quibus ihs manus imposuit	18	19	10	
De introitu uestimi ce. ihu obstinato proposito	18	19	10	
De signis p̄fectionis	18	19	10	
De difficile e intrare diuitem regnum celorum	18	19	10	
De relinquentes omia possidebit uita eternam	18	19	10	
De ceco hierichotino illuminato	18	20	10	
¶ De zacheo suscipiente dñm in hospitium	19			
¶ De commendatis talentorum	19	25		
De sessione dni sup̄ asellu	19	21	11	12
De discipulis tacuissent lapides clamassent	19			
¶ De ihu sup̄ ciuitatem flentis	19			
De .x. electionis emen & uenden de templo	19	21	11	
De quo baptismo Johannis	20	21	11	
De cultoribus uinee heredem interficientibus	20	21	12	
De lapide angulari	20	21	12	
De herodianis & quo de tributo	20	22	12	
De .vij. uiris uxorem habuerunt	20	22	12	
De quo amus filius dat̄ p̄t.	20	22	12	
De cathedra scribarum & phisseorum	20	23	12	
De .vij. minutis uidue	21		12	
¶ De dño p̄dicto discipulos ascendit celum	21	24	13	
¶ De signis aduentus dni & asumacionis sc̄i	21	24	13	

Dñ. vij post pent

Vide in dñica ce

Vide de confessorib

Vide de .x. virg

Vide de mrib

Lucas

	Lucas	Matheus	Marcus	Johan
De aduentu anx & sequab eius	21	24	13	
De coarta tribulacon anx	21	24		
¶ De obscuracion solis & lune & cassa stellaꝝ	21	24		gre do aduent
De aduentu filij hominis	21	24		
¶ corda mea aio dne tua cpla & eb & tuis hic bitez	21			
¶ dominus immortab morabatur in monte oliueti	21			
¶ De passione dominj	22	26	14	gre fia p passu
¶ principes sac & scribe qre ihm occide	22	26	14	
¶ Judas promisit tradere dm	22	26	14	
¶ petrus & johannes mittuntur ad pab pascha	22			
De pascha do quato & puto	22	26	14	
¶ desiderio desideraui hoc pascha manducare cu discip	22			
De cena dominj	22	26	14	13
De institucione sacri corpis & sanguinis do	22	26	14	
¶ dns predix discip & traditorem suu	22	26	14	13
De psumpcon petri circa dnm	22	26	14	13
¶ dns predixit petro negacoem suam	22	26	14	13
¶ dns capit discip ut emat gladiu	22			
De oracione dni in monte oliueti	22	26	14	
¶ angelus in orac dni apparuit confortans eu	22			
¶ dns in oracione sanguinem sudauit	22			
¶ Judas osculo dnm tradidit	22	26	14	
De amputacione auricule	22	26	14	
¶ dns auriculam abscisa sanauit	22			
¶ ceperunt eum ymla & fuste quasi ad ihm	22	26	14	
¶ Judei dnm ceperunt	22	26	14	18
De trina negacon petri	22	26	14	18
¶ dns conuersus respexit petrum	22			

Lucas

¶ blasphemia domino in nocte exhibita — zz 26 vi
¶ Sco die sedentes pp duxerunt ihm in gtilia sua — zz
¶ Ihc · mane ducitur ad pylatu — zz zl vi 18
¶ Ihc in tabus accusative coram pylato — zz
¶ — zz
¶ Ihc · ad herod mittitur · q erat ioss · ill diebus — zz
¶ Ihc ab herod multis sermonib interrogatur — zz
¶ consistentes a principib sacerdotu accusatur — zz
¶ Ihc ad predas interrogatoes · & accusatoes ei⁹ nichil — zz
¶ Ihc ab herode in veste alba illudit — zz
¶ Ihc ab herode ad pylatum remittitur — zz
De pacificatione herod & pylati sua per dñm — zz
¶ coram pp pylatus dñm excusauit — zz
¶ barrabas dimittitur & Ihc crucifigitur — zz zl vi
¶ Symon cirenensis portabat crucem ihu — zz zl vi
¶ multe mulieres plangentes sequebant dñm — zz
¶ Ihs ubet mulieres plangere sup se & sup fi eor — zz
¶ si in ligno viridi hec fiunt · in arido q̄ fiet — zz
¶ Ihc cum ij⁹ latronib ad crucifigend ducit — zz
¶ Ihc in loco caluarie cum ij⁹ latronib crucifixus — zz zl vi 19
De primo verbo dñi in cruce · s· pr ignosce illis &c — zz
De diuisione vestimentorum ihu — zz zl vi 19
De blasphemia dño in cruce exhibita — zz zl vi
De titulo ihu scripto sup crucem · — zz zl vi 19
De lris hebraicis grecis & latis — zz 19
¶ latro vnus dñm blasphemabat — zz
¶ alt⁹ latro socium sum increpabat — zz
De voce latronis · s· memento mei dñe cum veneris — zz

Lucas

	Lucas	Mathei	Marci	Johis
De 7°. verbo dñi in cruce. s. Am dico t ho ucr	23			
Dñs tenebre facte sunt a 6. hō. usq ad 9	23	27	14	
De obscuratione solis	23			
Dñs velum templi scissum est	23	27	14	
De 6°. verbo dñi in cruce. s. pr. d ma t 9 sp. m	23			
De expiratione dñi	23	27	14	19
De prophecia centurionis	23	27	14	
De mulieribus gentib circa morte dñi	23	27	14	
De Joseph petente corpus jhu	23	27	14	19
De sepultura dñi in monumento nouo	23	27	14	19
Dñs mulieres arōta t unguenta parauerunt	23			
Dñs mulieres cum aromatib ad sepl dñi de nocte	24			
Dñs angelis mulieribus loquit sic	24			
Dñs petrus ad monumentu cucurrit	24			20
¶ Dñs dñs ih̄s dñs. eisdē apparuit	24	16		sqre
¶ Dñs dñs dñs. apparuit qn duob eox gmedit	24			sqre
De ascensione dñi. t binōm discipulox dñi	24	16		dñi

Explicium evangelia Lucē.

Incipium evangelia Johannis.

	Johannes	Mathei	Marci	Lucae
Dñs uerbum eternum incarnatū est	1			qre bum
De testimonio Johannis bapte	1			
Dñs de plenitudine ei⁹ nos omes accepimus	1			
Dñs deum nemo uidit unq̄	1			
De ydeis Johis se no esse xp̄m	1			
Dñs Johannes dicit. ego uox clamantis in deserto	1			
De baptismo Johannis quem fecerit dñs	1			

Johannes

Johannes matheus marcus lucas

De testimonio Johannis d. Ecce Agnus dei ——— 1
Qp Jo. vidit sp. s. sd columbam descendentem sup xm. ——— 1
De duob. discipl. Jo. dm sequentib ——— 1
De mutatione nominis petri ——— 1
De philippo z nathanahe . i . pha ——— 1
Qp dominus in chana galilee aqm in vinum mutauit ——— 2
Qp dominus cum matre frib z discipl. caphar descendit ——— 2 l
De prima ejectione ementium z vendentium de templo ——— 2
Qp dns dno solutte te . h° . t ut . d . ego . d ——— 2
De instructione nichodemi ——— 3
Qp xm exaltauit os . sd serpentem in deserto ——— 3
Deus sc° dilexit mundum . ut filium s. vm . da ——— 3
Qui non credit in xm . iam iudicatus est ——— 3
Qp c° in Judea morabatur z baptizabat pplm ——— 3
De Jnuidia discipl Johis . qp xo baptiza ——— 3
De testimonio Johannis de xpo ——— 3
De muliere samaritana loqte ad dm. sichar ——— 4
Qp dominus spiritum dare suis fidelib est ——— 4
De aqua qp Jo dat suis amicis ——— 4
Qualiter deus adorandus sit ——— 4
De cibo Jnj mei dicit xpc ——— 4
Qp multi samaritanorum in dum credidit ——— 4
Qp pphta non e acceptus in patria sua ——— 4 13 6 l
Qp Jo filium reguli sanauit solo sermone ——— 4
De piscina probatica qp angelus descendit ——— 4
De homine infirmo . 38 annis aquato iacente ad piscina ——— 4
De zelo indeor qp xo fm dei se faciat dicit ——— 4
De bona doctrina qp ppositi Jo Judeis ——— 4

(que do . xpc pos penes . hic dic post hmi que

(que hic . qp xo lec

Johannes

	Johannes	Matheus	Marcus	Lucas
De .x. quenib; z .ij.bꝫ pisab	6	12	6	9
Dñs dominus fugit in montem solus ne vero fiet	6			
De ambulatione dñi sup mare	6	12	6	
De doctrina bo. q̃ docebat Jhs in synagoga	6			
Dñs multi ex discip. ihu abierunt retro	6			
Dñs vnus ex xij. erat diab. s. dñs ihc	6			
Dñs Judei ihm interficere querebant	1			
De festo encophegia v do. asce octa	1			
Dñs Judei dicebant xm. 8. sermonib; 10. huc	1			
Dñs principes miserunt ministros ad ca. ihm	1			
De aqua quam ihc dat credentib; in eum	1			
Dñs minister z nichodemus do. eruſabat	1			
De muliere in adulterio deprehensa	8			
Dñs dominus digito scribebat in terram	8			
Dñs ꝓ. dicebat se esse lucem mundi	8			
Dñs Judei dixerunt tu de te ipo testimoñ phibe	8			
Dñs ꝓ. dicebat Judeis moriemini in ꝑcat. vro	8			
Dñs qui facit ꝑcm. seruus e ꝑcti	8			
Dñs si filius nos liberab. ve liberi erim	8			
Dñs dia. mendax e z pr eius sunt mendacij	8			
Dñs qui ex deo est verba dei audit	8			
Dñs antequam abraham fieret ꝓ. est	8			
Dñs Judei dominum lapidare voluerunt	8			
De cco nato q̃ dns aperuit oc̃s sputo	9			
Dñs deus peccatores no audit	9			
Dñs cecus natus ex synagoga erat	9			
Dñs cecus natus prostrat adorau. do.	9			
Dñs ꝓ. cecit. ut qui no videt vi. z q̃ vi. ce. f.	9			

Johan

	Johan	matheus	Marcus	Lucas
De hostio . pastore . ostiario omib; z finc	10			
Dñs ꝑ . bonus pastor &c	10			
De mercenario z lupo	10			
Bonus pastor fuit z vnū ouile	10			
Dñs ꝑ . hꝫ potatem ponēdj z sumēdj eaz	10			
Judej circūdederunt dñm in templo salone	10			
Opa ꝑ de ipo testiom phibuerūt	10			
Dñs ꝑ . Dixꝑ . Ego z pr vnum sumus	10			8
Judej dicebant ꝑm blasphēare	10			
De resuscitatione lazarj de sepulchro	11			
Dñs lazarus fuerat fr̄ m̄ marthe . z marie	11			
De fletu dñj ma ihu ꝑ	11			
Dñs ihc . misit discłos lazarum solue	11			
Pontifices z phisei consiliū collē	11			
Ypha cayphe . ſ . Expedit vob &c	11			
Dñs ihc manitate essce morabat ꝛ	11			
Dñs ihc cenauit in bethania ante vj dies pasche	12	26	14	1
De maria magdalē cum vngento pretioſo	12	26	14	1
De inductione jude exta mulierem	12	26	14	
Vngentum ualuit cc . denarios	12		14	
Judas fur fuit z loculos habuit	12			
Principes sacerdotum . lazarū interfice qre	12			
De sessione dñj sup asellū	12	21	11	19
De grano frumenti mortificāde	12			
De voce patris cōfortātis ee	12			
Dixꝑ . si quis mihi ministrat me sequat &c	12			
Dixꝑ . Ambulate dum lucem habetis ne tenebre vos &c	12			
Ypha ysaie implē ſ domine quis &c	12			

Johan

	Johan	matheus	marcus	lucas
De cena dominj	xiij	xxvj	xiv	xxij
P̄ dño · laue pedes discipl̄oꝝ	xiij			
P̄ alterutrum debemus lauare pedes	xiij			
P̄ joh · recubuit · sup̄ pectus ihu	xiij			
P̄ dns predixit discūs traditorem suū	xiij	xxvj	xiv	xxij
Cum iudas accepisset buccē exiuit	xiij			
De sermone dominj post cenam	xiij			
P̄ dilexit hūtē adimplet · in dis̄ est	xiij			
De presumpcione petri cū dō	xiij	xxvj	xiv	xxij
P̄ dns predixit petro negacōem suā	xiij	xxvj	xiv	xxij
P̄ p̄ · via · t veritas · t vita est	xiv			
P̄ qui vidit p̄m vidit · t patrem	xiv			
De dilectōe ihu p̄ hominū mr	xiv			
P̄ui hr̄ mā p̄ · t facit ea iste dilect̄ p̄m	xiv			
P̄ p̄ · cum pace · t sp̄u s̄. ma · f · a · d. sc̄.	xiv			
Pacem relinquo vobis pacem meā do vobis	xiv			
P̄ p̄ · dic̄p · pr̄ · maior me est	xiv			
P̄ p̄ · vitis est · t pr̄ eius agricola	xv			
P̄ p̄ · vitis · t · t dis̄i · palmites eius	xv			
P̄ sin̄ p̄ nichil possumus facere	xv			
P̄ s̄d pr̄ · dilexit fm̄. ihu · t filius dilect̄ discūs	xv			
P̄ manicem debemus dilige s̄d p̄ · dilexit nos	xv			
P̄ x̄ · g̃ · dis̄i amicos · t non seruos	xv			
P̄ p̄ · elegit discūs · t no ipi p̄m	xv			
Nemo odit p̄m sic odibit discūs xp̄m	xv			
P̄ sp̄s · s̄. a pre · t filio procedit	xvj			
P̄ p̄ · dic̄p · vado adeū qui me misit	xvj			
P̄ p̄ · non abisset peccatum no haberet	xvj			

cō · p̄ sermo dñi p̄ cenam incipit. xij. cā · durat usq; ad 18. cām

Joh

Joh. Matth. Marc. Luc.

Rp paraclitus arguet mundū de peccō iustitia & iudicio — 16
Rp s. s. docebit vos omnem veritatem — 16
Rp p. mō. modicum & iam non videbitis me — 16
Rp mundus gaudebit vos autē flebitis — 16
Rp tristitia vestra vertet in gaudiū — 16
Rp gaudiū vestrū nemo tollit ab vobis — 16
Hi q peccauimus preter in nomine p dabit nob — 16
Rp p. predixi vobis futa eorp — 16 26 28
Rp x. mundum vicit fides & nos de ip vincam — 18
Rp pr fm clarificauit — 18
Hec est vita eterna — 18
Rp p. opus cōsumauerat q pr ei dedit — 18
Ego rogo pro eis quos ei pr de non rogo — 18
Rp x. misit dominus sicut ipe missus e a pre — 18
Rp p. d rogo pro eis qui te credituri p vbm — 18
Rp discipli simul omnes sd pz & fi vnus sit — 18
Pater iuste mundus te non cognouit &c — 18
De passione dominj — 18 26 28 22
Rp ihus de loco cenacli morte transiuit — 18
Rp iudas cum cohorte accessit ad ihm cū — 18
Hic accep. a ponti & phis miss ad o. ihc — 18
Rp Judas venit cum latrūs facib & ar — 18
Rp ihc obo. suis inimicis ostendit — 18
Rp inimici dm ceciderunt ad vbm. ego sū — 18
Si ergo me queritis sinite hos abire — 18
De amputatione auriculē — 18 26 28 22
Rp simon pontifex malchum vocabat — 18
Rp Judei dum ceperunt — 18 26 28 22

Johannis
Marcus
Lucas

Dñs Judei dominum operuerunt — 18
Dñs Jhc · vinctus ducū ad annam primū — 18
Dñs Joh · ꝛ petrus secu stet · Jo^m ad Jo^m anne — 18
De prima negacione petri — 18 26 vi 22
Dñs Jhc a ponti interro · de dis. ꝛ doctrina eius — 18
Dñs Jhc de doctrina sua qđ · rndit — 18
Dñs omnes ministrorum alapa ihu dedit — 18
Dñs Jhc mistico rndit Si male lo · s. ut — 18
Dñs Jhc vinctus ducitur ad caypha ponti — 18 26 vi 22
De secda ꝛ tercia negacion petri — 18 26 vi 22
Dñs Jhc · mane ducitur ad pylat — 18 27 vii 23
Dñs Judei no intrare in preco ut no cotam — 18
~~Dñs pylatus exiuit ad iudeos foras~~
Dñs pylatus exiuit ad Judeos foras — 18
Dñs Judei dixerunt dum ee malefactorem — 18
Dñs omnis pax iudeis recepta fuerat — 18
Dñs Jhc mapila interrogatur utꝝ rex sit iude — 18 27 vii 23
Dñs Jhc rndit regnū meū no e de hoc mdo — 18
Dñs omnis qui est ex veri^te audit vocem xpi — 18
Dñs pylatus questus q̄ veritas est — 18
Dñs pylatus se no ad cām veri^te saluta^t — 18
Dñs Judei pecierunt barra di ꝛ no ihm — 18 27 vii 23
De flagellacon dñi — 19 27 vii
De coronacon dñi — 19 27 vii
De veste purpurea — 19 27 vii
De illusione dñi — 19 27 vii
Dñs alapis dñm ceciderunt — 19 26 vi 22
Dñs p^s exuit eu corona ꝛ purpureo vestimto — 19

Joh

Joh matt marc luce.

Dp pylatus dr Ecce homo — 19
Dp Judei clamabant crucifige crucifige eu — 19 21 14 23
Dp pylatus nolint dm crucifige — 19
Dp p. dz mori qz fm der se fecit — 19
Audiens hys sermonibus pi mgr timuit — 19
Dp pilatus qsiuit unu x esse — 19
Dp ihc ad illam interrogat no rndit — 19
Dp pylatus dr se hoc ptatem sm dm — 19
Dp p. dr q ad ptus sit sibi data desup — 19
Dp pylatus volut dimittere dm — 19
Dp judei dicebant si hunc dimittis non es amicus ce — 19
Dp poti. Speramus non habemus regem n cesarem — 19
De sua mortis lata in ihm — 19 21 14 23
Dp ihc exit ad locu calvarie — 19 21 14
Dp ihc suam crucem in suis humeris ptauit — 19
Dp ihc in me. duop latronu crucifixus — 19 21 14 23
De titulo ihm scripto fr crucem — 19 21 14 15
De lris hebraic greec et latis — 19 23
Dp pilat quo. Dp quod scripsi scripsi — 19
De divisione vestimentorum ihu — 19 21 14 23
Dp iuxta crucem ihu maria mr ei stetit — 19
De 3o verbo p in cruce. s. miser. ere filii tui — 19
De 4o verbo in cruce. s. sitio — 19
Dp ihm aceto dat ad bibend — 19 21 14
De 5o verbo sui in cruce. s. consumatu est — 19
De exspiratoe ihu post hausti aceto — 19 21 14
Dp crura latroni fragunt — 19
Dp miles. lancea latus salvatoris aperit — 19

Joh.

	Joh	Matth	Marc	Luc
℣ Sanguis ꝛ aq̃ de late salua exiuit	19			
De Joseph petente corpus ihu	19	27	14	23
℣ nichodemus venit cū unguento ad sep^{d} dn^{i}	19			
De sepultura dn̄i in monumento nouo	19	27	14	23
℣ maria mayd. mane venit ad sepl^{c}	20			
De cursu Johannis ꝛ petri ad monu^{m}	20			24
℣ n^{o} Ihesu - a^{o}. mayd. apparuit	20			
℣ dn^{s}. p^{o}. a^{o}. mayd apparuit	20		16	
℣ dns apparuit discip^{lis}. absente thō^{a}	20			
℣ dns dix. discip^{lis}. pax vob	20			
℣ ond^{t} eis manus ꝛ latus	20			
℣ discip^{li}. gauisi sūt viso dnō	20			
℣ s^{d} x^{s}. missus est apte. s^{cr}. mi. dix^{it}	20			
℣ insufflauit in dix^{it}. s. acc^{te}. s. s	20			
℣ dns apparuit dix^{it}. qui thōm ē. cū eis,	20			
℣ multa sig^{na} fec^{it} ihc q nō sūt scripta	20			
℣ dns apparuit ad mare tyberiad	21			
℣ oues dn^{i}. commisse sūt petro ad pas	21			
℣ petrus ubetur sequi dn^{m}	21			
Primo de morte Johannis	21			

Ysto dr̃ factū / tropolog̃ faciēd / allegoꝛ̃ credēd / anagogꝛ̃ quid appetēd

hystoria allegoꝛ̃
Sicut ꝑ̄ Ihrlm polus ⁊ terrena / fidelis
tropolog̃ anagogꝛ̃
Constans ecclā / mons fortis / patria sūa

Anno a Natiuit̄ dn̄i ab incarnac̄ōne · qnquagesimo sonantissimi
ꝑ xp̄i pass ⁊ dn̄i nr̄i dn̄i martini diuina gr̄a pp̄e
Quinto Anno Sexto

Nō ex ānica serie martini dn̄i pp̄e primarij et capellan⁹ q̄ ex dnō ꝯmiss
hoc scribit in ecclā ⁊ libello de gestis summoꝝ pontificū et imperatoꝝ
Ite ut erasm⁹ dr ab initio mundi ad natiuit̄ xp̄i anni sunt
quibus ām mp̄r ab eccl̄a lxxx iiij et ab urbe condita usq; ad natiuit̄ xp̄i dn̄i ccc xv
et vsq; ab origine mundi usq; ad natiu xp̄i supersunt
ānj · vm · c · xc · ix
Ite ciuitas babilonica fuit in ampliꝰ sita vndiq; aggeria nā loci letissi
⁊ q̄drata disposita q̄ruor ab latꝰ fuit .l. rubeoꝝ et ⁊ altitudine
quatuor tm̄ et a fronte unusq; ꝯtus ꝑtas ereas habuit et ꝯtuꝝ ab
ccc ⁊ lxxx stadijs ambiebat q̄ ambitus .l. et vnū miliar̄ gr̄ecū
et plinius .l. mīa et q̄ctā ab urbe nyno imperatore assyriorum de no
vi.

Ite turris edificata fuit ab adā et babilonia a cayn

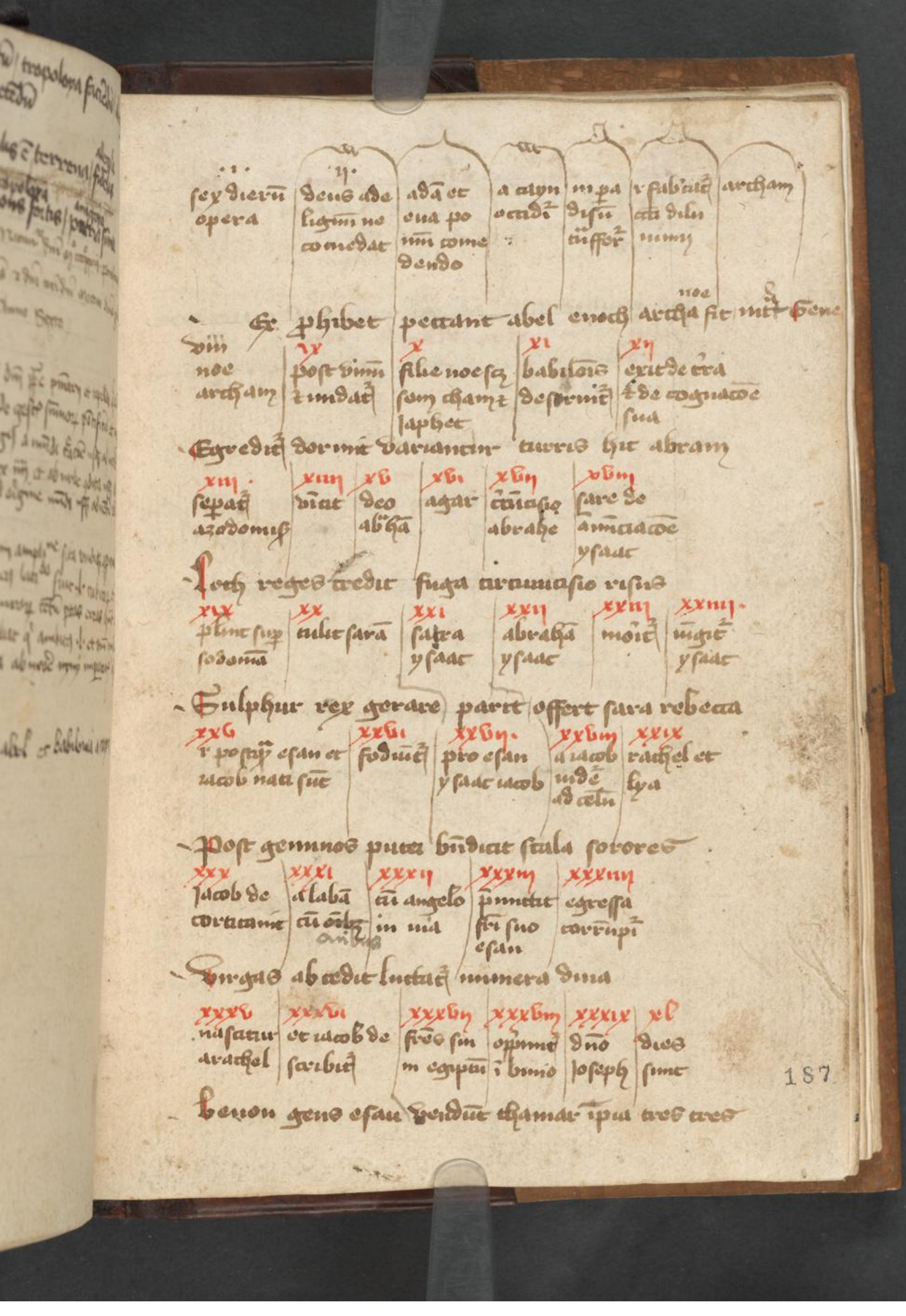

sex dierū opera | deus de lignō ne comedat | adā et eua po ītō come dendo | a caym occidī | nra dissi tūssēr | r sub'aīt archam ītrāmy

noe

Ex phibet peccant abel enoch archa fit mūd gene

viii noe archam | xv post vim ī mdat | x filie noesch seny cham t japhet | xi babilōis despīt | xij exit de arca & de cognatōe sua

Egredit dormit uaruantin- taurus hūt abram

xiij sepat sodomis | xiiij vīcit | xv deo abīha | xvi agar | xvij circūcīsio abrahe | xviij fure de armatōe ysaac

Loth reges credit fuga triumphasio risus

xix plūt sup sodomā | xx tulit sarā | xxi sarra ysaac | xxij abrahā ysaac | xxiij moīt | xxiiij nupt ysaac

Sulphur rex gerare parit offert sara rebecca

xxv r postq̄ esau et iacob nati sūt | xxvi fodūt | xxvij pro esau y sāac iacob | xxviij a iacob ndē ad celū | xxix rachel et lya

Post gemmos puer bīdicat scala sorores

xxx iacob de ptumāt | xxxi a laba cū ōib; | xxxij cū angelo in mā | xxxiij pmutat fr̄i suo esau | xxxiiij egressa corrūpit

Virgis abredit luctat numera dina

xxxv nasatur a rachel | xxxvi et iacob de sarabit | xxxvij sīc̄ sm egyptū | xxxviij ōnīa ī bmio | xxxix dīno ioseph | xl deus sīmt

Beron gens esau pedūt thamar ipm tres tres

xli Joseph super egiptu | xlii fres ei ad Joseph | xliii de Joseph ad prem | xliiii ri sa fruc illata de fineto | xlv fres Joseph

Pharaõ audiuit vidente post tristia nostra

xlvi Jacob descendit de egipto | xlvii pre dant vesti | xlviii Jacob | xlix filios Jacob | l moritur

Onne gemo quid languet benedicto Joseph

j phãõ mitia pueros | ij moyses phãone | iij visione | iiij mittit manum | v phãõ ppha israhelitarum

Exodus i Percepit tumuit vubus mis sinu magis amat

vi itimaõ | vij i sanguine uertun- | viij mutat fit | ix fit de celo | x fit in aere

Adonay flumen corruptio grando locusta

xi a uiuina | xij pmogenita egipti | xiij de egipto Joseph | xiiij egiptũ | xv moyses | xvi bemẽ

Postulat ocudit tulit ossa mittit uenit tamit elym

xvii Dat aqua | xviii bemit | xix datur lex | xx pcepta | xxi quo mdi cenẽ | xxii celebrant festa | xxiii quo mdi tenẽ

Petra retro synai decem seruẽ furta ter anno

xxiiii moses et seniores | xxv pmicias | xxvi tubaꝝ cultu | xxvii sacer deua | xxviii fit aaron

Ascendit tollit facit altare sacerdos

xxix moyses aaron | xxx aleuã moyses | xxxi et clud | xxxii fiunt | xxxiii pcul filij ysrl | xxxiiii dauid sede fr̃actis pmis

Conseruat mtem set beseliel dñi | flent tabule ꝑ

xxxv moyses de tabnacło | xxxvi q̃d mbz moyses | xxxvii gemitum | xxxviii figit | xxxix ad nestes | xl tegit ta bernaculum

Marrant dauid cherub centoria ꝑpura umbo.

i quadr-ymo letu- | ii q̃d de sacrificio | iii quid de parricid̃ | iiii quid pro ingratia | v quid pro delicto sic offendum

Ostia si surr̃o si patiser mstra linguens Lemur

vi holocaustu sup altar̃ | vii victima ꝑ delicto | viii r̃ vngit aaron | ix aaro holocausta | x et abund pecune | xi offentes ignē alienū

Contrenz et matet suarat offert nadab edenda

xii distingut̃ | xiii distingut̃ | xiiii q̃d furat | xv quom̃ mnd̃e | xvi emus suri | xvii ymolandu no colendu

Martus lepra pians flux capri adde amoix

xviii ne re neles | xix mus̃ pio tuo | xx moiat̃ prepo dm | xxi sacdos un-go | xxii q̃m sint

Tempta ne furas phitonicus uxor dentes

xxiii legalia | xxiiii lapidat̃ | xxv dñi istitut̃ | xxvi bō pro mulo | xxvii reddatur

Festas blasphem/ubilens reddet̃ nota

i moyses psim | ii tabnacla | iii mdat | iiii tabnacula tulu | v cõstitmt | vi a dno

Numi

i mdat figunt levi portant aqua zeli

vii nazareus | viii tabnaclm | ix ponit | x celebrt | xi sonu distrigunt

Non bibit erexit lucne phase tubaro

xii desiderant | xiii lep mariaz | xiiii exploratores | xv trra ab exploratorib | xvi tolliges i sabbo lapidã | xvii et abiram absorbet a terra

Porri pfusam bis sex flent lingua dathan

xviii aaron floruit | xix p tabernaclm i synuta buatulo | xx vitule | xxi mors marie i desto | xxii erigit | xxiii loquente | xxiiii balaã filios isrl pt volita te balaac

Virga arbant tinis mors serpens asina undiat

xxv oriet ex iacob | xxvi boel | xxvii psim sedo | xxviii sal fiat mate | xxix sacsi an | xxx clang | xxxi iple et non ptermitte

Stella phegor marãte luge buccina nota

xxxii i ottisi st madi ante pt phegor | xxxiii infra peiora | xxxiiii quelibz descbat | xxxv tre pmissionis | xxxvi levitaro | xxxvii sne tbm

Mors madian gad masio tumu opida nubant

i explanat moyses legem | ii ottradit | iii moit | iiii ait moyses | v repetu et madata | vi missa rpli ait | vii misit dns

Deuteronomius

Explanat scon vg moior deca missa strabones

xxxvi terra

xxxvii xxv pars datur datur

xxvi datur ochoch

xxvii sors

xxviii sors

xxix congregau sunt ocs

xxx tbus sortes

Dimisit caleph axa Joseph mānasses sylo septem

xxv separatē

xxvi sors

xxvii rube et gad

xxviii Josue ad ptm

xxix xpi Josue

Urbes cōmag lem vedunt monet hmt more

i Dux cō stauē

ii angelo loquēte

iii occidē aglon

iiii barach occidit sysarā

v bellore

vi fit dux

Judicū i Ebdas flent aroth baroth turme gedeonp.

vii aqua

viii occidē

ix pabola

x nduit

xi filie sue

Labunt et zebee rāmo dux, dctio reppe

xii dicē

xiii āuciatē

xiiii occidē

xv uxit

xvi sapsom et alioz

Rebolet et sapson leo vulpes et de rumia.

xvii fuit ydolu

xviii capit

xix uxore

xx illi filioz i sylo

Michcas z luchis tentes et ulno thore

i messores

ii cad luch

iii pa ruth

iiii edd ruth.

Ruth i. ruth sequē spicas legit audit parit obeth.

Sedet ihesbos liber ihu ezmar libs quos de hebreo
uetus testamti ordt qui ex hos 2 me apostata ee ponds

parit samm clem | veda summ ihely | dixit ofm et fines | ebullint | partha mineā | pace

Una cauo dorm mors nuues mine coīda pegu

vgis | pte sul | fr saul | vadt tarsa | orate sammele | saul | jonathe | moit | sammel dauid

Jus da sors qz bones tonat offert mel aqug bugit

dauid | vgis evis | loco dd | flent dauid jonathā | fugit orado dauid sacdote | fugit

Funda gener pelle | flent | gret | docth | er dauid i sylo

pabola | moit | datur dauid | sustacat | no placet | egypi | saules

Hora nabal ryseleth | sammel | sacrapis | puer- hie mors.

dauid sup saul | ab abner occidit | a ioab occidit | dormes occidit | ungi sedo | pmitt

Plantus | er azahel abner | crisposeth | ungitur- ora pegu

dauid finis | dauid turtus | vqnit | pdit | sumpsit a dauid | pba logt pabola ad dd

Tron subnat syba barbaqz bersabee nathan

torrupit | loqm pro absolucoe | fugit dauid | maledit dauid | dissipat cosilm | suspedt absolon

Thamar terrimeos pedibz semei | thusi | queren

xix xx xxi xxii xxiii xxiiii

mypsi hoset | mrogat | sermit alian | dand post nctoias | seran | pliniati

Claudus ne bela respha arumna noia pestis

i ii iii iiii v vi

dñi dand | salon i eno | sapiaz salon | salois | dat tegni | tepli fit

Regum i

Una sedet petajt cybus yram fabri salus

vii viii ix x xi xii xiii

salon | salois | regna uenit | ydola | roba nuatur | altare

Orat pposia saba thamadas scorpio sassim

xiiii xv xvi xvii xviii xix

phetat | vaga dñi ncroboa | regnat | saraptene | desinet

Achaz defecit zambri duo regna baalaz

xx xxi xxii xxiii

dñs ra helian | tradiet | achab | lapidat | achab qñ fuit occisus

Jezabel et benadab naboth de sangne lingent

i ii iii iiii v vi

tiii dñs sipsit | in uas | talneo | sipflunt | nndat | nnati | regis siri

a lepra

Regum ii

Omo sal fossus olen naaman comederunt

vii viii ix x xi xii

duc iporia | azahel | regnat | dñs achab | occidit | regnat

Calcane nfindit hyen | pnunt | achasa, was

xm xmy xb xbi xbii xbiii xbiiii xix
raulo tra | misit adadrem | rex assiroz venit | regnat | capit | blasphe mat | ezechias restrmcat

Peuit tardus phul achaz ose rapsace sendit

xx xxi xxii xxiii xxiiii xxv
ezech ias | regnat | regnat | celebrat | nde | nabuchodonosor sedechiam

Flet manasses iosias phase tristicia erat

i iiii v vi
edom | defficiencies | filios habuit | dauid no lo tanit | messiam

Ecce scribas dauid rubes agarem Prepositio

vi vii viii ix x xi xii
filij mant | filij effram | gen describit | describit | morit | beth lehe | nes e dauid

Iem geth benyamy custodes saul aqua gihon

xm xmy xb xbi xbii xbiii
patriarch | sonet | psallit an arcta | an arcta | phetat | adadezerch patriarch dauid

Oza pnus psallit ludit nathan adadezerch

xix xx xxi xxii xxiii xxiiii
miach | dauid | tactus dauid | adducm plm dat dauid | leuitas | leuitas

Fuit bella sathan auru numerato sortes

xxv xxvi xxvii xxviii xxix
phetat | thuant uniuoes | venit dauid | dauid principes | dauid salone

In cythara alleluia Mense donate Cuncti

salom appet | nete | templu | parat | templu | Sup holo
dñs | eruditu | fit | | trasfert | tabernaculum
| | | | | m

Palipomi

Vte nurus mora phyalas archam tadt regnet

templu | officia | saba | petuit | ambulauit i vijs
| sacdotu | uenit | minni | Dauid

Coplet cōstituit regnū | negum | thus armis

xiij | xiiij | xiiij | xvj | xvj | xvij
ascendit | regnat | pugnat | ydolu | occidit | regnat
nrm | | tu azu | cōmit | ab asa

Senacherib abiu zara papa benadab Josaphatz

xix | xx | xxi | xxij
iosaphat | resdm | occidit | regnat
indicia | hr̄ solu | coram | et occidit
| hem

formā pcepit octoe fres othoziae

xxiij | xxiiij | xxv | xxvi | xxvij
tonat | occidit mr̄ | regnat | occidit | regnat et
uas | templu et | et moit | | moritur
| altare

Joiada zachariae amazias azu uatthanz

xxviij | xxix | xxx | xxxi
regnat | regnat | aras ydolozs | tenuit in legem
t moit

Achaz ezechias destruxerunt decimus dant

xxxij | xxxiij | xxxiiij | xxxv | xxxvi
ezechias | regnat mgr | bn regnat | occidit | nda i bab
| | | iosiam | tonem

Egrotat manasses iosias | nechao migrat

i
cirus nasa | y zorobabel | iii tepli | iiii samarite | viii
dei | | | | ei zacha

potulit astedūt fundant sp̄sere ꝓhant esdre p

vi | viii | viiii | ix | x
p̄cep | dat libas | mitta cū esdra | esdre | nmlicos alienī
fieri | esdre | redeūt | | genas
tepli

darius archerses redeūt oracio finiunt

xi | xi | xiii | xiiii | xvi | xvi | xviii
nec | dat | ut | fac̄uit | hospes | unus | portas
imas | regi | edificat | | neemiās

fiet bini portas opus exaunt explet apiat · neemiā

viii | ix | x | xi | xi | xiii
esdras | fedus cū | fedatos | eligit | dedita | se alienigenis
libri | deo | | | cois

legit ꝓcauit signant ꝓ cantica mutant

i | ii | iii | iiii | vi | vi
pascha cele | sibi | moyses | cōstituit | inhabitos | vigesimo
bratur | pascha | | rex | | tyro
esdre sede

pascha parant moriti ioathi mutat idicit

viii | viii | ix | x | xi | xi
samarite | eos | | | | dari cyrus
indeos | | | | | cū zorobabel

dimisit phibi tres postulat ostula misit

xiii | xiiii | xv | xvi | xvi
tepla | emuli de | quorum | scripta | mitra dei
| zorobabel | bene fiat | deliquerat | in tepli dei

fidant dedent querunt mutat | mutant

xlm templu | xly esdre sptu regis | xl esle arsaris | xli stus est esdras | xlij dixit esdras lenitas

cōsummat ydumee sptū consilius inbilate

xlm pōdāt | xlm esdras nec tes lenitas | xlvi ipedit monita | xlvij milicio alienigenaz | xlviij legit esdras

Aurū cōsendit ymber dimoratū legem

-i. gubelo di et tuleta | ij. sit tobias | iij. expro brat | iij. tobias filiū | v. cū ra phaele | vi pisc rapuit | vij. sagra tobie | vij. sagra tobias

Thobias. At tenuis sare docet ut pistis dat ornat

ix raphael a rebelo | x ptes thobie | xi thobias cū suo co mitatu | xij pbent oblatoz | xiij thobus semior dei | xiiij nerij tobias

Asserit flent redent medū bridiat obiuit

i nubocho donosor | ij mittit | iij subiuit | iiij filij israel ad dim | v vocat | vi oloferne

Judith 1 Prat holofernes subiat clamat achior dux

vij de pecu lio | viij olofernes betulia | ix note tes | x trade timiate | xi indit | xij se nes tby judith

Tolunt obsedit indit arguit ovat adornat

xiij holofer ni | xiiij judit ad holoferne | xv holofernus dormientis | xvi illoz de betulia | xvij iuditet suoz

Mutat mgredit caput unsert ipetus ympnus

i. Casa assuevit ii. reduat iii. pauidat epla iiii. exhibet mordochco v. mittit vi. mordochi

v Espuit hester aman honor hinc epla sapn' he

i. subtrat do'n ii. surham Job iii. Job dicit qua nat'e iiii. loquit' r eliphas temanites v. loquit' Job

vi Finus ptussit maledixit et eliphas stultu

vii. no e muro viii. e mitat hois ix. loquit' x. dr tuz xi. p sempr tn' hor ror xii. noabites

Enea mittat baldach fiat ordoch sophar

xiii. pauiget renes xiiii. ego loq' paulisp xv. dies hois sint xvi. themanites loquit' xvii. uba xviii. mq' sine

sine tacere brenes elyphat vetosa sepulchru

xviiii. stutes loquit' xix. sibi uia dei ferret xx. loquit' xxi. i bonis dies suos xxii. rudit

baldach tatites sophar dicit elyphatz

xxiii. mitat fortun dine xxiiii. vidue abstulerit xxv rudit xxvi. tortuosus est xxvii. mea non r'phedt xxviii. octos no e tuit xxix. meus ista rabitur

Molo bouc baldach coluber cor lutur arcus

xxx. eqtur sim xxxi. pepig auocio meis xxxii. loqui assant xxxiii. loquit' xxxiiii. pm ppli fuit ypocta xxxv. eliud loquit'.

Iuro fedus tres eliud r'gnadz vm sim

xxxvi clud lo | xxxvii q̄ fusi cti | xxxviii ste ino candus | xxxix. nūq̄ nostr tempus | xl. fecerunt bos cōme dat | xli dns Job

Adeus ere q̄me est ybim̄ necnoch budixit

i. osculet me | ii. aspi | iii. p̄ssimi q̄ diliḡ | iiii. ortor | v fiam eu | vi et q̄ decora filia ihrlm | vii sora mea

Cantica. o sicula flos noctes sons melle q̄ pulch̄ pud

i. spō sus dis capme effu gret fictu | ii. nob pcta tegis | iii. nsi sicut sol | iiii. o q̄ pulch̄ et casta grā cio | v ionsti i mag cō staciā

Sapie. p̄s imperat fulgebt rastaq̄ strabunt

vi durissimu | vii. emisi sitem nocem | viii. sapia malicia | ix. times su ego | x. sudz spōz hōestuū illi

Judicū ploranc vincat fumus dedit illi

xi. disposu ista | xii. certa | xiii. dulcor corp | xiiii. e lignū

Pondē turror est speciosiorq̄ budictu

xv. omn nacōm | xvi defunc bat gre tue | xvii. sciā p ebrea cō sciencia | xviii. a regulab uenit | xix. sine mal supuenet et q̄ nō sciat nūz

Idola mutria p̄ssunit sedibus nu

i. sapie time deū | ii. instia | iii. magni es | iiii. fuas potet | v. esto ad audiēdū | vi est sedm tempus

Cantica. i. Adix stra q̄nto contra mā sucē amee

viij. nolī | viij. tui tra- aido nō ḥeas | x. nō cit filio illi | x. primi i ira | xi. breuis i uolatu | xij. nisto et ñcieo ñcedem a deo

ayentur rixam nouus omis apis bñfacit

xiij. nñ ſup ymaginē | xiiij. mors | xv. deū qui fecit bō | xvj. timor dñi ē melior ēm mal | xvij. ēfidebit | xviij. liq calcul arene ſit exigui ānī

Agno nō tardat timet bues ſinu arene

xix. deū | xx. exercēt corda | xxi. q̄ a ſuae colubri | xxij. ut lapide luteo la pidicte | xxiij. ēcupiz | xxiiij. quaſi ſpeciosi | xxv. ī ſuſpitabilia

Pēſis bona [illegible] ſepi ſanſer olim nouem

xxvi. mulier bona | xxvij. ſtultaꝰ ut lima | xxviij. aures tuas ſpinis | xxix. hospes et ora meſa | xxx. dic cur placēs deo

pars bona mutat ſepi 5 miſerē

xxxi. bris mi- ī poſt anno | xxxij. adoleſces mix ī anſa tua | xxxiij. duo ara duo | xxxiiij. bona et medicū in ſe | xxxv. noli offre pñs | xxxvi. ī mora et ī mora

Non abit logre tota ſpes mūdi ſigni

xxxvij. tui mſtro de mſtri ad | xxxviij. honore | xxxix. dñi | xl. et mēm fecifiat tor- | xli. q̄ andra e meorū tuū

Tracta da medico bona nā de muſica mores

xlij. ſimonē int audiū | xliij. vide et būdiq̄ ſcit cū | xliiij. pauū | xlv. dilatē deo et hoibus | xlvi. fortis in bello

Nō duplices artū laudes moyſes ipſe

xlvii. xlviii. xlix. l. li.

ysa | qi ihs | meora | one | vnd florebit
surrex | surrex | i cōpoicōe | filius | sapia
odoris | sacdos
magn?

Mam et helyas Josie symo ꝑ pretor

i. ij. iij. iiij. v vi. vij. viij.

ghnt et | domus | adin | mires | dicat | sapht | ysaiet | sum
asin? pos | dñi ꝑ | dicadñ | appste | bō? mat | clama | et piet | ē ḡn
sessoz sim | | dns | dctnizo | tmalum | bane | filiu | dē li
bonū | bzo
Ysayas. b os mons stat septem ve sns ugoz tibi-

ix x. xi xij. xiij. xiiij.

natus ē | vgta fi | egre | cauaū | babi | tuas fer. de
nobis | vor? mei | dict | cōsine | tons | cele stibus
ingt ē | bor

parmulus assin- flos cōsus ons audit astus

xvi xvi xvij. xviij. xix.

ons | emste | ons | ethiopie | ons
dūatoz | abalozp
tere

hmt moab agnu damasi tu flumen egpti

xx xxi xxii. xxiii xxiiij.

sit am | mās | visoīs ons | meū mthi
bulati su? | ons ons | scaetū meū mthi
me? md?

Midus deser nallis tyruz scaetū

xxv. xxvi. xxvii xxviii xxix xxx.

dns de? | fortitu | suo | angulare | est | sepepliat
ocm lat? | dns ure | dmo | tiber-
ma | syon

Aufert inbs gladio tapide sigmat? cit lux

xxxi xxxii xxxiij xxxiiij xxxv.

dnact | ptus ī | idebit | dēgata | nos
mteiem ne | ī deo? e | sut illic
paas | suo

Idola sedebit regem milui dens ipe

xxxbi | xxxbij | xxxbiij | xxxix | xl | xli.
blasphe mat | angel' clxxxb mlia assirioz | ezechias tatum | thamnos sine ba bilonis | male terre | et bnxu sil

Xapsaze peussit tanut ostendit tribus ilinu

xlij | xliij. | xliiij. | xlv | xlvi. | xlvij.
sumigus no extiq net | noli timē | faber ferrari' opat'e | xpo meo | cōtr' est | flumina

linu huc meus linia tyro nabo transit

xlviij | xlix. | l. | lj. | lij. | liij.
tua ereā | despsi te | dedu nel' tenab'me | i syon laudabo | ide fortati ne | ipsi lepsu reputauim' eum

fi.ons maibusq genas uemēt cōsinge tepsum

liiij | lv | lvi | lvij | lviij. | lix | lx.
pordme lapides tubo | desced' de celo | ē sul' mea | put et nō ē trogitq | ne'no defiaet | aspidu erupeat | illuare uliq

Sterna mix inxta instus fons onagr sinegut

lxi | lxij. | lxiij. | lxiiij | lxv | lxvi
pdicāe apaone | instue ei' egredict' | quis est ista neces de | uena desin peret | sui inei | ert et nouī ecli

Claus splendor edom celos comedet nona tua

i. | ij. | iij. | iiij. | v | vi
sapia for' | mtiere | ē acquisi cōb' nego autoe auri | a te opus ē pūi | de asino tuis | que odit dns

Redimit eē ned melior timone bibe sex sūt. Pabole sa

vij. | viij. | ix | x | xi
et magu mtier | medus | coluptuas | estate filij cō fusionis | ore decipit

Garrula possedit septem sterrat sitator

xlij. xliij xliiij xlv. xlvi xlvij xlviij

neglig^{t} et no nouit mis^{r} $\overline{\text{dn}}$ volt $\overline{\text{dn}}$ dimittu^{t} ne
mis^{r} $\overline{\text{dn}}$ puer sua i gaudio obeiaz $\overline{\text{dn}}$ i gaudio
dimittu^{t} $\overline{\text{dn}}$ puer sua i gaudio obeiaz $\overline{\text{dn}}$ i gaudio

Dapnū tulit eor quod meus $\overline{\text{dn}}$ puer sua i gaudio

xlvij xlviij xlix l li lij liij

dimes tabus luxiosa et bum ram dei torquens res vestis

liij liiij lv lvi lvij lviij lix

nudatus gloria tapetū sufficit bene ho qui semp expandus stulto tat expandus

lix lx lxi lxij lxiij lxiiij

stulteris tetrum spm i futura bita sorte quis ingred

lxiij lxiiij lxv lxvi lxvij lxviij

tradat mave vmeas et ortos omnia habet fone bume amicu ne tuos filios

lxviij lxix lxx lxxi lxxij lxxiij

Extasies f tumba plantam temp^{r} duo sopnul terrum

lxxiij lxxiiij lxxv lxxvi lxxvij lxxviij

ad dom^{i} dnī sapia hois luscus prendit luscos mores da septē nemo octo sol et luna

lxxviij lxxix lxxx lxxxi lxxxij lxxxiij

Lutus tuet duos mus pes tebrescant

lxxxiij lxxxiiij lxxxv lxxxvi lxxxvij lxxxviij

surrexit a furie aquilonis mala pelus fecit dixit dimisit vnguentū asperxit terram ut ad aptandos stat sup non dicet aptus vt nuda

Serpentes fla duo vulgo mensis ibo mas cophte ossa

lxxxviij lxxxix xc xci xcij xciij xciiij xcv xcvi

vsq; ad pedes $\overline{\text{dn}}$ nes pedes dne saba dest me dic pine tube super tubos tuos volum^{s} fuet^{s} in eger mat^{r} mea opus estis

xcvi xcvij xcviij xcix c ci cij ciij civ

mores dij eu tem tubos ist ne nuchi pons

xbn xbm xix xx xxi xxy.

adamā fracbar laqs phasm- sedechias p̄dit
tmo opus ſ̄ cula ſēma ad ēmiā ſēmiae
terrā

Unge rotam reuiuīt nerim misit iocachi de

xxm. xxmy xxb xxbi xxby xxbm.

ſēmias dixerūt ēmie
ſtus De ma
mnm dm

Juda ſtus ecclie capiti ſup vncula ſrecit

xxix xxx xxxi xxxy xxxm xxxm. xxxb.

dim ora que ploras emit ſ̄ factum fedus obedit
reperiit loqr ſu filios tanachoch ſu eis obſtinauerit
ipleri i libro ſuos

Ammi ſcribe rachel ager bona ibant verbat

xxxbi xxxby xxxbm xxxix xl xli xlij.

rex nolu pans mittit rex ba ēmias gdo ēmia pro
mey dar ſcti ſēma bilonia ei gdo tuo populo
ſēmie ſedechia tui

Gadit tor ea tam remat manet mrit orat

xlm. xlmy. xlv xlvi xlvy.

capti ſcrē ſēmias pauca naboch dim usq; q̄
reliquie ecia ōsolat odonosor nō quiesc

Juxtant et libant baruch post nechao nmro

xlvm xlix l li. lij.

ſplat oms oms tradert reliquias ēſſert
oms fundamēta
eius

Ad ozab aramon babilon tradit nabuzardan

i ii. m. mj.

ſeder ciuitas ſenes ciuē bides pamp quo obſcurat
caput ſm tate medm ē anzo mittus
ē color aptim)

ola ſeder ōsperſerit ego mr color anzo . Lamentationes

Jēmie

i. audiebat legē baruch

ii. baruchet alii

iii. ipse mandata dñi

iiii. post ī ter insus est

v vlm et decode mduc te

Baruch lorabant orant audi insus iace luctum

i. quattuor aialiū

ii supp pedes tuos

iii. nolum ipsid

iiii. supdextrā et sinistrā

v pilos gladio

vi dns vlm

Ezechiel vi. vlus sta comede dormit vadunt mat

vii. faut dolū

viii pcte

ix. viri ueiebāt

x ī sirmame eo qd erat sup caput

xi. vnqrit quis viri sub introitu

Cōclusit fodit sex cherub vis dcta quinq

xii. de loco ad loā

xiii. ī plendiū

xiiii. noc iob ezechiel

xv qd fiet ligno

xvi in tuo vine

xvii. aquila

aggrat fulsi loqui tres vitis sanguē gūdis

xviii a arba comedit

xix fact'e magni

xx alloq'i ezechiel

xxi exaut'i ī limar'

xxii plubū ī stagnū

xxiii. colla et collibus

vna leoq' senes gladius eo flat intrees

xxiiii ezechiel moriē uxore

xxv ph̄at ad eū amon

xxvi dixit dnūs

xxvii tyri

xxviii. ph̄at ad eū ph̄aone

Uxor amon turus decor tapides ph̄aonem

xxix. dns brachium ph̄aonis

xxxi adiserui ph̄aō

xxxii sup ph̄aonē

xxxiii. do' sil

xxxiiii. ecce ego upe oues meas ī quib⁹ dā

frangit descendit plangit speculator oues ſ

xxxb xxxbi xxxbii xxxbiii xxxbiiii xl xli

et ꝓphabis | effuda | vros | pone fi | goget | sup ꝙc | mensurat
ad eum | sup nos | apia | cie tuam | magog | edificia
| | | | tuam | | nerut

Gen aqua trunctos gog mors mons mus t ext

xlii xliii xliiii xlv xlvi xlvii

maiestat | porta | studiu | singuli | egrediebat | cunctat
ingressa ē | | | signent | a latꝰ dext | cr illa duc
| | | | | | duo ibid

Templi clausus pdant ꝑ sabba post aqua nomen

i n. m mi b bi bii

tra regē | daniel mis | pueri | bisecm | scbit | daniel | bisione | Dani
pueri | terium | i forma | aperunt | in lacu | | quator
| | a | | | | bestiaru

Tunc ꝑseratꝰ cunctꝰ arbor manꝰ erat abhorret

biii ix x xi xii xiii xiiii

ꝑlunte ēu | apparuit | vestꝭ | mstros | ysur | susana | destruēt
avante | | fueis | apiun | get | erupit

post natu gabriel un ves michael mter bel

i. ii. iii. iiii. b bi bii.

parit uxor | juxta | medius | nocte | effuda | dicsus | donec
esee | duos | mitros | mater | ꝙ aq | cubit | fermēturet
| inuēnt | | | | nos | terrm

Pes cunctꝰ expecta tuat tra terra tota Oseas

biii ix. x xi xii xiii xiiii

i quietē tuo | duo unū | frondosa | ysrl | uxob | o more | cit ꝙ
| | ysrl | dilexi | i malunt | co more | ros ysrl
| | | eu | adagetu | tuu |

Sit tuba no libent bias puer angste mors ros

i. ii. iii.

cruta locusta | mstyon et | suos et amictlas
bruc trubio | tuba

Datur exsurgant iciunat spus implens Joel

i. ii. iii.

Amos — Sup tb' pellibus damnosa et super qua no' contabit eu | sicut plaustrū omne fenū stridebo sup nos | et turbinē ceperūt | plus sup iniquitate una t sup iniquitate altum no plui

v vi vii viii ix

in tpe illo tacebit | ebrietas dormietis | dns i templo | et cette unainus pomozo | dns sup altum

prudens in lectis | stat muro | pomū | sedentiu

i. ii.

dne ad fenestras | qui salnāt ascendunt i montē

Abdias — exitum misit et erit salutaris syon

i. ii. iii. iii.

qui tradiderunt sup iona | deglutiuit iona | minuite | iona p edera

Jonas — ost sortes pisces tenuerunt dolor angit

i. ii. iii. iii. v vi vii

dns super excelsa | astrēdit pandes | cozde sup extorserunt | vestis nebulosa | ex te e gredietur | stole mee quod fecit | plus tuum

Michaeas — ulcisci | pellem | turris bestiles | tibi pastice

i. ii. iii.

flos libam | elevā geliz pacem | quis comouebit sup te capur tuū | dra cōsolatoz tibi

Naum. — augmt | ecce pedes | vastitatis | minue terra

i. ii. iii.

abscondit dns | sup bnxit | dne audiui auditionē tuā

Abacuc — ispuntat et scribit visum | post cantica psallit

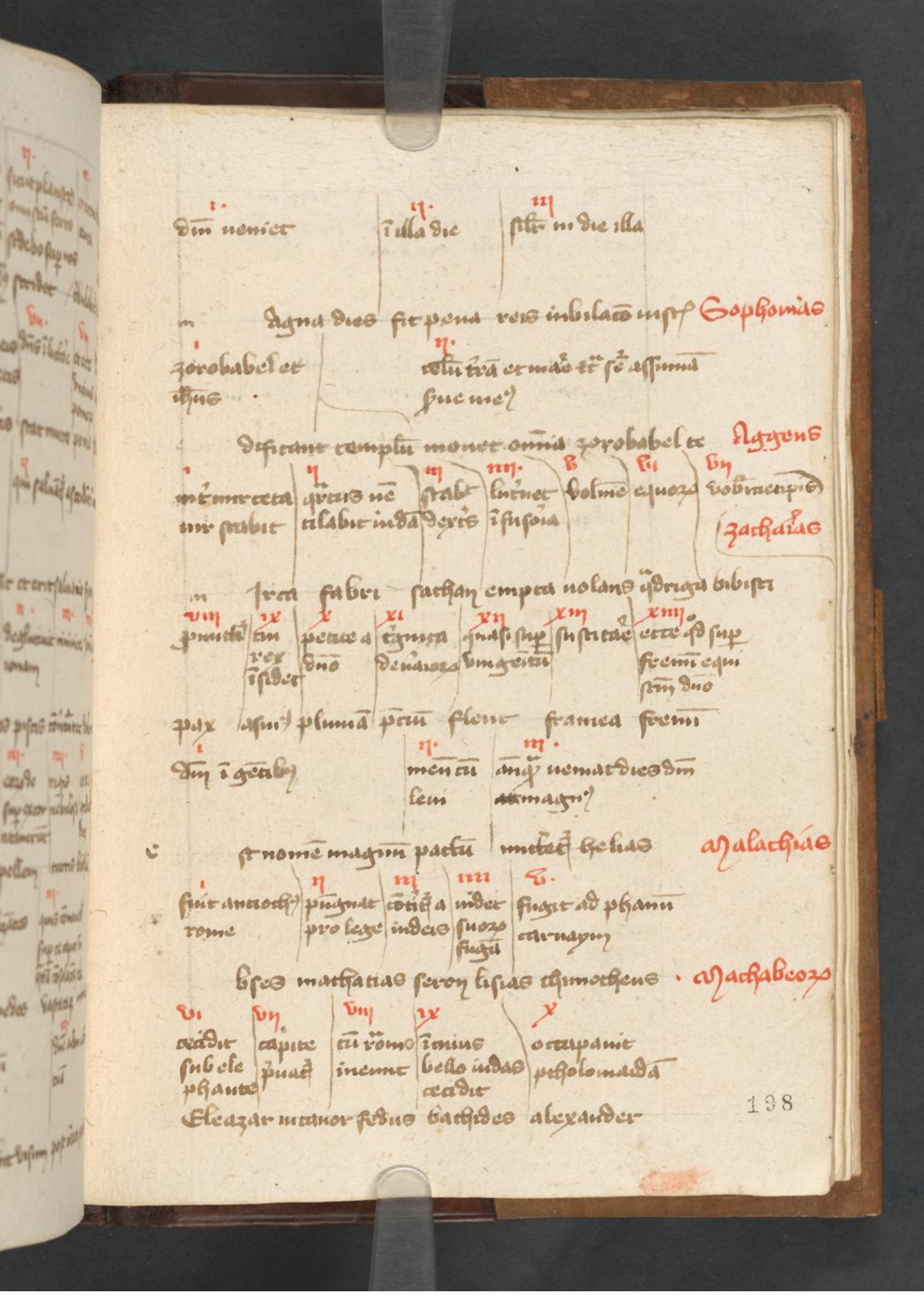

xi exaltauit ionathan | xii pdidit ianathā | xiii tu filius accipiens | xiiii. sūmo sacerdocio firmat

Demetrius tryphon ionathas symeon ꝙz Johes

i de aī acassu | ii. ītrusit ītimā | iii. cliodori | iiii. ābiebat simul sa docui | v pollut templu | vi stulla imedi | vii fi. es pmuit

ajachabeoz fedus | Sīmo et arcta plagra uson antiochꝰ raro septe

viii tollā filius ef fiatur | ix antiochꝰ misere | x templu | xi de uoluntate regis

Judas rex mōit pungunt dat lisia dextras

xii xy mille misit | xiii filius ant ochi | xiiii. tonī judā | xv pt blasphemia

Dragnis eupatrius fi.ans altissima mors nitanor

i xpus nasat | ii a magis | iii. baptiza tu in iordane | iiii cudya boly | v mort | vi. dolis orāt pr nostr

Euam ajachei | Rus adoratur loem teptat docet orat

viii tu duxit attedite a filis pphe | ix dat ur ifirmis | x ind thesu | xi xy aptos | xii ioh̄es baptista | xiii. i sabbato

Dogma salus nocat elugit laudat sitit tīsit

xiii parabulazo | xiiii tritat Johis | xv pnes | xvi petro dantur | xvii tīsfuga eōis | xviii imedio statuitur

post enigma tapur septē tlanes decor instinc

xix xx xxi xxii xxiii.
mr opamus Rebecce consue. pdicat
monñ datu- malis

Vnus denarius pueri ~~immisimus~~ de de
xxiiii xxv xxvi. xxvii. xxviii
audituri narrat xpus et xpus mor xpus a mortuis
cū eis tus nctarū sū tem

Prelia indictū cenant patrantur resurget
xpus discipulos sibi xp̄i pubia
apl̄os loqē

Predicat excusat tacēat pubia porā . Marcus.
vi vii viii ix x
filia he vodiadis mādatuc abulantes nepres acus tūsuc ꝑ tē
Saltat nō locus ut fundes fullo calcetū
xi xii xiii xiiii. xv xvi
vestimenta potunt vidua inimi doloꝝq; comedit xpi xpus resurgens
Ceruunt cera duo dolor azima passio uua
elizabet mā ihus ꝑfiat baptis m utpa pueret cū vrcie elizabet
Unxit puer Iuda ꝑceps tayant duodem . Lucas.
xv xvi xvii xviii xix xx
mr rogat pro filia ducas habent tuā decipit demonia hec reposita
Plet idrus lupus hmc dignus bona multa

xiij mulier | xiiij ingressi ciuitatē | xv pascat̄ filius | xvj dimes indumēt̄ | xvij mundat̄ | xviij iugum

Inclinata bō filiq̄s bisso lepra ndex

xix notat̄ | xx fres eranter pīm accepit uxore | xxi ait ante an dicet̄ plia et sedecies | xxij mdiuat̄ | xxiij xpi | xxiiij vob ego su nolite timē

Zachens et septe post plm pascha dz mors pax

i principio | ij adimpetas | iij vent ad ihm nocte | iiij similitudine

Jahes

Erbū nuntiat aquas methodem̄ t ydria mor̄

vj vinū q̄m de celo descēdit | vij vos asse dite | viij stat ante dm̄ | viiij natus illi mīstrat | x bm̄ siet et bi pastor

Cū pānis festū stat adulta ceteris ouile

xi lazar q̄ dormit | xij bugete | xiij dista pulzo tumit | xiiij ego sum | xv amē dico uob q̄d plorabitis | xvj sublenat̄ dixit pater

fetet libra pedes bino flebitis orit

xviij xpūs a mortuis | xix xpūs | xx xpūs | xxi discipulis et alijs

Illusus moitus sinrect̄ se mīfestat

i arguit | ij arguit | iij sil arguit | iiij mīm abrahā | v redabidunt nos deo

Ad vnos Entes indeos uxoris patre dm̄ mors

viii | viiii | ix | x
xpus ꝛ surgens | cōsencio | sepabit | filios | credit
a mortuis ꝛ | qz ē bō | a caritate | ꝛ ḡlia | ad nr̄m

Sō moitan- lege | qme nos et adepno cor de

xi | xii | xiii | xiiii | xv | xvi
ꝛ sc̄ fracti | alter | dei est bm | madus | sc̄pta | sulamacois
nr ego | alt̄ns | dex ꝛ matu | q ē ifir- | sunt | apli ad si
| tuitem | | mis | ad nr̄az | dcles
| sumis | | | doctrinam

Ps mi mebra mser- olus q̄ns salutis

| | | xiiii. | xiii | xv | xvi
nō sine ꝛ nob | int̄ pfectos | dedi | fuch | nr̄m ymo | nō possi de
| sapientia | nob | sum | laū ē xpe | bat ꝛ gm
| loquimur | pcu | pt̄ x̄ | | dei

Ad thoritth ꝑma

Cismatu pfectos lat stulti pascha rapaces

viii | viiii | viiii | ix | x
Pter for- | ydolu | os tur̄ | uos no app̄ | p̄ sumit
mcatz | | no obturab | hedat n̄ | ad mandu
hcat | | | nd | candum

Quis sz sud mchel est bonus acceptatio teneam

xii | xiii | xiiii | xv | xvi
spus di | hom̄ loḡ | mlieres | corpus | collectas
ndit sin | et anglos | ī cella | spuale
gulis

Ut volt si lingus talentu singet cauduenet

i | ii. | iii. | iii. | v | vi
nra hertes | an nos | cordis | fictulib | cam | cam mut
ao m cō fac | donastis | | hem | xpus | cep̄ amep
nre | | | | ac cata | tabile

Sonid donam tubulis uas nond tempus Ad cor sed

vii | viii | ix | x | xi | xii | xiii.
de nob | voluntas | q̄ pce | ī pnta | hebe | paul | oc cubu
ꝛ tib cōfi | est | semat | ꝛ fluo | sunt | | ī os duoz
dus | | pce et | | | | ut ēm stabit

Gaudeo pmpta metet tulos ego visio stabit

i apud pcam deos gdea | ii petrus ad gentes | iii dñe sunt pmissiones abrahe | iiii fratres ñ patres | v ps est caritas | vi in mundo tego mundo

Ad galathas — Ansit debat abre sterilis fruti/ armasix

i xpm ad exta sua | ii ia nō estis | iii gemma mea | iiii domū hoibus | v ecce xpus | vi tebraz

Ad ephesios — Onstituco tuos flecto deū tapnt haz

i tapio et ee in xpo | ii noie ihu oc gemte lestur tespū et finoz | iii extendes me | iiii gaudiū meū et dōna mea eos estis nidelez discipli mei

Ad philipp — Issolui flectat ad amōra corona

i ꝑ sanguē suū | ii vos deapnat ꝑ ꝑpham | iii sit pure nbi xpus e i dex dei sedes | iiii fmo ipi sit tradit⁹

Ad colocenses — Nasitus ne gens ꝙ sin-sum sul sit in ore

i facti estis hoibus | ii volum⁹ ad vos venire | iii nrm ad gentes | iiii i noie dracha feli | v in em dixerit pax et sequitas

Ad thessalos — Orma venire fidem tuba pax

i dabit in ītm | ii pa filij ꝑdicis | iii ambitare nideo i ecc

Ad thessalos — Enas homo quasda

i ꝓpter caritas | ii pm⁹ homo | iii sue pesse nestit | iiii adona nūtiec | v hoie | vi in die ex pugnis nbor

Ad thimotheū — Jnis adam domui pietas vidnas orinē

i | ij | iij | iiij.
fu tui credidi | labora | sepos | oportune
qz potes est | sicut | amatos | importune
bonus

Ad thymotheu

Ctus miles erit nisi

i | ij. | iij.
sine crimine | apparuit | amone illos phibz
optz cpm ce | salutatoris | et phibz subditos ce

Ad tytum

Jue gratia subsit

i
ia non ut fr pro suo | ad philemone
suum sicum

Ad philemone

Am non ut serum | plus no scribit philemon

i | ij | iij | iiij | v | vi
scat ecclesie | nob epc | donec | e smo | qm notam | filius dei
| oma | noiatur | dei et | deo tuj | unigenitus
| | | efficax | adnon

Ad hebreos

G. que subiecit hodie dimis | si | unus
vn | vm | ix | x | xi | xij | xiij.
sale | deus et | virtute | lex | fuit | deus | altare de
| no tho | assc | | radazo | dignus | q no habet
| | | | | | edere

Rex fuit | nis | umbra fides | fugiat habem

i | ij | iij | iiij | v | vi.
eligit | mach | fuse | claudio | erant | ananie | diatoni | stephani
ad | | de relo | | illa | | eligit

Orte sonus salut | omnia | suus | septe | lapidat

vm | ix | x | xi | xij.
baptizat | cuncti | submitta | adusq petro | insurrexerunt
eunucum | | petro | | affligat

philippus | paulus | vas | discipule | et theodo

xiij xiiij xv xvj xvij

dixit pauly | obtulerunt paulo et barnabe | q̄dam per̄s nr̄i porta | exunt aplūs nr̄m | p̄dicat paulus

Senis eris thalmos q̄ nigri pes q̄nestus athenis

xviij xix xx xxi xxij

p̄nunciabat an thimal | sedic̄oz monent | recedit de fe nostra | lugnē pauly | credit paulus

Sostenen ephesij redmūs sona flagellis

xxiij xxiiij xxv xxvi xxvij xxviij

sit nepos pauli | audit paulu | venit nrm | loquit̄ paulo | naufragauc enasserunt | venit paulus

Judex felix festus agrippa naufragio roma

i ij iij iiij v

bene q̄ssē | democes | nemodo | et luxan | sit p̄mo in-
tepta q̄ p̄ai pbat | reddit | mavepr | facaem | ce nō non

Epla Jacobi — offert tu credis lingua inertabim̄ est no

i ij iij iiij v

sanguine | omn̄ hu | patrum | tr̄ tate | q̄ adq̄sauis
rd̄cpt | mane re | p̄ p̄ | tinues | ve
act̄ p̄ deū | ciam

Petri p̄ma — gn̄ subiecti si quid inutia vigilate

i ij iij

voce lapsa de celo | noc in spiae | si nr̄
p̄one custo | paulus
dunt

Petri 2da — Ilnes t̄ meus octauū cauissim̄ inde

i ij iij iiij v

abnicio | exierunt et dij | qm tñ latr̄ sim̄ | tas dei in nobis

Johis p̄ma — vos sunt ex nob sim̄ p̄fecti? nec sunt

sebit Josue | sebit Josue | in dyabolo alterat archangelus

terte ij Epla Johis m Gals Epla inde Judas archangelj

i	ij	iij	iiij	v	vi
cctie tade labra	cctie qua tuor cornē tur	alie cctie	poten ticlo	liber et apte signa	sigillu apitur

Epte bis bine tres sedes solue sextu — Apocalypsis

vij	viij	ix	x	xi
duodecī signatu	angl̄i angelus	abissi apte	septē tonitrua sut voces suas	duo ocidūt enoch et helias

aqua thuribulu putrei comitrua testes

xij	xiij	xiiij	xv	xvi	xvij
michael et draconē	bestie ascedit	sancti tātum nomi	angelos septē essu	sapiaīs tres duc	

pugna duc cantant plagas phialas mētriās

xviij	xix	xx	xxi	xxij
vgines tre et mēbra	bti ad cena agni nocte sūt	mortui	ornata uiro suo	dicat sponse

flebunt ad cena surgit sponsam venio Jam

Explicat tabula sup bibliam nouī et ueris testi mētrice copilata

Et stella cadit de celo .i. obscurat q. apparet ac si accidisset de celo si no caderet de celo

Nota q̄ moyses no intrauit tranq̄ promissionis eis q. moyses legislator veteris fuit testamenti si veteris testamenti nichil ad ppositum q̄dmodū iosue aut intrauit tranq̄ promissionis q. que x̄ figuratus qui interpretat oseb et ad ppositum q̄dmodū

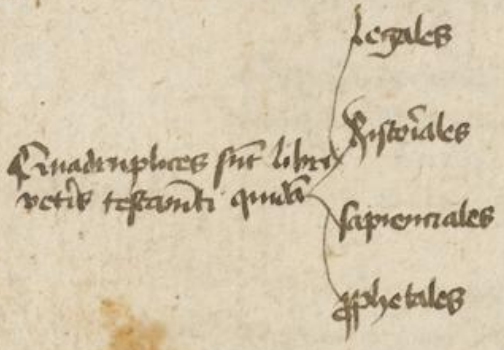

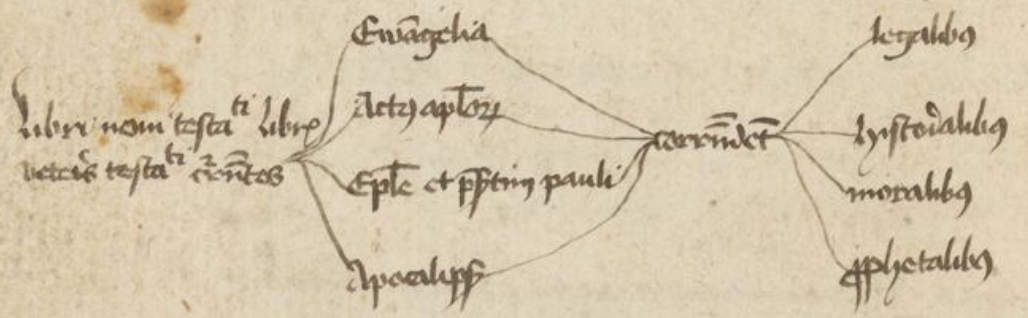

Vlo liber euangelistarum ut q. auctor ignoret et veritas ipsi et illum ideo certa non obfuit quoniam si ad mortem instruitur quales sunt libri iudith et alii sic emendat gedeon i. pelagius ideo

vel dicat aliquis q. de ea veritate dubitat et hoc non ideo certum ut de liber de infancia salvatoris et de assumptione corporis beate virginis dicat autem apocryphi ab apo .i. de et crypsis secretum qui secretum et occultum .i. de multis scripturis apocrypha que dum latent pueris odio et auctoris ignorantia et quoniam sunt illis inter nos non tenentur et auctoritate plena sita q illi attribuuntur vel sunt apocrypha quia descripta apocrypha sunt longe vel procul ab apertis .i. longe et ideo inducuntur quemque a multis ut q. de eis non licet certum inducunt ex tractatus

Isidorꝰ ethy^ac^z ponit sic edit^as et nom̄a librorꝫ bibl̄ie

Moyses p̄mꝰ dñe hystoie cosmogr̄aphiam q̄mꝫ volumina edidit

Geneseos liber nde appell^a^r eo q̄ genesim mundi et gn̄ationes sancti uiri eo cont̄metur

Exodꝰ uero exitus ex egypto ut egressio ppli ꝑfecti dicit et ex ea causa nomē accepit

Leuiticꝰ appellatꝰ eo q̄ leuitas mysteria et diuersitates uictimarꝫ exequ^a^r

Numeri liber vocat^a^r eo q̄ in eo egresse de egypto tres emanant^a^r et quadraginta duces p̄ heremū mansion^e^s in eo descripte contin^e^ant

Deuteronomiꝰ g̃co sermone appell^a^r q̄ lex in ꝓpriet^a^r 2^a^ lex uocat^a^r et euangelice legis prefiguratꝰ

Iosue liber nomē accepit ab ihesu filio naue

Iudicū hystoiam q̄tuor ꝓphetꝰ uel eq̄ eadem fere hebrei asserunt in q̄ continent^u^r post mortem iosue diuersi regnū hostiū subiugatur terra ꝑpetuo diuid^a^t et p̄ singulas tribus uiculos montes atq̄ confinia cuiꝰq; ciuitates castella oppida ꝑfigunt^u^r

Liber iudicū noīa^t^r apud hebreos ꝑ quos ꝑfuerunt in ysrl post moysen et iosue annos duodecim et octo reges exstent hunc librū edidisse credit^u^r samuel

Liber samuel cuius̄ samuelis natiuitatē et sanctam doctrinā et gesta describit unde ab eo nomē accepit Et quoniam hic liber saul et dauid hystoriam contineat utiq; in ad samuel referend^a^s q̄ ipse unxit saul in regnū ipse dauid in regem futurū Cuius librum ꝑtem exposuit ide samuel sequentia uero eq̄ usq; ad exitū saul exposuit dauid

Malachie liber q̄ unde appellat eo q̄ in ip̄o ea
ista lectur gesta et ordine digerat
tpm̄ a malachim enim hebraice lingua interpretat
unde liber p̄ph̄e mas in unum volumen coegit nam
antea singuli erant et singulos in ordine digerat
Paralipomenon id est quod nos plerumq̄ et
aliquos dicere possum/ q̄ ea in lege et in ordine libris
ut omissa ut no plene relata sunt in isto summatim
ac breuiter explicatur
Liber Job quidam moysen scripsisse arbitrent alii unum
ex iudeis nostri temporis eodem Job post plagas suas pas-
sionis septem fuisse existimat arbitrantes ut qui
etatem spiritus pugne sustinuit ipse narraret
quas victorias expectant Denique aut et finis
libri Job apud hebreos ipsa ordine contexta sunt
agedia aut unus ab eo loco in q̄ ait pereat dies
in qua natus sum usq; ad eum locum ubi ipse me re-
prehendo et ago penitentiam ita hebraico metro
describit
Psalmorum liber cui titulus aut in psalmis hebraicis
ita est Sepher thillim atthallim q̄d interpretat volumen
laudes psalmorum qui pomend in titulis asaph
et dauid et salomon asaph ethan et idithim et
chore eman et chalchol et aliqui quos ecclesia
uno uolumine comprehendit
Salomon filius regis israel iunxit numerum uetustorum suorum
trium uolumina edidit Primum quinque maschloth
quae sunt parabolas/ latini quidam nesciunt eo
q̄ in ipso sub quadrata similitudine figuras uerborum et
imagines ueritatis ostendit Secundum aut ueritatem

ad metellū dam legē tribꝫ ꝓseruauit
Tm libꝫ ꝯ ethyocauit ꝯm ꝗc ecclesiastes dr
latie ꝯmonebat ꝯ q sermo eius no ꝑtinaliter
ad vnd sicut in ꝓbijs ff ad dnos ꝗnaliter dr
gatur docēs ond q ī mundo ēminꝫ aduca esse
et bina et obꝫ mime appetenda
Tm libꝫ syrasseim protulit qui in latiꝫ lingua
utitur latica cadeꝫ vbi p egyptialabud carmen
quadrone xpd et ecclie mystice tenuit Docto aut
tabica cadeꝫ ꝯ q oēm dei ecclie ꝑfectā quē ī
septē sacris habenē Sicut qnq in lege
dm scit quilꝫ maiora sue stationꝫ hoꝫ aut trend
librorꝫ carmina exametris et pentametris inꝑ
apud suos ꝯputa ꝓhibentē ut Josephꝫ et Jo
Esaiam endecasyla poeꝫ q egyptia edidit ſribud
libꝫ sud ꝛ oēm textū eloquentie egyptie inue
dit cantica ned exametro et penthametro
ligu dsertē
Semias ſbr edidit libꝫ sum ad eōs qꝫ/ quas
nos lamenta vocam ꝯ q trepidū ecclie fu
nebꝫq adhibebē ꝛc
Ezechiel et Daniel a vbꝰ quibusdam pagnis
septa esse ꝓhibentē/ quoꝝ ezechiel principia et
fines multis habet obscuritatibꝫ involuta
Daniel ned ꝛ clarꝰ sermone regna orbis
quidiat et regē aduentꝰ xpi maiestatis ad pdi
cationē admonuit Duodecim sunt quoꝝ egregie qui ma
iores vocē q q libra volumina tenuerunt
libri duodecim ꝓphaꝝ auctoꝝ suoꝝ nomib⁹ prenotē
qui ꝗtuor dnm maiores q ꝗnq minores cum bꝰ
sint unde et ꝯnexi sibi met inuicē in uno ꝛ

¶ Mō egyptialabud dr cantica q cata ī honorē filii et spūs et ex ebreis
exp hoc nomē q salomon sicut hoc carmen sc cantica ad honorē
filii et spūs sc xpi et ecclie sc ecclie

lumne qtinetur & duos nona fuit. Ozeas. Joel. amos.
abdias. Jonas. michias. nahum. habacuc. sophonias. aggeus. zacharias. et malachias
Esdre liber auctoris sm tytulo prohibet ne cum textu
eiusdem esdre necnon aliis simonis preter qtinetur
Nec quicq moveat q vnq esdre dr liber. qr scdus
tertiq et qrti no habent apud hebreos sz in vno apo
cryphos deputat. Hester liber esdras editur to
septuagesimo in quo eadem regina sub figura ecclie dei
ipsum a secularitate et morte eripuisse febr atq
infecto hyaste armatu qui interpretat iniquitas. dici
celebritas in pascheos mittat
Liber aut sapie apud hebreos incert est. unde et
ipe tytulus. Sed magis eloquentia redolet. huic
iudei filonis esse affirmat qui quide sapientia
natum q in eo xpc adiuctq qui est sequa patris
et passio eq euident expimat
Liber aut ecclesiastici esse dicit filius syrach
iherosolimita. nepos iesu sacerdotis magni. qui
possuit. deq memimit et zacharias. Cum liber
apud latinos ppter eloquii illius stilumq salomo
nis tytulo prohibet. dicty aut ecclesiasticus eo q
de tociq ecclie disciplina disputet. quasi magis
tria q rone sit dictq Hic et apud hebreos
reperitur sz inter apocrifos habet
Judith nec et tobie siue machabeorum liber quidq
sanctis ibq septi sit minime dubitat. habet aut
verbula caldaica ex quibus quorum ipsa scribit. Hic
ergo Judith et tobie et machabeorum libros legit
quidq ecclia sz inter canonicas scripturas non recipit. sic
et liber duo volumina legat edificationem plebis non ad
auctoritatem ecclesiasticorum dogmatum confirmanda ut de
scdis in euangelio sunt parabolas

Quatuor libros euangelioꝝ iiij^or euangeliste sin-
gulariter asscripserunt

Dmo matheus conscripsit euangeliū hebraicis
et sermone dei in iudea imitans euangelistā ab-
ymna xpi natiuitate dicens liber generationis iesu
xpi filij dauid filij abrahe ymaginas significans descendisse
corpaliter xpm de semine patriarchali xpm/ sicut ꝙ re-
missū est in apīs p spm scm/

Marcus plenus spu sto scripsit euangeliū xpi de
eloquio petri in italia secutis petrū ut discipulus
ipsius initium a spu apīali fecit dicens vox clamantis
in deserto parate viam dni ut ostendit xpm post
assumptionem ascensis euangeliū predicasse in mundo
hoc cum xpus et apīca doctrina/ qꝛ apīs in ebreis
Lucas inter omnes euangelistas greci sermonis eru-
ditissimus quippe ut medicus in greca euangeliū scripsit
sit theophylo egro ymaginis a sacerdotali spu dictis
sunt in duobus libris iesus inter sacerdotes nouit
zachaeus/ ut manifestet xpm post natiuitatem
ascensionem et predicationem euangeliū hoc tm fuisse effectum
p salute mundi hoc cum de sacerdotes q de quo
deum de in pōs Ubi ex sacerdotes mentio de ubi cum
xpus aduenit sacerdotium iudeorum obtenebrauit lex
et apīca cessauit

Iohes apīs scripsit euangeliū ultimus in asia meipsum
ens a libro ut ostendat eiusdem saluatorem qui
de nobis dignatus est nasci et pati/ xpm deum secula
ulud dei esse/ xpm ecclesiam uenisse et post mortem
uitam ad eternam remeasse Hinc sunt quattuor euange-
listas p ezechielem spūs figurauit in quattuor
animalibus Ceruina aut cum recta qꝛ michil simul

m̄ euāgelijs ℭ euāgel̄ēm̄ em̄ mīpretā bō ānatā
Paulꝰ aplus suas sēpsit ēplas xiiij exqubꝰ
none septēb cubꝰ sēpsit ad q̄nas dēsīgulis
suis thymoteo tyto ℭ phylemoni ad hebreos
aut ēpla aplē ds tus eius esse mīra ℭ ap̄ter
dissonādā sermois / eandēq; alij adnumerabāt
excepisse / alij aclemēte sēptam sinusse sinsonā
Petrꝰ sēpsit duas nois sua ēplas
Jacobꝰ ℭ Johes ℭ iudas suas sēpserūt ēplas
q̄ catholice ides nūcupā / q̄ nō uni tm̄ ppls ut
ciuitati sī uniūsis gētibꝰ grāliter sēpte sunt
Actꝰ aplōꝝ p̄mordia fidei xp̄iane in gētibꝰ
ℭ ī nascēt ecclē hō hystoriam digerit deinde
aplōꝝ sēptem luce euāgeliū esse asserit in q̄
ope / nascētis ecclē mīfantia texitur ℭ aplōꝝ
hystoria itūm̄ unde ℭ actꝰ aplōꝝ ℣
Apocalupsim libꝝ Johes euāgelista sēpsit ea
tpe quo ob euāgeliū p̄dicatū in insulam pathmos
damnatus tradit̄ relegatꝰ Apocalupsim aut exgrā
in lēm̄ reuelatā mīpretā ℭ reuelatā em̄ ℣
℣ manifestatā corā q̄ abscōdita sunt p̄ius q̄ ecclē
pe Johes ℣ apocalupsim ihū xp̄i qua dedit
illi ds palam facē seruis suis ℣ hij sunt sēp
tacēs sacrorū libroꝝ qui p̄ ffm̄ stm̄ inspirātes
ad ernandā mentē ℭ precepta uiuēdi ℭ docēdi
ihūm ecclēsiā cōstituerūt ℣ ūter ℣ alia uolumina apo
cripha mitigandā apocrīa aut dicta id est se
creta q̄ in dubiū ueniūt ℣ em̄ cū ea dubia esse
nō patet p̄bāda q̄ndoq; ap̄ta ad nos audacius ℣
minus sēpturā ℣ ussiā ℭ notissima sanctissione

pueit ꝙm hijs apocryphis et si inuenã aliq
uentas in ẽpr mlta falsa nlla ẽ in eis tamen
minus auctas / que nec aprudentibꝫ nudicã no
esse ꝯat nodꝫ credenda quibꝫ assẽbr Nam
mlta que sub nodꝫ gplio / et in ueteroꝝ sub
nodꝫ aplo ablatas pferrã q sua sub-
nodꝫ apocrypꝫ auctoritas dilligẽti grauã
tame inuenta sut in hijsdẽ ubi sup ꝛc

De assūptōne bē marie ūgīs Sermo bti Hieron

ogitiß me o paula et eustochiu primo ta
ritatiß xpi ꝯpellit qui vob dudu tracta
tibꝫ loqui ꝯsuerā. ut nouo laquedi
gne. sīc qui vobiscū degut ūginibꝫ. latio
ubet eloquio exhortatoꝝ gra sermone fari
am de assūptōe bē et gloſe semp ūgīnis ma
rie. more eoꝝ qui declamatoꝝ in cathe
ſolet loqui ad ꝓpm. Nec quod utiqꝫ genꝰ doce
di nobis adiuerit Sed q negare nequeo
qd ūginitati minima vrā debeticy dilōne.
expectar q hortamīs affectu mihi fauerit mō
ballucinetur. qm quicunqꝫ audierit fa
gestiat. id necdū adplenū uba possint
formare. magne q ꝓpter simpliciores ecclīe
ad me deprimāt ꝯpellatiß. ut habeat ser
mone latiū quibꝫ se oblectet laudibꝫ. ex
eade die. quibꝫ die natat lectoribꝫ dīnis
presertim cū et eadem in multis festiui
tatibꝫ multa ſoꝝ prem studia miro ordi
rint eloquio. ſi de hac quide uberius
ubiqꝫ in dīnis septuā pdicata legim. Nec
cū aliud sonat euangelia. ñ nascetur
dñs ex maria ūgīne et ordo eius mira
meta quonīs fuit in mundo dubitat dīnis
esse rem promiß. Porro ab exordio sci
euangelij gabrielem archangelu. collo
quutem marie audiuiß. et demiratus rei

qua dia plenig legisti ad ꝑsepe ꝯ o pauda te
teste nato puer multitudine angelorꝫ inter cre
pidas nouj partꝰ et querelas nestrj ploratus
pro fastidijs ꝓtia nj excelsis deo. et in tra pax
hominibꝰ bone voluntatis. tantꝫ audisti. et radi
antem stellā vidisti pastoribꝰ insup euangelisa
tibꝰ credidisti ꝓtera magos tria munera
deferentes nj vysione bti⁹ ois assexisti. qd
eadem munera bri intelligendo votis omnibꝰ de
fide deo obtulisti Nam et tu eisdem magis
dnm ihm puerꝫ nj ꝑsepi adorasti Sed forte
tu questa me delatore qꝫ te ꝓdiderim clamab
ad quod ego Si relatu esse volebas teste tu
sciencia. tu narrad nj ꝑsepui ubi pludmud
lacrimata es no debes Sed ut vere fatear ppt
promia eterna si voluisti adiurasti. nesꝫ tuas lau
des cessasti quo. Idcirco tue te interrogent
filie quas lacte nutristi. tu melig ea referab.
que nestris. aut si p speciem aliquid aut i spu
vidisti Unde vos o filie pulsate matrem pre
cibus. pulsate ad hospitij inuitatis amici. si
quomodo tande vobis aperiant qꝫ reserata sunt
mihi. Vere tu delphis quid plura dicam. omnia
saluatoris gesta et bte marie obsequia. nemo
vite actꝰ ex euangelijs dixisti Et nunc quid
superest ut ab aliquo doctorꝫ requiratis. Unde as
sumpcione tua cuius qualiter assumpta e. quia
id vnd deposcit intentio. presencia absens
scribe vobis etiam. q absencia pris denotꝰ de

tuli. ut hyret sem collegiu vrem in die tante
solemnitatis unum latini sermois mi quo dis-
tat tenera infantia lactis expuri dulcedi-
et de exiguis exima cogitie. qualiter sine-
te deo p singlos anos tota hec dies expan-
dat in laudem. et id gaudio celebretur.
ne forte si veneit in vras manu illud apo-
crifu de tristitu eiusdem regimis. dubia pro
certis reputatis. Quod multi latinor pieta-
tis amore studio legendi cupidi amplectuntur.
presertim id exhijs nichil aliud expuri
pt q cto. nisi qd hodierna die gloria ihu
migravit a corpe monstra aut sepulchr
cernentibus vob usq ad presens in vall Jo-
saphat medio. q vall e inter montem syon.
et montem oliveti posita. qua et tu opau-
la celis aspexisti. ubi in eius humo fabri-
cata e ecclia miro lapideo tabulata. in q
sepultu fuisse ut stre potestis ab hominibus
ibide predicatur. Ex nre vacuu esse cerne-
tibus ostenditur. Unde ideo dixerim. qz
multi mortu dubitie utru assupta fuit sit
id corpe. an obiecit relicto corpe suo
aut in quo tpe aut a quibus personis sac-
tissimu corpus eius inde ablatu fuerit ut ubi
tu posituu. utru ne surrexerit negatur.
Cum nonulli astruut velut id ipsa fuisse
tam viri id xpo immortalitate in celestibus
vestiri. qd et de bto Johe baptista euange-

lusta eius mistro tui ihesu ihesu a xpo iugo ꝛ omissa
pluerim assenerut. qꝫ in sepulchro eius ut scꝛa
true nō nisi māna inuenit. qd et scripturie ꝛ
nitur. Videtur quid horꝛ veri cessat ambi ꝛ
guitas. melius tm deo totū tui michi impossibile
ꝛ committitur. quā aliud tenuit diffinire ve ꝛ
ritas aūcte med. qd nō probamus. scitu et dubiū
qui cū dño teste euangelio resurrexisse credi.
ſſ utꝫ in hac parabola dixerit. ceu nō habeat.
nisi qꝫ legimus qꝫ multa corpa sanctoꝝ qui dormie ꝛ
rant surrexerunt. ac venerut in sanctā ciui ꝛ
tatē sanctā ihrlm et apparuerut multis
De quibus profecto nō nulli doctoꝝ senserut
etiā et in suis reliquerut scriptis. qꝫ ia in
illa petra completa sit resurrectio. Videlicet qꝫ
qꝫ vel testes nō essent. nisi et hēa esset
corꝫ resurrecto Unde et beatus petrus dixis ꝛ
se legitur nō de dauid loquente in testimo ꝛ
nio. et sepulchꝝ eius inquit apud nos
est usꝫ in hodiernū. qꝫ nō sit ausus dicere.
qd qꝫ aut corpus eius apud nos ē. si tm
sepulchꝝ quo conditus fuerat hinc aūcte re ꝛ
surrexisse et ipm id certis signis. et ideo
vacuū tmansisse mōnumentū. uti inter hēa
maia certitur. Sed sane factū et de aliis
quibuslibet locis scripturꝝ contatur firmat.
qꝫ hīc ia id xpo dignet resuscitato metua
societate. Sed qꝫ deo michil impossibile ē.
net nos de hēa maia fem alterumq; quiq;
salua fide. pios magis desideria opinari

exortear ꝓpter cautelā q̄ nīg̃ sulte diffīmē.
ꝑ ſm̃ pclo nēcatur Vnde delijs dequbꝫ
certi ſumꝫ tutiſſper loquam̃. ad ꝙhortatoꝝ
uram qualēcūq; ſmone. et ad edificatōne
et laude nois dei. ut et religio ꝯſeruē
ꝙ ſimulatu. et deuocō augeat ꝙ affectu.
Cpm̃ ſper & ego q̄ ſola nīterenit omnipotē
ḡtiam ſimulatꝛ. ſola ſit post deū que nōs
cōfirmet in ōi ueritate. ſuis q̄ cōmedet me
ritis et pribꝫ auxilietur. ut et ipā digni
inueniam̃ in eius laudibꝫ. Et uod ſi quedꝝ
poſt aſſūptionē dñi quid egerit. unū ꝙ cto
e. q̄ ego ſcā corpe ac mēte ꝓmanſit Et ua
ſane angelus gabriel. ac ſi celeſtis pan
ꝑpius mīracla cuſtodiuit. et ſolꝫ aptus
ac cundꝛeluſta rui xp̄us ōi decreuit cōmē
dauit. ego ūginē ſeruauit ſuisq; deſer
uiuit obſequijs. nō ꝙ ceteꝝ ille ſtoꝛ choꝛꝫ
aplorꝫ ōi deſeruiēt. Int̄ quos poſt aſſūm
ptionē mīrat et ceteris familiariq; ō
tulit de ꝙ in cenatōne tacto ſiquide uelꝫ
uelꝫ quito abimiēt plenig ꝑ ſpm̃ ſcm̃ cuncta
dirigat. et ꝑſpiceat ocīs omnia. licet
et apl̄o ꝙ eidem ſpi ſcō ōia cognouerit.
et in eodem docti puenerit ueritatem
Et uod ſane bīum ūginē et ſi omēs vene
rati ſint diſcipl̄o eiꝰ famulaban̄ officio
dilectionis. ſolꝫ tn̄ amplius ac ſpecialiꝰ
uſꝰ ad finē uite qui ſibi cōmiſſam accep
in ſuā. quaſi matrem filiꝰ. Cum benigno

magister de cruce mater eat mquit filiu tuu.
Ad disciplin aut. eat mr tua. ut ego ugini
tolleret. ut deseruiet officio sisse tum ad
optous Nō em pudicissia uginitas alicui
disciplin rectius qua ugini comeda. ut esset
admixte grata societas et floida aspectu
nerno et remusta conuersandi vernas alter
natim pudicitiaz splendore decorata Una
siquidem ubus uginitatis in amboz. sed
altera aptō in maia. altera quide. qz secudor
fit ipa. ipa uco. sit altera. qz et si ipa eademq
mcorrupta. tame secuditas integritatis
longe gloriosior qua uginitas Ideo et se
cuditas in illa tō deificata e et uginitas al
loquin missa sedm naturam nasce uginitas
tas ubi secuditas pdiat. nec secuditas.
ubi uginitas integra coseruat Ideoq tm
supexcellit. qd dicat de illa qz d dnm atq
ineffabile Unde uginitas et secuditas. glis
supiuenes nouitas e qsi iuuenal eterna
ex aterno qd nascatur. Verum et si mag
nificetior multu uginitas i maia e ppter dnm
que excellentia. una tm integritate carnis. una
utus. que admixtam quasi cognata sociant
Hinc qz ioles qsi e q maia gemit. euange
lizando suo cometat eloquio In pn̄o erat
uerbum. et uerbum erat apud deu et deus erat uerbum
Hoc quippe uerbum qd erat in pn̄o. et apud deu
erat. et deus erat uerbum. ipm gemit lota
et gloia maia ego esse tuo fructu. Ideo
et uginitas longe prior et secuditas.

ut ita dicam mito ineffabilior. quod suo ille
explicare potuerit eloquio Verum quanto vir-
ginitas gignatur virginitati. tanto latius Iohes
euangelista ceteris excellentior et victoriosior uolo
Deo quidquid et q' virgo gemuit. totum quod pu-
tuit hoc p̄stitisse sp̄m nob manifestius reuelauit
et docuit Ceteri ad exemplum huiusce vite con-
uersatio cuius post ascensionem xpi gradatim
cui apls fuit. quousq; dispergantur. sicu-
ti lucas meminit dicens. qd regressi amon-
te oliueti ierusalem uenerunt et ascende-
runt in cenaculum ubi manebat. petrus et
andreas. iohes et iacobus. philippus et tho-
mas. bartholomeus et matheus. iacobus
alphei et symon zelotes et iudas iacobi
Hii omes inquit erant psistentes in oratione
cum mulieribus et maria matre ihu et fratribus
eius Ecce assistente ihu. cui quibus sola virgo
manet in schola ututi. et meditat in lege ma-
datoz dei. ut et ipa sit soror discipline xpi.
et exemplum pfectionis virginibus Comendatur
aut cui testibus sue resurrectois et ipsi testis.
uersat cui senatoribus celi in supna ciuitate pedi-
si. subsistit spus disciplina et magisteria totius
dine maiestatis Inuenit prima inter primos
summi regis principes. quoz vita no erat ui
de terris. in quibus xpus phabat sz de cet.
Hinc assedisse legitur in cenaculum quo prandia
diuinissime celebrabat. ibi quippe manebat
cui maria matre ihu. unanimiter assiduati i
oratione. psistentes in oratione. donec nidum

rentur ſtute exalto. Cepernat em ia orat qui
dudu ſid dno ꝓuersantes ſtutibꝫ et miraclis
paſcerent. Et bn ꝓſecutos ni ore mich
il reſiſtates. donec acquirent munda ſpus ſti
que poſtebat. Duos et vos o filie imitamur
que iſtola xpi ꝓmand vouiſtis. ꝓſecutate
ni oraibꝫ vnanimit uiuetes. quousq; mꝫ
poſſitis gaudia uite etne. quo bta ugo fe
licit hodie introiuit albanatibꝫ ymnis an
gelor chorꝫ. niſtra paſtua etne viditatis
ubi vna ſotactas oni ſupnoꝝ. ubi dulcis
ſolemnitas angelor. ubi poſt labores et cruc
nas. felix et ſuauis ifestat audy. Finitur
prologus incipit ſermo.

Hodie mihi glosa semp ugo celos ascendit.
rogo gaudete. q ut ita fatear ineffabile
ſublimata tu xpo ingnat methd regina mudi hodie
die de terris et prima ſecla nequa. Aster dies gaudete
te. q ſecula de ſua immaterialibꝫ gla ad celos ia
puenit exultate iuſta ac gaudete et letemini
oes orbis. q hodie mihi omibꝫ eius interuenientibꝫ meritis ſalus aucta e. Vos q dilectibus
eam honor et ugy. vnanimi diligentibus ugtinibus
ſuis amplior preſtat et gra ſdat dilectiſſime
dilectam. letamini et laudate. q ſi deu oes qui
tres ni ſtis ſuis laudat ſilent. multomagis eu
ni hac celebritate hte ugtinis mris eius
oportet tu ꝑnis et catulis diligenter extollere.
et dignis deo iubilat preconijs. ac muſicis ho
norat muneribꝫ Nulli dubiu quin to[tus] ad
glam laudis eius ptineat quodquid digne

Scripit

gentiis sue impetum sint ac solennit Sed
timeo filias et valde pturbato. ad vros cupio
parer qpfectibg. ne forte sicut et ingplus
et indignis laudatore invehiat. ad nos fi-
tis nesp fraudi suppediet. ut latam et glo-
sam ingressum digne laudat queam. qm ut rm
fatear. quidquid tuams pt dia filiis. mei est
a laude ecclie. qua dnis et angelicis e. excel-
lentiq pdicata et laudata promis. a qpbetis
quide pnunciata. a pncipalibs signis et erim-
natibg pfignata. ab euangelistis exhibita et
mostrata. ab angelo venerabili atq officiosissie
salutata posterga quat et quata esset ab ede
dnitq declarat ad ait Ave maria gra plena
dns tcum. benedicta tu i mulieribg Caliby nasp
decebat virginie effigiandi muneribg ut
esset gra plena. que dedit cel glam. terris
deu. pacem sp fudit. fidem getibg. fine vitijs
rite ordine. moribg dyscipline Et bm angelq
ad virginem mittitur qp semp e angel. ignata
virginitas qpfecto in celis no spter terrenq
vinc. no terrena vita e sed celestis Vnde
in celis angelicam vitam acquirere maig
t meditari cam ysre Esse em angelu felicitatis
e. esse nos virginem utilis. Inspice obtinere niti
mur vobis ad gra. qd habet angelus natiua
virtus in et esse virgine ad angelu dnm mi
nis est. no tamen officiu Ave ingnit gra
plena Et bm plena. qp celis p partes pres-
tatur. maie nos simul se to infudit pleni-

tudo grē Hoc quippe ē qđ dauid tamit desīderat sic
pluuia in vellꝰ Vellꝰ utiq; cū sit de corpe. corpis
nesīt passionem. sic et uirginitas cū sit i carne
ne. vitia corpis nesīt Celestis plane imber
virginei vellꝰ. placido se insinuauit lapsu. et
tota diuinitatis vnda se contulit in carnē. quado
ibid carnis fm ē. at deinde p cruces patibulū
expressū. terris ombꝰ pluuiam salutis in
fudit. et stillicidia grē hūanis prestitit
mentibꝰ Dns testāt inquit agna vces Erat
uerbū cū virgine. qui ad virginē miserat angelū
et p̄cepit mittendū suū deus ꝯ a deo non recessit
Nec tenerī potuit locis. qui ombꝰ habetur i
locis. et totus ubiq; ē. sī quo nichil totum
Ergo ibid precis mag̃ a prece desīderans. homo
efficī dignatꝰ ē. secreto suo misterio q̃
ipe nouit Assumpsit totū suscepit qđ ē hois.
ho totꝰ ē. et totū assumptū qđ dei ē. omne
aliud q̃ deus ē. qui natꝰ ē ex maria esse non
potuit. Erit em deus ois et pt. Propter q̃
uita ē. seruiuit se et potuit in uterū virginis
sui corporis mitti. atq; uniri. ut vnꝰ
esset xpus deꝰ et ho. vna psona vnaq; substā
tia. Dubitat deꝰ gemine electa et peelecta iure
ab angelo grā salutat et pdicat plena. Vide
plena. q̃ p illam longo ste spus imbre singulā
ta ē omnis natura. et ideo satis ad demōstrē
p̄mū angelꝰ veneratur et salutat. aspectū
et ipe qual et qnta sit qna salutat Non em
simplex fateor ut cōsueta fuit ista salutatio.

ſ̄ od amacone digna. Siquide venciacois
fuit delacō et ablacō muneris ſanctatus obſe-
quiū. q. et ſi nō predō et ꝙſpectis quid fuiſſe
creditur. nōbꝫ cōtemp plena. ī maia uēit to-
tius grē q nō xp̄o ē plenitudo uenit. ꝙꝙ
aliter Et ideo inquit. bndicta tu inꝰ mulieres.
udeſt plus bndicta ꝙ omes mulieres. ac ꝑ hoc
quodquod maledictionis infusū ē ꝑ euā. totū
abſtulit bndicto made. nīſi sup et gram ꝝ-
fudit xp̄o octꝫ quod habuit prius oīs mudꝫ
Igitur qđ natura habuit. mundꝫ neſciuit.
ignorauit tacō. mens nō capit humana. pa-
uet cēlū. ſtupet terra. natūa cēſ oīs cēlē-
tis mirabitur ... hoc totū ē q made ꝑ gabrie-
lem diuinitꝫ mīa. et ꝑ xp̄m admple.
Cēna de causa. de tlī talaqꝫ loqui me nōdū
nō fateor Sed et puto q neo ꝓſumat. niſi
qui prata ſint q pandūtur penitꝫ ignorat
Dante et ſi adhoc neo ydoneꝫ inuenī. uotē
omibꝫ ceſſare nō debet quilibet cēlū petere
alaudibꝫ. quis exphare nō queat qđ ſenti
Vnde ſermo dīnꝰ cū de p̄dicatione ageret
in psalmis. ſacrificiū laudis inquit honorā
ſi glorificabit me. et illic iter qđ oſtendam illi ſalu-
tare dei Illic iter ē laudis. ad cēlū laude
ſine fine maſuam. ſi nemo apprehendet illud
niſi ego ei p̄monſtrauero qđ ita cū ſſime ex-
iter ſalutis nre in laudibꝫ ē ſalutaris med.
Hortor uos et moneo in hac ſac̄ ſolemnitate

gentiū deū no cessāt a laudib⁹ ꝛ dō si ūgo
ēs gaude. q̄ meruisti esse et tu q̄ laudāt.
tm̄ tum ut sic q̄ digne laudāt possis. ꝛ dō si
dīnes ēt casta es. vendare et lauda. q̄ no
aliude cōstat ut possis esse casta. q̄ ex ꝓra
xpō quē fuit plenissē in matꝛa qua laudus
ꝛ dō si quēgata aut de pretio ēs nichilomn⁹
cōsilē et lauda. q̄m nūc omnib⁹ mia q̄ fluxt
et grād ut laudēt. Et quis no sit ffrēdosa laus
in ore pūeris. noli cessāt. q̄ nūc q̄ tibi mittit
vel ut laudes venia ut ~~laudes~~ vnde et omnib⁹ ſ aliquin n̄
in⁹ modicū in ge mi mēd dēo laudāt ī stis
stis laudāt studēq. quomo ēm sēm q̄ ca ꝛ
nimq mgta milti nem magnūdis eius laudāt
potēmq. Dīno ptermittēdū no ē q̄d mple ꝛ
tuā sanctā ſ q̄d dicā. bti qui habitat in do ꝛ
mo tua dne. in secla seculoꝝ laudabūt te. Sūt ꝛ
dū nēs q̄ ī mesq ē. q̄ vere no possūq nec
fiandia valemq. exequanā vobis et medull
cordis. q̄ magnq et bonq ꝛ atq ī mesus.
altus et dis. q̄talē et qualem ipe se nouit.
ore ac ꝑsō confitēanā ad iusticiā et salutem
Y.. nūc ergo omēs pariter festiuitatē glose
semp ingrimis mādē deuotissē celebremq. q̄
licet ꝛ dies pclara in qua meruit exaltāt sup
omēs chores angelorū. et qui ēnd ulē quā
me ignobilis sit natiua ~~sactā~~ ubi no sēa
colitur. si gle magnūdo mostrā. ubi xpus
q̄ nob introiuit pōtifex sactā mēdū ad cel
palaciū Y.. ꝛ ī quid dies in qua usq ad

thyrsi celsitudine intemerata virgo et mater
exstitit. atque in virgine soluta sublimata post xpm
gloria resedit. Sic utique illi considere sta dei
tenuit ecclia. qd de nullo aliorum sctorum fas e edere.
ut vlcz angelorum ut archangelorum medita tinxe
ederet. qr et si fragilitudo spe promittere sctis.
veritas no negare. Hoc quippe singulare no
nature sz gre forte matris virginis de qua natus
e qe deus et ho. idcirco et ipsa plus ceteris
et nos natura. quia virgo et homo. Unde et
si cete virgines imitarent illam. usqz ad eos
cepit partus et gabriel nunc salutatoris
dispensum. demonstrs tm dnm est qd ornabat
in ea. ut teste angelo. spus sctus. et virtus
altissimi obumbraret illam. Ante hoc vere
sane uterus virginis spiritu mundi. quamvis
impolluta et alienigena contagione pcul. spiritus
sctus. tm adhuc visitate humanitatis induit.
ut ita dicam. ac si lana candidissima succo ocle
decocta. ad quid ea accessit sane spus sctus
qz ipsa eademqz lana ea inficitur purpura
conchylii ut muricis virtute in purpuream.
ipsa est et ipsa sine colatu i murem. ut no
sit ad modum qd fucat. sz purpura vestimenta.
adminiculum et gloria summi regis domus
aptissime dedicata. ut ille demones ea ut
femineo usu lucreat missi dei. Quippe ut
ita loquar lota et gloria virgo maria eo no
qd ipsa dndm incorporalibus esset virginis que

sub celo sit ingimbq. ut decenter posset misc sus
xpe dignitatis admixtione. salua utriusq natura
tis cu grad explerer. cd spūs scs pstinderer.
cu utrute altissimi obumbrare. sit preciosior
metas. sublimior celsis fastigijs. pulchrior
stellate gloriosior suor prerogatiuis meritor. ut aut
ullus id ipsibq sit qd eadem qz mirabilia nisi
dñs. Vnde vos o ciuitates ingines et si inutile
optet talem ac tlem ingine. tuaq pelacia vene
rad nubem ducite. ut ult angelica qdammo
dignitatem. quid scis z cu gaudio et laudibus
dignissid offerri. q ut dicimq no temere
pgreamq xpo sup choros angelor exaltata
deuotasse pdicet. qz possit ad dns ac salua
tore nr ex ea vea fide gressus ad celestia ut p
paradi ei sicut ipe suis repromisit fidelibq mis
ethereis masionibq locid. Nunc qz dauid pha
dim gratulabundq xpo ascit. Ad summo celo e
gressis eius et occsq eius usq ad summd eiq
ascedit ergo eadem gloria resplendens. hoc no
amisit qd pio habundat qz mundo sicut ascen
dit et gaudet hmi stirpis ac glosissime virgi
nis humanitatis. ut cu eo regnare possit in
eternu Ait hoc e psentis dici festinitas in
qua gloria et felix ad ethereu pueni thala
mu. Tunc pfecto festinitas. sicuti et virgo ni
separabilis e celis virginibq. ita et inseparabilis
e ista festinitas omnis sor festinitatibq. et
admiranda eaq ututibq angelicis pter
qd ex psona supnor ciuium nis cultu aste

sione admirans spus sctus. ait mi celicus castrorz
Adhuc hec q ascendit q desertu qsi vngula
fumi ex aromatibz Et hic qsi vngula fumi.
q3 gracil et delicata. q3 dimis extenuata dz
cupiscentiis. etem decocta mirra mi holocaustz
tu ex desiderio ut medijs pij amoris. et ex
affectu caritatis Vbi vngula ingrit fumi
ex aromatibz. minimu q3 multis repleta
est virtutu odoribz. et ex ea manat fragla
bat suauissimi odor cui adhibz angelice
Ascendebat de deserto penitus secta. virga de
radice posse alibi orta si mirabit electis
gaudio q nam esset. q cui meritoz virtutibz
angelica vnitat dignitate Vide q3 rursus de
spus mi eisdem celicis castrorz ait Adhuc est
ista q ascendit sicut aurora consurgens. pulch
ut luna. electa ut sol. terribilis ut castrorz
acies ordinata. Admiratz aut spus sctus.
q3 omes de ascensu hmoi vginis admirates fa
cit. q quasi noui diluculi aurora rutilas.
ascensu suo resplendeat. multis fulta et vallata
sctoz agminibz vnde dr terribilis ut castrorz
acies ordinata. Et quide terribilis spus sct
virtutibz. ut castrorz acies ad modu ordina
ta. hinc inde sctoz angelorz fulta psidijs.
pulchra ut luna. imo pulchrior ut luna. q3
ita sine defectu sibi coruscat celestibz illus
trata fulgoribz. ac electa ut sol. repleta ful
gore virtutu. q3 ipse irradiet cui sol iustic.
ut nascat ex ea Ad cui3q3 effectu exequdu

quatu fas ē credē famulabem² angelo. et vnā
se celoꝝ cōgratulabā² tuīe Vlet mirū qz mater
mus hoīs eius ē qui ē natꝰ ex ea. quē ois
celoꝝ ordo venēatur. et adorat sup se eleua
tu tū pce mi sede maiestatis dnantem. legiq
ergo qz sepe ad funda et ad sepulturas quoꝝ
libet stoꝝ. angelos aduenisse et ad exequias
eoꝝ obsequiū prestitisse. nec mo et aiaꝝ
electoꝝ usq ad celos cū ymnis et laudibꝫ de
tulisse. ubi et utiusq sexus chori cōcordi
frequētū laudes audire cetimisse. Hinc ea
qz psperatiq ē multo nōmiꝫ luce cepe re
splenduisse. mlisq vinctos mi atrone ibide
mirī odoris fl fragrantia diu psensisse.
Ad si ad ē credendam fidem dilectis et corro
borandā fidem intrepidū astantiū. saluator
nr xpus dnica stoꝝ amplia cōprobaꝝ.
tata et tua dignatꝰ ē fac exilile p suos
celicolas mīstros ata defunctos. quadomatꝰ
hodierna crededū ē die. miliciam celoꝝ cū
suis agmibꝫ festiue obuiam aduenisse ge
nitrī dei. cantusq audisse nigetū luce.
et usq ad thronū dīne mūdi cōstatuꝫ
patu cū laudibꝫ et cātibꝫ spitalibꝫ pdu
isse Nulli dubiū omem illam celestem curiā
tūc exultasse ineffabile letīa. tūc ciuitatē
esse inestimabile cultate. tūc qz cū de gratu
latōne iubilasse. qm festiuitatē hi q nobꝫ
die celebrāt aīma. ill ombꝫ fca ē cōtri

ma Nec immerito. Credit enim q̄ salvator
omnium, quatud dr̄ intelligi p̄t se totus festum
obtulit. et ad gaudia eam secum in throno
collocauit. Alias aut quo impleuisse legit
qd in lege pc̄e p̄cepit. Honora patrem tuum
inquit et matrem tuam Potest q̄ patrem ho
norauit. qui testis de filio. ad ad iudeos ait.
Ego glorificaui patrem meum. quod et qui quidē et in
dicet. si honorificatis patrem meum. De matre
uero euangelista ad Christi vernes ait naza
reth. et erat subditus illis Sed alia natura est
in qua deus pr̄ sedem se honorat. alia qua
idem parentibus subditur. in utraq; tn̄ vnus
idemq; xp̄us recte creditur eo q̄ ubique ta
lis factus sit. et habitauit in nob. vnigenitus
miscl qd est nobiscum deus Hanc quippe vni
onē diuinitatis ac humanitatis mysticam
indiuisam q̄ fides catholica seruat Cum
sanc intelligendum congruit naturalis atq;
sedem sancta conuenit ut vnitatis vnitas
tis ut neq; conuersio in alterutrum mate
riam patiens. neq; diuisio Sic nanq;
credit honorat et matrem dominum. q et deum nob
genuit et hominem. neq; hominem sine deo.
neq; deum sine homine si deum et hominem vnum et
verum christum xp̄m Absq; dei genetrice dici no
posset. qd multi hereticorum negare conati sunt.
nisi deum ex genuisset virgo natum Et apta
mans recte in xp̄o confitem naturalitates una

videlicet de pre ſnie initio et ſſi tpe ſempi
termd et coetnd deo pred. alteam de mre ad
tpe. qſi miſeratione et miam induens. ſpo
tenca voluntate ad nos deſcedit. natꝰ ho deus.
ac phor iuſta uetatem et miris geſta uero
eo q ſemp cognoſta deus hinc etiã thcoto
con ad vtatem cofitem dei videlicet igem
tritatem. nectio et xpotocon. no q ibid ſcdm
carne detulerit neq olim coplatꝰ ſit pfate
tatem. ſi tue qſi ilem carco ſem e. ex carne
uginis et diuinitatis ac humanitatis ſba in
utero uginali ita inteſſe vnitue ut vna pſo
na ſit deus et homo xpus. et exnalꝰ na
tiũs ſin coſtione altꝰ. vt nõnſi vnꝰ huc
mo. ihus dns manet deꝰ in forma dei. q
ſemetipm exinaniuit ſcm ſcm ſcrui accipies.
manet q idem vnꝰ in forma ſcrui qua
accepit totꝰ quippe deus in carne uginis
deꝰ natꝰ e et totꝰ ho hinc q apls.
inquo inquit habitat corpa dinitatis ple
nitudo. Ita ſpter oſilie eſtote prudentes
ſicut ſerpentes. et ſimplices ſicut colube. ut
ex prudentia pfte intellige. anulꝰ fidei vre
et margarita q qua ois eligibilis integritꝰ
inviolatusq ſeruetis. ne dotem ſit et arma
ſpus ſti qd absit perditis. Diligentiq utiq
ꝓuidate ſi quem in vob ſimplicitas colubie.
que fuit in maia illesa inviolatusq custodia
Deꝰ ſalomon in tabule cordis qſi in laude eꝰ.

Dem inquit columba mea · immaculata mea
ad hyemis abiit et transiit Ite demigz inquit ·
Dem de libano veni Non incito ergo de liba
no venire iube? · qz libanus candidatio nr
pretat. Erat em candidata nimis melior nr
tutibz. et decalbata mine candidioribz suis
sti muneribz · simplicitate columbe in omnib
spiritalib · qm quidquid in ea gestu e. tota
veritas et simplicitas · to'm veritas et q̄cq̄ fuit ·
to'm mia et iusti? q de celo descendit Et io
immaculata · qz i nullo corrupta. Concludit
em virtutib in utero · sicut ihemias stus testa
et no aliunde accepit Fecit dns inquit no
mine suu Ecclam · et mulier circudabit virtutib ·
Vere nouis et omn nouitatib supuenies
nouitas tutib · qm deg qne fierre nopt
mutabz · neqz vide aliquis · ut viue possit
sic ingredi Et hospitalitate recentis ut corpis
claustra nesciet · sicqz gestatu ut totis deg
in eo esset · et sic deinde exiuit ut exechiel
testa? omo clausa Unde transit? in euge
litibz de ea Exetus conclusi fons signatus ·
emissiones tue paradisi · Vere orti deliciar
in quo consita sut diuisa flor gr̄a · et odo
ramenta tutib · sic qz conclusi ne nesciat
violad neqz corrumpi ulli insidiaz fraudibz
fons utiqz signatus · sigillo tocius ste tri
tatis · ex quo fons vite manat · in cuius luce
omes videmus lumen · qz in xpo sol hem · ipe
e qui illuiat omem hoiem venient in hunc ·

mudi Luig pfecto emissio uted. Superor ciuid
oim ē padisus. de isto natz uetris agreo priarch
a ysaac longe odoribus auelat dicēs Ecce odor
filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dns.
quamus putet parū intelligētes q̄ priores sci
mūg de xpo intellexerit misteriū iij tractatus.
tū et ipd eadem grā saluati sūt unde cō
stat xpus nō pūdrasse sacmēto. unitatē ihesu
et dei. ita ut id iij illo esse p unitatē psone
abrinico secti. qui nondū erat natus de maria
ut̄ūne q̄d multis declarat scripturaz indicijs
Unde dns ad iudeos ait Antequ abraham
fieret ego su Azuba ubis itaq ostēdē sequi
loquebat iij eo semp fuisse misteio unitatis.
ut unitatē tomēdaret xpo. Ante abraham
inquit ego sū Nā abraham anteq fiet. ihu
manitatis ē binitas. ego sū aut eternitas na
tūe declarat. In q̄ nimiū eternitate ia se
fuisse qui loquebat p sacmētū sue matrona
tomis insinuat. Quod aptius iudas volens
declarare aptius. ihus inquit pplm ex egyp
to saluas. Sedo eos qui no crediderut pdid.
Et alibi paulq. Nemo temerarius xpm sicut
quidā eoz temptauerut. Nō q̄ tā esset ihus
aut xpus natus ex maria. sed q̄ in illo unico fi
lio dei. ita unitas psone tomeda que erat
occulta i misteio Ad et alibi cuidem. Qui
elegit inquit nos ante costitutionē mudi i
ipo ex pfecto quidquid dns scit abinicio. xpus est
p unitatem sacmēti. Et ideo ihus ia erat in

filio. qui ꝑplm dicebat. et xpus in eo qui ꝛeq̃tabat.
qm̃ semp ꝑ sacm̃a vnitate in deo fuisse no dubi-
tat. Aliquin si ita crediss. aut xpus deq̃ oino
no cit. aut cont̃ appiam ita ens deq̃ esse videbr.
Ez ne talibq̃ pateamq̃ caliginis. scrutade sut
septe in quibq̃ vnitas in xpo cometa ꝑsone.
que no pdicat tpus. ne vnq̃ semp dicatur
Hinc ait bt̃us petrq̃ loquens de pdicq̃ ait
ꝑ gram dñi nr̃i ihu xpi credimq̃ salvari quem-
admodu et illi. Nã illos dns ducebat scly-
et no dat eid eo deq̃ aliena. Unde nec hoc
eid deq̃ ita ens. qm̃ vnq̃ idemq̃ e qui et eoq̃
ductore dat et merc̃e ꝑ passione sue carnis.
redemptor fuit vnq̃ spiritu in carne fuit. vnq̃
in sacrificio. atq̃ vnq̃ in altare. nec admittit oino
ut alij filiq̃ hoies. alij filiq̃ dei intelligat. qm̃ nec
tpe pscribi. nec passione suppar. si totq̃ deus
xpus. : xpus in deu trasit. ut qui dei filiq̃ est
xpus dicat. et quicquid xpus in carne ptulit.
id deq̃ ptulisse vere credat. Aliquin si ad rationem
ppriam et ad humanos sensq̃. nequaq̃ potuit
ita convenire int se deitas et humana qditas.
Convenerunt tn in xpo. et vnq̃ ex ambobq̃ erat
mel. Unde ne videat qui altius diem tam misteq̃
diligenter intelligere quam et vide no potuerunt.
qm̃ aut duos filios cte aut aliud xpm qui dei
filiu estimaut. Ez ita ꝑter nec nos hoiem
secus sit colimq̃ qui fas no e. nec adoramq̃ sed
magis deu miserando qui ꝑpm sibi corpus

aliū vnius. ut ita deus ihū et caro fiet. et no
in alīū quelibet sz in semetipm videt vnitas. qui
verꝰ dei filiꝰ semp erat. hoc no aliū qꝫ eudem
ipm dei filiū et colimꝰ et adoramꝰ. qui nichil
sed assumpto hoīe cōauctus. nichil qꝫ ꝫ ibid
caro fm̄ cōminutꝰ aut immutatꝰ. Et ideo vnꝰ
idemqꝫ semp cū deo pre filiꝰ adorā. no nouꝰ
aut extraneꝰ extra. no alienꝰ a natiuā aut grē
sed sibi nouū vdē qꝫ qꝫ te hoiem sumpsit.
nouꝰ qꝫ hoc semp cū eo et in eius cōsilio fuit.
ut sic fieret. et nūc ꝺm plenitudo tpis venit
ad factū et qđ in xpo fuit semp. Taliꝰ quippe
odoramentis prius sic dimitꝰ affligebatur. taliꝰ
assumebā de xpo ꝓphetijs qꝫ nasciturꝰ esset in
mundo in quo omn esset salus et benedictio etne
hereditatis. Iste fuit siquidē fideꝰ vestes quibꝰ
prius sic vestiebā iste. quas electa vmo
spūs sctus scīo domi habuit. quibꝰ indutꝰ
iacob filiꝰ fuit. Alias aut no habuit. msi
a esset a ꝑpio sto domi seruata et plata.
quātū mirū odoris in eisde pīs vsuaꝝ hauriet
ita ut dicat. ecce odor filij mei sicut odor agri
pleni. quē ben d. Sed dictuꝰ e sorte aliquis.
Quid ad rē cōdū ꝓmet spūs sctus. cū multis
in locis ꝑsone qꝫ deo ponit significatiue ad
veritatem. et spūs sctus in hebreo in
femino gre tulga legitur. in greco ndō
ne sexus in eo cuncta qꝫ neutꝝ inveniūtur

et ꝛ̄ latino masculinū esse determinatur. Cui
nimirū spūs sanctus bñ p̄ rebertatem intelligitur.
et ideo tō ē ī mysterio qđ legitur. ut p̄ vestē
timetoꝝ scarlatina xp̄us amictetur. que
nos quotidiē baptizati sumq̄ induim̄. ni quo
benedixit nob̄. no gratiarūq̄ ℔ dō ut apl̄us
ait benedictione spūali ꝛ̄ celestibꝰ Unde et
angelꝰ made loqui incipiens ab hac benedē
cens ait Benedicta tu mulieres. et
benedictꝰ fructus ventris tui Cuiq̄ profecto ꝛ̄
spūi longe odorem p̄fatus ysaac trahens.
benedixerat filiū ꝛ̄ quo ois celestis benedictō
mundo effloruit. Et bñ ager ab eo plenꝰ
dicit. qr plena gr̄a ergo maria p̄nūciatur.
de cuiq̄ utero crederet dei ure fructꝰ effulsit
Et nob̄ inquit euangelista omnib̄ de plenitu
dine eius accepimꝰ gr̄am p̄ gr̄am Et magis
alysterus ure o filie tuam ac tuam gratiā ne
invaciuā dignatis que ē ꝛ̄ xp̄o ihū. ꝛ̄ quo
ē deꝰ et hō sic unitꝰ ꝛ̄ una eademq̄ p̄sona
ut legim̄ qr sepe ꝛ̄ dñis libꝰ homo deꝰ osꝫ
tenq̄ pter unionē substancie. ac deinde
undecim̄ deꝰ crucifixus hom̄ tñ nec immortalis
sit homo nec passibilis deꝰ. Tamē sic unitꝰ
ē deus suo corpi. ut nullam pacia̅ fieri inter
deū et hoīem humana opinione distancia.
ne forte qs alysit alius filius dei. alius filius
hois credat̄ p̄sertim qr scptūa sic omnes
tit et interpret deū et hoīem. ut nec ī qre
ad modū hoīem quis a deo n̄r in passione

possit ab homine deū discerne Vnde si ad tpus
ēphānias inuenias semp filiū hois et filiū
dei Si ad passionē. inuenies semp ēt filiū
hominis eundem deū dei filiū ita vnitū et indi-
uiduū quatū ad veterē scripturē pertinet. ut nec
ho adeo sepad tpe. nec ab hoīe deus valeat
passionē. Si quidē ut hȳ apertius intelligatis.
ipis xpō iuba dñante. Nemo ascēdit in celū
nisi qui descēdit de celo filius hois qui
est in celo Cuius quesso ē qui loquē. xpūs
utiq. Vbi ergo tunc erat cū hec loquebatur
ī terrea scilicet Aut quomō se de celo aliqua
nascētur. descēdisse testat Quod et cū mīa
loquē. in celo se esse fatē. eundemq filiū
se hois dicit. cū utiq de celo ns nisi deus
descēdē potuit. et cū mīs loquē. ns
nisi vnq idemq xpūs fuit Aut hec ē mira
et amandabilis nouitas. imo oīm nouitatū sup-
uenies nouitas nouitatē Quod nisi dilige-
ter prudēs vīdero ab exordio fidei euangelij amin-
aduertas. magis errare in ea scripturā vide-
bēs dīna. qua intelligē veritate Constat ergo
vnū eundemq xpm sedm utrāsq formas ope-
tā hūanitatis scilicet ac diuinitatis. et plectē
dnas exercuisse operationes Operata est enim utiq
forē ut natura ad alterā communione qd ppriū
habuit. Verbo siquidē operante qd ibi ē. et
carne exequente qd carnis erat. Communicante
siquidē et filio in eadem operatione. dū et ille
deus atq homo in vna substantia ut sine di-

usione atq; cōmixtione trecdi. et pragmatica
deputatas pdicā Veritatis deus ihūs ē et ho
mo. quatq; carnis nonatiue adiacentiā assignet.
hancq; sibi vnicarnē naturā et sedm substantiā
communit Satis et homo ē mater et nō filius. Iuxta
dei filii caro cōcepta sit et nata. Vnde et pollicet
ē Quod fuit abinitio et qd audiuimq et vidimq
oculis nris perspeximq. et manus nre contrectauerunt
de verbo uite. p̄fecto cū nec ihūs dei virtus
ac cōtrectari possit manibq. nisi p̄ sacratū
sibi unitū hoīe. que minime unitū ita mirabiliter
ut discerni nequeat ullaquin qd fuit abinitio
ihūs. quo rite dr̄ hoc tm̄ esse qd aq̄ audierat.
qd viderat. qd manibq contrectauerat.
nisi ip̄e xp̄us vnq; idemq; erat. ac p̄ hoc qd
audiant et tractauerint ihūm uite erat. et
nichil aliud ex duabq naturis q̄ vnus mediator
subsistens ad ut p̄fond ī. Nunc ē qp vnq; idemq;
manens filius unigenitus indissolubiliq; in utraq;
natura existens. et q̄ sit utriusq; substantie naturalis
equalis sedm essentialem qualitatē. ut natu
ralem q̄ctate unitatisq; misterio. que si nam
queat singulare et incommunicabile no agnoscat utriusq;
Nunc aut emanuel deus vnq; esse in eo ipso utriusq;
de deus et ho. q̄ utriusq; naturē sit veracit
gessit. sedm aliud et aliud q̄ gesta sint operum.
Ergo sedm qd deus de ipe que diuina sunt.
sedm qd ho. de ipe q̄ humana sint. Sc̄ipm
volens ostendē. qp de ipe deq et homo sit

et ideo idem ipe tā que dīna sūt agit. qua que hūa
na. sīle et loquī. Et nō alīq quide miracla operat
ꝑ vnq idemq xpus filiq dei. atq hois filius q
et dīna gessit et hūana Siquidem īsepabiliter
atq indiuise communes xpus habuit actiones.
ꝑ metlligēde sūt vtq; opm qualitates. et cō
splandid semp ad que quelibet hūanitatis tue
mis. et adque mīme altitudo dīuinitatis. ita
ut ꝑ omem textū sīt euangelij videa mīhil
aliud sīne ubo agi. neq; aliud sīne carne q̄q
effici Vnde q̄ accipit et paūt vtiq; sīc non
sīne posteria est. ita no sīne ueritate carnis
e q̄d nascitur. q̄d pannis fascijs lacte mulso
lutū. et in psepio reclīnat. Porro q̄ stella
duce a magis adorat. sicut deitatis est. ita
hūanitatis e q̄ in egiptū ꝑfugit. na cuncta
alduc? Sic vtiq; oīa ut uera opa cōsideran
da sūt. ut ī Adam deo q̄ dei sūt. et hoīe que
sūt hoīs. Cum sanctus unq; e qui lazarū ubo
posterie sue vocat ut exeat a mommento. sic
quide unq; e ipe qui flauit hūanitatis affectu.
Sic quippe tuta optet cōsiderare. quatenq;
et plena dīnitatis mētlligā ni xpo. hominī
unita. et plena hūanitas in deū assūpta.
Per idē diui tantus de fide incarnationis xpi
hīe. q̄ plures occidentalium tenent suis fecūdq
euoluti. qui nubilā uos obscuritatis uolut
obsequio. ut greco turbine latina cōfundē
putatis Sic etem prudētes utiles et salue.

Et ideo dilectissime mittam quod amatis. mit-
tamq; beatum et gloriosum virginis tuus hodie in
terris festa agitis de qua dictū: ayaia aut eō
servualat oīa idea hec. cōferes in corde suo
Cōferte ergo et vos in cordibus vris time. q
de quo eademq; dno catholice diaē ut et fide
integram servare possitis. et meum eius
debite venerari. sine ullo alio honore eius.
nisi eō ille iunce honore. qui nasta dig
nato de ex ea Ceterum rogo queso; estis filie.
queso; mres. cogitate attentius. et pendite diligēcius.
quibus affectibus beata virgo et intemerata deoribus. post
xpm ad celos ascensu Expletis omnibus q de xpo erat
ab angelo predicta. et a pphetis multiplici multisq;
modis pfignata. dnis celebrata oraculis. utrum
bus exhibita. et q sint ex pfagijs asserta hūani
tatis. quesso si qua sint vestra pietatis cōsideratio
que cruciabat amore. quo ve estuabat desiderio.
Hec ego dū reuoluo ad oia tacta que audiebat.
q videbat. q cognouerat. puto quis cordis est.
quis metus. quis ututis et humane. si totū ad
hibeas nō sufficiat ut cogitare queas quanto intus
indesinenter cremabat ignis ardore. pij amoris.
quantus monebat affectus spūs sancti celestium sectoz
meditationis. q et si diligebat xpm ex toto cor
de. et ex tota anima. et ex tota virtute. nouis tm cot
tidie inflamabat presentia absens desiderij affec
tibus. tanto siquidem validius. quanto dulcius illus
trabatur mentis visionibus q creatura tam
splendidus spūs sancti gratia. totum meridiauit di

ung amor. ita ut michil in ea qd mutabg violaret affectu. ſ ardor ordinatus. et ebrietas profusi amoris. Nam xpus ab omnibg amabatur ex toto corde. et ex tota aia. atq ex tota virtute quemadmodum. magne tri ab ea ardentius rapt et deus erat creatur et filius fortassis ergo pnimio amore in loco in quo sepultus dr interdu cum habitasse credimus. quatenus prius pasce nting amor obtutibg Sue nasq loci nesciq ē hinc inde festinaturus ut adhuc possit affectionis eius uestigia. et loci sepulture et resurrectionis. seu oia in quibg passus dr adhuc lota. no q eo ia mortem queret qd mortuus. ſ ut suis affectibus consolare. Dolor quippe impatiens amor habet. ut qd desiderat. semp se moueri credat. Ignorat siquidem uidelicet ratione ultionis rapere. modu nescit. nec aliud cogitare potest qm qd diligit. Amor ns accepit de impossibilitate solatiu. nesq ex difficultate recedit. Nunc beatus ugo quia in ipso esse. tri dum in carne uixit. carneis motibus sensibus Et ideo qm sepe locum retractabat visitationibg. et que gemebat. metus completabat amplexibg. Denicq amor expd desiderio parturiebat. Desiderio uos glisces qui nouis retractatur ardoribg. in tactu ut credo nonnisi q oia eia et semetipm in se excedit. qr omnis amor in patiens qd amat ita pt invidet. Vinc e timet q omnes sti oia q meruerat qm prauis duxe. si deu que amauerat no uideret. Siquidem et

venerabilis bte marie nodū dignū pro tm=
meis et immensis bñficijs vēlebat mterdū
obsequiū stabilis. cū bñficior nj ēt̄is posita
ns posset vlē largitorem Et ideo dilectissime
hodie elevat̄ sup chorōs angelor. ut possit spe=
ciem vultus vre saluatoris. que amandat
que cupiat ex toto desiderio cordis Et quod si
gaudiū sit nj celo dequolibet patore totius
militantis ecclie pbabilius est q̄ tante dignitatis exalta=
tione. et gtā et exultatōe sit insignis. cuius
nimirū festiuitas omnibus supnor ciuibus e
congratulatōe. presertim q̄ eius celebritas
laus et honor ad saluatoris vnde credimus
ut ē dēm est. q̄ ns hūc diem talem solemnem
ducit q̄ eius amor animū. sic ocia et totum
et ēlum. colit cū omni trepidio amoris
et gaudij. ac cū toto obsequio gr̄atoris le=
titieq; ac deuotois Vter intēdo q̄ sic illa
celestis ciuitas congratulat̄ et venerat̄
matrem. cuius sup se adesse vidēt regem filium.
ante quē tremit potestates. et circumatur
omne genus Vide hūc mirū ad celos asce=
sione multo admiratis intuitu spūtor celestiū
virtutū latore nj ministris. Vnde inquit spūs
sanct̄ adtēdētem desup vinos aquar̄ q̄ colu=
bam. Et nō speciosa q̄ columba. q̄ illius speciem
columbe ac simplicitatē pmostrabat que sup
dñm venit et docuit videri qs esset q̄ baptiza=
batur Et bñ desup vinos aquar̄. q̄ sup

aqua ꝓfectionis educauerat ꝺl et nutrierat
ex q̄ multi deductiui omem terrā irrigat
deliciaq; et infudit orbi voluptatis. ex quibꝫ
cottidie lota a ꝓpria sui dei gemitu. ascendit ho-
die speciosa valde et amabilis. cuiꝰ odor mes-
timabilis ēst minime. et ideo ineffabilis. q; ad
eius odore fragrantia ꝙfecto oēs illa cęlestes
ciues letari decent. Quia irrubuit flos
rosaq; et lilia ꝯuallium. eo q; omes die mrīo
rubricata eam esse dilectis ꝯplectiq; am-
plexibꝰ et virginitatis splendore candidata.
ac si lilia in valle humilitatis nutrita irrubat
eam venustis gre obsequentes. Recte er-
go dei gemitu et martir et virgo fuit. cuius
vita in pace finiuit. Hinc q; q; vt passa
sit. symeon aplus loquit ad eam. et tuam
inquit animam ꝑtransibit gladius. Sequo oī-
stat q; alij sti et si passi sut q; xpō in carne.
no tn in ala q; immortalis ē. pati no potue-
rut. beata virgo dei genitrix q; in ea ꝑte passa
ē que impassibilis habet. ideo ut ita fatear
q; spualr et atrocius passa ē gladio passionis
xpi. plus q; martir fuit. Vnde ꝯstat q; pl;
omibꝰ dilexit. q; plus omibꝰ doluit. in
tantum ut aliq; eius tam tristet ut possidet
vis doloris ad extremū in eximie dilectis carne
q; morte passa ē. plus q; martir fuit. Nu-
mirū et eius dilectio amplio fortis qua mors
q; mortē xpi suam fecit Nunc aut irrubat
eam flos rosaq; indesinenter ammirantes

ens pulchritudine int filias ihrlm. in
qua posuit rex thyrom sm qz cotupuit eq
ffem ac decore. Fuit plena caritate ac dilcõe.
idco sequi post eam purpuratoz exercitus.
et caridatoz greges. Erna si diligetiq aspi-
cias. nichil utilius est. nichil speciosius.
nichil candoris. et gle. qd ex ea no resplen-
dent Et io bn̄ dicitur eam flores rosaz et
lilia cuallid. qz ututes ututibz fulciuntur.
et formositas decore castitatis augeat Na
ois splendor et gla quato illustrat fulgore
sue sublimitatis. tanto appareat preclarior clari-
tate. ac quozlibet subiectoz eximior pdicat-
tor. Sic et bta dei genitrix cuius platanus ascen-
dit in ecclesiis spetial refulsit. et candor
dignitatis splendidius emicuit emituit Lin-
cturata effici caritatis. Summittat ille stu-
dium ut eius gla amplior pdicetur. q
sup angelozz choros elevata eciaz beatissima
honoretur. Nam angelozz natia quis celsior
sit. tm no gre maior. qz et ipa gratuita
gra ne caderent sut saluati Unde damic.
Verbo dni celi firmati sut. et spu oris eq
oris ei⁹ oz cotinet. beatq et gloriam ad-
gnie niquo supuenit spus sctus et deus
toty illapsa pertitur nouit meritis i ubere.
ampliora meruisse ututu privilegia ceteris
e. et percepisse gram angel eciaz collauda-
tam. Unde et si mirabilis e uty oz et
firmitas pretuitatis. mirabilr tm i mala

qua obumbrauit ũtus altissimi et ult⁹ omem
ũtute angelicã. q⁹ fructu⁹ e in ea et amabile
fructus sedis sacmẽtũ. ac p hoc ecia anglis
exinde maior prestat gra ad instaurãd
ab eo oia que venerantur. et adorat sup se
xpm regem dnm natũ ex tali virgine hmẽ
et mãa tractus tato venerabilior. quato
gratiosior. et q̃to ũtute altissimi extollit
ad sublimia. tato clarior exultat in gla pple
na siquide deo. plena gra. et plena ũtute
tibi. no pt no possidẽ plemt⁹ glam claritate
eterne. qua plenissime accepit ut mr fiet sal
uatoris. qua viderut omes filie syon et
beatam dixerut. et virgine laudauerut ad-
qm talem vidĕrut eam. quata nulla narra
do explicabit⁹ modũ. quato magis deu qui
talem et talem fecit ea ut que fiet p eam.
cum dauid dicit et ho inquit natus e in ea. et que
fundauit ea altissim⁹ Beata ergo tus ac beata
natiuitas. beata siquidem ciuitas sanctas et
amabilis ciuitatis cuius municipes. ubi nec
angelorum. nec archangelorum. na dico hec in
finis male vnq̃ alicui sexui inuidet
glam. sz tm in altero vnusquisq; possidet q̃
gratis prestat omibus. et ut de omibus et i
omibus glorificet deus et honorificet et
adoret ab omibus ubi no sexus no etas no
dignitas grem. sz meritorum qualitas sola
discernitur. ubi plurima stella a stella
differt in claritate quamus omes in sua

sint ordine sursum dr. Quod si alia ē claritas solis. alia lune. alia claritas stellarū. una claritas ē que illustrāt oīa. Ideo bti dei genitrix que adipisci tā tis pdicā ni terrena virtutibus no imerito credi lpdicenda die exaltata et gloriosa quātū no cuit ille qui eā elegit sua sapientia et disposuit oīa dr. Quod si ni domo pris mansiones multe sut. credim splendidiores nrō filiū hodie pstitisse. qui sibi olim domū edificauit sublimem eo lupinis septem In q nimiz domo parant migrie eternaz dei. et sedent terrenis te lestiā In eo natz utero virginis sponso inco tali virginitas reperta. ut sit tōi celeste co mercium Et ideo time celebrantes solemnitas virginis festa. que celeste nob vitaz mitia edidit. In qm qui no mulcet neqz mulcent. erut sicut angeli ni celo Neqz mirū si angelis coparatur virginitas. q angelorū dno sedē co platur migriaz. Et si quelibet virginitas ni tatū eligitur ut angeli coparet. multoma gis bti et gloria virgo maria que singulari co meditur privilegio. et inexperta merti momō. Ideo dilectissime amate quod colitis. imitamini quod amatis. qui eā tute vel colitis et amatis. si imitando velitis et toto corde quod laudatis Licet natz vita vob fluxerit quod professe estis Sup usū natue licet vita e qua tenetis. et ideo de celo ueste sponsi. que sequi virginū mire delectis Licet imerito vnuerdi ingressum de celo quesistis. q uob de.

telo sponsū petyssus deo vera tribulatio in celis
sit semp. qm ubiū dei qđ amatis. nō nisi in
sinu pris mouent. Luce ergo ubiq; totꝰ sit
et nō longe ab vno q̄ mem. tm nomiſi casto
cursus Epaurutur. pectꝰ. Ipse ē em inquit
moyses in corde tuo et in ore tuo. si tatū q̄
sicut ad rectū corde. Dilige dū em exmanitū
ē nomē eius. ppter dilige dū nomen eq-
at si adolescentule qđ quod effusū ē. Habe
tis magꝰ sponsū castitatis et integritatis a
matorem qui mirem integrē ideo elegit. ut
ipa ombus esset exemplū castitatis. q qua
si in speculo refulget ex forma virtutis. Ha
betis ergo in ea magisteriū plenitatis expssa
quid primo et post. quid eligē. quid sequi
debeatis. Prima eius virtus ē fundamentū
omnī virtutū. et custos humilitatis. ipa de
nigꝰ gratur. qꝝ respexit inquit humilitatē
ancille sue Ergo primo desistedi meritamentū
nobilitatis ē migre. deinde meritis labois
optimi frenetq; solitudinis Quid ergo splē
didiq; mire dñe. quid nobilig ea. qua elegit splendor
prime gle. Quid castig ea. q corpus expi alysꝰ
cotagione fraudauit corpis. et tm in ea salamq; hu
militatem respexisse dñm cōfitē. que custos ē celestis
virtutū. Collocandat em in toto statuis portu
sublimia meritorū suorū exercia ideoq; dignius
illustrē. Unde ihs ad que respicad nisi ad hu
lem. et quietū et trementē sermones meos.
scit em qđ promisit. respexit q humilitatem

ancille sue. unde et bta id ab dño secto dicitur.
Ipse et uos o filie humilitate mrem̄q; dm si ue
ligines ultis esse sectarii que se ancillam uot
cordis amore imitari cupiate. q̄ dicit ab ipso
cui uos deuouistis humilitate. quid uos esse do
cuit unde ait idem. Discite a me q̄ mitis sū
et humilis corde Vo ergo bta dei genitrix a
filio suo dño nro dicit celeq; sublimiat. non
angelos cāt. no miracla dignitatis insignia
querit. sz tm humiliat. certa q̄ ututis documenta
inst humilitatis custodia aggregat Unde recte
semp singlaq; ututis prudicia conuocat ne remo
tari possit. q̄ cui pudor indignus uiro alteri
esse debet. quo sine. castitas seruari no pt
Quisq; ergo bta maria sine pudoris sui cus
tode q̄cessit Et ideo si placet uob time.
tis ac tota uigo placeat. cuius uita dñm
discipli est. cuiq; mores instituta sue ec
clesie q̄ cellit cunctis supereminet Unde
Apta q̄q; sibi uigo ab ea optet primo
et implorare auxilio. debet imitari exemplo
Ergo uos o uigines rogo et uidue. mitemi
paula mrem uidua p exempla cōtinētie et castita
tis. imitemi eustochiu quia habetis uobis uidi
nem et formā pfecte q̄ uite integritatis Deus mi
e mi ille qui e mre dñi memo q̄ e. habetis q̄
lem secuda pmo uigine pfectu. q̄ sicut in
coplacte dei nemo bonog. ita et i cōplacde meri
dñi. nulla inueni pfecta q̄nis ututibz ornata

comprobet longe pre ceteros qui mihi adhuc q. vnq
et nigre. vna et sor virginitatis mihi maria. cui
vos omes ut imagine reformemini. integritate
faciem impsum debetis. in sculpturis sti sps.
qm hec orta traduxit. fons signatus. puteus
aquarum viuentium. ad quem nulli potuerunt dole
re rugie. neq; ferrum inimici pualuit. ff pma
sit sta mater et virgo. miles domoz pulcherr
sublimata ffidei hanc imitamini moribus. sequ
mini castitate. huius implorate auxilium dicens
si me aliquis ut ita loquar pfuptoris velit
inuidoz aliqs invide vobis ffecerim. arguat
temitate ac dilectione q. rogantibus vobis vtrelpse
no quiui denegare voluitate ayalui cum ce
pe rubore pudoris ff no exequi iussionem
veram. quare pribus nonnull dns obedire vi
detur. presertim cu habeatis vobistu qs
imitari virtutibus debetis. ac tu quibus diuse
potestis affectu potius qua magistedm. ac
ff ad laudem huius diei requisistis. Unde
excusari no debui ppter observantia gnis
tatis. ne impartiendo deuotionem vre qd ma
dastis dicendi si docte nequiui. saltim ad lau
dem tante virginis exhortari omo curaui.
ctus no deessem vobis que diligitis in die
tate solemnitatis. si pribus ingenere vobis.
ctus metre volistu ad ea deuotionem mear
vtus suffragatibus meritis ad que intendi
ta ergo beata maria pueri hodierna

die ad illū ꝑclaꝝ et ꝑplendidū tꝫpromꝰ archi-
angelorꝝ ꝓpa ꝑ hūilitate aſcēdit. et ꝑ tur-
mas magnitudis. vnde ꝑ nimiā nad olim
eximios archangelorꝝ ſuperbia deiecit. Ga-
ſpter gaudete. gaudete inquā qꝝ vob via pa-
tefacta ē celoꝝ. Gnauis em nob eadem
ꝙmittat̄. vob tm id ꝓſto ſit. q̄ cū angel
incorruptōne ſeruatis. que licet de hoc
mundo ſitis. gaudete deo ia t mundo no eſtis.
qꝝ et ſi ſecdm vos habē meruit. tenē dīno
no potuit. Vota utiq; mea hodie ad ab-
ſentes gētes longe lateq; ꝓdiat̄. et ut vo-
bis q̄ ſecute eſtis exemplū tāte ingrīnis.
bitudo cōdonat̄ celeſtis quas no illecebre
ſollicitū corpis. no cōmunis ꝓpiciat
voluptatis. no eſtꝰ inflamat nūcētūe
carnis. imo angelica imutatꝰ delectat̄ t
terris. quoꝝ nīs futuꝝ equalitas ꝓmittit
tur nī celis Beate ergo eſtis filie. ſſet
vidue bte q̄ celibem vobiſtid in xpo duxit
vitam. qꝝ ſecdm apli lubēte a lege vr ſic
ꝓmaſerit Beator inquit erit ſi ſic ꝓma-
ſerit ſecdm meū cōſiliū Puto em q̄ et ego
ſpm dei habeo. euidēt em exprime voles
quid ſit inter eas que adhuc nupta ē lege
viri. et ad q̄ id ſoluta beator ꝓdicatur
ecce ſi utraq; bta qꝝ in xpo beatior tm que
tuq; ia ſoluta ē et celeſtia ſectat̄. Ideo
unde bn̄ ſemp ingrīnibus cōplant̄ ut ait.

aptus a julice immupta · et ingo · cogitat q dm
fuit · ut sit casta corpe et spu · Duo em ma
gr seruu dignitatis uidnt gluiat · et con
fortr exemplis · q tu uis castu seruauere
tenubnd · docet integritate magis dignibq
deo obseruadd · et qd ppe modu no nisi deuote
ututis e a cubugio abstinde · qd aliqn delectare
rent ip cubugij delectamenta nesciet In uetz
nalz gradu fortitudo laudr · et pdicr te
lestis uite uitus Idco cognatoz uterqz ordo
ad tu xpo fortr Unde dns Si quis scit
uoluntate pris mei qui in cel e · ipe mei
fr soror et mr e Unde seruus no cubuit
no etas dsimr · fi qui fecerit mqnit volu
m · ze Unde qz libera facultas cuctis pstr
estote cadsce ad qd vos grca xpd vocauit ·
estote mres xpd ac sponse · estote sorores ac
ppinq · qz qd caue ne no potuistis · grca tri
ordor vob · Et io diligite mrem dm que
vob genuit sponsu immortale tq et vobis
ad e soror ipa qz voluntate pris facit · ut
esset mr · ppinq quide vob no caue fi spu ·
ut unitas cdnde cale · et sanctas corpis
xpd intelligr Exquo dns dit Volo pr · qz
ego et tu unu simus · ut qd i nob unum ·
Atque ipsa unitas p unu mediatore dei
et hoim efficatur Facite ergo voluntatem
pris et vos ut unu esse possitis Arma
te lampades vras qz filie regis estis · oc

vite sponso qui id ad osbia pulsat. et si cd
mecum diligitis sequimini. mihi aut parate
et ornate lampades vras Omnis ergo
gla uestd abinde sit. et intus habete qd sole
luceat. ne forte inf has solemnitates pig
qd ueniat sponsus extinguat. Nā celebritate
huius dici nisi aut fis lāpadibus intus et foris
no rte colutur Ideo emendū ē oleū dū uacat.
ne dū sponsus ueniet. qd absit uacue inue
niam. Ppterea q surrexit fuit sepulte ubi per
uenit ihūs. no q sup terram. qr uestra co
uersatio si estis id qd uocastis nisi cet fide deiz
Illuc digite mecum. illuc abscondite uitam
vram. donec ptranseat furor dni. quo btā
dei genitrix hodie penetrit Ubi natus habetis spo
sum. ibi potiemini. ibi ois quietus assistā
illuc digite mecum. ut cū xpō filio ihū
appareatis in fine secli. cū xpō et vos appa
rebitis in gla Amen

Item de assumpcione bte marie virgis

Sancti q̄ augy in quoda sermone cuius sacris-
simū assumptōz mltr̄ ostendit dicēs de sanctissimo
corpe ei⁹ petrue virginis cuius q̄ sacre ac assump-
tione loqui suscepistis. Hoc simū dicimus q̄ i
scripturis. postq̄ ad dns in cruce dyscipulo comē-
dauit de ea michil expressius. ptereq̄ q̄ lucas
commemorat in actibus dicēs. Hij omnes erant
psistentes unanimit in oratione cū maria matre
ihu. Quid ergo de morte quid de cuius assump-
tione dicendū e. Unde scriptura michil commemorat.
no quidem ratione q̄ consentiat veritati. Fiat
ergo quod veritas auctoritas sine q̄ neqū valet
auctas. Asserimus igr̄ traditionis hanc mortē
illam subisse talem dicē no metuimus. Si
si dicas ad resolutionem in cinere putredinē
vermē ac tinea lebradū e si tale cogitat
scriptura. tale aule dei prerogatiua Scimus em
deū primo parenti q̄ pulvis es et in pulverē
ibis. Hanc condicionē caro xp̄i euasit que
corruptionē no sustinuit. Exurrexit ergo ab
illa grāli sua de virgine suscepta maia natura
assumpsit q̄ dixit dns assumptionē exurgam
tuā. in dolē paries filios exurgam maia
sustinuit et animā dolōis gladius pertransiuit.
Et sine dolē genuit maia ergo et si cōmu-
nicat exurgens eue. ne communicat resurrectio-
ni sui dolē. Exurrexit ergo a quibusdam gradibus
qui tota attulit dignitatis prerogatiua Sicut
go carni mortē dicimus subisse nec in vinculis
eius putrefactū. suscepit integrū et vt voluit
dns integram incorruptam virginitatis sue pre-

dñe. cur no velit in corrupcõe putredinis ser-
nãe pudẽe fetãe Nuqnd no pꝛinet ad hemꝰ
nitatem dñi mris seruãe honore qui legem
solue no venit sꝫ adimplẽ. Qnu em my vita
pcẽs illam grã sui tonceptꝰ honorauit. piũ
t credẽ my morte ad singlare salutacõne et
speciali grã honorasse. putredo et ũmis
humane sut exhibend odiosis. ab hoc exhibꝛio
tu ihus sit alieng natũa mare exaptue
quod ihus de ea assumpsisse plet. Caro em ihu.
caro t mare quod sup ast tinsuexit honorab
omem humanam natũaz et mltomagis ma
terna Si natũa mris t filij. tohemet t
ut sit et filij mater no quatu ad vnitatem
psone. sꝫ quatu ad vnitatẽ corꝛat natũe Si
em vnitatem pt fare grã sine exhibite spe
cialis natũe quatomagis vbi grã vnitas
et corꝛalis t spalis natuitas vnitas ergo
grã t ut discipulꝰ in xpo exequibꝰ dicat.
Vt sint vnũ sicut et nos. et postea. pr
volo ut ubi sum ego et illi sint mecũ Si
ergo secũ volt habẽ eos qui ẽt sua fide unita
tem ad eo esse indicat. quid existmandũ
de mate nisi sit digna habẽ in psencia filij
t natũ ꝛgꝛ mtelligo quatuꝫ credo mare
alia excellentiori quadam prerogatiua a filio
honorat possides in xpo corꝑis sui qd gemit
glorificatiõ. et quare no sine ꝓ quod gemit.
si no obtinuit. necdũ pfecta auctoritas hẽ
credo et ꝓ qd gemit. ꝓ tota sꝫficacio et dig

mor ē celo qua terra. thronus dei thalamus diu
celi. atq; tabernaculu xpi. dignus ē ubi esset
ubi ipe ē. tamq; pciosū thesaurus dignus est
celo q; terra seruat. Caret integritate medio
ri corruptibilitas et nō putredinis ulla q; solue
sequit. Illud sacratissimū corpus in ostium ī mile
traditū q; sentat nō valeo. dicā ptinescō quod
estimatione pollit inestabilis gre munus. qd
me dicā mlier sepulturā cōsidato muitat. Cui
alicui mistris veritas ait. ubi ego sū illuc et
minister meus erit. Si hoc ē gratiale sentētia
omi pfidem et operatione xpo mistrandū opto
magis q nodamo spare mauz. absq; dubio em
ope mistratis exhibit q hinc in uteri gessit.
partu q; pfudit aluit et fouit et in presepio re
clinauit. fugies in egiptū abscondit. et omi
infirmitatem eius psecuta usq; ad crucē ab eiq
no recessit sectatu. Nō potuit aut eius dīni
tatis nō esse credula q; se nouerit hinc non
vile semē ī mistico spiramine concepisse vni
de filij pietate tanquā dei iudice nō mirabūdā
deficere vino dixit. Vinū nō habet. scies
hoc aliquādo potuisse. qd em mox exhibit mi
sterio cōplemisse. Ite ignem. maia fide et ope
mistratis. si ibi nō fuerit ubi xpus mistros
suos vult esse. ubi ergo erit. et si ibi fuerit.
minus equale grā ubi eq; dei exhibitā qm addit
unicuiq; sedm merita. Si merito pomilg.
mauz matri donata ē grā mortue erit mi
nuenda. absit Si em dīni sancti mors ē p

riosa · maiꝰ sane ꝑ ꝓtiosissima ⁊ ꝯsitendꝰ ihꝭ
xpisto matrem ad eternitatis gaudia assumptam
hemgritate xpo honorabilig susceptaꝫ cetis ·
quid grad honorauit pcibus · adꝫ ad cōmune
hūanitate no esse adducta post mortē · putᵉ ⁊
dimiss indicat vermis et puluis q ssm et
omy gemmit salutem Si elegit dna volun-
tas mea ignid flamas pucōquestimeta ser-
uad illesa · cur abnuat in mee qpd qꝫ elegit
in veste aliena · Sond seruad in ventre cete
in corruptꝰ uolut sola mea · ayaudy mauru ⁊
tam no seruabᵗ grad · Seruatꝫ ⁊ da mel in ⁊
tempatissima fame leonid · no seruadꝰ ⁊
maia satis donata meritis dignitatꝰ Hec
ergo cuncta q dixim q natiuꝫ no seruasse
cognoscim integritate qꝫ maiꝰ plus gratiam
quid naturam potuisse no dubitag · Xpus
ergo letꝰ facit matrem aia et corpe · ꝓpio
filio · nec ullam sequi corruptois crimd
qui nulla secuta ⁊ talid padendo filiꝰ mtis ⁊
talis corruptꝰ ut sit semp incorrupta qꝫ
tacta pfudit gra · Sic integralis vincꝰ que
oim integrid gemmit vitam Si ergo dixi
ne debui approba tu et tui Si ned no ne
debui ignoscte obsecro tu et tui Hec augꝫ

Item de assumptione virginis marie glose
notande et aut q glosa virgo maria assumpta et
exaltata et integraliter honorabiliter letanter et
excellenter Assumpta et cum integre in alia et
corpe ut pie credit cetera Quodquide nulla scriptura
no solu asserit sz cuid hoc placet apertius refellit
multiplr Quilibet em eo hoc et cum corpa
stoy deq precepa sublimiuit ut petre petri et
iacobi tam glose venerabilia addit. et honorifica
misteria sublimauit ut et ipis deputet locu
coy venerationi dignu et adhuc multa apparet
vnusq Si virgo maria corpaliter in terra esse
dicat eo no est deuota frequentet visitatione si
delud nec eidem deputet locus. honoris minimi
q debuit xpus honorem matri corpis eo esse
esse eo em sup terra alioy stoy corpa sic hono
nori Sed q cuid dicit q xviij kl septembris
maria celos ascendit. Quod vero dr de corpali
maie assumptione cetera pocig eligit pie dubitari
quod aliquid temere diffinire Inscriptuig credere
debeo esse sic placet sz no diffinit. q dr in ipis
qui eo xpo resurrexerunt spiritu resurrectione
eo esse completa/ et nonulli credat carnaliter de virginis
ihu rotem in glorificata carne gaudere eo xpo.
q nec nos de beata maria sacro ambigimus cum
iustig aut no solu hoc affirmat sz et tribus rationi
omibus hoc probat prima quide e carnis xpo et
virginis vnitas dit em sic putredo natis et
vermis humane opprobrium odoriferi. aquo q
probrio e ihus xpus alienus sic maie natus

exaltatur qua xpus de ea assumpsisse ꝓbatur
Gda ndo tacta est corpus eius dignitas unde
ait thronus dei. thalamus dñi. tabernaculum vas
dignum ibi esse ubi ipse est Tam pciosa thesaurus
saluus dignus e celo seruad ꝑ terra Terra
tacta e Virginal templum ꝑfecta integritas.
ait cum sit letus mala letitia menstruata corpe
et aud in ppio filio. nec ppio filio. nec ppio filio.
ner sequ debet ad corruptois exemplum. qua
nulla sduta e ni patiendo integritatis corrupto. ut
sit semp incorrupta qua tacta pfudit gra sit in
tes unctu. q dim integram pfatam gemit ut
tam. sit ad illo que ni sus gessit utero. sit apud
illu illa q gemit fouit et alimt illu a gaudio dei
genetr. dei mat. dei et seruatr. de qua ꝑ sentit
aliq nd audeo. aliq dicere no psumo. adhoc facit
qd ille ifiscatur egregiq aut Deum sit adesse ipsa
ubo puerpio ugula posse Ro in corpe si sine
tpe tedit adesse // Gdo letame de hoc ꝑt gau
dendo cpus et matrie ni suis oneribus Hodie
ugnie letam ecclia suscepit letando. angeli
gaudendo. archangeli iubilando. thronos exulta
do. ꝑdicationes pfulgendo. principatus armoni
zando. potates exultando. cherubin et sera
phin pnsando. atq ad supnum dñe maiestatis
tutie tribunal ducendo // Terreno assumpta e hono
rabile. q ipse ihus et totus celestis milicie ordo
eidem obuiam uenit tus ꝑt sed q Tunc illud
augustal sufficiat. quod gloria angelica mundo ho
die pressit quate deuotois affectu ad ni cuius

aturis celestiū legionū ꝓdux ꝓdicit multitudo
quatis ad thronū tuas sit deducta · quā placa
do vultu · quā serena facie · quā dñe amplexibꝫ
a filio sit susceptā et sup omnē tuā exaltā
dem hodierna die credendū z milicia celoꝝ
festiue gentis dei alumā venisse cumꝫ ingēta
luce circūfulsisse et usꝫ ad thronū tū laudibꝫ
et tuarū spualibꝫ pduxisse Celeste ꝙꝺ mi
licia tm thrm tuc ineffabili letiā exultasse et
ꝯcrepitacionē ineffabili tuba et ꝺ gratulacione
iubilasse · cm festiuitas tā q̄ a nob celebratur
anna illi sca z colenda Credē ꝙꝺ ꝙ ipe salua
tor ꝓpe vbi festiuus occurrit et tū gaudio ad
ꝺ thronū secū collocauit Alias quomo impleꝝ
set · ꝙꝺ ꝺ lege ipe mandauit honora patrē
tuū et matrē · Quo assumpta fuit excellentior
unde Jeſ Hier z dicēs inq̄ usꝫ ad thronū tū z
situdine interdicta mā et ego processit · atꝫ
ꝺ virginū schō sublimata post xpm gloria resplt
Qualiter aut ꝺ celesti gl̄a sublimata et
honorata sit ostēdit btus gerhardus epūs in
suis omelijs dicēs Solus dns ihūs pt hāc
magnificā quēadmodū fecit · ut ab ipa manifestā
laudem coronā accipiat et honorē · angelicis
stipata choris · archangelicis vallata thronoꝝ
turmis · hinc inde possessa iubilacionibꝫ diuersis ·
circūcincta trop tripudijs principatuū · susceptā
obsequijs potestatū · amplexata plausibꝫ uirtutū ·
gyrata honoribꝫ cherubin · circūdata principatibꝫ
supꝝ seraphin · undiqꝫ possessa ineffabilibꝫ ca z

asmbg ꝯpa q̄q; meffabileſſima trinitas plenmi
trepudio ſibi applaudit. atq; ſna gra in ca to
rudante omes attrde eidem facit dplos ſple-
didiſſig ordo meffabili laude illo extollit. mar-
tred multitudo omnde ſupplicat tate eclos dne.
confeſſor ꝯdit; imitabilis tolnnid ſibi ꝑſonat
tatid. virginu caudidiſſia concio ūgem tocad
ad ſua celebrat glam. Inuite coad ſibi mſtrem
ululat et procatiſſimi demones tolamant te
Ad mdo duct; ūgnm maid deuot; tone dolen
q̄q; vbiq; xp̄o cam cottrdie p lyct alba q̄
ꝯpoſid ſtudebat dices Laude dei genite ūgo
imaculata Laude q̄ ab angelo gaudiu ſuſtepiſti
Laude q̄ genuiſti ctm luis claritatem Laude
mdo Laude ſtat dei genite ūgo Tu ſola mater
immpta. te laudat oīs catꝫa gentem lucis.
ſic ꝓnob ꝑetra mdcnte Huc td nimio
langore correpto ad extrema uenſſe pauor
ꝑturbid capit. tui ūgo affatus dixit Tue fili
tate tmore trepidas. qui tocies nd gaudiu
meruiſti Laude mee et tue. et ut ctinue gau-
deas nem meritd amen

Ite sermo de assūptōne ūgis mat̄ ḡlose
ssupta e maia in celū gaudet angelī
laudates dnm ℣. Hodie e illa dies in qua
dna mea sca maia gloriosa ego precūr ad celū
siue alia cu corpe. siue aia sine corpe nos nosca
mq; nec e ho sup terrā ut credo qm sciat deq
eam noluit scire ut ihc hoc fecit. si ho fac debet.
Johes euangelista cu dns ad in cruce ome
dauit aliquid inde scripsisset. ff ipe nec alig
quidē scripsit aliquid inuenit cū quedā a
apocryphis de eius obitu cui no e credendū.
sufficiat nob sic q hodie ascendit in celū et
ibi sedet in gla. interpellat unicū filiū suū
p nob. Unde gaudet angelī et laudat dnm
Gaudeam et nos et laudem dnm. Ista e ista
illa de qua salomon longe ante cam ait Quis
ista. Fons signatus. Surge aquilo et ueni
auster hortū meū ego maia ut ortus conclusus fons
signatus. Exiit ista in orto duplex ordo here
ticorum. sic in ista ecclia duplex heresis. ysa
ortus conclusus. q ego concepit et ego peperit.
potest etiā ysa per ortū intelligi mr nra cuius
in qua ornatus diuersa gna stant. In orto dicit
si sunt flores. et ut de aliis taceam in orto
nascitur viola flos humilis pūs. Sic beata
latet fere primo tpe ecclie. et e mira abstis
et bonis. ff quasi occulta per hanc floremq;
intelligūt hostiles qui se deprimunt suas intra
tes occultates. ff deus eos exaltat Talis erat
beata ego maia. q postq audiuit se dnam
futuram celi et terre dixit Ecce ancilla dni
fiat mihi secm uerbū tuū Talis erat david

qñ ait. vnus ſu et no ſpo. tlis erat qñ ait Vo veni
miſtrauit ſi miſtrat. quado mdmauit tlos et dſ
rendit. qñ discipulis pdes lauit et erad inde. Tales
et nos esse debemq. qz sicut rendimq p mobdiē
tiam. ita rdie debem p obdiēcia ruig matez ē ihu
litis q̄ penitz contrariā ē diabolo. sic de eo dñm
habem cum in itinē quesiit se cuidam ſolutaud et ait
ei quid ē quod ego no fecerz tā bonū ut tu. tu multū
ieiunas. ſi ego plus. tu vigilas ſi ego plus qz
nimiū quiescam. multū dormio. multū cuis. e
go multo plus. qz sepe cruco terrā et pambu
lo eam. vnū nitē ē qđ no ſ me. nullo modo pos
sum ita humilis esse ut tu. Hanc ergo humili
tatem rōtrariā diabolo debem nos habē. qz
ipa ē gradus pmus scale q̄ aſcēdit in celū.
Nascitur erad in orto lilium. qđ ē mirū odoris.
et mire pulchritudis. mirū odoris. et signi
ficat castitatē et mortificaz. qua habuit bta
virgo maria. q̄ omnī mulierē prima in iudea vouit
deo castitatē. quis de videre. quis male
dicē qđcuq in iudea no rōtigit et semen ſui
filii ſine filium post se no relinquit. ipa
tamen elegit castitatē plus placē deo qua
filiū ut filia gratie. etiam ait angelo. quo
fiet istud angele dei qz virū no cognosco. Hoc
et nos habē debem. qz sicut dr apls templū
dei stis ē qđ estis vos. Et iterū dñs nr ihs xp̄s
corpus vere templi dei fuit. et quicuq pollueit
illud dispergit illud deus. Hoc lilium significat
beatū martinū. nicolaū et alios confessores qui
caste et munde vixerūt. sicut martinus de hoc

mundo abierut Sed in quotuq; nostr̃ luhu can-
deat. habet in aliquid croci admoiũ in medio.
sic et sti confessores qui vitã in sanguine nostr̃
mierut. aliquid in vino mihi luxet passionis
du se castigat vigiliis. ieuniis et orationibus
abstinetes no solũ ab illicitis sed etiã sepe a
licitis. Habet et idem ortus dei uestis carla
rosam Rosa huius flos cito cadit. sic et
mixe pulchritudis. miri odoris. mire utilitat.
ut dicut physici Hec significat mrres ut
laurentiũ georiũ. qui sanguine suũ p dño
fuderut. sed martiriũ cito finem habet aut
uno die aut duobus ut tribus. Et nõte et sitis
beat habet in aliquid candoris in radice solicit.
sic et mrres in martiriũ castre et mũde vixe
rut per has vixerut ututes et ad coronam
mrem puenerut Beata ergo maria et
eat martir et eat rosa quado stabat mr crucẽ
filiũ suũ unigenitũ de quo tota audiebat.
tota videbat. tota cognoscebat. vidit flagellari.
illudi. conspui. crucifigi. Tue in impletur
in ea illud symeonis qui ait Et tuam ipsius
trasibit dolor ut q. p. et si xpus clauos acce
pit manibus et pedibus. maria sil ro illo acce
pit doloẽm maria eat rosa. et nos debem
esse rosa nos qui peccamus. nos qui inique
egimus. nos qui deum offendimus p culpam.
plagã debem per asperã penitẽtiam Et ocs
isti flores homo rõnt odorẽ. et maia adhuc
optimã habet famã. adhuc dicut inimici
sui iudei maia bona mulier fuit Exulta mr

mrd bona fama habet. qua laudat salemon
dicēs Ista ē speciosa inē filias ihrlm quam
laudat ois sac septūa. Et nos debem ita vi-
ue. ut inimica mrd nos qñis viui tm laudet.
Unde sēp̄m ē. videat opa vra bō. et hono-
rificet pr̄em vrm qui in cel ē. Sed aut
salomon dixit qz esset ortꝰ gelu. ideo dixit.
qz ego fui et est. et manet mecum fons
ē. qz alibi manat ois sapia nr̄a salus
dest xpus. Ipa euāgelistas docuit fore oīd
qui septū erat. Hanc mcem sūd vocat
hodie xpus sup omes chores angelor dicēs
Surge de mesta hui mūdi spera tua.
mea. veni ad etnam gla Vocat eam
qui dilect fidelem aiam ut surgat a vicijs
et aperiet veni ad ifutes. et de ifutib ad
ifna tra ubi gaudeat p oīa secla. quo
nos pduc dña nra amen

In octa assumptionis Sedm lucam

In illo tpe intrauit ihus in quoddā castellū. et mulier quedā martha nomine. excepit illū in domū suam. Et huic erat soror nomine Maria que etiam sedens secus pedes dñi audiebat verbū illius. Martha autē satagebat circa frequens ministerium. Stetit autē quedā et ait. Domine non est tibi curę quod soror mea reliquit me solā ministrare. dic ergo illi ut me adiuuet. Respondens autē dixit illi dñs. Martha martha solicita es et turbaris erga plurima. porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit que non auferetur ab ea. Audiuit enim et interpellator interpellatus. et sinam iudicis quia sinam interpellatus audit. Suscepit defendit. Ait enim maria intenta dulcedini ihu dñi. Intenta erat martha quo pacto pasceret dñm. Intenta maria quo pacto frueretur a dño. Martha tumultuabat duo volabat. in cuius tumultu ita maria iocundabat. Audi ergo maria suauem audiebat illud dulcissimum. et corde intentissimo pascebat. interpellator duo a sorde sua. quo putamus eā timuisse. ne dicat ei dñs. surge et adiuua sororem tuam. Ignea enim suauitate tenebat. Et quidem erat maior meritis. quod ventris. Extensata resedit senior. Duo

aut extusata. ¶ Attendamus. ¶ Insipiamus. ¶ Pstringa
tem qd passus. pastum et nos. ¶ Unde em.
¶ Putemus ¶ presumpsit esse mistica martha.
qua cura hospitalitatis occupabatur. que ipm
dnm hospitio ¶ perat. ¶ Dns rndt ¶ pressa
batur. hoc si vis &c. dimittat hospitio. q mis
trat egentibus. eligat sibi ptem meliorem.
q no auferet ab eis. uacet ubis. mlti ent
doctre. ordinis occupent. ea sciam salu
tare. nichil eis curre sit. quis peregrinus
in uico sit. quis egeat pane. quis indumento.
quis visitdus. quis ¶ dimedus. quis sepeliendus.
uacet apud me. uni ministre sue. si melior
e pars mea. cur no omes hoc faciut. qs
ipm dnm in hac causa promd habeus. ¶ Non
em timuerus in hac re. ne offendamus eius
iustitia. ad premiam teneat eius sciam. ut
deberet multa optima ptem elegit. ¶ Et tu iter
no e. ¶ si sicut dixit dns iter &c. ¶ Dns intelli
gis no e. ¶ Est aut qd intelligi debes. ¶ Ite
adite. ¶ Erecta multa eis occupata. quis qs unus
e necessarius apud michaelem ptem elegit. ¶ No
tu malam. ¶ si ista michaelis. ¶ Iz unde michaelis.
¶ Omia tu ista multa es occupata. illa tua unus.
¶ Prom unus multis. ¶ Ut em a multis unus. ¶ si.
multa ab uno. ¶ multa sunt q sua sunt. unus qui
fecit celu et mare. et ora q in eis sunt. ¶ Trig
multa sunt. quis ista uidet. quis hoc multa nouit
cognitet. ¶ Unus hoc fecit. ¶ Deus ora. ¶ Ite
bona valde. bona valde que fecit. quato melior

ille qui scit. Attendamq igitur occupatoes mas-
ta multa necessar. et mysteri. corpi effectus.
Frangi hoc. q. edutur. q. sitiat. nua miseis
ntia. Frangis panē edenti. q. nuchisti
edentem. Tolle famem. cui fragis panem.
Tolle pgrinatōnē. cu exhibes hospitalitatē.
tolle nuditatē. cui pannis vestem. no sit egre-
tudo. quē visitas. no sit captiuitas. quē re-
demis. no sit xenia. quē tcorrdas. no sit mors.
quē sepelis. In illo sexto statu no erut istā
mala. q. nec ipsi mysteriū. Bene ergo mar-
tha ea corpalem dm. quid dicā necessitatem.
an voluitatē. ministrabat tam nōli. God quis
edit in carne nali. In pn. erat ibm. et verbū
erat apud deū. et deus erat ibm. Audire q. maria
audiebat. Verbū caro fm. et habitauit in
nob. Audire martha cui ministrabat. Ergo maria
meliorē ptem elegit. q. no auferē. ab ea. Hoc
em elegit. q. semp manebit. Ideo no auferē.
ab ea. Arcta vnde se voluit occupare. ia tenebat.
dicit aut adhere deo bm. e. Sedebat ad pedes
capitis mei. Quito humilig sedebat. tato amplig
capiebat. Confluit em aqua ad humilitatē vndi.
denatat de tumoribg collis. Mo ergo dns apis dp-
hendit. fr mung destruxit. Arcta multa eis occu-
pata. porro vnū e necessariū. Mary hoc sibi maria elc-
git. Arripit labore multis et permanet caritate vni-
tatis. Ergo q. elegit maria. no auferetur ab ea.
ate aut q. elegisti. utrāq hoc scpe. utrāq hoc sub-
intelligitur. ate q. elegisti auferē. Ex bono
tuo as auferetur. ut q. michi e dct. Auferē

ate em labor. ut ꝺignes detur. ¶ Tu nangas.
illa in portu stat. ¶ Videtis ergo caussam. et
quatio arbitror ia intelligitis in hijs duabꝫ
mulieribꝫ. q ambe fuerut grate dño. ambe ama
tes. ambe discipule. videtis ergo et magnꝫ
aliquid intelligitis. quicuꝫ intelligitis. qd au
dire et scire debetis. et iaꝺ qm̃ no intelligitis in
hijs duabꝫ mulieribꝫ duas vitas esse figuratas.
presentem et futuram. laboriosam et quietam. erup
nosam et beatam. talem et eternam. ¶ Due sut
vite. de illa nos cogitare. quid habeat
hec vita. no dico mala. no iniqua. no neglige
ria. no luxuriosa. no impia. s laboriosa. erup
nis plena. timoꝛibꝫ castigata. cogitationibꝫ
sollicita. ¶ Hanc quam innocentem vita dico.
qualem debebat hre martha. ¶ Hanc ergo qm̃
tu potestis inspicere. et de hac ut dixi cogito
sig qᵗ loquim̃ cogitate. ¶ Dura ndo iniqua ab
sit ab illa domo. nec tu martha dat. nec tu
maria. et si alius fuit. dño intrare fugit. ¶ Re
maserat ergo in illa domo. q suscepit dñm.
in duabꝫ femis due vite ambe innocentes.
ambe laudabiles. una laboriosa. altera otiosa.
nulla facinorosa. nulla desidiosa. ambe innocen
tes. ambe iniqua laudabiles. s una laboriosa
altera otiosa. nulla facinorosa. qd caue debet
laboriosa. nulla desidiosa. qᵗ caue debet otiosa.
¶ Caue ergo in illa domo iste due vite. et ipe
fons vite. in martha dat ymago presentis. in
maria futuris. ¶ Sed agebat martha. ubi sng.
qd agebat maria. hoc spectang. ¶ Hoc agamꝫbꝫ.

ut illud habeamus plene. Nam quid inde habemus
iniquitatis habeat. qua diu hic sumus. quatuor et quod inde
habeat. Nam et modo unde aliquid aliquid agimus.
r. mota a negotiis. seposita familiaribus cum. Do-
nemistis. statis. audistis. in quantum hoc agitis.
male silere estis. et facilius vos intenditis quod agit
malus. qua ego qui praesto. Et quid tu dico expe-
dit vos praesit. et expe est. et panis communis d.
unde et ego vobiscum vivo. Nunc autem vivimus. si
vos fixes statis in dno. nolo in vob. si in dno. et
neque qui plantat est aliquid. neque qui rigat. sed
qui incrementum dat deus. et expm dmm nem amen

Prologus bti Augustini epi i symone sequēte de assūpcōe marie vginis.

Ad interrogata de vginis et mris dñi resolucione corpali. et assūpcōe plñe/ ni quid itelligā respōsurus te deꝯ opb̄ pr̄ voto supplici exoro: vt qui mādas nubibz et pluit imbrē. qui tangis mōtes et fumigāt. q̄ aperis terrā et germinat. quid dicā iubeas. qd̄ pferā pbeas. ad quid dirigā symonē apias. Benerabi/le enī michi est dnē et pcordijs meis reuerē/tissimū de matre filij tui loquī. et de sanctissīo corpe eiꝯ linguā symonibz occupāe. q̄ sola meruit deū hoiemq̄ paritura suscipe. facta thronꝯ dei. et aula regis eterni sc̄dm qd̄ tu docuisti. qui nos credimꝰ et certi sumꝰ. qr̄ nūq̄ fefelliſti. qr̄ nec fallī nec fallē nouisti. ostendens filiū tuū coeter/nū tibi et ꝙsubstācialem incarnādū et icarnatū p̄ vginis vterū. de quo carnē assūpsit. q̄ corpalia aucta tecū creauit. auctor a mūstratrice. et deus ab hoīe. factus hō. ab ea natura sumēs nō origi/nē sc̄ificante spū sancto in ea vterū hūanū et purificāte atq̄ mūdāte ad cōcepcioēꝫ filij tui. Cuiꝯ dignitatꝭ ~~effectū~~ et gr̄e effectū. nec cor cō/cipe nec lingua valet exprimē. Nō enī nisi ta/lis cōceptꝰ talisq̄ ptus deū decuerat. q̄ venerat redimē. quos voluit creare. Creare pserti ma/iestate. redimē hūanitate hūilitatis. naturā de sc̄ificato corpe sumēs. sc̄z et imaculatā de ima/culato. Inestimabilē sc̄ificacionis grāz. q̄ cōcipiendꝯ pbuit cōceptꝰ. et natꝰ nō abstulit. que quātū i corpe valuerit vginis. illi soli notissimū est

q̃ de ei9 natura naturã suscepit quã cõdidit.
P quẽ te queso dñe. qr p illũ aucta bona tribuis.
que vbi tribuas eligis. vt ẽ offense de tanta sctate
loqui tribuas. et si nõ totũ vt ẽ. qđ ẽ impossibile omi
lingue hũane est. tñ ipm ex pte qđ est. dicat vt ẽ.
Donet ergo pciosissimũ vera pciositate. scissimũ
certa sanctitate. estimabilissimũ fidissima veitate.
Que qa hũanam rõnẽ excedũt spũs tuus assit.
qui tuo spiramĩe inducat nos in omẽz dicendoz
veritate: vt quia de eo corpe et aia loquẽdũ est.
qđ ipe pter naturalẽ vsũ sanctificauit et gram
cõtulit. nõ alia dicẽ paciat. sed ppria ad laudem
et gloriã tuã deus õipotens pr et ad honorẽ filij
tui p vginẽ nati. et eiusdẽ spũs sancti dei et dñi
nri. cũ quo tibi regnũ et iperiũ in oia scla sclõz. Ay.

Quia pfundissĩe et sua Sermo. b. augusti.
dignitate altissime responsurꝰ sũ questioni.
lectorẽ meũ obsecro. vt p me interi pretur: et si
que a me plenit dicta cognouerit bonis dei gratus
existat. si autẽ minꝰ nrẽ cõpaciat humilitati. qa
licet minꝰ valeamꝰ dicẽ. vera tamẽ pauldubio
volumꝰ. De scissimo igit corpe ppetue vginis
marie eiꝰq; sacre aiẽ assũpcione quãtũ dñs do
nauerit loqui suscipietes hoc pmu diamꝰ. p in
diuinis scripturis postq; dñs in cruce matrẽ
discipulo cõmẽdauit. vt castitas castis tueret
obsequijs nichil repit de ea pter qđ lucas gme
morat i actibz aplõz. cõmẽoratis eisdẽ nõiatim
dicẽs. Hij oms erãt pseuerates vnanimit i ora
ne cũ mulieribz et maria mre ihu et fribz eiꝰ
Hoc diamꝰ quia tanto que magna sũt cautius
tractanda existũt. quãto spealibz auctoritatũ testi

monijs nō possūt ad liquidū roborari. Sed qā queda scriptura sīa veris ydagacionū studijs quereda reli/quit. nō sūt supflua estimāda dū vera ydagacione fuerīt patefacta. Sfeauda est ei veritatis auctoritas. et dū diligent' discutit'. de se gignē qd' ipa est re cognos/citur. Depe ei discussa verā quenieciā pāit. quā manifestis ꝓmonibz abscondit. Et sepe aptis ꝓmo/nibz insinuat i quibz nichil ꝑter qd' isonuit qrendū tuitat. Vt est qa abrahā genuit ysaac. ysaac genu/it iacob. et iacob genuit iudā et frēs eiꝰ. et cetera talia. in quibz sola tenēdu est lra. Queda aute sic cōmēdat vt pie litterā et mistica intellectū istruat. vt in tristitu maris rubri. et mana celesti. et tabernaculo dei atq; arcꝫ testameti. Vbi futu/ror figura. baptismi videlicz xpi et ecclie ostensa est progatiua. Queda tm mistice. cū deus dicit i/sufflasse in faciē adā spiraculū vite. q̄ os ad spi/randū nō habet. nec manꝰ ad opandū. cū dicat ꝓpha. Manꝰ tue fecerūt me et plasmauerūt me. Dīt etiā queda q̄ ꝑius cōmemorari ex toto omis/sa sint. vera tm rone credīt'. ad q̄ ipa cōueniecia rei quodāmō dux et ꝓuia credit'. Nichil enī de melchisedech sacerdotis dei excelsi iusticia loquit'. cū ea ꝑcessisse tante laudis mēito cognascat. Nichil de enoch et helia postꝫ rapti sūt vite felicitate cōmēdat. cūctis liquido scientibz beate eos viuere. quos dns hinc i futurū ꝓuādos voluit rapere. Quid ergo de mālie mōte. q̄d de eiꝰ assūpcione dicēdū est. vnde diuina scriptura nichil cōmēdat. nisi querēdū rone quid cōsentiat veritati. Sciatꝫ

ipa veritas auctoritas sine qua necesse est vt nec va-
leat auctoritas. ¶Nemones ei codicionis humane morte
illa subisse talem dice no metuim⁹. qua idem certe
eiꝰ filiꝰ qui deus et homo e lege sortis humane sustinuit.
et hoc quia ho de eiꝰ susceptus et ꝑfusus utero. Sed
si diam⁹ mortis ea vitalis teneri. et resoluta in comu-
ne putredie vermiu ac cineri. laboriosu est si conue-
niat tante sanctitati. tante aule dei progatiue. Damus
eni dictu ꝓmo pareti. Quia puluis es. et i puluere
ibis. Qd si de morte dicit. genealis est sentencia. Si de
resoluacoe in puluere. hac condicione caro xpi euasit
de carne marie supta. q corrupcione no sustinuit. De
hoc eni scriptu est ꝑ dauid ꝓpheta dicente. Quia no
derelinques aiaz mea in inferno. nec dabis sanctu tuu
vide corrupcione. De quo aute sco dictu sit archan-
gelus ꝓdidit. q ad maria ait. Et qd nascet ex te
sanctu vocabit filiꝰ dei. Vere scm. et scm scoz. Dn
et illa sca scoz dicit. que illa suabat. quibz ille figu-
rabat. qui veraciter solus sanus scoz dicit. Hic eni est
de quo idem archangelus gabriel danieli loquitur
inter cetera. q futura ostendit dicens. Cu venerit sanc
scoz cessabit vnctio. Hic ei sanus corrupcione no vidit.
qui tercia die ai triumpho de inferis rediens resurrexit.
Caro eiꝰ q de maria supta est. et si mortua e ex infirmi-
tate. reuixit ex dei vtute. Sed hoc ille q qn voluit mo-
ri. qn voluit resurge potuit. Excipit ergo ab illa ge-
nerali sentencia de virgine supta natura. Qd si marie
no congruit. tn filio que genuit. Post hec q ade dicta
sut. de quibz excipit marie filiꝰ. cotinenda sut que eue
dicta sut. si auctis femis sint gnalia. et si i aliquo ex-
cipiat maria. Scriptu quippe est. ¶Mulieri quoq dixit
de⁹. ¶Multiplicabo erumpnas tuas et conceptus tuos.

In dolore paries filios. et sub viri potestate eris. et ipe
dñabit tui. Erupna maia sustinuit. cui aiaz gladi
passioīs ptīsijt. sed cōceptus nō multiplicauit. nec sub
viri. id est sub mariti potestate degnit. que itegerrimis
visceribz de spū scō xpm susscepit. et vginitatis itegri
tate manēte pmāsit virgo. Que qa sine pcā colluui
one et virilis āmixtioīs detrimēto susscepit. sine dolore
genuit. et sine itegritatis violacioe. pudore vginitatis
integra pmāsit. Hoc ei potuit efficere de mre. qa sic
decuit deg nasci de hoie. Maia ergo et si cōcipat erup
nis eue. nō cōcipat pturiedo in dolore. Dmeruit enī
hoc singulais scitas ei. et singulais grā. q susscepcio
ne dei singularit estimata est digna. Nō imerito ergo
exīpit a quibusda genealibz vera estimacioe. qua
tanta fluat grā. et attollit dignitatis progatiua. Qua
tū enī xpi potestas possit. mūdi ostendit vniūsitas.
Quātū grā maie. mostrat itegritas. q sicut diuersa
est a natura. ita diuisa est et ab vsu. Quid ergo in
tanta diūsitate dicim? Di dicerim hūane sortis
morte subisse. nec tū vitalis ei retineri. p qua deg
voluit nasci. et carnis substaciam cōcipere. nūquid
ipiū erit? Daim enī ihm oia posse. q de se ait.
Data est michi oīs potestas i celo et in terra. Di
ergo voluit integrā matre fluare vginitatis pudoe.
cur nō velit icorruptā a putredis fluare fetore?
Dicat q cognouit sensū dnī. et q cōsiliari ei fuit.
Nūquid nō ptinet ad benignitate dnī. mris fluare
honore. q lege ~~solue~~ nō solue veneat. sed aplectere.
Lex enī sicut honore mris pcipit. ita et ihonoracioez
dapnat. Qui enī in vita p ceteris illā grā sui
cōcepti honorauit. piū credē est singulai ea saluaa

one ī monte. et ſpēali gr̄a honozaſſe. Potuit enī eā
a putredīe et puluē alienā facē. q̄ ex ea naſcēs potuit
virginē relinquē. Putredo nāq; et vermis humane eſt
obprobriū cōdicionis. a quo obprio cū dñs ſit alienus.
natura maie exuit. quā dñs de ea ſuſcepiſſe pbatur.
Caro eī ihu caro marie eſt. et mlto ſpealiꝰ q̄ ioſeph
iude retrozq; frim eiꝰ. quibz dicebat. Caro enī et frater
nr̄ eſt. Caro enī xpi q̄uis gla reſurrectionis fuerit mag
nificata. eadē tn̄ carnis maſit et manet natura. que
ſuſcepta ē de maria. Ipē enī eſt q̄ cōceptꝰ et genitꝰ atq;
a mortuis ſuſcitatꝰ eſt p gla. prio. ſicut ipe pfecto ipe
teſtat post reſurrectionē qm̄ aplis ait. Videte manꝰ meas
et pedes meos. qr ego ipe ſū. Quid eī eſt. ego ipe ſū. niſi
qā alter nō ſum. q̄ qui tūc erā qm̄ paſſus ſū. Hoc ſiquidē
cognoſcē poteſtis. qui ī manibz et pedibz clauoz vulnera
recognoſcitis. Ipē ergo idemq; celos aſcēdit. et carnē quā de
mr̄e ſuſcepit ſup̄ aſtra tm̄ ſuexit. honozas omez humanā
naturā. et mlto magis maternā. Di ergo natura mris eſt
filiꝰ. cōueniēs eſt. vt ſit et filij mater. nō q̄ntū ptinet ad
equā adm̄ſtracionē. ſz q̄ntū ptinet ad eandē recipcā ſbam.
vt hō de hoīe. caro de carne. mr̄ a filio. filiꝰ a mr̄e. nō ad
vnitatē pſone. ſz ad vnitatē corpalis ſbſtacie. Di eī vni
tatē facē pt gr̄a ſine pprietate ſpealis nature. q̄ntomagis
vbi gr̄e vnitas et corpis et ſpealis naſitas. Vnitas
nāq; gracie ē. vt diſcipulox in xpo. dr̄ ipe ait. Pr̄ ſce
ſerua eos in noīe tuo. quos dediſti michi. vt ſint vnū.
ſicut et nos. Et ite de oibz iuſtis. Nō p hijs rogo tantū.
ſz p hijs q̄ credituri ſūt p vbū eox ī me. vt omes vnū
ſint. ſicut tu pr̄ in me. et ego ī te. Hoc ē vt ipi ſint
p gr̄am. qd̄ nos ſumꝰ p diuīitatis naturā. Hāc quippe
gr̄e vnitatē que ſanctis ī xpm̄ credentibz ſeruat. ſi
marie nature tollit̄ minꝰ ſapiēcū eſtimatione. q̄ntoma
gis cū gr̄e vnitate ipa ſpealitas nature vnū efficit
mr̄em et filiū. et filiū et mr̄em. Videndū eſt ecia q̄d

et poteſti ſuper
oēs celos aſcēſiōe
gloriſicata

de hijs quos secū p gram vnū esse voluit. Cosequēt adūgit. Ut eni. Pater sce quos dedisti michi. volo vt vbi ego sū et illi sint mecū. vt videāt claitatē meā. quā dedisti michi. O magnā et iestimabilem bonitatē dei. qui habē suos secū ~~vult~~ i gla vult. vt sua claitate fruāt. qui hic sua fide iūcti. vnū cū eo esse digni iudicāt. Di ergo eos secū habere vult. ac p hoc pt. quia oia pt. quid estimādū est de mīe. vbi digna sit habēi. si no in pnēia filij. Qntū igit cōtueor. qntū itelligo. qntū credo matrie aīa claitate fruit xpi. et gloriosis cōspectibus ei semp vidē siciens et semp cōspiciēs dū iestimabilit pascit. excellēciori quadā felicioiq progenitura a filio honorat. possidēs in xpo corpus sūm qd genuit claificatū in dextra pris. et si no sūm p quod genuit. tñ sūm qd genuit. Et quae no sūm p qd genuit. Di no obuiauerit nodū pspecta auctoritas. vere credo et p qd genuit. Qa tanta sūficacio digniot ē celo q terra. Thronū dei. thalamū dei. domū atq tabernaculū xpi. digniū est ibi esse vbi ~~est~~ ē est ipe. Tam paosū thesaurū digniq est celū fuare q terra. tantā integritatē meito icorruptibilitas no putredis vlla resolucio sequit. Illud ergo sactatissimū corpus de quo xps carnē assūpsit. et diuinā naturā hūane vnuit nature. no amittēs qd erat. q assumēs qd no erat. vt vbū caro. hoc ~~deus~~ ē deus hō fieret. es ca vmibz traditū. qa sentire no valeo dicē ptimesco. coi sorte putredis et futurū de vmibz puluis. De quo si nichil alaq sentirē p de ppio. nichil dicere. nisi quēadmodū de ppio. qd absq vlla ambiguitate soluēdū in mortē. post mortē futurū

putredo. post putredinē vmis. post vermē vt dictū
Ä puluis est abiectissimū. Äqđ de maia credendū nō videt̄ con
sentibile. quā estimacionē paul appellit incompabilis
gre munꝰ. Quod me dicere multum cōsideracio rex
uitat. Quam et illa queda est. quā suis mistris
aliqñ veritas ait. Qui michi ministrat me sequat.
et vbi ego sū illuc et minister meꝰ erit. Di enī hec
ē gñalis sentēcia oim p fidē et pia opacione xpo
mistrāciū. quato magis et quo specialiter marie.
Maria nāq; opis exhibicioe et fidei rigidissima
veritate mistram fuisse ois q̄ sanū sapit intelligit.
Absq; dubio enī ope mistratrix extitit. q̄ hūc i vte
ro gessit partuq; pfusū aluit et fouit atq; vt ev
ageliū ait i psepe reclinauit. et a facie hēodis
fugiēs in egiptū abscondit. et omē ifanciā eius
pio miriꝭ affectu ē psecuta. ita vt vsq; ad trucē.
qua filiū vidit pendentē iā viriū pfectū ab eiꝰ
idubitanter nō recesserit cōsectatu. non solū gressi
bz pedū tāq; p reuerēcia dñi. veruēcia imitacio
nis affuū. Maia ergo mistratrix xpi specialiū opm qua
litatibz sicut deuotissime extitit. ita absq; dubio religionis fi
de et vere credulitatis caritate secutrix fuit. Non enī
potuit eiꝰ diuitatis nō esse credula. que se nouerat
hūc nō virili semie sdm ordinē nature. sz diuino
spiramiē nūciante archangelo cōcepisse. videns semp
saulanaiū angelox ei adesse frequēcia. videlicet quādo
facta est cū angelo mlt̄itudo celestis exercituꝰ damaciū
et dicēciū. Gla i excelsis deo. et i terra pax hoibz bone
volūtatis. et i egiptū fugituro. et inde itex redituro.
quibz liquido cognoscē potuit. quia talia obsequia nō

nisi deū decuerūt. Unde et stelle amūciacio. et ma/
gox de longiquis ptibz insperata adductio. maximū
illi extitit indiciū veritatis. similiter et symeoīs atq;
ane. pphetali dignitate isolutus ceteris et huic specialis
occursus. Que oīa qualdubio maria coseruās hijs
curtis ad fidē alcī roborata pio corde cōferebat. i tātū
vt oīno nō nutabūda. sz certa de filij pīate. tamq; de
dei vera vtute. deficiēte i nupcijs vino dixerat. quia
vinū nō habent. sciens plane hoc illū potuisse. qđ eū
mox contigit diuino miraculo cōpleuisse. Erat igit
maia fide et ope xpi mīstratrix. et deuota vsq; ad eī
morte secutrix. nō plus gressu. q; imitacioīs vt credē/
dū est affectū. si ibi nō fuerit vbi xpūs mīstros suos vult
esse. vbi ergo erit? Et si nō equali gla. vbi equa
dei censura. qui vnicuiq; reddit scdm merita. Di
mēito p omibz marie viuēti donata est gra. mor/
tue erit minuēda? Absit. Quia si oīm scox mors
est pciosa. maie sane est pciosissima. qua tanta co/
mitata est gra. vt mater dei dicat et sit. Conside/
ratis igit hijs vniuersis vera rone cōfitendū censeo.
mariā in xpo et apud xpm esse. In xpo. quia i ipo
viuim; mouem; et sum;. Apud xpm. gloriose ad eter/
nitatis gaudia assupta. benignitate xpi honorati; sus/
cepta ceteris. qua hic gra honorauit p ceteis. atq;
ad comune humilitate nō esse adducta post morte
putredis videlicz vmis et pulueis. q suū et oīm
genuit saluatorē. In cui; si potestate ē scox de ca/
pite capillū nō pire. et illa est aiaz integra posse
seruāe. De cui; potestate si null; dubitat ecclastico.
qui possit matre sua sine corrupcioe suae. cur du/
bitandū est voluisse et qđ attinet ad tanta benigni/

tatis gr̃am? Di elegit diuina voluntas sola
gr̃a inter crepitãtes vehemẽciũ igniũ flãmas
nõ solũ corpa puerorr̃ suare illesa verr̃ etiã ipa
vestimẽta iusta. aut abnuat i matre ꝑpria quod
elegit i veste aliena? Jonam seruãe i ventre
ceti ꝓter naturalẽ vsũ voluit icorruptũ sola
miscdia. mariã icorruptã ꝓter naturã non
suabit gr̃a? Seruatus ẽ daniel intpatissimẽ
fame leonũ. nõ seruabit maia tantis dnata
meritis dignitatũ? Hec cuncta que diximus.
qã vsũ seruãcia nõ cognoscimꝰ i maiẽ itegritate
plus potuisse gr̃am qm̃ naturã nõ dubitamꝰ.
Diuinitatis enĩ sũt opa q̃ dicimꝰ. et ideo possibi
lia. qã sũt õipotencia. Cristus ergo dei virtus
et dei sapia. cuiꝰ sũt oĩa que ꝓtis. oĩa sũt. que
sũt velle. Velle autẽ oĩa. que sũt digna et iusta.
Ac ꝑ hoc videt digna letari maia leticia ienar
rabili aĩa et corpe. i ꝑprio filio. cũ ꝑprio filio.
ꝑ ꝑpriũ filiũ. nec vllã sequi debere corrupcionis
erũpnam. quã nulla secuta ẽ tantũ filiũ ꝓturie
do itegritatis corrupcio. vt sit sp icorrupta. quã
tanta ꝓfudit gr̃a. sit itegre viuẽs que õm ite
gr̃a ꝑfectaq; genuit vitã. ~~et aluit illã~~ sit cũ illo
quẽ in suo gessit vtero. sit apud illũ illa que
genuit. fouit. et aluit illũ. maia dei genitrix. dei
nutrix. dei mistratrix. et dei seautrix. de qua vt
iã dixi. quia aliter sentire nõ valeo. aliter dicẽ
nõ ꝓsumo. Dusapiat hiũt sensũ fratna cari
tas scdm qd spũs dei ispiraueit. Ostensa sũt ex
pte. que taliter me hortata sũt dicere. Di autẽ re
fragari hijs elegerit cũ dicẽ nõ vult xpm hoc
nõ posse. ꝓferat quãe nõ coueniat velle. ac per

hoc nō esse. Et si veracit' ꝯsiliū dei de hijs nosce
manifestuerit ītpiā ei credere. de quibz alit' nō
psumpsi sentire. Mirabor illū altitudiez cōsilij di/
uini inuestigasse. quā me cū aplō digna reue/
rētia videor debē admirari dicēs. O altitudo
diuiciar sapiē et sciēcie dei. qm̄ iscrutabilia
sūt opa eiꝰ. et inuestigabiles vie eiꝰ. Et quia
scdm eūdē aplm ex pte cognoscimꝰ et ex pte
pphetamꝰ. dixi de hijs. et si nō qntū. quēadmo/
dū tamē dicē debuisse credidi. Si igit' vēa sūt
que scripsi. tibi xpē grās ago. qā de scā virgie
matre tua nisi qd' piū est ac dignū visū sen/
tire nō potui. Si ergo dixi vt debui. approba
xpe obsecro. tu et tui. sin autē ut nō debui. ig/
nosce tu et tui. Qui cū deo prē et spū sancto
vivis et regnas deus p oīa scla sclorz. Amen.
Explicit hmo. b. augustini epi de assūpcioē
glose vginis marie.

Incipit liber beati augustini epi=
scopi de cura pro mortuis agenda

Ju sanctitati tue coepiscope venerande pauliē
rescriptorum debitor fui. ex quo michi scrip
sisti p hoīes filie nostre religiosissime flore-
querens ame vtrū p̄fuit cuiq; post mortē
q; corpus eius apud sancti alicuius memoriam sepeli=
tur. Hoc absq; vidua memorata petiuerat p̄ defun=
cto in eis partibus filio suo. et rescripseras cōsolās eam
id qđ etiā nuntias de gauisa fidelis iuuenis cuiusq;
quod materno et pio affectu desideraui esse cōpletū ut
scilicet in beatissimi fidelis et felicis cōfessoris basilica po
neret. Qua et occasiōe factum est vt p eosdē latores
litterarū tuarū etiā michi scriberes ingerēs huiuscemōi
q̄stionem. atq; vt resp̄onderem. qđ inde michi videretur
exposcēs. nec tacens ipe quid sentias. Nam vtcis videri
tibi vo esse manes motus āimoū religiosoū atq; fideliū
pro suis ista curātium. Adiūgis etiam vacare vo posse
q; vniuersa p defūctis ecclesia suplicare consueuit. vt
h inc et illud cenicā possit. hōini p̄desse post mortem si
fi de suoū humādo eius corpori talis p̄uideat locus in q̄
appareat opitulatio etiam isto modo quesita sanctorum
Sed cum hec ita sint quoniā huic opinioī contrarium
nō sit qđ ait apostolus. Omēs enim astabimus ātc tri
bunal xp̄i vt referat vnusq̄sq; secundum ea que per cor
pus gessit siue bonum siue malum non te satis videre
significas. Hec quippe apostolica sniā ante mortē admo=
nec fieri qđ possit p̄desse post mortē non tamc q̄ do iam
recipiendum ē qđ q̄sq; gesserit ante mortē. Verū hec

GW 2899

ſtā ſoluitur q̄ueſtio q̄mā quoda vite genere acquiritur
dū in h̄ corpore viuitur vt aliq̄ adiuuēt iſta defūctos
Ac p h̄ ſecūdū da q̄ p corpus geſſerūt eis q̄ poſt corpus
religioſe p illis facta fuerint adiuuāt̄ur. Cū enī ques
nichil ommino adiuuāt iſta. ſiue p eis fiant. quorū tam
mala ſūt merita vt nec talib⁹ digni ſint adiuuari ſiue
p eis quorū tam bonam. ut talib⁹ nō indigeāt adiumen
tis Genere ergo uite quam geſſit quiſq̄ p corp⁹ effitiē
vt p ſint uł nō p ſint quecūq̄ pillo pie fiūt. cū reliq̄rit
corp⁹ Mā meri cū p q̄ iſta p ſint ſi nullū cōpatū eſt in
hac vita. frustra poſt hanc queritur vitam. Ita fit ut
neq̄ maniter eccleſia vel ſuorū cura p defūctis q̄ po
tuerit religionis impēdat. et tamen ferat vnuſquiſq̄
ſecundū ea q̄ p corpus geſſit ſiue bonum ſiue malū de
reddēte vnicuiq̄ ſecundū opa eius. Vt em̄ hoc q̄ im
pendit̄ poſſit ei poſt corpus p deſſe mea vita eſt ac
quiſitū quam geſſit in corpore poterat inquiſicioni tue
ſufficere mea breuis iſta reſponſio. Sed quia alia mo
uent quibus reſpondendum exiſtimo pump attende
Jn et m chabiorum libris legimus oblatū p mortuis
ſacrificiū. Sed et ſi nuſq̄ inſcripturis vetrib⁹ ommio le
geret nō pua eſt vniuerſe eccleſie que in hac cōſuetudi
ne claret auctoritas ubi in precibus ſacerdotis q̄ do
mino deo adeib⁹ altare ſūdūt̄ locum ſuum habet eciam
9 mēdacio mortuorum. Sed vtrū aliquid p ſit anime
mortui corporis ſui locus opoſitus inquirendum eſt ac
primum vtrum interſit aliquid ad inferēdā uel auge
gendam miſeriā poſt hāc vitā ſpiritib⁹ hominū. Si
eorū corpora ſepulta nō fuerint nō ſecūdū opinioēz vt
cumq̄ volgatā. ſ. pocius religionis noſtre ſa cras lrās

est videndum. Neq; enim credendū est sicut apd̄ mārō-
nem legit in sepultos naugādo atq; trāseūdo infernō
anime phiberi. qz scilicz nec ripas dat horrēdas. t tur-
ratica fluenta trāsportare. pusq; sedib9 ossa quieuerūt
qs cor xpianū mclinet his poeticis fabulosissq; figmētis
cū dominus ihs ut inter manus inimicorū qui eorū cor-
pora in potestate haberēt securi occūberent xpiani. nec
capillū capitis eorum asserat piturum. exhortās ne ti-
meāt eos qui cū corp9 occiderīt āpli9 n̄ hnt quid fati-
ant. Vnde in p̄mo libro d̄ ciuitate dei satis q̄tū existiō
sū locutus vt eorum dētē retūderē qui barbaricā vetu-
statē p̄cipue q̄ nup roma ppessa est. xpianis tēporibus
imputādo eāā id obiciūt q̄ suis illic n̄ subuenerit xp̄us
Quib9 cū respōsum fuerit amās fidelium p sue fidei me-
ritis ab illo fuisse susceptas insultāt decadaueric9 inse-
pultis totū ita q̄ istū d̄ sepulturā locū talib9 verbis ex-
plicauidt em̄ intāta inq̄ strage cadauerū nec sepeliri
potuerūt. Neq; istud pia fides inmirū reformabat tenēs
p̄ dictū. nec absūmentes bestias resurrecturis corpib9
ob futuras. q̄rū capillus capitis n̄ perībit. nullo mō drēt
veritas. nolite timere eos qui corp9 occidūt. animā au-
tem n̄ p̄nt occidere. si quis q̄ obesset future vite quicquid
inimici d̄ corpib9 occisorū facere voluisset. Nih forte q̄s
pia hic absurdus est. vt cōtēdat eos q̄ corp9 occidūt ū
debere timeri añ mortē ne corp9 occidāt et timeri debeā
post mortē. ne corp9 occisū sepeliri n̄ sinant Falsū ē er-
go qd̄ aiūt qui corp9 occidūt. et postea n̄ hnt quid fati
ant. Si hnt tāta q̄ d̄ cadaueric9 fatiāt. absit ne falsum
sit q̄d vitas dixit. Dictū. n. aliq̄d eos facere cū occidūt
qi in corpore sensus ē occidēdo. postea vo nich habere q̄

faciant·qz nullus sensus in corpore occiso·Multa itaq; corpora xpianoz terra non texit·ꝫ nullū eoz quis quā a celo et terra sepauit quam totā implet pscia sui qui nouit vnū resuscitet qđ creauit ·Dicatur quid in ps̄lo posuerunt mortalia seruoz tuorū escā volatilib⁹ celi carnes sanctoz tuorū bestijs·terre effuderūt sanguinem eoz tanq̄ aquā in circuitu ibēlm·et non erat qui sepeliret·ꝫ magna ad exaggerandā crudelitatē eorū qui ista fecerunt nō vd eorum infelicitatem qui ista ppetrati sunt Quāuis em̄ hec in cōspectu hominū dura et dira videant̄ ꝫ p̄ciosa in cōspectu domini moꝛs scōrū eiu⁹ ꝓinde ista omnia et curatio funeris conditio sepulture pompe exequiarū magis sūt viuorū solatia quā subsidia moꝛ tuorū si aliq̄d p̄dest impio sepultura p̄tiosa obest pio vilis aut nulla p̄claras exequias in cōspectu hominum purpurato illi diuiti turba exhibuit sā mulorū·ꝫ multō clariores in cōspectu domini vlceroso illi paupi ministerium p̄buit āgelorū·qui eū nō extulerunt in marmoreum tumulū·ꝫ in abrahe sinū sustulerūt·Rident b illi cōtra quos defendendā suscepim⁹ ciuitatē dei·vmtamē s. sepulture cura et eoz philosophi cōtempserūt·et sepe uniuersi exercit⁹ dū ꝓ terrena p̄cia morerēt̄ n̄ postea iacerent vel quib⁹ bestijs esca fierent nō curarūt·licuit q̄ de hac re poetis plausibiliter dicere·celo tegit̄ qui nō habet vrnā quāto min⁹ debēt de corpib⁹ in sepultis insultare xpianis quib⁹ et ip̄i⁹ carnis mēbrorū q̄ōm reformatio nō solū ex terra verum etiā ex alioz elemētorū secretissimo sinu quo dilapsa cadauera recōdserūt in tempis p̄cto reddēda et reintegrāda im̄ittitur Nec ido tn̄ cōtempnēda et abiciēda sunt corpa defunctorū

maxime qz iustorū atqz fideliū quib⁹ tāqꝫ organis et
vasis ad omnia bona opa scūs vsus est spc. Si em̄ p̄z
na vestis et ānul⁹ ac si qd̄ hui⁹ tāto carnis est poster⁹ is
quanto erga pentes maioz affect⁹ nullo mō ipa spez
nēda fūt corpa que vtiqz multo familiari⁹ atqz cōiun
ti⁹ q̄ quelz mdumēta gestam⁹? Dec em̄ nō ad ornemē
tum vel adiutoriū qd̄ adhibet extrinsec⁹ hz ad ipam
naturā hominis ptinēt Vñ et ātiquoz iustoz funa offi
tiosa pietate curatas fūt exequie celebrate et sepultu
ra puisa-ipi qz cū uiuerent de sepelendis vel etiā trās
ferendis suis corpib⁹ filijs mādauerunt. Et tobias se
pl'iendo mortuos deū pmeruisse teste angelo cōmēdat
Jpe quoqz dns die tercio resurrectur⁹ religiose mulie
ris bonū op⁹ p̄dicat-p̄dicādū qz cōmēdat vnigenitum
p̄tiosū sup mēbra eius effuderit -atqz hz ad eū sepeien
dū fecerit et laudabiliter cōmemorāt in euāngelio qui
corp⁹ eius de cruce acceptū diligēter atqz honorifice te
dū sepeliēdū qz curarūt. Vere iste auctoritate nō hoc
admonēt qd̄ imāt vll⁹ ca dauerib⁹ sens⁹ hz ad dei pui
dētiā cui placēt etiā talia pietatis offitia corpa q̄z mor
tuoz ptinere significāt p fidem resurrectioms astruen
dā vbi et illud salubriter discit quāta possit ee remu
neratio p ecl'is quas viuēbti⁹ et sētiētib⁹ exhibem⁹ si
neqz hz ap⁹ dm p̄it qz ex animis hominū mēbris offitii
diligētie qz psoluit. Sunt quidē et alia que sancte pa
triarche de corporib⁹ suis vel cōdēdis trāsferēdis pp̄
hico spū dicta intelligi voluerūt. Nō aūt hic locus est
vt ea ptractē⁹ cū sufficiāt ea q̄ diximus. Dz si ea que su
stētātis viuētib⁹ fūt necessaria sicut vict⁹ et amictus q̄
uis cū graui afflictiōe delint nō frāgūt in bonis opib⁹

ꝓferēdi tollerāq; vtilitē nec eā dicāt ex āie pietate. h
exercitatā fatiūt fecūdiorē. q̄to mḡis cū dūt eaq; curā
dis funerib⁹ cōdēdis q; corpib⁹ dūctor adhiberi solēt
ñ effitiūt miseros in occultis piox sedib⁹ iā q̄etos. ac ꝑ
h̄ q̄n ista cauauerib⁹ xp̄iāox in illa mḡne vrbis l̄ etiā
alioꝝ opidoꝝ vastatōe dūuezūt. nec viuox aliqua q̄ ñ po
tuezūt ista ꝓbere. nec pēā mortuox q̄ nō potuer̄t ista sēz
tire. Hec ē d̄ sepulture cā atq; ratiōe sūmā. Quam ꝑ rea
alio libo meo in istū trāstuli. quia facili⁹ h̄ a me recēsi
ri ꝓtuit. q̄ idipm alio mō eloquēdū fuit. Q d̄ si vm est
ꝓfecto etiā puis⁹ sepeliēdis corp̄ib⁹ apd̄ meōriā sctox
loc⁹ tā affectiōis huāre ē ezḡ fuera suox. Q m̄ si non
nulla ē religio vt sepeliāt nō ꝑt nulla eē q̄n ubi sepeliāt
attēdit. Sz cū talia viuoꝝ solatia req̄uit. q̄b⁹ eoꝝ pi
us in suo ām⁹ appareat. nō vid̄o q̄ sint adiūmta mortu:
orū nisi ad h̄ dū colūt vbi sint posita eoꝝ q̄s diligunt
corpa. eis dē sctis illos tāq; prōis susceptos apd̄ domi:
num adiuuādo et orādo ⁹ mēdet. Q d̄ q̄dē facere possēt
etiā si talib⁹ locis eos hūane nō poss̄et. Sz nō ob aliud
l̄ meōrie l̄ monūta dicūt ea q̄ mḡte fiūt sepulc̄ mor:
tuox. nisi q̄a eos q̄ uiuētiū oxul̄ morte sūbtracti sūt. Ne
obliuiōi etiā cōdib⁹ subtrahāt in meōriā reuocāt. z ad
monēdo fatiūt cogitari. Q̄ā et meōrie nōen id aptissime
ostēdit. Et mōumētū eo q; mōeat mētē. l. admōeat ꝑ
q d̄ et greca vocāt. q d̄ nos meōriam seu
mōumētū appellam⁹. q m̄ ligua eox meōria ipa q̄ memini
m⁹. dicāt. Cū itaq; cōlit āi m⁹ vbi sepultū
sit carissimi corp⁹. et occurrit loc⁹ nōie martiris veābil
eid̄ mātiri et āimaq; dilectā cōmēdat. cordātis et pcā:
tis affect⁹. Qui cū dūctis a fidlib⁹ carissimis exhibeāt

eū ꝓdesse nō dubiū est q̄ cū in corpe viuerent talia sibi p? hāc vitā ꝓdesse meruerūt. Verū etsi aliq̄ nēcitas l' huāri corpa l' in talib? locis huāri nulla data facultate p mittat. nō sūt ꝓtermittēde suplicacōes ꝓ spiritib? mor tuor q̄s fatiēdas ꝓ oīb? in xp̄iā et katholica sotietate dfunctis etiā tacitis nōib? eor sb' gnāli cōmemoracōe su scepit ēcc̄a. Vt q̄b? ad ista defūt pentes. à filij à q̄cūq cogti l' āiā ab vna eis exhibeāt pia matre cōmuni. Di āt dessēt iste suplicacōes q̄ fiūt recta fide ac pietate p mo tuis. puto q̄ nichil ꝓdesset spitib? eor quālibz in locis sāctis exāiāta corpa ponerēt. Cū ergo fidl' mater fidlis filij dfuncti corp? dñi dauit in basilica bōi si q̄dē credidit ei? āiaz meritis matris adiuuari. b' q̄d ita credidit su plicacō q̄dā fuit. et b' fuit si q̄d ꝓfuit. Et q̄d ad idē sepl' crū recurrit āio et filiū p̄cib? mgismgisq̄ cōmēdat. ads iuuat dfuncti spm̄ n̄ mōtui corpis loc?. ꝯ ex loci meōria uni? mz̄is affect?. sil' ēi et q̄s et cui cōmēdat? ēn vtiq̄ in fructuose religiosā mētē p̄catis attingit. Nā et orantes d' mēbs sui corpis fatiūt q̄ suplicātibz ?sruit cū genua fig̃t. cum man? l' etiā ꝓsternūt solo. etsi q̄d aliud fatiūt visibili tez q̄uis eor muisibil' volūtas et cordis ītēcō et deo nota sit nc̄ ille indigeat et his inditis vt āi? ei pā dat buān?. Dz hinc mgis sciēm excitat bō ad orād. in gemēdūq̄ būili? atq̄ fezuēti?. et nescio q̄mō cū hij mot? corpis fieri nisi motu āi pcedēte nō possint. eis dē ruis? ex terius visibilitez factis. ille interi? inuisibilis q̄ eos fecit augeat. ac p b' cordis affect? qui vt ista fierēt p̄cessit. quia facta sit ēscit. Veruntn̄ si eo mō quis q̄ teneat vl' etiā ligetur. vt b' d' suis mbris facere neq̄at. nec idō non erat interior bō et ān oculos dei in secretiss hō cubicl'o ubi

cõpũgit sternitur. Ita etiã cũ plimũ interfit. vbi poãt
corpa mortui fui q̃ p spũtu ei⁹ deo suplicat. quia et p̃-
cedens affectus locũ eligit sãctũ. et illic corpore posito
recordat⁹ loc⁹ sãct⁹ eum qui p̃ossérat renouet et au-
get affectũ. tamẽ etiã si nõ possit vbi religios⁹ ãimus
eligit huãre quẽ diligit. nullo mõ debet a suplicacõib⁹
necessarijs in ei⁹ cõmendacõe cessare. Dlicũq; enim jacet
vl nõ iaceat defũcti caro spũtui caro req̃es acq̃rẽda ẽ qui
cũ inde exiret secum abstulit sẽsũ q̃ interesse possit quo
modo quisq; sit siue in bonis siue in mal. Nec ab ea cãẽ
expectat adiuuari suã uitã cui p̃bebet ipe vitã quã de-
taxit excedẽs et redditur⁹ ẽ rediẽs qñ nõ caro spñ sed
spc carni eciã ipi⁹ tempe resurrectõis mitũ cõpat utrum
ad penã an gloriã reuiuiscat. Legim⁹ in ecclestica hỹ-
storia q̃ grece scripsit eusebi⁹. et in latinã lingua vetis
rufinus martirum corpora ingallia canib⁹ exposita q̃ cũ
q̃ reliq̃as atq; ossa mortuoz usq; ad extremã cõsumpa-
cionẽ ignib⁹ cõcremata eos dẽque ẽnes fluuio rodano
ne quid admemoriã q̃lem cũq; relinqueretur nis persos
Qd nõ ob aliud credendũ est diuinit⁹ fuisse permissũ
nisi vt discerẽt xpiãni in cõfitẽdo xpm dn̄ cõtẽnunt hãc
vitam. mlto magis cõtemnere sepl turã. Hoc ẽim qd in
genti seuitia de corpibus martirũ factũ est si eis quicq̃
noceret qmin⁹ beẽ reqescerẽt eoz uictorissimi spt⁹ ñ uti
q̃ fieri vnerẽt. Re ipa ergo declaratũ ẽ ñ io dixisse dnm
nolite timere eos q̃ cop⁹ occidũt. r p⁹ ea ñ bñt q̃d faciãt
qd nõ eẽt pmissur⁹ aq̃d eos facere d suoz copib⁹ moz-
tuoz. ꝟ qm̃ q̃q̃d face pmissi eẽnt nib q̃ nñuerẽt xpiã de-
fũctoz felicitas fierẽt mbl mõ ad sẽsũ p⁹ mõtẽ uiuẽtiũ pñ
eẽt nbl inde ad dẽmtũ sltẽ cpoz qmi⁹ iteq̃ rñq̃rẽt ptiãt

Et tam̃ ex illo huãi cordis affectu q̃ neõ vnq̃ carnem
suã odio habz-si cognoscãt hõies aquid p̃ morte suam
suis corpib9 dñutum qđ in sua cui9q; gente l' p̃ria poscit
sollẽnitas sepl'ture-cõtristãt vt hõies-z qđ ad eos p̃
mõtẽ nõ ptinet-ãn morte suis corpb9 timẽt ita vt muẽm
atur in ignoz libs de9 p ꝓphãm minari alẽi ꝓphẽ qui
ei9 trãsgress9 ẽ vbũ qđ nõ inferet cadauer ei9 in sepul-
crũ p̃m ei9 Que scriptua hic se habz-Hec dicit domin9
quia inobediẽs fuisti ori dñi-et nõ custodisti mãdatum
qđ tibi p̃cepit dñs de9 tu9-et reuls9 cõmedisti panem et
bibisti aq̃ in loco in q̃ p̃cepi tibi ne cõmedares panẽ neq;
bibres aq̃ nõ inferet cadauer tuũ in sepl'crũ p̃m tuorũ
Quãti h pene pẽdẽda sit-si scdm ewãgl'ium cogitem9
vbi p9 corp9 occisũ michl' metuẽdũ esse dicim9 ne m̃
brae ãia patiãt-nec peã dicẽda ẽ. Si ãt huãnũ erga
suã carnẽ cõsidere m9 affectũ potuit inde tẽzeri l' otrista
ri nimis qđ sẽsũr9 nõ erat mortuꝰ. Et hec erat peã quã
volebat ãim9 id de suo corpe fuẽm q̃uis cũ fieret nõ do
leret-Hacten9 ẽnn voluit dñs hũ suũ plectere q̃ n̄ sua
ostumatia spreueãt p̃ceptũ ei9 implere-h alieã decipis
ente fallatia obedire se credidit-q̃n nec obediuit. Neq;
ẽim putãdũ ẽ ita fuisse interẽptũ mrosu bestie-vt ad su
plitiũ tartareũ ei9 deinde ãia rapet-q̃n q̃dẽ ipm ei9 cor-
pus idẽ leo q̃ occiderat custodiuit-iumto etiã q̃ vehebat
illeso-et quia sil' cũ illa immanifera intẽpiua pẽtia ad
sui deũ sim9 astãte. Quo mirabili signo apparet hõiem
dei cohercitũ potius tẽporaliter vsq; ad mortẽ q̃ punitũ
esse post mortẽ. De q̃ re apls cũ p q̃tus dã offẽdit omeõ
rasset infirmitates mortes q; mltoz. si ẽim nos ipos in-
quit iudicaremus a domino nõ iudicaremur. Cũ a domio

iudicamur corripimur · cum mundo damnemur · Cū sane
ipe q̄ decepat mnoūmto ꝓpo satis honorifice sepeliuit
sepeliēdū iusta eiꝰ ossa curauit ita speras pci q̄ ossibꝰ
suis posse cū · veniret tpꝰ qñ sedm illiꝰ hois dei ꝓphiam
iohīas · rex iuda mi illa terra mltoꝝ etuit ossa mortuoꝝ
eis deq; ossibꝰ sacrilega altaria q̄ sculptilibꝰ cōstituta fu
erāt funestauit · pepcit q̄ ppe illi moūmto vbi iacebat ꝓ
phēta q̄ ate annos apliꝰ q̄ ccc̄ista p̄dixāt. Et ꝓpter ipm
nec illiꝰ q̄ eū seduxerat sepl̄tura violata est affectu nā
q; illo quo nemo vnq̄ carnem suam odio habet · puide
at cadaueri suo q̄ occiderat mdatio āimam suā · Ex h̄
igit̄ q̄ carnē suam quis q; nat̄ aliter diligit · et illi pena
fuit addiscere · nō eū futurū in sepl̄cro p̄im suoꝝ · et huic
tura ꝓspicere · vt pœret̄ ossibꝰ si iuxta eū iaceret · cuius
sepulcrum nemo violaret · Hunc affectū martires xp̄i
certātes p veritate vicerunt · nec mirum quia contempse
rūt quod nō fuerāt pacta morte sensuri · qui non potue
runt eis quos viuētes sentiebant crudelitatibus vincā · pote
rat vtiq; deꝰ qui leonem ꝓphe corpꝰ qd ipe occiderat ul
teriꝰ nō ꝑmisit attingē · et fecit d pēptore custodē · pote:
rat mq̄ a suoꝝ interfectis copibꝰ cāes q̄bꝰ fuant pjecta
ꝓhibē po teāt et ipam hōim in miabilibꝰ modis tezere
seuitiā · ne cadauera mcēde · nec cin's dispge audirēt · Dz
h q̄ expimtū mltiplici varietati tēptacōm desse nō de:
buit · ne fortitudo cōfessiois q̄ mānitati ꝓsecucc̄is p cor:
pis salute nō cederet p sepl̄cri honore trepidaret · post:
remo · ne fides resurrectionis consumptionem corporum
formidāt · Debuerūt ergo et ista ꝑmitti vtutiā post
tanti horroris exempla martires in xp̄i confessionem
feruentes · huius quoque testes fieren veritatis · in qua

in q̄ diuiderāt eos a q̄b⁹ sua corpa inficerēt. postea nichil habere q̄d facerēt. q̄mā q̄d mortuis corpib⁹ facerent vtiq; nichil facerēt q̄n in carne ōi vita carēte nec aliq̄d sētire possz q̄ inde miḡuit. nec aliq̄d inde ꝓdere q̄ creauit Dz hec q fiebāt de corpb⁹ mortuor occisor cū martires nō ea metuētes magna fortitudine paterēt. tamē apd fzēs luct⁹ mgēs erat q; nulla dabat potestas sctōr funeribus iusta ꝓsoluere nec occulte sbtrahere aliq̄d sicut ea dē testat hystoria crudeliū custodū uigilie permittebāt. Zta cū illos q occisi fuerāt in diuersa cōe mbor suorū in cōflagōe ossiū in diſ phōe cineꝝ miseria nulla cōtigeret. istos tn q̄ nichil eor sepelire poterāt magna miseria crutiabat. quia in nullo mō sētiētib⁹ q̄dā mō sētiebant. Et vbi iā illor nulla erat passio erat istor misera cōpassio. Dcōm istā qui dixit miserā cōpassionē laudāt illi et a rege dauid būdicūt q̄ saul et ionate ossib⁹ aridis sepulture misericordiā pstiterūt. Que tāde mia pstat nichil sentiētib⁹. An forte breuocādū-ē. ad illā opinioē q; in fermi fluuiū insepulti nō poterāt trās meare. Ab sit ba fide xpiā. Aliqn pessime actū-ē. cū tāta mātirum multitudine qnor n̄ potunt corpa sepeliri. et fallaciē eis vitas dixit et nolite timē eos q corpus occidūt et postea nō bnt q̄d faciant. si eis tanta mala facē potunt quibus impedirēt ad loca exoptata trāsir. Dz b quia sine ulla dubitacione falsissimū ē nec aliq; ob est fidelib⁹ negata eor corporib⁹ sepultura. nec aliquidsi exhibeat misdis lib⁹ ꝓdest. cur ergo illi cū saule mia, fecisse dicūt et ob ba pio rege benedicūt. nisi quia bene affitiūt cōda miserātiū qn ea dolēt mortuor corpib⁹ alienis q̄ illo affectu q̄ neō vnq; carnē suā odio habz. nolūt fieri post mortem

suam corporibus suis·et qđ sibi exhiberi nolūt quando sensuri nō sūt·Alijs nō sēsciētib⁹ curant exhibere dum ipi sensciūt·Narrāt visa q̄dam q̄ huic disputatiōi nō negligēdam videāt inferre q̄stionē·ferūt q̄ppe mortui nō nulli l' in sōnis l' alio q̄cūq; mō apparuisse viuētib⁹ atq; vbi eor corpa iacerēt inhuāta nesciētib⁹ locis q; mōstratis āmouisse vt sibi sepl'tura q̄ defuerat pberet· Hec si falsa esse respōderi⁹ cōtra q̄uīdā scripta fideliū·et cōtra eor sens⁹ q̄ talia sibi acciderisse cōfirmāt·inuudēter venire videbim̄·Cor respōdēdū est nō ideo putādū esse mōtuos ista sētire·quia l' dicere l' iudicare l' petere dicūt in sōnis·Nā et viuētes apparēt sepe viuētibus dormientib⁹ dū seipi nesciāt apparere·et ab eis hec q̄ somniauerūt audiūt dicētib⁹ qp eos in somnis viderīt agētib⁹ aliquid l' loquētes si ergo me pt aquis in somnis vide sibi aquid qđ factū ē iudicātē l' etiā qp fuē mē pnūtiātem cū id ego pfus ignorem et ōio nō curē nō solū qp ille sōniet·q; vtrum dormiēte me vigilet·an vigilāte me dormiat·an vno eodēq; tpe vigilem⁹ ābo·an dormiamus qñ ille sōnū videt in q̄ me videt·q̄d mirū si nesciētes mōtui nec ista sētiētes tn̄ a viuētib⁹ videāt in sōnis et aq̄d dicūt qđ euigilātes vm esse·cognoscāt·Angelicis ergo opacōib⁹ fieri credideri⁹ siue pmittat desup siue iubeat vt aq̄d dicē de sepeliēdis copib⁹ suis videāt in somnis cū id penit⁹ nesciāt quor illa sūt corpa· Id aūt aliqñ vtiliter fit siue ad viuor qualecūq; solatiū ad quos pertinent illi mortui quor apparēt ymagiēs somniātib⁹ siue vt his admōitiombus generi humano sepulture cō mēdetur humanitas que licet defūctis nō opituletur·cui pāda tamē in religiositate negligit·aliquā do autē fallas-

cibus viris hoīnes in magnos mittūt errores · quōs talia ppeti iustum est velut si q̄cq̄ uid̄at in sōnis q̄ eneas vidisse apud inferos poetica falsitate nārat · et ei cuiusq̄ piam nō sepl̄ti et appareat ymago loquat q̄ talia q̄lia ferē loquutus illi fuisse palmitus · et cū euigilauerit ibi cōpus ei⁹ inueniat vbi iacere inhūatum cum sōniaret audiuit admōit⁹ et rogat⁹ vt sepeliret inuētū · et quia id vrū esse cōpit credat ideo mortuos sepeliri vt eoꝝ aiīe ad loca trāseāt · vnde insepl̄toꝝ aiās inferna pphiberi lege sōniauit · Nōne ista cēdēs pl̄imū a tramite vitatis exorbitat · Sic aūt infirmitas huāna sese habet · vt cum in sōnis q̄sq̄ vidit mōtuū ipi⁹ āiaz se vide arbitret Cū autem sil̄r vnū sōniauerit nō eius āiam neq̄ cōpus sed hōinis similitudinē sibi apparuisse nō dubitet q̄n non possit et mōtuoꝝ hōm̄ eodem modo nesciētiū non aīme sed similitudines apparere dormiētib⁹ · porro cum mediolani essem⁹ audiui n⁹ q̄ cum debitū repeteret a quodam d fuēti pr̄is cautioē plata q̄ filio nesciēte a pr̄e iā fueāt pſolutū · cōtristari homo q̄uissime cepit atz mirari qd ei pater mortēs n̄ dixerit q̄d debret cū se áss̄ etiā testamentū · Tunc nimis anxio apparuit idem ei⁹ pater in somnis et vbi esset recautum q̄ illa cautio vacua tabula fuerat indicauit · Quo inuento inuenit atz monstrato non solum falsi debiti calūniam ppulsauit · sed etiā paternū recepit c̄;rogn̄phum q̄ pater nō receperat quādo est pecunia pſoluta · Hic itaq̄ putat anima hominis curā gessisse p filio · et ad eum venisse dormientem vt docens quod ignorabat magna cum molesta liberaret · Sed eodem ferme tempore quo id audiuimus nobis mediolanum constitutis cartaginis rethor eulogius qui me⁹

q̃ me⁹ in eadē arte discipl⁹ fuit hic michi jp̃e postea q̃
in affrica remeauim⁹ retulit cū authoricos cicēis libros
discipulis suis traderet recēsēs lectioē quā post diem
fuerat traditus·quē dā locū offēdit obscurū·Quo non
intellecto vix potuit domi re sollicit⁹·qua nocte sōniāti
ego illi qđ nō intelligebat exposui·ijmo nō ego ꝯ ijmago
mea nesciēte me·et tā lōge trās mare aliq̃d aliud siue ag
ente siue sōniāte·et michil de illi⁹ curis ōio curāte·q̃niam
fiāt ista nescio·Bed q̃modolibz fiāt cur nō eodē mō credi
mus fieri vt in sōnis q̃sq; videat mōtuū q̃ fit vt videat·
et vnū ābob⁹ q̃ nesciētib⁹ neq; curātib⁹ q̃s l' vbi l' quā
do q̃ ijma ines sōniet·Similia āut sūt sōnis nō nll'aeti
am visa vigilātiū q̃ turbatos habēt sēs⁹ sicut freneti
cl' q̃cū ꝯ furētes mō·nā ipi loquūt̄ sepe cū vē pl̄ētibus
loquūt̄·etiā eū absentib⁹ q̃si cū pl̄ētib⁹ q̃ ijmaginnes
ēnunt siue viuoꝝ siue mortuoꝝ·Dz q̃ nā dmodū hij qui
viuūt ab eis se videri et cū eis se loq̃ nesciūt·Neq; ēim
re vā ipi assūt vt ipi sermocināt̄·ꝯ turbatis sensib⁹ ho:
miēs talja visa ijmagiāri a patiūt̄·eo nō et hij q̃ ex hac
vita migrūt hic affectis hōib⁹ videt̄ q̃si pl̄entes cū sint
absentes·et vtrū eos magnaliter aliq̃s videat ōio nesciē
tes·Huic rei simile est etiā illud cū hōies alteri⁹ q̃ si doz
mirēt subtrahūt̄ corpis sensib⁹ et occupātur talib⁹ visis
vt hijs ēim apparēt ijmagiēs viuoꝝ atq; mortuoꝝ·Dz
cū fuerīt sensib⁹ redditi q̃scū ꝯ mōtuos vidisse se dixe
rīt vē cū eis fuisse credūtur·Nec attēdūt q̃ hic audiūt
similiter ab eis absentiū atq; nescientiū quorūdam etiā
ymagines visas esse vitiorum·Homo quidam curia
nomine municipij tullienſis quod iponi pximū est·cu-
rialis pauper vix illius loci diuini vir alitius et simpl⁹

rusticanus cum egrotaret ablatis sensibus pene mortuus iacuit aliqt dieb9 tenuissim9 flat9 in naribus quib9 manu admota vtcumque sentiebatur et erat exiguum viuentis indicium sperari vt examinem nō sinebat. Nullos arcus mouebat. Nulla sumebat alimenta. nichil oculis. nichil alio vllo sensu corporis q̄libet impacta molestia sentiebat. Videbat tamen multa ve' ut in sōnis quetandem aliquando post dies plurimos quasi euigilans multa visa narrauit. At p̄mum mox vt aperuit oculos erat aliqs ad domum cuiusdam fabri ferrarij et videat quid ibi agatur. Quo cum itum esset inuentus est mortuus eo momento quo et iste fuerat sensibus redditus et pene a morte reuixerat. Tunc intentis qui aderant illum exhiberi illusum esse quando ille dimissus est iudicauit. Seqz illic et vnde redierat dixit audisse q̄ non curma curialis. sed curma faber ferrarius ad loca illa mortuorum preceptus fuisset adduci. In ergo illis visis tanquam sōnis suis inter eos defunctos quos videbat pro meritorum diuersitate tractari. Agnouit etiā nō nullos quos nouerat viuos. ipsos autem ve credidisse si nō inter illa quasi sōnia sua vidisset etiam quosdam qui nunc vsq adhuc viuūt clericos videlicet aliqs religiōis sue. a quorū ibi p̄spitero audiuit vt apud ipsum baptisaret a me quod et factū esse dicebat. Videat itaqm illa visione p̄spiteros clericos meipm nō dū scilicet mortuos. in q̄ p9 ea vidit et mortuos. Cur nō etiā illos si c nos vidisse credat. vtros qz scilicz absentes atqz nesciētes ac p hs nō ipos q̄ similiter diēs eoz hic locoz nā et fūdū uidit v̄ eāt ille cū cleric9 p̄spir et iponē v̄ a me q̄ baptisat9 ē i q̄b9 locis p̄fecto nō eāt qn illic sibi eē vidē

Nā quid ibi ageret eo tēpe nesciebat. Quod ꝑcl' dum bio sciret si ve ibi esset. Visa sūt ḡ ista q̄ nō ꝑsētāt in ipis reb⁹ vt fut ꝯ in q̄bus dā rerū ijmagimib⁹ adūbāt. Deniq; post mlta q̄ vidit et etiā in pa disū se introductum esse nar̄auit. dictūq; sibi esse cū inde dimitteret redire r⁹ ad suos. Vade baptisare si vis esse in loco isto beato Dēiq; vt a me baptisaret admōit⁹ iā factm̄ esse respondit. Cuirsus ille q̄ cū eo loq̄bat. Va de mq̄t ve baptisari. Nā illud in uisiōe vidisti et postea ualuit prexit ijpsponē. pascha iā ꝓpinq̄bat. dedit nomē inter alios cōpetētes piter cū plīmis incognitus nob. Nec illā m̄ visiōem nec cuiq̄ nrōz iudicare curauit. baptisat⁹ ē pactis diebus scātis remeauit ad ꝓpa biēmo l' āpli⁹ trānsacto ego ꝫ cūcta cognoui. priō p quēdā meū eius qz āicū in uiuio meo dū q̄ dā talia loq̄rem. dem de institi et feci vt ꝫ m̄ ꝑsens ipe nazaret. atestātib⁹ honestis ciuib⁹ suis. et de mirabili ei⁹ eḡtudiē ut iacurit pene mōtuus ꝓdie spli mos. et de illo alio cur ma fabro ferario q ⁹ meō aui supius et de bijs ōib⁹ Ad cūmicꝫ dicet ecā tūc ab illo audisse se recolebāt atq; firbāt Amōbrē sic uidit bapm suū. et me ipm. et ipponē. ba silicā. baptisteiū. nō in reb⁹ ꝑpis. ꝫ inquibz dā sil'itudibz rerū ita et alios quosdam uiuos eis dē nesciētibus uiuis cur non ergo ita et alios mortuos eis d' nesciētib⁹ mortuis. Cur nō istas opacōes āgl'icas credim⁹ p dispēsacōez puidētie dei bn̄ vtentis bōis et mal' scdm̄ inscrutabilē altitudinē iuditioz suorū siue instruāt. hinc mētes mortaliū siue cōsolēt siue terreāt. sic vnicuiq; l' plēbi ē mā l' irogāda vindicta ab illo cui miām et iuditiū nō maniter cātat ecclia. Vt volet accipiat quisq; qđ dicā. Si reb⁹ viuētiū interesset

aime mortuor & ipe nō qñ eas vide? allo q̄rēt in sonis
vt de alijs taceā meipm pia mater nulla nocte dsereret
q̄ tra mariq; secuta est vt mecū viueret. abst ēm vt fa
cta sit vita felitiore crudel vsq; adeo vt qñ aliquid an:
git cor meū vt tristem filiū consolet quē dilexit vnice
q̄ nūquā voluit mestū videre. Dz pfecto q̄ facer psal?
psoāt vrum ē qm̄ pater me? et mater mea dereliq̄unt
me dns āt assūpst me. Si ergo deliq̄unt nos prēs nri
quō nr̄is curis et fb? interfuit. Si āt pentes nō interfunt
q̄ fūt alij mortuor q̄ nouunt q̄d agā? q̄ue patiam. ysa:
ias pphta dicit. Tu es ēnn pr̄ nr̄ quia abraham nesciuit
nos et isrl nō cognouit nos. Si tāti pr̄iarche q̄d erg̃ po:
pulm ex bijs pcarū agret ignorauerūt qb? deo cdētibus
popl? iste de illor stirpe pmiss? ē quō mortui uiuorum
reb? atq; actib? cognoscēdis adiuuā disq; miscēt. Quō
dicim? eis fuisse cōsultum. q̄ obierunt ānq̄ venirēt ma:
la q̄ illor obitū cōsecuta fūt. h et p? mortē setiunt q̄cū q̄
in vite huāe tal ānitate cōtig̃t. An forte nosīā do ita di:
cim? et eos puta? q̄etos q̄s in q̄eta vita viuor sollicitat
Quid ergo ē q̄ pijss hō regi iosie p magno bēfitio p:
mitt de? q̄ ēet ān moriē e? ne videt mala q̄ vēt a illi lo
co et i pplo mābiē. Que di vba ista fūt. Hec dicit dns
de? isrl. vba mea q̄ audisti. et vit? es a facie mea. cū au
disti q̄ locut? fū de loco isto et q̄ cōmorāt in eo vt dese
rat. ē in mlā dicto sit. et cōscidisti vestimta tua et fleuist
in cōspectu meo et ego audiui. dixit dns sabaoth. Non
sic. Ecce ego apponā te ad prēs tuos. et appoēris cū pa
ce. et non videbunt occuli tui omnia mala que ego indu
cam in locum hunc. Et qui commorantur in eo territus
iste dei comminationibus comminationibus fleuerat et

et vestimēta sua cōsiderat-et sit ōim malox futurorumq; ita requietur? de ꝑpetua morte securi? ēēt in pace-ut-ōs nia illa n̄ videret-Ubi ergo fuit spc dūctox vbi nō uidēt qumq; agūtur aut eueniūt in ista vita hōib?. Quō g uidēt tumulos suos à corpa sua vtrū abiecta iacēāt an se pulta. Quō intelligunt miserie viuox cū l̄ sua ipi mala patiāt si talia mita cōtraxezūt-l̄ in pace rēquescāt-sic huic ipi ꝓmissū est v mala ulla nec patiēdo nec ? patiēdo sus stineāt libati ab ōib? mal̄ q patiēdo et cū h̄ mueneri sustineāt Dixit aliquis. Si nulla est mortuis cura d vi uis. qmō ille diues q apd mortuos torqbat-rogbat abrahā pcēm vt mitteret lazaꝝ ad v frēs suos et nō dū mortuos et agēt cū eis ne venirēt et ipi in eūdē tormēt toꝝ locū. Qz nūq; quia h̄ ille diues dixit iō qd frēs agerēt l̄ qd paterēt in illo tpe sciuit-et ita illi fuit cura d viuis q̄uis qd agerēt ōino nesciret-qzad nob ē cura dmortuis q̄uis qd agāt ōio vtiq; nesciam?-Nā si nichl d mortuis curarem?-Non vtique pro illis deo supplicarem? Demque abraham nec lazarum misit-et moysen ac prophetas quinimmo hic eos hēre sl̄ pōdit-quos audire dbrēt vt ad illa suplitia nō venirēt-Ubi āl? occurrit qmō qd hic agrēt abrahā p? a nesciebāt-v esse sciebat moysē et ꝑphetas-i-libos eox qb? hōies obediēdo tormēta ēterna euitarent vbi deniq; nouerat diuitē illum in delitijs-pau pem vo lazaꝝ in laboribus? doloribusq; vixisse. Nā et h̄ illi ait memēto fili qa pcepisti boā in vita tua-lazar? āt silr mala. Sciebat ergo quia apd viuos nō apd mortuos gesta fuerāt-uerū n̄ cū hec in viuis agrēt-sed eis mō tuis potuit lazaro iudicante cognoscere ne falsum sit qd ait ꝑphēta-abraham nesciuit nos ꝓinde fatent ū est ne-

scire q̄dē mortuos quid b agat-ꝯ dū b agac̄pe steaverō
audire ab eis q̄ hinc ad eos moriēdo ꝓgūt-nō q̄dē ōnia
ꝯ q̄ huūt iudicare q̄ sinūt etiā ista meīmisse-et q̄ illos q̄b
b indicāt optz audire-possūt et ab angel q̄b? reb? q̄a-
gūt b p̄sto sūt audire aliq̄d mortui qd vnū quēq; illo-
rū audiū debere iudicat cui cūcta sb̄iectasūt. Nisi esset
angeli q̄ posset inesse. et uiuoz et mortuoz locis nō di-
xisz dns ibs. Cōtigit aūt mori inopē illū et ferri ab an
gel in sinū ab'ahe-Nūc ergo b nūc ibi ēē potuerūt-q̄ hūc
illuc quē de? noluit abstuleīt-p̄nt etiā sp̄t? mortuorū
aliq̄ q̄ b agūt q̄ nec̄m est eos nosse-nō solū p̄sētia l' p̄teri
ta-verum etiā fut a deo ꝛuelāte cognoscēt-sic nō omes ho
miēs ꝯ ꝑphte dū b uiuerent cogōscebāt-nec ipi ōnia ꝯ q̄
illis ēē ꝛuelāda di puidētia iudicabat-Missitt q̄ ad vi-
uos aliqs ex mortuis sic e ? trario q̄ paul? ex viuis in
paradisū rapt? ē diuiā scīptura testāte-Nā samuel ꝑphta
defūct? viuo ꝛgi saul fut a p̄dixit-Q̄nuis nōnulli non
ipm fuisse q̄ potuisz magicis artib? euocari-ꝯ aliquē sp̄i
ritū tā mal opib? cōgruētez illi? existimet sil'itudiēz ir-
gasse-cū lib ecclīastic? quē ihc filī? sirach scripsisse tra
dit-et ꝑphē eloquiū ñ nullā sil'itudiēz salōnis ꝓnuntiat-
cōtīeat inlaud pzm q̄ samuel etiā mortu? ꝑphauit. Sz si
huic libo ex hebreoz quia in eo nō ē caōne ? tradit-qd d
mo ipse dicturi sū? q̄ cte et in dē onōio mortu? et in ewā
gl'io cū belīa q̄ mortu? nō legit apparuisse viuētibus.
Hinc et illa soluit q̄stio q̄mō matires ipis bēficijs q̄ dā
tue orātib? indicāt se nisi ēē ib? huāis si nescitiūt mor-
tui q̄d agt viui. nō enim sol bēficioz affectibus verum
ipis etiam aspectibus hominum cōfessorem apparuisse
fel: cē ciuibus l' inquilinis pie a dilectis. cū a se bābaris

nola oppugnabatur audiuim⁹ nō in certis rumoribꝫ
ꝫ testib⁹ certis. Verū et ista diuinit⁹ exhibēt longe
aliter quā se habet vsitat⁹ ordo singulis creaturarum
generib⁹ attribut⁹ Mō em̄ qz in viuū aqua cū voluit
domin⁹ repēte cōuersa ē ideo nō debem⁹ q aq valeat
in elemētorū ordine ꝓprio ab isti⁹ diuini op̄is caritate
vel poti⁹ singularitate discernere Nec lasarus resur-
rexit ideo omms mortu⁹ qñ vult surgit aut eo mō ex
animis a viuēte quō a vigelāte dormiēs exitat Alīj sūt
humanoꝝ limites rerū alīj diuinaꝝ signa vtutū Alīj a
sūt que natraliter alia q̄ mirabiliter fiūt Quāuis et
nature deus assit vt sit et miraculis natura nō dsit nō
ꝫ ideo putādū ē viuoꝝ reb⁹ q̄slz intereē posse defūctos
qm̄ quibꝫdā sanādis vel adiuuādis martires adsunt
ꝫ ideo poti⁹ intelligēdū ē qd̄ p diuinā potētiā martires
viuoꝝ reb⁹ interfūt qm̄ defūcti p naturā ꝓpriā viuoꝝ
reb⁹ ntereē nō possūt Quāq̄ ista questio vires intel-
ligētie mee vincit q̄zadmodū opitulētur martires hīs
q̄s p eos certū ē adiuuari vtrū ipi p se ipos assint vno
tēpe tā diuersis locis qz tāta inter se lōginqtate discer-
tis siue vbi sūt eoꝝ memoria siue p suas et memorias
vbicūq a deē sequūt an ipis in loco suis meritis cōgru
o ab omni mortaliū cōuersatione semotis et tm̄ genera
liter orātib⁹ p indigētia suplicantū fi⁹ nos éram⁹ p
mortuis q̄b⁹ vtiqꝫ nō p̄sētamur nec vbi sint vel quid a
gant scim⁹ de⁹ ōipotens quiē vbiq p̄sens cōcret⁹ nob
nec remot⁹ a nobis exhibēs martirum p̄ces p angel ca
mimisteria vsq diffusa p̄beat hominibus ista solatia
quib⁹ in vite miseria iudicat eē p̄bēda et suoꝝ meri
ta martirum quando vult vbi vult quomodo vult

maxime q̄ p eorū memorias qm̄ h̄ nouit expedire nob
ad edificandā fidem xpi p quib? illi cōfessione sunt passi
mirabili atq; ineffabili potestate ac bonitate cōmendet
Res h̄ altior ē q̄ vt a me possit attingi et obstructio
q̄ vt a me valeat pscrutari. Et ideo q̄z hoc dimisit an
vo fortassis vtūq; fit vt aliq̄n ista fiāt p ipā pfectiā mar
tirum. Aliquādo p angelos suscipientes psonā martirū
definire nō audeo. Malle ab sciētib? ista pquirere ne
em̄ nemo ē qui h̄ sciat. nec q̄s scire vidat et nesciat. Do
na em̄ dei sunt eis hijs alia et illis alia largētis. Se cū
dū apostulū q̄ dicit vnicuiq; dari manifestationem spc
ad vtilitatē. Alij quidē inquit datur pspm̄ sermo sapiē
tie. Alij sermo sciētie secūdū eūdē spiritum. Altri autē
fides in eodē spiritu. Altri donaco curationū in vno spu
Alij opationes vtutū. Alij pphie. Alij diuidicatio spirit
tum. Alij genera linguarū. Alij interptaco sermonū. Om
nia autem h̄ opat vn? atq; idē spc diuidens ppria uni
cuiq; p vt vult. Hoc ōm spiritualiū donorum q̄ cōme
morauit apls cuicuiq; data ē diuidicatio spiritum. ipe
fit ista sicut sciēda sunt. qualem fuisse credendum est
illum iohānē monachū. quem de belli ciuil euentu ma
ior theodosi? cōsulunt mpator. Habebat quippe etiam
pphiā. Neq; em̄ singulos singula numerū istor h̄ etiā
pla vnū habere posse nō ambigio. Iobes g̃ iste q̄dā
muliere religiosissima impatiēter eū videre cupiente
atq; vt h̄ impetrarz p martirū suū vehemēter instāte eā
ille nollet qm̄ id nūq̄ promiserat feminis vade inquit di
uxori tue videbit me nocte pxiā. h̄ in sōpnis. et factū ē
Monuit q̄z illā q̄quid fidelē cōiugatā moneri oportuit
Que cū eui gelasij talē se vidisse hominē dei viro hoc

qualem ille eum noueraț·et q̄d de illo audierit indicauit
Qui h̄ ab eis cōpit retulit m̄ vir grauis et nobil' et dig
nissim⁹ credi·Sed illū sāctum monachū ipe vidisse q²
si aut feretur pacientissime interrogabatur·et sapiētiss̄
respondebat q̄ssem ab eo qđ ad ist ā ptinet questioēz
vtrum ipe ad illam femināz venisset in sōnis specie ei⁹
in effigie corporis sui·sicut nos ipi in effigie corporis
nostri sōpniam⁹·an ipo aliud agente vel si dormiebat
aliud sōniante siue p angelū siue q̄umq; alio mō in mu
lieris sōnio tal' facta sit uisio·atq; id futurum vt ipe
p nitteret·ꝑphie spiritu reuelante p̄sciuerit Si en ip⁹
sōpnāti interfuit mirabili gratia vtiq; id potuit n̄ na
tura et dei munere nō ꝓpria facultate vel volūtate·Si
autē ipo aliud agēte siue dormiēte et visis aliis occupa
to eū mulier vidit in sōpnis·p̄fecto aliq̄d tale factū est
quale illud ē·qđ in actib⁹ ap̄lorū legim⁹·n̄ domin⁹ ihc̄
loquitur ananie de saulo·et iudicat ei q̄ saulus vidit
ad se venientem ananiā cum hic ananias ipe nescires
Quoslibet hoz m̄ respōdēt ille homo dei et de martiri-
b⁹ ab illo ꝓgerē q̄re ne vtrū ipi assint in sōpnis vl̄ q̄cū-
q; allio mō videntib⁹ eos im̄q̄ figura noluerit·et maxiē
quādo ab eis se torq̄ri demones in hominib⁹ cōtendunt
et rogāt eos vt p̄cāt sibi an ista fiant dei nutu p ageli-
cas pōtates in honorē cōmendationē q; scōz ad vtilita
tē hominū illis in sūma q̄dete positis et ad alia longe me
liora visa vacātib⁹ seorsū a nobis orātib⁹ q; p nobis
Nam mediolani apud sāctos ptasiū et geruasiū marti
res exp̄sso nomine sicut defunctorū quos eodem modo cō
memorabāt ad huc viuū dmoēs epm cōtrebīt ābrosiū
Atq; vt sibi p̄caret obsecrabāt·illud alio agēte atq; h̄

cū ageret ōmnio nesciēte an forte aliqñ do ꝓpsā ꝑsecīā
martirū fiāt ista aliqñ do ꝙangelorū et vtrū possint ul
quib⁹ signis possint a nobis duo ista discerni. an ea sē
tire an iudicare nō ualeat nisi qui habet illud donum ꝑ
dei spiritū diuidentē ꝓpria vnicuiq; put volt. Differe
ret ā ut arbitror ille iobānes hec oīa sicut vellem ut ā
eo docēte discerē et ea q̄ audirē va et certa eē cognosce
ret ā ego crederē que nescirē illo dicēte q̄ sciret. ꝙ si m̄
forsitan desācta scriptuā respōderet. Alciora te ne q̄
sieris et forciora te ne scrutat⁹ fueris. ꝯ q̄ tibi ꝓcepit do
min⁹ illa cogita sēp. id ecīā gr̄atez acciperē. Nō eni pu⁹
ē fructⁿ⁹ si aliq̄ obscura et incerta q̄ cōprēdere non vale⁹
clarū saltē certūq; nobis sit nō eē q̄rēda. et ꝙ vnus q̄sq;
volt discere puta⁹ ꝑdesse si sciat. discat nō obesse si ne
sciat. Q⁹ cū ita sint nō existim⁹ admonetuos ꝑ q̄b⁹ cu
rā gerimus puenire nisi ꝙ ꝑ eis siue altaris siue oratio
num siue ecclesiaꝝ sacritijs solēnitez supplicā⁹. q̄uis nō
ꝑ q̄bus fiūt ōnib⁹ ꝑsint. ꝯ his tm̄ q̄b⁹ dū viuūt ⁹ pat
vt ꝑsint. Oz quia n̄ discerni⁹ q̄ sint oportz ea ꝑ rege
neratis ōnib⁹ facere vt n⁹ eoꝝ ꝑtermittat ad q̄s ꝟ bn̄
fitia possint et d̄bant puenire. Meli⁹. n. fuerūt ista e
is q̄b⁹ necobsūt nec ꝑsūt q̄ eis derūt q̄b⁹ ꝑsūt. Diligē
ti⁹ tn̄ fat ꝟ q̄sq; ꝑ nēcijs suis q̄ ꝑ illo fiāt hīr a suis. co
pi aūt humādo q̄d q̄d impēdit nō ē ꝑhibiū salutis sed
būanitas offm̄ sedm affectū q̄ nēo ūq; cānē suā odioba
bet vñ optz pōt ꝓcāne ꝓximi curā gat cū ille recesserit
q̄ grebat. et si ꝟ faciūt q̄ cnis resurrectōez nō credūt. q̄to
magis debent facere q̄ cdūt ut corpori mortuo ꝯ tamen
resurrecturo et meternitate mansuro impensum eius mo
di officium sit ecīā quodā mō ei⁹ dam fidei testimoniū

Quod vro quis q̄ abūd memorias martirum sepelitur hic tamen michi videtur p̄esse defūcto vt cōmendās eū eciā martirū patrocinio affectus pillo suplicacionis augeatur ·habes de ea q̄ a me putāri esse querenda qualem potui redere responsionem meam·Que si vltra quam sat est plixa est da veniam id ñ factū eam ore diutius loquendi team·Hunc ergo librum quam ad modum acceperi venerabilis dilectio tua peto rescriptis tuis nouerim Quem tibi plator eius faciet fine dubio graciorem frater scilicz et conspiter noster cāsidianus quem per literas tuas cognitum toto corde suscepi inuitus quedimiss·Multum enim vos in caritate xp̄i sua presencia consolatus est·Et q̄d fatēdum est ei? instātia tibi parui·Nam cor meum tanta distendūt vt misi ipo assiduе cōmnēte nō sineret obliuisci·p̄fecto interrogacōi tue mea respō̄sio defuisset·

Explicit liber beati augustini epi
scopi de cura p mortuis agenda

Lib capti Eccle S Marci in buczpach

Rest. v. Firma Heiland
siehe Rechnung v. 23.5.86

tis auctor. quod nostri quondã corpo
ris et alibata uirgine nascendo formã
assumpsit, Maria uirgo uirginũ despice
nobis. Maria mater gr̃e. Gaude uidelicet
qui natus est de uirgine. ℟. Maria uir
gens mnonu ꝑs. go assupta e.
Domine tuo saluum me fac. et mise
ricordia tua uiuifica me. Deus qui tu
dixisti oratione mea. auribus pcipe uer
bis oris mei. Quia alieni insurrexerũt
aduersũ me. et fortes quesierũt ani
mam meã. et nõ posuerũt deũ ante con
spectũ suũ. Ecce enim adiuuat me. et
dñs susceptor est ãe mee. Auerte ma
la inimicis meis. et in ueritate tua dis
perde illos. Voluntarie sacrificabo tibi. et
confitebor nomini tuo dñe. qm bonũ
est. Quia ex oñi tribulatione eripuisti

Heiland
v. 23.5.86

Handschr.
666

arbkarte #13
B.I.G.
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
0 cm